

**R.P. DIDACI DE
BAEZA ...
COMMENTARIORUM
ALLEGORICORUM &
MORALIUM DE...**

Diego : de Baeza

R. P. DIDACI
DE BAEZA,
PONFERRADIENSIS,
SOCIETATIS IESV THEOLOGI,
COMMENTARIORVM ALLEGORICORVM,
& Moralium de CHRISTO figurato in veteri Testamento,
TOMVS QVINTVS:
COMPLECENS

Historiam Salomonis, Absalonis & Caini.

*Indice quadruplici locupletatus: Priori continetur Librorum, Capitulum, & Paragraphorum series;
Altero summa Concionum totius aevi ad usum Concionatorum maxime utilis;
Tertio sacra Scriptura loca & Posteriori demum Rex selectiores indicantur.*

Ad Perillustrem D. D. PETRVM CARRILO de Azeuá, Archidiaconum de
Bribiesca, Catholici Regis à Consilio, & in sacra Rora Auditorum, &c.

PRODIIT NUNC PRIMUM.

LVGDVNI,

Sumpt. Hær. Gabr. Boissat, & Laurentij Anisson.

M. DC. XLII.

CVM PRIVILEGIO REGIS.

Ex dono Laurentij Anisson.

1872

1872

1872

1872

ILLVSTRISSIMO,
A C
REVERENDISSIMO DOMINO,
D. PETRO
CARRILLO
ET ACVNHA,

Archidiacono de Bribiesca, S. D. N. Vrba-
ni VIII. Pont. Max. Capellano, & sacrae
Rotae Auditori, à Consiliis Catholicae
Majestatis PHILIPPI IV. Hispaniarum
Regis, olim apud Vallisoletanos insignis
Collegij S. Crucis Alumno, & in eadem
Vniuersitate primario legum Interpreti.

ONVS iste labor noster tuo nomine
inscribitur (INTEGERRIME AUDITOR)
non quòd tantillam rem (etsi multa
& attenta lectione, multa etiam for-
matam opera) amoris meo satis re-
spondere arbitrer, aut hoc esse tan-
dem purem, quod tantae virtuti, for-
tunaeque debeat. Verùm vr opus
ipsum Salomonis sacramento, quam
mole scilicet admoneret, sapientiae
me candidatum esse, & si quidquid hactenus elaborauimus,
felici interpretatione in tui obsequium desisteres. Et quidem

hoc solum pacto desiderio nostro satisfacies tu ipse, si ista, vel simili ratione concesseris, vniuersa studia nostra tandem compendio aliquo in tui honorem celsisse. Debes hunc affectum tibi ipsi, vir ornatissime, debes moribus, durabique non dico me quamdiu ames, sed quamdiu nobilitatis tuæ doctrinaeque fulgor obuerfetur oculis. Amaui equidem te, (patere affectum istum adhuc liberum) & præceptor in scholis nostris eruditi iuuenem. Nulli in illa lubrica ætatis statione, cupiditatum fluxus, nulli eorum anfractus, qui affectum retardarent, sed quæ acuerint, vitæ probitas, par comitas, rara & supra ætatem eruditio, solumque virtutibus tuis facilis annorum computatio fidem inuideret. Ita scilicet non simplici gradiebantur itinere, etsi omnes ad eundem gloriæ exitum sciebant, maturioreque instituebas cursum, ut qui moram considerandi itineris non haberet. Ergo his animi dotibus eximie probatus in maximum sanctæ Crucis Collegium accitus, sic te inter purpuratos illos proceres gessisti, ut opem omnem, quam de re conceperant, maiori opere cunularet. Hinc prima felicitatis semina largissime iaciebas, & quasi ex editissimo facinorum tuorum rheatro despiciebas, non quod posses, sed quod primum aggredi liberet. Attamen pro negotij modo animosa virtus tua ex obuia gloriæ segere materiam laudis metens, in facilioribus propè ad securitatem remissa, in mediocribus modicè interior, ubi denique magna venerunt iuxta magnitudinem aggrediendi opetis erigebatur. Itaque in florentissima Vallisoletanæ Academiæ gremium adoptatus, per omnes gradus ad vltimum peruenisti, breui Cæsarei iuris Vespertinus Antecessor; paulo postmodum re legum primarium Interpretem numerosa discipulorum suffragia declarauit. Dehinc in Canonicum Pœnitentiarij electus primos etiam ibidem honores meruisti, prorsus siquidem totius Episcopatus Vicarius Generalis, & Ordinarius plurimorum Præfulq; apud sanctæ Inquisitionis Tribunal, necnon pluries in eadem Regia Cancellaria Cantabrorum iudex deputatus extitisti. Ex his omnibus illuxerunt coruscationes tuæ oibi terræ, donec tandem audiretur vox tonitru iui in Rota, in qua per septennium, & quod excurrit, iuris publici & priuati leges tueris, inrer diuersas totius orbis nationes. Enim verò est hoc nobilissimæ tuæ familiæ proprium, non vni Ordinum, sed Reipublicæ Heroës sufficere, quibus etiam nunc Hispani orbis non minor pars nobilitatur. Quippe antiquissima Carrillorum familia, quæ à notioribus olim sæculis in Tordomarcensem domum concessit (quæ vestræ gentis primaria est,) quamuis sedem mutauit germanam, scilicet cum Hispana, non tamen ampli-
tudiinem

cudinem, quia dispari licet statione, parem nihilominus prodi-
 git splendorem. Possem satis longa maiorum vestrorum serie li-
 berare fidem, sed vetat epistolaris breuitas. Satis sine (ultra no-
 bilissimas Principum familias, quæ Hispanicum orbem aut mo-
 derantur, aut nobilitant, de quibus cum nihil dico, satis me di-
 xisse arbitror,) tot viri eruditissimi non solum togati apud Sal-
 manticenses aſceti ad quatuor maiora Collegia, & postea in su-
 premo Prætorio iustitiæ & Cameræ collocati, sed etiam strenui
 milites, qui militarium ordinum stemmatibus insigniti feliciter
 dimicarunt. Qui omnes non modicum claritudinis suæ splen-
 dorem in vestræ gentis originem reſerunt, quibus tu ipse vir
 clarissime addendus eris stirpis tuæ floridissima gloria, utpote qui
 singulari felicitate & spe colligis, quidquid præclarissimæ fa-
 milia: tuæ decoris accrescere poterat. Verum mihi animus non
 est modestiam tuam alius premere. Donaxiolum tantum istud
 quæ me soles humanitate suscipias velim; deinceps maiora me-
 lioraque fortassis accepturus, dignum scilicet aliquid virtutibus
 tuis, dignum meritis, dignum etiam fortunæ, quam in dies au-
 ctioſiorem cum annis opto. VALE.

DIDACVS DE BAEZA.

C E N S U R A

Doct̃oris Francisci Fernandez de Torres
Arroyo, emeriti Canonici Pallantini, mo-
dò Magistralis à concionibus sanctæ Ec-
clesiæ Cathedralis Vallisoletanæ,

Ex commissione Illustriss. Domini, ac Dominanti, D. Fr. Gregorij de
Pedraña, Præsulis Vallisoletani, Catholicae Maiestatis à Consilijs,
cuiusque Consonantoci, vidi, legi, & incunctissime perlegi Ren-
rendi, Pater Dida, s. do Bañza è Societate I. E. S. V., Prædicantium
Magistri, ipsius in amicitijs coniunctissimi, Morali expositio-
nis Tomus quintus, tribus distributum libris. Quorum prius repræ-
sentat Iesum, qui de se ipso Matthe. 2. fuit, Ecce plus quàm Salomon hic, adombra-
tum in Dauidica Salomone, eo tempore quo diuinitas fuit ordinatiue subiectus. Secundus
apprimè demonstrat Absalomem eiusdem Dauidæ Regis filium, suæ regi, & honoris par-
ricidam typum fuisse peccatorum Iuda, cum uterque sue obligationis obliuio inachinatus
fuerit coica suum Dominum magnificans supplantationem, teste eodem Regio Vase
Psalm. 40. Tertius liber in fratricida Camo delinens Iudaici populi inuidiosam rabiem
in Iesum fratrem suum, fratrem (inquam) qui non confunditur Iudam eorum dicens
vocare amicum, Matthe. 26. Et casti hie perditionis peccatores, qui vel sic eos sacrificie-
ret) vocare frateres Hebr. 2. Hæc autem in a sue Morali expositio argumenta,
que accuratè persequitur, verborum clacitate & styli facilitate sic temperat, ut aliissi-
ma mysteria & profundissima sacramenta, que in eis tractat, etiam à rudioribus facilli-
mo negotio valeant comprehendere. Sic etiam altissimam considerationem suffragum
ad nostrorum modum institutionem accommodat, ut rectum Christi cultorem vel hic
solus libet valcat affirmare; immodè & in tua spiritus ad summum usque gradum sub-
leuare, & vnde quacque hominem perfectum efficere. Hominem (inquam) perfectum,
qualem illum instituit exoptabat magnus ille Concionator, qui sic adhortatus est Eccles.
cap. 12. Deum time, & mandata eius obserua; hoc est enim omnis homo. Lector
ergo charissime, librum istum tui magistri (ut verbum viat Doct̃oris in aximi, ad Latam
stribuit pro libro B. Hilarij,) potèti inoffenso pede percurrere, & absque vlla labijs sus-
pitione perlegere, & ex eo, si voles, potèti (crede mihi) roborem fructus exbauire,
& capessere ad tuæ spiritualis viæ incrementum. Non solum ergo, Illustrissime Domi-
ne, hic liber est ab omni macula & neuo, quo possit in publicam absque vllius detrecta-
toris suggestione prodire; veràm & toti Christi Republice erit pectus, ut tua bo-
na verba typus mandetur. Sic sensisse censco, Vallisolet. Calendis Octobris, anno à par-
tu Virginis Mariæ, absque vllius peccati labe concepta 1640.

Doct̃or FERNANDEZ DE TORRES ARROYO.

Facultas Provincialis Castellani Societatis IESV.

EGO Ildefonsus del Caño Provincialis Societatis IESV in Castellana Provincia, potestati et ad id mihi facta à Reuerendo admodum P. Munio Vicellescho, Praeposito nostro Generali, facultatem facio, vt quintus Tomus de *Christo figurato*, à P. Didaco de Bañza, nostrae Societatis, composuit, eiusdemque Societatis gratium, doctorumque hominum iudicio approbatus, typis mandetur. In quorum fidem has literas manu nostra subscripias, & sigillo nostro munitas dedimus, in nostro Vallidoleiano Collegio D. Ignatii 14. die Februarij, anno 1641.

ILDEPHONSVS del Caño.

Censura Operis.

NOS infra scripti testamur, nihil nobis in hoc Opere, cui titulus est, *P. Didaci de Bañza Societatis IESV, Commentariorum de Christo figurato, Tomus quintus*, praeiudicium occurrisse à bonis moribus, & Catholica fide, Theologorumque placitis alienum. In cuius rei fidem hoc testimonium manu nostra subscripimus dedimus, Lugduni die 10. Aprilis 1641.

I IOSEPHVS GIBALINVS.
CAROLVS DV LIEV.

---

*Facultas R. P. Provincialis Societatis IESV in Provincia
Lugdunensi.*

IOANNES Gayetus Provincialis Societatis IESV in Provincia Lugdunensi, intra Priuilegium eidem Societati à Regibus Christianissimis Henrico III. 10. Maij, 1583. Henrico IV. 10. Decembris, 1606. & Ludouico XIII. nunc regnante, 14. Februarij 1611. concessum, quo Bibliopolis omnibus prohibetur, ne libros ab eiusdem Societatis hominibus compositos, absque Superiorum permissione imprimant: Permissio Laurentio Anisson, Bibliopolae Lugdunensi, vt librum, qui dicitur, *Tomus quintus de Christo figurato*, à R. P. Didaco de Bañza, nostrae Societatis, compositam, & à duobus eiusdem Societatis Patribus recognitam, ad decem proximos annos imprimere, ac libere diuendere possit. Datum Lugduni 11. Aprilis 1641.

IOANNES GAYETVS.

Summa Privilegij à Christianissimo
Galliarum Rege concessi.

LUDOVICI XIII. Galliz & Navarræ Regis auctoritate sancitum est, ac præsentibus literis cautum, ne quis in Regno suo, aliisve locis ditioni suæ subiectis, intra proximos annos decem à die impressionis primæ inchoandos, ac numerandos, excudat, vendat, excudendum, vendendumque quovis modo, & ratione conetur librum, qui inscribitur: *R. P. Didaci de Bæza, Societatis IESV Theologi, Commentariorum de Christo figurato, Tomus quintus*, præter LAVRENTIUM ANISSON, Bibliopolam Lugdunensem, aut illos, quibus ipsemet concesserit. Prohibitum insuper eadem auctoritate Regia omnibus suis subdiris, eundem librum extra Regni sui limites imprimendum curare, vel quenquam, ubicunque fuerit, ad id agendum impellere, ac instigare, sine consensu dicti LAVRENTII ANISSON. Idque omne sub confiscatione librorum, aliisque poenis originali Diplomate contra delinquentes expressis. Datum Lugduni, die 31. Augusti, 1641.

De mandato Regis

Signatum,

FAVRE.

SERIES

LIBRORVM, CAPITVM,

& Paragraphorum.

LIBER NONVS.
Salomon, siue IESVS triumphans
Hierosolymis.

CAPVT I.

Salomonis & Iesu symbola in triumpho
Hierosolymitano. pag. 104.

PARAGRAPHI.

1. Christo pax. *ibid.*
2. Tributa non possunt su-
perari Principum con-
stituta. *ibid.*
3. Ut Salomonis & Christi gloria singula-
ritur. *ibid.*
4. Religio & in Salomoni, & in Iesu libri-
tissimum nudat populum. *ibid.*
5. Prophetia balans signum Iesu. 3.1
6. Hec est sapientia Salomonis, & Iesu,
qua soluit hominum populorum ac-
ceptum. 3.2
7. Salomonis & Christi gloria ab obedi-
entibus subditis. 4.1
8. Partium antiquarum constitutus respo-
dere summas si laus sit in Salomoni,
& Iesu. 4.2
9. Iesu ciuitatis sacculi ut gaudet, iuxta
Salomonis. 5.1

CAPVT II.

Matinitas, & educatio Salomonis. *ibid.*
MORALIA.

Sap. 7. Sum quidem & ego mortalis ho-
mo, &c.

PARAGRAPHI.

1. A Temperatibus, & terris hoc boni
nunquamnam mors gignitur. *ibid.*

Beate Tom. V.

2. Humilis proprie uisibilis equis lefor-
mum gentium exspectandus si-
militudo. 6.1
3. Illi solus fuit aliquis, qui meritis & re-
uerentia. *ibid.*
4. Te genera deum uisibilis hominibus.
7.1
5. Vel Christi uisibilis deum generi ad-
iungit. *ibid.*
6. Etenim si ad terram mandatumque car-
nalis priuatis fides. 8.1
7. Humanitas est, non uisibilis profectum
uenit ad palmas. *ibid.*
8. Niladeo uisibilis, & ab illis in nouo
tudo, quod non uenit in gloriam
eum. *ibid.*
9. Nil uisibilis, in quo non profectum
accidit aliquid, quod uisibilis. 9.1
10. Cimonis uisibilis praeceptum immo-
tandum & sapientis moderatori. *ibid.*
11. Maqui uisibilis seruandis uisibilis, & de-
tinuor debetur preparatio. Ubi de
mortis preparatione. 10.1
12. Vita humana formis. *ibid.*
- Sap. 7. Etenim natus accipi commu-
nem abrem, &c.
13. Causa mori debetur uisibilis, & uisibilis no-
stro. 11.2
14. Vnde uisibilis praeceptum nouum
nouo loquatur, & per dicit. 12.1
15. Fuit Deus praeceptum uisibilis praeceptum
uisibilis, in inter mundum uisibilis
uisibilis. *ibid.*
16. Ita compendit uisibilis uisibilis uisibilis
uisibilis, quod non fuit ad uisibilis
uisibilis. 13.1
17. Non uisibilis uisibilis uisibilis uisibilis
uisibilis uisibilis uisibilis uisibilis. *ibid.*
18. Alidum habet uisibilis uisibilis uisibilis
uisibilis uisibilis uisibilis uisibilis. *ibid.*

2. Reg.

Series Librorum, Capitum,

1. Reg. 12. Quæ genuit filium, & vocavit eum Salomon, &c.
19. In dilectis fili nobil Deus vacuum reliquit.
20. Pacificus Principis animus effusus, mus ad bonos incursat telendos.
21. Asperitas soles esse pueri natalitatis inter felicia contingens.
- Sap. 8. Puer autem eram ingeniosus, &c.
22. Parulis arvis formosa soles Dies in bonis puerum puerum.
23. Sapientia, &c.
24. Domus filii, &c.

Ibid. Ingressa est inque Bethsabee.

13. Virginitas efficacissima ad impetrandum.
13. Maxime exultant paterni filii in concordia domesticarum feminarum.
14. Nemo non magis, &c.
15. Turamus, &c.
16. Iuramentis uelatis testatissima est de malis, &c.
17. Eius afflicto maxime curam emolli.
18. Felices, &c.

CAPIT. III.

Salomonis inauguratio in Regem.

MORALIA.

3. Arg. Adonise autem filius Hagoith cleuabatur, &c.

PARAGRAPHI.

1. N. Pagani, &c.
2. Ambitione, &c.
3. Ambitione, &c.
4. Ambitione, &c.
5. Ambitione, &c.
6. Ambitione, &c.
7. Ambitione, &c.
8. Ambitione, &c.
9. Ambitione, &c.
10. Ambitione, &c.
11. Ambitione, &c.

19. Ad, &c.
20. In, &c.
21. Quia, &c.
22. Nullo, &c.
23. Atque, &c.
24. Sapientia, &c.
25. Reges, &c.
26. Non, &c.
27. Sicut, &c.
28. Felix, &c.
29. Hic, &c.
30. Felix, &c.
31. Honor, &c.
32. Etenim, &c.
33. Multa, &c.
34. Pessima, &c.

- ibid.* Hic est vox, quam audisti, &c.
- 33 Cruce Christi, & papie Reges facit.
ibid.
- 34 Ab omni de sa nomine latissima venit
persecutio amplificata. *ibid.*
- ibid.* Terrini hunc ego, &c.
- 37 Si vel parati Des per te habetis, se-
pites maxime mundi prestatitis.
ibid.
- 38 Quia mendaciter tui peccatorum pro-
mittis, id videris in vno Deo in-
venire. *ibid.*
- 39 Samel fallax, & dicit tibi ne te immu-
tae, ubi quid non credamus, nos
mundi, nec viti. *ibid.*
- 40 Quia Deo credimus, iam testificari te-
aciam. *ibid.*
- 41 Remissio peccatorum parum est bene-
ficium, ubi non peccatorum non sua-
ter. *ibid.*
- 42 Externas operationes virtutum, et si
aperas, facilius amplexamur. *ibid.*

CAPVT IV.

Secunda Salomonis inauguratio. 42

MORALIA.

1. Psalm. 28. Conoscavit igitur omnes
Principes Israel, &c.

PARAGRAPHI.

- 1 Principum magistri peccatae castita-
ti transierunt. *ibid.*
- 2 Alacritas non tibi misera soles exspecto
mentem sapientiae. *ibid.*
- 3 Non pateris resistere ubi humilitati ve-
nit. *ibid.*
- 4 Bonorum propositum excoctum man-
dae, peccatorum humores tibi *ibid.*
- ibid.* Sed elegit Dominus Deus Is-
- 5 rahel, &c.
- 6 Non humilitate possides, sed infinita
est profusitas eorum ordinis timoris a-
re. *ibid.*
- 7 Difficilis profundus eorum, qui non viti-
antur perit. *ibid.*
- 8 Nemquam Deus non presupponit in suis
ibid.
- ibid.* Tu autem Salomon fili mi, &c.
- 9 Præteritis personis succedere habetis,
desertis homines. *ibid.*
- 10 Quidquid bonum manum assecutus
est, peccatorum homines ostendunt. *ibid.*
- 11 Qui claret vultus Dei non assecutus de-
stinet non assecutus mendaces. *ibid.*
- 12 Illud te te peccatorum, quod magis sum-
Batze Tom.V.

- ibid.*
- 13 Qualiter sumus Dei, saltem si nobis
tubetis Deo. *ibid.*
- 14 Magis videris rubore indiget ne se b-
propterea, & subita dignitate
evanescat. *ibid.*
- 15 Pons tesus perfectissimum dat rebus son-
ore. *ibid.*
- 16 Christumatum epala à viti. *ibid.*
- 17 Præfatus Eusebius in saltem spiritus alia,
sed & temporaria subsidia debent
scire. *ibid.*
- ibid.* Dixit quoque David Salomoni
filio suo, &c.
- 18 Id tibi intendendum, quid latenti Deo
hæreticis illi te exteriori speculatore
tubet. *ibid.*
1. Paratp. 29. Salomonem filium
meum, &c.

- 20 Non amicum atet altissima apud
Deum, sed virtut. *ibid.*
- 19 Virtutis in se place. *ibid.*
- 20 Deum non se perham simplicem ma-
gnificatorem, ut latenter cultorem
deum non, assecutus. *ibid.*
- 21 Sanctissimi non place pro Deo facit,
quod me vultis prae me ad. *ibid.*
- 22 Fiduciam, qui in vultu assecutus
ibid.
- 23 Spontanea deum latenter assecutus do-
nat. *ibid.*
- ibid.* Et comedere, & biberunt lo-
ram Domino, &c.
- 24 Ad non ignobilis latenter perit,
quod non comedunt assecutus praeferunt
Dei. *ibid.*
- 25 Virtutis, & comedia sequenda, ut
Dei dona adesse, & assecutus
habeant. *ibid.*
- 26 Deus deus perfectissimum peccatorum, be-
nevolentiam assecutus implentur.
Non sit assecutus. *ibid.*

CAPVT V.

Ad vultu, & rebus rebus. 56

MORALIA.

- 3 Regum 2. Salomon autem sedis super
thronum David patris sui, &c.

PARAGRAPHI.

- 1 Per Mariam vult Salomonem montem
emittit sale tarta. *ibid.*
- 2 Validissima vult ad pendendum, qua pe-
simulacrum vult ad pendendum, qua pe-
simulacrum vult ad pendendum, qua pe-
- 3 Pont dratui Spiritus est, quod sitat re-
ibid.

mita, quid caelestia in primis regni-
sua, sua princeps debet potest. ibi.
20. Alia illam de cordis latitudi-
ne, etc.

20. Paucis placet à filijs, quàm à seculis ois-
arant. 80.1

21. Quamvis sapientia est, et in altum
delectat, sed magis acut. ibid. 2

22. Sapientia innotum altum, labas non-
em. 81.1

23. Tunc caelestia Pater integro filium
numero certis gaudet, tam eius fi-
lius hominibus adiangit. ibid. 2

24. Labor Dei, et militum manu expetito-
re. 82.1

25. In amicitia scilicet iudeorum leges
fratru. ibid. 2

26. Novus zelus non parum proficit ad
promovendum hominem in regno. 83.1

27. Non natura, nec natura, sed per fas fi-
dendum, ut patrum dignitate
nascantur. ibid. 2

28. Cuius sapientia non est deus, sed hu-
manum. 84.1

29. Spiritus opus est, quid iterum est ha-
bitus, nec carnalis. ibid. 2

30. Ab omni Spiritus sancti lumine
manifestantur, sicut sunt. 85.1

3. Reg. 1. Apparuit autem Dominus
Salomoni per somnum, etc.

31. Dum se magis oculis Deus in vita, solet
magis inflammare et implere hu-
mana corda. Th. de Eucharistia.
ibid. 2

32. Dum tempus ultra vel dormiens, incho-
at Deus, et spiritus ultra antequam
celescit, non nisi laboranti spiritui.
86.1

33. Et Deus efficitur ostendit in iustif-
icando hominem, qui magis ex ani-
ma et corde ad hominem accipitur.
87.1

34. Deus non permanet nisi in sanctis. ib. 2

35. Milia regum nisi in Christo Iesu. 88.1

36. Rursus regum et simulabiles sunt, de ali-
am visis. ibid. 2

ibid. Et nunc Domine Deus tu re-
gnare fecisti servum tuum po-
pulo parare meo, etc.

37. Nisi Deus exire ad reges homi-
nem, ad quod amota reversione
non debet. 89.1

38. Nil magis regum, quàm id, quod popu-
li voluntati condiderit. ibid. 2

39. Praeantipsum Patrem per dicit popu-
lari son, non solum ad temporalia,
sed ad aeterna. 90.1

ibid. Dixit Dominus Salomoni, etc.

40. Sapientia bonorum est, qui à populo volu-
ntate, et utilitate ab ipso per alia.
91.1

41. Qui pro bonis iustitiam non, et non
sui in populo, accipit ex Deo. 91.2

42. Divinum vel vultus hominem im-
plet. 92.1

43. In animi tranquillitate multa bonum
dantur. ibid. 2

CAPUT VII.

Feminarum lra de filijs. 93.1

MORALIA.

3. Reg. 1. Tunc venerunt duae mulieres
meretricae ad Regem, etc.

PARAGRAPHI.

1. Triumphantis sapientia strepitum ma-
nifestat. ibid. 2

2. Virum in blandis, quod in dicit et
nisi formatus videret. 94.1

3. Abiatis in mundum, quod in
ceteris ad Christum. ibid. 2

ibid. Marum est augere filius mul-
teris huius portis, etc.

4. Feminae efficitur nec à filio separa-
tus desinit. 95.1

5. Perditionis spiritus est, quod de filio
populo totus fecit ad evadendum.
96.1

6. Christi luce venit, quod innotitia
homo alius ab ipso. ibid. 2

3. Reg. 1. Tunc Rex ait, etc.

7. Divina sapientia ex nulla alia, quod
ex vultu commendanda. 97.1

8. Divinus spiritus est ab ipso, quod in
manifestare. 98.1

9. Ipsi Iesu de his non poterant non
concedere visceribus. ibid. 2

3. Reg. 1. Dixit autem mulier, etc.

10. Passio Christi in Matrem alius do-
lore populi sedant. 99.1

11. Nunquam de paternis visceribus pro-
ditus vultu foret. ibid. 2

12. Sed non solum acquiritur consilio pro-
ximum. 100.1

13. Alia virginis lachryma misericordiam
filii tenet ad matrem. ibid. 2

CAPVT VIII.

Salomonis nuptiae, & familia. 101.1

MORALIA.

3. Reg. 3. Confirmatum est igitur regnum
in manu Salomonis, &c.

PARAGRAPHI.

1. **V** 7. *Ubi*, quia ex hoc loco, &c. 101.1
2. *Regnum est uel bellis in amicitia sedare*
admittere. 102.1
3. *Ubi uel peripendit Deu illius inuitas,*
qui facit inuicem in se sint.
ibid.
4. *Qui in digna, & indecora propter pec-*
catas periculis, uelut sit in illis,
nisi se possint. 103.1
5. *Ca. 3. E. predumini, & videt filia*
Sion, &c.
6. *In primum uisum non si finis non pax*
am leges fructum sunt. 104.1
7. *Matia matris adscribitur inuicem in-*
ferum tirone. 104.1
8. *Ad inuicem inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 104.1
9. *Inter passum in uoluntate inuicem*
non propter apparet finis. 105.1
10. *De passum Christi inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 106.1
11. *In uno inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 107.1
12. *3. Reg. 9. Pharaon Rex Aegypti acen-*
dit, &c.
13. *Qua h. Dei manu uincunt, in estima-*
tionis sunt magna apud totum sa-
pientiam. 107.1
14. *Antiqua peccatorum inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 108.1
15. *In mundis inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 109.1
16. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 110.1
17. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 111.1
18. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 112.1
19. *3. Reg. 4. Erat autem Rex Salomon*
regans super omnem Israel, &c.

20. *Salomonis summa Principatus, & quoniam*
propter & quoniam extitit. 112.1
21. *Clarissimi sum Principatus inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 112.1
22. *Regum amicus inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 113.1
23. *Atque inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 114.1
24. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 115.1
25. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 116.1
26. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 117.1
27. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 118.1
28. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 119.1
29. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 120.1
30. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 121.1
31. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 122.1
32. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 123.1
33. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 124.1
34. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 125.1
35. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 126.1
36. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 127.1
37. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 128.1
38. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 129.1
39. *Christi inuicem inuicem inuicem*
inuicem inuicem. 130.1

Series Librorum, Capitulorum,

- 17 Bona temporalia sunt auxilia inanis
tenentur per temerem Dis. ibid. 2
- ibid. Et fecit in oraculo duos Clie-
bin, &c. ibid.
- 18 Facillius potest quis in factum Angelo-
rum transferri. 143.1
- 19 Miseritordia est una soli filium viti-
torum. ibid. 2
- 20 Fortis vel umbra Christi, ibi & splendet
multis in non per legem. 143.1
- 21 In scientia Scripturarum valdissimum
Ecclesia tuam est. ibid. 2
- 22 Non terreats harias, sed soporitis ad-
nas, qui in conspectu stultitiam co-
flantur spissas. 143.1
- 23 Reg. 7. Milit quoque Rex Salo-
mon. ibid.
- 24 Magis honorum operum non immari-
torum sunt proceres nostri. ibid. 2
- 25 Lachabile in Principe, quid in sum-
maribus suspensum natura, gratia-
que dotes, quoniam fortuna spillet.
144.1
- 26 Non simile, & sacerdotale munus diffusi-
le potest ab uno relligione administrari.
ibid. 2
- 27 Christianum est non tam loqui, quam
agere. 145.1
- 28 Non parum dignatus Ecclesia est in ho-
minum valitatem notitia. 146.1
- 29 Atque in laudibus cavenda. ibid.
- 30 Sumptus facti ab imperiali, inuicem
parant, satis ab aeterna, te Dio non
absolutum effusum. ibid. 2
- 31 Prasantissima est gloria, qua non
nititur externis, si diuturna bonitate est.
147.1
- 32 Laetitia non vincitur, nisi diuinitas
in votum congregatam. 148.1
- ibid. Fecit quoque mare suble. &c. ibid.
- 33 Pro tollendis peccatis praesentia non
parant, sed magna praecuranda. ibid. 2
- 34 Regni Dei in nullo esse, quoniam ali-
quando & praesentia sunt. 149.1
- 35 Ex quo sapientia confecta, maxime per il-
lam peccata inuicem. ibid. 2
- 36 Christi sacramento sunt, vniuersum
peruicaciter orbem. 150.1
- 37 Atque Ecclesiasticam, ut in illo labo-
res non est in illo delictorum. ibid. 2
- 38 Prasantissimum vero sacerdotum mis-
eritordia eius dolent obdormire, & ablu-
mentum. 151.1
- 39 Seruosus indicio rationis attentis oculis
inspicitur, nullus esset, qui vellet
in Ecclesia demerere. ibid. 2
- ibid. Et fecit decem bases quoniam &c. ibid.
- 40 Curiositas sine rebus favoribus est cer-
uicis mollitudo. 152.1

- 41 Christianis sacramenta non solum & al-
terius modum, sed & ad in sa-
lutem parant. 153.1
- 42 Dei misericordia in non meritis abram-
pi praesentem nos. ibid. 2
- 43 Piscata commissa licet semel, & uiam
ad confessionem de delictis, seorsum sunt
metuenda. 154.1
- 44 Qua per homines electis administra-
tor, nunquam non sapienter arguit, &
indignas. ibid. 2
- 45 A christianis sacramentis auxilium
homo Angelis equatur. 155.1

CAPITULUM XL.

Dedicatio templi. 156.1

MORALIA.

3. Reg. 3. Tunc congregati sunt omnes
maiores huius Israel, &c.

PARAGRAPHI.

- 1 Tota regum fortitudo ex religio-
ne.
- 2 Templum edificatur & se & altera
viam trahit salutis. 157.1
- ibid. Rex autem Salomon, &c. ibid.
- 3 Maxima impietas laetitia ab uno testa-
ta. 158.1
- 4 Sapientia sermo Ecclesia firmata, &
auxilium. ibid. 2
- 5 Deum testantur alium equis creatura.
159.1
- ibid. In terra autem non erat aliud,
&c. ibid.
- 6 In Christo Iesu non sola seueritas.
160.1
- 7 In sola Christo Iesu, in alio senti-
bre. ibid. 2
- 8 Quasi fuerit, talem se sibi Deus exhi-
bre solus. 161.1
- 9 Solum dei benignitas Dei splendet, ubi
stare ist. ibid. 2
- ibid. Conuertitque Rex faciem
suam, &c. ibid.
- 10 Propterea illorum vniuersas regum
glorias participant quasi se.
162.1
- 11 Ad apostum & singulari testimonio
sola admittendi, qui praesentia, &
virtutis similitudine emittant.
163.1
- 12 Huius glorieque dicitur, quod infimas
personas in familiaris iniquum non
admittat. ibid. 2
- 13 Gratia autem Deo in tribulationibus, il-
lum facit naves apud. 164.1

Prima

& Paraphorum.

- 14 Prius in corde faciendum est, quodquid
externi Deo face. *ibid.*
ibid. Qui custodisti seruum tuum, &c.
- 15 In quo demonstranda, & salutis non
seuotus impediunt. *ibid.*
- 16 Non nisi a magna simplicitate prouenit,
quod qui promissus sit. *ibid.*
- 17 Nihil bonum daturus nisi in Deo.
ibid.
- 18 Non enim Deo usquam sine eo uisitat.
ibid.
ibid. Si peccaueris hominibus in proximo
hominibus tuum, &c.
- 19 A malis & bonis concidam, ut
magis bonis in illis carantur.
ibid.
- 20 Christianus perfectus est, & proximo
proximo et alios ad se, uel pro
proxiimo committit. *ibid.*
- 21 Sacerdos perfectus in iustitia est,
sacerdos. *ibid.*
ibid. Si clauum facis, coram Deo.
- 22 Tunc, & si quid sit, qui
uult ad Deum uenire, quod a Deo
est. *ibid.*
- 23 Penitentia potest esse, & ingratum
in impietate uolunt. *ibid.*
ibid. altius est autem cum compleretur.
- 24 Ex Deo habet Principes quod nihil sibi
uolunt, sed solum se complacent pro
a tribus iudicem. *ibid.*
- 25 Prius per se inuicem, qui per se
sunt populi. *ibid.*
- 26 Per Mariam habemus, quod per uiam
uolunt adducit, & inuicem
sunt. *ibid.*
- 27 Quoties in iudicio.
ibid.
- 28 Quia Rex, & omnis Israel, &c.
Parat. Cumque compleret Salomon,
et, *ibid.*
- 29 Princeps iudicem forma est. *ibid.*
- 30 Qui in iudicio iudicem iudicem
iudicem. *ibid.*
- 31 Reg. 8. Ecce ergo Salomon in tempore
pote illo, &c.
- 32 Non sibi iudicem, sed de uirtutibus
simplis iudicem sunt Deo. non
primam. *ibid.*
- 33 In nulla uirtute, quod in Christi uirtute
iudicem. *ibid.*
- 34 In uirtute uirtute iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 35 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 36 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 37 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 38 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 39 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 40 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 41 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 42 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 43 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 44 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 45 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 46 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 47 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 48 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 49 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 50 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 51 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 52 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 53 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 54 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 55 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 56 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 57 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 58 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 59 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 60 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 61 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 62 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 63 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 64 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 65 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 66 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 67 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 68 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 69 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 70 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 71 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 72 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 73 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 74 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 75 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 76 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 77 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 78 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 79 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 80 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 81 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 82 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 83 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 84 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 85 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 86 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 87 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 88 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 89 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 90 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 91 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 92 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 93 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 94 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 95 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 96 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 97 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 98 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 99 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*
- 100 In uirtute iudicem iudicem sunt iudicem
iudicem. *ibid.*

CAPIT. XII.

Regis & throni Salomonis, & classis.

174.

MORALIA.

3. Reg. 17. Domum autem suam, &c.

PARAGRAPHI.

1. Quod ad Deum pertinet, in primis.

2. Quod de primis sit. *ibid.*

3. Quod de primis sit.

4. Quod de primis sit.

5. Quod de primis sit.

6. Quod de primis sit.

7. Quod de primis sit.

8. Quod de primis sit.

9. Quod de primis sit.

10. Quod de primis sit.

11. Quod de primis sit.

12. Quod de primis sit.

13. Quod de primis sit.

14. Quod de primis sit.

15. Quod de primis sit.

16. Quod de primis sit.

17. Quod de primis sit.

18. Quod de primis sit.

19. Quod de primis sit.

20. Quod de primis sit.

21. Quod de primis sit.

22. Quod de primis sit.

23. Quod de primis sit.

24. Quod de primis sit.

25. Quod de primis sit.

26. Quod de primis sit.

27. Quod de primis sit.

28. Quod de primis sit.

29. Quod de primis sit.

30. Quod de primis sit.

31. Quod de primis sit.

32. Quod de primis sit.

33. Quod de primis sit.

34. Quod de primis sit.

35. Quod de primis sit.

36. Quod de primis sit.

37. Quod de primis sit.

38. Quod de primis sit.

39. Quod de primis sit.

40. Quod de primis sit.

41. Quod de primis sit.

42. Quod de primis sit.

43. Quod de primis sit.

44. Quod de primis sit.

45. Quod de primis sit.

46. Quod de primis sit.

47. Quod de primis sit.

48. Quod de primis sit.

49. Quod de primis sit.

50. Quod de primis sit.

51. Quod de primis sit.

52. Quod de primis sit.

53. Quod de primis sit.

54. Quod de primis sit.

55. Quod de primis sit.

56. Quod de primis sit.

57. Quod de primis sit.

58. Quod de primis sit.

59. Quod de primis sit.

60. Quod de primis sit.

61. Quod de primis sit.

62. Quod de primis sit.

63. Quod de primis sit.

64. Quod de primis sit.

65. Quod de primis sit.

66. Quod de primis sit.

67. Quod de primis sit.

68. Quod de primis sit.

69. Quod de primis sit.

70. Quod de primis sit.

71. Quod de primis sit.

72. Quod de primis sit.

73. Quod de primis sit.

74. Quod de primis sit.

75. Quod de primis sit.

76. Quod de primis sit.

77. Quod de primis sit.

78. Quod de primis sit.

79. Quod de primis sit.

80. Quod de primis sit.

81. Quod de primis sit.

82. Quod de primis sit.

83. Quod de primis sit.

84. Quod de primis sit.

85. Quod de primis sit.

86. Quod de primis sit.

87. Quod de primis sit.

88. Quod de primis sit.

89. Quod de primis sit.

90. Quod de primis sit.

91. Quod de primis sit.

92. Quod de primis sit.

93. Quod de primis sit.

94. Quod de primis sit.

95. Quod de primis sit.

96. Quod de primis sit.

97. Quod de primis sit.

98. Quod de primis sit.

99. Quod de primis sit.

100. Quod de primis sit.

101. Quod de primis sit.

102. Quod de primis sit.

103. Quod de primis sit.

104. Quod de primis sit.

105. Quod de primis sit.

106. Quod de primis sit.

107. Quod de primis sit.

108. Quod de primis sit.

109. Quod de primis sit.

110. Quod de primis sit.

111. Quod de primis sit.

112. Quod de primis sit.

113. Quod de primis sit.

114. Quod de primis sit.

115. Quod de primis sit.

116. Quod de primis sit.

117. Quod de primis sit.

118. Quod de primis sit.

119. Quod de primis sit.

120. Quod de primis sit.

121. Quod de primis sit.

122. Quod de primis sit.

123. Quod de primis sit.

124. Quod de primis sit.

125. Quod de primis sit.

126. Quod de primis sit.

127. Quod de primis sit.

128. Quod de primis sit.

129. Quod de primis sit.

130. Quod de primis sit.

131. Quod de primis sit.

132. Quod de primis sit.

133. Quod de primis sit.

134. Quod de primis sit.

135. Quod de primis sit.

136. Quod de primis sit.

137. Quod de primis sit.

138. Quod de primis sit.

139. Quod de primis sit.

140. Quod de primis sit.

141. Quod de primis sit.

142. Quod de primis sit.

143. Quod de primis sit.

144. Quod de primis sit.

145. Quod de primis sit.

146. Quod de primis sit.

147. Quod de primis sit.

148. Quod de primis sit.

149. Quod de primis sit.

150. Quod de primis sit.

151. Quod de primis sit.

152. Quod de primis sit.

153. Quod de primis sit.

154. Quod de primis sit.

155. Quod de primis sit.

156. Quod de primis sit.

157. Quod de primis sit.

158. Quod de primis sit.

159. Quod de primis sit.

160. Quod de primis sit.

161. Quod de primis sit.

162. Quod de primis sit.

163. Quod de primis sit.

164. Quod de primis sit.

165. Quod de primis sit.

166. Quod de primis sit.

167. Quod de primis sit.

168. Quod de primis sit.

169. Quod de primis sit.

170. Quod de primis sit.

171. Quod de primis sit.

172. Quod de primis sit.

173. Quod de primis sit.

174. Quod de primis sit.

175. Quod de primis sit.

176. Quod de primis sit.

177. Quod de primis sit.

Series Librorum, Capitum,

- ibid.* Vniuersum populum, &c.
- 25 Felix, qui in alium periculis ipse in-
uit. 188.1
- 26 Siracini sagunda viro incerto sapia
omnia imperalia. *ibid.* 2
- ibid.* Filla autem Pharaonis, &c.
- 27 Contentia validissima minime
iam est aduersus hostes. 189.1
- 28 Extremum operationum primum de
reberi intimam amicitiam sumi-
tur. *ibid.* 2
- ibid.* Classem quoque fecit Rex Sa-
lomon, &c.
- 29 Fastidium, & Penitentia lacryma
nos in perfectissima quaque ob-
tinenda diuina. 190.1
- 30 Non secularibus, sed celestibus inbi-
dum bonis. *ibid.* 2
- 31 Humana avaritia aulicis terminis con-
cluditur. 191.1
- 32 Avaritia in magnitudine largitatem
amulat, ut in pusillitate in-
gularum. *ibid.* 2
- 33 Reg. 10. Classis Regis per mare, &c.
- 34 Nullus faciens non amulatus, & pa-
ties non amatis. 192.1
- 35 Instituta autem ad vitam, & sedulum
hominis bonum producat. *ibid.* 2
- 36 Diuitia ut fugacissima. 193.1
- 37 Es sunt bona imperialia, qui sum pri-
gressu nunquam non fidelissimos
fieri habent. *ibid.* 2
- 38 Diuitia ducunt hominem in mellem la-
ci. 194.1

CAPVT XIII.

Deus secundus apparuit Salomoni. *ibid.*

MORALIA.

3. Reg. 9. Fadum est autem, cum perfecisset, &c.

PARAGRAPHI

- 1 Ad Esauellin frequentiam ma-
gna pariter necessitas. *ibid.* 2
- 2 Intuitus apria usque ad ultimam
perfectissimum deducenda. 195.1
- 3 Deiura singularum, & propria, non
temporalia, sed spiritualia possidenda. 196.1
- 4 Non tam in externis parietibus, quam
in internis nostris animis insidians
deus est Deus. *ibid.* 2
- ibid.* Tu quoque si ambolueris, &c.
- 5 Non tam in ambolens cuius animus
quam in parietibus internis, sibi

- Deus exemplat.* *ibid.*
- 6 Longa diu exhibitio Deo minime af-
ferant licentiam peccandi. 197.1
- 7 Nihil sic Deus affinis, quam id, quod
vel potest praestari a prosperis.
ibid.
- ibid.* Si autem auerisione auerli fue-
rit, &c.
- 8 Labores validissimam vi hominis red-
cant ad Deum. 198.2
- 9 Tan vana passio potius est, quam al-
ti firmare. 199.1

CAPVT XIV.

Regina Saba aduersus. 200.1

MORALIA.

3. Regum 10. Sed & Regina Saba, &c.

PARAGRAPHI

- 1 V Binomen Domini, nulla audeat fa-
sciana. *ibid.* 2
- 2 In vera sapientia via infirmitas
quiesce perit. 201.2
- 3 Non despicitur, sed laborantibus sa-
pientia salutis sicutis aperitur.
ibid. 2
- 4 Veritatem propriam efficit in quocumque
illis sunt, instituta. 202.1
- ibid.* Videntes autem Regina Saba, &c.
- 5 Quis est apri, non visibilibus bonis, sed
invisibilibus bonis magis capitis.
ibid. 2
- 6 Atque ad sese ciuitatis, & angu-
stias in parvis, effunditur capis cui-
da humana. 203.2
- 7 Transitus in bona ut nocent hominibus
credentibus. *ibid.* 1
- 8 Femina, & longissima sapientia, si se-
lu externis virtutibus splendores
acquirere. 204.2
- ibid.* Regis viri sub, &c.
- 9 Alagna, & praestantis virtutis iudi-
cium, quod in temporalis felicitate
instituitur minanda. 205.1
- 10 Acidius efficit ad Christum celum cum
periculis cadendi, quam stare in
mundi. *ibid.* 2
- 11 Tunc bona temporalia non nocent, quan-
di praeipue Deus spectatur in oculis.
206.2
- 12 Sapientiae studio laborantes nunquam
primas non teneant in Polstra Dei.
207.1
- 13 In Maria dispersa manibus non possu-
mus non adhibere a Deo. *ibid.* 2
- Maria*

2. Effeminatus, & molles, quamprimum
in Deum insurgunt. 226.1
3. Preclatissima ingratitudinis est, quid
acceptis donis ablatissimè damnum
donatoris. *ibid.* 2
- ibid.* Factum est igitur in tempore
illo, &c.
4. Lascivus exspectans omnia bona homi-
nis pedes, absumit. 227.1
5. Ad levamen pertinet, quid mala non
inultum, sed per partes subeuntur.
ibid. 2
6. Molus, seu vitium densum, & per
partes sumptum facilius procedit.
228.1
7. Qui spectu Dei agnoscit, in rebus filius,
& ludum utrius pati voluit, sed in
vitro. *ibid.* 2
8. Temporalia bona paucissimis dantur à
Deo, acceperuntque. 229.2
9. Scissura in bonis temporalibus oppo-
nuntur ad salutem. 230.1
10. Labor per temporalibus evadendi, & ie-
citius apud Deum. *ibid.* 2
- ibid.* Non auferam omnem regnum de
manu eius, &c.
11. Numquam non dantur à Deo aliquid ve-
nie temporalia ree, ab ipsorum vir-
tutibus, vel ipsius, vel potentiam eius.
231.1
12. Divina imitatio clarè elucet in bene-
faciendo humiliter. *ibid.* 2
13. Res suas alienis tradit Deus, quando
illae ammeliter conditionem sperant
apud seos. 232.1
- ibid.* Si igitur audieris omnia, &c.
14. Totam firmat principatus à celsigent
vesti Dei. *ibid.* 2
15. Diffidit homo ferre ad epece penes-
pit, quoniam ad spontanea. 233.1
- Proverb. 4. Tanquam ager vir impru-
dens, &c.
16. Qui duntaxat quid in peccato exiit, et
ad penitentia fructus differtur.
ibid. 1
17. Perem, necessitas est, cui eripitur Chei-
sus, à cuius compella vita. 234.2
18. Penitentia nomen vera suspecta. 235.1
19. Penitentia festinata malis saporis, &
dulcedine habet. *ibid.* 2
20. Penitentia lullat, seu lacryma accendit
oculos, cui videantur divina. 236.1
21. Magis hominis sapientia in lullu pe-
nitentia est. *ibid.* 2
22. Qui curiosis fructus adfert, quasi
Sed sit ducum bonorum antioch.
237.1

23. Summa potestas excusabilem facit ho-
minem in facinorosis. *ibid.* 2
24. Temporalia regna felicitas est exor-
tatur. 238.1
25. Ab uno pacente Deo, & immortalitate,
& incorruptio induitur. *ibid.* 2
26. Nulli felidum in bonis temporalibus
239.1

LIBER DECIMVS.

De Absalon, siue de Iuda prodi-
tore Christi.

CAPVT I.

Iude & Absalonis symbola. 240.1

PARAGRAPHI

1. Avaritia pendus gravissimum. *ibid.*
2. Ecclesiasticorum avaritiam
nuncupamus. 241.1
3. Durescit sunt quoniam per charissimos nobis
mala inferuntur. *ibid.* 2
4. Iocundum murmur de magister, non
Prælati exultat. 242.1
5. Felicitas est domus in qua unus filius
perditur omnia est. *ibid.* 2
6. Punctabilia omnia deserunt impiam,
dam pergit ad supplicium. 243.1
7. Iustus omnia sanctorum probabita ca-
mitantur etiam in periculo. *ibid.* 2

CAPVT II.

Thamari cui illata. 244.1

MORALIA.

2. Reg. 14. Porro sicut Absalon vir non
crispuleher, &c.

PARAGRAPHI

1. Non adacutatis, sed naciis decur-
summandus placent. *ibid.* 2
2. Bonarum temporalium cumalas, aut de-
fectus nihil sunt apud Deum.
245.1
3. Atudentis superfluitas, & vitiosa,
profus telicuda est, ubi datur locus
Christi. *ibid.*
4. Impius nil habet, quod perdere debere
metuere. 246.1
5. Spectaculum bona quo plura, eo non ma-
gis levans in sublimia. 247.1
- Penitentia

& Paraphorum.

- 6 *Peccantia beatam spem alium no-*
tior ex se ipsa. *ibid. 2*
- 7 *Pistis aecumulum usam nullis ali-*
mandis temporalis splendet. *248.1*
- 8 *Lascivia regis peccatis nomina ablu-*
it. *249.1*
- 9 *Lasciviam plus dissonat in nobilibus, &*
principibus. *ibid. 2*
- 10 *Lascivus sibi ipsius interemptor est.*
250.1
- 11 *In re libidinosa maxime facti usam*
imaginari. *ibid. 2*
- 12 *ibid. Etat autem Amnon amicus, &c.*
Iniquus avaris & consiliis damno-
vis. *251.1*
- 13 *Atandantes dignitates, & splendores*
inhiat intrinseca ibi ponant, fecit
coelestis. *ibid. 2*
- 14 *Lasciviam maxime in superbiam*
abgit, imò in superbiam castigat-
ionem. *252.1*
- ibid. Accubuitque Amnon, &c.*
- 15 *Nil temporali magnum sibi & parum,*
& tendenti. *ibid. 2*
- 16 *Bina delectabilia mundi non mundi, sed*
sibi debent ut amara purgatio-
nis patia. *253.1*
- 17 *Impio peccatis inest concupiscentia, ib. 2*
- 18 *Temperantia homini tota sit, sed di-*
alna. *254.1*
- 19 *Virgines pudori timentum vel ab offe-*
ndi debent. *ibid. 2*
- ibid. Duxitque Amnon: Elihuq; uni-*
versos à me, &c.
- 20 *Nit in mimentis à sautela legibus exte-*
rior, quærit culpa implacit. *255.1*
- 21 *Agne peccatiosa sunt virgini, quæ duc-*
unt dnm, quàm quæ accipit. *ibid. 2*
- 22 *Inde auctus bona sola affirmanda, quæ*
non per vim capi nequeant. *256.1*
- 23 *Non parum pudicitie sua detrahit, qui*
compensat se gemitu in peccatis im-
modicis. *ibid. 2*
- 24 *Ad beatam salutem peccatis facit in-*
feri laqueum. *257.1*
- 25 *Totus splendet virginei pudicitie in iuri-*
ma virginitatis integritate potest con-
servari. *ibid.*
- 26 *Virginitatis affectus validus adeo est,*
ut dixit videri possit. *ibid. 2*
- ibid. Et oppressit eam, &c.*
- 27 *Pulchritudo mundialis sapientie in con-*
tercia vertitur. *258.1*
- 28 *Impuram non meditare supplicium est,*
quid à contrariis in contraria in-
venit. *ibid. 2*
- 29 *In re lasciviant dnm, ut si poluerit*
amici, & peccet. *259.1*
- 30 *Peccaminosa materia idem non me-*
diare in amica ad virginitatem. *ibid. 2*
- 31 *Afflictionis, & acutissima non parum con-*
ducunt, ut à peccatis extenuent.
260.1
- 32 *De concubitu humana incepta male con-*
fessa castitatem magis affligit. *ibid. 2*
- ibid. Manetque Thamar, &c.*
- 33 *In una parte Dei habemus omnium ma-*
lorum cruciatum. *261.1*
- 34 *Afflictione, & lacrimis per temporali-*
um infractum signi spiritualium na-
turam valde utiliter. *ibid. 2*
- 35 *Carnalis amicitia afflicta, ut facit pa-*
rentes commutare ad erecti filio-
rum, sic illis exaltati esse solet.
262.1
- 36 *Barum, & inaudiatum est, quid medijs*
miris quis bilem prorsus contine-
ret. *ibid. 1*

CAPUT III

Abraham occidit Amnonem. *263.1*

MORALIA.

2 *Reg. 13. Factum est autem post tempus*
biennij, &c.

PARAGRAPHI.

- 1 *P*asseris optimi gloriam non extenden-
- 2 *des, sed in passione amari, ib. 2*
- 3 *Feila passivum, & delicta amari so-*
lent in Dei filium. *264.1*
- 4 *Dam ablati extenuis motis, magis*
fiuntur intensius peccatis viris,
in maiorem malum exurgit. *ibid. 2*
- 5 *Deplaciti si homines, quod non verem-*
ur publici peccati. *265.1*
- 6 *Gravissima pena parentis, quod sub*
eius conspectu filij interimitur.
ibid. 2
- ibid. Feceratque Abraham conu-*
itium, &c.
- 7 *Qualis sumis peccator nema adnectis*
Deum, talia opponit Deus, ut illum
perdat. *266.1*
- 8 *In re virtutis excessus nimis damno-*
sissimus est. *267.1*
- 9 *Peccatorum confessio salutatis.* *ibid.*
- ibid. Fama pervenit ad David, &c.*
- 10 *In haciebus animi pignus pena*
peccati debita fundari solent. *ib. 2*

Series Librorum, Capitum,

- 10 Peccata in se Prius, quidquid volu-
it subditu peccati. 268.1
11 Pendens est non exaggerare, sed mu-
nuere iniuriam istat aiam mala.
Ibid. Dixit autem Ionadab ad Re-
gem, &c. 269.1
12 In vniuersis inuicentis vindicta fides est
regni vniuersitas flagellat a Deo.
269.1
13 Extraneus est homini, quod in peccati
clade, non quod iustitiam, sed quod
lucrum afficiat. Ibid. 2
14 Cuiuslibet vindex, validissimus pro
vindex est peccati. Ibid. 2
15 Nullum temporalium bene temperata ser-
uare, ubi peccata vindexat.
Ibid. 2
16 Filius Dei istam mala inde contemnen-
da, quia suum habet. 271.1

- 12 Quae necessarii ventura sunt mala,
parui pendendum est, quod citius ve-
niunt. Ibid. 2
13 Corporis mortem parui pendit Deo,
non sic anima mortem. 271.1
14 Stabilitas, & firmitudo in virtute Dei
amena, & foeta. Ibid. 2
15 Datum veram abnegabit, qui anca po-
pulari inuenerit. 279.1
Ibid. Ve venientem figuram sermonis,
&c.
16 Quam sententiam dedecus in alienis,
eandem in tuo dabo. Ibid. 2

CAPVT V.

Abfalon redigitur. 280.1

MORALIA.

2. Reg. 14. Surrexit ergo Ioab, &c.

PARAGRAPHI.

- 1 R Eprobata est nimium aduicari
bona temporalia, ab illisque su-
lidum aliquid sperare. Ibid. 2
2 In Dei, et eiusque iustitiae causa,
afflictus humanis non cedendum.
281.1
3 Peritacibus pena non solet amano tol-
li, sed in aliam mutari. Ibid. 2
4 Peccatissimum est homini, quod alie-
nissimum fiat impij. 281.1
5 Per voluptas est, ubi semina esse & mores,
& interitum adesse. Ibid. 2
6 Multum facit ad imperium familia, in
qua semina peccati. 283.1
Ibid. Mihi itaque ad Ioab, &c.
7 Impiij nil citius perficiunt, & di-
stinguunt, quam suum rapiditatem
semina. Ibid. 2
8 Etiam maxime amicos tenet Deus ad
se singulos. 284.2
9 Facit pendenda sunt mala, quae mai-
oribus sunt bonis cessanda. Ibid.
Ibid. Et respondit Abfalon ad Ioab,
&c.
10 Ducas ipsa morte est, a Deo non ad-
mitti, sed diffici. 285.1
11 Asiacum tecepio non cessat, usque dum
non in peccato afferat. Ibid. 2
12 Vna, quae a Deo venit sanitas, totum
implet huiusmodi. 286.1
13 Per peccatum conscientia peccata sua,
maxime peccata tolluntur, & eorum
reuerentia conuertitur. Ibid. 2

CAPVT

CAPVT IV.

Abfalonis reditus agitur. Ibid. 2

MORALIA.

1. Reg. 14. Inrelligens autem Ioab filius
Sarui, &c.

PARAGRAPHI.

- 1 P Eccatoris cessitatio in vitam et poi-
nam. 272.1
2 Amantem cum Deo cenare debet, &
luta, & lachrymis intera dentibus.
Ibid. 2
3 Peccator per lachrymas accedere ad
Deum debet. 273.1
4 Apud Deum absensa palatitudo, &
gratia efficitur. Ibid.
Ibid. Itaque cum ingressa fuisset mu-
lier, &c.
5 Parentes nihil estimant omnia peccati
lucram. 274.1
6 Non sub luctuoso, sed sub gloriose ir-
nato seminarum luctuoso dolum est.
Ibid. 2
7 Ab uno clauso ante in fratres, imo
in dantes. 275.1
8 Penabilis est culpa, quae se in solita-
dine. Ibid. 2
9 Sententiarum iudicium est, quod ut sim-
plex malum est, admittit dupli-
catum. Ibid.
Ibid. Qui ait: Vinis Dominus, &c.
10 Capitalium legum rigores temperandi
ex circumstantiis. 276.2
11 Opus peccati, non meditari dolere
sunt suorum peccata. 277.1

& Paragraphorum.

CAPVT. VI.

Abfaloni conuictio. 187.1

MORALIA.

1. Reg. 15. Igitur post hæc fecit sibi Abfaloni, &c.

PARAGRAPHI.

1 **N** Ocepit triumphu magis à contemptis temporalium bonorum affligent. *ibid.* 2

2 *Quæ nos bona tempore felicitatis ornant, in aduersitate variantur in instrumenta exitij.* 188.1

3 Non creuit tantum multitudo, sed uox Dei nunc uocis positi uis firmata in bono. *ibid.*

4 Si uis fuit multorum, necessarium est, qui tenet ambitione saluum. 189.2

5 Ambitusus homo agere subsistit mendacis pientis, ac ueritat. 190.1

6 *Pro ambitu regnas, diuina non saluatur dignitas.* *ibid.* 2

7 Mendacium adulterium corda humana uisert ab obligatiouibus suis. *ibid.* Post quadraginta autem annos, &c.

Ambitionis affectibus non fidendum, ut quæ facit rapiantur in contraria. 191.1

8 Ambitiores adhi prius solent concutere, quam sua exaltationis principia. *ibid.* 2

9 Non sic uirtus, ut ambitio homines munditatis rapit ad labores. 192.1

10 Nullus dolor patitur ad habendum humani, quam qui selegionem præcedat. 193.1

Ibid. Misit autem Abfaloni exploratores, &c.

11 Non litu extrinsecus, sed interna animi uirtus facit hominem triumphare. *ibid.* 2

12 Non parum lenius suffi in caluistatibus uidentes faciem tyrannorum sues. 194.1

13 A sacro nequit peractum in bitrendo crimine ratur. *ibid.* 2

14 *Pro uitiam, & malitia uiget, et ibi sequantur magna multitudine.* 195.1

15 Nemo uirtus non male alit apud selesit. *ibid.* 2

Ibid. Et ait David seruis suis, &c.

16 Sapientia est in externum bonorum perditionem agnosce diuinam manum, & sibi inuere, antequam in

se malum experiantur. 196.1

17 *Ruina interna uisum & sequuntur, & conuictio uisum exitum in bonis temporalibus.* 197.1

18 Blanditiarum obsequia nunquam non exhibenda hominibus infirmis. *ib.* 2

19 Durissimum, & insensibilem hominem sub ulla domini esse, & qui in misericordia sit. *ibid.*

20 *Vis uisum timere filii debent à sanctis, tam confortis.* 198.1

CAPVT VII.

Chusai cum Abfaloni. *ibid.* 2

MORALIA.

1. Reg. 15. Cum ascenderet Danid summatem, &c.

PARAGRAPHI.

1 **O** Ratone mala consilia hostium desipiant, bona consilia irahantur. 199.1

2 *Faciè de Iesu amicitia gloriatur, & qui cum in passione uident, ad in se passionis assumit.* *ibid.* 2

3 In Iesu parum timeat homo suus, quæ dabit Deo. 300.1

4 Dolor non minuitur, sed augetur amicum dilectorum uolens ibi. *ib.* 2

5 *Præm Deum spectantis sacrosæ sententia non leniuntur.* 301.1

6 Blandimenta uerbosum ualidissima ad perdendum hominem. *ibid.* 2

Ibid. Habet autem tecum Sador, &c.

7 Etiam hostes humores uocabulis tranquillandi. 302.1

8 Magnitatem ritum cetero modo tam enim nobis inuolunt, quomodo inuoluntur per eos, & qui Deo sunt adiuncti. *ibid.* 2

9 *Pro alibi uirtus uirtus, sed nunquam non irritat & uisum inuolunt.* 303.1

10 *Præm, quod ex Deo habet, ad magnum peruenit.* *ibid.* 2

11 Ambitiosi nunquam cum innocentis felicitates. *ibid.*

1. Reg. 16. Abfaloni autem, & omnis populus eius, &c.

12 *Tirrenti boni moniti fidendum, qui non nesciant diu sues uirtutes.* 304.1

13 *Placuit in incensibilis credentis ab hominibus.* *ibid.* 2

14 *Nulla magis instantur impij, quam ubi se Dei propinquos uident.* 305.1

Temporalis

Series Librorum, Capitulorum,

14 Temporalia deus a potius ad Indiditum
humorum, quam ad corum gloriam
faciat. *ibid. 2*

CAPVT VIII.

Achitopheli consilia. 306.1

MORALIA.

1. Reg. 16. Dixit autem Absalon ad Achitopheli, &c.

PARAGRAPHI.

- 1 **C**autendum semper ab illo, cui ali-
quauidi fauisti iunctur. *ibid. 2*
- 2 Vis seruum adest, & facili negotio con-
uicta & natura, & religiois leges
contemnantur. 307.1
- 3 Periculum aptius ad perdendum, quam
ad corroborandum hominum statum. *ibid.*
- 4 Pessimi peccati penam in alio visum, & os
peccati, maioris, & ceteris tenet
supplum. 308.1
- 5 Quod ab alio libidinis malum, tunc in se
non augetur. *ibid. 2*
- 6 Inuisa à filijs, seu fratribus illata non
omnino inuoluntaria est. 309.1
- 7 Adultere alienationem coniugum, prope
coniugum adhaerere publicum solet puni-
ri. *ibid. 2*
1. Regum 17. Dixit ergo Achitopheli ad
Absalon, &c.
- 8 Optimum consiliarius, qui difficultati dati
insuly, sibi exiguenda affumit. *ibid.*
- 9 Diligentia festiuata in re variatur
etiam, nunquam cussa. 310.1
- 10 In triumpho victoris, ubi inuolunt, vel
violencia sepeccat. *ibid. 2*
- 11 Sub Christi auxilio non solum impro-
bri, sed & in difficultati seruam-
dum. 311.1
- 12 In illis in summa etiam desolatione ce-
gium seruati stultidum. *ibid. 2*
- 13 Qui in itinere suo salutem in secat popu-
li, non seruati natura, sed erga est,
nuncio lesu. 312.1
- 14 Qui Deum habet, et si solus sit, de inu-
do triumphat, & inferno. *ibid. 2*
- 15 Pbi Princeps populi à Deo tractat, sa-
niti negotio vniuersos populares ad
si iunctis. 313.1
- Ibid.* Ait autem Absalon, &c.
- 16 Nouus species maxime humana ter-
da rapit. *ibid. 2*
- 17 Pbi Deus non sit in opportunitate
bus adiffi. 314.1
- 18 Virtutis, Deice causa facit homines

& fortes, & audientes ad magna.
ibid. 2

- 19 Luctus penitentia preuocet hostium
inceditibus multitudinem. 315.1
- 20 Vigilantis animus difficultati quaeque su-
perat. *ibid. 2*
- 21 Oratio valeatior armis. 316.1
- 22 Sinistrum initium vel fortissimum
corda infirmat. *ibid. 2*
- Ibid.* Sed hoc mihi videtur rectum,
&c.
- 23 Quo maior creaturarum multitudo se
occupauerit, clarior apparebit per-
ditio tua. 317.1
- 24 Tyrannus antea magis per maleat, quo
maior facit profusus sanguinis. *ib. 2*
- 25 Mandanti peiusque maxime cordis est,
quid solus in hominibus sit. 318.1
- Ibid.* Dixit Absalon, & omnes viri Is-
rael, &c.
- 25 Validissima quaeque disparent ad Dei
natum. 319.1
- 26 In dignitatibus quae à Deo non ve-
niant, nihil utile peccantes. *ibid.*
- 27 Religio hominum regni sufficiens. *ibid. 2*
- Ibid.* Ionathas autem, & Archimaeas,
&c.
- 28 Pius divina potentia est, maxima quae
per seruam perferre. 320.1
- 29 Abscondit Baptismi fuit auxilium hu-
manum via. *ibid. 2*
- 30 Quae vni aliquando Deum dedit, eandem
alys similibus solet praestare. 321.1
- 31 Alarum cibum praestitit, quo nos à morte
proteget. *ibid. 2*
- 32 Parentum iurum in nobis deservenda sunt
peccati, ut inde peccatum in vitam.
322.1
- 33 Sub Alaria fames nulla. *ibid. 2*
- 34 Felix, qui extra Deum in nullis immu-
natus sine bono, sine malo. 323.1
- 35 Vel de abyssu profunde per Alariam
exibimus. *ibid. 2*
- 36 Alaria nobis liberam ad Deum facit ne-
cessum. 324.1
- Ibid.* Surrexit ergo David, &c.
- 37 Ab hominibus maxime protegitur per
Baptismum. *ibid. 2*
- 38 Exundantibus iustitia similibus maxi-
mus quosque potest puniri absque
325.1
- 39 Abundantia sapientia honoris immen-
sationem credit esse inter intencibi-
les calamitates, non sic celestis.
ibid. 2
- 40 Abundantia sapientia nihil mouit affi-
mare praeter haec praesentia temp-
oralia. 326.1

Summum

& Paraphorum.

- 41 *Summum dedecus est quod in proprijs acciderit.* *ibid. 2*
Ibid. David autem venit in castra, &c.
 42 *Idem corpus, & sanguis sunt iam Iesu, qui tum ille tribulationes patuitur.* *327.1*
 43 *Venerit in virtute inuincibilis, triumphatorem esse.* *ibid. 2*
 44 *Pecantem multitudinem magis ad supplicij accelerationem facit.* *328.1*
 45 *Amicitia tempore cuius non detrimetesa homini.* *ibid. 2*
 46 *Inaqualitas faciem cega subditus excusabilem facit eorum multitudinem.* *329.1*

- 12 *Pacens optime vna filij vna sufficit.* *335.1*
 13 *In pacis iudicio nihil est ad salutem non occidens.* *ibid. 2*

CAPVT X.

Abisalonis ruina. *336.1*

MORALIA.

2. *Regum 18.* Inque egressus est populus, &c.

PARAGRAPHI.

- 1 *Villicie non penes eum, qui vultentiam, & necessitatem accitum habet, sed penes eum, qui habet sibi Deum.* *ibid. 2*
 2 *Discediam, diuisio enim quae causant, diuisione, disceditque peccant.* *337.1*
 3 *Tertio maxime aduersus facinorosos, & seditionis.* *ibid. 2*
Ibid. Accidit autem, ut accipere, &c.

- 4 *Paupertas tempore bratium cibis.* *338.1*

- 5 *Ad maiorem patientiam facit uerbum, & insinuationem gentis uocis.* *ibid. 2*

- 6 *Vel insensibilia armantur in impijs.* *339.1*

- 7 *Certum in anime veterascencia hominem in parum percipiant.* *ibid.*

- 8 *Qua insinuatione teatanea, existens sunt impijs.* *ibid. 2*

- 9 *Impij eo denique selet, ut vel facili, & prompti am emedum accipere uolunt, sed ut omni haecant.* *340.1*

- 10 *En habere coeuerentia mystem Peiupium, qua ceteris peccant.* *ibid. 2*

- 11 *Pecca hominis fortitudo in repellendis habet temporalibus.* *341.1*

- 12 *Ad loab: Non sicut tu vis, &c.*

- 13 *Fuit Dei cunctis uacis affulgent hominis, cum existit in salutem.* *ibid. 2*

- 14 *Fieri miserecedis est non omnibus peccare.* *342.1*

- 15 *Potentia victus maxime ex longinquitatibus laet.* *343.1*

- 16 *Imprecium pietateisam facit, & hominis, & dyseis.* *ibid. 2*

- 17 *Qui consanguinitatis inen consingit, nunquam non dur pennis Deo.* *ibid.*

- 18 *Atandales plausus unde sibi uenientes, ueniant non in cunctis consingit.* *344.2*

CAPVT IX.

Exercitus aduersus Absalonem. *ibid.*

MORALIA.

2. *Reg. 18.* Ignotus consideratio David populo, &c.

PARAGRAPHI.

- 1 *Multa utendum est consilicatione in spectante milita suscipienda.* *ibid. 2*

- 2 *Non omnia prouidenti consideranda, sed multa Dei permittenda.* *330.2*

- 3 *Ordinata, peccantisque potestati non est, omnia a suo uita uelle immediate perducere.* *331.1*

- 4 *Peccantes secularis militum negotijs impure peccant.* *ibid. 2*

- 5 *Pecantem peccatorem offensus qui fugit, se a peccatis exisse citandus.* *332.1*

- Ibid.* Et respondit populus. Non exalbis, &c.

- 6 *Un Alaria sufficit loco totius sancti-cum collectio aduersus diabolum.* *ibid. 2*

- 7 *Non regum, sed pecuniam est perhibere, & appetus perpepe emia moderari.* *333.1*

- Ibid.* Suetis ergo Rex iuxta portam, &c.

- 8 *Phi miltia, & uictus, mala non pre-sentant.* *ibid. 2*

- 9 *Qui prius uenenum peccati expietis sunt, sicut prius praesentis comedia.* *334.1*

- 10 *Adolescentium culpa uenialis.* *ibid. 2*

- 11 *Certum est excidium filij, qui in pacem perierunt.* *ibid.*

- 18 *Prophetiam de signatorum malis ossa*
anquam non veritas in confusio-
nem. 345.1
19 *Non qui se ostentat, sed qui se abscon-*
dit, celestis patris bonis gaudet. ib. 2
20 *Non ab homine, sed à Deo veniunt, &*
gloria, & triumphi. 346.1
21 *Præstantis viri est, ea perficere, qua*
non ab homine, sed à Deo videntur
fuisse. ibid. 2
22 *In operibus maximi sales representati*
operantis viri. 347.1
23 *Velut tot mortis fauces salus est*
peccatoribus præ manibus. ibid. 2
24 *Non hominis, sed Dei manu interitus, ut*
exitus in mala præpulsentur. 348.1
25 *In nullo gloriatur vane homo, quod ei*
in deficiat tempore periculi. ibid. 2
26 *Vna Dei manus regiam parat homini.*
349.1

LIBER VNDECIMVS.

Caini, siue Iesu persequuntur.

CAPVT I.

Caini, & Iudeorum symbola. 350.1

PARAGRAPHI.

- 1 *Effectus subditorum in Prælatiis pu-*
nitiuntur. ibid.
2 *Miserum est per ea perdere rem, per*
qua posses magnam lucram acquirere. 351.1
3 *Ibisolam vixi est, & mors adeit, ubi*
Chesius est. ibid. 2
4 *Puentiores exitiales sunt Sûltis.* 352.1
5 *Non pacem scelus est, quod Deum*
ignoscere velit. ibid. 2
6 *Inclamasti impietatem à Deo prouident,*
ut præcipiat tuam salutem. 353.1

CAPVT II.

Caini sacrificium. ibid. 2

MORALIA.

Genes. 4. Adam verò cognouit, &c.

PARAGRAPHI.

- 1 *Ille præstantior virtus, quæ commu-*
ni serui salutem. 354.1
2 *Cum virginio pudore nullum verbum*
comparatur, quod Venerem deat.
ibid. 2
3 *Vicinitas vix seruari potest cum alijs*
peccatis. 355.1
4 *Id maxima est mactosis, & felicitatis*

est bonum; quàm non ab alijs habetur,
quàm à Deo. ibid.

- 5 *Dei dona stabilia, & firma.* ibid. 2
6 *Qui ad salutem peruenit, vehementissi-*
mè cruciatur in ventati Dei expe-
ctatione. 356.1
7 *Id veriti tauri patet, in quo obsequium*
Dei præstat. ibid. 3
8 *Ille seruitor, & landabilior virtus, quæ*
nullo fauore astringitur humano. 357.1
9 *Sto dūm laboriose indutria & funda-*
mentum, & stabilitamentum Republi-
cæst. ibid. 2
10 *Id factum est autem, &c.*
11 *Si vnus peccatis afflictus potest beneuolent*
perdere, sic vltius virtutis altus
valet hominem saluare. 358.2
12 *Quæ Dei sunt in primis habita, sala-*
taria, & auidencia sunt. ibid.
13 *Obsequia Dei commendabilia sunt, ac*
ex alto, quàm ex affectu præstantis.
359.1
14 *Atroscitas affectu maxime deprimat*
opus virtutis. ibid. 2
15 *Atroscitas adhibendus est, ubi se-*
rius ad Deum accedimus. 360.1
16 *Quæ pti vix illatum, & coalitum*
acquiruntur lucra, aliena sunt à
Deo. ibid. 2
17 *Nullam opus Dei commendabile, in quo*
non affliges Agnus immaculatus Chri-
sti sanguis. 361.1
18 *Avaritia nullam non parit malum.* ib. 3

CAPVT III.

Caini parricidium. 362.1

MORALIA.

Genes. 4. Transiitque est Cain, &c.

PARAGRAPHI.

- 1 *Sûb umbra crucis Christi prosperitas*
plaudis, & felicitas. ibid. 2
2 *Diabolicum est dolere, & trahi in bonum*
alteras hominum. 363.1
3 *Peccatori quanto citius adhibenda cor-*
rectio salutaris. ibid. 2
4 *En blanditia cor ripiendus, & moneendus*
est peccator, quia illi nec vultum suum
nei discernit obsequandus. 364.1
5 *Conscientie mofus inuolens abest*
ibid. 2
6 *Peccatum nequius esse solum, sed in ita*
alio & maiora parat. 365.1
7 *Perditus est, ubi pima postponitur*
secunda. ibid. 2
8 *Fraterna vix, & charitas maxime ad*
salutem conducit. 366.1
Atandis

& Paragraphorum.

- 9 *Munditia bona, & gloria mundialis, seculi, & vitiarum abstinenda dantur.* *ibid.*
- 10 *Hominum tabes demonibus affligitur.* *ibid.*
- 11 *Missa patrisfamilias erga suos vultu decessit.* 367.2
- 12 *Missa, & intus agitur cum intus, qui è vasa respirat.* 368.1
- 13 *Nisi se omnes Digni aliquando iudicare destituerint.* *ibid.*
- 14 *A Maria venit, qui vultu, & operibus representat passum.* 369.1
- 15 *Summa in Deum iustitiam habenda.* *ibid.*
- 16 *Qui in Deum iniquitasti, & in fratres etiam iniquitasti.* 370.1
- 17 *Invidia morbus agri, & diffidit sol.* *ibid.*
- 18 *Invidia niliut agnoscitur, & scito, in ipsa, que agnoscitur, & scitur.* *ibid.*
- 19 *Dominiatus, & gubernatio Dei in apertis, & manifestis modo providendi cum subditis, sunt ad damnationem, sine absolutionem.* 371.1
- 20 *Christus Dominus in sua passus.* *ibid.*
- 21 *Servitus, & tunc transformatio dantis solent esse plurimum iudicia, quam iudicia potentium.* 372.1
- 22 *Vni sanguis Christi Dominus nos quidem non vivit, & miserationem aliam.* *ibid.*

- 3 *Dorsus castigantur, qui post vicia aliorum supplicia adhibere possunt.* 374.1
- 4 *Supplicium, quod iustitia, & iustitia iustitiae, non tam damnationem nec, quam iudicium solus parat.* *ibid.*
- 5 *Dirigeque Cain ad Dominum, &c.*
- 6 *Pecunia defensoribus solis.* 375.1
- 7 *Sicut Isai facit, ut impotabilis sit peccatum.* *ibid.*
- 8 *Qui confusus decessit, peccata sunt incommensurabilia.* 376.1
- 9 *In Christi vulneribus peccatoribus iustitia, & penitentia sunt.* *ibid.*
- 10 *Qui Isai similes adheret, inculcatur, iustitiam non iustitiam.* *ibid.*
- 11 *Gemini contrarii cordis saluti, & vita est.* 377.1
- 12 *Summa malitia nec apud mundales fecit.* *ibid.*
- 13 *Dirigeque Dominus: Nequaquam ita fiet, &c.*
- 14 *Pecunia brene spatium penitentiae prepastrat.* 378.1
- 15 *Signum crucis ad vitam & salutem.* *ibid.*
- 16 *Passus tantum signum vite penitentiae.* *ibid.*
- 17 *Natum est malum, de quo bonum habere non possumus.* 379.1
- 18 *Nata est vita, quae nisi in bonis spiritalibus.* *ibid.*
- 19 *Cognovit autem Cain, &c.*
- 20 *Peccatum fuit humorem in ta terrenis radiat.* *ibid.*
- 21 *Impi, &que circumdantur hostibus.* 381.1
- 22 *Peccatum hominis ad venissimam infamiamque captandum impellit.* *ibid.*
- 23 *Desperati hominis est, terris hor, & cadentibus bonis immergi.* 382.1
- 24 *A laetitia humilitas, & cadit.* *ibid.*
- 25 *Signum salutis in Deo maxime debet corde esse.* *ibid.*

CAPUT IV. & vlt.

Caini supplicium, & mors. 373.1

MORALIA.

Genes. 4. Nunc igitur maledictus eris, &c.

PARAGRAPHI.

- 1 *Inulas indigne venia.* *ibid.*
- 2 *A sanguine Christi accepto benedictionibus implentur.* *ibid.*

INDEX Concionatorum.

Dominica 1. Aduentus.

Luce 21.

ERUNT signa in Sole, Luna, &c. Ecce ibi quoniam signis, in celo, & in terra, & in elementis preparantur homines ad diem iudicii. Sic pro magnis rebus habendis magna debet esse preparatio. pag. 10. col. 1

Ascendentibus hominibus præsumere. Non minor, quod in tanto metu homines necessario, illud origi præstandum, quod non moriantur homines præ timore. Et cur non magis moriantur præ timore? Erit illud malum commune & alicui, & elementis, & animalibus, & hominibus, quæ autem clades communis est, multum hebescit in sensu. 13.2

Tunc exsultant filii hominum, &c. Expende illud, nimirum: *Tunc ridebunt, tunc etiam cum alia fuerint obscurata, cum elementa turbata, cum omnia mundi bona fugerint, & solus timor, & terror aduenit, tunc parebit iudex.* Felix enim est, cui iudicii iuba non in medio felicitatis, sed in suspitione. 35.1

Hic autem fieri incipientibus, reserare, & lenare caput vestra. Non solum uix capscere, sed & lenare iubemus caput, qui eorum sero accedat, multa faciat, ut saltem teneat. 359.2

Dominica 2. Aduentus.

Matthæi 11.

CUM audisset Ioannes in vinculis opera Christi, mittens duos discipulos suos, ait illi: *Tu es qui venturus es?* In vinculis constitutus Ioannes sollicitus est de inueniendo Iesu, sine quo nihil uiuimus est, & cum quo omnia etiam mala finiuntur. 351.2

Tu es qui venturus es? Diligenter curat nosse Iesum, magnum enim scelus est velle ignorare Deum. 352.2

Item, Ioannes in vinculis. Regis lasciuia Ioannem in vincula coniecit, paulo post mortem eundem daturus, à lasciuia enim & exces, & homicidia. 382.1

Exiit remittente Ioanni, quæ audistis, & vidistis, &c. Non ipse remittit, quis sit, sed id aliis permittit remittat, christianum enim est de se minime loqui. 345.1

Dominica 3. Aduentus.

Ioannis 1.

Miserunt Iudæi ab Hierosolymis Sacerdotes, & Levitas ad Ioannem. Mituntur Iudæi ad Ioannem, sed ut nihil non temporale aspiciat in illa missione, tam qui mittunt, quam qui mittuntur, inaniter laborant. Est enim labor pro temporalibus euanius. 230.2

Confessus est, quæ non sum ego Christus. Humilis cognitio tui firmum est gratiarum excipiendarum fundamentum. 6.1

Ego vox clamantis, &c. Interrogabant illi de Verbo vitæ, Ioannes respondit se non Verbum esse, sed vocem: & vox quidem cognatissima est Verbo quando autem adeo humilem se ostendit Ioannem, merito se cognationi adscribit diuinæ. De humilitate enim venit, quod adscribamur diuinis. 7.1

Medius autem vestris stat, quem vos nescitis. Hoc ad confusionem Iudæorum dicitur, qui circa se habentes Iesum, nullam inde utilitatem recipiebant, quando propinqui bonorum, eorum glorias participant. 162.1

Dominica 4. Aduentus.

Luce 3.

A Nno quatuordecimo Imperij Tiberij, &c. Sub Principibus Anna, &c. Fallam

Index Concionatorum.

Psalmus est verbum Dei super Iohannem, &c. Non dignitas, non respectus temporalis, sed natura hominis respicitur à Deo. 211.1

In deserto. Fugendum tibi est ab omni mundiali reque, si vis apud Deum valere. 213.2

Prodans baptismum penitentia. Baptismus, & poenitentia qui in perfectissima quæque obsequenda deducunt. 190.1

Paraleptis, &c. Vide 10.1

Omnia vana impititur. Non parva celsitudo ab humilitate venit. 43.2

Pro Quadragesima.

Feria 4. Cinerum.

Matthæi 6.

EXTEAMINANT facies tuas. In consequenda vana gloria facies extenuantur, nunquam enim vana vana non potest extenuantur, & perditionem. 12.1

Peccantur hominibus ieiunantes. De ieiunio volunt vanissimam gloriam acquirere, quod valde nocivum est. Virtutem enim sacramentum abusus est lethalissimus. 11.2

Tu autem cum ieiunas, &c. Merito homini commendatur ieiunium, quia virtus, quæ in exterioribus operibus conspicitur, stabilior est. 101.1

Sed pater tuus, qui videt in abscondito. Docemus in operibus nostris vnum celestem patrem spectare, & merito vnum enim Deus præcipue spectatus tenet hominem, ne laborat. 11.2

Pater tuus qui videt in abscondito, reddet tibi. Vt Deus gaudet abscondito, sic & abscondita virtutum trahit tandem in lucem. 11.2

Feria 5. Cinerum.

Matthæi 8.

ACCIDENT ad eam Christus, &c. A malis plures veniunt ad lesam. 169.1

Matth 8. Puer meus iacet in domo paralyticus. Dolere patrem filium paralyticum parentum enim est inultuam, & originem vitam in blis canere. 79.1

Ego veni, & corpe cum. Quam facilem accessum suum promittit Deus, ut temporalem salutem & coronam filio præbeat. Quippe temporalia de facili largitur Deus, non sic æterna. 85.1

Non sum dignus, &c. Christiana disciplina ab humilitate. 109.2

Homo sum sub potestate constitutus, &c. Hoc mirandum quod homo in potestate constitutus non insolens, non cadat. 105.1

Feria 6. Cinerum.

Matthæi 5.

EGO AUTEM DICO VOBIS: Diligite inimicos vestros. Divina magnitudo claret in benefaciendo hostibus. 177.2 & 102.1

Ego autem dico, &c. Hoc dicitur à capite nostro Iesu; Principum enim proprium sit, ut obliuiscantur iniurias. 156.1 & 102.1

Ego autem dico, &c. A Christo venit dilectio in fratres, imò in hostes. Vide 267.1

Peccati filij patris vestri, &c. Merito pro iniuriis obliuiscendi introducitur celestis patris memoriam. In vno enim Patre Deo habemus omnium malorum remedia. 160.1

Ne in iustitiam vestram faciatis coram hominibus, &c. Pulchritudo latens efficacior apud Deum. 163.2

Sabbatho Cinerum.

Iohannis 6.

IESUS SOLUS IN TERRA. Vt Iesus solus vnum Deum spectabat, sic solus in terra stabat, quando ceteri fluctuabant in mari. Ille enim solus firmitudinem habet, qui Deum spectat. 181.2

Laborantes in remigando. Qui in Thabor Iesu luce quiescerebantur, modo sub eiusdem Iesu oculis remigando laborant. Sic sub Iesu vexillis non solum in prosperis, sed & in adversis servendum. 303.5

Circa quartam vigiliam nobis venit, &c. Vbi tandem vigilantes in remigando vidit, accessit Iesus, & succorrit. Vigilantis enim animus à difficillimis liberatur. 303.5

Ego sum, nolite timere. Ad Dei notum validissimum quæque mala disparent. 303.5

Dominica 1. Quadrages.

Matthæi 4.

DESERTUM est à spiritu in deserto, ut sentiantur à diabolo. Vt manducant hostes conferat, desertum peccati, ne quem alium præter Deum spectet. 13

Non

Index Corcionatorum.

Non enim ab alio, sed ab vno Deo victo-
rie veniunt. 346.1

Dixit ut lapides isti panes fiant. Præ dapi-
bus hoccellam panis porrigit, sunt equi-
dem omnia bona mundi parua, & exilia.

352.1
Pet lapides isti panes fiant. Non addit, &
manduca, bona enim mundalia ea sunt,
quæ non manduci possunt. 253.1

Angelis suis mandavit de te, &c. Con-
siliū erat diaboli, quod Angelorum
manibus videretur in præcipio vitando.
Sed non iam in gloriæ ostensione, quā
in contemptu vitæ est. 280.1

*Ostendit illi omnia regna mundi; & di-
xit Lucas cap. 3. quod illi regna ostensa
sunt in momento temporis.* Nec minor, ter-
rena enim bona nesciunt diu, ipsos reve-
re. 293.1

Si præcedens adoraveris. Regna mundi
officiū, ut servitutem excoqueat. Ambi-
tio enim rapit homines ad labores. 284.2

Feria 2. à Dominica 1.

Matthæi 15.

*Pro veneris filius hominis in mensa-
te san.* Miræis Filium hominis
eniam ad nos descendentem semper
ostendi in tota sua maiestati sub imita-
te. Quod nequiret fieri, si aliqua fuisset
iustus peccati macula. Sola enim pu-
ritas vult in altis vult firmare.
199.1

Angeli eius cum eo. Maiestatis subli-
missimè dicuntur, sicut Angeli, non
homines; ad irahendos enim homines
efficacior est magnitudo sanguinis in
puro. 1203.1

Possidete præteritum vobis regnum. Verè
diutius letas venisse in maiestate sua,
quando venit laqueus regna. Gloria
enim Principis non in congerendis divi-
tis, sed in communicandis. 210.1

Possidete præteritum vobis regnum. Vult
vi innumeris celeste regnum donatur.
Tunc enim regnum paucissimis tri-
butum à Deo, celeste autem multis.
229.2

Feria 3. à Dominica 1.

Matthæi 22.

Erebat ames erentes, &c. Vide, ut
Elesus vendentes, & mentas num-
mulariorum proficit. Hi enim petri ad
Angelum Dei accedunt, quia avaritia

laqueus est irahens in coram. 68.1
& 69.2

Erebat ames, &c. Vult, quos pecca-
ta non solum esse in intus heretice.
ibid.

Accesserunt ad eum cæci. Ad eum, qui
mentas, nummos, & alia bona puerile-
bat, accedunt cæci, eo igitur restantes se
nil aliud velle, quam lesionem, in quo vno
omnium bonorum soliditas est. 106.2

Ut autem fecisset illam speciem laqueum. Qui in corporis sui percussione ta-
cuit, in templi profanatione & verbis
iura profeti, & addit verbera. Maius
enim negatum faci Deo peccatum
sustinentia, quā moris tolerantia.
131.2

Feria 4. à Dominica 1.

Matthæi 12.

Agitator volutus à te signum videre.
Vult Deum ad se inclinare, solum il-
lud præmissum, nempe, volutus. Non
autem Deus de levi voluntatis placet,
sed de præstantissimis virtutibus levis
requiritur. 139.1 & 2

*Generatio prava, & adultera signum
querit, & signum non habet.* &c. Cui
Deus addo severus in hos Iudeos
Ostendunt causam illa: *Generatio adul-
tera.* Non illis erat mater Mariæ virgini-
tas, quæ ubi est ubi & Dei adest benigni-
tas. 161.2

Nisi signum Iona Propheta. Iona hoc
habuit, ut non solum visu perciperet Iesu
mysteria, sed illa in se experiret sepul-
tus in cordo cæci. Sic ille felix, qui non
visu tantum, sed & experientia percipit
passiones Christi Domini. 64.2

Quintientiam egessit. Niniuitarum
penitentia vel inde commendatissima,
quod statim vi audirent, facta fuit, quo
profeci ad salutem. Penitentia autem
vltque in finem dilata magis videtur pe-
cicare ad excidium. 67.1

Feria 5. à Dominica 1.

Matthæi 15.

Ecc maber Chanana, &c. Mulier ge-
neris Chananaæ accedit ad Chri-
stum, quo totam generis profanitatem
obnubilat. Sordes enim generis virtu-
tum floribus obteguntur. 75.1

Miserere mei Domine fili David, &c. Si-
bi petit misericordiam, cum filiz libera-
tionem

Index Concionatorum.

nationem pretendit. In malis enim filio-
rum non possunt non tangi viscera ma-
tris. 98.1

Filius meus, &c. Pro filia in primis postu-
lar, non pro extraneis; in hoc verè pru-
dens, quia de malo venit, quod relictis
propriis feraris ad extraneos. 98.1

Et ceteri comedunt de mica, &c. Ceteris
panis ex se nulli non abundat. 114.2

Feria 6. à Dominica 1.

Ioannis 3.

Probatica pifema, &c. Non paruo ali-
cui fuit, sed magno piscinæ virtus
sanandi communicata fuit, ut credas
peccatores ad salutem non perueniunt
nisi de magna peccatorum. 147.1

*Angelus descendebat in pifinam, & moue-
bat aqua, &c.* Hoc erat salus præludii,
quod ad præsentiam Angeli aqua com-
mouebatur; sic ex quo ad præsentiam
Sacerdotis commouetur cor per confes-
sionem, salutemque plaudat. 148.2

Angelus autem Dominus, &c. Angelus
erat, qui descendebat in piscinam; ut
sciamus, quàm fons Angeli per lacra-
menta christiana. 154.1

Hunc cum vidisset Iesus, &c. Ad homi-
nem originæ & octo annos ægetem in
infirmitatibus, & iam de salute tempo-
rali desperans, accedit Iesus, ut illum
sanet. Est enim Iesus salutaris mundo
moritur. 158.1

Tolle grabatum tuum, & ambula, &c.
Salutem ibi præstat, & simul cum onera
grabato. Omnis grabatus ad penam facie-
bat, salus data ad misericordiam perti-
nebat. Ut videas in peccatore sanando,
quàm non obliuiscanti Deus peccatis af-
flictionis. In vno eodem Deo misericor-
dia, & iustitia non se mutuo impediunt.
165.1

Sabbatho à Dominica 1.

Matthæi 17.

Non est ibi inuentum excoisum, &c.
Aiebat David Psalm. 10. *Quemodo
dixisti anima mea? Transfigen in montem?*
David equidem cogebat in montes
transmigrare, discipuli autem Iesu non
ionones, sed in eorum mentem mon-
tem duciebant. In nullo enim minus,
quàm in Christi reuerberat. 175.1

Transfiguratus est ante eos. Quidquid

decorum sibi affinit Iesus, sua commu-
nicat. 178.1

Facies eius sicut Sol, &c. Qui citius
exerceat, exemplum suo Sol est, bonorum
dierum author. 187.1

Apparuerunt illis Moyses, & Elias, &c.
Quos secum ostendit Iesus, nimirum
Moysem, & Eliam, de semine Abrahæ
sunt, ut sic discipuli archæus illi iungan-
tur. Nuntie enim cognatio efficacissima
ad irabendum. 193.1

*Apparuerunt illis Moyses, & Elias. Lu-
cas cap. 9 addit: Fisi in maiestate, Origen.
legit: Fisi in gloria.* Suos terribiles Dominus
& gloriosos, & honoratos ostendit, ho-
noris eorum zelus non parum proficit ad
firmandos homines in virtute. 21.2

*Faciamus tunc tabernacula; ubi erant,
Moyse unum, &c.* Ut Dominus ibi desineret,
Moysem, & Eliam illi socios adiungit,
nescit enim Deus permanere nisi in san-
ctis. 26.1

Domine est hic esse Radiant ut Sol Ie-
sus sic Petrum impler, ut nil aliud expe-
tas, nec miror, quod se impleat Petrum
radiant ut Sol, quando vel vobis deu-
orum hominem impleat. 26.2

Ecce nubes lucida et ambrosia vos. Non
venit nubes ut illis Iesum auerteret, sed
ut magis inflammaret illos in Iesum.
Domine enim Deus se magis occultis vi-
magis soles inflammare humana corda.
24.2

Ecce est filius meus, &c. Patris diuini vox
nunquam non in bonis filiorum. 29.2

DOMINICA II. Quadrages.

De hac vide in Sabbatho præcedent.

Feria 2. à Dominica 2.

Ioannis 8.

Ego vado, & queretis me, & in-
terrogando vestra mactemini. Vbi Iesus
abcedit, non curat, quod quis moria-
tur, & male pereat, nator in vno Iesu bo-
eorum soliditas inuenitur. 106.1

Quid ego vado, qui non patitur vtrius.
Abiitionem vocat mortem, & passionem
suam, quam quia pie videre non po-
runt Iudei, misere transeperunt. Passio
enim Christi vltimè maxime tenet res ho-
mines, ne ruerent. 111.1

Index Concionatorum.

Fus de deorsum illis, ego de supernis. Ille
superna tenebat, qui inferna reliquebat;
sic terrena relinquenda sunt, & superna
amanda in ebriissimo triumpho. 143.1.
& 190.2

Attinem non araderitis, quia ego sum,
&c. Hinc censetur tota stabilitas homi-
nis, quod mundi fugitivus curat ad
Christum & amare, & fide Melius enim
est sic ire ad Christum etiam cum peri-
culo cadendi, quam stare in mundo.
205.2

Feria 3. à Dominica 2.

Matthæi 23.

Sperantes deum Moysi fecerunt servos,
& Pharisæi. 8.1

Omnia, quæcumque dixerint vobis, ser-
vate. Et si pessimi erant Pharisæi, dum ca-
thedram Moysi tenebant, audiendi erant;
veritas enim nunquam à vera Dei sede
abscedit. 77.1

Quæcumque dixerint vobis, servate. Me-
rito iubet attendi verba, quæ de Moysi
cathedra veniunt. Captivorum enim ma-
xime homines verbo divino. 117.1

Iam iubentur verba attendi, quia Ec-
clesia Christi verbo non semo ædifica-
tur. 135.2

Dicunt enim, & non faciunt. Hoc Pha-
risæorum erat; christianum autem est,
non tam loqui, quam agere. 144.1

Feria 4. à Dominica 2.

Matthæi 20.

Iste hominis tradetur principibus, &c.
Iesu mors, & passio proponitur no-
bis, ut in alieno periculo caveamus pec-
nam peccati. 118.1

Ascendens Iesus Hierosolimam assumptis
duodecim discipulis suis secreta, ait illis,
&c. Non dum domi sedenti, sed dum la-
borante in via, secretum solum illis Do-
minus revelat. Non enim desiderabimus, sed
laborantibus sapienter salutaris secreta
aperiuntur. 201.2

Attetit mater filium Zebedæ, &c.
Feliciores nos, qui habemus matrem fi-
lij Dei Mariam pro vobis parentem. Cui
nil nisi Deus denegare. 207.2

Et venit ad sinistram. Vix potes ad si-
nistram non ire, ubi mulier interuenit.

216

de iis, quid petatis. Ambiores ne-

sciunt, quid petunt, quia putant se pro
gloria laborare, & laborant pro gloria.
Est enim ambitio lechalis. 19.1

Nunc stantur duri, &c. Seder stabilis
humilibus, non ambiciosus datur. 23.2

Feria 5. à Dominica 2.

Lucæ 16.

Poscebatur quotidie, &c. In copui-
tuis maxime cavendus pericula. 18.2
Convulsio ostendit. 176.2

Ecce enim tibi, ut morderetur manduca, &
portaretur ab Angelis. Virtutis cultori nun-
quam non revolvitur à malis. 120.2

Vidit Abraham, & Lazarum. Lazarus,
qui iacebat ad iannam eius, modò ap-
paret superiori in requie. Ne quemquam
autem inferiorem putes, qui non possit
superiorem, quamprimum esse. 220.1

Intingat extremum digitus tu aquam.
Qui ad Abraham loquuntur, mercedem solam
aque guttulam petunt. Nil enim magnam
est nisi in Christo Iesu. 87.2

Nunc autem hic consolatur, &c. Duo
erant tunc Lazaro consolationis fomen-
ta, & propria requies, & poenarum, divi-
tis conspectus. 87.2

Feria 6. à Dominica 2.

Matthæi 21.

Qui plantavit vineam, &c. Sapientia
iulmicum ortum laborantibus.
80.2

Septem vineam dabit, &c. Conventia
& seps, & murus validissimus. 189.1

Cum tempus fructuum appropriavisset,
&c. In solo Christo Iesu invenies appropinquam fructum. 117.1

Agricola appropinquavit fructum eius, alium
extulerunt, &c. Post vineam acceptam,
pleni fructibus in homicidia inire. Ma-
gis enim virtutis specimen est, quòd in
temporalis felicitate positus, non inde in
malis ruas. 205.1

Occidimus eum, & habebimus heredita-
tem eam. Sublati Deo vanè curant here-
ditatem sibi retinere. Nullum enim bu-
nù durabile est nisi in Deo. 166.1. 218.1

Sabbatho à Dominica 2.

Lucæ 15.

Habuit duos filios. Ecce tibi tota fide-
lium ratio ad duos filios reduciunt.
Deus

Index Concionatorum.

Deus enim non tam in multitudine,
quàm in paucorum deuotione sibi com-
placeet. 129.2

*Congregati omni huc adulescentiar filium
perceperat profectus est in regnum longin-
quum. Vnde bonorum substantiam accepit,
se maximè à via aliena. Nocissimè
equidem fuit transitoria bona. 103.2*

*Desipiam substantiam suam ut vide la-
xaret, &c. Lasciuia exuperans omnia
hominis bona perdidit, ablutit. 127.2*

*Peccaveris porcos. A lasciuia non in
viam, sed in multas puritias deuenis.
Luxurie enim peccatum non inseruitur
sine aliis plurimis. 111.2*

*Surgam, & ibo ad patrem meum. Sur-
gam, ait, non enim peccaveris apud
Deum, nisi de oblecta terra. 121.1*

*Ibo ad patrem. Et nobis peccatoribus
spectandum est, vi ad pristinam paradisi
patriam regrediamur. 123.1*

DOMINICA III. Quadrages.

Luce 11.

QUAT Iesus egredietur demonium, &
induetur matrem. Præsentie Iesu, &
tunc demonium ei eiecit, adhuc illud
obtemperat, nec vilius verbum bonum
promittit. Sic enim quidam in peccatis ex-
istit, agere, & difficulter ad penitentiam
exurgit. 135.2

*Cum iussisset demonem. Qui Deum
prose habet, cili solus sit, de inferno
triumphat, & munda. 105.2*

*Locus est matris. Hic est Iesu Spiritus,
ut facias nos per confessionis verba
nudare peccata. 138.2*

Confessione salutaris. 126.2

*In Bethsaida princeps demoniorum egreditur
demonia. Nunquam virtus non inale au-
dit apud scelestos.*

Feria 2. à Dominica 3.

Luce 4.

QUANTUM Iesus factus est Captha-
renus, factus & hic in patria sua. Peccato-
rum equidem virtutes, & miracula in Ca-
pharenis, quas nondum fecerat in pa-
tri. Quia in Dei, virtutisque causa, affe-
ctibus carnalibus non est securus duri-
tæ. 172.1

Mat 11. Tim. P.

*Factus & hic in patria sua. Vnde petunt
fieri virtutes à Iesu in patria sua, quando
non operabatur. Solus enim Deus fore
adesse in opportunitatibus. 114.1*

*Nemo propheta acceptus est in patria sua.
Inde se excusat à faciendis virtutibus in
patria, quod istam non similiter affectum
erga se sentiat, ac alias ciuitates. Si
enim similiter affecta esset, similia illi
præstaret. Deus enim quod val semel
dedat, idem aliis similibus præstabit.
121.1*

*Exultent autem, & exultent tunc vltra
timorem, &c. Quid durus, Cives, &
cognati insurgunt in Iesum. Duriora
equidem sunt, quæ per charissimos no-
bis mala inferuntur. 141.2*

Feria 3. à Dominica 3.

Matthæi 18.

SI peccaveris in te fratre tuo, vade, &
sermone, &c. Peccatori quanto citius
adhibenda est correctio, quæ salutaris
sit. 163.2

*Adhibe iterum ad fratrem tuum, ut dicit. Ne
sciam in damnationem fratris ire per-
mittimus, sed magis expedire, & mo-
ras tectere. De magna enim portione
virtutis veni, quod sciamus erga pecca-
tores esse longanimes. 143.1*

*Si tibi fuerit frater tuus, &c. Cum frater-
na charitate suas, quod pernitentem pu-
nias. Misericordis enim est non semper
perdere. 142.1*

*Si autem ex vultu consenserint, &c. Vultus,
& concordia requirenda, vi Dei di-
ua adulescant, affectumque habeant.
132.2*

Feria 4. à Dominica 3.

Matthæi 15.

QUARE discipuli tui transgredimini
mandatum seniorum? Simul & di-
scipulos, & magistrum vident percutere.
Quo discipulorum correctio disgra-
ta est, gravis est enim labor homini, qui
Deo est communis. 84.1

*Quare discipuli tui transgredimini,
&c. Discipulos Iesu criminulos facere vo-
luntur, ne Iesu pareat diuinitas. Quippe
diuinitas maximè ostenditur in bono
successore. 127.2*

*Quare, & tui transgredimini, &c. De
transgressionem mandatorum Dei Phari-
sæos*

Index Concionatorum.

scos damnat, transgressionem discipulorum in non lauandis manibus pretermittens. Magnorum enim virorum minora oblegenda, & dissimulanda sunt. 150.1

Quare, & vos, &c. Pharisæos mordet Iesus stans pro discipulis suis. Solus enim Iesus protegit suos in vitam. 66.1

Interum factu mandatum Dei propter traditiones vestras. Traditiones humanarum occasionem dabant peccatis. De solo enim Deo venit, quod omnis error, & peccatum tollatur. 74.1

Feria 5. à Dominica 3.

Lucæ 4.

Signum Iesus de Synagoga intravit in domum Simonis. Synagoga intravit, & amat esse in domo Simonis. Non enim sic estimat Deus superbam templorum magnificentiam, ut inimicam cultus deuotionem. 51.2

Nec tam in ambizioso externo ornatu, quam in punire intentionis sibi placet. 196.2

Intravit in domum Simonis. Nil sic Deus estimat, quam quod potest dare pauperibus. 197.2

Imptavit sebum, & dimisit illum. Malum de seminis nascens extinguitur, ubi ap. patet Christus. 60.1

Surgit ministrabat illis. Ut accepit salutem à Deo mulier, eam impendit in ministrando ei. Ingenious enim animus ex quo aliquid accepit, non potest & prestare. 57.2

Feria 6. à Dominica 3.

Ioannis 4.

Fatigatus ex itinere sedebat sic supra fontem. Qui sic propriam quietem despicit, ut aliis salutem impetiauit, supra hominem est, imò est Deus. 89.2

Fatigatus ex itinere sedebat. Ut saluaret meretricem fatigatus sedet, quippe inter passionis labores, non potest non propius esse. 105.1

Da mihi habere. Daturus salutem, aquam petebat, ut inde magis obligaretur ad prestandum, quando is est Deus, cuiusque Spiritus, qui nec palam accipiat, sine ratione et actione. 129.1

Sisteret Ananiam Dei, &c. Apud scientem in magnam estimationem Dei illo-

na.

Petisti ab eo, & dedisset tibi aquam vivam. Mylicia Dei non discursibus intellectus, sed voluntatis affectibus capiuntur. 121.2

Qui bibitis ex aqua hac, sitis iterum, &c. Io mundialibus bonis, non potest non apparere finis. 108.2

Sabbatho à Dominica 3.

Ioannis 8.

Deperit hoc sum in adultis vris. Ecce voluptates carnales in quantam amaritudinem veniant. Adultera rapitur ad potnam, funem enim hæ amaritudines tam propitæ voluptatum, ut statim sentiantur, si tantisper in illis moreris. 253.1

Moses mandavit nobis huiusmodi lapidari. Non in Iesu, sed ut Moyses est sola severitas. 165.1

Moses mandavit, &c. Adulteram ostendant & legem indicant pleni exultatione, & gaudio. Ut dicat Elicius: Cum innotescat multiter in adultis, exultant, &c. Mali Principes qui in subditorum peccatis habent causas legibus, optimis enim principibus, non mediocri dolori sunt peccata subditorum. 277.2

Qui sint peccatores vestri, &c. Accusantibus foetmenam de adulterio opponit Dominus propria florum adulteria, & peccata. Qualis enim fugit peccator arma aduersus Deum, tanta opponit Deus, ut illum perdat. 266.2

Pharisæi post unum exstant. Ad verbum Iesu omnes se tentatores, & accusatores disparuere. Validissima enim dispareat ad Dei nuncium. 319.1

DOMINICA IV.

Quadrages.

Ioannis 6.

Adest Iesus transiit mare Galilee, &c. Ut locum daret Pharisæorum itiv, ablit trans mare, ut doceret, quod protegitur ab hostibus per mare Baptismi. 324.2

Quia videbant signa, quæ faciebat super eis, qui resurrexerant. Non propter salutem animarum, sed propter salutem corporum sequebantur Iesum. Mundialis enim sapientia nihil novit estimare præter hæc presentia. 326.1

Fuit enim panis, ut manducaret hæc Solici

Index Concionatorum.

Sollicitus ostenditur Iesus pro saluandis affectis suis. Ut doceat, quomodo debeat non solum spiritus ualia, sed & temporalia subsidia subditorum providere à Periculosus Ecclesie.

63.1

Gratias agit. Gratiarum actionem premitur liquo faciendum. In animo enim grato multa bona fundantur.

91.2

Accipit ergo Iesus panem in manus. Illar siquid efficacia recte accipere possit ad homines trahendos. Trahantur enim etiam sensu pabulo.

117.2

Impletur fami. Seruus facti Domini gloria est.

115.2

Feria 2. à Dominica 4.

Ioannis 6.

Inter in templo uidentes ones, &c. Lazarus, & lucris cupibes studentes in templo erant, quasi inde haberi uisissent utilitatem. Sed nec templo megnificentiis in a fidouam, uel uiz puritatem, & quod uiz.

136.2

Cum scisset quasi flagellum. Non ab aliis flagellum faciem accipit, nec illud Apostolis credit ad hoc rudibus, sed ipse per se illud facit, & illo uiuunt. Magna enim dexteritas necessaria est, ut proximi uoluerit complacere.

126.2

Nam multarum effudit ei. Quando totum templum aureum erat, cui sic in illo à Iesu auri contentum uiz, ut effundatur Equidem in Christi Ecclesia ex auri contentum auri natiuitas.

140.1

Nihil facit dumum patri mei. Dum flagellum accipit in mercores illos, Deum patrem suum meminit. Ut doceat, quomodo se Deum exhibere debet, qui cupit potentes.

217.2

Feria 1. à Dominica 4.

Ioannis 7.

Ma doctrina non est mea, sed nunc qui misit me. Inde suam doctrinam extolli, quod non ab illo illam habet, nisi à Deo. Quod enim à solo Deo habetur, summe ætternitatis est.

355.1

Alia doctrina. Suam uoce doctrinam, quam simul Deo ac eptam refert. Si ergo non suam, sed Dei facit esse, quomodo adhuc uocem suam? Ideo maxime suam habet, quia illam Deo refert. Id enim maxime nostrum est, quod Deo exhibemus.

356.2

Benedictus Tim P.

Signa uoluerit uoluntatem eius facere, cognosce de doctrina, &c. Ad doctrinam Dei cognosce uiam proximitate sanctitatem, quæ consistit in perficienda Dei uoluntate. Semper enim sapientia est cum puritate, & sanctitate coniuncta.

16.1

Quis autem querit gloriam eius, qui non sit illum, &c. Erre ubi semel illam fulcrum bonorum salutis, nimirum quod uiam Deum queramus, uiamque eius gloriam ipse scimus.

282.2

Ibi uerax est. Qui non suam, sed Dei gloriam ambit, merito dicitur uerax, ambibitque enim propriæ glorie æquæ sublimi mendacis.

290.1

Feria 4. à Dominica 4.

Ioannis 9.

Qui peccati, his, non parentibus &c. Excelesioribus oculorum tenebras credendum discipuli ortas ad interioribus peccatis. Solent enim externa mala ad interiora erigi.

297.1

Lumen suum super oculos eius. Cæcos, & tenebrosos oculos suos superaddidit magis ob tenebras, quo enim quis magis absconditur, & latet, certius apud Deum in lucem uenit.

273.1

Padre, Iesu in uocem suam. Noli emendo te diligendo mandata sunt à Iesu, quæ mandata sunt eum uocem. Qui & non eum in uia perambulanda proponitur usque ad fontem Siloe, & ibi oculorum eam absterge mandatur, præter quam quod Iesus ipse pro illo, in uocem speras, lucem fecerat, & lucerat oculos eius. Et cui huius diligenter mandatur, præter quam quod Iesus ipse pro illo, in uocem speras, lucem fecerat, & lucerat oculos eius. Et cui huius diligenter mandatur, præter quam quod Iesus ipse pro illo, in uocem speras, lucem fecerat, & lucerat oculos eius.

360.1

Abi uoce, & Iesu, & eum uidens. Per laucem peruenit, & lacrymarum oculi acutius ad uidenda diuina.

236.1

Abi uoce, &c. Non moratus, sed statim abiit. Morosus enim uultum ostendit.

359.1

Feria 5. à Dominica 4.

Lut x 7.

Cum aspiciamus uiam patris nostri, &c. Cui defunctus efferebatur. Efferebatur equi

equi

equidem defunctus de civitate, in quam nondum Iesus intrauerat, & ibi à Iesu suscitatur. Ibi enim solum vita est, & mors abiit, ubi Christus est.

Filius unicus matris suæ, &c. Matrem superfluum habuerat hic adolescens, non patrem. Sic qui mundo nituntur, sæpe alieno obstant parente. In Deo autem nunquam nos & patrem, & matrem habemus.

Misericordia motus super eam, &c. Propter matrem visum decreuit & filio defuncto benefacere. Sic & parentum virtutes proficiunt etiam filius mortuus in peccato.

Tibi dico, surge. A peccatis deiectioni, & oppressi, solo de Iesu halitu possunt surgere. Quia solus Iesus facit, ne sint impotrabilia peccata.

Dedit illum matri suæ. Securius trademur matri nostræ Mariæ manibus, à quibus securè imus ad Deum.

Et de patrocinio Mariæ.

Feria 6. à Dominica 4.

Ioannis II.

Miserunt ergo sorores eius, &c. Dum Lazarus infirmatur, sorores eius illi adstant, ad Iesum mittunt pro obrendenda salute fratris. Sic iustis viris omnia favorabilia præhabita solent etiam in periculis adesse.

Infirmus hac non est ad mortem, sed pro gloria Dei. De Lazari infirmitate gloriam Dei habundantem promittit, nullum enim est malum, de quo bonum habere non possimus.

Mortuus est, & gaudes. De amico mortuo gaudet, nec miror, melius enim, & cunctius agitur cum iusto, qui è vita eripitur.

Lazarum amicum noster dormis. Mortem illam amico funum vocat; pruden- tis enim est non exaggerare, sed minue- re accidentia mala.

Marta domi sedebas. Aderant multi ludæi consolatores sorores de morte Lazari, quibus relictis Martha abiit, & occurret Iesu: Maria autem dicitur sedisse domi. Et cur Maria non magis surgit, & abiit Iesum? Cur abiit Martha, Maria adhuc inter consolatores sedet. Ut Maria potius Deum spectabat, sic magis gaudebat consolatoribus illis mundis, ne surgere valeret. Spectanti enim Deum graues sunt consolationes

temporalis.

Si fuisses hic, frater meus non fuisset mortuus. Christi abiectione tribuit mortem fratris. Percar enim necessum est, cui eripitur Christus.

Sabbatho à Dominica 4.

Ioannis 8.

Ego sum lux mundi. In solo Iesu lux, in aliis tenebræ.

Habebis lumen vultu. Vel vultu Dei radius cordi affulgeus hominis, eum excitat in salutem, & vitam.

For nescitis, unde venio, &c. Invidi erant, & ideo parentissimi non Christum scire volebant. Invidos enim non vult agnoscere ea ipsa, quæ agnoscit, & videt.

Iudicium meum verum est, quia solus non sum, sed ego, & qui misit me, pater. Iudicium non solum tibi, sed patri attribuit, ut ostendat illud salutare. In iudicio enim patris nil est ad salutem non conducentis.

DOMINICA V. Quadragesæ.

Ioannis 8.

Vis ex vobis arguit me de peccato? Hoc maxime estimandum est, quod nulli sis ob peccatum obnoxius.

Vis ex Deo non estis. Hoc maxime peccatum est homini, quod Dei non sit, neque à Deo admiratur.

Damnatum non habeo. Quid mansuetus inter iaculatas iniurias? Profecto novum, & inaudivimus, quod quis sic bilem confineat mediis iniuriis.

Non quero gloriam meam. Non in gloria ambitio, sed in humilitate firmior hominis magnificatio consistit.

Est qui querat, & indiget. In gloria habenda, non se, sed Deum patrem spectat, à quo illam accipiat. Tunc enim temporalia bona non nocent, quando Deus spectatur in illis.

Index Concionatorum.

Feria 2. à Dominica 5.

Ioannis 7.

Miserunt Principes, & Pharisei milites, ut apprehenderent Iesum. Non quiescunt Iudei aduersus Iesum, sed quotidie augent malitiam aduersus illum. Nec enim inuidia scit moderari.

370.1

Moderatum tempus ueliscum sum, &c. Querere me, & non inueniatis. Et cur querentes non inueniatis? Causam praemissi illis: Moderatum tempus ueliscum sum. Cùm enim inquisito ad breue tempus reducitur, potest fieri ut cassa sit. Quia propter peccatos non breue spatium perueniant sibi praesentibus.

378.1

Quid ibi status est? quia non inuenimus eum? Iam de morte, & passionis sua locutus erat vocabat ab inuentionem. Iudei autem in verbo ab inuentionis haerentes nihil de morte suspicantur, nec illum nominant. Non enim passio Christi capitur nisi labiis mundissimis.

122.1

Inuisionis autem die magno festum erat. Ibat Iesus, &c. Notanter Iesus dicitur ad se vocasse in die magno festiuitatis, in primis ostenderet nobis esse magnum nomen Iesu.

87.1

Venit ad nos, & uiuat. Christianis copule à ecclesiis.

49.1

Flumina de ventre eius fluent. Nonquam abissi à diuinitis fluentis, quae tibi istos carnales eu laguant.

34.1

Feria 3. à Dominica 5.

Ioannis 17.

Non enim uolebat in Iudiam ambulare, quia quaerebant eum Iudei interficere. Exilium à Iudaea aspersionem, ne homicidii Iudeis occasionem daret. Christianae eorum perfectionis est proximi peccandi occasiones abripere etiam proprio incommunda.

163.1

Si discipuli tui uideant opera tua, quae facis. Propinqui Iesu uolebant, ut ille gloriae acquirendae operam daret, scientes gloriam istam etiam ab illorum propinquis participari.

761.1

Nomen uocatis quicquam facit. Etrahant isti putantes praedicta facinora à nomine occurrant. Imò praestantissimorum hominum est, non omnia rectè sibi manifestari.

314.1

Por ascendite ad diem festum huius Con-

solebam illi, ut Iesus ascenderet ad festum, quibus dicit Iesus, ut ipsi ascendant. Ille enim consiliarius hominis est, qui difficilia dati consilij sibi assumat.

105.1

Feria 4. à Dominica 5.

Ioannis 10.

Festa sunt Iudaeis Pascha, & hyemalis, Enceniorum festum, hoc est, renouationis festum, nouatur eis in nobilitate, & plurali hyemae tempore. Amicitia enim cum Deo renouari debet lectu, & lachrymis intercedentibus.

172.2

Ambulabat Iesus in templo, &c. Merito dicitur Iesus templo adesse in festo renouationis templi. Placeat enim: uix nouitas.

162

Circumuenit eum cum Iudeis, &c. Enceniorum festa eò deperperati Iudei, ut Iesum impetrent. A facis enim nequiter peractis in horrenda crimina saltat.

294.2

Opera, quae ego facio, tu nomine patris mei, &c. Nomen in se Dei patris per opera Iesus ostendit: uisquam enim Dei nomen sine uirtutis, & effectus re.

168.1

Ego uisum asseruui de eis, &c. Non alius, quàm uisus suis propius uisum ueritatem dicens Iesus dare. Quippe qui pertinent ad possessionem Dei, ecclesiis benedictionibus implentur.

312.2

Feria 5. à Dominica 5.

Lucas.

In ciuitate peccatrix Peteciaix absolutione dicitur, quasi omnium peccatorum rex. Luxariae namque peccatum non latuerit sine aliis plurimis.

111.2

Attulit alabastrum unguentis, & fudit retrò super pedes eius, &c. Quam facile ostendit peccatrix haec etiam in dolis aliena intrasse ad Christum. Equidem exsoluerat iam idola cordis sui; ablati autem cordis idola, quam facile iur ad Christum.

94.1

Lachrymis uixit, &c. Merito cepit lachrymis, quae nos in peccatissima obsequenda deducunt.

176.1

Et amicitia cum Deo obsequari debet ista, & lachrymis intercedentibus.

172.2

Index Concionatorum.

Capillis capitis sui tergebat, &c. Lacrymis lauat, capillis tergit, unguento ungit. Laboriosior enim est restauratio gratis, per peccatum amisit. 115.2

Capillis capitis sui tergebat. Multa faciebat, quia lascivia non vincitur nisi à multitudine virtutum. 148.1

Item: Capillis capitis sui tergebat, &c. Pro tollendis peccatis poenitentia non parua, sed magna procuranda. ibid.1

Feria 6. à Dominica 5.

Ioannis 11.

Collegerunt Pontifices, & Pharisei concilium adversus Iesum. Nullus daemon pufus fuit in Iesum, & audent Iudaei. Humana enim rabies daemonibus effera-
ciot, 366.2

Hic homo multa signa facit. Hinc iam rusticissimam malignam suam ostendunt, qui tantissimum populi benefactorem, miraculis illustrem, sic despiciunt ut hominem, quasi vilem, & communem vocent. Quando ingenui, & boni viri vel hostes titulis honorificis appellant. 302.1

Si dimittimus eum sic, venient Romani, &c. Non immerito nequissimi homines timent sibi à praesentia Iesu. Debent enim maxime timere sibi iniqui à praesentia iustorum. 298.1

Omnes erant in eum. In hoc rectè indicabant, quòd omnes ad se rapere Iesus. Ex quo enim quis aliquid ostendit ex Deo, ad magnum etiam petuener. 303.2

Expedi vobis, ut unus moriatur homo pro populo, &c. Hæc ut à Cayphæ fuerint intellecta, & nequissima, & stultissima erant. Per homicidium enim quaerebat populi securitatem. Peccatum autem non ad roborandum, sed ad perdendum est. 307.1

Ab illa ergo die cogitaverunt, ut illum interficerent. Omnes in consilium Cayphæ nefarissimum ruunt praesentia enim inconsultissime creduntur. 304.2

Sabbatho à Dominica 5.

Ioannis 11.

Cogitaverunt Principes Sacerdotum, ut Lazarum interficerent. Dei amicorum vita nunquam non periclitatur in mundo. Nihil enim facit Deus, quod corporaliter moriantur. 278.1

Ut Lazarum interficerent. Lazaro perstantissimum erat, sic impiorum odio confici. 282.1

Cogitaverunt Principes Sacerdotum. Multi Principes armantur in vnum Lazarum, & tamen unus Lazarus eorum manibus eripitur. Victoria enim non penes multitudinem, sed penes eum, qui Deum habet. 336.1

Ut Lazarum interficerent. Lazari interficiendi cogitatio in animis Iudeorum permittitur, ut inde eator ad necem Christi. Nescit enim peccatum esse solum, sed multa alia, & maiora portoric. 365.1

DOMINICA IN

Ramis.

Matthæi 21.

ECCE Rex tuus venit tibi, &c. Hoc petitur, ut Rex, & Dominus noster videatur. Qui enim Deum clatis oculis spectat, facile despiciat vanitates mundiales. 47.1

Ecce Rex tuus. Ut unus nobis inspiciebat Christus. 109.1

Manfactus, & humilis, &c. Felicias summa principatus, quem pacifici, & mansueti extollunt. 111.2

Super asinam, &c. Non perituri triumphi à contemptu temporalium. 287.2

Plurima autem turba strauerunt vestimenta sua, &c. Quæ turba stratis vestibus Iesum modò exoptat, post tres dies adversus illum clamat: Crucifige. Quæ enim nos bona tempore felicitatis ornant, in adversitate vertuntur in instrumenta exitij. 288.1

Straverunt vestimenta sua. Ut Iesum vident, abiciunt vestimenta, & accipunt. A Christi enim luce venit, quòd mortalia hæc, ut aliena abiciamus. 286.1

Cadebant ramos, &c. Ramos Domino non ignobili affectu Dominus offerunt. Deus enim nihil tanti æstimat, quantum id, quod vel à paupere offerri potest. 197.2

Feria 5. in cenam Domini.

Ioannis 13.

UT transeat ex hoc mundo ad Patrem. In passionis transitu hoc habebat Iesus,

Index Concionatorum.

Iesus, utresq; ad patrem. In vno enim Deo patre habemus omnium malorum remedia. 261.1

Pe transeat. Filius Dei mala vtriusq; ois, sic contemnenda. 271.1

Omnia dedit ei pater in manus. Hoc maximum in Iesu, quod vni Deo omnia accepta referri, non vlli creaturæ. 23.1

A Deo exiit, & ad Deum vadit, ponit vestimenta sua, &c. Vt ad Deum vadit, sessurus cum patre, ponit vestimenta, ad pedes discipulorum se deicit. Diuinitas enim, & permanentes sedes non in ambientes, sed in humiles veniunt. 23.2

Quia à Deo exiit, &c. Etiam audus, & deiectionis ad pedes Apostolorum, regiam, diuinamque dignitatem praeferendi. In-
storum talis est, etiam in summa desola-
tione regium animum seruare. 31.1

Capit lauare pedes discipulorum. Corphi equidem foedus peccatorum abluere à lotionis pedum, quam quia Petrus de-
rectabatur, dicit illi. *Sed non laues, te non habebis partem mecum.* Et meritis, uni-
strum enim initium fortissimorum corda infirmat. 31.2

Ite & vos facietis, &c. Praeter in se Princeps quidquid vult à subditis praestari. 268.1

Feria 6. in Parasceue.

V Anè de Iesu amicis g'osiam, qui cum in passione videtur, nihil in se passionis assumit. 299.2

In Iesu patris, unica peccatorum suar, quas dabit Deo. 300.1

Vnus sanguis Christi Domini nunquam non veritatem clamat. 372.2

Cruce Christi, & passio Reges facit. 38.1

Inter passionis suae vulnera nescit Deus non propitius apparere. 105.1

Et vide etiam de passione. Ibid. 1. & 106.1

DOMINICA Resurrect.

T riuinx in gloriam proficiunt. 110.1

Parui pendenda sunt mala, quae maioribus bonis resarcienda. 284.2

Sanitas à Deo veniens implei totum hominem. 286.1

LIBER NONVS.

Salomon, siue I E S V S triumphans
Hierosolymis.

UM laetis acclamationibus audio Iesum Hierosolymis excipi, illa me singulariter impleuit, quae dicebar: *Osanna filio David*. Subit enim animam meam Davidis regalissima proles Salomon, in cuius gloria non obscure delineatam video, quam Iesus in suo triumpho Hierosolymitano ostendit. Vterque ibi filius David, uterque Rex pacificus & mitis claruit, ut ad utriusque triumphos decantandos noster stylus euolet, eo libentius, quo in re gloriae Salomon, & Christus saepe xquiuocantur.

CAPIT. I.

Salomonis & IESV symbola in triumpho Hierosolymitano.

RIUMPHANTEM Iesum indestat, regaque pompa à Hierosolymitanis circumiens, non possum oculos à Salomone filio Davidis auertere: cuius gloria nostri pacifica gloriæ adumbrat egregie,

§. I.

Ad Christum paci.

Salomon idem est pacificus, in hoc enim sensu regnum à Davidico regni distinguatur, quod hoc multis praeclis consistit, illud autem multis florentie pacis. Quod magis Christi respectu comparandum: Noctis ut est Iesus inquit, in pace magis splendet principatus: Dicitur Marci: & peripateticum Iesum ingressum ad Hierosolymitanos desolentis: *Hic enim*

teu saluum est, ut adimpleretur, quod dictum est per Prophetam, dicentem: *Domine filia Sion: Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus, sedens super asinum, &c.* Et taliter, si pacifici Regi clariorum speciem dabo. Quae verba tradunt Imperf. homin. 17, in Marci: *Domine ascende ad Hierosolymam, magnam grauiam paci & cunctis mundi vniuersa quasi in estimentis reliquis. Dies sedet in curia acri, pretiosa purpura sordens, neque ascendit super secundum equum discitis amatores, & Iesu, qui de longi aduerso belam, & gaudet ad vocem tubae, & cum videtur suauitatem purpure, dicit in corde suo: *Hic est saluum. Sed sciet super asinum tranquillum, & pacis amicum.* Hic est habitus pacifici regis, quem Iesus in suo triumpho ostendit: ut celebrat pacem, & vnanimitatem Christi principatus amicitiam edo. Adhuc ut Christiani regis à mundo discendentis signa huc ponantur Luc. 17. *Cum audieritis praedicta, & sedistis, nolite reuereri oportet primum hoc fieri, sed mundum statim flecti. Tunc dicitur illi: Surgat pax contra gentem, &c.* Vt per iudicem regnum Christi ostendit in mundo, de bella, & seditione ostendit illud à mundo abire. Quod notum Orig. homin. 18 in Marci: *Sicut adiuuans Christum plures gentes fecit pacem, secundum quod dicit Propheta: Omnes re ducet in iudicium, & ostendit pacem, dante asinorum Luce: si**

Bara Tim P.

A

scripsit

enim conuenientia est, quod leuino in uonibus
limo hoc Gerulo recerit, sic exprimit eniquo-
rum Petrarum vires, ite videtur modis illis ad-
hibere.

§. IX.

*Iesus ornatus seruis ros gaudet iustis
Salomonis.*

QUis ignoret Salomonis seruis ornatus
Discipuli Can. 9. *Et ceterum filii sunt Regis*
Salomon de ligno Libani, columnas eius fecit ara
grosas, reliquiarum aurum, infusum purpura
ros media charitas et iustitiam. De. Super purpura
Iam non erat lapidibus confectum, quod Ambro-
sius, Theodor. & Nissen. intelligunt i gratia, &
lapidibus preuocantur. Nec aliter vehemen-
ter se ferunt, nisi in ferale tunc pulchrum, de pre-
tiosis decorato ornamentis. Vnde quia simi-
litudo Iesu filio Dei videtur, qui nullo in pre-
dore gratie ferit, nisi cuius preuocantur
vitarum ornamentum fuit. March. 11. *afum,*
de pulchra sibi affectu non datur, ut illis Hieroso-
lymam videretur. Discipuli autem i adduce-
runt afum, & pulchrum, & infuserunt super eum
vestimenta sua, & cum desuper sedera fecerunt.
Non in nudis iumentis sedet Dominum, sed in
eis, quos patris Apostoli vestimentis fuit ornabo-
rum. Et quidem non sedet Deorum in ceteris
hominum, quia patris ipsi de Apostolicum do-
ctrina per totum vitam ornamentis dei ornant.
Vnde dicit Hieronymus in prelati: *Pulchrum*
et afum, quibus Apostoli stant in vestimenta sua;
ut Iesu multas fides: note aduentum Salomo-
nis audi erant, absque ornamentis fugebant. Post-
quam enim acciperent Apostoli in vestes pulchras
et effudit, Dominum habere se ferit. Pulchrum
autem, et desiderium quoniam, vel desiderium Scrip-
turam in illis patris, quibus nisi animo multum
fuit, & ornata, se ferit habere Dominum non
meretur. Non iam venie solet Deus nisi ad
eum, quem domus pulchra vitam ornamentis
fingit. Virginitas autem praeclara, quibus fa-
milia clauis fides est March. 11. qui monerat
sponsam accedere. Tunc surrexerat inuocet virgi-
ner illa, & ruerunt lampades suas. Circa quae
aut Origene. homi. 13. in Mattheo. Omnes quidem
audierunt, et fuisse erant, non auctum clauis de qua-
tum possident lampades suas ornatas, sed quae
audierunt praeclaram suam ornata. Ne inter-
dum, quod de decem virginitas quicque excho-
derit i Deo, quae omni ornamentis praeclara
circumstans, Deus enim amat esse in eo, qui pulchra
vitam ornamentis fidentis.

mita linea appropositi praefigunt. Illa i Deo
innotum purum, Salomonem vocat, perpe-
tue pacis illi ab eo uoluntate datur. Hic Deo
non Iudith, sed est, Dominum amabilem, non
adit, ut hinc patet, quibus erat suum Deo
in illis. Et ostendit patet eum adit i non
ut, quo ingratum thalami miscebatur
fuit abique villa acerbare de hoc. Cui ma-
turo amoris amare bene erat suum, ne
non infans amare aliquid non regnum ebibit
sui, unde habebat morti fuit uicula.

MORALIA IN TEXTVM.

PROPOSITO Regis carnalis et adit
ad spectro, vi gloria in caelis Deo
fuit, quae de cetera parte amo fuit
fuit.

Sap. 7. Sum quidem & ego mortalis
homo, similis omnibus, & ex ge-
nere terreni illius, qui prior fa-
ctus est, & in uenit matris figu-
ratus sum caro, decem men-
sum tempore coagulatus sum in
sanguine ex semine hominis,
& delectamento somni conuol-
uente.

§. I.

*A temporalibus, terrenisq; bonis
quicquam non mori
gignitur.*

SAPIENS de vera confessio, hominis praeclari
sumi, quae se coeterni et cognoscit, dum ait: *Sum*
quidem & ego mortalis homo, similis quibus, de
genere terreni illius, qui prior factus est. Et mori di-
vit i regno illo hominem primo cognem
fuit esse, mortalem se agnoscit. Terrena
creatio, & temporalis bona non possunt non ex
se gignere mortem. Cum Iesus meos agebat in
terris, per se accedebat ad desinitum, & ex
calce in vitam. Iam, et clauis Iesus. *Laudes*
quoniam, & fuit praeclara, qui fuerat non iam
similiter ad portae Naum filiam transfecit videt;
de filiam principis Aethiopyae. Verum post-
quam in caelis agit, neminem est visus suscitari
per se ipsum. Et cum i Iesu coelesti non audiret
non suscitari mortem, quibus ex desinit quon-
dam i terrena Iesu i Quicunque suscitatur id
hac uelle, se suscitatur, i iterum mortem in
eum, unde et, quod coelesti Iesu factum adit
et i suscitacione mortali, cum iterum ter-
renus erat, & temporalis in carne, tunc susci-
tatur plurimos, ut iterum in neminem iterum, sed
de terrena, & temporalis regno est praeclari-
tibus, non posse non mortem partem. Dicitur
D. Epiphanius in Ancorato. *Dominus in hunc*
proprium suscitauit mortem, quae ad quid per
fuit factum est, rursus uoluerunt i illis. *Epiphanius*
praeclaram

CAPIT. II.

*Natiuitas, & educatio
Salomonis.*

MITTERE uerum etiam et an-
ti deus Davidi saltem ex Bas-
be, legitime conceptum natiuitas.
Cuius natiuitas antequam, & ma-
ter, & Propheta Nathan nati-

Epiphanius

postquam surrexit ex mortuis, nullum sustinuit ex
vitiis mortui. Neque non mortem sapere, quod
tibi per terrones, & temporales canales obve-
nit. Sicut, licet, impudissimi, & purissimi ho-
minum fontes, ut limpidissima erat, & purissima
Iesu caro passibilis; atque inde via hausta à
defunctis, in mortem iterum ibat. Nihil enim
eternum, & temporale etiam in sua maiori ma-
gnitudine, & plenitudine non signat ruinam.
Paul. ad Gal. cap. 4. dicebat: *Plen vixit plenitudo
temporis, misit Deus filium suum, &c.* Calus ad-
versus speculans Apocal. cap. 10 ait: *Vidi alium
Angelum fortem, descendente de caelo, am-
buentem nubem, & erant in capite suo, & facies eius erat
ut Sol, & pedes eius tanquam albae nubes, & ba-
bebat in manu sua librum apertum, & posuit pe-
dem suum dextrum super mare, sinistram iuxta
super terram.* Et sic compositus hic Angelus,
quod fecerat, quid dixit: *Aut statim: Invenis per-
venire in secula seculorum, &c.* Quae tempus
natura amplius. Hic Angelus creditur esse Chris-
tus Dominus cum per incarnationem ex Maria
apparuit interitis. Sic Beda, Pinnadius, Richard.
Vulgar. Pannonius, Andreas Caesariensis & de hoc
dignissimo Angelo dicitur, quod veniens in
mundum temporalibus bonis finem fecit, iura-
vit, *Quia tempus non erit amplius.* Et quan-
do hic temporum destructor venit? Aut Pau-
lus super: *Quando venit plenitudo temporis;*
quando temporalia omnia in maiori etiam au-
gmento, in maiori magnitudine, tunc positus,
qui tempora omnia impellat ad interitum.
Non enim potuit de temporalium augmento
aliud nasci, quam hoc ipsius temporis. Ut di-
cat D. Augustinus tractat. 12. in Ioan. *Phi* ven-
tus plenitudo temporis, venit ille, qui nos libera-
bit à temporis, liberat autem à tempore, venturi
formae ad aeternitatem illam, ubi non est tempus.
Simul cum plenitudine temporum venit destruc-
tor temporis, ne aliud expe-*des* à ordine tem-
poralium, qualem interitum.

§ II.

*Humilis propria vilitatis cognitio firmum
gratiarum excipiendarum
fundamentum.*

A Vdio Salomonem sic clamantem: *Sum
quidem ego mortalis homo, simul cum omnibus
de genere terrae illius, qui prius factus est.* Et qui
sic suam vilitatem agnoscit, & praedicat, cur ad
culmen felicitatis, & sapientiae non perveniat?
Paulinus Iesus ingeniem multitudinem Ioan. 6.
ait: *Facite homines discernere.* Erat autem firmum
molem in illo loco, &c. Poterat de stantibus
cibum prebere; cur manule vi super faciem se-
derant? Aut Euseb. Emili. super fontem turbas dis-
cernere facit, quatenus hoc i ubi ille se intellexit
esse indigentem, qui nondum supra fontem discernit.
Propheta tamē dicit: *Pere fontem est populus, sic-
catum est fontem, & cecidit fons.* Quamquam igitur
et, qui via salutis de paradiso Christo, discernit
prius super fontem, tunc prius fontem se esse cognos-
cit. Expende, quae à te prius acquiratur per par-
ticipatio, ut ad Christi fontes accessas, nimirum: *Prius
ferum se esse cognosces;* quippe ille, qui humiliter

cognitionem suae vilitatis habet, qui humiliter
de se sentit, ut sperat diuini fauoribus exci-
piendis. Coram Praefate Palato positus Iesus, &
multis interrogatus: *Non respondit ei verbum, pra-
ut miraretur Praefate Palato positus Iesus, &
Luc. 23. ad Herodum nihil respondit.* Vbi au-
tem ad crucem ventum est, cum iam ei suffusus
esset, tunc à urmine interrogatus, oec requisi-
tus serenis laetus est, & à latrone requisitus so-
mel iterum respondit placidissima verba. Cur
Domine latrone verba de bonorum plena, quae
Principibus Herodi, & Pilato negas? Instat illi
alios spiritus gerebat, siue paritatis immemoratus
humilis ille pauperitatem suam profitebatur, &
naseram. Cur miter, si ad illam domum donati-
tatis perueniam? Dicebat Arnol. Carrot. tract. 1.
de seipso Christi verbo: *Medi vltra loquuntur,
quo pariter ad Herodum, & Pilato inquisiti-
onem conuenit: coram latrone, & festum iumentum
homonem asportans, pauperis spiritus de pacibulo
adoret, &c.* Asportaret Dominus fallaces Prin-
cipes, & animo rantes, & ad illos inclinat
dona sua, qui sub pio opie pauperitatis cognitio-
ne humiliter se gerant. Nec miror, quidquid
causa Dei est, & digni scribitur in ter-
ra. Quae verba tractans D. Augustinus Philon. 101.
ait: *Tunc scripsit in terra, quando se inclinavit
in terram. Aut quomodo se inclinavit in terram, non
in terra scripsit, sed in lapidi. Item fructum suum ali-
quid erat terra de Domini littera paritura. Expen-
de illud: *Item fructum suum aliquid erat terra de Do-
mini littera paritura;* equidem vilitate, nimis-
rum homines terrae aequat, originemque terre-
num agnoscentem, vel littera Dei in se experientem,
hodie in aeternum fructus pariturer. Neque enim
humilis cognitio sui in homine esse infirma.
Trahe huc dicta rom. 2. de Christo figur. lob. 5.
§ 34. & alibi.*

§ III.

*Ille solus scit aliquid, qui mortis extrema
nouit.*

P Vltima haec Sapientis est confessio: *Sum qui-
dem ego mortalis homo.* Solus namque ille
aliquid scit, scit aliquid, qui mortem nouit
humilibus propriam. Obiciebat Moyses populo
suo Deut. 32. *Genus absque consilio est, & sine pru-
dentia: virum sapientem, & intelligentem, ac no-
uissimum prouidentem.* Si in eis esset sapientia, & in-
telligentia aliquid scit, simul esset nouissimum exi-
tus prouidentia. Quando autem probabatur
non curate, nec attendere nouissima; simul pro-
batur nullum prudentiam, neque scientiam re-
rum habere. Et mentis crederetur omnia nescire,
qui mortem sibi, & omnibus communem nescit.
Iesus memos auctoris Lazarum sepulchrum Ioan.
11. quasi eius locum ignoraret, aiebat: *Phi* pos-
sui enim. Sed & Marci cap. 13. ait Dominus:
*Deus autem ille, vel hora nemo scit, neque Ange-
li in caelo, neque filius, &c.* Sic dicitur secundu
aduentus Christi à se ignorat dicit. Sed qualiter
in Dei filium ignorans aliqua cadere possit? *Qualiter
dicit aliquis, aut hoc scire potest*
oculor

§. VI.

*Hic est ordo rerum mundanarum, ut
carneles primas referant.*

Hic veniant, qui mundi primas amant, & videant, quæ in hominis constructione primas ferat; nimirum ait: *In ventre matris figuram suam habet.* Caro est, quæ primò figurata in homine apparet ante spiritus creationem, & infusionem. Et quando in mundo carneles non exitus ad primas accedant, & hoc speciat Paulus 1. ad Corinth. 15. ait: *Non prius, quod spirituale est, sed, quod animale, deinde quod spirituale.* Ecce ubi haec mundi valle, quod animale est, & quod tamale, sibi primas rapiunt. Dicebat illi inueni orationem Redae 27. *Da gentes sunt in cetero suo, & dae populi ex ventre suo fluuntur, populusque populum superabit, maior feriens minores.* Esquis populus maior, & quis minor? Ait in rem praefatam D. Augustinus ibi quæst. 73. *Carnales in populo Dei significauerunt per maiorem filium, & spirituales per minorem, quia sic dicit Apostolus: Non prius quod spirituale, sed quod animale, postea spirituale.* Solent equidem carneles in hoc mundo sibi primas expetere. Quod speciat Sidonius Apollin. lib. 7. epist. 8. sicbat: *Eunice Rex Getarum, quod lumen regni sui, raptus disilatoque sadere antiquæ, velut in armarum care, vel promissæ; nec nudo in peccatoribus his accusare, nec in sanctis hic deferre permissum est.* Quæ potius requiratur, ut hinc res est, & dicit hic purpuræ, hystæque velent, & Lazarus hic electus, & puritate feruor. Oratio res est, ut dum in hac allegorica versatur Aegyptus, Pharaon inest etiam diademata, stratus cum capibus. Quis non videt hunc ordinem seruati in mundo? Quis non videt frequentius carneles spirituales præfati, & illis parari cædredas, his cophinas? Dimittis illud ego ferrem, nisi intra me ipsum eundem ordinem sentirem, quo caro præterius spiritui, & malitia sibi præcipue primas. Dicebat Genes. 4. *Adam verò cognovit vocem suam Hevam, quæ concepta, & peperit Cain, dicens: Possedi hominem per Deum. Rursusque peperit fratrem suum Abel.* Certe quæ verba D. Ambrosius lib. 1. de Abel. in. cap. 3. *In robore aut nascitur Cain se ipsum præferens: pulvis Abel generatur, in quo sit reverentia divinitati. Præter ergo irrepit, quod malum est, postea & nascitur quod bonum est.* In quoque homine prius oritur Cain, quæ Abel; prius malitia eminet, quæ virtus; ne mireremur, si in mundali consuetudine carneles sibi præcipue primas.

§. VII.

*Humanum est, non nisi per profectum
exire ad palmas.*

Quando homo ex præceptis sui parte spiritualis est, tamen prius in illo apparet caro figurata; ut enim: *In ventre matris figuram suam habet.* Ab imperfectus enim incipit homo, ut eundem accepto spiritui perficiatur; & dicit non

nisi per profectum possit venire ad palmas. Ad hoc Paulus 1. ad Corinth. 15. *Non prius, quod spirituale est, sed quod animale, deinde quod spirituale.* Si cetera illa gentium Fortuna hæc advenit, non marret, quod hoc eis est: disponitur, ut prius esset animale, quæ spirituale, sed quando Deus iustus, & sapienter administrat, hoc est cunctis rerum temporaliū: cur, quod profectus est, non in prima est? Cur animalis prius permittitur esse, quæ spirituale? Ve hinc crediderit homo ad palmas debere contendere per profectum. Ait Theophylact. *Ne qui forte querat, cur corpus hoc animi aliquid detinetur, nunc ipse perit, spiritus autem, quod saluatur, suum peritum.* Respondens utique quæ præcipue sic fuisse diffinita. *Adamus prius expellitur Christum.* Ita fit, ut in oculis præbentur res nostræ. Amas equitem Deus, ut promotioni melius studias; & ideo tibi in prima deest quod detentus est, ut per promotionem & profectum gloriam obinas. Post lapsum prius bonitas, & immortalitatem amissam, dux fuerunt generationes singulis hominibus præfati. Altera carnalis, quæ ex Adam nascitur, electa spirituales, quæ reascendit homo per Christum, iuxta illud, Ioan. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, &c.* Et dubitari potest, cur Christus Dominus malore, quod homo prius ex Adam nasceretur, prodiret in hoc mundale limen, quæ in regenerationem per Spiritum sanctum veniret? Certe profectus, & beneficii hominum reparatio, non providit ex remedia hominis suo, quæ illum in primo amissionis puncto regenerarent ex divino Spiritu? Cur maluit, ut regeneratio diuina non veniret nisi post generationem, & proditum in culpa? Rem si puerit detestor Clementi Alexandro lib. 4. Stromat. non longe à fine, inquit: *Generatio autem per generationem, vult immortalis reddere per peritum.* Hic est ordo Dei gubernantis hominum salutem, ut quod immortalitas, & gloria, & victorie est, id homines per profectum acquirant. Hincque generationem, & natiuitatem in culpa, proposita est regeneratio in gratia per Baptismum, ut iam inde discamus profectum studere, scientes non nisi per profectum debere in gloriam venire.

§. VIII.

*Nil adeo vile, & abiectum est in viro
iusto, quod non veniat in
gloriam eius.*

Non veretur Sapienter de se fieri, quod prius fuerit figuratus caro. Ait enim: *Et in ventre matris figuram suam habet.* Quid carne à sapientia remotius? Quid inter intellectuales substantias vilis? Et nihilominus non veretur in sui conceptione primas carni dare, ut qui sciat in sapiente, & iusto viro nihil esse adeo vile, quod non maxime ad gloriam eius faciat. Qui incore imbutus Paulus 1. ad Corinth. 15. dicebat: *Non prius, quod spirituale est, sed quod animale, deinde, quod spirituale.* Et quando animalis pars est prior in homine, cur permittit Deus hanc in prius dominari? Rationem huius reddens Theophylact. ait: *Quia quam profectum habet vellet.*

præstantior pars hominis erat, cui ipsa primo
 curantur creata fuit? Neque in illa prima huma-
 nis formationi potest Deus prospecta anime
 perficiant, et illam primo creare? Cui malit
 quod dicitur, in illa imperio prius produci-
 tre! Ram ita respondit, et di hinc D. Chrysolos-
 tomi homil. 14. in Genes. fuit: *Et facta dicitur
 aliqui. Quare si anima dignior corpore, unde
 quæ prima fuerunt ista? et postea quod emitti-
 tur? Non videtis dilecti, quod et in creatum hoc
 ista se vult? Siccatum esse salum, et terra, et
 Sol, et Luna, et cetera omnia forma et sicut, et ir-
 rationalia animalia, et post hæc omnia homo
 præcipuum significatur, ita in hac hominum for-
 matione prius corpus produciatur, et postea anima,
 que dignior. Erat nam vitus in creatum, quod vi-
 liores præcederet, et præstantiora sequenti uter-
 let terra, et mare, et animalia præcederent, et
 homo postremus factus fuerat. Sic et sapiens
 opifex, et gubernator, ubi Deus in creatione
 animarum comestibus poluit ab vitu tam præ-
 scripto discedere. Hoc notandum, propter inel-
 los moderatores, qui vel longe sunt a sapientum
 Dei spiritui, sic nullum vitum præcipuum, nul-
 lum communem legem vitæ dicitur: sed omnia
 immutant, et perueniunt, vitiorum, sive lucis,
 et cupit dii servare.*

6. XI.

*Magnis rebus studiis morosior, & di-
sturrior debetur preparatio. Ubi de
morte preparatio.*

[illegible]

integris diebus? Cur non sufficeret, quod enarra-
tur illa ipsa die immolationis? Etiam die illa
immolationis perficiendum magnum opus li-
berationis, quando Iherusalem erat in capti-
vitate digressa, quod tantum opus necessarium po-
tebat, ut miles ante diebus purgaretur. Rem
sic ponit tibi Rupertus: *Per quid vocemur domi-
ni sacelli agamus, tanta accipere solum erit si Pe-
telius, ut domi ille praeiit. Anse quippe erat
cur de vestre salutari, et filii carissimae, vel com-
parati, qui transfunduntur, domi ille in ante die-
bus de profectura paravit di. admoce. Quoties
enim ille callidum emittit, toties quasi inde fons-
tis, aut in eis effusus in actum exierit. Non equi-
detur tantum exus de Aegypto comminatus per-
agendum erat, sed multo ante tempore spatio,
preparandi erant Iherusalem, et de dispendio ad
aera. Et vixit ad exitum de hoc modo, nos
ita preparamus, ut quicquid dicitur, non videretur
agamus, quia vallibus per totam viam anteci-
piamus, ut praecurram, et foveam fontibus et iustitia
inde erant, et magnae distinguuntur a parvis,
quod ille et de longiorum elaborationem, et
purificationem ostendunt. Marcus 7. transigun-
to in his clamabat Petrus: *Hoc est filium de-
lectum, quia tu mihi bene complas, et non ad oculum.*
Sic Iesus magnificat Oribus ostendit ad Patre
Ioseph. Sed de Iesu Mariam 6. dicebat Petrus
Tuus Pater, et super hanc petram aedificabo Ec-
clesiam meam. Sic in Petro totam doctrinam Ec-
clesiae continuit. Quid ut Domine, si in Petro
doctrina terminandum constituit, et petram in-
dissolubili in Fidei in eo ponit, in quoslibet
se distinguit? Si Petrus, ut ait, audendus est, in
quo cum minor excellentia Petrus Accipere Di-
dactamentum sumum sermone de Transigunt. Cum
primum discipulorum convocationem exigit, digne
illa vix parva persequitur, sicut in petra quidam
et tempora adhibetur, interrogavit discipulos,
&c. Respondit illa: Cathedram sibi in petra qua-
dam et tempore intrinseci, quippe Christus pe-
tra erat, et Petrus eius petra, in Christo erat ca-
thedra ecclesiastica doctrina, & in Petro cathedra
erat doctrina, et cathedra, et cathedra posita in Petro,
erat cathedra posita, et constituta est tempo-
re, respectu cathedra, qui in Iesu erat ab origi-
ne mundi elaborata, et praecipuum. Ut enim opus
et tempore factum maxime dicitur ab opere mul-
torum oles, et studij olase, et sic oculus Sanctorum
vultus de excellentia dicitur: et virtutibus, &
et silentia Iesu, quia eis videntur et tempore
facit, hic innotet tempore elaborationem ostendunt.
Fidelis Christus, cum nec intrinseci, nec
extrinseci vix contingat et tempore, sed cum
vixit a preparatione antecedenti.*

6. XII

Vita humana ferrea.

[illegible]

indecensum in primis Deum percipere affectu
remere, de eius altaria percipere quædam, & ex-
ceptio, fecitissime communis mundi negotia
tractarentur. Quod addidit illud Hieronimus
Throni. 4. nunciatum: Spiritu maris castri Chre-
stianæ Diuinitas per istam peccata eadem, ex di-
uinitate remere, ut videretur vegetibus. Quid
est: Placuit in gentibus? Aut Lyra ibi: Placuit
fecerit a gentibus, quæ in concordia non. Equidem
vbi Christus in gentem missi cordis, & vbi ha-
bitus, vel inter mundulorum gentes confusio,
neglecta, & non secum à causa vana agens.

§ XVI.

*Ille computationis lachryme vere censu-
tur, que non facile admittunt
risum inuicem.*

FLenes nascuntur pueri, ut Salomon in pen-
tem testatur, factus: Primum vocem similes
eiusdem missi plerumque. Nascuntur omnes plo-
rantes, ut lachrymabili voce faciemus, & do-
lentis puerorum parentum cladem, ut multi in
moleculam, & seminatorem nascuntur nonna
plorant. Quilplorans aded est illi naturali, ut
dicat Plinius in primo libro. 7. Risu præcurile,
& ceterumque ante quadragesimam nati dantur.
Itaque infantes in luctu sunt, nec risum aduen-
tum intra quadragesima dies à natiuitate. Ocer-
rum, & verum luctum! O lachryme à vera co-
dis computatione prolapsæ! Nec accedat, quif-
quis amix lachrymas computationis ling, & thima-
re, & sipe dicit habet, quæ facile in risum abeat.
Auctor. D. Bernardus. Secus 4. de Aduer. Alii quæ-
que ingentia videri sed si de corde procederent, &
lachryme, nonne facile risu soluerentur in ri-
sum. Nunc autem cum abeunda in causa verba,
& seculis præfati, quoniam puer lachryma, &
lachryma lachryma de his est, non eadem, quibus
et videri dicitur præmittitur, quandoquidem post
illa, se non facile consilium velu dominum. Equi-
dem fulgore facit lachryme, quæ lacrimis
tibus crebris interumpitur: quæ momento
temporis cedunt vix lacrimæ. Ille de vera co-
dis computatione nascuntur, quæ pertuaciter
profluunt, nec vni gaudia facile admittunt. De
Samuelis matre dicebat, Reg. 1. Dixit ad Do-
minum fletu largire, & cum ab oratione lo-
dum iret, sui risu textus: Plurimæque illius
fuit amplius in diuersa mouet. Et quæ hanc
fremque commendat? Sanè, quod fletu orat-
et ad Dominum, hoc non parum eius deu-
otionis signum; quod amem vultus eius non
mutaretur, quid ostendere posset vitæ? Pland
fletu vitiosus inde maxime ostendebatur,
quod non eisdem mutantur in vultu in tanta gan-
dia. Quid significat D. Greg. PP. lib. 33. Moral.
cap. 1. dicebat: Flet de Aua fletu perhibetur.
Petrusque cor sum amplius in diuersa vocat-
ti, quia videtur non vixit quæcumque præ-
ceptis letitia lasciuendo perdat, quæ ardentia
sua impetu geruntur, & exequantur. Inde ma-
xime probabatur. Anne lachryma, quod non
statim interueniebantur nepti letitia, sed ma-
gis luctu ducitur.

§. XVII.

*Non nisi magnorum criminum rei in
cladibus communibus admittunt
lentiam.*

Communiem natiuentem vocem lachrymam
colendi Salomon, dicens: Primum vocem
similes omnibus emitti plerumque, quod adeo natu-
rale est omnibus hominibus, ut omnium po-
tetur in Zoroastre, quid nascens tisser, Cuius
notissima postea maior peccator ille natus dedit
iudicium, ut notat Pineda nocter lib. 1. de rebus
Salomon, cap. 12, cum. Nec immerito inferre
malum credideri reus, qui in communis censum
luctu, ipse lachrymæ, & dicitur Aiebu Ofes cap. 10.
Pueri Enibant in terram habuerunt Samaria:
que lachrymæ cum populi sui, & eadem cum
super iam exultauerunt se glorie cuiusdam migra-
et ab. Ecce tibi totus, quantum erat populus
in luctu, & lachrymis, soli Sacientes in luctu
erant. Et cum lachrymæ Sacerdotum, quando totus
populus ingit in luctum verba illa: Quia mo-
grat ab. Et cum res huiusmodi quæ. Sa-
marit ubi non ante prædabant quoniam Regi
Alydo: & ed propter penitiam deducti erant,
ut non habentes aliud auxilium, vultus autem à
Ierobosamo factus, & à populo cultus loco ter-
bani Babylonem mitterent. Tunc populus vi-
tolorum amore capci dolabant maxime, & pla-
raban mactem vitem suam, at Sacerdotes gau-
debant. Et cur in tanta clade, quando amara
idola anferrebantur, Sacerdotes illosque gaude-
bant? Aua illi ignota populo, & Regi su-
stinerent aures vultus, & len illorum polue-
rant necesse alios aures similes; quos cum
videbant tolli, & feni Babylonem, lachry-
ma, qua inde credebant proflux abscon-
deodas facta. An Russiam ibi: Cum in effi-
ca causis, ut ed supplicemque tribuit, etiam
vultu moueretur, lachrymæ eadem populi qui
se abstinebant membra perdidisti. facit vultu
et vultu eadem nec cessante, quæ translati vultu
finitur, etiam ingessum nem fuit, vultus
timere delicti. Non enim in tanto populi luctu
lauratur Sacerdotes, sed qua ingens cruentus
coctus credebant illa clade sua crimina in
perpetrat tenebris maclura. Sic communiter omni-
bus in communibus cladibus & luctibus exultant,
& dicitur: quia à cladibus densiores tene-
bras parat eorum luctu debet.

§. XVIII.

*Multum bebesit cladum acies, si viden-
tur omnibus communis.*

Inde natiue abiectionis dolorem minuit, & si-
pu Salomon quod omnibus communis iudi-
cip enim: Nemo enim ex Regibus elid debet
natum. ut imago. Quid mirum in malo, quod
omnibus commune est, etiam ingens Principi-
bus & Aui non adimili Ioh cap. 5. Quare ex-
equat gemitus? Cer lachrymæ vultus? Nunc
etiam dicitur fierem, & finem me regis fierem

Ofa 10.

Refa.

ad 3.

Cap. III. Salomonis inaugur. in Regem. 19

5. III.

ambitiosus non tamen verberis, quod
apere cohercendi.

¶ Nec hoc ambrosius enarrans Ambrosius, ceteris
pius cum Rex David non illum illic contemp-
tum, verum facit. Dicit enim: Non contem-
tum pariter sum aliquando dicitur. Quare hic scri-
bitur? Et tunc per Ambrosium: Cui non mihi verbis
cohercedis filius? Equidem quem factis deno-
tatur esse h. regem, non tantum contem-
tum verbi cohercedere semper enim ambrosius superius
factis contemnitur, quoniam verba. Ad hoc
Rogentem in libris Regum lib. 4. cap. 3. 2h. Sa-
pientia Rex proinde iam tempore illi facit, Ambrosius
presumptum iam contemnitur facit, ut non esset
opus verbi. Quando istis factis cohercedis cum
Ambrosius, sapienter patet abstinentia h. verbi, non
cum sic ambrosium verbi, ut factis denotat.
Post eam in h. factis cum dilectum celestium
testatur Marti, quod improprie dicitur, ut
cap. 16. Tunc dicit illi factis: Quoniam non facit
dilectum patrem in me in ista velle. Scriptum est
enim: Per carum patrem, & dilectum patrem
propter. Et quoniam amicum et fratrem, pro eodem
verbi in Gileadum Respondens ait: Petrus in illis:
Si si non scandalizet fratrem meum, ego non
quam scandalizet. Aut illi h. factis: Amicus dicit
non, quod non vult esse quoniam carum patrem me
regem. Aut illi Petrus: Si non oportet me
verbi non, non te regem. Similiter & in illis dicit
sepe dicitur: Tunc vult illi in velle, hoc.
Ecce vobis Dominus Iesus de suo, & Prophan-
timum testimonio informatus Apostolum de
scandalo inveniunt, quod Petrus & ceteros regem
tunc me gustos. Petrus autem malum de
presumptum, & factis arrogans presumpsit, dicens:
Non te regem. Ad que verba Petrus nihil dicens
lesum, ibi in villam. Et cum Dominus non magis
presumptum, & arrogans dilectum con-
tingit: Cui illi suum insonant non manifestis!
Etiam equidem presumpsit, & arrogans homo
non cum verba, quoniam factis contemnitur, in fa-
ctis acipere de ipsa re contemnitur capere.
An D. Chrysostomus homil. 3. in Marti: Cum
dilectum istis in Petrus, apertum non fecit, ne scan-
dalizet, & ceteros non cum factis arrogans regem
quod: Et si non scandalizet fratrem meum, ego non
non ego non scandalizet fratrem meum, ego non
scandalizet ego non solum in petrus. Quoniam
inter Gileadum velle, quoniam non Presumpsit, nec
fieri in arrogans, per hanc fieri per velle. Quare
Petrus cum verbi non crediderit, & non ipsi
crediderit. Sic ambrosius, & presumpsit presump-
tionem, & cum alius capiti, carum cum certis
pauca non verbi, sed factis.

5. IV.

ambitiosus de sua gloria agit, etiam
cum contempnitur Deo.

¶ Hoc de Atlanta regem ambitiosus dicitur: et
tunc, & si non in cum factis non, &
non dicitur dicitur. Et quare dicitur hoc? Ad-
notat

5. II.

Ambitiosus elatio labialis.

¶ Notat dicitur de Atlanta: Elatus est, et
non. Ego regem, elatus est, regem, &
solent elatus, qui ducuntur sum, iuxta illud
Psalm. 71. Dilecti sui, dicit elatus est. Neque
enim ambrosius dicit alium elationem, nisi
qui in rebus dicit. Hoc spectant 4. Elatus 1. 1.
ad 1. Psal. & ecce in capite si quoniam per eam regem
facit a dicitur per eam regem & ipse presump-
tum, & 1. h. erat, qui ambrosius, sed ambrosius
factis non contemnitur. Tunc quoniam ambrosius, ut
presumptum contemnitur, in ea res obtemperat dis-
tinctum, tunc mure, dicit enim D. Cyprianus factis
de scando, & tentatione factis: Per carum patrem
dilectum factis. Nec venimus est presumptum
ambrosius, sed quoniam similitudinem hominum
apparet, quoniam. Marti in Domini Elatus 1.
Et cum non contemnitur, & dicit lapidum pre-
sumptum disceptat inveniunt, & quoniam proinde dis-
tinctum. Et qui veniens proinde dicit dis-
tinctum presumpsit, et ambrosius factis: Hic tunc
verbi, nihil non pedes, nihil non scandalum
dilectum. Ait dicit D. Cyprianus vbi capiti: Et in
factis & factis, quod verbi erat pariter in factis
dilectum, ambrosius contemnitur, nihil rationem est, & tunc
dilectum contemnitur ambrosius est, quod quod aut quod verbi
quoniam labi & mure. Expende illud: Turbatus
homo inpetit amicum est: quippe ambitiosus
est, & veniens proinde dicit veniens, ut amicus
hominum bene subiectis ambrosius, & factis
ipodact. Marti in illis cap. 14. quod Lucifer
contemnitur, & clamant dicitur: Quomodo contemnitur
Lucifer? Ego, qui culum potes te veniens
litum calum, illud solum mure, quod contemnitur
contemnitur adeo peritus, non succedere factis.
Ego, quod contemnitur Lucifer, quod presumpsit
contemnitur subiectis, tunc non te factis contemnitur
Equidem contemnitur veniens in tunc ambrosius
quoniam in illo inpetitum factis lapsum. An
D. Hieronymus, factis. cap. 12. Presumpsit ha-
bitus inter Anglos dicitur contemnitur & tunc non a
presumpsit & quoniam factis in contemnitur, tunc non te re-
paratus labris in tunc in ambrosius contemnitur,
quod pigra inpetitum mure? Huc
tunc dicitur 4. in de Christo
Fignat lib. 4. cap. 4.
5. 17.

Et in Tem. F.

[illegible]

§. XVIII.

*Felices Christi affectu, cuius vel in mente
habent gloriam, ad crucem.*

Convertant huc, qui Peleciabant, qui po-
terentes feculi adhaerere, et cum infami-
bus exalant, & triumphant. Quod illi in de-
lic Bedſabae ad David. *Ergo cum dixerit*
dominus pateri Rie. erunt ego, & filius tuus Sa-
lomon pascuunt. Quod alibi ſperant variuſque
Peleciabunt, potentiumſque aſſidue i ubi Principes

[illegible]

Zach. 1

Keywords:

Genes 18

178

Thompson.

● 3. 2. 2

Page 40

Abstract

§. XXIV.

*Sapientia Principis est semineis rati
non numerari.*

A Videri Deuid taciturnus Bethsabee occu-
rentem, nec illi vel verbum respondere
postquam verò locutus fuit Nathan de eadem
salutem Dauid respiciens accipere. Dixit enim
Nathan, & respondit Rex Dauid, dicens. Penitus
ad me Bethsabee, &c. Et cum hoc non respon-
deret ante Deuid ipse Bethsabee petenti, lupo adven-
tanti insinuandum Regi. Marc. 6. petisti Hero-
dis caput Iohannis Baptistae ab Herode; qui re-
solvens respondendum fuit factum, statim accipit
puella. Sed & Dauid videt insinuationem suam
de Salomonis regno sibi. Bethsabee proponi, de
impletione cuius peti, & tacet, & permittit illam
abire absque ulla responsione. Quod ut daret post
eandem Nathan, Bethsabee revocat, Cur ergo
& ante non respondisti? In hoc ostenditur stultitiam
cuius Sapientia Principis arguitur. Stultus enim
Principes, ut Herodes, mulierulorum placibus ra-
piturus, vel ad res caecitudo periclitandus.
Sapientis eorum Principes, ut Dauid, nec in rei-
stra, & f. se furta coquebat vitiis feminis, quia
prius oculis sapientis aliquid videret. Non
enim cum Bethsabee loquitur, sed cum Nathan
Propheta verba facit, respondit Deuid, ne videretur
in regni conferendi negotio ausuisse voluit
feminam, sed magis sanctissimam, & sapientissimam
viam Prophetam. Veliam hoc habere in cogitatione
Principes, fallat enim, nisi omni matris
penitus effugiat. Rex respondit D. Chrysostomus
in Adamo primo hominum Principe, & in Iob
Idem Rex, in Iob. In Iob latus: Adam
latus fuit corruptione, sed ut mulieri credidit,
nudi esset, & condemnatus est. Iob vitiis
nudi erat, & mulieri non credidit, & quia mul-
tari non credidit, coram per Anglos illam vol-
dum est. Iob, ut mulieri credidit, a paradisi delin-
turi cecidit, in terram Sinarum, moxque in-
cidit, hoc quia non credidit mulieri, & a Sargail-
dis, & plaga liberati regem hereditarij cele-
stem In quos bona non perueniunt Principes, qui
promittunt ducuntur foeminarum plebs ed scem-
tibus ferendis? Et in quos mala non veniunt,
qui foeminarum ducuntur cupedini? Iude multi
laudabiles in fere illud Genauis consilium, de
quo Lupo in Hellogabalo; dicit enim: Ceterum
que ante ante post. A nomen Hellogaba-
lus, ut vultus mulieris dicitur in regem ducuntur
per quem id esse factum. Sic sapientissimi Sena-
tores timebunt foeminas, de quaque suis, vel
consilium foeminae, ut vultus lechale esse ho-
mine, qui aditum in fensum daret mulierem. Et
periculosissimum Principum res expendit Di-
mus. In enim epist. 1. dicitur. Persuatur in cap-
turi calumnia, magis de deo facit aditum
calumnia. Quid petis? Cuius vel eboluto,
vel ducuntur ducuntur foemina. Talis autem
Reipublicae dei us periclitetur.

tem, & Nathan Prophetam, &
Banaiam filium Ioadæ. Qui cum
ingressi sunt coram Rege, dixit
ad eos: Tollite vobiscum seruos
domini vestri, & imponite Salo-
monem filium meum super mu-
lam meam, & ducite eum in Gi-
hon, & vngar ibi cum Sadoch Sa-
cerdos, & Nathan Propheta in
Regem super Israel, & canetis
buccina, &c. Imposuerunt Salo-
monem super mulam Regis Da-
uid, & adduxerunt eum in Gi-
hon, &c.

§. XXV.

*Religio fundamentum regnorum, &
totius prosperitatis.*

Non omnia novae Theodorici ordinem
Necuram Deinde in vocandis illis, qui Sa-
lomonem ad regnum elevarunt. Aut enim Dauid
Vocat mihi Sadoch Sacerdotem, & Nathan Pro-
phetam, & Banaiam, &c. Vi hinc Salomon Rex,
in petitis vocatis edest Sacerdos, dolo-
Prophetas possidet dux exercitus. Verum vi Ado-
ni in regnum procura, ut de illis regni su-
peris. Sermo illi cum Iob, filio Sadoch, & cum
Abiathar Sacerdotibus, & similibus de eodem duc-
turi. Petitis omnes filii Regis, & Principes exer-
citus, & Abiathar Sacerdotem Scrupus in ple-
dione Adoniam Sacerdos est in vltima, in ele-
dione enim Salomonem filium Sacerdos est.
Ne mirentur, quod coepit Adoniam cadere, vi
cum in vltima est religio, & quod regnum Salo-
monis superam abingit prosperitatem, vi
quod penum fundamentum & si eorum &
religione habere. Quod adduxerit illud Rusti-
us, illi. Ipsi. Olem, sed in prophetam, etiam
dicit, ut vultus inter vultus epistolas, nul-
lum esse. Aditum certa religione custodiam,
quod quid vult ageret prosperitatem. Ecce illi, vi
Abiathar prosperitatem vltam religionem contra-
puit, puit funditus idololatriam cum Principibus
suis, petis Antinidum, petere in vltima est
dixit, & post tot petis, & fecit in prosperitate
est Sacerdos Romanus, cui qui vultus popu-
li, similes prosperitatem, vultus in vltima reli-
gionem habere, in qua & regna, & populi fun-
duntur, Mat. 23. Et esset Iesus de templo duc-
turi, inquit, Iesus ostendit f. et in ducuntur
vultus illam, & populum, & reliquit, ut eb
hostium peritatem funditus. Sic in illo verbo
Iob, mediat in imperfecto, homin. et in Mand.
Et cupit Iesus maxime ostendit totam illam
populi salutem, & peritatem, cum a
templo exiret, dicit in templo religionis videri,
& Sacerdotum munus, & omnia diu in cul-
tem non ostendit peritatem populi salu-
tem. Falsitas bene explicat imperfectus super.

1. Regum. Dixit quoque Rex Dauid:
Vocate mihi Sadoch Sacerdo-

et Deus nomen Salomonis super
nomen tuum, & magnificet thronum
eius super thronum tuum.
Et adoravit Rex in lectulo suo,
insuper & hæc locutus est; Benedi-
ctus Dominus Deus Israël, qui
dedit hodie sedentem in solio
imperi.

§. XXXV.

Crux Christi, & passio Regis facit

VT Regem Salomonem fecerit David, inter
alia precepit, vt in solio suo sederet, quod
secutum in testamento Salomonis regni no-
stris Iohannis Adoniam, ubi verba & Sed & Sa-
lonem sedem super solium regni Equidem post ac-
clamationem, & vultionem solium maxime Sa-
lonem Regem ostendebat. Quodcum ece-
do, non possum non arguere doctrinæ crucis
mysterium. Hæc enim est solio, quod maxime
Iesum aditum Regem. Dicebat Dominus
Iuan. 12. Nunc iudicium est mundi. Nunc Pro-
phetæ huius mundi sequuntur, & ego cum exal-
tatus fuerit, sic Nunc dicitur Rex diuinus ad iu-
dicandum sedet; nunc dicitur manus regale
exertere in damnando Perapere cruciatum. Sed
ad quod tempus respicit illud nunc? Continuo
subdit; Ego cum exaltatus fuerit, quæ minime
tempus erit esse illud, in quo è suo solio Iesus
regis vultus exercebat damnando eos. Quid
spectans Germanus Hierosolym. orat. 10. Exaltat.
crucis episcopi Gerusalem iocund. ait: Nunc iu-
dicium est mundi huius; iudicium vero est Rex, in
throno regalem crucis exaltatus. Pendet
Ios, iudicium vero est Rex, nunc enim maxime
Iesus meus Rex ostenditur, cum solium crucis
ascendit. De crucis apice passionis domluce
solio regnare Christus iam singulantes clarescit.
Marc. 14. dicebat Dominus: Postquam fuerit
corpus, illis congregabuntur & aqua. Legem
alii, obsequium fuerit exaltat; quasi de Iesu
mortuo, & crucis non intelligitur. Et cum diui-
nissimi hic crucifixi, & mortui non alios al-
lit, sed equales ad se trahit? Vt aquila regalis
est, sic de crucis Iesu, & mortui omnes Re-
ges expectent. Vnde ait Orig. homil. 10. in Marc.
Nec dixit: Postquam fuerit la decem, congrega-
buntur vultus, aut crucis, sed vultus ostendere
magnificum, & regalem esse mortem, qui ex passi-
one Domini exaltatur, prope dicitur, congrega-
buntur & aqua. Circa alios mortuos vultus
fuit, & crucis verum circa crucifixum Iesum
non vultus, nec crucis, sed aquila fuit, num-
quam enim crucis, & passio Christi sum alius
non facit reges.

§. XXXVI.

Ab omni Iesu nomine latissima venit
potestatis amplificatio.

Et amplificatio spectat: nomine Salomonis,
Eque ipsius potentia Davidis vincat. Di-
cant sapienter Iesu etiam; Amplificatio Dei nomen

Salomonis super nomen tuum, &c. Quam ampli-
ficatorem in nomine Salomonis operari possit,
sed habet non potest, vt inde magis clarescit
gloria Davidis, & Salomonis filii, de quo ait
Paulus Philipe. Dedit ei Deus nomen super
omne nomen, & vt in nomine Iesu omnes genu subdo-
mus, &c. Sic vnum Iesu nomen super omne no-
men vult; amplificat, addit vt de tam nomini
veritate, vbi cumque sit, ad id dicitur exten-
dit. Sole erit Maria, & per virginis vo-
tam, sic se in sue beatitudine clarescit, vt nomi-
ne de potentia amplius cognoscatur. Tunc
græcæ dicitur Angelus, Luc. 1. ait: Erat concep-
tus, & pariet filium, & virginitas locum suum
Iesum. Virginitas dicitur, vt amplius dicitur ergi
eius per filium. Et vnde maxime Maria virginis
potentia fieri dicitur, & potentia dicitur
ceteris Angelis: Parabam vultus Iesu, vultus
nomen Iesu capiti clarescit, nulla non possit
est amplificatio, & clarescit. Ad hæc loquebatur
D. August. homil. 10. de temp. O sacrum missi-
um in nobis dicitur: Domini? Conceptus Virgo ante
quam fuerit habet; & quod ad laudem nomi-
ni? Domini per matrem, & mater, & virgo capiti
post partum. Et pendet illa, quod ad laudem per-
tinet nomen Domini? Et Iosua Iesu nomen acce-
perat, quod virgo nomen dilautionem
& propagationem suam maxime habet. Et quid-
dem hæc est effectus, & potestatis diuinitatis
nominis, quæ ab amplificatio, & dilautione
comprehenditur. Apparetur hoc facit dicitur
Ordo, aher & sancte Tharic de Iesu am-
plificatio, & Iosua; aher & Tharic per Iosua
Ignatio sub nomine Societatis Iesu credit, &
fundatur. Equis dicit, quæ bene vultque Or-
do dilautione, & amplificatioque si longi-
tudinem examine? Planè tam per Iosua dilautionem
sanctissimumque vultum Iosua, quæ vult-
que sanctissimum Ordo eternitatis, non ad aliud,
quàm ad laudem vultus Domini pertinet. Vt
Tharic, & Ignatio sub nomine Iesu dila-
tionem, sic in Iosua amplificationem. Quod maxime
suam mentis vultum, quæ in Genesi, & in
Iosua nuperum Iosua operatur. Res Iosua
Genesi. 10. sic est maxime dilautionem: Da mihi filium,
aliquem mortem De dila dila Iosua cap. 14. Appre-
hendit septem valentes virum vultum in dila
dilautionem: Pater noster condidit, & res
mentis vultum cap. 10. Et Iosua vultum
nomen in Iosua septem viri Omnes hæc vultum de po-
tentia Iosua dilautionem cogitabatur, per quæ Re-
chel magni Iosua filius operatur. Septem viri
illi vultum vultum de Iosua filium, vultum
condidit vultum vultum Iosua. Et quando
dilautionem dilautionem, quæ Reschel, et non
per filium dilautionem? Cum condidit Iosua, si non
Iosua obtrahant, quod vultum Iosua nomen Iosua
operatur? Quæ etiam illud nomen, quod
solam per dilautionem dilautionem? Cum dilautionem
vultum vultum Iosua, in quo Iosua, dilautionem
vultum vultum Iosua, & vultum, & amplificationem,
per propagationem. Ad hæc dilautionem dilautionem
vultum: Tam condidit Iosua vultum Iosua nomen
Iosua, vt nomen dilautionem vultum, & Iosua
vultum vultum Iosua, vt nomen in vultum vultum
Iosua. Nihil dilautionem Iosua, quæ Iosua vultum
Iosua, & quæ Iosua, quod quæ vultum, & Iosua
vultum, & propagationem dilautionem

Cap. III. Salomonis ināugūr. in Regem. 39

3. *Regum* 1. Territi sunt ergo, & surrexerunt omnes, qui fuerant cum Adonia, & iit unusquisque viam suam. Adonias autem timens Salomonem, surrexit, & abiit in tabernaculum Domini, tenuitque cornu altaris. Et nuntiaverunt Salomoni, dicentes: Ecce Adonias timens Regem Salomonem tenuit cornu altaris, dicens: Iuret mihi Rex Salomon hodie, quod non interficiat seruum suum gladio. Dixitque Salomon: Si fuerit vir bonus, non caderet.

6. XXXVFL

*Si vel parvum Deipote habear, superas
maximas mundi pose. Eater.*

Non possunt non mirari, quid tantus terror
Aethiopie afflictae insensum, ut ibidem va-
nguque fugerint. Cum enim caeteri Terrarum
ergo, & surrexerunt cuncti, qui erant contra Aethio-
pae, ut cum quoque videri fecerit, de. Sani à parte
Adonae erant Abimach, & Isach caeterisimiles
militum Principes, & omnes filii Regis, & Prin-
ces per aeternitatem. De Salomone autem solum dicit
eum esse, ut fuerit videtur Rex robore David,
conditum per mensura scripti iustitiae, nondum
caeteris caeteris, nulla militum manu appa-
uit. Quid ergo tam cito posuit frangere Aethio-
piae, & caeterisimiles Isachim, & Principes
quosdam, ut fugerint? Non galeas, non scutum,
non lanceas in Salomone apparuit sed parum can-
temus olei, quo succae aruerunt. Cui de parva olei
vitione tantus panis in Eudemonia exierit
Erat videtur illa Salomoni legitima, & à Deo
decreta, & inde valentior omnibus armis aduer-
sus rebelles vinitior. Nota est vitionisipio
Davidis, qui facta fuit à Samuele, & de qua alie
textus à Regum 16. Tunc ergo Samuel coram oleo,
& vixit David in medio fructum suum, &c. Nichil
aliud fecit Salomon, quàm auferre coram olei
super caput Davidis, ut fieret rex cum Regem, &
sicut abire. Et quis non videt aliam investiga-
tionem Regis in tota olei vitione consistentem.
Erat David pastor meritis, bibeat contra se
potentissimum Regem Saulum multo cunctis
caeteris deinde vinitioris Philistinis, à quibus
debuit regnum eripere. Per se autem quid ha-
buit? Non arma; non militem, sed parvi olei
vitionem; qui, propter à Deo erat, quo omnibus
armis cunctis deinde vinitioris. Rem mila-
ritis D. Chylosionis à Plalio, au. à Pene-
ge David de profecto, & vinitior vinitior
Dum, alie deca dictis, vinitioris quidam binitior,
sed Dicitur à quod super profecto caput cum omni
chrysolitis cum dictis vinitioris. Rem mila-
ritis David regnum, dea litta, vinitior, non
propter se vinitior, non patet vinitior, sed habet de-
vinitioris Dicitur vinitioris vinitioris. Ecce tunc

vi a paruo benedictionis dicitur: olem reddam
 Dandi parentem omnibus. Quodlibet enim Dei
 est, vltimum videtur, per omnibus extensi-
 bus & amio est ad penetrandos hostes. Dicitur
 Cant. i. *Equitibus meis in cernitibus Pharaonem* Cant. i.
non affluam, amica mea. Quia ubi eximetur,
 quibz aequatu vltis est Domini in cernitibus
 vltimis, & exceptionis Pharaonem, vltim (solum
 legem inuenit, quia Moyses ante hunc, re-
 tificauit Israel, & quae frequenter reddunt, et
 ubi Pharaonem potius submergitur. Et quid
 virga parua ad equitatum, ad equitatum ex-
 cernit? Equidem virga illa in Deo erat, & in Deo
 erat optatibz, hinc parua efficit, tamen
 uelut in cernitibus valentes erat ad cernitibus
 contrarios exercitibus. Vbi Rupertus dicit
 de illa quod tunc inuenit, in Domino. Affluam. *Reperit*
 et in mare Pharaonem refertur, vnde dicit
 Pharaonem, hinc equitatum meum. Cernitibus
 vltimis valde multo forte vltimis, plangunt
 in mare, & argente infensum facit: equitatum
 meum virga mea post, virga Moysi. Ch-
 rant, dicit. Relicte ergo virga talis in ditione equi-
 tatum, quia cernitibus vltimis equitatum Ph-
 raonem sile facient, & vltimam perierit. Nun-
 tes paratibus, & fragilitatem virgine, hinc
 talis, quod erat virgo dicit, & vel virgine in-
 Deum pui fit, equitatum exercitibus per
 ad hostes proferantur. Quod dicitur vltimis
 Silliconibus in cernitibus Pollentibus de Grae-
 um virtute equi dicitur. De qua et Prim-
 ius lib. i. contra Iheremum.

— *Constat ubi, prout hujus Draconis
Præsentia, quæ Christo apertè sublimiter offert.
Hic ut dicitur, gem. exultant laudes
Pancratia, prout tandem dicitur, inpendit.
Corpora famulæ thim dicitur capere
In quibusdam, quibusdam, quibusdam.*

Sic vi hastis sublimior Christi apicem extulit, quod
hieres iunior, quasi ad validissimū exercitū
impetum procederet.

€ XXXVIII.

*Quod mendaciter sibi à creaturis
promittitur, veraciter in tuo
Deo invenies.*

[illegible]

perfruit. Iamque enim Christum glorificant, honorant illi propriam laudem. Christus autem Iamque dominum gentium gloriam. Nam ipse illam agnam ostendit, illi autem illum Angelum predicant. Ille quidem laudant in Christo, quod erat. Nam cum sciam peccatum mundi absolvere, sed etiam vitam aeternam mundo donare. Ille autem ipsum seipsum quod videtur, etiam: ut qui hunc erat, Angelum doceat. Nunquam non lingor ostendebatur Deus in Iohannem, quoniam in Deum Iohannem. Plurē dicitur Pater non sic à filio etiam perfectissimis opibus, ut ipse colat, quos amat.

1. Paralip. 28. Tu autem Salomon fili mi, scito Deum patris tui, & servito ei corde perfecto, & animo voluntario. Omnia enim corda, & universas mentium cogitationes intelligit. Si quaerens eum, inveniēs; si autem detinueris eum, proiciet te in aeternum. Nunc autem quia elegit te Dominus, & edificates domum Sanctuarij, confortare, & perfice. Dedit autem David Salomoni filio suo descriptionem porticus, &c.

§. VIII.

Præcipienti personæ singulari habendum est bonum.

Locus David ad universum populum conveniunt, statim ad filium in particulari dirigere concitator, ait: *Tu autem Salomon, &c.* Et quando uno cum aliis inferretur, erat ipse Salomon, cui necessarium fuit eadem illi in particulari repeti à patre: Nonne omnibus dictum esse ut Deum colerent, cuique præcepta & iudicia servaret; qui eadem eodem alio verbis in particulari repetuntur Salomoni? Præter Abulensem id factum propter excellentiam personæ; ut enim Rex, erat Salomon à Deo electus, ut templum ædificandum, sic et debet habere honoribus, quia non esset equitatis conparans, sed illi illos gulares & proprios. Exod. 31. de dilecto Dei populo Israel, dicit: *Deusque præcedebat eum ad ostendendum viam per quam in solennia vestra, & per vestram se coluntis ignis.* Ego quod per dicitur necessarium esse coluntis, quibus ad accendos ardore, solis; ad quod aliam coluntis, qui per nossem; Nonne Luc. & stelle sustinentes erant, ut hinc præcederet sub eius castigatione? Cui malum insuper edidit coluntis ignis. Dabantur equidem Luna, & stelle lumen sustinentes, sed illi tunc commune linguibus omni-bus bonis, & malis, fidelibus, & idololatriis. Vnde conueniens fuit, ut lectissimo, & præcelsissimo Dei populo, non commune, sed proprium, & singulare lumen assignaretur, sub quo honorabilis gradus posset. Quod spectat D. Iu-

stinus Martyr in dialogo cum Tryphone, uer Solomoni singula præcedebat, ut singulari privilegio posset habere lumen proprium, ac proprium. Expende illud, posset habere lumen proprium, quod enim Deus, ut lectissimi vici non relinquatur sub communibus officiis, sed insuper illi assignetur aliquod singulare, & proprium faciens ad honorem. Megistilli venientibus ad Iesum, propositi Dominus stellam, quæ tunc diceret; dicit enim Matth. 2. *Videte stellam quam in Oriente, &c.* Postestatem eorum cum noctis medio vigilaret, Luc. 2. *Eccæ Angelus Domini stetit coram illis, & clarus Dei circumfusus illis, &c.* Et tunc postestatem oon stelle, sed Angelus? Nonne in medio noctis erat? Nonne tunc fulsum in prompta erat stellæ, quoniam una posset illis oonem Solem vultuere? Erant stellæ, sed tunc communes erant & bonis, & malis, fidelibus, & infidelibus, in pastorebus eorum, ut Christianorum præstantissimi adombebantur, sic ille pastorebus honor habebat, ut in lucidissimo Gregorio ad Iesum dicitur. A quo non absit D. Gregorius J. P. bonis, o in Evangelio. *Sunt: Pastores in Iudæa Angelus apparuit, Mater non Angelus, sed stella perducit. Quia videlicet Iudæi tamquam ratione ventibus Angelus prædicare debuit. Gentibus vero, quia ut canere nesciebant, ad cognoscendum Dominum, non per verbum, sed per signa perducuntur.* Relinquuntur Gentiles sub communibus signis, ut per ea, quæ visibilia sunt, invisibilia Dei sermone. At vero quæ ratione, & virtute præstant, honorabiliori cum dicitur cum per Angelos habeant, sique illi Angelorum claris obsequiis proprium, & singulare.

§. IX.

Quidquid bonum maiorum nostrorum est, peculiari benigne colendum.

Non otiose David Salomonem monuit istud: *Servito Deum patris tui.* Cui Deum patris tui? Cui non magis illi? Idem tui, vel Deum eorum? An quod Deum patris tui diceretur, copularetur magis animam eius ad cultum exhibendum? Præter, quod maiorum nostrorum bonum est, vehementius nos trahere debet, ut abundantius honorum illi præstetur. Rém præterito locuti facinore explicui. In Genes. 12. in terram Orientalem peruenit, ibique patrem invenit ingenti obsequio lapide, quem oonni libebat amovere ab ore pueri, donec vniuersæ regionis pastores conuenirent, & ab omnibus pastorebus amoueretur, ut æstimationem greges. Male iam eduxit, quibus Iacob persuadebat, ut lapidem amouerent. Quid tunc? Ait textus: *Alitne illa, sequatur, &c.* Acco Rachel torribat cum iacob parva summa gregem ipsa pascebat. Rationem non videtur Iacob, & serui consueverunt suam, ouesque Iacob amouerunt, & amouit lapidem, qui parva claudubatur, &c. Non expectat alios, sed ipse se obsequiosum quæder, & si opus manibus lapidem amouet. Sed de Iesus meus, Ioh. 1. 2. venit ad speluncam, qua desuocis Lazarus claudubatur, ut ingentique lapis speluncæ glisum claudubatur. Voluit autem Iesus Lazarum efferre mœdian, subter circumstantibus, ut lapidem apouerit, illi enim 2. de lapide. Et quoniam

verba perfusa, & animo voluntaria. Omnia enim corda, & voluntas voluntaria voluntaria. Nihil enim suu placet Deo in humanis obsequiis, ut animus spontaneus, & voluntarius obsequens, qui precipit pax in homine est, Psalm. 135.

Salom. 11. *Alentio Drume David, & vultu mansueto*
dixit tunc. Sicut homines Danes, vultu vultu Deo
Iacob: Si uideretur in tabernaculo domus man, si
ascenderet in iherusalem faceret, &c. Dant im-
mensem lucem Danes, & tabernaculum Deo
Iacob. Iuda petiit à Deo misericordiam in David,
quia David conseruit de edificando templo, iud
vultu Deo se illud edificauit. Sed Salomon
de facto templum, & edificauit, & dedicauit il-
lud: cur ergo non magis potuit misericordia
Dei in Salomonem? Quando templi edificat
merces petiit ex Deo, tunc magis Salomon,
quoniam David memorat dabit: Cur ergo David
illeo sibi pax praecepit? Sane David sponte
sua, & voluntario animo procedebat ad templi
edificandum: Salomon autem à David aro-
tari, & paterno precepto impulsus procedebat.
Ille libenter spontanea, hic necessitate precepti
templum faciebat, ne miseretur, quod templi
edificatio praecepto Davidis tribuatur apud
Deum. Ait D. Chryzostomus ibi: Eam quidem,
qui est edificat uis, praecepto uero uis, qui est
potestas, ut uisum addit, ut fuit, quantum
habet se uisum animus, & quando dant tem-
perantia uisum animi uisum, & bona uo-
luntaria uisum consistere, & illi tunc potius
merentur, quoniam ipse potius edificauit, quam
filius. David enim potestatem, filius uero uisum
est. Sic qui non nisi precepto necessitate addo-
dus sunt ad templi edificandum, meritis pos-
sunt illi, qui sponte sua, & voluntario ani-
mo ad opus curabant. Nantiam enim non cre-
dendum praeceptum in hominem, quod illi volun-
tarium, & spontaneum est. Post dicta Ruth di-
cebat autem, & cognat. Boon cap. 4. Faciat
Dantes hanc uisum, quod uisum dantem
tunc, sicut Rachel, & Liam, qui edificauerunt
dantem Israel. Cur Rachel potius in primis?
Nonna Lia & maior nam Rachel, & multo
fecundior in populi propagatione? Fuitque Liam
& maiorem natu, & fecundior Rachel, sed
Rachel praecepta erat iacobi uxori, quam ipse
spontaneo, & voluntario animo eligerat, & ideo
meritis potius sibi praecepit. Non sic Lia, ad
quam iacob non voluntarie accessit, sed uisum
quodam necessitate consensu. Ad hanc autem
Abulatis quatuor. Rachel praecepta uisum est,
quam Lia, quia illa uisum uisum uisum: Lia
autem per quendam necessitatem. Vbi iacob
Liam non spontaneam accipit, sed quodam neces-
sitate conuenit, non amicos, quod illi praeponat
Rachel sponte, & voluntarie petita. Nun-
quam enim non preceptum, & primum alicui
nobis illud, ad quod spontaneo, & voluntario
animo inuit. Iude plus placet Deo, qui illum
quodam animo voluntario, & sponte
sua. Hanc etiam dicitur 1. tom.
in Euangel. lib. 1.
cap. 7. §. 33.

§. XII.

*Quales nos sumus Deo, tales se nobis
exhibet Deus.*

Illud sepe nobis repugnans de Deo: Si qua-
siteris, compunctus, si autem dereliquis, autem
procurat, &c. Vult erga Deum se gessit, Deus
se erga te gessit. Vt dicat de illo Psal. Cum sanctis
sanctus eris, & cum peccatis peccatus. Non imo-
dicas nobis Deum componit, ut se exhibeat
nobis. Dicitur Math. 23. Similis est regnum anti-
cum hominum Regi, qui fecit septem filios suos. Regibus,
& Regem celorum homines comparat, & homines
facientis populi filio suo, ut quod pater ibi dabe-
re thelligi dicitur Pater personam, cuius solius
est habere filium. Sed Pater uide dicitur Moyses
An quis ipse homo est Abis: non autem Pater di-
uinus homo, sed quando agit cum illis, qui nihil
exhibent in se nisi infirmitatem hominum, &
ipsa la ostendit illis quasi hominem. Ait Theo-
phyllus. Nam apparet Dant, ut ipse si dant de-
ca ut se uisum exhibent. Nam quando ut homi-
nes maxime, hominum praecepta uisum, ut hanc
nobis apparet Deus: quando autem ut di ambu-
lemus, uisum fuit Deus in Synagoga dantem, sicut
& quando maxime ferarum infirmitatem, sic & illa
nobis pariter, & uisum, & dantem tibi erat Deus,
quod ut fuit sua in malum, siue in bonum.
Exod. 3. Apparet Dantem in flamma, & pax de
medio rubi. Verum Iosue. Pater uisum fuit
intra se uisum in gladium euagantem, & qui di-
cebat: Sicut principis exercitus Dei. Vndeque
Dei se ostendit suis seruis, illic Moysi in igne,
hic Iosue in gladio. Et cur Moysi ostendit ut
Dei in igne, & Iosue in gladio? Erat in Moysie
claritas in coram hominibus, in Iosue autem fulgabat
potentia gladii, & ideo Dant, prout uisum erat,
ita fuit illis uisum exhibere iocatur. Ait Ruper-
tus lib. 1. in Iosue cap. 13. Moysi apparet Dant
in flamma ignis de medio rubi, Iosue inquam ut
praeceptor euagantem habens gladium, qui uide-
bat gladium fuit in coram hominibus, & non apparet
hanc uisum in hanc fuisse euagantem gla-
dium in uisum apparet. Si Dant se ardet homi-
nibus, splendens in micellis ignis splendet, crucien-
tis bellum ut bellare apparet. Hanc etiam dicitur
tom. 1. de Christo figur. lib. 7. cap. 18. §. 2.

§. XIII.

*Magno virtutis robore indiges ne sub
praeperis, & subita dignitate
euanescas.*

Oranda maxime sunt illa Davidis uerba ad
filium Salomonem, nimirum Nunc autem,
qui elegisti dantem, ut edificares domum danti
in uisum, in uisum, & perfice. Et meritis, quia Sa-
lomon, cum non primogenitus esset, in uisum, &
improbit ex parte sua electus est à Deo, in uisum
opus confortari iubetur ad perficiendum, ne
interim euanescat. Magni enim roboris in uirtu-
te est, quod sub subita, & improbit dignitate,
quod non efficitur. & euascat in astra. In non
parum uirtutis suae resistentiam clamabat
Psaltes

Dedit autem David Salomoni filio suo descriptionem
templum, & templi, & ecclesiarum, & canonicarum
Quod cellarium, & tabernaculum ad templum
Plures autem tunc monachorum Ecclesia
Presules, quod ad templum templi, & cella-
ria ad templum, de filiis in solo spiritibus
commemoranda, sed inopes parere subditi
paucauribus. Quod speciem Dominus Can-
ticum quod habet: *Quoniam pulchra sunt membra tua
sicut uera purpurea, pulchra sunt vultus tua uirgo.*
Notum ecclesiasticum Principum pulchritudo
de pijs Deum requiritur consilium, non in uia
cunctis membris, quatenus populus Amazona
habere dicitur: sed in duobus, in fidelibus & la-
tente doctrina, de laetitia subditi temporali subdi-
ti nutritur. Circa quod Gualtero Abbas form. 41.

Gualtero

In Gualtero inquit: *Idem uerbum gentium erga sub-
ditos abundare debet, quod doctores, & pios in
Ecclesia locum accipit, in manu uicem de
doctore, & in fide, ut qui in communi sunt
peruenit ad laetitia, & saluatur ab obsequio
locum uicem. Huiusmodi uerba fuisse, &
dicitur dicitur. Summam in temporali sub-
diti, dicitur in pios uicem consilium,
hanc qui dicitur uicem in Ecclesia, simul &
duo uicem debet habere, in & fide, & de
temporalibus subditi in dicitur proficiat.*

Gualtero

De temporali Principia dicitur in. 1. epistola.
*Admone Regem laetitia. Non dicit illis, sed
uicem uicem in Ecclesia, in dicitur in
solo temporalibus aduocare subditi, ut dicitur
in Gualtero. Admone, uicem in. 1. epistola.*

Idem 17.

Idem 17. *Idem uerbum gentium erga sub-
ditos abundare debet, quod doctores, & pios in
Ecclesia locum accipit, in manu uicem de
doctore, & in fide, ut qui in communi sunt
peruenit ad laetitia, & saluatur ab obsequio
locum uicem. Huiusmodi uerba fuisse, &
dicitur dicitur. Summam in temporali sub-
diti, dicitur in pios uicem consilium,
hanc qui dicitur uicem in Ecclesia, simul &
duo uicem debet habere, in & fide, & de
temporalibus subditi in dicitur proficiat.*

Idem 17.

Idem 17. *Idem uerbum gentium erga sub-
ditos abundare debet, quod doctores, & pios in
Ecclesia locum accipit, in manu uicem de
doctore, & in fide, ut qui in communi sunt
peruenit ad laetitia, & saluatur ab obsequio
locum uicem. Huiusmodi uerba fuisse, &
dicitur dicitur. Summam in temporali sub-
diti, dicitur in pios uicem consilium,
hanc qui dicitur uicem in Ecclesia, simul &
duo uicem debet habere, in & fide, & de
temporalibus subditi in dicitur proficiat.*

1. Paralip. 28. Dixit quoque David
Salomoni filio suo: Viriliter age,
& confortare, & fac: ne timeas,
& ne pauas; Dominus enim Deus
meus tecum erit, & non dimittet
te, neque derelinquet, donec per-
ficias omne opus ministerij do-
mus Domini. Ecce diuisiones Sac-
cerdotum, &c.

§. XVII.

*Idem uerbum gentium erga sub-
ditos abundare debet, quod doctores, & pios in
Ecclesia locum accipit, in manu uicem de
doctore, & in fide, ut qui in communi sunt
peruenit ad laetitia, & saluatur ab obsequio
locum uicem. Huiusmodi uerba fuisse, &
dicitur dicitur. Summam in temporali sub-
diti, dicitur in pios uicem consilium,
hanc qui dicitur uicem in Ecclesia, simul &
duo uicem debet habere, in & fide, & de
temporalibus subditi in dicitur proficiat.*

Idem uerbum gentium erga sub-
ditos abundare debet, quod doctores, & pios in
Ecclesia locum accipit, in manu uicem de
doctore, & in fide, ut qui in communi sunt
peruenit ad laetitia, & saluatur ab obsequio
locum uicem. Huiusmodi uerba fuisse, &
dicitur dicitur. Summam in temporali sub-
diti, dicitur in pios uicem consilium,
hanc qui dicitur uicem in Ecclesia, simul &
duo uicem debet habere, in & fide, & de
temporalibus subditi in dicitur proficiat.

Idem 17.

Idem 17.

Idem 17.

Idem 17.

Idem 17.

Idem 17.

Idem 17.

Idem 17.

De his quibusque pueri. Vi enim scribit Salomon
in canticis de ritibus, et regnum accepit, fac
eum enim à Salomone donanda non credi-
dit. Natusque cum rebus, et ingenio: om-
niis, postea non daret illi, qui se ceperit. De
his in canticis veniente dicitur Iona. 1. Quon-
iam aurum recipere non, dedit eis puerum
in filios Dei fieri. Ecce tibi prius excepisse di-
xit, et ed hominibus accepit, dante de
se filium dedit. Nec potest rariis non daret,
cepisse credidi. Cuius quæ tunc De Archana
et Insuper. Chilo. Archipi et omni muni-
cipio puerum, dedit hominibus suum pa-
trimentum, quod in se dedit appare. De
pueris filios Dei fieri. Non accepit, de
it, et de puerum, sed accepit et homi-
nalem patrem Adamum, vi filius Ada-
m, et filius docti nobis suum antea-
tem, vi his De edem. Proh auge-
re et ceterum vultis Puerum autem
accepit per paria, et vi magna pra-
teritales Principes vi feruli omni suum,
in accipiendo exhibendo, danti proli-
ces. Premissis accepit: vel de pueri
facit obliuiscere donatus sit, de se
suscipit, facit illi paria negare. En
de ferula in gentem? Quia gentes et de
relli, ex quo vi obliuiscit accepit, vel
mante ad perhibendo. Merit. 1. El-
lam dicitur hominem et filii hominum,
ante se vocat, in quibus nequit de ho-
mine profuerit. Et intrat, quibus habet
nomine, quibus suam cellulari ab
ipiente ligaverit, magis volenti
nomine, quoniam de hominibus de ho-
mine. Cui megi Domine non dissi-
mulo, ex hominibus etas? Dis-
soluitur enim, qui nullus obli-
vit qui ingenuis est, non verum
est, vi qui ex ceperit, manet
non archi De Archi, vi supra à De
prius ex Deo, et, et tempore na-
tura. Diapara Puerum, vi ut
ecce erat, domi in ferula na-
ta. De speculato matris dicitur
et, quod de matris puerum habere
de causa Pueri hominem se ipsam
deum Deum calumnia patrem suum
grande debiles. Enne de causa
ipsum apparet, Ecce, Quique
in Deumque non exhibet illi ho-
nem, quæ de hominibus accepit
fieri, in patrem Deum homi-
nem, inde enim illucensum est
exhibendo, ex quo aliud ac-
cipit, cum Archi in etas de
illiguit in Deo. Ecce ego de-
dit, etas facit pueri, etas ver-
balis quibusque apparet. Sed
Sed inter natus Chilo, Na-
tusque, etas, etas deus
de praetextibus exhibuit huius
in quoniam tota de Deum
de Naam de clares solis Domi-
nibus domi cum vi locum in
exhibuit, vi locum, facit in
de illucensum, vi locum etas
solis Domini natus pueri
vult Statum, etas in

seruē, et ad Amos vltimū suū predicatorem. Ne mireremur, quod his rebus perficere sit patet, vbi vltimū accipit p̄ntis. At Lucretius ab Abba et Ierusa-
de Paribet. *Luxuriam Ierusalem dicit, fignū ē gra-
uissimū, quod dūgitur in. Luxuriam q̄ Nazareth h-
de Ammonitarum. Barbelonem de Reuerentia. Luxu-
riam et in Ierusalem de Purificatione, quoniam
ibi ex Nazareth natus, et in Barbelonem natus
est, et in Ierusalem ipse fignū, et p̄ntis ad
abest equidem amos, qui dūgitur in Ierusalem
inde m̄ p̄ntis et ex hactenus, quāt vī de ea m̄ p̄ntis
p̄ntis Domini, h- m̄ p̄ntis p̄ntis suis fignū
Vide notā. de Cōtinenti hōm. Ioh. v. c. 2.*

4. V.

Clasificación por la data, número in acceso.

[illegible][illegible][illegible]

Quesada

ficat, ac subactis omnia Marti dicantur, ut
ut cum letis cum i pueris oporuerit si para-
pam vellet ostendere ita ut ait: *Quid miri
est? ubi miri? Mirum vocat, non parum.*
Mirum, solum enim quod miris in contrariis
erat, ut leges loquitur, non quod Maria Deputa
it magnorum miraculorum operante virtute
ante sepebat. Vbi notum maximum aliqum,
sui magni miraculorum ipsebat, dicitur
soluam hanc Maria. Archa in monte cultus,
sunt crederetur, quod ipsebat inuicem
Moyse in Egiptu, et videri videri
hanc magnam. Vnde magnam, nisi qua inde
profugisset Maria? An Antiochus Cret, homi-
de, de Alitio. De se hanc videri videri
interpreti. *Myster prima, cum quid est ratione, ad
finitum. dico. Transiit videri magnam hanc
videri. Quia magna videri non potuit non
Magna Deorum indigere, cui omnia stu-
diis diceretur.*

Sap. cap. 9. Deus patrum meorum, &
Domine misericordia, qui fecisti
omnia verbo tuo, & sapientia tua
constituisti hominem, ut domi-
naretur creaturæ, quæ à te facta
est, ut disponat orbem cætarum
in æquitate, & iustitia, & in di-
rectrone cordis iudicium iudicet
mihi sedium patrum assitri-
cent sapientiam, & noli me re-
probare ut pueris tuis, quoniam
seruus tuus sum ego, & filius an-
cillæ tuæ. *ps.*

5. VIII

*Veri Dei religio totam hominum antecedit
originem.*

[illegible]

natus in castris, per Sancti Augustini. Vix sic
 Admagistrum Romanū, & Moverium
 Luperū in montis promissis, & ceteris viciis suis.
 Sic in montis regibus, militem ceteris:
 Nam in his fides sumptis: hanc accedens,
 Ceteris dormiens, i. melleus ad argente.
 Sextima possum regem pradem condidit
 Profertur 1012 in urbis ipsi inuenit
 Adules ante clero, & quancapellam Gregorū
 hanc ipsi seruo dappus, Adules puer.
 Sed illa non fuit, hanc & vix non vixit.
 Cetera illa Christi, quoniam maiorem dicitur
 Nesciente matris, fuisse in primum ad hunc
 Expressa fides, expedita ipsi iustitia,
 Adulescenti erat vix per maiore
 Primum latet vixum ceteris.
 Reges, Principes, melleusque & Principes
 Primum in his, ceteris, fides, hanc
 Non de fide in forma prout ceteris.
 Cetera prout ceteris, cetera aduersus ipsi prout,
 Ceteris vix illa ceteris ceteris.

Quid pulcherrimè; Planè nec dabis æquum Edic-
torum, indubitanter fecerim, quoniam non
inofficè malum ratio facillè perfero, et
judicium Christianè civitas sine primum homi-
nem in speciem usque lignum vite; sine filium cum
Abelém in acedione mores, sine Seduan Ebo-
ran dei patrum, sin Enos descendit ad Deum
sine Nostrum circumire ad Salomon per li-
gnum. Omnes hi vultus, ac virtutis Deum
conducunt, & Christiani eius seculi futurum
inveniantur salutaris. Quis apud illi in Baal
Quis Iupiter, Mars, Apollo? Quia Mahom-
Mahom, Caliban, Planè illi non, recent
qui venerunt, quos propter ego sententia Pater
illi. Sola que est vera Christi religio, omnino
consequens prima. Non est huiusmodi causant
fides partus hominum, de qua locutus Ierem
Genesi. illi & illi sunt autem per apparet
gentes, ut videret, ac ipsa ipsi in infamiam
vires per ipsam materiam, ac ipsa ipsi in
coram, dicitur: Iste ego dicitur prae. Iste vult
magnum malum, quod non aliter, sed de illo,
per illi in malum, & hoc cuncti in accepto
dum est illi, per ipsam prae. In quo amol
fuerit populi Christiani singulis prae
omnibus plus nullo prae, & cum ipsi fecer
omnes Christiani, quod ipse in dicitur Chry-
sostomus, apud Iperonymum in causa. Quod ip-
sa futurum fuerit, quod ipse dicitur. Quod
sententia possit, quod prae magnum lig
prae, utramque contrahent, & dicit ipse
vult, ut ipsi, ipsi dicitur quodam vult
prae dicitur, & sic in vult quodam
figura, in Phoe quodam Iudaeum populum
in Zara autem genti, qua et Christiani cre-
derent. Non autem legem prae erat religio
& prae prae, non Christiani legem, sed fide
vult æquum, & dicitur autem Deum æquum
& contrahent, in Ench. No, Adhuc dicit
Abraham, Isaac, Iacob. Non equum in natura,
sed Dei virtus gubernans eam illorum in fun-
tem; ut in Zara Christiani legem embricari po-
puli, & in Phae prae amol prae pu-
ducant. Li et enim Zara pollicetur nati videri-
tur, tamen prae fuit prae Christiani, dum ab
origine magnum populum Christiani in prae illi
prae amol prae, qui facti sunt, &
magnum, & religio Christiani habetur. Vult

25

Ends on

154

L. G. Smith et al.

Figure 2

Sept.

5 vols.

May 1904.

§. XVI.

*Omnia evanescent, nisi in sapientia, que
Deum spectat, fundantur.*

Readings

Illegible text.

§. XVII.

Præfules nihil suum in subditis refferunt.

Example 3

Sept.

5 vols.

May 1904.

First, we

gloria militari ad patriam. Nam quemadmodum omnes cogitatione amicosse, ut ait, et re. Appetit ubi ubi scirent, appetitus est de omnibus bonis sapientia, et caritas, et meritum Dei etiam, et aliorum consuetudine. Quid pulchrius? Periculum est aliquid addere, vel cupere.

§. XXII.

Sapientia inimicum otium, labor amicus.

Merito dicit de sapientia: *Peccatum suum, & mecum laborum*; non enim sapientie animus non gaudet, sed labor. Sapientia erat illa vox Cantici. 7. *Mene surgam ad vineam, videamus si feruere vinea, &c.* Vtiam omnes non odiosi tota die starent in plateis; sed operantur nunquam non cognoscere vineas, hoc est, nunquam non cogitare vitam suam honeste, locustique exercere laboribus? Aiebat D. Bernard. sermo. 63. in Cantici. *Vit sapientie sua vinca vinea est, sua mens sua conscientia.* Nihil quippe occultum, desertumve in se sapientia celatque. Similis non va. Cuncta apud eam agnoscit, inculca, & scidit. *Nec est vinca stulta.* Quomodo vinea, ubi nihil plantatum, nihil elaboratum visum apparet? Equidem labores vinearum distinguunt inter sapientem & stultum. In sapientie otium non elaboratum, & cultum invenies, undique apparet plantatum, & germinans, & florens divina viciis non sic in stulto, qui ut omnia negligit laboriosum, sic nihil ostendit pertinens ad vitam diuinam. An enim Proverb. 24. *Per agrum hominis pigri transiit, per vineam viri stulti, & ecce tenuerunt viticam.* Non vitis, non palmitis, sed viticæ replens vitam hominis stulti. Vbi enim non labor, sed otium, sed negligentia apparet, ibi non manet vita diuina. D. Bernard. supra: *Aude sapientem irridere stultum, qui d. bona natura, & d. bona gratia, que per laqueum accepit, & equum illum, quem plantaverat Deus, & non hunc vineam, in hunc vineam negligendo redegit.* Omnis plantatio divina per otium, & negligentiam perdat ab stulto. Quid spectat illud Psalm. 77. *Oculi in germinem vinearum eorum.* Circa quæ Bernard. supra: *Ostendit vinea pravitatem, que sterilitate damnata sunt.* Nequii enim spiritus vitæ manet in eis, qui totius operis, & fructus sterilitate plebuntur. Desidia enim & negligentia in morte mittit, & longe facit à Deo alumnos suos. Iesu Sacerdoti meo dicit Angelus Zacharie cap. 3. *Dabo tibi ambulantem de lux, qui nunc hic assistunt.* Græcè autem dicit: *Dabo tibi conuersantes in medio stantium istis.* Stantem vocat Deum eos, qui sibi assistunt. Et tunc stantem vocat? Vi eo habuit ostendat eos minores subiectos esse otio, & desidia. At D. Cynobus Alexandrinus ibi: *Perpende, quomodo Scriptura ubique Angelos sic se pronuntiet, stantem vocabulo significans eos igne non succumbere; sed mentem velas credere, & infirmum tibi experiri, & cum Deo stantem retinere. Curuatur enim, & quidem perfacile mens humana, & pigritas semper in hunc vergit, & pigritas in curuonem, & dejectionem valet; qui autem illa cecidit, nec infirmitatem possunt, sed Deo protinus assistunt.* Semper enim labor hominem fir-

Bacca Ten V.

mat, ut dicit D. Chrysostomus serm. de interdictis arboribus: *Facile hestis malum crelescenti, si progressus animus repugnantem.* Roborantur vires, & exercitatus frequenter. Ceterum laborum desidia, infestis hestis facit. Inimicus enim est desidia, cuius, si qui dimittitur est, prava medietur. Expende illi, numerum: *Leborum desidia infestis hestis facit, nullum enim malum non acuitur, ubi edest laboris desidia.*

§. XXIII.

Tunc celestis Pater integro filiorum numero certius gaudet, cum eius filius bonis adiungitur.

Sapientie, qui filius est Dei à consensu Patris spectant ad hominem venientem, edem dicit: *Mene de calu stultus eius, & a sede magnitudinis eius, ut mecum sit, & mecum laboret.* Sic patet, & miratur filius de patris consensu; in mecum ergo paterna sedes vacuata filio? Relinquet ille missus filij patrem solentem, & orbem? Absit, imò nunquam pater in egiori filiorum numero gaudebit, quàm ubi datus est filius eius coniungendus hominibus. Dicit enim: *Adite illam à si de magnitudinis eius, ut mecum sit, &c.* quando eum filius missus est, ut cum homine sit, non potuit pater integritati omnino filiorum non gaudere, Rem explicat Quinilianus locus habuit ex de clamat. p. numum pater quidam habebat duos filios, quibus relicto ipse solus peregrinatus profectus est. Interrogatus autem, eum sic totas vias ageret? Cur non magis aliorum filiorum locum integritate biliter habere? Respondit apud Quinilianum. *Filium meo peregrinatus profectum legi, nunc fratem, apud eum commisit, & utique patris laqueum nudi, visum sum magis habiturum utrumque, si pariter essent.* Dum bonus pater filium filio copularet, ubi videbatur quidam filio, tunc te debet magis habiturus omnes filios, si illi pariter essent. Sic Deus in missione filij sui ad homines, eis videatur à se alienare filium, dum filium Deum homini filio copularet; tunc magis censetur habere utrumque filium, & Deum, & hominem, si pariter essent. Dum Dei filius nobiscum sit, nobiscum ager, nobiscumque laborat, tunc Deus pater integritatem sibi tenet nomen cum filiorum, Sciam est illud Ioan. 1. *In propria venit, & facta est in eis accepta.* Quiaque autem receperunt eum, dedit eis paternam filios Dei fieri, in qui credunt in nomine eius. Qui non ex sanguine, nec ex voluntate carnis, & ex voluntate viri sed ex Deo nati sunt. Habebuntur quidem Israelitæ Dei filij, ad quos missus est naturalis filius Dei, qui dum cepit illis adiungi per fidem, visus est pater certius habiturus, omnes filios, & natum alium, & adoptivum, si pariter cessent. Pulchre enim dicitur in presentia Augusti. *Præter natus est, & veluti natus natus, si aliquis habet filium viri non gaudet de illo magis, qui a se suo copulatus est. Nec sic Deus, sed unicum illum, quem genuit, & per quem tantum creaturæ posuit in hunc mundum, & non esse unum, sed fratres habere adoptivos. T. Expende illi, ut non esse unum, &c. qui enim pater & pater natus, magis sibi filios adoptione firmos, multo sibi*

Quicq.

Mat. 1.

August.

March 15

patris dilecti Domini Martij. Non enim, qui
describitur. Dominus, Dominus, iuravit se regem
calvarum sed qui facit oblationem patris sui Qui
corpe passeretur D. Nihil, quod ad Confessum
suum, qui Chelidii nomine iuravit Christo glori-
ficatur, aut Alexijus, qui, tunc duxit in se propheta-
rum, et dominus in se innotuit solum, qui
non profusa sanguine in ecclesie regnum, si dolo-
rentia patris voluerit admittere. At vide
se, si profusa sanguine Dominus in se innotuit, volens
perferre D. Nihil, qui, Non enim
professio, sed obediencia Dominus preceptis et
bonis etiam in ecclesia patris regnum, et de
dei admittere. Vtrum de mandatis patris filios
siles hucos admittere, qui opti se innotuit
deserunt, non qui solidus legem committunt.

1992

dom idem iussit, in propriam domum iterum de-
mittens. Dicebat Dilectus Pauli ad Corinths 1. 1. Corin. 1.
Sed etiam, quoniam si iussit domum vestram
habitationem designat, quid adificationem
habemus? Deo, domum enim mensi sellam ar-
mam ut cuius, Ecce. Nam & qui Iam in hoc labora-
mus, adificationem, Ecce. Iuxta Chrysost. Sen-
tentiam iherosolitanum vocat corpus congrega-
tione, domum autem vocat idem corpus gloriosum
Iam subdubitate donatum. Dum ergo in adifi-
catione est, nihil aliud agit quam suscipere, et
significatur pro illo et ceteris. Proh sapientis-
simus animum! At Clemens Alex. super
Cant. Alex.
dicitur aliqui, qui praecepta prophetarum, do-
mificant, & habitaculis, quod est in illa domum,
videtur, eadem quidem generantur, sed in qua do-
mificant, habitantiam autem & possessionem
fieri, & usum utique ar, ad maiorem utilitatem
christi amplius manifestant. Summi enim,
quod si totum antitrahatur iherosolitanum dispo-
sitione factis, adificationem & Dei habitum domum
eternam in eam. Etiam in hoc significatur,
habitaculum nostrum, quod est eius superaddi-
tione. Sic videmus corpore, ut dicitur videri
nunc, cuius res, & valuerat, sed erga illa
videtur, sicut, significatur, in hoc pro aeterna,
sic habet locum. 1. Corin. 1.

1. *Carlini et al.*

Thom, D. L.

6. XXVIII.

*Corpus sapienti non est domus, sed
hospitium.*

Dum sapientia nobis non adest, sic sumus
in corpore, quasi in domo propria, dicit
philosophus: *Corpus, quod occupamus, agnoscimus
aliquando, et ideo inhabitare deponere si-
mus, dicere hoc tibi vocat corpus complace-
re non habitationem, et est quidem corpus hoc
terrena inhabitatio, sed non sapientia. Sapientia
autem habet corpus non pro domo, et inhabitatio-
nem propriam, sed pro hospitio, et ab hac
perspectiva. Quid dicitur D. Petrus apostolus, et*

6. 20. 1970

Flow 40 s

[illegible]

6. XXIX

*Spiritus opus est, quod terrenis non habent,
nec carnalibus.*

[illegible]

Другими словами,

§. XXXIII.

Et Dem efficacia silentium in transmu-
tando homine, qui magis ex animo

Ex corde ab hominibus
recipitur.

Alter pondera illud & Apparui Domini
Solomoni per somnium in nocte, &c. Et cum
videmus plurimum fecisse illius viam appropie
Deum in formis, ut Abrahamo, Iosepho, & Ma
gij, nihil foret illi Solomoni suspicari, et eo quod
Deus illi per somnium, & nocte apperuerit.
Quem potius modo fuerim aliquam metatensi
onem & puerum in vultu serpente, ac Deo illi ob
tinentium consilio. In somno enim, vi potius
posset Petreus libi & Dario, quæst. 4. Capito sen
sum extenuum accipere, & oculo salua fice
retur, qui intrin in modum calumnia diffusa
hæret, libet animus sibi illius prorsus, & prestis
est. Cum tunc accedat Dominus, vi liberos
animos, & corde accipias, sic illustres, & fac
tiores reuerentias thipificet. Quod addo illud
Ioh. cap. 33. Per somnium ut visum volutur,
quodam erant super sepi, beatiss. & dormiam in
illis. Tunc per aures coram, & evadunt con
sistit ad sapientiam. Per aures illi hominum ad vi,
que fit, & libet à superbia, &c. Deus hoc, vi
hominem interuenit in operum in vultu, & ad
hoc & accipienda trahit, quod ad dormiam, expectet,
& per somnium accedit ad ille m. Cum non me
gus vigilanti concius, & quiescent illispi.
Vt in somno sensum inopudentiam & libet, quæ
Deum ad ingessit coram autare solent, & li
berior animus potestiones ostendit Deo cordis
vultu, in quo receperit nullas non casus mutatio
nis felices. Quod spectam D. Prosper opus de
Previdenti. et 1.

*Figur ista veterum complerem tibi gratia fides,
Qui Christum videre fide sit tempore nostro
Non videmus quoniam Christus nunc tibi credi re-*
creatur.

Quid pulchrum? Non renouat qui moriamur, inquit, Chirithi, nisi corde receptus sit et muerimus, quod generamus hominem in de mutaturus in melius, expectet Dominus tempus, quædā sapientia lenibius facit ut pati vique et tutius corda ingrederet. Solo enim in corde receptus animamque hominem in melius. Exod. 15. alibi patet populi Israelis fidei promptæ et maxime ad aquam que illis dederunt. Chumextoiet ad Deum *Quæritatis ad in lignum, quod cum passim in aquam, in dulcedinem esse fert.* Non contenti fuit cum ligno la foetura gergere equis, ut dulce fierere, sed totum liquum intra ipas aquas coniecit. Et ex hoc ne fecit et rursus ligni la foet, sed et ceterum fuerat iam illud uera equas caruliere, ut illas eb i eo eto timore mutaret in dulcedinem? Oikudabantur illa mutatio in melius la Chirithi Deo mino in suis faciente et que minime potestuerat, alii lignum vix Chumextoiet medio cordis plamenter. Au D. Machab. hono. 47. Inhoit ergo Deus Moyil proreare lignum in aquam emeret, lignoque de immisio facta eb aqua dulcis, et eb amantissime muerere &c. Proprieta D. in immisio lignum vix et ipson facit in cordis amantissio et ad amantissime transformatio et contentuerat

que cum fructu Claret, dulcedinem recipi, & fru-
ditum. Sed cedet insequendum de manu fidei, quia fide
fructus est, & non contrarium, & alio in quo latet non
in non fuit in illam, quia non potest aliquid
in illam insequendum de manu fidei. Expende illud, in-
miser deus in vita in ipso semine in istam a-
manam, nec illi, sed corde exerceat Claretus nos
amet in melius innotare. Felix qui sic vult
innotare, velipsum sentis fuit, ut accipias, de
one accedens Iesu patet, ille in ipsum perfu-
dum innotare, & innotare de dilectionem
se geat. Citius autem cordi hoc vit in cum li-
gum. uno habens, nec vlti illi obtinet bona
notare.

6. XXXIV

Deus non permittit nisi in Sanctis.

Nullo magis ostendi poterat Deus sancti-
tatem, & constantiam in longis. Dei perma-
nentia cum illis. Sic enim dicit: *Tu factus es
semus tuum David, pater noster misericordiam
nostram, sicut ambulasti in conspectu tuo in virtute
et in iustitia, et recte corde sapienter, &c.* Et qui-
dem totum id necessarium erat venturis, & re-
surrexerit & recti cordis, ut cum Deo esse crederetur
David. Neque enim Deus tantum peruenire in
hominem qui non solum rutilare habebat & san-
ctitate, dicebat Davidem locum, & *Et tu cum
non esset de his mortuis, Et adorabat, hic debetis ad Deo
regnum mondiale, quod Ipse creauerat. Quando
etiam Deus creator est omnium rerum, & que
non potest dici non esse illius. Cum ergo mundi
regnum esset alienum a creatore, Nonne & illius
creator esset? Equidem etiam Deus regni mundi-
alis, ut crearetur non omnium rerum creator, sed
quoniam mondiale regnum componit bonis mun-
dalis prepositus Deo, in quo tante indignitatis fla-
uit, non potuit Deus manifeste se facere, nec fi-
dem se in eo collocare, sed ut limbo ethico, & ex-
tranaturali. Vnde dicit D. Comenius semel de isto*

Page 11

Cory A.

Results

Lee

14274

palules. Lamb perperis gregis argumini hincna
vagus delinquentis munda acule hinc; quibus
quatuor coniungis sic ligabisque ovium imma-
natio, ut freta variis pulchreque coloris pa-
teris, qui ad feni in lamb speliatur. Sic habet
Georg. 30. Tibula hinc vixit populi viridula,
& argea doliata, & ex pluvio, 12 parte de con-
tinetur iam, & distatque cunctis, in hac qua
Solea est ferax, 12 vici apparet, atque in hura
videtur inter se fletu ut vocetur. Paterque ex in
canalibus, ubi effundebat aqua, ut iam trans-
ferat greges ad hinc videtur, aut iales habetur vir-
ga, & in effluo autem in vici perperis. Sicque
est, vici ipsi talare cunctis ante iuvantem vir-
ga, & perperis manibus, & vici, & distat
in hinc perperis, &c. Ecce illi doliata ita vir-
ga oculis posita ovium forma vari coloris fume-
ba, ut permittent ad hinc perperis, in quo ma-
ximè videtur habetur. Quibus ergo est hoc vir-
ga? Cuius doliata in illa est ovium virtutem vir-
ga, quando ipsi doliata habetur, ut ovium vir-
tutem in malitiam perperis. Quod sperat Clau-
dianus Alca. lib. 1. Paterque cap. 10. aut iales autem
perperis autem Letha, qui talis fuit, habetur
regale fignum, virgam fignatam, qua per hinc
videtur autem natum ovium in vici, Expende
illud: Alca. regale fignum, virgam, & Quippe
virga doliata, & que vici ovium quædam
malitiam inducere, & regale fignum erat, in illo
etiam maximè ostendit vici ovium, quæ ad
videtur (ubi etiam perperis impendo producat com-
muni ovium).

[illegible]

6. XXXIX.

*Præstantissimum Principem decet popula-
res suos non solum ad temporalia,
sed ad æterna ducere.*

¶ Haec res petra Salomonis : *Dabo ergi feras*
in ore doli, et in populo inuocabitis possi.
 Circa quod adhaec haec sunt Deorum, quales
 sapientia per motus in Salomone et Salomone uolunt
 prima cum sapientia in Salomone petulant, quod
 procedit cum, degebatum petra commu-
 titur. Petra autem multas petras et eam petulantem
 sapientiam, quae non solum claudum, sed et di-
 uinum, et de sapientia cognoscitur, et do-
 cturam amplectitur. Circa istum similitudinem sub-
 iectum, quod in sapientia aspectu ad sapientiam re-
 rorum ingens fit conceptus in his conditionibus
 autem, circa famulo, uincit, demouet damnum
 autem, vi vi exigit de tabernaculo
 aternis. Spectat ergo ad prestantiam sapientie
 ne tota uita inuenit gradibus in respectu, sed
 magis deibi sequebat, et demouet aternis, quae
 ad inuenit libenterum sapientia, Gloriamque
 apta datus sapientia Ecclesiasticus cap. 14. di-
 cetur: *Sues placuisse uoluerit fere uita ex quo*
placit. Hoc gloriolum datus sapientia illis,
 quod in pietate conueniunt enim Duxit An-
 throbus lib de Uita cap. 4. quid illam non uoluerit
 sapientia, quia fere quales, ubi laetantur
 ne placit illis uoluerit reuocant uoluerit. Non so-
 ler aquidem dimittit sapientia inuenit in for-
 ti, inuenit placit, ubi negat scilicet gerunt,
 de vites Adipositorum, de luefprodeum pet-

3. Reg. 3. Dixit Dominus Salomoni
Quia postulasti verbum hoc, &
non petisti tibi dies multos, nec
divitias, aut avaritias inimicorum
tuorum, sed postulasti tibi sapien-
tiam ad discernendum iudicium,
ecce feci tibi secundum sermo-
nes tuos, & dedi tibi cor sapiens,
& intelligens in tantum, vt nul-
lus ante te similis tui fuerit, nec
post te surrecturus sit. Sed & hæc,
quæ non postulasti, dedi, &c.

6. XL.

Supra homines est, qui à propria utilitate, et utilitate abstinere pro alijs.

M Agnum hoc dñm dñ Salomon, uini-
culum: P' uulua uia, et finis non finis,
neq' p'st' si fura dñm si. Hoc erat, quod dñs
per unum effecit Salomon, qui erat ad
sibi, nec uolupte, nec uile querebat, sed solum
sapien

uerberantur: Inde maior vi ad nos veniens, muremque in nobis sensum excitat.

3. Regum 3. Dixit autem mulier, cuius filius erat vivus ad Regem, (commota sunt quippe viscera eius super filio suo.) Obsecro Domine, date illi infantem vivum, & nolite interficere eum. E contrario illa dicebat: Nec mihi, nec tibi sic, sed dividatur Respondit Rex, & ait: Date huic infantem vivum, & non occidatur, hæc est enim mater eius. Audiunt hæcque omnis Israël iudicium, &c.

§ X.

Passio Christi in Maria omnes alios dolores proprios sedant.

Quæ ablatum sibi filium vehementer dolens, lumenque minus sensitibus auditum, iam modo manere obeam percutiebat. Clamat enim ad Regem in Obsequio Domini, date illi vobis non occidatur. Et cum modo sic despecto carere filio? Cur itam amari civitatem? Viderat gladium hunc, quo filius erat servatus, & eum gladium iam non pendit illi sanguine in diti non posuit non in matre, & emendat, & trummatum elatorem sensum curat. Miratur sepe Symeonis illud dictum ad Mariam Deiparam de passione filii, minimum Tuas passiones tantum dolorem gladium pertransisset. Absoluti à verbis singulorum aut, & percutit, vi si diceret, gladium gladium tuum autem transisset, transverberaba, & matre vi famore, acerbula, dicena, pertransisset. Et cur succurrit illa vocabulo malum vi? Quia dolores, qui veniebant à tanta filij calamitate, dei filijque mentem, vi non totum in filium egrotent murem, sed simul commotum alios cum transiret succurret. Rursum explicio exemplo addito ex Ezechia lib. 1. cap. 22. ubi Tyrannus dardanus capite Mandæi quidam vir nobilis cum filio, post viros filii occidit, in ipse ed crucifixa. In istum crucifixa, dum crucifixum sanguinem filium quidam per peccatorem patrem, vi alio in ipse. Hæc saltem mortari medicamentum est, hæc scilicet non solum idem murem, dolores volentes. Quid pulchrum? Ecce tibi gladium pertransisset sanguine. Alorum credidit futurum punit in ipse peccatorem levamen. Ne emito, tamen enim dolat à gladium calamitate in patrem vi etia venit, vi omnes alios patientum propius dolores aut evingunt, aut levet. Hinc Saram accepit potestate notenda Iob, pnde ammentem eius petiit, postremum filio. Dicit tamenque cap. 1. Natus veni ad Iob, qui dixerit. Invenit arduum, & afflicto persequitur Iob a via, & invenit Iob, culatque omnia, & parvo persequitur gladio, & ex se ego filius, vi caritatem Iob. Cuiusque autem sic liquis reus, ve-

ant alior, & dicit: Ipsi Dei caritas de sole, & tellus ante persequitur confusio, hæc. Sed & alior, hæc leguntur veni alior, & dicit: Cuius facti sunt vires in meum, & transierunt in meum, & in meum vires, aut mea & parvo persequitur gladio, hæc. Ecce alior in meum, & dicit filijque car, hæc. Sic perit emmentem Iob a via, & dicit, & cunctis, & persequitur femula, & ipse deperit, & postremum in meum filij. Et autem malum non perit filio perit? Cur voluit eum in postremum referent? Cuiusque, etiam in postremum, in in postremum meum estia levamen perit à morte dardanus. Cum enim tantum dolat filij, qui venit à filioque elade in patrem, vi evingunt, vel minus omnes dolores alior. Non eladem filiorum in meum pnde, si à subdole eladem, qui nuga murem in meum.

§ XI.

Namquam de paternis viscibus perditio filij venire solet.

Et Italia, & traxit enim ille vor molatiam clamantem: Nec mihi, aut ubi, si dardanus. Quam vocem sapienter ponderant D. Bernardus, epistol. 218. ait: Patris sine, non patris, aut matris illa vocem? Non enim, nec tibi sic, sed dardanus. Tamen filius emendat filium non potest venit à paternis viscibus, qui nunquam non amantem filijque. Qui enim à patre dardanus, & dardanus? Ecce autem, & Stephanus eorum dardanus e. Invenit quodam in peritiam molat dardanus Stephanus de lege, de populi dardanus. Quod tamen à dardanus? Audientem enim hæc dardanus e. Tamen filijque, & dardanus dardanus e. Cum autem filijque peritiam filijque, latentes in carum viam gladii Dei, & filium dardanus à dardanus dardanus. Del, aliorum patris. Commotum modum dardanus, & Stephanum à illi dardanus peritiam dardanus, hic invenit erat de plenius dardanus. Et quando illi dardanus dardanus in Stephanum, cum Stephanus nec emendat, nec sonant à morte dardanus, sed plenius, & accepit autem dardanus sub dardanus Spiritu? Alii tamen dardanus? Tamen dardanus dardanus, & dardanus dardanus à dardanus dardanus. Dicit vi dardanus patris videbat, Iobis quoniam letus dardanus, sic de perit non peritiam invenit, aut dardanus dardanus. Dissolubatur, qui patrem non videbant, sed longinquitate dardanus dardanus, et qui peritiam patrem habebat, accepit, & tamen, de plenius erat dardanus Spiritu. Quo Stephanus D. Augustinus homin. 6. de S. Stephanus. Et autem dardanus dardanus, beatæ mortis Stephanus, tamen dardanus, tamen dardanus, & dardanus dardanus, patrem dardanus. Dardanus dardanus, & dardanus dardanus, de populi, dardanus in tale patrem, & filium, & Spiritum sanctum. Impletur in Iobis dardanus dardanus. Ecce illa dardanus. Propria dardanus dardanus in Iobis, dardanus, & dardanus dardanus dardanus dardanus, hæc. Iobis dardanus dardanus dardanus dardanus, quia voluerunt peritiam dardanus dardanus, & dardanus Stephanum, quia patrem invenit, patrem est in carum dardanus, inde dardanus, qui dardanus dardanus dardanus dardanus. Venerunt de nos dardanus in patrem dardanus, & nullus in dardanus dardanus dardanus dardanus. De per-

In cuius oratio. Quid ergo hæc fuisse, & petita, & quod nos illuminaret deus ad Matrem, & ad Regimen: I. Libere hoc prædixit ille quod precabatur a Deo plenius fuerit, & preculmari ab ipso Deo deliquit pro secula humane nature persequenda in origini iustit, & ex quo minime excellentiam accepit, & merito possit vivere in domo celestis Regiae. Conspice aspectu Salomonem Isphelem, & veri Salomonis spouem, & matrem Matrem, & illam dicitur Phara, Remus in Gæter conuictum mûi, & infamem illum. Vi bene docuit Deus, flammæ gladium posuit in oratio paradisi. Per illam accepit Salomon piumque promissum interuenire, quasi de domo Dei illam exiret. Per hæc testatur filio fieri origini re iustit, & ubique in ea apparuit, quod nos redolere manus domini.

6. XIII.

Aurique peccatorum clades facile absconduntur in praesentanea quadam felicitate, non sic recentes.

[illegible][illegible]

§. XIV.

*In mundis bonis non potest non
apparere finis.*

[illegible]

Mr. Lane,

Class, 1972

Figure 3.10

अथवा ३

● **Explain**

[illegible]

6. XVII

*Præstantem Dei sponsam dedecent, que
mendacibus suis occurrat.*

[illegible]

cap. 12. Nam et michi in domo eius iam morare
apud Me. Et filius suus benedixit ei in vi
via domus eius. Equidem benedixit ei
et dixerunt ei cum eam duceret filie
et sponsa non tenet vulgus illud, et communi
bus diebus, sed in festis suis, quod nunc
speciat repertor de iudicio vii. Et Christus
sponsus dicitur capite vulgus filie. Et vel vi
biliter communiatur. Ab illis filis vulgus
interius filie, et omnia indolens pro se
tenet, quod non fit singularis, et immutata vultus
sineque. De hoc, enim filia filia dicitur.

[illegible][illegible]

*fo super pax agri & fidi, & cum benedictionibus
 in qua Rex in Hierosolimam ingressus est. Quid
 pollicetur? Quicquid pollicetur, quicquid de
 istis commone est & vulgare innotuit
 Principibus, fugatis in I. iustis. Non in parum,
 ne si iura, non in curia iura Rex curi, & eccle-
 siarum, non in curia innotuit, & innotuit
 consuetudinis. Ad id cum iura, & con-
 suetudines virtutum ostendit ad id Rex, quod
 Ecce iam virtutes dispensat. Ecce. Vi virtutes
 ipsas, quod in se debet exhibere Christo, in
 mentem quod humani cunctis deus. Hanc de-
 de, deus in iura, virtutes in iura, deus in
 deus innotuit, & id innotuit. Virtutum
 virtutes innotuit innotuit.*

§. XVIII

Præfatio *curatoris* *typice* *in* *glossam*
proficimus.

D Amos propheta filius fuit datus Salomoni
apud Gath, & fuerat latitans, & Chana-
norum, qui habitabat in iudam, in ierusalem,
& deinde in iudam filius fuit datus Salomoni.
Sed etiam, quod habebamus, Gath interfectus
est, necesse fuit eum cum ipso latere, & e-
grege. Cum non magis illum contingeret, & in-
terficeretur, necesse fuit. Nomen fuit Salo-
monis, & erat, cum gloria iudaei, & in-
terfectus ipse. Qui interfectus est, & Ven-
iam fortissimum capere debet. Leuiticus Episcopus
in iudam colligens, lib. 1. Potest aut
emere.

IT IS THE POLICY OF THE UNIVERSITY OF MICHIGAN LIBRARIES TO

En 1898, l'année où l'Espagne a été vaincue par les États-Unis, la population de Cuba a été de 1 200 000 habitants.

Zinnigsten Respekt zu erwidern, danke

Qui modo post ignes iamque per nos erat

Credo quod ex his cultis sit opus creman,

It takes the same time to do.

und polnischen! Vi plece wystrzelić pociski ja

et animi inuicem elatant, et rancore, et elatione,
 et incendio pingunt. Expectant melius esse
 proflumantem laborem, qui faciat fortiores
 quibus hinc sumunt vel de fructibus. Quia non hoc
 bene audierunt. Auspice in Machabæis pueri
 et iu. Machabæi. *Sed et, qui per faciem tra-*
uerant, non perit populus, et cæci capere arbitra-
ri sumunt quæque morant, et pueri et profectores.
Et cæci per uiam sentis iussu, nisi iterum
adueniat. Ecce membra in uellamentum non-
ent, et mercedis, quibus nobilis dilectum et edifica-
um iussu. Et quæ in pauperum interio Deum
*Amor facit puerum in Machabæi. *Et uerba**
et cæci laborem in uia. Quæ rancore
et uellamentum in uellamentum, confusio est uini
ditur in eo elucens, et uia uia illi profectores
et cæci in uia. Simile quæ puerum
et cæci, et cæci in uia. Et cæci in uia

[illegible]

Cap. VIII. Salomonis nuptiæ, & familia. iii

gloriam extrema finis ! Cum hoc temperanda mysti-
ficat. *Macabreum* & sanguine *haurire*. Expende
in primis illam Omni corpore poratum venient ad
gloriam: quidquid enim corporis diu hinc glorio-
sabitur, igni ad gloriam perficienda victima elin-
ditur. Deinde expendit illa *haurire* corpus: quoniam
adhibitis publicis carnis *vis* ferre, i. autem *agnoscere*
Dominum *trionphare*. Respondenti enim triomphi
Christiani calamitatus, & ruina; adeo, ut
merito martyres amens *cremari*, & *lacerari*, ut
Christi labor effulgent in melioranda, & glori-
ficanda ipsius. Quanta enim erit gloria Christi,
ubi corpora suorum flammis exusta, voce ac fide
in superna integritate, & splendore resurgant.

3. *Regum* 4. Erat autem Rex Salomon regnans super omnem Israël: & hi Principes quos habebat, Azarias filius Sadoc Sacerdotis, Eliphoreph, & Ahia filij Sifai, scribæ: Iofaphat filius Ahilud à commentariis: Banaïas filius Joïadæ super exercitum, Sadoc autem & Abiathar Sacerdotes: Azarias filius Nathan super eos, qui assistebant Regi, & Zabud filius Nathan Sacerdos amicus Regis, &c.

4. XIX.

*Regalissimū Principis est in principatu,
et bonore consortes habere.*

Hoc in Salomone iuuenio regalissimum, quod non solum ipse Princeps, sed multi alios participare habebat participes. Dicit enim: Erit autem Rex Salomon super cunctos Israel: & ha Principes, quos habebat, Aduer- & C. Princepsu honore, & dignitates non ipse sibi vni praeponbat, vt faceret tyranni, sed par- ticiparet cum multis. Non iniuncto dabitur vi- tio, Dominus Imperatori, quod consulat homines alios invidens, ipse sibi supra Imperium, & consulat ut amperet. Atque enim Antoninus in epistolarum additione ad Gratianum: Scis deum ac- cipere Dominum Consulatum, quos tibi inuoluit alterum promittendi iocundandi conferre, non ut eius mandatis deseras, in hoc eam pagina Eusebii (vbi saluberrime) ferunt insculptam. Non regis, sed tyrannici Imperatoris auius & inso- lens inuidie sapientie cauebat dignitates imperij alii diuidere. Nonne tyrannicum est, quod Prin- cepts inuideat dignitates alium? Non sic regalis- simus Salomoo, sed ipse Princeps multos facie- bat Principes & principes participacionem pariebatur plurimis. In hoc veri Regis, & Prin- cipis lesu fuerant adambians, qui nihil splen- didius, nihil glorioz tibi assumpsit, quod non fa- ceret & multis communicare. Apoc. 4. Erit sedes multa inanis ielo, & supra sedes sedens. Et qui sedet, multa erit ad secula lapides vestrae, & ser-

diem. Et tunc iam in concilio fides simulatissima
smaragdum. Et in concilio sedis sedibus viginti
quatuor. Et super thronum viginti quatuor sanctores
sedentes. In armamentis vestimentis albis. Et in
apertis decem corona aurea. Vnus erat Rex. Et
Principes octingenti lectus in prima. Et precipue so-
de. qui regnum et principatum naturaliter ha-
bent. Et viginti alii seniores. qui summum Re-
gem cingebant. et de ipsorum coronis regali-
bus erant. Cui non magis deprecabantur coronas
in conspectu. Et praefatus tamen Rex. Imò idem
coronas habebant. quia erant iuxta summum
Regem. qui coronae lux bonorum non sibi vi-
seruabat. sed illius multos participes habebat.

Keywords:

At ibi Ruperici lib. 1. de illis: Et coram auctor
in capitulo coram, quia videlicet coram eius
participes per sunt, cum & nomen hereditauerunt,
ut officia sancti sunt. Digni sunt enim saluatores,
quia populum Dei, ne periret, saluauerunt. Ex-
pende illis: Quia videlicet coram eius participes
sunt; quippe Rex seculorum non inuidit coram
suis; quin coram illis distribuit, suorum
etiam, ut throni participes, et fecit. Nec minus
viqueam sibi honorem carissimi Rex Regum
Iesus meus acquisiuit, cuius non faciat multos
alios participes. Cauebat Rex Deus: ut. Quando
preceperit homini, quod morte periret, et
adulterum non appropinquaret in pariter, non
promittens carum suum in hunc, sed in eodem
die si perierit, &c. Nulli alij: eo occiso perat lex
sepulchre bonorum, nisi crucifixi: Et quando
nec de lapidato, aut decollato caruit, ut sepe-
lirentur; cur de solo crucifixi id caruit; Cru-
cifigendus erat Iesus sub Regis Indorum titulo:
quia parati per illam legem ubi sepulture
bonorum. sic dicit sibi parati, ut simul etiam
proficere iudicet. At Ruperi. lib. 1. in Iuan.
Origini morale. & antiquum crucifixi huius
exemplum, quia iam ante quam veniret, illi ad
sepulchra corpora sua dedit precipium, ut proficer-
ent omnibus crucifixi scriptum pro se tunc legem
mandatum. Cum carum decederet, sine lapidato,
aut alio vi preceptorum licenter imponi insipiente
canibus proci, sicut crucifixi propter nullum
considerandum huius prophetia, ut per Dei digni
scripta si sepulture negare prohibuit Adde bonus
Rex Regum, & regis illius Princeps honores
proprios non inuideat sui: vi nec sepulchre
honorem habere velle, quin eum pluribus aliis
discederet.

Deleg. 2.1.1.

Refers:

§. XX.

Felicitas summa Principatus, quem pacifi-
ci, & quieti extollunt.

Dum primarius Salomonis haeremes video, dormi nemo esse viros pacificos, dum dicitur Ha Principes, quos habebat: *Azarias filius Sadach sacerdos, Bilhareth, & Alia filij Sifa, ferebat, Asaphath filius Abihad & communis, &c.* Et è multis alijs numeratis, vixit Regalia inuenitur, qui ad bella pertineant, ceteri omnes Sacerdotes, & Scribae, & Praefecti ammonant, & reuerentur omnes viros pacifici. Ex quo non parum exultabatur Salomonis principatus, quod non de alienis calamitatibus, sed de quiete frueret, & pacis summa. Id quod in suo Chilibe-

Albus Etruriam in Patavina di Constantini
A prima quare sapienter creatus tunc Nemo
Rursus plerique adhuc fortis infensus, sed qui
invenit plerumque, fuerit. Inde extolli de sum
Impetore, quod eius ingenio unius effu
scentibus, sed non emanibus. Et quidem filij
Dei amatores plus fecerunt de origine eius, de
venerunt, quam fecerunt in hac via nobis uni.

S. XLI

Sapienter nec vilissimum contemnit.

N Villa arbor, nulla planta adeo villa fuit, de qua non egret Salomon: & cetera, quae est in *Lebanon, vel ad hyssopum, &c.* Homolima, de villissima herba hyssopi est, nec tamen Salomon designatur est de illis de quibus natus, & curatur, quae necesse potest. Et vii sapientes dicitur minis fugere villissimum compositum, sed & villis & panem per suam impendere curam. *Lev. 7.* peccata illa mulier, vii & cognoscit, quod Iesus succumbet in domo Pharisaeis, alio potest, de flens *retro seum pedes, lacrimis capere pedes, &c.* & cognoscit cognoscit. Cui tota laetanda pedibus Christi oscipit i in eam illi baur Christi iudicis, quae natus de seipso vitem, imo & villissimum, & plebionum curam insidit, vii in eis laetant Christi vestigiis, *Al. D.* Ambrosius epist. 73. *Apostolus vinit in plebi Christi, quod enim vinit vinit Christi precat dominus, & dicitur illis hinc, Christi vinit laetis vestigiis. Est hoc sapientissimum munus, quod non dicitur minum curam quod enotat de plebion, & iudicant, alioque instrum in fide, & videntibus, quo loca apparet Christi vestigia.*

na, quantum crederetur ei ad hoc dicitur: pueri regis Hieremi filius. Hanc enim fœderis litteram dicit Reges ædificari in die oblationis: hoc vultus. Nec soli Tyri erat bene ligna, sed et in iherosolima Salomon de iherosolima milia vitorum, quibus Adoniam vult, idem opus incunaberetur. Propter portandis vobis ligna sequaginis milia iherosolima: necnon et oblationis milia: lacrimarum in lapidibus erant, etiam, etiam, palamque deservit, quibus tanta molis de crederet. Periculum nam faceret deservit.

PARS MORALIS.

N OX obediēti Hiram, & Salomoni fœdē-
re praeponitur templi edificatio: ut
patet, quoniam condūcitur religioſi arti-
fices, unde fœdē ex huius Principes pacifica.

3. Regum 5. Misit quoque Hiram Rex Tyri servos suos ad Salomonem: et audiuit enim, quod id ipsum vixisset Regem pro patre eius, quia amicus fuerat Hiram Davidi omni tempore.

6. 1

*Beneficium semel acceptum nulli alijs
debet obstruere viam rōdis.*

Miramur, quod Hiram dicitur anticus fuisse
Davidis, quem alii secum: *Et quando fuerat
Hiram Davidi amicus temporis.* Et quidem inter-
dicta: nec Israelitis sociata cum gentibus illis,
quorum terram expugnata erat: qui fieri po-
tuerit David hunc colere: etiam cum Hira-
m: si non sententiâ Abolentis in precesu, qui
nuas Hiram ex *Egypto* duravit expulsum, &
ideo David in Hiram reueretur: *Egyptum*
proculam, memos eligentes Iudeum hunc
mediam hospitis fuisse acceptum ex *Egypto*.
Nunquam cum non precesu memis est ho-
mo, apud quem nulli alii incommodi illius
obstiterunt: minora putatis accepti beneficii.
Huius traxerit legem ex Deuter. 1. quæ sic
dicit: *Nec abominaberis alienum, quia frater
tuus est: nec Egiptum, quæ adama facta sit
terra tua.* Quæ bollitatem monetur cum gen-
tibus, Iudeis, & *Egyptiis* excipit. Et tunc
Egiptum: Nomen *Egypti* operi lætetur
Iudeis: Israelitis. Nonne aliorum perfectum fuit
Factus, sed prius illis beneficiorum, hospitii illor
est operis, & salutis semelior. Beneficium
tantum antequam nulli alii oblatum debet.
At Theodos. ibi quærit. Cum *Egiptus* tamen, &
cum *Egiptus* exequatur ubi s: et alio hoc tan-
quam cum fratre, cum illa veritasque tamen
tempore oportuna. *Egyptus* enim fuit pariter ho-
siti etiam etiam: aut perior ab *Egiptus* alienum.
Loci quæ dicit non autem hospitii non oblatum.
Nulli dicit oblatum in omnibus mensuris
quisque beneficii. Cuius præsentis tunc tan-
quam.

CAPUT IX.

Salomon ad Hiram.

TEXTVS HISTORIA.

SALOMON gloriatur mizeriam
Hicet Tyronum Aet, non potius
non adgraves filia emulsi filii
filii Regis David et mulieris Legi
sua illi in prospectu amentem aper
piu critica est. Quam Salomon de cubili in ac
duo licet licet Hicrona di di, quibus prius vi
stemoniam reficere de confusione diuinitat
templi. Quod propter Davidis bella dalarum, a
de pum neque par ex epulacore videbatur. Eger
aeterna vias, qui in lignis cedrina cedendo pre
stabitur i diu, quibus Tyti credi hant, quia
opera non vulgus rememoratida omne pto
Annot. Hicron Salomoni, multumque licet
cui gloriatur Davidis posteritatem, sed dicitur
multo, qui diu fecerunt, & de Libano in mare de
dunt, unde nate sui monumentum Ioppem de
vinitatem, qui porcus in Salomoni deione erat
monitum. Ioppem vi cabantur lignis pines Hi
mon de in neque pines frumento alicuique

quam non debere remitti. Salomonem in Africa tendentem hostibus suis insidiarum in potestas fuit Syphax Rex Numidie, insuper aliorum hostium excepti. Qui Syphax postea Romanorum hostis si dicitur Scipionis et di dante in angustiam. Tandem bello fractus Syphax, & capitis viuis Scipioni cecidit. Quod tunc Scipio insatiavit ne hostis capivisset? Aut Livius lib. 30.

Elm.

Adm. & Scipionem, iam fortuna praesens vix praesens fortuna collata iam recordandi hostium, dante rapae dare, & sedis publici et precatione iusti. Si in hoste etiam, et si in deo et in indubium a fortuna sed dante, non potuit Scipio non recordari peritiam hostium secretis et illo. Maxime enim praesens persona ostenditur in recordatione excepti beneficii. Geor. 1. 8. Angeli excepti fuerat hostium in Abrahama, quibus Sara domi laeta epulas paravit. Conque commisit, dicitur ad eum. *Phi. qd. Sara vult tuam?* Non ante epulas, sed post epulas sumptus Sara recordantur, & nomen eius proprium in iocundum producit. Et eor post epulas Sara inquirunt: Volebat Deus scire iam ostenderat Abrahama, & idem ad memoriam Sara confugit, quae epulas paravit. In memora enim bene fieri sibi persona maxime ostenditur personam cuiuslibet.

Gen. 1. 8.

Epistol.

Epistol.

§. II.

Iesu gloria inde praestantior, quod non acquisita sed innata.

Adm. Hiram de Salomone, quid vultis? *scilicet eum Regem pro patre eum.* Vi inde apparet quoniam in maiori gloria Salomonis gloria. Salomon enim post natiuitatem suam aliquos annos venit ad regnum, Iesus in ipsa sua natiuitate Rex erat. Salomon prout datus ex patre designatoc, & populi coelatione vocatus fuit in Regem, Iesus nullorum suffragiis, sed ex ipsi natiuitate Rex appellatus. Quis ergo regni maiorem Iesu gloriam in quo minime illi adducit fuit, sed illi merita? Clamorem allegi Mart. 2. *Phi. qd. qui natus est Rex Indarum?* Et quidem vult Iesus solus Rex natus, sic solus in regni gloria alios superbi. Dicebat Ezechiel in Paneg. de Constantino. *Inter ceteros Principes maiestatem tua habes. Consecratus praeproprio, quid Imperator ce, tuncque ipse nobilitas ingenuus, et in hunc ad deditur bonum Imperium, nec postea fortuna dante sua impotens, quod tunc est, omnia ambis, & suffragium. Nec sermone huiusmodi confessa, non repugnant aliqui famula iactantia de Principem fuit, Imperium nascendo meritis. Quod quidem deditur iactantiaque manu, & premis videtur, & maxime, in hunc solum vultu fuisse, & ce, quae alia vultu vultu laboribus confectis, non danti parte sustinere, &c. quae summa sunt, non sterore, sed beate. Hae magnitudo & in Caprasiano, & in*

alio fuit, & adulatores, in vno Iesu non veri. Qui solus nascendo Rex fuit, & summa principatus non speravit, sed tenens. De vno Iesu dicit Paul. ad Philip. 2. *Ad eum cepimus videri aut est Iesu fuit aequalis Deo.* Quoniam habet, rapinae studeat, velis bonum arguat. Et nulli Principum impetum venit, cum eo fuit additum, & aliqui modo equitum. Vni Iesu inuicem fuit quod in eius iustitia. An D. August. epist. 66. *Deum qui scelestam Principem, & aqualem rem nam addidit, sed gignere iam dedit, quae aequalis, nec impetum gerit. Ideo in forma Dei equalem se Deo, non in rapina fuerit, sed natura; quoniam id nascendo sumpti, non superbia de presumptis.* Deinde ceteri Augustinus, ne intelligatur principatus danteus additus Dei filio. Non enim ex solibus, nec illi equitum, sed inuicem, ostendo enim habuit omnia subiecta, ad quae rapinae superbiendo solent.

dap. 3

3. Regum 5. Misit autem Salomon ad Hiram, dicens: Tu scis voluntatem David patris mei, & quia non potuerit edificare domum domini Domini Dei sui propter bella imminencia per circuitum, donec daret Dominus eos sub vestigio pedum eius. Nunc autem regum dedit Dominus Deus meus mihi per circuitum; & non est Sathan, neque occursus nialis. Quamobrem cogito edificare templum, &c.

§. III.

Proprio muneri maxime quisque student, nec se alio diuertat.

Hoc de Davide eon semel dictum est, nimirum: *Quia et opus erat edificare domum domini Dei sui propter bella imminencia per circuitum.* Sed de Nebemias edificauit eiusdem domus dicit 2. Esdr. 4. *Pro maiore facie spee, & clare iactant gladium, sicque inter hostes in vni tempore edificauit.* Et quando Nebemias ad edificando templo, nulli bellis imminencia, sed nulli hostium laetitia accenditur, cum David sic bellis implicabatur, ut non illi vacaret templum edificare. Cur aut Nebemias non prius eorum bello colere, & postea quereat edificari: ut David non simul de bellis & edificando suspenderet operam? Equidem David ad hoc munus praestandum in regnum venerat, ut inimicum hostes omnes nationes Israel subiungeret, cui mox edificando templo se vacat, ut dum hostes imminet, nullo alio debeat et minime implicare. Nebemias autem tandem fuerat inuicem munus edificandi templi, a quo pertinebat nullis danteur bellis. Vique autem sic munus proprio iactat, ut dum illud perficit, non querat alia. Huc spectant Paul. 1. ad Cor. 1. dicebat:

pro grandi plaga mola. Proh septemdecimus ca-
lor i edictum i non sic communiter intencitum
in populo nostro, qui sciam i edicti cadere, qui
nomi i sempre potentes homines esse. Nechan
in corrigenda Denude, quod facere saltem sapien-
ter dominos legem. De quibus D. Ambrosi-
dixit: Cain expi. Cadere enim, ut expiati et
fecit: & qui sua saltem exaltaverat, et cetera alia
mala, alteriusque exemplum fangant. Sic Nechan ce-
susus Dandi in, potest efflicam prius i per peccata
cessum accidit, ut sic in elin expiati esset. Rer,
ipse ut se speciosa pateretur cadit. Sic iustitia sa-
pientia, & deventis dede nobis bonum i edictum
Domini Dei. Non nec de Ioseph, de quo habet
Genesi. 37. ut frater suus fecit apali expiatio-
nem accipit, & frater convulso exopis i postmodum
fieri arguit, & tandem se illis mentisset, et
eliqui i entolant. Pro quo aliter D. Gregorius
hominis de per Ezech. Ioseph fratrem suum de
dimisit, & iudicavit. In agoro Clementia reu-
nit, ut de linguam bovine line vitone plus ex-
tender, nec line pterea dilata. Eter hic est ma-
gisteriam desipere, in culpa, & deservit i cari-
tas puerce, & per refectura. Siquis sciam, ut po-
te i si superbia, & invidia fecit, ut pueritia
relinquit. Quam differenciam dedit Deus sum-
mus vltibus, quae in purgatoria pacem vlti-
um enitas, ut Deus viderent. Antem D. Au-
gustinus homin. id. & po. Per suum uti am
nati sunt. Quam i facti pueri mania, tam a
transfenda mta. Quam exegit culpa, tam
cum fit in homine vultuati quidem fiamme ra-
tionabilis desipere. Ne quantum simile vultuati
fuggerit, i tantum sapientia pueri di fiam. Expen-
de illa dicit, mitema: fiamme tam vultuati dis-
cipula, & sapientia pueri. Merito enim illa fiammi
& itonali, & sapientia entem, quae fit in u-
tillu fit refecit, & consumere mta, ut pueri
fuit enim mta.

§. VII.

Præstantes viri maxime diu in
verbo capiuntur.

Tyrus Regis forni petis Salomon, ut cadent
i edicti, id Dei iimplam, cui opem i tam
edicti ferum suus, quippe est i Principe utam, ut
pueritiam mta ferum i edicti de Libano, & ferum
fuit i tam ferum tam. Et quando Tyrus Regis
ferum i edicti fuit bane i edicti cadendos cedent,
qui nec diu est illi addi ferum Salomoni
Nauze cedet pueritiam peccata i edicti pueri i Plau-
m, si non in iudicia hancetiam, si d' entem i edicti
ipsum, ut in Tyrus Regis ferum i edicti lignum
entem i edicti pueritiam, ut in ferum Salomonem ap-
pauerat Apostoli vult. Cedet rotem Libani, hoc
est, pueritiam, & pueritiam hominem non fit i
vicio pueritiam, ut teryplum Dei fiam, per
fiammiam munditiam theotum, ut per vultuati
dilectum, quod fiammiam de canonicis, apo-
stolicisque Scriptura. Aut Angi homi in glosia
Sera Horum pueritiam i edicti de Libano, do-
mum fiam de pueritiam i qui nec, qui mta vultuati,
& gloria lamam i sapientia fiam i corrigenda se-
ntem, & ad obsequium Christi i edicti fiam. Cum
quibus ferum Salomonem iudicia mtem i edicti
quae pueri d' edicti de glosia necesse habetiam

Apostolus, qui a Domino d' edicti, mtem
i edicti. Equidem i sapientia munditiam fiam
pueritiam, & pueritiam hominem i edicti, & m-
tem i edicti Christum, id valeat efflicam ma-
gisteria sua, nec entem fiam. Neccitiam de-
belle illa addi Apostolus entem, quae est in
diuini libet. Non hominiam, sed Dei vultuati, quae
elicit hominem i mtem i edicti ad hominem in
Christi. Ve dicit Platon, ill. Fiam Domini i edicti
gentia cedent, &c. Cum elata i edicti cedent m-
telli vultuati, ut vultuati diuini cedent. Quod
ipsum D. Augusti, apali & fiammiam hanc quod
mtem i edicti fiam, de scriptura mtem i edicti
de vultuati fiammiam, ut i edicti i mtem puer-
fiam, sed Deus in mtem fiammiam mtem. Ita
pueri mtem i edicti fiammiam, ut fiammiam puer-
fiam, quoniam mtem i edicti fiammiam, ut fiammiam
fiammiam fiammiam mtem i edicti mtem i edicti
fiammiam. Expende edicti, de scriptura mtem i edicti
mtem i edicti, &c. Sic enim mtem fiam-
miam debet puer i fiammiam Dei vultuati pueritiam
fiammiam Scriptura, ut mtem i edicti ad pueritiam,
si d' mtem i edicti ad d' edicti, ut i edicti
mtem i edicti, quod dicit fiammiam, & captem
pueritiam mtem i edicti. Quae enim elatio mtem
cedit mtem i edicti. Adde illi Angi vultuati.
De entem i edicti, & dicit, quod nec mtem i edicti
dicit, quanda i edicti mtem i edicti, sed in mtem
fiammiam mtem i edicti fiammiam i edicti mtem i edicti
mtem i edicti fiammiam i edicti mtem i edicti
fiammiam, quae erum i edicti fiammiam fiammiam. Hinc
mtem i edicti mtem i edicti mtem i edicti fiammiam
mtem i edicti mtem. Nulla alia mtem i edicti, nisi
dicitur i edicti mtem i edicti mtem i edicti.

§. VIII.

Unius divinitatis apus est, quod iudici bonum
successor accidit.

Salomonis vultuati & sapientiam mtem
fiammiam, non nisi i Deo cedet edicti i edicti
tem Denude dicitur, dicitur: Benedicam Domi-
am Deum hanc, qui dedit David filium sapientia
fiammiam super populum suum pueritiam. Est entem
mtem i edicti, quod fiammiam aded pueritiam, & sapientia
mtem i edicti pueri, agnoscit Gandit homo opem i edicti
mtem i edicti. Non i tam pueri non entem i edicti
mtem i edicti. Iudici Platon non fiammiam dicitur
mtem i edicti, sed ipse dicitur mtem i edicti
mtem i edicti fiammiam, cum hominem i edicti cedat. Dicit
enim pueritiam, quod Traxit pueritiam i edicti
mtem i edicti Deo mtem i edicti fiammiam i edicti fiammiam.
Th fiammiam pueritiam i edicti, nec ad mtem i edicti
mtem i edicti, & in i edicti mtem i edicti, nec i edicti
mtem i edicti fiammiam dicitur i edicti. Sed i edicti mtem
mtem i edicti fiammiam, fiammiam i edicti, non alia mtem
mtem i edicti fiammiam, & pueritiam, quod quod i edicti
mtem i edicti fiammiam, quod i edicti fiammiam dicitur
mtem i edicti fiammiam, mtem i edicti fiammiam dicitur
fiammiam i edicti fiammiam. Sic ille Gandit dicitur
mtem i edicti fiammiam mtem i edicti fiammiam
mtem i edicti fiammiam fiammiam. Qui entem
mtem i edicti fiammiam fiammiam, non pueritiam
mtem i edicti fiammiam pueritiam, qui mtem i edicti
mtem i edicti fiammiam, vultuati i edicti dicit, quod pueritiam
mtem i edicti, vel fiammiam, vel fiammiam, Genesi. 4. dicit

Cognoscit

§. X.

*Divini Spiritus est, nec paleam accipere
suis remuneratione.*

NOta illud: Hiram debet Salomonem lignari-
cinna. Salomon probabat Hiram dignum mil-
litarum muni, &c. Salomon et ceteri legem, &
eius reddidit, in hoc viti. Salomonis lesu longu
perfecta, cuius est, nec paleam accipere sine re-
muneratione iugenti. Uellio enim sapienter di-
cebat D. Basil. Salomon, de lacu. Verbi: Luce
in diuersa, nulla expecta, reclinauit in presep-
torem aeterni tabernacula parati in ale. A. A. A.
guedina accipit, & prenam pro precia deponit.
Palea accipietur in presepit, & tabernacula nob-
ba parabit in celo. Mueri Magorum sumo-
bat, & lese totum effundit bar in nostrum pec-
catorum penam. Sic Deus vel pro palea accepta
remuneratione parat corpe, vt ostendat,
quoniam Deum amuletur, qui nihil accipit, quin
cogit de remuneratione cedenda. Item. i. de
lesu ait: *Di dicit in pmissis in filis Dei sui.* Et
cui hominibus tantum potestatem dedit, qua
posset fieri filij Dei? Accipiet ipse ab homine,
quo filius hominis erat, & ex quo accipit id, sta-
tum cogit dare hominibus, quod filij Dei fie-
rent. Actus. de Incarnat. Christi & Accipere
materiali hominem patrem, dedit hominibus suum
patrem unum alium, quod ex se ideo apparuit. De-
dit in pmissum filij Dei sui. Nusquam vide-
bit aliquid a nobis accipere, quin ipse aut pri-
us malit quid det. Ad hoc ipse proprium est
datus, cum in cap. vi. dicit: *Se alenitissimos regis-
trare, quod necessitas remuneratione accepta.* Per Osim
enim cap. 6. de Israelitis idololatris dicebat: *Ipsi
autem sunt Ad ad paucorum sunt paleam meam.*
Et non demum dubitatio premit, cum Adam
compunctus adolentis Israelitis: Adamus non
obediit Deo, et non aduocet sola, nec cohibet
logia, opera manibus hominum. In quo ergo
poteat aliquid? Israelitis idololatris in eo lo-
lum, quod multa accipiens a Deo in paradiso,
nihil Deo restidit, propter quod merito retri-
buitur inter alienissimos a Deo. Accipere Rustinus
ibi sentit: *Adam si violaret fuit precepti, nullo
iure a hunc idola supplicasset, nec aliquid eorum
erimam, di quibus Israel arguatur, perperasse.*
Vnde ergo ubi primo homini di genit in fœderis
fœderis, comparatur? Hanc ab aliud precepti,
quam quid si non agat fœderis, quod iam dicitur,
in scriptis. Multa de penitentiis et alia acceptat
Adamus in paradiso ex Deo, & inter tot tanta-
que accepta, nihil legem ipse Deo donasse, non
illi ubi dicitur denegauit. Ne mireris, quod
ex hac ingratitudine arguetur Adam hominibus,
qui in alicui vero Deo adhibebant, & oleum
Dei falsos, ligna, & lapides. Tamen ubi it
Deo, qui nihil reddidit, cum multa accipit.

3. Regum 5. Elegitque Rex Salomon
operarios de omni Israel, & erat
indictio triginta milia virotum.
Mittebatque eos in Libanum, de-
cem milia per menses singulos

Regum 5. 17.

vicissim itare duobus mensibus
essent in domibus suis: & Adoni-
ram etat super huiusmodi indi-
ctionem. Fueruntque Salomoni
septuaginta milia, qui onera
portabant, & octuaginta milia
latomorum, &c.

§. XI.

*Præstantior Dei sedes non tam multitudine
negitiam vel in paucorum deuotione.*

TEmpla edificanda per Salomonem opera in-
dabant in presentem centum & octuaginta
milia virotum. Quippe ubi: *Erat indictio triginta
milia virotum.* Rustinus addit: *Erantque Sal-
omon si septuaginta milia, qui onera portabant, &
octuaginta milia latomorum, &c.* Tot milia in-
dabant Salomonem in templo edificando & les-
sibus centum duodecim electi Apostoli ubi totius
Ecclesie edificatiorem. Et quando Salomo
tot milia hominum elegit pro Dei templo, ubi
lesus solus duodecim elegit Apostoli, ubi vt
ostenderet, præstantiorem Deo sedem non tam
a multitudine venire, quam ad edificatiorem
deuotione? Pro quoque dicitur Matthi 18.
*Pro asus sunt domi, vt ita congregati in ami-
ne mita, ubi domi in multa erant.* Deo, aut
toti congregati in nomine Iesu scilicet illi in mi-
a qua minime discidet. Hunc paucos, sed fami-
das Christi inueniunt consolatur Dñs Emend.
lib. 6. cap. 14. *Sicque ad hoc Christi in
numeros videri, qui ubi non tam la multitudine,
quoniam in diuina complacentia.* Equidem de deo,
& seruo fidelium etiam paucorum numero gra-
tiam exhibet Deo locum. Cuius patet Iesu a
parentibus ducentis in templum Luc. 1. vt legis
præcepta implerentur, duo facti in illius locum
tunc, qui illius agnoscere. Air enim: *Erat hi-*

*mo qui in Ierosalem, cui nomen Simeon, & ho-
mestis iustus, &c.* Et erat Anna Prophetissa, &c.
Deo in iusti adducuntur ab Spiritu sancto in
templum, qui escapant lesu, cuiusque predi-
cent gloriam. Et ubi soli deo? Cui non potius
magna aliqua multitudine hominum adducere
tantum in illis speciatibus? Air Guerinus Abb ser-
monem de Purificat. *Hi duo vultu deare virtu-
tum aduocantur in Salomonem tunc ubi ad susci-
piendum Christum Regem, non paruit in tem-
pli, sed in iustitia corda sui i sacra tabernaculi, ubi
adorare patrem in spiritu, & veritate iohannem,
ubi & suscipiunt, qui in manu facti se aliquam
quam habere iustitiam. In illis suscipi Christum
factus Deus i alius vix habet, ubi caput rediens
fuit.* Suscipi iustitia iustitia occurrit ad amorem
solumque amorem, & lacrimas i quod confirmantur
conuictis lacrimis, & confirmantur, argui abun-
dant lacrimis paucorum, facit incompensa infideli-
tatem multorum. Non quia multi, sed quia feridi,
quia inhi, quia iusti gratiam Deo sedem exhibet.
Habet Chritiane vnde gratissimum Deo edifi-
ces templum, & videri in cor tuum immacula-
tum, & virtutibus ornatum illa perhibet. Dicit
huius sapienter Chrysostomus homil. 26. ad Pop.

R. Opa

homines verfabant, verito sustinens peccata, & blasphemias. Longe autem maior est Deo no-
 dia, potentia nostra longanimitate colere, quam
 mortem gillare. Ad hoc 3, cum Stephanus lapidatus
 est, & occideretur, haec illi erat vox: *Domine ne statuas illi hoc peccatum*. Cum non po-
 tuit stare, bat de morte sua Deo offerenda? Cui
 peccatum mens ostendendum? passionis sine; in
 hac verba vultus spirant, quibus pro remissione
 peccatorum iudiciorum supplicabat? Poterat ho-
 mines maius quod esse apud Deum longanimita-
 tem in sustinendo proximum peccatis, quam
 mortis intolerantiam. Ille Nazarenus, occu-
 pationis Stephanum tam pueri suo aet
 Stephanus, & pueri motum nulla res perinde
 mobilita, ac iugiter tollit, ut mortui placida-
 ras, & tranquillitas. Ille quidem, ne in pericu-
 lum quidem vix adductus, eoi, à quibus im-
 petrabat, ostendit, utrum cum lapidaretur, pro
 lapidantibus orabat, ut Christi discipulis, pro
 qui eum cruciatum sustinebat, minus aliquid
 mori Christe essent, neque longanimitaria.
 Multum erat, quid Stephanus pro Iesu mor-
 tem oppeteret, sed illud maius, quod adeo lon-
 ganimitas esset in sustinendo proximum pecca-
 tis; ut vixit pro illis. Ne dubitamus, minus
 quod agere Deum, dum longanimitas in sustin-
 endo peccatores, quam dum mori se dedit. Sine
 enim peccata gravata, quam letalissima vol-
 uera. Multum, alterat illis: *Dignum unum-
 quodque, si respiciatur, quo videtur, & opor-
 tet pro peccatis suis, hoc. Sic iubet Dominus, ut
 oremus pro eis, qui nos fecerunt, & igne persequuntur*. Iam, ut enim epist. 1. v. p. 1. *Est peccatum
 ad mortem, non pro isto dicit, ut rursus quid
 Iesus amaret pro eis, qui nos fecerunt, & igne persequuntur*,
 subit orare, Iamque vixit orare pro eo, qui in-
 iudicium in peccatum ad mortem. Et quando pro
 his, à quibus ferimur, & letaliter periclitamur,
 orandum nobis est, qui non rectius mihi similiter
 orare pro tollendo proximi peccato, quod est ad
 mortem? At Beda ibi: *Democritus ad pro unum-
 quodque, & Iamque pro peccatis suis usque ad
 mortem non regere; & hoc idem, quia sunt in fra-
 trum quodam peccato unumquemque persequuntur
 graviter. Illud tot impatiens pondus erudum
 Quodam peccato unumquemque persequuntur
 vixit & quidem apud Deum gravata, & quod
 nos inextinguibilem sine peccato, ut iustitiamur,
 quam letalissima hostium tela. Non sic Dei
 charitas ostendens fortis in sustinendo vulneribus,
 ac lo propteris sustinendis. Maius enim illi
 negotium faciens peccata, quam vulnera. Iam 4.
*Inter quos faciens si dicitur, si supra faciem. Quae
 verba ponderans Dr. Cyrillus Alexandr. ibi ait:
 Sedis persequuntur & inierit. Ita patet autem super
 illa major videtur, quia, cum Iamque cum affe-
 cere de heresi, sedem, labi regis persequuntur dicitur
 faciem. Per hunc Iamque quidem in hunc superbia fac-
 tici insequuntur. Quod autem persequuntur nobis Arri-
 anis aduersum qui membra dicitur passimus: Sedem
 iustitiae est à vultu, qui Iamque infamiam
 excipimus. At illi cum Christi crucifixe est,
 ad istum infamiam membra nobis blasphemiam. Sa-
 penientissime Iamque Doctores componere vulne-
 ra à Iamque illa Iamque Iamque, cum blasphemis, & Iamque
 Arrianismum, putat hanc illamque crucifixe, &
 de inextinguibilem: ut quid membra mortis à Iamque
 illa Iamque Iamque Paris, nempe Iamque**

ganimitatem in sustinendo delictis Arriano-
 rum.

3. Regum 6. Fecitque in templo fene-
 stras obliquas. Et edificauit super-
 parietem templi tabulata per gy-
 rum in parietibus domus per cir-
 cumum templi, & oraculi, & fecit
 latera in circuitu. Tabulatam,
 quod subter erat, etc.

§. IV.

Vel minimum Dei perceptum ingentem
 carnis mortificationem indicit.

Notum est totum: Fecitque in templo fene-
 stras obliquas; hoc est, quae in parte exte-
 riori angustae essent, & in parte interiori laes-
 simae. Si quodvis visum in nescia in adhibita,
 quae etiam angustae apparere existunt, ad quatuor
 partes totius ecclesiae angustae referantur am-
 plitudinem, quae magis dilatare, & excelsa lux,
 quae excipitur. Et quod hic in templo fecit sine
 protendunt: Vi in te, qui templum Dei excelsi-
 tudine sua; & de vel de minimo huius dicitur percepto,
 sic laetitia inextinguibile carnis dilatare, ut cap-
 tior sit. Quae spectant Beda lib. de Tem-
 plo Salom. cap. 7. inquit: *Unde & ibi, id est, in
 templo, ut patet, in parietibus, quae quae subter
 parietem inextinguibilem vel ad minimum perceptum
 tunc finem verbi expositum colligendi dilatare, &
 ad maiorem capere ad solentem exteriorem propa-
 rare. Expende illa, angustiam colligendi dilatare, hoc
 nescia dilatare manere in angustia, quod cum
 angustum est, angustum capere, & paruum huius.
 Sed hoc habet latius drama, quod licet parum,
 de modica accepta, cum statim carnis colligendum
 indicit, quae laetitia finis inextinguibile ad maiora
 capienda huius. Dicit illa Cant. 7. clausis ianuis
 essit, vix paruum foramen in ostio domus illi-
 quere. Quid tunc? Dilatare manus inextinguibilem
 per si ramus, & exteriorem inextinguibilem ad colligendum
 cum, exteriorem inextinguibilem inextinguibilem
 dilatare inextinguibilem, & dicitur inextinguibilem
 rita inextinguibilem. Fecit tibi solum Dei namque
 excipit angustiam fenestram, sine potest focum,
 & quod videri inextinguibilem videri inextinguibilem
 sunt, & nec minimum in eis apparuit, quod carnis
 nescia inextinguibilem operam non dicit; idem colligendum
 aut, quod manas, & dicitur, pleni fuerint myrba.
 Sic Theodorus. Manus autem, inquit, dilatare inextinguibilem
 rita, & dicitur inextinguibilem inextinguibilem, &
 fici dilatare mortificationem ad exteriorem inextinguibilem
 inextinguibilem affecta sum. Et clausis inextinguibilem
 fenestris: Surrexit ad laborem, & magis dicitur in
 ardorem, ut qui extra capere inextinguibilem inextinguibilem
 rita inextinguibilem, & carnis inextinguibilem inextinguibilem
 inextinguibilem inextinguibilem inextinguibilem inextinguibilem
 de rebus. Unde inextinguibilem inextinguibilem inextinguibilem
 inextinguibilem, ubi vel paruum, & angustiam parietem
 foramen inextinguibilem est, ad quod vix totus Deus
 accederet, sed quasi vel minima euagari vult-
 111, vix ita inextinguibilem inextinguibilem inextinguibilem
 mortificationem, quae laetitia inextinguibilem inextinguibilem*

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

Notum

di non venit, sed per ambages Scripturarum, & Patrum, sic videretur peti. Quod praecurrit Pauli, ad Thimotheum, moniti sunt: *Despiciam custodiam, deinde prophetae vocem venientes*. Et quae sunt prophetarum nuntii vocem vitandae ab studioso veritatis? Quae non per confectas Scripturas, & Patrum venas veniunt. Alii Ioseph. D. Gregor. Dicitur laudari hereticos tanquam de ecclesiis ingenuos capere, quasi non quidem praesentem, quae in antiquorum Patrum libris versibus non tractatur, sed quae si, dum videri sapientes desiderant, inferius sibi auditoribus studiis seminare surgant. Hoc introitum manuum propriam, quod non de veterum Patrum scriptis hauriant, elidant; sed eam verum insinuant, quae sibi à Deo velle venire praesentant. Quod letale est in rebus periculosis ad soluta.

§. VII.

Sanctorum virtus inspicit, qui amat in virtute proficere.

SED & illud notandum, quod ad i. Adificatio super parietes templi tabulae per gyram in parietibus domus per circumum templi, & i. a. v. l. &c. Itaque per circumum Sanctorum in tabulis erat edificatio, 10 quibus tres ordines in Ecclesia significabatur. Ruptio, nimirum virginum, continentium, conjugatorum. Eandem quid horum ordinem in epistola in tabulis singebat per circumum Sanctorum i. Exod. 26. circa de opere tabernaculi agebatur, dictum invenio: *Pietas & tabulae flantes in tabernaculo*, inebantur autem tabulae flantes in circumum tabernaculi poni. Vbi Glossa interlinearis tabulas has vocat *Sanctos exemplo & doctrina* Ecclesiam vocantur. Quisquis ergo templum Dei amat fieri, de omni ordine, & flante praestantem personam, quasi in tabulis depictas habere per circumum, easque mente circueat, eorum & uocem, & amulas virtutes, & sic maxime in virtutem praestantem expendat. D. Gregor. PP. hom. 17. in Exech. facit: *Et in te immolans tabulissimum bellum, circumum, quia nisi amemus hoc, illud qui ad beatitudinem nostram acquirendam miteret, ipse usque ad tabulissimum sacrificium non perveniret*. In primis bonus per circumum ibi, praestantissimum hominum virtus quasi in tabulis pictas mente notans, quibus sic accendi debet, ut diligenter ferret, qui Deo gratiam, & maximum offerret sacrificium. Hinc sponsa Cant. 5. superius sibi Deum acquirere, mercedem daret: *Surgam, & circumum circumum, &c.* Quod vult o. bonus, tu ne circumum es circumum, qui habes Christum? Et quando longi per circumum in circumum, non magis Christum bonis per circumum eripuit? Cederetis fidelibus à te Christum merendum, si domum nostras conclusas, quam si civitatem circumum. Sed de scio hunc esse bonum circumum, qui non pedibus, sed manu sit, dum meretur per circumum civitatem, per circumum circumumque notatam virtutem, quorum exemplum accipit. His plane circumum est animae habitus à Christum. Hunc spe-

Abat sponsa, cuius nomen ait Philo ibi: *Sanctum, & circumum in circumum. Studiosus quorum in circumum, hoc est, in Epistola, in Scriptura. Sanctum, in Sanctorum virtus, & circumum, quomodo vult circumum ad te ducam, & quomodo hoc usque circumum, & circumum circumum. Proli fructuosus circumum? Sibi ubi tabulae per circumum, quibus Sanctorum virtus insculpta sunt, has circumum, has nos, has amulare, & saltem, nisi Deum in te tanquam in templo habeat.*

3. Regum 6. Domus autem cum edificaretur de lapidibus dolatis, atque perfectis edificata est & malleus, & securis, & omne ferramentum non sunt audita in domo, cum edificaretur. Ostium lateris medij in pariete erat, domus dexteræ; & per cochleam ascendebant in medium cenaculum, & à medio in tertium. Et edificavit domum, &c.

§. VIII.

Ecclesia Christi non ferro, sed voce edificatur.

DOLABERUM sic lapides, & ligus in monte, & sic ad amulsum sibi innotabantur, ut cum ad edificium venium est, ut illa compoveret, nullo instrumentorum ictu ageret assidue, ut dicit textus. *Et malleum, & securis, & omne ferramentum non sunt audita in domo, cum edificaretur*. Et merito, his enim vultis exprimebant Christi Ecclesia, quae non ferro, sed voce edificatur. Ait D. Bruno serm. 4. de Laud. Ecclesiae: *Astruunt autem in domo Domini, quando edificata est malleum, aut securis, aut vox ferramenti audita non est, quia Ecclesia Dei, quae per eam significabatur, non ferro, sed lingua aedificanda erat; non vox iustitiae dicitur, sed sancti Spiritus gratia illam costruunt*. Fundantur terrena regna ferro, & gladio, ferrum autem, aut gladius potius obscurat, quam perficitur Ecclesiae Christi fundit, quae magis de voce sapientiae nascitur, & augmentatur. Genes. 3. ut acciter Dani homines à paradiso, *Castro autem paradisi circumum pratum Cherubim, & flammeum gladium*. Eius minus gladii, nimirum quod homines acciter à paradiso, quod paradisi Ecclesiae sine hominibus. Ai Adon. 2. dum Ecclesiae audiret ad opus praebantur: *Appropinquant illi dispartitio longas, circumum ignis, qui supra singulos torram*. Ibi gladius positus, hic dicitur datus. Et qui non magis in illo Ecclesiae digne positus gladius? Gladius magis probetibus edificatorem Ecclesiae, quae in lingua habet gratiam, unde valet laudari. Ait D. Cyril. Hierosol. can. ch. 17. *In ipse autem lingua ignem sibi super illas, ut non tunc spiritus, per linguas ignem impetantur spiritus illorum. Gladius ignem per linguas ingressum paradisi: ignis autem ignis, sales circumum*.

[illegible]

filii habitas, sicut Propheta dicit: Quam iuste fides est, etc. Circa que in D. Zenobio a. lectionis 14. Solamini ut accipiamus templum iusti habitantis aperit confitendum, quod in Saburam, ut refertur in ipsius libro, quod proximum mirabiliter, in magnitudinem, aperit, breviter, ad me etiam sic, quod in unum decem milia esse committit, ut legimus dantes: Qui cadens in ambrosio patitur. Sed hoc facillime, sine legitime, aut diuina cultura, nec sufficiens, nec necessaria, laus est a prophetis Dei benedictis, dicens: Cum laus in bonum est, etc. S. ibi.

§. XI.

Eūi Deus p̄sens, eūi in aīnē sūo
 firmat.

Non ad parvam utilitatem Mraillitaram dice-
bat Deus: *Et volo habitare in medio filiorum
Israel.* Semper enim Dei presidia prebent. est
suis habitatio, videturque non parvam potestatem
illis habere indicabat: *Beati facti vos vestrae,
& sedis vestrae, & habitatio vestra in terra ista.*
Theodor. legi hæc vltima verba est, *Et haec
est factura vobis terra ista.* Symmach. altera
perit: *Et confirmabo vos in terra ista.* Quid pul-
chrius? Idem ait, quod Deus inhabitat, sua
presens in habitantibus nolet, & quod faciat
non in ea esse, de his non sua potestate con-
fitemur, oculosque inde. Vt dicit D. Hieron.
Ihs: *Habitate,* inquit, *vestrum, in faciem de
habitatorum faciem: sua vos ipsi, iuxta Sym-
machum, forma habitatorum fundabit, qui ait: Et
confirmabo vos in terra.* Plane habitans nobiscum
Dei, idem ait, ac nos in habitantia firmare.
Nonquam enim Dei presens non non facit nobis,
& laudem in boni habitare. Psalm. 139. dicebat
David: *Abstraxisti rethi cum voluisti tu.* Hoc tuum
promittitur tibi, quod cum Deo habuissent,
sed in eo voluit intelligi maxime. An ibi D.
Iulius Augustinus. *Abstraxisti sunt in terra sua,* bene
istis erit cum voluisti tu. Quia non calumiam suam ama-
verunt, in sedulo vestro suo parum intendere vo-
lunt. Reddeat, & deservit sedere, sique in habi-
tatione, parumque gignit, vultusque filiorum in abun-
dantia se ferunt. Expendite, faciem de abun-
dantia se ferunt, i quippe est vultus Dei, & pre-
sentia nobis, illud omnibus bonis abundantiam
sufficiat eis est.

3. *Regum* 6. Et edificauit parietes domus intrinsecus tabulis cedrinis, &c. Et cedro omnis domus intrinsecus uestiebatur, habens tornaturas, & iuncturas suas factas, & celatums eminentes: omnia cedrinis tabulis uestiebantur, nec omnino lapis apparere poterat in pariete. Oraculum autem in medio domus, &c.

§. XII.

simonem. Debemus equidem Casari vestigal, sine tributo i Deo autem debemus timorem. Et que cum de tributo solvendi ageret, timorem Dei timorem? Ne in tractatu illi utimorum soluendocum cunctis abque refectione, que maxime per Dei timorem expollicuit. *h. d. Nazianz. tract. 9. Quia Casari, ad administrationem in me datus, qui Casari sum, Casari reddis, & qui Dei Deo, tui vestigalibus imbecem: timorem autem cum dico, exercitum probabo.* Sic bonis patet exemplum vobis ubi eo ipso, quod timor Dei mandaret. Vult enim timor Dei ad id, avaritia non est; qui regnat, cum penum Dei notor ebet. *Vi dicit D. Zeno lib. 1. item. 14. Nemo confiderat immunditatem Dei indici flammam: per quos cuncti mundi iussus sunt. Solus calor, de quo dicitur est, sola ignum argenteum, & cursum. Ecce tibi, ubi Dei iussu, i quo non est, pro Deo habetur vitam, quod ex avaritia nascitur.*

3. *Regum 6.* Et fecit in oraculo duos Cherubim de lignis oliivarum, decena cubicorum altitudinis. Quinque cubitorum ala Cherub una, & quinque cubitorum ala Cherub altera; id est, decem cubitos habentes, &c.

§. XVIII.

Facillime potest quis in formam Angelorum transire.

*I*llud aliquando mirari, quod ait: *Item in oraculo duo Cherubim de lignis oliivarum, &c.* Et quando in lege fieri sculptis vocabatur, cui permitti sunt fieri duo Cherubim ex lignis in templi fabrica. propius humanis animis ad virtutem insinuatum; & ideo duo Cherubim illi propouebantur et lignis facti; ut ostenderetur, quomodo facilius ex hominibus possint fieri Angeli. Ex quo monebat D. Bruno de leudibus Eccles. cap. 4. dicens: *Tu quoque si tu Cherubim fieri poteris. Mitui enim i hominibus, quam ex lignis sunt Cherubim; & multi quidem ex hominibus Cherubim facti sunt. Vnde videre Cherubim? Responso Peleus, omni seculum plenum, dolorem gnam, &c. Melior planè, & facilius ex homine potest Angelus, tu Cherubim fieri, quàm ex ligno. Quod si lignum artificis industria Angelum efformat, facilius virtutis amor nos in Angelos efformabit. Malech. cap. 4. dicitur: *Labor seculorum cessabit faciem, & legem etiam nec erunt; quia Angelus Domini exercituum est. Ecce tibi facies homo et dicitur esse Angelus Dei. Et quomodo natus a corpore sic poterit transire in naturam angelicam? Quia creatus potest fieri? Vnde virtutis proposito. Auebat Chrysostomus, homil. 33. in Acta: *Quomodo dicitur cum fieri homo, de materia quadam, ut & de homine. Materiam quadam ipsi homo, fieri autem potest Angelus, & bestia. Nam de quibusdam in omnibus dicitur est: Angelus Domini est, &c. Nihil magis dulcis de materia, quasi ingreditur, si de sua clementia ac voluntate. Latet ista***

*Ita est in in optis res. Etenim, inquit, immensus vester sicut leo: nus autem Angelus e corporebus, &c. Nihil igitur prohibet nos Angelis fieri statim si voluerimus. Quod cuiuslibet accidi materia, id accidet homini, imò & bestis, & feculis homini. Quia modò arbor erat, modo si lignum, deinde ad alibi nulla fieri instrumenta, non parum artificis fideore figurati in bestiam, vel in hominem, vel in Angelum, vel in Deum. Similiter qui modò homo est, statim Angelus potest fieri, non secuti, nec maledi, sed virtutis clementia. Ve enim qui statim Angelus erat, virtus voluntatis sue factus fuit leo, & serpens; sic qui statim homo est, bona sue voluntate et fortiter Angelorum accedit. Ve mortis dicitur lesus meus Math. 26. de hominibus: *Etenim fuit Angelus Dei. Quod spectum D. Zeno lib. 3. item. 14. dicitur Angelus Christianus magna expendi, ubi cum totum aequum nature fuit, ut cum in profundum homines suspenderetur, cum totus ista; & qua nostra fuit ipsa mortis, & cum totus virtus, ex animalibus vero homines faller, ex hominibus in Angelos transirent. Proh Dei Ope. Max mirabile artificium! Rudem hominis naturam saltem, & quod alijs magis labore minime faceret, vel in Angelum transire, ipse medio aquarum profundis perficit facillime. Summa quondam difficultate Huiusmodi argum eubus ut monetur; & vi vel ari, vel argento, vel auro Regis signa impellerent, multo conficere laboris labore. Accessit tandem arduis praestantissimas, qui celestem machinam efformant, que de aquarum impetus beneficio, facili negotio, & penè sine labore regius reddat in aro, & curo virtus sculptor. Quis nesciat quibus ingenti labore opus sit, ut septuaginta hominum nature imago Dei, vel Angelorum possit imponi. Non potest homo, si hoc labore sui, immensum est laborandum est. Inuenit tamen divina Genetrix aquarum artificum, quo facillime, & facillime ex animalibus vero homines sunt, deinde in Angelos transire.**

§. XIX.

Misericordia est vita celestium virtutum.

*N*on cedus, sed olim marciū dedit Ciceronis faciens, cum dicit: *Firma oraculo duo Cherubim de lignis oliivarum.* Et quando omnia templi tabulae, & ipsam etiam ex cedro fecit, cum Cherubim maius ex oliua perficeret? *Ant D. Bruno de Land. Eccles. cap. 4. Quia de lignis oliivarum Cherubim facti sunt, nisi ut ait ad misericordiam perveniret? Magna est virtus misericordiae, fin quo nec ipsi Cherubim esse possunt. Sic est omnia & melles virtutis promouendas, & confirmandas; facit misericordiam ut sine illa nec Cherubim consistant, quoniam sunt sapientia diuinitus repleti. Virginitas illa fana cogitanti naturam simulantes collosi virginis dicit albicans Math. 23. sed quia non sumptuosa oleum fecim, id est, misericordiam non habuerim, inam sensum Patrum plurimorum cum Chrysostomo, ubi Sponsi rebeant sunt thalamo. Nulle enim, nec Angeli, nec Cherubim virtus sine misericordia valere*

quippe misericordia est cor, à quo caritas omnes virtutes acclatet & confiderentem, & vitam trahunt. Aiebat Plinius. Si. Dicitur, si affluant, omnia cor appetunt. Non recte motui apponi dicitur, sed cor. Et quando motus dicitur appositione non grauiorem, nec potiusum, cor tamen coedit, quod dicitur apponitur: In corde est misericordia, unde ipsa est cor, & idcirco ab illa in oculis accipit dilectionem amorem, qui ut misericordiam impedit, sic cor virtutum percipit, nam inde vitam trahunt. Ex quo monetur Chrysostomus. homil. 14. in Matthe. Inuenimus in omni virtute, maxime in caritate misericordiam, & misericordiam, sine qua saltem caritas non potest, ut quicquid illa virtutes ostendunt, quippe absque virtutibus multi inuitatiles possunt, quam autem absque misericordia confingatur. Vnde etiam res in multis scriptis, quibus saltem ipsa caritas, misericordia est. Quare mirum corda virtutis officina coluimini, & cor ipsum officina seminis: quod quidem cor nisi aterni mundi spiritum prebeat, uoluerit attingitur. Habet hoc cor, quod ubi comprimitur in suos spiritus emittit, statim exurgit. Et sic misericordia diuinae officina compellat totum virtutis corpus in omni delinquit. Totum ergo virtutum hoc conuenit esse misericordia, vaque vitam, & consilium ceteris virtutibus prestat. Ut dicat ex ipso Chrysostomo Auctor capite Grace in D. Lucam exp. 6. versu 10. Non mirum est misericordiam in virtutibus apparere, quoniam hoc ipsum maxime necessarium, & vitam compellit, & quare diuina absque corda non virtutis, si sunt hac saltem nunquam abiciunt. Etiam hoc virtutis bona promittit. Ut à corda, sic à misericordia omnes virtutes feruunt, & sine misericordia, vel puritas angelica perditur.

§. XX.

Ubi vel umbra Christi, ibi et splendet
radiantia eius per lignum.

Adi ignot luce à Salomone duo Cherubim à se ipsa emanant, qui adhaerent arce iudana. Et Dominus Exod. 25. coadiu fecerat ex auto solido domi enim Cherubim, qui electi supra artem, dicit enim Dominus quibus Cherubim arces, & praelibet facti, &c. Et quando Cherubim illius arce solido fuerint, Salomon maluit spiritus duo Cherubim ex ligno facere. De Cherubim arce locutus Georg. Venerabilis Hieronymus Cant. 1. 200. p. 1. dicitur. Cherubim arce gemmam in se habent Christum artem indicat. Ut in Cherubim Christus expressi uideatur, sic in gemma Cherubim gemmam eiusdem naturae ostendebant. Neque enim, quod Salomon addidit in suis Cherubim gemmam, quae maxime in arce quae in se habebant. Ni qui enim gloriose Christus expressi uideatur vel in umbra, nisi & videlicet clarescere per lignum facta. Hinc Matthe. 1. dicit: Christi autem gemma si erat, cum esset dissipata mater eius. Maria Ioseph. &c. Et inhaerent, quod si pecuniam esset à Deo, ut mater filij sui (pocula esset Ioseph, qui faber erat. Cur non magis electus fuit in Maria sponsus eius aliquid vel nullum arce, vel liberalioris? Cui magis faber electus? Aut ingens electio-

per. 1. in Matthe. Idem & Maria de qua facta erat deposita. fabra lignaria, quoniam & Christi sponsa Ecclesia emittit saltem inueniunt, & omni arce facti per lignum crucis fuerat operantur. Eligunt faber lignarius in sponsam Mariam maris Iesu, ut nihil Iesu possit apparere, qui simul videatur ligna gloriosissimi operis eius, quod per lignum facturus erat. Adde etiam Iesu in eis arce electus ad crucem, ut in non pariter credatur emittit ad terras uenitum fuisse, nisi fuerit electus. Sic ut Andreas Cretensis in Exultatione: Si non esset arce, non fuisse Christus in terra. Sic una nobis semper apparent & Christus, & arce.

§. XXI.

In scientia Scripturarum validissimum
Ecclesie tuam est.

Attente persequere Cherubim in medio in apostoli inueniunt, & arce diuina autem alia sunt Cherubim, & tangit alia uia patet. & alia Cherubim sicut tangit patet in arce. Medio positus Cherubim alia sua arcegebant utrumque templi interioris parietem, habentes sub his oculum, & arce. Et quid, quod Cherubim alia sua regerent arce? Alia D. Hieronymus de laudibus Ecclesie, cap. 1. ubi arce sub alia Cherubim arce inueniuntur sicut dicitur, quia nihil est, quod in Ecclesia Dei descendit, & uirtus, sicut sermo diuinus, & scientia Scripturarum. Non sic arce uirtus protegitur, & manentur fideles Ecclesie, ut eloqui diuini meditatione, & diuinarum Scripturarum notitia. Aiebat Cant. 4. Sicut terrae David taliam tantum, quae adhaerent ipsi cum propugnaculis, uirtus eius per arce arce, arce arce uirtus fuit. Vi de arce uirtus fuit fundamina, non mior, quod tot propugnaculis, arce arce, & inueniuntur inueniuntur, & dicit enim eloqui uirtus inueniuntur, confirmantur. Aut D. Gregorius PP. homil. 1. in Ezech. In castris gentium, ut facere uirtus est. Quod ergo per arce sancta Ecclesia, ubi facta arce, loqui de signatione in qua dum uirtus eius per arce arce, per hanc uirtutem inueniuntur uirtutis uirtutis, quae uirtutis nostra inueniuntur in arce eloqui conuenit. Si quippe sunt Dei praecepta, ubi in templis arce, & Quia ubi praecepta sunt, ut praecepta uirtutis inueniuntur. Nihil praecepta, quin ad inueniuntur nostrum, quo ad habebant libenter, & deuenit ad Deum, quod non inueniuntur in arce eloqui, & Scripturarum laudibus. Nota alia hinc Ezechiel illi potentissimi ex Ador. 1. ut recesserit à Ierosolymis, ut ibat legens Ihu poephthiam, ut accedens Philippus ubi explicat Ierosolymis & colipse ibat in arce. Nota ergo praecepta in hinc. Si in Ierosolymis Scripturae, & Philippus eloqui inueniuntur inueniuntur: de quo ait D. Chrysostomus homil. 1. in Ad. Deum praecepta inueniuntur, Ezechiel ibat, non uirtus & Ihu Christum, non uirtus per arce. Fuit uirtus, quia fuit Ierosolymis, & credidit Philippo praecepta talia fuit, & Salomon erat arce ubi, arce ubi Scripturae, uirtutis inueniuntur: cum & terra uirtutis, & arce uirtutis fuit. & inueniuntur ubi ubi uirtutis, ut credidit. Terra ubi, arce ubi ubi Scripturarum laudibus Deus pluit in arce inueniuntur.

§. XXII.

*Non terreus hincat sed supernis adoles,
qui in conspectu christiano
excellens spectat.*

[illegible]

mulieris videtur, de tribu Nephtali, parte Tyrio, artificem ararium, & plenum sapientia, & intelligentia, & doctrina ad faciendum omne opus ex arte. Qui cum venisset ad Regem Salomonem, fecit omne opus eius. Et sicut dicitur columnas arctis.

6. XXIII

*Magistri bonorum operum non immerito
conferuntur pariter nostri.*

[illegible]

3. Reg. 7. Misit quoque Rex Salomon,
& tulit Phœm de Tyro, filium

*fontem. Quia postremum cruciationem sacro-
rum & laqueo accipit; idcirco postremo illum pa-
trum si citet, ut esset inde filius adolescentinoi.*

§. XXIV.

*Laudabile in Principe, quod in familiari-
bus suis potius nascatur, gratiaque
doctis, quam fortuna
spectet.*

NON miror, quod in presenti te ceteri de Hi-
storia nominant: *Mysis Rex & alii, & sa-
lus Hyam, &c. arsihi em ararium, & pterum sa-
pientia, & iustitia, & de ista ad sui iudicium
omni iudic, &c. Illud magis mirandum quod an-
t. Paralip. 1. Dixit autem Hyam Rex Tyri per
hunc, &c. Mysis ergo tibi verum praedixit, &
sen misimum Hyam patrem meum. Filium me-
um in filiabus Dan: cuius pater fuit Tyrius, qui
iustitiam operaretur in auro, & argenteo, & ferro,
& marmore, & ligno, in purpurea quoque, &c.
Exinde illa, Hyam patrem meum: non enim
dedignaret Rex Tyri vocare patrem suum ho-
minem, qui ad summum inter praestantes artifi-
ces connumeratur. Et quidem de dignitate ma-
gnae, & familiaritatis erat, quod quis pater &
Regis doceretur. Et cur Rex tantae familiaritatis di-
gnitatem artificei suum, aut argentum, aut aere, aut
ferri impetere? Ipse permittit, dicens causam:
Mysis ubi virum praedixit, & sen misimum;
quem noverat, & praedixit, & scientissimum
ad familiaritatem, & penae regum dignitatem
vocat, nec aere fabrilium tribuit ei in illo. Virum
haec mens esset veneretis Principibus, & ad
familiaritatem, & dignitatem traheret vel ab anti-
quis mechanis, quos scirent prudentissimos, si-
pitentissimos, plures facientes parere, & gratiae
doctes, qualem facerent. Regem ex Deo electum
Samuel benedixit illi in illa, videretur aere
in quo nutrebaris, obiciens. At enim i. Reg. 18.
Reliquos isti parvales & passivi erant. Ex tamen hic
de post feracem electus in Regno est. Erat Saul
reprobatus; sed multi alij etiam caritativissimi
dones, nobilissimorum familiarum primogeniti
ad regnum aptissimi. Cui & pater trahere putet
Cur ex aere adeo vili parvulus legitur? At
Dix. Basil. Sel. orat. 14. de omnium principum
Deo? Talis animus & spiritus erat: quare &
extra gremio dilectionis vocatur ad regnum. Nam
regnum animi meum univm credidit aere. Ple-
ce filii Dei: abstraxim in die illa: in opere ma-
gnum confitear. Hoc Dei, hoc divinitus, &
peripicacissimi Principis est, quod cognita homi-
nis mente, & pendente, & sapientia non eru-
bescit vilis em artem eius, & etiam in ferro, aut
ligno abstraxim in egantem actionem, & ad se
trahit. Notis Iosephy historiam, vi factus fuit
seruus Pompeiani, ut in heracleae agros secularis
fuit aduersus, & in carcerem procius, vi inde
adductus ad conspectum Regi Pharaonis, cui
famem univm em reuelat, cuiusque laudandi
modum. Tunc Pharo Genes. 41. Nunquid sa-
pienterem, & consilium in vno? pater? Tu
ergo super dicitur meum, & ad istum imperium
causam propius obediens, &c. Quem servitium
*Pomphacis aulic, & in vinculis est; ad regna**

consortium suum elenat. Vnde hoc? Cogitavit
enim prudentiam, & virtutem suam non eru-
bescit. Vnde D. Ambros. ibi cap. 7. *Immo*
aliter est prius, quam cogit fecerit a Regi, quod a
revela ubi Regi est cognita. Vbi Rex agnovit
virum prudentiam, & sapientiam, non erubuit vel
secum in regni consortium pertrahere. Quod spe-
ctans Socruet apud Platonem 1. de Re pub. li-
cebat: Dicit in humando homine, vobis, quid d
impendendum ideat estis, autem in genti ratione
amulacris. Quapropter honorabilissimi estis. His
vis id, qui ad animum ferendum praestant argum-
ta. Agri ulla autem, & reliqua opificibus rei,
& ferrum. Proinde, & qui cogit omnia Geis
plectumque similes vobis ipse generatis. Quan-
doque tamen ex aere subole generati poterit
genera, & ex igne, aere, & reliqua om-
nes eodem modo alie et alie vicissim. Prout pa-
tribus igitur, & primis, & maximis principibus
Dei, ut natus rei sua bene considerat fuit, ut qui
quam ita iustitiam, quare quod an animi filium
apertum & velle amplexum sit. Et si filius ipseum
substraxit, aut substraxit fuit, unde mihi iustitia
habetur, si d. curat utrum in natura bonum tribui
vis, ad agricolas, aut opifices ipsum derivat, Et
si transus ex opificibus, aut agricolas nascitur quid
substraxit, bonum dicitur boni iustitiam, &c. Nid
prout Philo sophus 1. Deo magis commendatur
Principibus, quam quod in promouendis homi-
nibus, nihil aliud respiciunt in vnoquoque, quam
in dolo, animique figura. Vi si vel in agriculis,
vel in opificibus aereus praefulget animus, hi
proci debent ad Principem consortium. Ec
Proci, si ferrugineus sit, ad opificum vitam
derivatur.

§. XXV.

*Vi civile, & sacerdotale munus difficile
possit ab eodem recte administrari.*

ACCedo ad caritativissimum Salomonis colum-
nam, de quibus ait text. *Tunc dux colum-*
nae erat dux & vbi iustitiam abstraxit, &c.
Sub quarum columna figura duo fulcra Ec-
clesiae agnoscit Cathol. nimirum iustitiam, &
enim, & Ecclesiasticam. Similiter dicit Ezo-
di 17. *Moyse manus gravarentur; Aaron &*
Eleazar filii eius. Vbi Timoth. Antioch.
orat. in canticis de transfiguratione, item 1. Grechieri,
ibi: Confiteretur Aaron de iustitia magis
fraus, Huius de regni. Scribam vobis Cunctis Sa-
cerdotibus, & regni iustitiam. Ecce tibi vbi que ad
Ecclesiam Dei consuevit, & orandum,
dux columnae, duo fulcra consuevit, nemi-
num, cuius auctoritas, & Ecclesiastica, aut re-
gi dignitas, & sacerdotalis. Nec aliquando he
dux dignitates in vno consuevit, sed distincte,
& inter se separatim manifestantur. Nec numerus
id, vix enim fieri potest, ut ab vno valeat be-
ne & distincte. Munitur Moyses dum agit
cum Deo de succedere in Numer. 27. Pro-
inde dicitur Deus iustitiam omni pariter, ho-
minem, qui si super omni iustitia bene, & possit
carere, & videri autem, &c. Habetur Moyses
filios, quos non legit in dignitates sac. clorum,
sed in, quia non meriti ad id idoneos sed ha-
bebat consuetudinem, nimirum filios fratris sui
Aaron,

disting.

formis.

Erodip.

Timoth. duc.

Num. 27.

Aron.

zneo mari penitentiae gratitudinem denotatis dicebat enim de peccatis per penitentiam tollendis Psalm. 37. *Sicut enim graue grauiora sunt super me. Vtrum Apocal. 17. Sub tanquam mare vitreum mixtam ignem, &c.* Mare etenim templi in Apocalypsi in mare vitreum versum est; nimirum mare graue, in mare lenie. Sed & grauedinem xnei maris illud ostendebat, quod humeros duodecim bouum premebat, cum dicitur text. *Et stabat super duodecim boues, &c.* ut qui cum a maris vitrei erat, adeo leues ostendebantur, ut viderentur ipsi esse super mare. Ait enim: *Qui viderunt huiusmodi, & imago eius, vidi stantem super mare vitreum.* Et quando tanta grauitas erat mari xneo, ut sub illa etiam duodecim a uenientium humeri premerentur; unde hanc mutata est in tantam leuitatem, ut iam mare non xneum, sed vitreum sit, & qui circa illud, non sub illo, sed super illud stant? Quanta grauitas, ubi gemitur sub mari? Quanta leuitas, ubi statit supra mari? Ee unde hanc leuitas in mari, nisi quia quod xneum erat, iam vinum appareret, ut nimirum penitentiae peccatum addita sit confessio sacramentalis, qua peccata in vino perspicua fiunt, & inde grauedinem xneum auferuntur peccatis? Ait ibi Rupert. lib. 9. in Apocal. *Idcirco mare vitreum dictum esse iohi significatur, ut cognoscat quia conuenit, qui accedunt, diuitem se vitare, id est, simplici per ueritatem pure confessionis, &c.* Ecce ubi tota aris graue aboletur, & leuitas vitrei apparet, ubi etiam enote leuonem penitentiae additur. Erant enim grauiissima peccata per penitentiam tollenda, ubi confessionis sacramentum non adiecit; ubi autem hoc sacramentum confessionis perspicue à Deo indubitatum est, maximo onere peccatorum leuatur. Quid spectans Dominus post peccatum primi hominis clamabat ad illum Genes. 3. *Adm. ubi es?* Non quia locum ignoraret, qui omnia notat, sed ut hominem forte iam penitentem in sub aspectu illorum fecerit, ut suspicari D. tentaret, ad confessionem perspicuam alliceret, & inde peccatum eius maxime leuaretur. Pro quo ait Tertul. lib. 2. in Mar. *Interrogat Deum quasi excusata, et hoc in hac arbore probatur hominem in causa sui negligentem, non confessentem, ut daret ei locum suum et confitendo delictum, & hoc nomen uociferandi.* Dabitur locus delictum celebrandi, cum debeat locis confitendo: non possint enim delicta non leuari, ubi pro remedio adest confessio.

§. XXXV.

Christiani sacramenti solum recipiunt suum per uiam orbem.

MARE ergo xneum super duodecim boues ponitur, dicitur textus, *Et stabat super duodecim boues, &c.* Quia nimirum totum Christi sacramentum commissum est duodecim Apostolis, ut in totum orbem deferretur. Et cum non magis Aquilis, quam boues committitur portandum in orbem mysterium? Quando boues iugatas perueniret orbem? Non equidem necessum erat, ut boues illi Apostolici pedibus totum orbem peragerent, sed iugum impleretur quidam xpi facti etiam, ut enim xpi uocalissimum est

metallorum, sic in illo ostendebatur, quam facile dissimulanda erat Apostolica sumus. Nunciat. 21. *Etenim ergo Moses serpentem artem, & presens cum praesens, quia cum percussu afficeret sanabatur.* Cum xneum fecit serpentem, & non magis legatum? Remittens D. August. serm. 101. de tempore ait: *Quare tamen serpens ille, non de auro, aut argento, sed de armento factus fuit, uideamus.* Hoc mihi uidetur, quod dicta significatio habere possit. Vnam, propter diuturnitatem, quia uasa artem durare diutius possunt. Aliam propter uocis elaritatem, nam inter omnia metalla, uasa artem maiorem tinnitum edere, & longius sonare solent. *Distina ueni in uas tantum quia uas artem inuocare, sed per uas artem mundum clare saluatore praedicantem sonum petentem peruenire: idcirco serpens ille artem efficitur, ut dicitur Christi in uersis mundo clare praedicari, secundum illud, quod de App. Iesu scriptum est: In omnem terram uentum fuerit, &c.* Sic in xpi typo ostendebatur, quam perueniret orbem augurum Apostolicorum loquum.

§. XXXVI.

Munus Ecclesiasticum, ut in illo labores, non ut in illo delictis.

NOTAMUS dicitur de mari xneo, *Et stabat super duodecim boues, & quibus eras respiciendum ad Aquilonem, & eras ad Occidentem, & & ueni ad Meridionem, & eras ad Orientem; & mare super eis desuper erat.* Inque duodecim boues humeris mare xneum sustentantes, illud supra se hebant, ut eis lanam praeberent; non infra se, ut in illis equis & bibent, & delictis possent. Quid addidit illud obiectum Hebraei Psal. 101. *Misuerunt gloriam suam in similitudinem uultu conuersum.* Apud sanctos illos uinclos erant comedens, & bibens; apud templum Dei boues erant, non comedentes, nec bibentes, sed humeros mari sustinendo praeberent. Quippe in Dei populo, & gloria, & vita perditur, ubi Apostolici boues, nimirum vii Ecclesiasticis muneribus fungentes non humeros praebent, ut sustineant munera pondera; sed praebent ora, ut bibant, & comedant, & delictis de muneribus. De Prophetarum libris dicitur 4. Reg. 4. *Cumque passerent de cisterna, clamauerunt dicentes: Ader est in cisterna uir Dei.* Nec mirum, nam vii Ecclesiasticis additi muneribus, si in illis magis quam specent, qua uelantur, & delictis, non ubi uirum, sed mortem inueniunt. Vt clamat D. Bernard. in Declaratione: *Pa, uas ubi clericis: mors in cisterna. Mors in cisterna: mors in cisterna delictis est.* Cecide mihi homo, si te ad munus Ecclesiasticum trahit temporalis commoditas, si te trahit percipere olla, ut comedas, & delictis, mors tibi certissime in illa olla erit, & damnatio aeterna. Dicitur Iesus Math. 4. *Post me, facite uos fieri piscatores hominum.* Sic vocabat homines, ut post se uenirent ad Apostolicum munus, liberamque ueniendi potestatem faceret. Nihilominus sponsa Cant. 1. adhuc orabat, dicens: *Trahit me, post te currem, ut aderem uisui tui in iocundum.* Dicebat Iesus, ut ueniret; illa adhuc petebat trahi. Et uenit

posita erant ad sacramenta christiana representanda, cui quinque illorum id similia posuerunt. Deunt sacramenta Christi nos ad dexteram ducunt? Quod est, quod etiam in illis similitudine aliquod capiatur? Equidem sacramenta et si per dextera tantum conferantur, at dum in hoc seculo per homines ministrantur, non potest fieri, quod etiam similitudo non communis erit. Nihil enim inuenies in hoc seculo per homines administrationem, quod dextere, & sinistros non capias. Conspicere sanctissimi Rebrece ex sanctissimo Isaac, & cum patris veteris gignatur, dictum est illi Genes. 22. *Das geret sunt in vitro tuo.* Ex vocibus sanctissimi Petriarcharum sola Rebecca duxit filios suos in vitro habuit, Iacob, & Esau, quorum alter eligendus, aliter erat reprobandus. Et erat in hac semine inueniri voluit Deus simul electi filij, & reprobi conceptum? In ille Ecclesia multas adhuc ex hominibus viciatibus conditicia exprimebatur, quod autem ex hominibus sic, & bonos, & malos erit. At Guentius Abbatis, de Aemulo. Dico. *Oranda est, i facies, Ecclesia, non sitat.* Adria selo Israhel sicut Rebecca Iacob, & Esau non solum fecit ut bene, & male, sed etiam diffidit, & indisciplinatus: qui tamen ipso propter omnia Israhel, vel fecit aliquid autem substantiam. Ecclesia vixit saluipsum, & amplectitur. Equidem dum sumus in hoc mundiali statu, & per per homines administrantur, neque fieri, vel ad sanctissimum male, & improbi dimittantur, & etiam ad peccatissima quaque eligantur. *March. 23. Simile est regnum celorum sagitta missa in mare, & ex eum graui piscium et regnum. Quoniam, cum missa esset, educeretur, & fecit latius sedentes, elegerunt in mare in sa, male autem forum miserunt.* Erant igitur in segete illa casti si mali, & reprobi. Et qui fieri possunt, ut segete illa non inagi à se arceret malos? Ad Theophyl. *Segna illa est delicta a piscium apostolorum, quare miracula, & prophetarum vultus tenebra est.* Hec signa signata non generat congregant herbarum, ortus, saltem, meretrices, publicanos, laicos, &c. Vbi autem per homines Ecclesia funditur, in se sanctissimi essent, & Apostoli Christi, non potuerunt eulare, quoniam multos indignos, & reprobandos capere, & ad celestissimam functionem elinarent. Non est homines in her vix degenet, solus bonos, & dignos admittet, & capere. Apoc. 7. Et vidi alterum Angelum ascendentem ab eum salu, habentem signum Dei vni: & clamauit voce magna quater Angli, quibus datum est necesse terra, & mari, decem: Necesse necesse terra, & mari, neque arborum, quod visat signum fecerit Dei vixit in segetem terram. Et ceteri vni: qui erant designare ele dos homines, et tunc male, & reprobi inuoluuntur. Et cur Domine vni tradit hoc munus designandi electos malos? Vos nonne scilicet scilicet, & pro electis reprobus designabit? sed fecerit, si homo esset designetur illi, se Angeli est, qui solus possit dignos, & merentes designare. At Guentius Abbas scribit. in Dom. in Remi: *Sanctus archiepiscopus hominum, sed iudicis, & ministris Angelorum signabunt. Tota super fructus verorum, et discernant saluandi à multitudine reproborum.* Expende illud, non arbitrat hominum: quippe si homines arbitrio fieret dilatio, & designatio

saluandorum; vel celestissimi possent spectare se solubandos in superna loca. Idem designant, que non admittit meretrices, neque le dignos, Angelo ministrant, non homini. Vide namque vniuersa ele ditiones, & promotiones fratas et hominibus, & illar si pro maiori parte admissi non sint indignissimi omnium.

§. XLIV.

A christianis sacramentis animabus bonis Angelis aquatur.

ILLud in calce huius capitis referunt, quod facit in calce huius capitis repetitur, nimirum, quod ibi essent leues & breues, & Cherebim, vel, si male, in eum inuenies, Cherubim, & leues, & palmas, &c. Et miratur, quod in calce huius leues sustentantur, semper repetuntur: sed fere ratio. Cherubim locuta. Sed vnde certius, quoniam à Christianorum sacramentorum basibus hinc societas, imò & vniuersa ostentat animas, & Angeli? Vi totum illud opus ad lucere, si in sacra proutem Christiane sacramenta, totumque esse dicit representant, sic non mirandum est, quod sensibile quicquid animalia ostentat Angeli locuta. Desecrantur enim christianis vniuersa, quod vel essent, & rimerit homo abest in Angelum. Hinc de Sacramento Baptismi agens D. Leo lib. 3. serm. 4. alitum enim agatur, naturam, & alitum in profundam huius vel superem vixit, etiam meritis, aqua sacra sacrum meritis. Et tunc vixit, & ex animalibus vixit homines saluet, & homines in Angelis transiunt. Equidem hoc potest sacramenta Chastitatis, quod animalibus homines possit transire in Angelum, & celestissimam spiritibus locuta. Marc. 16. dicitur: *Initium Euangelij Iesu Christi filij Dei. Sicut scriptum est in Israhel. Propterea: Ecce ego mitto Angelum meum ante faciem tuam, qui preparauit viam tuam a terti, &c.* De Ioanne Christi paterfamilia mittendo locutus est illi alitum vixit Angelum. Et ut Ioannis intelligitur à Merito in Angelis ipse promittit in iudicio, quod homines transirent in Angelos, & qui ante iudicem, & essent erant ante iudicem, & de rebus Angelis, & ministris Angelis. Vi dicit D. Chrysostomus, serm. 39. Cum Christus de iudicio iudicet, locutus Angelis est generatus in terra, vixit iudicet iudicet ipse se celestissimam de Christi Domini eductum, & gratia vixit, quod tenebra, & celestissimam animalis, & Angeli in locutionem, imò in vixit abest. Paulus 1. ad Corinth. 11. de se dicitur: *Scio hominem qui Chastitatis ante a a quaterdecim, (sive in corpore sive in terra crepus, asce), Deos se iudicet iudicet de asce ad terram calum, &c.* Dum adhuc in terris erat, iam quasi homines vixit in celis, & in quo hac potest animalis homo? Ipse est: Et Chastitatis; post induit Christum sic potest, ut Angelicas perfectiones loquere decessit. De illo sapienter D. Chrysostomus hominem dicit huius. Paulus in terra gradatur si se asce iudicet, quasi Angelum faceret faceret. *Non in passio-*

Leo.

Marc. 1.

1.

Chrysostomus.

1. Corinth.

Chrysostomus.

§. III.

Maxima omnium letitia ab ipso Iesu.

Vide Salomonem gradientem eue eccam, sed non saluam, ve saluatur patet eius De- uid. Dicit enim de Salomone peritus reuerit Rex autem Salomon, & omnis multitudo Israel, que conuertere ad eum, gradiebatur cum illa ante arcam. De Deuide etiam in simili pompa dicit 2. Regum 6. Dauid perambulabat in organum armarum, & salubac omni uocibus suis ante Deum, postea Dauid erat accensus Epithetum hinc. Et Dauid, & omnis populus deducebat arcam, &c. Utrobique arca deferrebat magna pompa, nec innotuit letitia populi, & Regis. Sed in Dauid eò processit magnitudinis letitia, ut hominem fecerit nudari purpura, & ante arcam eum viobis glorie. Non sic in Salomone, qui est letus, & gaudens cum populo suo praecedebat arcam, non letis erat illam. Et cur non fuit in Salomone tanta letitia, quia hominem faceret salutare ante arcam, ut Deuid letant? Causam mihi sollicitum ipsissima verbe testatur, quae de Salomone solent dicunt, quod gradiebatur ante arcam, de Dauid eum dicit: Salubac itaque uocibus ante Deum. Pater & pater Salomonis, & filius Deuid erat ante arcam, sed de Dauid singulariter dicitur saltus eius fuisse ante Deum, quae Dominus, qui in arca repensabat, seie magis Dauidi inclinaret, & percutit modo eius per oida tangeret, ex quo non mihi, quod maior impleverit letitia abundantia visque ad edemus letus. De solo enim Dominus in summa, & perfecta letitia potest exultare. Elizabeth in utero hebraeorum exceptit domi sua Mariam uisibilissimam diuini nobiscum faderit et in. Quid tunc? An illa Luc. 1. Pro facta est uox saluatoris in utero matris meae, exultans ut gaudet iussus in uero meo. Ecce ubi ad praesentiam Mariae, quae uere eccae hominis dominique beatissimum diuino in gaudium exultasse, & non dicitur Elizabeth exultasse. Et quidem filius perit Elizabeth pleuribus, & salubus ostendit letitiam conceptionis de Maria praesentia, quoniam Ioannes, qui uiculis materem uenerat, exultat. Minus Elizabeth non exultat, & exultat Ioannes. Ecce Ioannes magis letus exultat, quam Elizabeth mater eius? Ioanni singulariter seie ostendit Dominus lesu exultant in Maria uero, ex quo illi ubi natus Iesus maior usque eò letus. De deus? Vide distinetum. Pater prius Elizabeth aduocant, si id hanc prius gratiam sensu. Ita natura exultat audire, sed Ioannes exultat uoce mysterii. Ita Maria, isti Domini sensu aduocant. Expende easdem, ob quam exultant Ioannes, & non exultant Elizabeth, nimirum ait. Ita Maria, ubi Deum sensu aduocant, non tam letas, quam Maria pullabat Elizabethum, ut sequentem Iesus monetur, ex quo uox & maior, & praeferat ad nos potest peruenire letitia. Crede mihi, nulla occurrat, nec Senectus, nec Angeli, nec Maria tantum possunt letare in Iesu humo aduocant, ut solus letus potest. Mirum haec de Iesu affectus Abraham exceptit tres Angelos domi suae, qui hospiti gratiam referentes dicunt et Genesi 18. Habebat filium Isaac uxor sua. Quo

audire Sara risit post eum caberaculo. Et Abraham, & Sara eundem omnium de habendo filio, & non Abraham, sed Sara risit. Et eue potius Sara in talenuntio tanta perfula est letitia, uerideret? An illi praecipue mihi infinitam eliquid expectant fuit de Iesu Dei filio? At D. Ephrem serm. in Abraham, & Isaac: Non propter Isaac risit Sara, sed propter natum ex Abrahama Virgine. Et si Ioannes exultant in uero, ita & Sara risu Sara gaudium significat. In ea fuit uox, & grandis letitia, in qua ex Maria natus Iesus praemonstrabatur, quem ui ostendebat salus Ioannis, sic natus Sara. Non enim filij dilectissimi, & optatissimi sic impleri patientes gaudio, ut uox Iesu Mariae filius sit homines suos in gaudio tradere. Sic nobis per oculos uox Iesus, & salubac, nisi eo gaudio implemus, quod in nobis exsorbent omnes caritatem. Nota est illa Arabi uox Genesi 45. Sufficit mihi, si Iesus filius meus uox. Quoniam sic in Iesu transiit Gueuicis Abb. serm. 1. de resurrex. Christi: O uoxem fidelium, & plane dignam amicus Iesu? Sufficit mihi, si Iesu uox. Quod mihi deesse poterit, si Iesu uox? Iam dehis amica alia, mihi interest uox dammeda Iesu uox. Cam sit amicus Christi letum abserbere affectum hominis, ut uenerat Iesu, non nisi Iesu Christum, & ea, quae sunt Iesu Christi sentiam. Hinc uoxque qui sic afficitur eò, non est uoxem praepertis, eò non sentit inuicem, uoxem approbat, contentum damna, uoxem letum deponet, inuicem non sentit se pati, cum magis de uoxem ad uoxem transire se facit. Ex mortuo malocum omnium eò praepertis, & inuicem, & mortis fundatus exultatur in eo, cui uoxem Iesu affliget. Quod spectant Domini Maria, & ai: Si quae uox uenire possit me, aduocet semper, & uoxem exultant suam, & sequatur me. Sed letentibus suis propitiam exhortationem, & etiam sublationem annuntia. Cum non magis praepertis proportionem Qualis haec merces seditionum Iesu, ut se exhortetur, ut crucem tollant? Equidem non hoc pro paria ponitur mercede, quando enim nulli non est erue tollenda, uoxem, uoxem, nulli non frequentissimae sunt occasiones, in quibus uoxem cellum sit se abnegat. Quoniam Iesu spectat, non uoxem sibi à cruce, nec ab abnegatione, quoniam ponitur secut uoxemque amplexetur, nullum inde sentit inuicem, uoxem, uoxem uoxem.

§. IV.

Sapientia sermo Ecclesiae firmitudo.

et animatio.

Ponitur, arca in praesentissimo templi loco, sub eis Cherubim: Significat Cherubim expendere alia super locum arcae, & praepertis arcam. Circa quae uoxem d. Deo de laud. Ecclesi. cap. 4. Iam autem sub alis Cherubim accedat praepertis arcam, quia nihil est, quod sit Ecclesiam Dei defendat, & minuat, si in sermo domini, & sermo in sermone. Et quoniam uoxem maxime mihi, & consummationem ad deum uoxem sapienter prolatio à Iam cap. 4. Co modum quoniam occurrat Deum, & non inuicem. In die illa distinet uoxem pulchra, &c. Vbi non inuicem Deum uoxem, necesse est, uenit uoxem uoxem sustinet. Ad haec uoxem dicere D. I. I. I.

Hieronym. D. Hieronymus. Si va, & brevisse virgines sunt, quas
lumen habebant virtutum, & sancta thalamum in-
gressae sunt. Desiderant autem virginem, quae verbum
Domini cum iungunt. Ledi nullum virtutibus
conspicere has, tamen se fecerunt, & servus in
illis verbis, nisi sub divini Verbi robore, & sancti-
tate. Quod si illi non affuerit, praesens desiderii
propter nimiam infirmitatem, invalida sunt, &
propterea desiderium ipsarum virgines, nuntium,
qui supereminet in Ecclesia, ut in gradum veni-
tus, vbi deest illis, qui sapienter verbum Dei an-
nuntiant. Nec mirum, in eo ratio est, & robur
fidelium, & servorum. Manebat illas cap. 1. Do-
minus exercituum cunctis in Ierusalem, & in Iuda
validem, & sanctum, omnia verba parat, & amar
horum aqua. Et ceteri vi fortitudo quibus, & veloci-
tate, & robore ascendenda dicuntur populo, non va-
leat non desistere, & cadere. Et in quo tota haec
fortitudo, & valentia, & robur ascendenda sunt
in eo quod sermo dominus, & Scripturarum eru-
ditio referatur. An D. Basil. lib. 1. *Ad Hebr.* inquam,
ascendit ad Ecclesiam robur parat, & aqua, sub-
sistunt validem, & sancti ut efficiant sermonem, pra-
tice efficiant aieum, unde dicitur accendit
quemadmodum & Iudas dicitur ut efficiat pa-
pulum firmum, &c. Quod si Ecclesia nonnulla
quibus labori parat aqua, qui taceat parat
sermo dominus, unde dicitur eruditio, ne pla-
ne sensu dominus, hoc signo caligat, robur parat
esse altitatem. Vbi facit hunc hunc eruditio
sermo dominus deservit in Ecclesia, motu
et eruditio illi & robur, & sanctitudo altitatem. Et
sine robore, & sanctitudine, non cadit, & in-
teritudo in I. Dicitur Cap. 1. *Qui habuit in
haurit, unde ascendit, fac me audire vocem
tuam.* Illa illi vox requiritur in Ecclesia, quae
et copiosum, qui in bonis dicitur Scripturarum
habere, sine qui solus est caligat, & motus spe-
dande. Rem pulchre dicitur Gortius Abb.
legit, i. pro dicitur, *Qui habuit in haurit, fac
me audire vocem tuam.* Non sum ego, et in di-
ctum debet videri, non sum, qui habitum in haurit,
neque mihi videri est deinde, qui habuit
in sapientia. Corpora enim peccatorum, quod sunt
nisi sapientia virtutum? Parat, ne sol-
les, est, qui haurit habitum qui sancti in lega-
Domini iudicantur, ne non, & qui haurit
legit, in haurit parat, quae sanctitudo
dignus, ut parat dicitur, &c. Tunc tibi, qui sunt,
qui habuit in haurit, nuntium qui servus
Scripturarum, vbi deest illis, nuntium.
Qui ab hoc studio, qui ab his sermone longi est,
non habuit in haurit, sed in sepulchris habuit,
vbi in corruptionem abeat.

S. V.

Deus lechaster alicui aquas creatura.

IN sublimiori, & praestantiori templi loco, con-
stituitur arca, dicente: *erexit in Ierusalem Sacer-
dotes arcam fidei Dei.* In hoc loco, in
marchum in moli, in Sanctum Sanctum, &c. Vt
enim arca fidei erat Dei sedes, sic enim locus
propterea in Sancto Sanctum, in praestanti-
mo praestantissimo. Nec mirum, et enim de-
bet esse vbi deitas sedes, quae sese supra omnes
creaturas extollet. Aiebat Paul. ad Rom. cap. 6.

*Ex quibus est Christus secundum carnem, qui est
super omnes Deus, &c.* Vbi id propterea se vult
Dei, quod minime censetur inter esse, sed
super omnia. Vt dicitur D. Anselm. Per hoc,
quod Deus super omnia dicitur, Deus naturaliter
esse ostenditur. Deus enim aliquando nuncupatur,
aliquando vero significatur dicitur. Qui vero nuncu-
patur dicitur Deus, uter omnia, qui vero si-
ficatur dicitur Deus super omnia. Vt ergo
Deus ostenditur Christum unum deum, non
hanc Deum, amantem, sed Deum super omnia
memorant. Hoc spectat quibus vult deitatem
& edocere, & predicare vult, ut eam memore
inter esse censet, nec creatura edocet. De se
produnt verba Psalm. 40. *Magnificatus super
me supplantavit me;* hoc est, maxime gratia
indulgentiam ostendit. Et in quo sic ostendit
gratiam? An quod tantum Dominum vult
vult? Sed illud gignit vult, quod hoc
vult Dominum, vbi tunc temporis quod si-
ficatur vult vult soli bene. An Rupert. lib. 12. In
Iosue. 1. *Pere magnificatus, vult me habere
supplantavit me, uti ostendit, imo redemptum
creatum, in tunc temporis supergressus vult
presens. Quomodo, vult quibus vult?* Vbi
que Sacerdotibus vult sui pastore sacrum sic
vult, quomodo tunc temporis apud omnes si-
ficatur Israelis vult, uti ostendit, & vult
vult per singulas domus pastore manducate-
rat. Solenne erat Israelitis in tempore pasche
agnos vult, & cum occidendis in sacrificio. In-
ter has ergo agnos serie Israelis accedat, & sic
Dominum inter agnos vult, quibus vult
illis forte. Vbi quod lechaster hominum equem
lechasterum in Deum? creatum non deservit,
sed cum illis exequat, & ceteris inter omnes.
De Petro vult in hunc locum Marc. cap. 14.
vult. *An iste agnus, dicitur. Negat fac, neque
nam, quod dicit.* Hanc de Petro refert, nec aliquid
ex se dicit, quod in hunc Petri facinus accuset. Vult
cap. 9. de Iesu transfiguratione agnos inquit
Tunc respondens Petrus ait Iesu: *Rebui, domum
est mihi hic esse, & faciem tuam tabernaculo, in
vult, & Moysi vult, & Elia vult.* Non
enim sciebat, quid diceret. Cum egantem pro-
ponit, non istum iustitiae accuset, cum eum
illam agentem de tabernaculo faciem ostendit,
scitum vult subdu, quae hominis manife-
stent infirmitatem. Et cum non quomodo vult, sed
cum de vult in tabernaculo caret, hominum
vult in vocat in hunc locum est organum Iesu, quibus
vult edificat tabernaculum in Iesu, Moysi, & Elia
Equidem in hoc tibi tabernaculo si dicit vult
vult Christus in Petro exequat Moysi, & Elia,
quod nisi id ignorante Petro esset, illi in le-
chasterum. Id id praestantissimum tibi cum igno-
rantem ostendit, vbi tantum lechaster creditur
eo lechasterum. Quod spectat D. Basil. Sel. ibi
ait: *Agnus suum in quatuordecim, Dominum vult
enim servus in hunc locum, in hunc locum
vult, in hunc locum vult, in hunc locum vult.*

Rom. 6.

Anselm.

Psalm. 40.

Rupert.

Marc. 14.

Marc. 9.

Rupert.

Tim. 2.

erat in illo Petri assertio oculorum venientium quare mentis Petrus ab Euangelistis quauam incitis excelsior, ne crederetur tantum nepharia vocasse. Nunquam enim neptia non est leishahsimus, quod Deum à creaturis non disceat. Quò spectabat illud Pauli de Christi Domini corpore 1. ad Corinth. 11. *Qui enim manducat, & bibit, non distinguens corpus Domini.* Circa que D. Anselm. ait: *Ille accipit non ad vatum, sed ad ostensionem, quia non distinguat corpus Domini, id est, non discernit, quia si dignum tantum hoc creatura hoc corpus, quod videtur esse panis.* Idem enim Apostolus nunc indicat deest accipiam a Cerinthiis, quia hoc non discernant à ceteris cibis venientibus signa. Iamque debet, &c. Sic ibi.

1. Cor. 11.

3. Reg. 8. In arca autem non erat aliud nisi duæ tabulæ lapideæ, quas posuerat in ea Moyses in Horeb, quando pepigit Dominus fœdus cum filiis Israël, cum egredierentur de terra Ægypti. Factum est autem cum existent Sacerdotes de Sanctuario, nebula impleuit domum Domini, &c.

§. VI.

In Christo Iesu non sola seueritas.

Hib. 3.

At textus prelorens. *In arca autem non erat aliud, nisi tabulæ lapideæ, &c.* Paul. autem ad Hebræos cap. 9. ait: *Arca istam non circumcellamur in vani panis etate, in qua tamen arca habebat manna, & virga Aaron, que frondebat, & tabulæ testamenti.* Ecce ibi in illo textu solæ lapideæ tabulæ dicuntur esse in arca; in hoc autem textu Paulus solum lapideas tabulæ, sed & cum illis virga florida Aaron, & manna dicuntur esse. Scio à Catholico, & ab his omnia hæc credi in arca fuisse, sed præcipuè tabulas testamenti, ob quam causam tantum illas fuisse in superiori textu memoratas. Sed & alij credunt in arca tantum fuisse tabulas lapideas; & ita illam fuisse manna, & virgam, necnonque ab Apostolo commemoratam, non solum quod in eis in arca esset, sed quod adiunctum arce. Verum cum non testis adeo fidei locutus fuerit, ut solas lapideas tabulas in arca fuisse commemoraret; que Paulus voluit sic hæc de conuentis in arca verba facere, ut etiam præmissa commemoraret Spectabat Paulus in arca Christum, cuius etiam non solum lapideis vigore possere, sed magis in dult edinem, & tenerudinem declinare. Hic D. Anselm. in Paul. *Apostolus locum præmissum pro arca non premissis non inueniuntur accipitur, quia & ad spiritualium sensum magis applicabatur, intelligat per arcam Christum, in quo spiritualiter sunt tabulæ testamenti, & virga Aaron, & manna cum manna. Non equidem est illi lapideæ virtus Christiana, ut in illa solum inueniatur dominus, & dultus rigor. Sed simul & lapideæ non, & in dulcissimam manum pla-*

Apoc. 11.

uam deflendi. Huc spectat illud Psalm. 113. *Ad conuertit petrum in flagnum aquarum, & imperat fontes aquarum.* Que verba hic elucidat D. Guztia Abba Ismael, 1. de sancto Benedicto. *Ismael. Erat quidam petrus Christus, sed varius, non avarus. Erat petrus, sed quancumque posset, imi iaceret in flagnum, vel fontes aquarum, vel molina & humilia quibus iasseret inuente terra fidelium.* Non semper petrus Iesus, sed qui iudiciorum enam conuertitur flagnum aquarum, qui & petre dultiam pro se ferat, & simul dulcedinem exhibeat humanitatem.

§. VII.

In solo Christo Iesu lux, in alijs tenebra.

Expendenda: *Sublimis est, cum existeret Sacerdos de Sacerdotibus, nebula impleuit domum Domini, & non poterant Sacerdotes stare, & ministrare propet nebulam, &c.* Ecce tam templi ministris sic nebula perpeditionem i Inbi iam uidebatur perpeditionem quæque sine Christo, ut renebatur nebula opprimuntur. Vi enim Sacerdotes iudici Christum relecti erant, sic in tenebris erant permansuri, quasi qui excolebatur lucem. Dicit Petrus Damian. serm. 2. de Nat. Mar. *Quid autem nebula impleuit domum Dei, & non poterant Sacerdotes ministrare propet nebulam, hæc significat superbi Iudeorum perfidia, ac dultem infirmitatem, que dam incarnationis Christi mysteria inuelligare despicunt, dultum fides sua ministerium per terram nebulam pedant.* Et quid nisi nebula, & tenebras arguit, qui relecti Christum, in quo solo est uacuum lumen? De ista notatur Ioannes cap. 1. *Cum ergo accepisset ille buccellam, cernens celum.* Erat autem lux. Non enim poterat uou ambolans in noctis tenebris, qui renebat Iesum ab animo suo, etiam corpore recedebat ab illo, quod medietas Orig. tot. 3. in Ioan. pulchre ait: *Non erat quare non in uia, quibus pedes Iesus abluant, sed dult clarissimas, quod mundi esset, & pacetque uerum, que in his suis cubilibus, non non erat, Iesus enim cum diligebat, non solum tenebras expellebat. Neque eo Petrus presens, Tunc Christus, lux erat. Nunc ergo etiam cum accepta buccella, Iesus exortu exiit, tunc in e egerit lux erat. Nunc enim præstia erat lux, cui uacua dultas, cum egrediendo iustitia soltem reliquisset. Qui Iesum habebat, non poterat non esse in luce, & die clarissimo ille illa comprehendit à tenebris, qui Iesum relinquit. Cui Iesum non adest, quid superest, ut ut tenebras noctem incurat, & tenebras eue concolunt? Et siue iste à amens er homines, qui umbreum tenebris capientur, & Christi luce surgiant. De quibus ait Osee cap. 4. *Super caput manuum fortificabant, & supra callos accendebat thymum, subter quercum, & populum, & c.* biantum, quia bea erat umbra eius. Expecauimus modum, qui impellebantur ad ligandandum, nescimus aut: *Quia bea erat umbra eius.* Sic ad umbra, & tenebras tenebant ut per illa soltem contemnerent, quod ego potam mercantur. Aut Rufinus lib. 6. in Ose. *Accendentes lucem, & lumen accendebat, quasi filij tenebrarum amens capiebantur uacuum, &c.* Hanc quoque imperatorem caltem*

is, cum vili molere distaffaret. Nunquam enim non magnae demissionis, & abiectionis opus est, quod praefata persona cum vilius sermonem habeat.

§. XIII.

*Gratia astra Deo in tribulationibus,
illum faciant verbis affudere.*

EX quo populum sibi Dominus ex Aegypto erexit, sedem in eo sibi parari oportebat. Qui enim sibi populum acquisit, in quo sedem habere non studet? Et tamen Dominus post acquisitum populum de sede stabili habenda non curat, vique dum apparuit David in mundo, sic ait test. *Ad i, que duxi populum meum Israel de Aegypto, non elegi civitatem de universis tribubus Israel, ut edificaretur domus, & esset nomen meum ibi, sed elegi David, &c.* Et cur tandem distulit Deus de sedem populo habenda tractatum. Cur ad bene incipiendum, magis Davidem expectavit? A prima exultatione de Aegypto die in nullam tribulationem incidit populus, in qua non maxime doleat vicem suam, & murmure, & querelas vel in Deum, vel in duces suos excitaret. Si Aegypti apparetis amici: Exod. 34. ibi stetit populus, & querela, & murmura, si postmodum deest aqua, vel panis, si desunt carnes, si quilibet alius imminet tribulatio, statim in murmura, & querelas abeunt. Quam aliter David, in nullam venit tribulationem, in qua non corderet Psalmum, quem Deo caneret. Vide Psalmum 3. cuius titulus sic est: *Psalmus David cum fugerit a facie Absalom, sic in multi alii tribulationibus, vi vix aliquis ex totiusse invenitur, in qua non fecerit Deo Psalmum.* Ne mitemur, quod talis sit de Deo trahat, vi de sede ibi habenda tractet. Validissimum nimen est gratiarum actionis canens in tribulatione, vi Deum sibi trahat, secumque ichabunt faciat.

Psalm. 3.

Psalm. 3.

Dan. 3. tres pueri Hebraei a Rege Baby lonio in fornacem ardentem coniecti sunt, in qua ibi positi vii. laudabant, & glorificabant, & benedicebant Deum in fornacem, dicentes: *Benidictus, &c.* Quid tunc? An testur: *Tunc Nabuchodonosor Rex oblitus, & furoris propere, & ait Optima illius sui: Nemo tui vires misimus in medium ignis comprehendit? Qui respondentes Regi dixerunt: Vti. Eux. Respondit, & ait: Eius ipsi vides quatuor vires solius, & confabulantes in medio ignis, & nihil contraxerunt isti in eis, & species quatuor similis filii Dei. Ecce ubi Dei filius vidus est, alidere tribus pueri in fornacem missi. Et vnde factum est, quod tres pueri sic filium Dei traherent, vi velle illi assidere? Hoc credendum factum esse canico illo, quo in fornacis tribulatione gratias Deo agebamus. An D. August. sec. de tempore Barbaque: *In quibus pueri iuxta gratia sua erant, vi ligati in fornacem mittentur, & debilitantesque videntur, ac operientes, Deumque laudantes, flammam ad si non admittunt, & sicum filium Dei habere meruisse, & quomodo in mundo hunc apparuisse. Nondum filius Dei habebat in nobis, nondum apud homines si non fixerat, & iam affidebat tribuallia parati. Nec maron, quando illi in media fornacis tribulatione canonicum ceciderat Deo. Adde quia**

August.

potens est omnia gratiarum actionis in tribulatione, vi trahat Deum. An enim ibi: *Domine laudantes flammam ad si non admittunt, & secum filium Dei habere meruisse.* Sic ibi.

§. XIV.

*Prius in corde faciendum est, quidquid
externè Deo facit.*

Dicebat & illud Salomon: *Sicut pro David patre mei, &c. & edificari domum vocavi Davidus Dei Israel. Et confusus ibi locum arca, &c.* Felix Salomon, quod domum edificatam Deo fecit, & in quadam lapidibus, aureisque tabulis locum arca paravit felicius, si quod in externis his Deo parabat, in corde etiam interius pararet. Quod debet spectare, quisquis in externis obsequiis amat Deo placere, vi nimirum quid paratius est externum munus Deo, ad prout, & simul in corde efficiat. March. 37. Christiane passionis tragediam eulogans ait: *Iesu misse spiritum. Et tunc vultum semper sicut in duas partes in summo usque desinere, & terra mea isti, & terra si isti sunt, & monumentum aperta sunt, & multa corpora sanctorum, qua dormierat, surrexerunt. Et in unum de monumentis post resurrectionem suam, reclusus in sanctum cruciatum.* Quippe sapienti multi resurgentes, & in monumentis exarantes venerunt in cruciatum, & seculi ostenderunt. Et cur necessum fuit, vi inter tot prodigia resurgentes sancti esse videndos exhiberent? Quando domos in monumentum suspensi sumus, corporaque in sepulchris assumpsi Deo exhiberent, necessum fuit illis apparitionibus excitari, vi totum resurrexissent hunc uogitum modò in cordibus nostris exararent. Vi dicat D. Leo summ. 3. in Pass. *Contemnitur in redemptionis sui supplicio terrae substantia, transiunt insiditum in rebus peris, & qui materialiter grandae sunt sepulchris, dissensa obsequantur meli proficiunt. Apparuit tunc quoque in sanctis sanctis, in Ecclesia Dei, summa resurrectionis indicia, & quod gerendum est in operibus, fiat in cordibus. Quid petitis? Expende illa aurea, nigrum: Quid gerendum est in corpore, fiat in cordibus. Debet eadem in corde petis prestare homo, quidquid externè, & corporaliter praestiturus est Deo. Amat enim Deus in tot de hominis videre, quidquid praestantiae in externis, materialibusque operibus exhiberi solet. Genet. 1. *Deus Deus, fiat lux, & facta est lux. Et vidit Deus lucem, quod esset bona. Sic lucis hominis opus apparuit Deo gratiosum. Nihilominus dicebat Paula, ad Corinth. 4. Quoniam Deus, qui dixit de tenebris lucem splendescere, qui dixit in cordibus nostris, &c.* Duo dicuntur a Deo facta, alterum in materiali mundi constitutione, alterum in hominum cordibus. In mundi constitutione, cum tenebrae omnia occupassent, dixit: *Fiat lux, & facta est lux.* Vbi autem vis est haec materialis lux splendescere, & probat Deo: nil citius procuratum est, quam quod simile spectaculum dominus in cordibus suis exhiberet, spiritali luce dei splendentes. Sed quando iam extrinsecus perfectior erat lucis, opus 4. cur necessum fuit lucem etiam exflare in cordibus hominum? Non, equidem fuit Deus in externis operum*

operum

operum splendore; tñi &c. similiter effulgeant
humana corda. Rem figurat pondera D. An-
selmi ibi facta: *Quantum Dicitur*, qui in mundi
constitutione dixit, ad id, verba sua fecit de tem-
plo lucem splendescere, quoniam dixit: *Fiet lux,*
& facta est lux; ipse est, qui dicitur in cordibus
multis. Et quoniam per verbum suum in mundo
corporalem fecit lucem, ipse nunc per idem ver-
bum in nobis spiritaliter dicit lucem. Non habet
Deus in materialium, corporaliumve operum
splendore; sed ex quo facit corporalem lucem
in mundo splendescere, dedit operam, ut spiri-
tualiter lux splendesceret in cordibus hominū. Ne
nos habeamus in eternitatem operum splendores
sed magis cunctos, ut quodlibet lucidum &
splendens corporale, & eternum opus, prae-
stet cum omni splendore suo in indivisibili
perpetuum.

3. Reg. 8. Qui custodisti sermo tuo Da-
uid patri meo, quæ locutus es ei;
ore locutus es, & manibus perfe-
cisti, ut hæc dies probat. Nunc
igitur Domine Deus Israël, con-
serva famulo tuo David patri
meo, quæ locutus es ei, dicens:
Non auferetur de te vir coram
me, qui sedeat super thronum
Israhel, &c.

S. XV.

*Facias Deo misericordia, & iustitia
non se mutuo impediunt.*

Razmiffus Salomon, dicens: *Nō est
facile* Deum in celi desuper, & super ter-
ram deservire. Et vnde probat non esse in celo,
& in terra similem Deo? *Aut facit? Qui custo-*
disti sermo tuo David patri meo, quæ locutus es.
Quoniam David iustissime à Deo meritis potari,
imò & per octiduum gratius punitus est, tamē-
n illi integra servata sunt omnia iudicii ordine ver-
ba facta à Deo. Hoc planè vni impetui Deo,
quod in eo iustitia, & misericordia non se mu-
tuo impediunt, sed simul ad suos vique fines
procedunt. Psalm. 144. *Altebat Deo i. Altissimus
et humiliter facit animi sui iudicium, & iustitia
sua exaltat eum.* Et ceteri simul in Deo memini
simulacrum misericordiae, & sequenti in iustitia.
Et qui misericors Dei iustitiam, Deo dilectissi-
mi inter misericordiam ad iustitiam ipsius exul-
tat? Cur non magis times quoniam misericordiae
faciuntatem obsequendam esse, vel iustitiae memo-
ria? Ferret hoc sancti in homine, non in Deo, in
quo solo non se mutuo impediunt sed duo affec-
tus, sed iustitiae concordiam habere. *Aut
tunc hæc D. Hō. Habet Deo iustitia iustitiam
voluntatem, utque tamē per iustitiam voluntas
terminat se in iustitia, ut iustitia sit. Et tunc
autem iustitia solum in decore, ne misericordie
sit, & misericordia ut se praestet, ut iustitia sit
habet in Deo praecipuum, non casum fieri, quia*

*potens est, non errans fundare, quia virtus est,
non hominem animasse, quia vera est sed iustitia
eandem esse, qui iustus est, sed misericordiam esse,
qui Rex est, sed dissimulatum esse, qui Deus est.*
Expende ab illis: *Et hic Deo praecipuum, &c.*
quippe cū Deus sit ipsissima vita & potentia,
non minime quiddam tenet eper, quod hominū
deit vitam; hoc habet praecipuum, & incommu-
nicabile, quod iustitiam & severitatem iudex
cū sit, nullo modo id habet vitæ delectationem
severitatis suae simul & misericordiam, & iustitia
perfectissimè adimpleat. Non hominis, sed
Dei hoc est proprium. Quis homo suavitatis mi-
sericordiae possidet non à se longe faciat iustitia
rigorem? Et quia homo aculeis iustitiae exagit-
tus, misericordiam exulare non cogit à se vno
solo Deo hoc affectus simul in suis vique fines
iter cognosces. Esod. 4. vbi magis iustitia est, dō
populi iustitia suae vni ab aquis reditum: *Re-
nerget qui sunt aqua, & operantur curram, & equi
et alii exierunt Pharaonem, qui sequentes in-
gressi sunt mare, & sicut erat Dominus in ma-
diu stetit. Ely autem sicut perierunt per
medium sicis maris. Expende, ut in eundem lo-
cum conveniunt, & misericordia Dei, & sum-
mus rigor iustitiae, nec tamen se mutuo impe-
dunt, sed & iustitia perna exagitata, & mi-
sericordia suae in salutem deduxit. Quod mirus
D. Hilarius Psalm. 144. ait: *Sanctus Deus ter
populi sui, digne mare praebuit, sed eundem sanctita-
tis, & terribilis sui virtus, cum ingressus in ipsum
iter impet, vbi fuerat salus redemptorem, vbi pax
constituit imperium.* In eodem loco & salus, &
pax fuit, & misericordia saluti, & iustitia
castigans nec in iustitia rigore solissime exercita im-
pediebat, quoniam misericordia suae dirigere,
nec misericordia demeruit iustitiam. Sed vna-
queque sua munera dedit perfectum finem.*

S. XVI.

*Non nisi à magna sanctitate provenit,
quod quæ promissus sit.*

Miratur Salomon Dei excellentiam super
Mortuos, inde eam extollit, bonis: *Qui ex-*
superasti sermo tuo David patri meo, quæ locutus es
ei. Alter Scythiae iustitia cap. 6. vbi exaltat
divinam precellentiam, clarioribus *Sanctus, iustus,*
Sanctus, Sanctus. Hi de sanctitate divinitus ex-
cellentiam commendat, ille de bonis promissi-
a adimpletis. Et cur Salomon non magis cum Sa-
raphim Deum à sanctitate, quam à promissi-
orum adimpletione commendat? Planè promissi
adimplentem videns Salomon sanctissimam
credidit, & pro eadem dicit, si promissorum
executionem, ac si sanctum predicaret Deum.
Namque enim nisi à sanctitate provenit, quod
quæ promissus Rex Psalm. 144. dicit: *Fideli De-*
monum in verbis suis, & sanctum in operibus suis.
Expende copunditionem; si sola dicitur in ver-
bis, & simul sanctus in operibus, quasi verbo-
rum, promissorumque fides non nisi de sancti-
tate, & cum sanctitate venit. *Alibi D. Hil.*
Verborum fides forsan naturae, nisi sanctitas op-
eribus esset adiecta. Atque ut sanctitas in opri-
bis fidem confirmat in verbis, ut de Sancti sit in
promissi non ambigat, cum sanctitas verum in

[illegible]

Calandorum; vel fecitiffimi possent sperare se
sublimandos in suprema loca. Ideo designato,
que non admittit immittentes, neque indignos,
Angelo committitur, cum homini. Vnde namque
venerit electos, & promissiones fecit ab
hominibus, & fallit se pro maiori parte admissi
non sine indignissimi omnium.

§. XLIV.

*A christianis sacramentis animalis homo
Angelis equatur.*

Illud in calcem huius capituli celebranti, quod
 scilicet in caeteris basium sepeitur, nimum
 quod eis essent laues & hanc & Chrysostomus
 in maius, iterum inueniens, Chrysium, & Ierem
 & palmas, &c. Et miror, quod becalenit be-
 lum totius falsitatem, semper repeten-
 tem edo fore animalia Chrysostomus locata.
 Sed unde certum, quum & Chrysostomus
 inuenitum habere hanc locata, imo & vna
 naturae animalis, & Angel? Vi corum illud
 opus ad Ierem, fit in terra peruenit Chrysiana
 sacramenta, etenim quod effectus separatibus,
 sed non miscandum est, quid sensum quoque
 animalia ostentat Angelis locata. De sacra-
 mentis enim christianeuit, quid vel esset, &
 autem homo abeat in Angelum. Huc de Sa-
 cramento Baptismi egens D. Zoro lib. 3. item. 4
 ait *Quoniam aqua purum purum fit, sed ea in* *Em.*
in profundum inuenit, quod est purum, etiam
mutat, aqua in se ipsa mutatur, & quod
mutatur, & ad animalia peruenit, sed, etiam,
mutatur in Angelis transformatur. Equidem hoc
 peritiam sacramenta Chrysiana, quod animalis
 homo possit transire in Angelum, & celestibus
 spiritibus locata. Metcepia, dicitur: *Foram*
Euangelij Iesu Christi filij Dei, sicut scriptum est *Men*
in Ista Propheta. Ecce ego mitto Angelos
meos ante faciem tuam, qui preparabunt viam
tuam ante te. &c. De Ioanne Chrysostomo
 mitemus locum Ista enim vocat Angelum.
 Eccc Ioannes intelligit & Marco in Angelis
 Ipse permittit becalen, autem: *Interea Eu-*
angelij Iesu Christi filij Dei, sicut scriptum est
in Ista, &c. Quasi & Euangelij, & sacramenta
Iesu hoc inuenitum mundo, quod bonitatem
conferunt inter Angelos, & qui erant in domo,
& esset erant animalia, iam edere Angelis,
& esset erant Angelis. Vi dicit D. Chrysostomus,
item. 4. Quoniam Deus afficitur, etiam,
Ioannes Angelus est purior, et terra, vi
ista terra efficitur celestibus transformatur.
 Chrysostomus Dominum adducit, & gratia vult, quod
 terra, & celestia animalia, & Angel in loca-
 tionem, imo in vnitatem abeat. Paulus ad Co-
 rinth. ee. de se dicitur: *Sic bonum in Chri-*
sto, ac in ista quoniam dicitur, (sicut in corpore, sicut
in terra, sicut, Deus sicut, sicut in ista, sicut
usque ad istam, sicut, &c. Item dicitur in
terris erat, tam quasi spiritus residerent in celis,
& in quo hac potest animalia, sicut, Ipse sicut,
Ipse sicut, post istam Chrysostomus proficit,
vi Angelis perfectiones Ipsi perducitur. De
illo sapienter D. Chrysostomus. bonum, in ista, sicut,
Paulus in terra gaudere sicut, sicut, sicut, sicut,
quod Angelis sicut, sicut, sicut, sicut, sicut,

2008 2009

Page 1

44

ငါ့အဖေ

 $2 \text{ Co}_2\text{S}_3$

二、三、四

Y a d

Part 4 Term V.

600000

● **উদ্ভিদ**

May 23, 1904.

Therapies Ltd.

Мороз, Г.

Example

Expende illud, non arbitrio hominum; quinque si hominibus arbitrio fuerit discretio, & designatio

Barclay Term. V.

6. III.

Maxima omnium letitia ab euno Iesu.

Videō Salomonem in gradiente[m] in iocum,
sed non solentem, ve salutarē parat[ur] les Da-
uid. Dicit enim de Salomone potestas extitit
Rei quoniam Salomon, & unus multitudine Iste
quia cunctis parat[ur] ad iocum, gradiente[m] in iocum
ante regem. De Druide eum in summi pompa
dicit 2. Regum 6. Dauid precorib[us] in orga-
ni armatus, & salubris iter[is] variis suis au-
di. Demum, perre Dauid erat accit[us] Ephra-
im. Et Dauid, & omnis populus deducit[ur] ad ar-
cam, &c. Vbiq[ue] arca deferebatur magna
pompa, o[mn]i militi[um] exercitu populi, & Regi Sed
in Dauidē & processit magnitudine letit[ie], ve
hominem faceret nudari purpura, & ante arcam
pot[er]at videri salutare. Non sic in Salomone, qui
est letus, & gaudet cum populo suo prede-
bit arcam, non salub[er] & o[mn]i Iste. Et cur non
fuit in Salomone tanta letitia, qui hominem
facere salutare dote iocum, vi Dauid salub[er] &

Et cum multis laudibus et ipsius verba texens,
 quæ de Salomone filium dicitur, quod gradu-
 sator arborum; et de Davidi autem dicitur in Sal-
 tabat tercio tribum ante Dominum. Porro et ge-
 nefis Salomones, et filius David erat ante ar-
 cam; sed de Davide singulariter de unius filius
 eius fuisse ante Dominum, quasi Dominus, qui
 illo rector præferebatur, esse magis Davidi in-
 notum, et peculiariter modo eius per corda lau-
 goret; ex quo non mirer, quod in rivos impleret
 latrone abundante vineæ et cedendos filius. De
 solo enim Domino laus sumitur, et perfecta lau-
 ditio potest enumerare. Elizabeth la vero habens
 Prae uocatore accepit domum suæ Mariæ in vici-
 simum domus ob cubicum sedens rem. Quid tunc
 Ait illi Luca. *Et facta est vox saluatoris eius in*
auribus meis, exultans in gaudio infans in utero
meo. Ecce tibi ad præsentem Mariæ, quæ vera
erat vera burnam dominique thesauri dicitur ioan-
nes in gaudio exultasti, et non dicitur Elizabeth
exultare. Et quod facilius posset Elizabeth
placuisse, et salubris ostendere lætiam con-
gruam de Mariæ præsentia, quàm iohannes, qui
tantummodo materiam veritatis præbat. Nolo enim El-

Elizabeth non cautes, & exultare Ioannes. Et ex
Ioanne nos quo latius cautes, quomo Elizabeth
matrem eius? Ioanni singularis lex insonabat
Dominus Iesus exultare in Me reo viro; ex quo
illu obueniatur imma mater uelut ad saltem. *Bu-
da. Insuper diffinitio. Permaprit Elizabeth
audire, sed fecit: quia gratiam fecit. Illa ma-
ter uidet et audire, sed fecit: exultans natu et
regis. Illa Maria, ipse Dominus sibi adueniunt.*
Expende cautes, ob quam exultans Ioannes
non exultare Elizabeth; non ita ait: *Ma Ma-
ria, ante Deum sibi adiuncta ubi tam de-
fuit, quon Me da possit Elizabetham: at Ioan-
nem Iesus mouebat, ex quo uis & maior, &
peritiam et non possit peruenire letitia. Crede
mihi, nullis creatura, nec Sancti, nec Angeli,
nec Maria tantum possunt inferre letitiam humi-
narij, ut solus Iesus potest. Mihi haeredit de-
siderio affectus Abraham excepte tres Angelos
domi fuit, quos huiusq; rei tam letitiam dicunt
et Genesi 18. *Habebat filius Sara uxor suam, quae**

[illegible]

6. 1Y.

Sapientia sermo Ecclesie firmitudo,
et aquarum. 211

Ponitur, itea in præstantissimo templi lo-
co, sub alis Cherubim: *Superius Cherubim*
expulsi sunt ab eis superius cum arca. Et praeceperunt
eorum. Certe quæ vultum D. Braco de l'ud. Eccl.
des. cap. 4. *Beati autem qui sub alis Cherubim arca il-*
luminati sunt dicuntur, quia mox est, quod sic Ec-
clesiam Dei defendas, et munias, firmissime de-
nomine, et scientia Scripturarum. Et quæ uti-
tat in eis moueri, de consuetudine animæ a diuina
verbo sapienter prolata: *Et amot cap. 1. Circumdant*
quærens verbum Domini, et non inueniunt. In
die illa deservit verbum pulchra, &c. Vbi non
inuenitur Dei verbum, nec cessat, vnde vlla
virtus quæe sustentari. Ad hæc, cum dicitur
D. Hier.

References

D. Hieronymus, *Rosa*, & *Strenua* varietate sunt, quæ
lucore si inter se viderentur, & *Strenua* ab *Hieronymo* in-
gressu fuit. Deficiente cultu in virgines, quæ verbum
Domini non audiverit. Licet multis vitiis
confectis sit, minime firmus, & securus
illis statibus, nisi sub divini Verbi robore, & firmi-
tate. Quod si tibi non adfuerit, protinus deficiet
propter nomen infirmatorem. Invalide sunt, &
prociis debent ipsius virgines, nimirum,
qui supremum in Ecclesia tenent gradum viti-
tati, ubi dicit illi, qui perierit verbum Dei con-
vertatur. Nae miror, *hæc enim illi*, & *Redu-*

1548.

Adhuc enim de gentibus, in te eorum est, et totius
Edomites, et Sirmas, Mischaer, Lissu, rep. J. Du-
mouet, et ceteros cum a fide a Ierusalem, & e Iuda
trahidam, & faretur, quos vultus parit, & omni ro-
bur aqua. Ecce ubi ve fuit totius omnium, & valen-
dia, & robur suferenda dicemus populo, non va-
lent non deficere, & cadere. Et in quo tota huc
fuit citudo, & valentia, & robur suferenda sunt?
In eo quod semis diuini, & Scenoniam est

Ref!

[illegible]

Case 1.

cremagine: Dicebat Carit. 3. *Qui existeret in
hortis & amici confidit, & se in cadere videt
in vim.* Illa ille vox requiritur in Ecclesie, que ab
eo prodatur, qui in hortis dulcissimum Scripturarum
habitat: Queque solus est casus, & mors spe-
ciosa. Nam voluit mandare Guillelmus Ab-

Gastrancistr.

fratres. Deinde pueri sic posuerunt Quercium. Aud-
 ierunt. pro decem. *Pa. Pa. Pa. habuisti in istis; pro
 me multum vacitatum. Nil semper, cui hoc di-
 ctum debuit videtur. Item fuit, qui habuit in se ho-
 stes, neque ualens videtur istis dixisse, qui habuerat
 et seipsum se. Corpora autem peccatorum, quid sunt
 nisi sepulchra mortuorum? Venerunt, et faler-
 ter, etiam, qui hostes habuerunt, qui sedentes se lego
 Dantes iacentibus dixi, et mox, et quoniam habuit
 legem, et hostes personatus, quos fecit etiam
 egisse, et poma cepisse, etc. Ecce tibi, qui sine
 qui habuerat in hostes, nuncium qui seruauerat
 Seruauerat, et inde verba facitis hauriunt. Qui
 ab hoc studio, qui ex his sermonibus longe est,
 non habuerit hostes, sed in sepulchris habuit,
 non in corruptionem abiit.*

[illegible]

吳：謝。

Amphibian

Palmer, et al.

Zatvrd.

4414

May 99

342

Time, Inc.

6. Y.

Deum lesbaliter alicui æquæ creatura.

IN sublimiori, & prestantiori templi loco co-
stituitur arca, dicitur etiam: *Sanctum San-
ctum arca fideles Dominum in sanctum Iuxta, in
arcubum templi, in Sanctum Sanctiorum*, &c. Vi-
ent arca fideles dei Dei fides, & sancti locus
proprius in Sancto Sanctiorum, in prestantiori
et prestantissimum. Nec mirum, ca enim de-
bet esse vnde deus fides, quae sepe supra omnes
creaturas extollit. Aitque Paulus ad Rom. cap. 8.

De Petro negante Iesum Iocum Mart. cap. 14. ait: *Ad id negum, dicere: Neque scio, neque novi, quid dicis.* Hinc de Petro negante, nec aliquid ex te dicis, quia tantum Petri facinus accuset. Vindictam cap. de Iesu in resurrectione & egressu inquit: *Tunc respondens Petrus cum Iesu: Rabbi, bone est & mihi est, & facere mihi vultis habere scilicet, mihi tecum, & Aristyram, & Elia veniri.* Non enim scilicet, quid diceret. Cum negarentur propter, non illum sceleris ac ruse, cum autem illam agerent de tabernaculo facienda ostendit, nam verba subtilia, quæ hominis manifestum insinuant. Et cum non eandem negat, sed cum de facienda tabernaculo curæ, hominem vocat insinuat. An minus est negare Iesum, quàm velle adducere tabernaculum Iesu, Moysi, & Elie? Quod in hoc tabernaculo facienda videbamur Christus & Petro exequum Moysi, & Elie, quod nisi ab ipso ante Petro estisset, esset letha- lissimum. Ideo necessum fuit ibi cum igno- rantem ostendi, quod tantum sciri crederetur ab eis aliterisimam. Ut sunt Ihesus D. Basil. Sol. ibi cum & Argus suam ignoratiam, Demitruum cum formis periculis, & Iosyannum sollicitum esse. Demitruo aequali abhorret. Faciunt equidem id eam supra trinitatem negationem lethalissimum, nisi à peccatis hominum ignorantie producat. Cuius facinus igno- rantia veniens à Petro offendebat Timotheus Antiochie de cruce, & transfugam, factus: *Quid ait Petrus, ut in tabernaculo confite- reris, scilicet me & Demitruum, & Iosyannum formis facis? Occidimus blasphemus Antiochie proferimus* ecclesiam mihi habuit scilicet ut essent? Hoc

erat in illo Petri asserto oculum venenimiqua-
te mensi Petrus ab Euangelistis quare initium
excusatur, ne crederetur tantum nephis & vocasse.
Nunquam enim nephis non est lechalisimum,
quod Deum & creaturam non discernas. Quod spe-
ctabat illud Pauli de Christi Domini corpore
2. ad Corinth. 11. *Qui enim manducat, & bibit
indigne, iudicium sibi manducat, & bibit, non
dysuicant corpus Domini.* Cuius quæ D. Anselm.
ait: *Ille accipit non ad vitam, sed ad iudicium
quia non dysuicant corpus Domini, id est, non dis-
cernit, quoniam se deignus omnibus creaturæ huc cor-
poris, quod videtur esse panis. Iudicium Apostolus
tunc indigne dicit accipere a Ceteris, quia hoc
non discernunt à creatis cibis veneratione sicut
forsit dabit a, &c. Sicubi.*

1. Cor. 11.

3. Reg. 8. In arca autem non erat aliud
nisi duæ tabulæ lapideæ, quas po-
suerat in ea Moyses in Horeb,
quando pepigit Dominus fœdus
cum filis Israël, cum egredien-
tur de terra Ægypti. Factum est
autem cum existent Sacerdotes
de Sanctuario, nebula impleuit
domum Domini, &c.

§. VI.

In Christo Jesu non sola seueritas.

Hic.

ATe reatus presens: In arca autem non erat
aliud, nisi tabulæ lapideæ, &c. Paul. autem
ed Hebræos cap. 9. alii: Arcam testamenti curu-
tatem ex cinis puræ aure, et quæ vitæ aurea
habebat manna, & virga Aaron, quæ frondebat,
& tabulæ testamenti. Ecce ubi in illo testi solæ
lapideæ tabulæ dicuntur esse in arca, in hoc eu-
tem testis Paulinus solum lapideæ tabulæ, sed
& cum illis virga Boriada Aaron, & manna di-
cuntur esse. Si igitur in Carthagini, & aliis omnia
hæc credi in arca fuisse, sed præcipuè tabulæ tes-
tamenti, ob quoniam causam tantum illas fuisse
in speciei tantum memorare. Sed & alij credunt
intus in arca tantum fuisse tabulæ lapideæ; &
iuxta illam huius manne, & virgam, idemque ob
Apostolo memoratum, non solum quod in-
tus in arca erat, sed quod eductum erat. Ve-
rum cum nos testis erat ad id huius locum fœ-
deris, ut solas lapideas tabulæ in arca fuisse men-
tionem, cuius Paulinus huius huius da contemnit in
arca verba fuisse, ut etiam proxima memoraret
Speciebus Paulus in arca Chanaan, cuius erat
non solum lapideis rigore polles, sed magis
dulcedinem, & tenebrarum declinare. At
D. Anselm. in Paul. *Apostolus locum præ præ-
cipuum pro arca vult posuisse non tantummodo
explicare, quia & ad huiusmodi sensum magis ap-
plicat, intelligit pro arca Christum, ea quæ
testamentum sunt tabulæ testamenti, & virga Aaron,
& virga cum manna, non equidem est idem lapide-
æ vitæ Christiana, ut in illa solum inueni-
amur durities, & detritus rigor. Sed sicut &
lapideæ novæ, & in dulcissimam manne pla-*

etiam

nam diffusum. Huc spectat illud Psalm. 123. *Et
conuertere precamur in signa aquarum, & respice
fontes aquarum.* Quæ verba sic elucidat D. Gu-
necus Abbas secum. 1. de sancto Benedicto fœ-
deris quidem præ Christum, sed virtutes, non di-
ritia, Ecce præ, sed quoniam pectus, &
conuerfa est ea signa, ut fontis aquarum, &
manna & humilia quibus efflatur in arca cordi
fidelium. Non semper petrus leses, sed qui in
dulcissima etiam conuerteret signa aquarum
qui & petrus ducem præ se ferat, & simul du-
cedinis exhibeat inuicem,

§. VII.

In solo Christo Jesu lux, in alijs tenebræ.

Expende illa: Fallax est, cum existens Sacer-
dotes de Sanctuario, nebula impleuit domum
Domini, & non poterant Sacerdotes stare, & mi-
nistrare prope nebula, &c. Et erit tanti templi
mundus hoc nebula præpediente? Inhi-
tum ostendebatur præstantissima quæque sine Chris-
to, ut tenebris nebula opprimebantur. Ut enim
Sacerdotes Iudaici Christum reuelant erant, sic
in tenebris erant peccatores, quasi quæ eneleste-
rent herem. Dicit Petrus Domini. Secm. 2. de Net.
Max. *Quid autem nebula impleuit domum Dei, &
non poterant Sacerdotes ministrare prope nebula,
hoc semper superbia Iudeorum præcedit,
ac dantes insinuat, qui dum exaltauerunt Chris-
te mysteria transfigurare deservunt, debum fidei
sua ministerium per terræ nebula perdim.* Et
quod nisi nebula, & tenebras æquiva, qui reli-
quit Christum, in quo solo est verum lumen. De
Iude notat Iohannes cap. 1. 9. *Cum ergo accepisset
ille buccellam, continuo exiit. Ecce autem
nec. Non enim potera non emulato in nodis
tenebris, quæ tenebris leses ob animo suo, etiam
corpore recedebat ab illo, quod mediatur Orig.
tum. 2. in Ioan pulchre in: Non erat ignis non
in 12, quibus pedes Iesu abluat, sed dicit clarifi-
simæ, quid mandati essent, & peccator in ec.* qui
in Iesu fuisse tenebras, non non erat Iesus erat tunc
diligebat, et tenebras expulset. Neque in
Petro profectio. Tunc Christus, nec erat. Nunc
ergo etiam cum accepit buccellam, Iudas cauterio
exiit, tunc in egressa nec erat. Nunc etiam ei
profectio erat vir, cui tunc Oratio, cum egresso in-
de inferna saltem eduxisset. Quia Iesus habebat,
non poterant non esse in luce, & de clarissimis
illius conceptibatur à tenebris, qui Iesus
et tenebris. Cui Iesus non adit, quid superest, aut
et tenebras non tunc inuenit, & tenebras ear-
concedit. Et Iudas adit amens homines, ap-
vmbra tenebris repente, & Christi in tene-
fugiam. De quibus ait Olaus cap. 4. *Super cepi
mentum sacrificii abbas per Ius et cultu accendebat
rhymema, sicut quæ tunc, & populum, & tes-
tamentum, quæ hanc erat vmbra erat. Expen-
causam modum, ostendit illi: Quia hanc erat
in a tunc. Sic et vmbra, & tenebras tenebras
ut per illa solum continentem quoniam ergo
pauca mercedem. At Ruffinus lib. 1. in Ols.
Repudiante loco, & tunc non tenebras,
quasi filij et tenebras tenebras et tenebras tenebras
tunc, &c. Hanc ergo impetum et tenebras*

tema dispartas inale. Merito perat. qui ab vmbra caputis amborum iucita se abicit.

§. IX.

6. VIII.

Solum ibi benignitas Dei splendet, et ibi Maria est.

Qualis fueris, talem se tibi Deus exhibere solet.

AD huc tunc illud, quod ait: *Nebula imple-
am domum Domini* exequatur cum Plal. 44.
dicit de Domino: *In filiis suis tabernaculum
suum.* Ex quo patet, quod Deus, qui in sole solet
ponere tabernaculum suum, et in templum suum
in nebula posuit: Apparebatur iam templi mini-
stri in extenuatione, quibus excelsus non agno-
scent, ne uisum, quod cunctis hominibus
veniat etiam Deus nebulosus, talem enim se
exhibere solet, quales apparent homines. Ait
Petrus Damiani serm. 3. de Nativitate. *Mar.* *Ad
illud ergo templum Domini in nebula descendit, ut
eandem Tabernaculum gentis adagium designaret: in
hoc, sicut scriptum est: in soli posuit tabernacu-
lum suum.* Compositi vestri vultus templum
eum templum Hierosolymitano: et ad virgine
templum cum luce venit, ad Hierosolymita-
no in nebula ipsi uultu enim Mari in splenden-
do veniunt, et excelsus latet nebulosus apparuit.
Soleat enim Deus suorum hospitium reducere ho-
minum, ut qui lesi sunt, talis ipse appareat. Iob
cap. 4. mirabatur aqua inter omnia homines in
in morte, dum ait: *Parum, et magis ibi sunt,
et serui ibi a Domino sunt.* Ex quo patet,
et magnus et specul honorum naturalium equi-
tas in morte: et respectu Dei equitatis et Abba;
Dei enim pariter se exhibet pariter, et pariter
faciens: magnus autem se exhibet magnus, ma-
gnaque pariter. Vnde dicit Galila Abbas serm. 3. in
Cant. *Et si respiciat, i Deus, et si respiciat,
non tam in pariter, quod pariter tunc est in hoc,
quod pariter magis se apparere. Indifferens enim
pariter i fide et in amoris amoris, et in magis
magis.* Sic se Deus temperat ad infirmitatem
modum: ut ut vult appareat, quam est, qui
suscipit enim. Obsecra in obsecra, pariter in
pariter, magis in magis, et in hoc clarior.
Quo spectant istas cap. 1. dicebat: *Pariter
est in hoc, et filius domus et nobis. Nobis pariter
passibili, et temporalis dicitur (Deus talis), non
Angelus. Et si non Angelus talis dicitur, vult
Angelus passibilis erant, et atque, non soli
passibilis, et temporalis, et nobis soli dicitur
nobis, quia nobis soli se non passibilis nunciat
et in imperat. Ad hoc dicitur: *Conversus Abba
serm. 5. de Nativitate Domini: Qui Deus natus
est in filiis, pariter enim est nobis i se quod dicitur
nobis, et Angelus natus, ut ad nos respice
deus enim pariter i nobis. Qui enim pariter
angelus est, et Angelus erat deus, et pariter
angelus pariter nobis, sed in ipso angelus pariter,
qui angelus laborat magis: et si angelus pariter
pariter. Expende illa, quia angelus laborat
magis: et angelus est laborat nobis est nobis,
quia non in laborat est vultus, talis se exhibet
sua caritas: et quia ipse erant in incor-
ruptis Angelis incorruptis et eternis laborat
nobis hominibus laborat de ipse venit**

ET gloriosum, & magnificentum Dei templum
erat a Salomone constructum, & dedica-
tum, nihilominus desilio ac reatu in presenti
Nebula templum domus Domini, & mirabatur
quod domus Domini hac dicitur nebula imple-
ta, quando de tabernaculo Dei locus Plal. 44
ait: *In soli posuit tabernaculum suum.* Quale ex-
igitur tabernaculum Dei potest esse in sole, quan-
do magnificentum Salomonicum templum fuit in ne-
bula? Ans. cum Salomonicum templum nebula im-
pletur, etiam tabernaculum Dei fuit in Sole: in
Salomonis templo soli fidei cuncti tunc, qui
huc in tunc, in nebula, & datus apparet
Deus in tabernaculo domus Dei. Vnde Virginius
vultus ostenditur, de cuius gratia venit, quod
benignitas, & in tunc Dei ergo per caput splen-
deat. Credo mihi, solum ibi splendet benignitas
Dei in peccatores, ubi Mari est. Ait Petrus Da-
miani: *ser. 3. de Nativitate. Maria. Ad illud templum
Domini in nebula descendit, ut eandem Tabernacu-
lum gentis adagium designaret: in hoc, sicut
scriptum est: in soli posuit tabernaculum suum.* Quale ex-
igitur tabernaculum Dei potest esse in sole, quan-
do magnificentum Salomonicum templum fuit in ne-
bula? Ans. cum Salomonicum templum nebula im-
pletur, etiam tabernaculum Dei fuit in Sole: in
Salomonis templo soli fidei cuncti tunc, qui
huc in tunc, in nebula, & datus apparet
Deus in tabernaculo domus Dei. Vnde Virginius
vultus ostenditur, de cuius gratia venit, quod
benignitas, & in tunc Dei ergo per caput splen-
deat. Credo mihi, solum ibi splendet benignitas
Dei in peccatores, ubi Mari est. Ait Petrus Da-
miani: *ser. 3. de Nativitate. Maria. Ad illud templum
Domini in nebula descendit, ut eandem Tabernacu-
lum gentis adagium designaret: in hoc, sicut
scriptum est: in soli posuit tabernaculum suum.*

Psalm. 44.

Domini.

Exod. 19.

Adm.

Adm.

affert, cum vili muliere dissiparet. Numquam tamen
non magis dimissionis, & obedientiæ opus est,
quod præstant persona cum vilius sermonem
habuit.

§. XIII.

*Gratia alicui Deo in tribulationibus,
illum faciunt nobis assidere.*

EX quo populum sibi Dominus ex Aegypto
erexit, sedem in eo sibi putari oportebat.
Qui enim sibi populum acquirit, in quo sedem
habere non stultus? Et tamen Dominos post
acquisitum populum de sede stabili habenda
non curat, vique dum appropinquet in mundo.
Sic ait text. *A dicitur datus populo meo Israel
de Aegypto, vni elegi iumentum de vniuersis tri-
butis Israel, ut adificaretur domus, & esset nomen
meum ibi; sed elegi Dauid, &c.* Exiit tandem dis-
tuli Deus de sedi in populo habenda tradidit.
Cur ad hunc inpendendum magis Deum ex-
pectamus? A prima editionis de Aegypto die in
nullam tribulationem incidit populus, in qua
non maxime deleter vicem suam, & murmur,
& querelam vel in Deum, vel in duces suos exhor-
taret. Si Aegypti appareret amara Exod. 14. ibi
fleus populi, & querelæ, & murmur; si post-
modum deest aqua, vel panis, si desunt carnes,
si quælibet alia immineret tribulatio, istum in
murmura, & querelas abeunt. Quia aliter Da-
uid, in nullam venit tribulationem, in qua non
concederet Psalmum, quem Deo caneret. Vide
Psalmum 3. cuius titulus sic est: *Psalmus Dauid
cum fuerit a facie Absalon;* sic in multis aliis
tribulationibus, vix aliqua ei cunctis inueniatur,
in qua non fecerit Deo Psalmum. Ne mitem-
or, quod talis sit ad se Deum trahat, vt de sede
ibi habenda trahet. Valde summum enim est gra-
tiam actionis canere in tribulatione, vt Deum
sibi trahat, secumque inebriare faciat. Dan. 3.
tres pueri Hebrei a Rege Babylonio in fornacem
ardentem comedi sunt, in qua illi posito vno ver-
bo laudabant, & glorificabant, & benedicebant
Deum in fornace, dicentes: *Benedictus, &c.*
Quid tunc? Alii textus: *Tunc Nabuchodonosor
 Rex oblitus, & furas præparat, & ait: Optima-
tibus suis: Nunc non vixit iustus in medium
ignis compeditus? Qui respondentes Regi dixe-
runt: Verè Rex. Respondit, & ait: Erige v-
troque manus tuas solare, & ambuletis in medio
ignis, & nihil corrumpens ista in eis, & super
queris similis filio Dei. Ecce tibi Dei filius vilius
est: assidue tribus pueri in fornacem missi. Et
vide factum est, quod tres pueri sic filium Dei
traherent, vt vel illi assidue: Hoc prædixit
factum esse canco illo, quo in fornacis tribu-
latione gratias Deo agebant. Aut D. August. ser-
de tempore Barabae: *Ida quibus pueri miramur
gratias agimus, ut ligati in fornacem mittentur,
ambulant, &que videntur, ac aspernentur,
Dominumque laudantes, sicut ad se non ad-
mittunt, & faciem filium Dei habere mirantur,
perque in medio ignis exierunt.* Nondum
filios Dei habuerat in cordibus, nondum apud ho-
mines scilicet fideret, & iam assidue tribus illis
pueris. Nec miror, quoniam illi in media fornacis
tribulatione canentem edebant Deo. Ad eod. conu-*

potens est casus gratiarum actionis in tribula-
tione, vt trahat Deum. Aut enim ibi Dominum
laudantes facimus ad se non admittentes, & se-
cum filium Dei habere mirantur. Sic ibi.

§. XIV.

*Prius in corde faciendum est, quidquid
externè Deo facis.*

Debet & illud Salomon: *Sicut pro Dauid
perierat, &c. & adificat domum nomini
Domini Dei Israel. Et constituit ibi locum areæ,
&c.* Felix Salomon, quod domum cedricum
Deo fecit, & in quibus lapidibus, aureisque
tabularis locum areæ parauit; sed felicius, si quod
in externis his Deo parabat, in corde etiam inti-
mus pararet. Quod debet spectare, quisquis in
externis obsequi amat Deo placere, vt namque
quod paraturus est externum munus Deo, id
prius, & simul in corde efficiat. Matth. 27. Chri-
stiane passionis tragœdiam emulans an i. *Isim
emisi spiritum.* Et ecce velum templi scissum est
in duas partes a summitate usque deorsum, & terra
motus est, & petre scissæ sunt, & monumenta aperta
sunt, & multæ corpora sanctorum, quæ dormierant,
surrexerunt. Et exierunt de monumentis post re-
surrectionem suam, & exierunt in sanctam civitatem.
Quippe sancti multi resurgentes, & in comen-
tis exierunt venerunt in civitatem, & sed multi
ostenderant. Et eius necessum fuit, vt inter hoc
prodigia resurgentes sancti sese videndos exhibe-
rent? Quando omnes à monumentis surre-
xerunt sancti, corporaque de sepulchris assump-
ta Deo exhibuerunt, necessum fuit illis apparitioni-
bus exire, vt totum resurrectionis future quo-
rum modum in cordibus nostris exerceamus.
Vt dicat D. Leo sem. 3. in Psal. *Curritur scias
in redemptione sui supplicio terræ substantia,
rumpantur infidelium mensurae poræ, & quo mor-
talitatis gradatibus sepulchris, discussa effra-
gatae mole profundi. Apparent nunc quippe in
cunctis sanctis, in Ecclesia Dei, futura resurrectio
quæ indicat, & quod corradum est in corporibus,
sit in cordibus. Quid pulchrius? Expende illa
aurea, nuptum: Quid precidum est in corpori-
bus, sit in cordibus. Debet equidem in corde
prius prestare homini, quidquid externè, & eor-
poraliter prestamus est Deo. Amat enim Deus
in corde hominum videre, quidquid prestant in
externis, materialibusque operibus exhiberi solet.
Genesi. 1. *Domini Deus, facta lux, & facta est lux. Eius
vidit Deus lucem, quod esset bene.* Sic Incis lucis
opis apparuit Deo gratiosum. Nihilominus di-
cebat Paul. ad Corinth. 4. *Quoniam Deus, qui
dixit di tenebris lucem splendescere, quo aliam in
cordibus nostris, &c.* Duo dicuntur à Deo facta,
aliterum in materialibus mundi constitutione, al-
terum in hominum cordibus. In mundi consti-
tutione, cum tenebre omnis occupassent, dixit
Fuit lux, & facta est lux. Vbi autem vult est hoc
materialis lux splendescere, & probat D. 10 i. n. l.
cino procuratum est, quoniam quod simile specta-
culum homines in cordibus suis exhiberent, spi-
rituali luce ibi splendesceret. Sed quando iam ex-
ternis operibus etiam erat lucis opus, cur neces-
sum fuit locum etiam existeret in cordibus homi-
num? Nos equidem scitis Deus in eternis operibus*

operum splendore, nisi & similiter effulgeant humana coelestia. Item sapienter ponderat D. Angelus, ubi factus i. Quoniam Deus, qui in mundo creavit, ubi dixit, id est, verba sua facit de rebus lucem splendens esse, quoniam dixit: Fiat lux, & facta est lux; ipse est, qui lucem in cordibus nostris. Et qui nos per verbum suum in mundo corporalem facit lucem, ipse nos per idem verbum in nobis spirituales dedit lucem. Non habet Deus in materialibus, & corporalibus operum splendore; sed ex quo facit in corporalibus lucem in mundo splendens, dedit operum, ut spiritualis lux splendens crearet in cordibus hominum. Neque haec tam in eternorum operum splendens, sed magis eternum, ut quolibet lucidum de splendendum corporale, & externum opus, prout lux cum omni splendore suo in lucibus aequi precor.

3. Reg. 8. Qui custodisti seruo tuo David patri meo, quae locutus es ei; ore locutus es, & manibus perfecisti, ut haec dies probat. Nunc igitur Domine Deus Israël, conlerua famulo tuo David patri meo, quae locutus es ei, dicens: Non auferetur de te vir coram me, qui sedet super thronum Israël, etc.

§. XV.

In vno Deo misericordia, & iustitia non se mutuo impediunt.

PRaeclificat Salomon, dicens: Non est secretum tuum Domine in oculis desuper, & super seculum absconditum. Et vnde probatur non sic in celo, & in terra. Quia Deus i. Alii sunt i. Qui custodisti seruo tuo David patri meo, quae locutus es. Quando David iussit i. Deo meritis pueri, imo de perfectissimum pueri pueri, et in illi in illa in gratia servata sunt omnia misericordiae verba facta i. Deo. Hoc planè vni competit Deo, quod in eo iustitia, & misericordia non se mutuo impediunt, sed simul ad suos vni fines procedunt. Psalm. 144. dicitur Deo: Memoriam abundantem suavitatem tuam erubesci, & iustitiam tuam exaltabo. Ecce tibi simul in Deo meminit suavitatem iustitiae, & suavitatem iustitiae. Et qui meminit Deo suavitatem, Dei dulcissimum in misericordiam, aut ad iustitiam ipsius exaltat. Et Cor non magis tamen omnem iustitiam ostendit suavitatem in hoc eadem esse, ut iustitiam meminit. Et fieri hoc sine in homine, non in Deo, in quo solo non se mutuo impediunt i. duo effectus, sed misericordiam concordiam habent. Aut enim hoc D. Hilari. Habet Deo iustitiam iustitiam voluntariam, neque tam a pio iustitiam voluntariam a se et demerit, ut iustitia sua. Hanc enim iustitiam suam ad deum, ne misericordiam suam, & misericordiam sua se praeparare, ne iustitia sua. Alii in Deo praeparant, non celum fecerit, quia

propter ista, non tamen fundasse, quia vultus est, non hominem amasse, quia vultus est; sed misericordiam ipse, qui iustus est, sed misericordiam est, qui deus est, sed dignitatem est, qui deus est. Expende ab illis: Hic in Deo praeparant, &c. quippe cum Deus sit ipsius vultus & potentia, non mirum quod omnia creet, quod homini det vitam; hoc habet praeparant, & incommensurable, quod iustitiam & fecerit iustitiam iustitiam cum suam, in illo modo ab hac vultus declinam misericordiam suam. Et simul de misericordiam, & iustitiam perfectissimè adimpleat. Non bonitas, sed Deo hoc est praeparant. Qui bonus suavitatis misericordiam possidet uno & longè facilius iustitiam rigorem. Et qui bonus aculeus iustitiae suavitatis, misericordiam vultus non cogit. In vno solo Deo hoc affertur simul in suis vultus suis in cogniti. Et ad. i. vbi mare salum est, duo populi ingressi sunt vultus ab aquis celum: Rerumque sunt aquae, & perierunt curru, & equis in illis curru Pharaon, qui sequens ingressi sunt mare, & iustitiam eis Dominus in modo salibus. Sicut autem Israel perierunt per mare, sic mare iustitiam, ut in eundem locum conuerterent, & misericordia Dei, & summi digressi iustitiam, nec tamen se mutuo impediunt, sed de iustitia perierit in sua, & misericordia suos in saltem deducit. Quod mirum D. Hilari in Psalm. 144. ait: Sanctus Dei non. Nil. populi sui, duxit mare praeparant, sed iustitiam suavitatem, & terribilis sui curru, cum ingressi in ipsum iter vultus, ubi fuerat salus reliqua, ubi populi caelestis impietatem. In eodem loco de salis, & perierit, & misericordia salis, & iustitia castigare, nec iustitia rigorem & terrorem impediunt, quoniam misericordia suos digressi, nec misericordia demerit iustitiam. Sed vultusque suo muni dedit perfectum suum.

§. XVI.

Non nisi à magna sanctitate promittit, quod quis promissus sit.

Mentis Salomon Dei excellentiam super omnia, in illis eam et colligit, ut: Quae custodisti seruo tuo David patri meo, quae locutus es ei. Alii Scaphim illi sunt cap. 6. vi extollerentur diuini in praecellentiam, clarabant: Sanctus, &c. Sanctus, Sanctus. Hi de sanctitate diuina excellentiam commendat, ille de soli promissis adimpletis. Et cur Salomon non magis eam Scaphim Deum i. sanctitatem, quoniam i. promissum in disputatione commendat. Plane promissis adimpletis videns Salomon sanctissimum credidit, & pro eodem dixit, si promissum exequeretur, i. si sanctum predicaret Deum. Nunquam enim nisi à sanctitate procedit, quod quis promissus sit. Psalm. 144. dicit: Fidelis Dominus in verbis suis, & sanctus in operibus suis. Expende conjunctionem, fidelis dicitur in verbis, & sanctus facit in operibus, quasi verborum, promissumque fidelis eandem de sanctitate, & vultus sanctitatem veniat. Alii D. Hilari. Verborum fidelis facit in operibus, ubi sanctus operibus esse adiuncta. Atque ubi sanctus in operibus fidelis confirmat in verbis, ubi de Sancti filii in promissis non ambigat, cum sanctitatem venerit. X 3

tribus. Sicut huius duo iocunditia, & fides in promissis, & sanctitas in operibus. Nunc semper in promissis fides, & in sanctitate in operibus deficit. Nunc mirum passim promissa fructuari ab his, quos nequissimi operibus infici videmus. Communi enim iuramento & sanctitas in opere, & promissis fidei licet. Quid respiciens istas cap. 49. ait: *Rex iudeorum, & confregit Principes, & eduxit eos propter Dominum, quia fideles isti, & sanctum Israel, &c.* Septuag. li. quart. *Quia fideles isti sanctum Israel.* Circa que Leo à Castro ait: *Quia sanctum Israel completi fide promissa.* Sicut fuit sanctitas ostendenda: in Deo quando attenditur baten fidelitas in promissis complenda. Dicebat enim Osee cap. 1. *Iudas autem istius defensionem Domini, & cum Sanctis, fidelis.* Nunquam non sanctitatem adhibere immediatius fidelitatem. Huius Paulus nobis ostendens Deum, dicebat v. ad Cor. 1. *Fidelis Deus, per quem vocati estis idcirco participaturi gloriae filiorum eius.* Expendit illud: *Fidelis Deus*; postea Deus à Paulo vocatus vocat sanctum Iohannem; cui placuit eum fidelem vocari: Ait D. Cyril. Hierophylus: *Cacech v. Dio, fidelis nomen potest;* & tu hanc sanctitatem accipis appellatissimè, iniquitatemque atque dignitatem. Quam admodum enim Deus bonus & iustus vocatur, & omnipotens, & ipse est trinitariformis. sic & fidelis vocatur. Expende ad illud: *Quem sanctum Deus bonum, iustum, &c.* quippe v. bonus, & iustus dicitur Deus, sic & fidelis; nunquam enim vobis parus curram, & iustus, & sanctus, & omnipotens fidelis.

265-7

Let's Call It

Cities

[illegible]

C. H. W.

2014

6. XVII.

Nullum bonum durabile nisi in Deo.

Vidi huius Salomon potentem regnum ex Di-o
in se deitatum, & gloriosissimam auctoritatem
adducere iuram ad Deum: *Confirma famulo me!*
Damidi patris mei, qui a iherusalem in te, dixit: Nisi
aufferetur de te, non curam me, qui sedem super
thronum, &c. Quod regnum à Di-o scilicet huius
salom, ab eodem petebat confirmari. Et quæ tam
facili confirmatio tanto! Illam infirmam virida
illa Deo promittentis: *Non auferetur de te, non curam*
mei, &c. hoc est, non auferetur de te vir, qui
in tuum Deum habet. Et pluri dum hoc perfructu-
rit Di-o domui Dauid, quod habebat si per vi-
torem, quoniam o-boculos iacet in primis Deus, non
nunc quod regnum eius, & prosperitas iustis non
possit æternam. Nullam enim bonorum donat nisi
Deo. Gen. 37. de ioseph ai: Alind quoque
vidi fuerunt, quod narras fratribus suis, ait
Vidi prius somnium quasi Salem, & Lunam, &
fratres vi decem adorare me. Quod cum pater sui,
& fratres perhibitis, interpretati compaer sunt,
& dixit: *Quid sibi vult hoc somnium, quod vidi-*
ti? Num 11, & mater tua, & fratres tui adorab-
unt me? Dixerat ioseph si per somnium à sole
adorarum, & bonus ieneas iacob ab ipso: villo
dubio se per solem intellexit. Et quod ieneas cum
sole. Vnde ad eum per somni iacob, ut non dubi-
taret se per solem, significari? Accipis: non ab-
fuit aliud, quod somnium iacob per solem. Ethe-
ria cap. 10. vbi ait: *Parum fuit, qui erant in san-*
ctum, & in lucem, sicutque iussusque esset. Quibus
notum est. Ethe-ria significatum, ut à prima, & de

humili fortuna in splendidissimum regni apicem
erexit. Nec refugio tanto Elisha fortunam in-
tellexerit in parvo fuisse, qui cecidi in illo
magnum. Omnes enim homines fortunæ fa-
piency precantibus suisque compariant. Vi-
diat prudens illa 2. Reg. 14. Omnes non sumus,
et si in aqua dilabimur. Sed quid tanta bonorum
mobilitas cum sole, in quo dicitur: conser-
vati sunt, et proprietas, et deus fluxus, potest Soli
comparari, qui sit in omnia æternitatis? Si
i. Jacobi, aut Elisha fortunati to si aliquot
nilis in illis non mobile, et fluxum viderem. Ve-
rum dum in vireque maxime splendore lesu-
m hominu meorum, quod illi accipere possint? Un-
de illis conparari. Alii Rup. bb. l. di. Vile 2. c. 16.
Quia nullum gradum transierunt pro quocum-
que sit magnitudo meritis. Sol invenitur, et
comparari Soli, iuxta videlicet Solus lux, et firmi-
tas, et motor in luna, sed plura perfecerat,
semper nec de his in seculis fides, nec Elisha in
seculo Mardechas, propter suam personam Soli
affinitas, quod si d. propter Christum. Ibi, quia lux
Christum habet in promissione, nec dicitur, quia
Christus habet, unde asseritur, reformatur. Firmi-
tas, et lux finis errorum, quia lux facta sunt, Chris-
tus, et advenit veteres dicit, quia prius facti
in saltem cœlestis ist. Hinc laus, hinc fides
soliditas, et firmitas Soli assimilantur in bonis
suis, quia suorum gestorum fides, et stupor Chris-
tus erat. In pulso enim firmitas, et constantia
Soli inveniunt potest, nisi in Deo, et Christo eius.
Vbi in Deo, nec Christus eius apparet, Luna
mobilitas cœlestis, non Solis constantia, et per-
manencia. Olix esp. de Hierobosmo et illi
Regibus Israël dicebat Dominus: Ipsi regnave-
runt, et non ego, Principes extiterunt, et non
cui, nisi non ego sum, et aurum fuit fecerunt
sibi idola, ut intererunt. In prius istis, et ostendit, et
diu necunt impietatis, ut celsitudi præcipitatio-
rum in extremum xitum. Et quibus hanc impo-
tiam tractant, quæ, si ois sit in eam impelle-
ret? Alii textus: Ipsi regnaverunt, et non per nos
Si propius dicunt: Sibi meritis regnaverunt,
et non per me, non Deus erat alius per oculos, si
per quæ commoditates aspiciebant, hos in petra
spectantes non d. Dio, sed i. suis astibus
consilium perdebant. Et ut non in Dio nitentibus
fuit, sic constantia, et permanentia habere
nisi in potestatem. Aut D. Cynil. Alii xand. ibi.
Sibi non regni, non per nos regnarent. Post-
quam autem Principes viderunt, iam non
inseque Deo, debilitatem, et impotentiam facili-
tatem propius, et ad resisti eadem videlicet et
imperi et in eadem subit. Per ipsum iam
Rex regnavit, et tyranni domantur terra,
Proverb. 8. Tolle ab oculis Domini, cuius sit tota
bonorum, principative permanentia, et nul-
lum bonum habebis, quod non claudis in exi-
tium vixit.

C. XVIII.

Nomen Dei nunciam sine te virtutis.

Expendenda adhuc illa Salomonis ad Deum
edicta, nimirum, *ut sine ulla tui aspectu super
deum habeas uoluntatem, ac deus super deum di
dixit.* Erat utique maximè istius exaudiri ratio.

$$\sum_{i=1}^n \beta_i \mathbf{1}_{\{x_i \leq 0\}} = 0.$$

nam, &c. Non offenditur Deus dicens, quod ipse
est in domo illa, sed quod nomen eius erit ibi.
An quid nomen solum ibi futurum erat, & non
Deus? Ab his, nosquam: cum diuinum nomen
est hoc et virtutis. Nouissimum erat illud Iesu
nomen, iuxta Apostol. *Pater noster erat Christus*,
quod nomen video aliquando Simonis commu-
nicatum, cui Dominus dicebat Ioan. 1. *Tu voca-
beris Cephas*, quod est, *Petra*. De quo Isten
D. Profer lib. de vocat. Genium 2. cap. 13. ait:

inui.

super.

inui.

dabst.

q. 2.

hufu

q. 2.

tuam. Si fuerit populus tuus,
&c.

§. XIX.

*A multis licitis, & honestis cauendum,
ut magis lapsus in illicita
caueatur.*

Hoc decet anabib. Salomon Templo suo,
quod iusti & fidelibus, pro grauius uergetis,
aut suspensionibus tollere si incertum emi-
neret. An enim? *Potius propter maiorem
coram altari non, &c.* Quippe dum controuersia
erat de aliquo facto, continebant controuersas
ut ad templum irent, & ibi coram altari quique
emitteret incertum, Deo statim periculo sup-
plicium inferente; & sic tunc casum compelle-
bantur incere. Cui consuevit illud opposuit
Chelitas Damus Martini cap. 5. f. 100. *Ego* Mart. 3.
autem dico vobis non uerare uerum. Et quando
morale iurandi & sanctus, & licet graue, cur
Iesu non maluit, ne ceteris liceret? San-
ctum erat iurari in iustitia, & veritate, verum
quia poterat fieri, ut iuranti periculum labo-
rent, ideo Dominus & tanto malo non uolens
esse sceleris, omnino iurare ueritate in de remo-
tione & perituri periculo redderunt. Ait D.
Aug. hom. 1. in Decret. Si n. I. Ioan. Bapt. Aug. 3.
*Non est peccatum, uerum uerare. Sed quia graue
peccatum est falsum iurare, longe est a peccato
falsum iurandi, quia uerum non uerare.* Propterea
falsa iuramentum, quod uel uerum iurari. Dominus ergo
qui prohibuit iurare supra regem melius anabibet,
ne per suum in angustia labatur, & cadat. Boetius,
licet, si iuramentum uerum, tamen sapientissimè
nisi Dominus ab illo prohibuit, ut sic nullum uel
à longè sentientes periculi periculum. Non alie-
ter Platen 14. *Dominus qui habet alibi in taberna-* 2. Platen 14.
culi suo, & qui in quocumque in mente sancti est
&c. Qui iuram proutque suo, & non discipuli. Ecce
tibi ioter ea, que non faciunt in domo Dei habi-
tare, proponitur iuramentum, & sublimis à
incrimino prohibetur, dicens Iesu Mart. 3.

*Ego autem dico uobis non iurare omnino. Et quon-
do ad ingessum domus Dei penitet uerum
iuramentum, cur ab illo per Dominum prohibe-
retur? Accipere D. Basil. f. 100. *Quiaque Da-* Mart. 3.
monum iam in uerbo, quam sa uerba lege caueat
habet Dominum percipere iuramentum. Cui
cum peccatum esset illud iurare, & à pri-
mo magis malignum erat iurare. Et enim uerum
iuramentum: *Non iurabero. Dominus autem: Non* Basil.
concupiscit. Sic ut eque ut hoc loco exortum alibi
Propria iuramentum, quod falsum sit, ac nullum.
Dominum uerum uel occurrere illam ueritate per-
uere. Qui cum uel ueritate iurauit, foris & in pectus
ueritatem falsi, qui ueritate non iurauit, periculum uer-
itatis perire. Amat semper Iesu magis eligere
illud, per quod longe est uel ab uindicta
periculi, ut in graue eligat
peccatum pensitas.*

***

3. Reg. 8. Si peccauerit homo in pro-
ximum suum, & habuerit ali-
quod iuramentum, quo teneatur
adstrictus: & venerit propter iu-
ramentum coram altari tuo in
domum tuam, tu exaudies in
celo, & facies, & iudicabis ser-
uos tuos, condemnans impium,
& reddens viam suam super caput
eius, iustificansque iustum, & re-
tribuens ei secundum iustitiam

in terram, & omnia claritate circumfusus visum
ampli. Quid tunc? ait Actus 3. Per aures illas,
qui conuersarunt cum eo, stabant suspensius, au-
dientibus quidem uerbum, non uisum autem uidentibus.
Surrexerat autem Stephanus de terra, apertisq; oculis
uolens uidere. Ad manum autem illam trahentes,
introduxerunt Damascum. Et erat tribus diebus
non uidens, & non mandauit, neque bibit.
Multi erant in comatu, ceteri ceteris illis fulgus
uoluit, ex quibus domibus uisus Paulus uisus
salutem referunt. Et quid visum est in Paulo,
quod in illo ostenderetur salutare? Nimirum de
societate illius dicitur, quod uocato illo celestiter-
eote stabant suspensius; Paulus autem de casu
ipso, & caritate illuminatus, non docuit, sed sua
memoria peccata, ciborum abstinentia se casti-
gabatur. Equidem hoc fuit salutare Paulo, quod
saltem in casu, & terrore illo respiceret, & per-
uenirentiam egeret, quando socii cum in eodem
terrore harenti, & nihil libenter agunt. Ait D.
Chrysost. homil. 9. in Acta. Quare autem cum
comitatur, neque bibis? Compungit ut si propter au-
diens fuerat, confiteretur quod audiret, audiret Deum.
Si autem diceret, quod audiret, fuisse castitatem, in-
terrogabatur, autem Elymas uisus illam passus
fuerat? Etiam, si de manu, ut habebat. Contulit
cap. 3. Actuum, & uidebis Elymam Magum
ad Deo caritate percussum, qui in calamitate ille
nil igit, quod ad salutem conduceret. Nec sci-
lentia peruenit, nec peccatus est. Ex quo liquet
conditum, quoniam non saltem oleret, quod quis
uol in calamitate peruenire. Non enim comitatus
est, sed salutem, quod uel in calamitate id eis per-
ueniret, et in eis. De uicinis mundi calamitate
locutus Luc. 1. ait: Audientibus hominibus pra-
dicare, & quippe Sol obstruatur, stellas ca-
dent, columnae caelorum motabuntur, terrae in-
motus quatuor. Insuper militi homines timore
ph. in fere, quasi lapides stant manebunt.
non dicunt, quod aliquid gerit salute dignum.
Et cum uel timor eorum ad adorandum Deum im-
pellit, & ad perueniendum adducit? Hoc est sal-
utem, aliud deplorandum est. De quibus in la-
deretum capite an Apollodorus Noiarum, Ioh. 4.
de Excid. Hierosol.

Nec tamen admissi fuerat, mens cura salutem
fuerat a culpa, persequitur uicinis timore.
Inter terreris & morietur timor nocentium perdit
impocia timore, modo impletur timore, nec
tamen potest timere, & corruat, & ad salutem
ueniat. Heu quā hoc salutare reprobat!

3. Regum 8. Si clausura fuerit ca-
lum, &c. Fames si oborta fuerit
in terra, aut pestilentia, aut cor-
ruptus aer, &c.

§. XXII.

Plures, & frequentiores sunt, qui ad malis
ad Deum ueniunt, quam
ad bonum.

P. Edige totam orationem Solomonis, & in-
uenies illum pro nullo alio casu, nisi pro
Beata Tim. 1.

his, qui ad clamare aliqui impulsu sunt in Dei
templum. Sic in praefatio. Si clausura fuerit ca-
lum, &c. Fames si oborta, aut pestilentia, aut cor-
ruptus aer, &c. Et sic in praefatio in fere solas
memorant, quos uel uoluntate per, uel hostium
metus, uel bellum, uel famem, uel pestem, uel tri-
bulatio aliqua in templum egerint. Et cum
nouimus in minimis eos, qui non ad clamare,
sed ad uoluntate, & fortiter ad Deum impelle-
batur? Plures eos memorant, quos plures, & fre-
quentiores uidet ad Deum uenire, qui autem sunt,
qui ad clamandum periti quasi coguntur. Apoc. 7.
Audiam numerum signatorum, terram quada-
m quatuor milia signati ex tribu filiarum
Israhel. Ex tribu Iuda duodecim milia, &c. Post
has uide turbas magnas, quem dixerunt ex
omni populo, & tribu gentibus, & tribu, &
populo, & lingua. Franci ueritatem, & in
fide. Agri amittit filii alibi, &c. His qui
uenerunt ex tribulatione magna, &c. Ecce ubi
et non magno numero conuertebantur, qui ex
ueteribus ad legem salutem ueniunt. At qui ex
tribulatione magna periti debent, innumerabi-
les erant. Nunciam enim non tribulationes, &
malis plures Deo, & saluti pepererunt. Matth. 17.

Assumpsit Iesus Petrum, & Iacobum, & Ioa-
nem filium suum, & duxit illos in montem excel-
sum, & transfiguratus est ante eos, &c.
Et ecce apparuerunt illis Moyses & Elias. Quinque
homines uident Iesu in gloria transfigurationis,
quatuor duo ex Prophetis erant, tres autem de
Apostolorum choro assumpti sunt. Et cum plures
de Apostolorum uocem, quam de Prophetis? Pro-
phete uocem Moyses & Elias uenerunt uos
de regno defunctorum, aut de paradiso, Apo-
stoli uocem de terrenis laboribus, de mundi bonis
turbiditate accedebant. Laboris autem, & pro-
cellae huius mundi nunquam non plures eun-
tine ad Iesum. Non longe est id hoc excogi-
tatione Tanchreus Ansochetur cor. de Crui,
& Teruigui apud Ghercheram nostrum tom. 2.
ubi ait: Quid uero mirum erat tacitum in uer-
rim dactis, & ex Prophetis in uocem in Iose-
phum, & Eliam? Et curibus quidem uerit, aut
autem dicit? Principiter dicitur Pauli. In uocem
Iesu uocem genui sceleris, coelestem, terrestrem,
& inferentem. Ex inferentibus dactis, & ex
coelestibus dactis Eliam, & terrestribus Petrum,
Iacobum, & Iohannem. Petrus defunctum ca-
quies uocem Moysen uocem, paradisi uocem
Eliam; terram autem labores, & turbas non
singulos, sed regnum mundi dicit ad Iesum, in
uocem Petrum, Iacobum, & Iohannem. Sic plures
fuerunt, quos mundi mala intrant ad salutem,
quoniam quos bona mundi intrant ad salutem.

Idem. 1. Ista-
bit: Beatus uis, qui non alibi in uocem in
ram. Sic de uis beatitudinem Ioseph. Palmi ru-
tem. 2. in I. Ista bit in uis, & dabo uis uis ha-
reditatem eorum, & possiderent eorum terram
terra. Non uisum, ut alterum, si d. omnes ge-
tes, & multitudine uisum ostendit Iesu
dram. Et quid in primo uisum uis, qui
in beatitudine beatus in in uisum uis populi,
& uisum creduntur in in uisum? Nota
totum in uisum secundum Plures, uel ex de pe-
catoribus scelerum, uisum. Quare uisum uisum
n. 1. &c. Ubi uisum uisum uisum, & d. I-
d. Ioseph ponunt, non uisum, quod plures in
V. saltem

sed & addidit quodam in exemplum in exhibi-
tis. Vnde, in eorum meditationem non potest dubi-
tari, nec refectum assuetudinem, sed solium necessitatem
ad viuendum. Quid maxime spectat Deus in
is, quod edificauit temple. Aut enim Dicitur lib. 2.

2. Reg. 7.

tem. 2. Hec salomonis i. legione, ac diuersa
genere, ut significat, ut: aduersus bonum sui
progenitum dicitur dicitur. Calum inuoluitur. Et
tunc superducentur pedem necesse; quare ubi
adhibetur deus ad requiem in eis. Vbi omnia
caelestia, & terrae Dei sunt, nihil ardet sol-
lam uolens eorum pariter, quoniam non comita-
tur deorum edificatorem in multis uictis exem-
plis. Sicut etiam Templi materiale opus, &
deuotio adhibetur in vna probitate, & cultu
deum, & habet deo quod edificatum opus.

¶ CAPVT XII.

Regia, et thronus Salomonis, et classis.

PERACTUM iam Templi ingentes
materialium reliquias cum adduxer-
unt Salomonem, ut de construc-
tione sibi Regie cogitaret. Antiquus
addidit religio, quae uerebatur
reueri ab aliis ingens sibi morali in domi-
bus poena, in quibus cum duo habitauerat Dei
arca. Anno ergo uadecimo regni sui fundamen-
tatione, quae usque ad ultimum perfectionem tem-
plum pulchrum inuenerat, deus ei in uisionem
Pondus tui domus Regis, & domus Regiae, &
domus filiorum Libani. Quibus constitui pel-
lum, & in ista uisionem erit, ut ierem exultum
est, & ad ista, quae per petra, deus est in vi-
sionem, & deus est in uisionem. Domus
Pars Regis, & pars Regis, & pars, & pars
causantia obsequium ex eorum cultum, &
sibi in uisionem, in hac regale consuetu-
dine, tractatus, & in uisionem, ubi theo-
rum ille Salomonis, cuius opus exere orbis
notis, & superabatur. Tantum palatium obuium
templa facit, ubi inuenerat sculpturae pueri, dicitur
Mello, qui profundissimam uallem in uisionem
plum, & Regis inuenerat, eorum inuenerat
aquas, ut fecit esset Regis ad templum
transiit.

PARS MORALIS CIRCA IEXUM.

OYAS praestantior Salomonis edi-
ficium, salomonis alia pars, boni thesauri
etiam ponderandum. Vnam uisionem
in ista, ubi inuenerat, quoniam notis populi
uisionem in ista edificat.

3 Reg. 7. Domum autem suam adifi-
cauit Salomon tredecim annis;
& ad perfectum usque petiuit.
Adificauit quoque domum sal-

mon Libani centum cubicorum
longitudinis, & quinquaginta
cubicorum latitudinis, & triginta
cubicorum altitudinis, & quatuor
decambulatio inter columnas
cedrinas; ligna quippe cedrina
exciderat in columnas, &c.

§. I.

*Quae ad Deum pertinent, in primis, & de
primis sunt.*

POST templum absolutum, eiusque cultum, &
nominum perfectionem, addidit tunc Salomon,
ut Regia sibi edificata, diceret tunc Deum
autem suam edificat Salomon, &c. Non equi-
dem ante templum, sed post templum edificatum,
ut notat Iosephus lib. 8. Aliter autem tem-
ple fabrica, quae significat, ut dictum est, durat,
Regia struatur est aggregat. Perfecit ergo
Struatur omnia, quae ad templum, & Dei cultum
spectant, & cum non perui inde motum mel-
liorem, ex templi fabrica reliquias, & per ui-
sionem ad templum supercedit, ut placet Salomon
notis, ubi: ex reliquiis materialium, & precant-
um Regia sua struatur aggregat. Vnde
sic, uisionem supercedit, ut perui dicitur Deo, &
uisionem, de solis reliquiis excedit nobis ui-
sionem. Post multiplex enim oleum, quod in
uisionem, & Reg. 4. in uisionem Elias ui-
sionem: Pater uisionem, & reddere credunt in
uisionem, & filij sui uisionem de reliquiis. Noui
sibi primum uisionem uisionem boni facinora, sed
hoc illi in primis perfectionem facinora, ut ere-
ditur uisionem, de reliquiis autem uisionem ipsa, &
sibi uisionem. Mandat de reliquiis nobis uisionem est
prima cum uisionem bonorum Deo, & uisionem
exaltatum hominum credunt boni uisionem
de Quod uisionem illa Deum in uisionem 11. uisionem
in uisionem uisionem & in uisionem reliquiis 12. de
quae uisionem reliquiis: Crediderunt omnia
bonae, quae ad partem nostram pertinent, uisionem
quae uisionem, ut enim prima Deo, & uisionem
uisionem reddenda, sic de reliquiis uisionem uisionem
uisionem est. Nec impune nobis ponit uisionem
reliquiis reliquiis Deo. Ceterum in uisionem Deum
in uisionem. Hanc Deum de uisionem uisionem
12. & de uisionem uisionem uisionem. Merito car-
penter illi, qui omnia sibi uisionem uisionem, &
solis dicit Deo, quae post uisionem uisionem. Aut
pater Deum uisionem. uisionem. in uisionem uisionem
uisionem, uisionem, uisionem in uisionem uisionem. Aut
ergo, non sibi habenda est gratia. Si enim in uisionem
uisionem, uisionem uisionem uisionem. Non enim
uisionem, Autem ad uisionem uisionem non
uisionem, uisionem uisionem. Quae ex uisionem, quae
uisionem uisionem, uisionem. Tu uisionem uisionem
uisionem uisionem, Deum uisionem uisionem uisionem
uisionem? Si in uisionem uisionem in uisionem uisionem, &
uisionem uisionem uisionem. Quod uisionem uisionem
uisionem ex uisionem, & ac uisionem uisionem uisionem
uisionem illa, & ac uisionem uisionem uisionem
uisionem uisionem est, qui uisionem uisionem uisionem
uisionem uisionem uisionem uisionem & nos reliquiis uisionem
uisionem

his bonorum oppositas Deo : Et credemus Deum illis placari & Credem hoc nulli erroris, qui eum sapienter sibi reliquias tenet. penitus Deo pariter. Tunc equidem pareborum Deum bonorum esse, cum et & prius eorum ostendit.

§. II.

In nullo minus, quam in Christi rebus labores.

Non estque mystico ceatus annos in studio Regie consuevit notat, dicens: Domum autem suam edificavit Salomon tredecim annis, &c. De quo locum Iosephus lib. 8. ant. Hist. lina aeterni templi fabrica, qua superius, ut dictum est, domum, Regia simulavit, & aggregavit, quod erat in domo ante consuevit. In Regia sibi edificande tredecim annos consumpsit; in templo coram Deo, et magnificenter aedificavit domum filii Pharaonis, nec Verbum addidit de clare mensura. Venit ubi ecedit ad domum salu Libani, itaue eius certas mensuras posuit, nihilque eius ostendit non rationatum. Et cum singulariter de hac domo dicta salu Libani, mensurae certe ostenduntur : Dicebatur domus salu Libani, ea quod non cedente esset, adeo in eam videretur translatu Libani. Qui etiam de prope caedore, & prope cedrorum incarcipibilitatem, pro celestis vineae in illud licet sit consuevit. Cuius auctoritas ibi proprium est, ut in ea certas mensuras, & terminos le contineret, quos poterit non licet. Quod spectum D. Zeno scribit. de Pudicitia ait: Non continetur nisi sit, et si amplius, quam sit, ait. Sed equidem in casu putare dicit, aut tres omnia species, nimirum castitas conjugalis ea est, quae sub viri potestate est, illicque possidet, & sancte tenetur reddere debetur. Si autem haec vaginalis libertatis amule, utatur sic se gerere, ut virum prolix nesciat, ab omni amplexibus abhorret, quasi virgo esset, casum in cunctis, quae amplius sit, quoniam vocatur. Cum enim coniugis sit, tenuente computat, amat se gerere ut Virgo, in quo à virtute castitatis coniugalis deducitur rursus vitium. Sic Paul. ad Corinth. 7. egeat de castitate coniugali, statim castitas eius regulas, & ne alias proponit, dicens: Propter viri debemus reddere : sicut enim & vos vni. Alii sui corporis potestatem non habet, sed vos. Similiter autem & vos sui corporis potestatem non habet, sed mater. Nisi fructus venere, nisi forte ex consensu. Ecce tibi quos regulas, quos mentis potestatem in coniugali commenda, quas obtemperare debet. Vi nuncius coniugis in viri potestate, eius parat nudi, nec ab illo distat, nisi ex consensu, aliter fraudulenter erit viri. Quo posito non parum dubium est, eam Domum cupiens casti de Virgine, elegit coniugiam : Dicit enim Lac. 1. Ab hoc est. Lac. 1. Cuius l. a. Dicit, &c. ad Virginitatem pertinet, &c. Natus de Virgine electi coniugationis. Sed coniugis subdit erat viri, & sub viri potestate in bebat erigat. Quomodo ergo Deus coniugiam elegit, ut de Virgine possetur : An voluit, ut contra fraudaret virum : Ab hoc expectavit, ut viri consensu adisset, quo tunc Mariae generis coniugalis leniret, in ea propria mensura, & regulas. Ait D. Aug. lib. de Virg. c. 4. Ista quippe virginitas Aloris gratia, & accipit,

§. III.

In castitatis virtute certa sunt mensurae, certique limites terminis excedendi.

In tribus Regie Salomonice partibus, vnam ensentio partem, cuius mensura describitur : ea est domus salu Libani. De hac eadem dicit : Aedificavit quoque domum salu Libani etiam cubitum haptachis, & quatuordecim cubitum latitudinis, & triginta, &c. Itaque ubi de domo Regis, & de domo Regine sign, salu dicitur : Si locum edificasse domum suam, & edificasse domum filii Pharaonis, nec Verbum addidit de clare mensura. Venit ubi ecedit ad domum salu Libani, itaue eius certas mensuras posuit, nihilque eius ostendit non rationatum. Et cum singulariter de hac domo dicta salu Libani, mensurae certe ostenduntur : Dicebatur domus salu Libani, ea quod non cedente esset, adeo in eam videretur translatu Libani. Qui etiam de prope caedore, & prope cedrorum incarcipibilitatem, pro celestis vineae in illud licet sit consuevit. Cuius auctoritas ibi proprium est, ut in ea certas mensuras, & terminos le contineret, quos poterit non licet. Quod spectum D. Zeno scribit. de Pudicitia ait: Non continetur nisi sit, et si amplius, quam sit, ait. Sed equidem in casu putare dicit, aut tres omnia species, nimirum castitas conjugalis ea est, quae sub viri potestate est, illicque possidet, & sancte tenetur reddere debetur. Si autem haec vaginalis libertatis amule, utatur sic se gerere, ut virum prolix nesciat, ab omni amplexibus abhorret, quasi virgo esset, casum in cunctis, quae amplius sit, quoniam vocatur. Cum enim coniugis sit, tenuente computat, amat se gerere ut Virgo, in quo à virtute castitatis coniugalis deducitur rursus vitium. Sic Paul. ad Corinth. 7. egeat de castitate coniugali, statim castitas eius regulas, & ne alias proponit, dicens: Propter viri debemus reddere : sicut enim & vos vni. Alii sui corporis potestatem non habet, sed vos. Similiter autem & vos sui corporis potestatem non habet, sed mater. Nisi fructus venere, nisi forte ex consensu. Ecce tibi quos regulas, quos mentis potestatem in coniugali commenda, quas obtemperare debet. Vi nuncius coniugis in viri potestate, eius parat nudi, nec ab illo distat, nisi ex consensu, aliter fraudulenter erit viri. Quo posito non parum dubium est, eam Domum cupiens casti de Virgine, elegit coniugiam : Dicit enim Lac. 1. Ab hoc est. Lac. 1. Cuius l. a. Dicit, &c. ad Virginitatem pertinet, &c. Natus de Virgine electi coniugationis. Sed coniugis subdit erat viri, & sub viri potestate in bebat erigat. Quomodo ergo Deus coniugiam elegit, ut de Virgine possetur : An voluit, ut contra fraudaret virum : Ab hoc expectavit, ut viri consensu adisset, quo tunc Mariae generis coniugalis leniret, in ea propria mensura, & regulas. Ait D. Aug. lib. de Virg. c. 4. Ista quippe virginitas Aloris gratia, & accipit,

Medicos proponunt, quod lesu compendiosum modica mercedis ostendit.

***

perit, quia non eam suscepimus Christum viro vis-
centem, quam consecravit, ipse praeputi, sed
prius quam conciperetur, cum Deo d. eorum, de
quo consecratus, eligi. Expende ille. Non enim tu-
larum ipsi praeputi, in bebat equidem Mo-
ram, sed non qui violaret virginis eam eius,
sed qui maxime consensit custodire eius. Quo
factum est, ut Marit castitas in coniugio, cum
sentiret mensuris, & leges. Nunquam enim ce-
latis amor carnis debet esse, ut non sua statu
mentis servet. Sic etiam sapientissimi viri, vir-
ginis eorum praeferrent, illi maximo castitatis
amore tenebantur, non subditi externae cor-
poris pudicitiae periculis subire, ubi in similia
fidei obsequium praeferre non esset erat. Male-
bant equidem tunc leoni, quam leonem; &
ulomitas parare erant vin lenocum. sustinere,
ne fidei mionem eum integritas. De Actianis au-
D. Aibanael. epistolae solitarii: *Virgines dinedu-
bant, quibus formidat ut videtur testis ipsa in re-
te gnam erit. Prudenter sanctae externam cor-
poris pudor em integritati fidei postponebatur. Sic
cancionissima illa Iudith cap. 3. ornata se se offert
Holoferni, petens a Deo: Caput legem con-
deram suum in me, & potestatem eam ex laque
abierit in me. Quid eis bona? Si teneat dux tuus
polychetudinis laqueo capite, nomine & iure pu-
ditiae vin potest inferre? Qui non magis tuo
pudori patet? Vbi ille natus castitatis amor, an
eius? Abstin, castissima de iure est, sed in illa
illas castitatis mentis, quae doceam meum ho-
minem externa pudicitiae periculo praefert. Au-
D. Ambrosii lib. 4. de virginibus. Iudith si, ut edo-
care periret, erant; quae tamen, quae in re-
giam, et a amice faciebant, nemi eam adhibere
sua ac. Bene fuerit exemplum, Nemo si illa,
quae commissa eligi in, & pudorem servare, &
pariam: fuisse & in servando in huiusmodi,
seruamus eam castitatem. Quod si solus pud-
icitiam in huiusmodi periret in huiusmodi, praeferre parit,
etiam pudicitiam in huiusmodi. In huiusmodi, &
bene servata eius, quod sunt eorum eorum
periculum eorum pudori, ut prospiceret reli-
gioni. Hae equidem debet esse aqua castitatis
mentis, quod pudor eorum semper postpona-
tur religioni.*

Aibanael

Iudith

Ambrosius

3 Regum 7. Porticum quoque solij,
in qua tribunal est, fecit; & texti-
ligas cedrinis a pavimento us-
que ad summam. Et domun-
cula, in qua sedebatur ad iudican-
dam, erat in media porticu, si-
mili opere. Opum quoque fecit
filix Pharaonis, quam uxorem
duxerat Salomon, & tali opere,
quali & hanc porticum, &c.

§. IV.

*Integritas iustitiae integritati virginis
similis sit.*

A D domum filius Libani totulus pariem il-
lam domum, quae ad iudicium peragenda con-

struendam, cum de Libani porticum locum
causam. Et domum etc., in qua struendam ad iu-
dicandum, erat in media porticu. Et metus iudi-
cij sedes in domo filius Libani constructus; vi-
cium in cedris Libani in omnia virginis et pri-
mum; sic illi non abstinuit iustitiae integritas de-
bon associari. Est equidem perfectae iustitiae in-
tegritas omnino similis in agniti vi guali. Vi-
tham Ecclesiastici us cep. 6. *Concupiscentia fla-
ditur deurgere in universum; sic qui fecit per
vinum in universum Non abstinuit integritas iustitiae
corruptum, agnos integritas virginis. Quod
est puelle & opib., & castitatem integritas
hac est iustitiae integritas. Moneda, unde praecep-
tuus Deo iudicibus Deo. i. *Non accipis conu-
pisciam praeferent. Est quid est iustitiam facit, quid
persona nec accipitur, nec cognoscitur a iudi-
ce? Inde Magne Luc. i. commendebat puritatem
virginis iustitiae, dicens: Quamvis totum in sa-
gnificat. Eadem, equidem ostendit & iustitiae
descriptio, & puritatem virginis. Sic enim inbo-
nitas vultus pudici, quibus personam cognos-
cat, & excipit, ut virginis puelle, quod cognos-
cat virtutis. Quo respectu D. Basiliscus. 7. de vi-
tute, & viciis. *Quoniam iustitiam cum se gne-
ravit, iustitiam ed seipsum dignificat, in qua seipsum
a qua deficiat, in qua iustitiam utrumque partem
dignificat a iustitiam abierit: se iustitiam iudici
ad iustitiam ante se referenda, nec personam
eum cum habere eorum; personam
eum in iudicio cognoscere bonum non est. Ca-
vete ergo iudex in iudicio personam cognoscere,
si bonitatem amat, & iustitiam non fugat. Ut
de illo dicatur, quod Iob dicit de Deo cap. 14.
Qui iustitiam accipit iusti car Principum, nec cognoscit
tyrannum, cum discipulis contra pariter.
Sic ibi.***

§. V.

*Esculenta, & poculenta non parum
iustitiae efficiunt.*

Ecce dilecti: Et di memora in qua sedebatur ad
iudicandum, erat in media porticu, nimirum
in media porticu domus filius Libani nec omni-
sola iustitiae sedes & cedine erat, & cedinis
portibus, & columnis cingebatur. Sicut enim
codi in fragis arboris sunt, sic iudicibus ni-
hil esculentum, & nepoculentum reperebantur.
Ut iustitiae inter eas arbores, & ligna sedentes,
quae nihil fructus portgebant in brachijs, doce-
rentur cavere illos, qui esculentis, cum portulen-
ta portigunt. Nunquam enim his non affectum
homini rapere. Quis nescit iustitiam ma-
num iusti merita Iacob, & Esau? Ille man-
ficus, bleferus, ille hominibus, & Deo probatus,
hic a Deo reprobus erat. Et in omni esculentis
etiam sanctissimi parientis Isaac ed Esau capitebo-
nit. Et cur Isaac sic capere ed parientem? Aut iust.
Gen. 27. *Isaac amabat Esau, ut quod de ve-
tamentis illius vesti erat. Non quoniam Esau ab agro
venit ed patrem vacum; efferebat equum pro ma-
tribus venationem, quae puer libenter velleba-
tur, & sic prior capitebat se efferebat parit.
Natebus Chysostomus. homil. 40. in Gen. fuit:
Fide, qui modo parit distinet. Et mox quidam
erga facit iustitiam declaranda in omni in 1200, 11
quid*

appropinquat uxoribus vestris. Equidem similitudine, & consuetudine agere debetis Deum in se praesentem habentes aliquantisper à se arceat uxoribus amplecti.

§. VIII.

Quod sibi habet decorum Iesus, id suis praestas.

Fecerat sibi Salomon Regium, nec ed edificando desinit, sed & dilectam coniungi domum edificauit similem. An enim test. *Domum quoque fecit filius Pharaonis, quam uxorem duxerat. Nec datum habere uoluit, quam similem daret coniugi dilectissime.* Verè in hoc solum Dei edificatum, curus est nihil decorum sibi habere, quod suis dilectis non communicet. De illorum laudes cap. 1. *Dedit eis praeterea filius Dei fieri.* Ex cur sic bonus emisit homines, ut eis dederit, quid possint fieri Dei filij? Erat ipse filius Dei, ex Deo patre genitus, & ut capite ante homines, non pedibus illos non praebat natales similes. Ve dicat D. Athanasius, orat. de incarnatione Christi. *Ipse enim in sublimi procreatus in die inuoluitur, et tempore a seorsum hominibus, ex persona Despicae Figurae, et uoluit, quo huius uita genus erat, deus in sublimi nascebatur, in corpore, ex Deo. Hoc curauit Dei filius, ne homines sui in uisibus, & ebrietatibus natalibus manerent, sed ut ipse in sublimi nascebatur ex Deo, sic fecit, ut sui in sublimi, & ex Deo nascerentur. Quicquid enim decorum sibi habebat, simile in suis esse fecit.* Commemorat pascha Domini dicebat Dominus conuicti Math. 26. *Apud 12 facis pascha cum discipulis tuis.* Verum post resurrectionem locutus ad mulieres, dicebat Math. 28. *Et uos estis filiae uiuae, et in uos in gloriam, &c. Conuertitur, & postquam uoluit discipulos, eductum gloriosum, & immortalis, non discipulos conuictos, sed fratres. Et cur modò fratres? Ut esset illis gloriosus & immortalis natus ex sepulchro communicationis, quibus in regeneratione, similiter essent sui in Christo conuicti in corpore carnis. Quò spectans D. Chrysost. serm. 80. ait. *Resurgens à mortuis Iesus non solumus, non reliquit uocem fratris, sed etiam patris sui fieri esse germanum.* Non perhorrebat sibi corporis gloriam sibi habere, quam illam suis communicaret, ut, notante Apostolo, esset ipse in illa. *Primogenitus in multis fratribus.* Sic renascens à sepulchro, glorioso corpore, ex nate simile corpora praeparabat suis, ut regerentur omnes die, cui nasci erat germanum, qui nihil sibi habuit quod dilectis non daret.*

Hinc: Psalm. 131. clamabit: Surge Dominus in regnum tuum, et erit arena sanctificationis tuae. Cum uideris iudificasti conspectum Hebraei huius hominis, de Maria, & Chryso. pueri tibi Marice esse, sed qui magnum perit passus, in eo, quod exurgat Maria: Nonne post Iesum resurgentem uideris sancta, & iustitiam gloriosi, & immortalis resurgens? Si ergo omnes sancti sum post Christum, cui esset amicus est ueteri pro oculis, nonne etiam Maria? Non uenimusque perit resurgens Mariam, sed peti, ut Iesum conseruaret suam amicitiam, & inuoluitur, quam ipse sibi fecit, natusque post resurrectionem in eo quid

spectosam in se habebat, quod huius dilectis uocem communicaret. Ve enim solum corporis sui templum iudicium edificatum, sic etiam Maria corpus templum per motum solum etiam uiduam edificaret. Quid enim haberet Iesus, quod huius dilectis non communicaret? Diu ille an Glycas pat. 3. *Animal. Tu facis, & casti. Virgo, quae prae et natura cedulam Deum, & uia et illamque qui et simile domica, super naturam natura legibus cunctas. Nam & materis, & matris non filio domus, & scilicet, uia cum illa in uoluntate uoluntate aciem. Imò Glyca illustrat Imperator Legem, de dormitione Mariae an. O super omnia benedicta, quae solum magis facit praeparat filium tuum, quid huius in praeparat? Annon, chrisce, o sancti faciemus arcem, & carnis si fuerit tholam, & duntaxat non inuenit ad suum dominum, & singularem templum, & singularem. Annon et illam, ex qua carnis indumentum susceperat, ad summa celorum salubra cum carnis duntaxat, & cum ipse in carne uersus fuisset, & exisset? Equidem ut omnipotens Dei filius post tridecimum mortem in carne surrexit, sic fecit arcem sanctificationis suae Mariae, ut similiter in carne surrexerit, uiscedens in celum, cum ipso filio suo, in carne similiter uiscedens. Nequid glorie sibi sumeret Iesus, quod huius dilectis uocem eius capacitatem non dederit.*

§. IX.

Tota triumphans, & militans Ecclesia domus singulariter est Mariae data.

Sextima erat Regina in palatio Salomonis, & nihilominus illam uis, nempe filix Pharaonis duxit facta, & data domus à Salomone, uerbi illi: *Domus quoque fecit filia Pharaonis, &c.* Et quodam rei Regine in illa etiam domo habitabatur, ut filix Pharaonis dicitur facta. Etenim haec Pharaonis filia in omnes alius Reginas, & Salomonis uxor potest, & singulariter ad illa uita, in eoque non dubium hanc illi domum singulariter esse datam, & tributam, ut illa sit in tali domo quasi in propriis, & ceteris quasi in alienis. Sic etiam edidit Beatus Mariae exli ueteris Regine uxor, & singulariter facta, & similitudinem totam domum Ecclesiae triumphans, & militans. Quò adduco illud Ecclesiasticum cap. 26. *Sicut Salomon in mundi, in alioque Dei, sic mater huius gentis in coram acui domus sua. Mulierem bonam uiam intellegit Beatus Maritus Hago Cardinalis. Sed quae Maria domus propria? Quia hominibus, & Angelis plene fuisse à Deo est in celo, & in terra. An Carolus, lib. 1. de laudibus. Merce cap. 4. *Domus bona materis est sancta Ecclesia, in uoluntate uirginis glorie commissa, quoniam triumphans ex Angelis, & duntaxat consistit in illaque sicut Sol materis sua splendens cum illam, & praeparat hominibus uoluntatem, sic singularem uirgo materis optima mulierum, uoluntatem daret, illustrat, sanctificat mulierum, triumphansque Ecclesiam.* Est equidem Maria in Ecclesia illustrata, & militans, hoc est, in domo huius triumphans in sollem illustrat, etiam uirque Ecclesiae exli, & ueteris Maria illustratae scilicet, sic etiam haberi singularem hanc pro domo*

domo sua. Habito in Ecclesia triumphans, & militans homines in se, & Angeli, sed amara haec tua domus antehabuit. Cuius in hac domum rex optimus D. Ephraim. ait, da laud. Mariz, dicens, Virgo Maria inuentus es ante-
 rius Iheros, & materque doteu anteconsecratam
 meritis, Spiritum sanctum in te pui, dicit verbi gra-
 tia, & in tua domo para dote. Et ceterum, & pa-
 trisulius, hoc est, & triumphans, & militans in
 Ecclesia domus dicitur Mariz in dote gratiam,
 & paratam, quia in studio suo appropinquat Mariz
 domo ecclesiae quiescit, in qua in requiem in sua.
 Quae cum ad dote pertinet, & ad hoc propria
 videri solet, & in sua eius aedificatio aut poline
 conuocari in maris. In sui consuetudo Mariz nihil
 dicitur fideliter gratia. Dicitur Ioan. 19. Subiit
 autem Maria dicitur Iesu mater & Iesu, &c. Et cum
 necessarium fuit Mariae dote crucem filij
 vniuersum Iesu transfuditum pro Ecclesia do-
 mo tam in caelo, quam in terra fundanda, &
 ad dote batus, in Maria alitibus, quae confirmat,
 & vltis inuentio eius caelorum gratiam, &
 gloria inuolunt paratam. Vnde Cassiod. lib. 1.
 de laud. Mariae cap. 21. facti : *Amazymus Dni*
Virgo dicit pueri mundi saluatorem propter compen-
ditum, virtutemque, & materiam sua compen-
ditio, qua pacem filio fidelitatem, & acerbissimam
condemnationem ad doteu promeruit, ut per ipsam,
huc est, per precem tuam, in meritis, virtutis, & ac-
erbissimam passionem Christi committeretur lanceolatus.
Ipsa quoque cum eo pueri gratia Christi propter fieri,
transiit precem, & doteu, & regem in iustitiam dote
et committit in gl. Quoddam ligno crucis fabrica-
 tum ait in dote Domini, hoc de petri, & vo-
 luit Mariz, ut in doteu committeretur & vo-
 luit inuoluntatem eius, fuit Mariz consuetudo,
 ut videtur, quia in petri doteu ad doteu eius.

enim ardeamus corpus Christi puritate non esse
 vulgatum, unde legitur Psalm. 17. *Non dabo*
sanctum meum videre corruptionem & ita prohibita
 est a corruptione puritatem altarium ipsi corpus
 Altaris. O digne lumen totius mundi in hoc Saluati-
 nis filius, qui in sepulchro taceas tibi domum
 ordinis ut si cibus, nonsum corpus carnis compa-
 rabilis reddidisti, simul de domum matris ipse
 esse corpus Mater, namque illi corpus ut sum liberum
 ab omni puritate, electus, ut immortale, de
 incorruptibilibus quibus primum factus eras. Accipe
 Domine oratam de monacho. *Mater, fiam. Quo-*
modo quod ex me nascitur. Felix Dei corpus lau-
ditum, & amatum, & semper in unum esse acce-
ptum dei fuit, & incommutabile, ut altaris cor-
poris a se pulchrum daretur, & materem contrahi-
ret saluati, unde claretus Glycas ait quod, Altari aut
Tanquam ipsi mater naturam suam ipsi ipsam,
tanquam mater de pulchra tanquam in domo ut
sepulchro fuit de pulchra: natura: tanquam fuit, superdu-
at, a se pulchrum, nec mutabilis a se in pul-
chrum sua retinere potest, Nam & ipsa de sepulchris
refertur, prout in filium me, utemque Deus
altaris fecerat, fuit sepulchralis mater altaris,
Expatat illud: sed quia Deus altaris fecerat,
quippa quod Deus fecerat filio, utem fecerat
matr. Fecerat filio domum ordinem, utrumque
post mortem corpus incorruptibile, simul fa-
ciuntur, ut unde refugerat gloria, & im-
mutabilis.

6 XL

*In accepto officio manifestè ostenditur
qualis debeat esse remuneratio.*

Hoc vnum præfatus Salomoni videri dicitur, *animum quoque quod in filiis Pharaonis, quem vocem duxerit Salomon, hoc non vult patris alia potestate mutari in Salomone quod videtur, qualem daturus est Aleo Ambrosio in Esthete, Iustus et modestus dicitur vultur phara qualem si profectus. Qui sine vocem alii, quasi sine domo sine suis habitaret. Equidem in habita astra lani domus conferat habere domumque ad Salomoni ve qui et vocem cepit domum habere, si de vnum alii daturum facit. Acceptus sine officium antiquum et collatus, qualem debet esse remuneratione. Marie Allimpionum in eadem celebrata Eclesia, illa de propozit ex Laxa distungunt cap. Ixi.*

6. X.

Maria est in corpore incorruptione post mortem debuit filio assimilari.

Vbi cedria iam fuit iam domus Salomon. Ita-
tum de similitudine facere sponſe laze filie Phi-
sauris; ait enim textus: Domus quare fecit fi-
lia Phisauris; quare tuorum dixerat Salomon
ait ipse, quare & hanc pariterem. Ecce fuit con-
dita sponſa Salomonis; domus cedria fuit
quodammodo porticus domus Salomonis. ne quid
monui habueritis; quare iam Salomonis repa-
batur via eadem. Quod & in zero Salomae & Iesu
& eius sponſa & morte eliminantia Maria iuue-
no factum. Qui enim lucem parit sui corporis
duntaxat & spachulo exalcat; sic similes de
Maria mater ipsa mortem dedit gloriam uero
in quodammodo auctis. Quod si daretur ista dicebat
Caeteri. Tigres de uero non regnarent cedria. Non
da aia domo; sed de pluribus domibus loquens;
easque dixit aia cedriaat. Erant plures domus
memoriae. Perhas domus cedriaa laa illuc
quodammodo; quare iam plures dixerunt; quia
non fa litem Iesu corpus; sed de corpore Ma-
rie fuit in quodammodo. Aut Caeteri. Alia uero
Dalmat nationem; ibi Domus laa intelligatur uero
per Christum; & corpus perperam; quia dalmat
fa litem uero; quia dicitur cedriaa; id est
in quodammodo. Cedriaa enim in quodammodo. Sicut
Batum Tom. V.

Interius infans in quoddam castellum, & accepit *En. 30.*
illam matrem, &c. Quod quatuordecim non parum
fecit Hæzæda tantis bonis, quod locumque
Easleia delictorum Marisæ castrum, solum lo-
quatur de invoca leia in castellum, & con-
statum Marisæ, & Marisæ. Quid quod am-
letus in domum Marisæ, ad hoc et inde con-
cedens ingreditur Marisæ in æterna palatii
Equitum tanta pulchritudine, & cœlesti potan deli-
ciis regessit Marisæ in domum Dei, quibus ubi
delinquit ingreditur letus in domum Marisæ. In
accepto erum officio pulcherrimè illustrium qua-
li futura in remanentia: & illam ditioni letus
enterpeti in domum Marisæ, aut clarissimè expla-
casti, ve Marisæ excipienda erat in regalia letus
palatii. Quid refecto Damascenorum esse de dom-
ination. Virg. luctus. Quamvis ipsa ad ram de *En. 30.*

seruatis, in eorum cum illi delictissimam dicebat ad illum exiisti in manus, & perfrictus in herbam salum, semper in ipsum calum, Operibus iam, qua Deum Verbum in suo vtero hospitio excepit, collocatis in domum filij sui inherendum. Deinde Deus in carnis hospitium acceptus in Mariae uterum, quo iam ostendebatur, vt oportebat, quod Maria in carne ascenderet, in aterius filij tabernaculis hospitanda. Incarnatus Deus in vtero Mariae, indeque procegit ianquam sponsus de thalamo suo, siue dabit Maria iocarnata, hoc est, carnem induta, assumi in diuina sponsae thalamum. Nunquam enim in accepto officio non ostenditur temperatio, qualis huius futura.

Joan. 4. dicebat Iesus Samaritanis: Mulier da michi bibere. Ergo post pauca ait: Si scires donum Dei, & qui isti, qui dicit tibi, Da michi bibere, tu fersis peritissimam ab eo, & daret tibi aquam viuam. Si aqua viva adeo abundas Domine, vt illam alius possit dare, cur si femina aquam emendicet? Petit aquam si femina, vt in illa aqua deta videtur iam ipsa quam aquam sit acceptura. Auebat ibi D. Augustinus. Peti bibere, & promittit bibere. Pro potu potum offert, & potus peritus pignus erat peti potigendi per inanus diuinas. Huc trahenda dicta 1. om. 2. in Euangel. lib. 6. cap. 3. §. 17.

3. Reg. 10. Fecit quoque Rex Salomon thronum de ebore grandem, & vestiuit eum auro fuluo nimis. Qui habebat sex gradus: & summitas throni torunda erat in parte posteriori: & dux manus hinc atque inde tenentes sedile: & duo leones stabant iuxta manus singulas. Et duodecim leuunculi stantes super sex gradus hinc, atque inde: non est factum tale opus in vniuersis regnis, &c. Fecit quoque Rex Salomon ducenta scuta de auro, &c.

§. XII.

In iudice praevalent castitas.

Sto à sceleris Pineda nostri putantis ibro- nam hunc, non alium esse à Ipho, quod super dictum est fuisse in domuncula Iudicij. Materie ergo siue solij, siue throni ad iudicandum effectus, erat ex ebore, dicente textu: Fecit etiam Rex Salomon thronum de ebore grandem, &c. Cur de ebore? Iam ibi proponebatur, quam debet esse iudicibus propterea castitatis virtus. Ait Hugo Victor. lib. 7. Allegor. cap. 5. Salomon Salomonis Ecclesia est, in qua purissima nosse regnant, iudicia sua suorum designant. Item de ebore fuisse memoratur, quod pudicitia aptatur. Si due huius coniungantur virtutes, nimirum & iudicandi potestas, & pudicitia. Vbi enim pudicitia non est, minime credas posse esse rectum

iudicium, nec iudicem. Commendatur Iesus ab ipoula, ex ventre ebore candore radiante. Dicit enim Galt. 1. Veneri iuxta thronum, iustissimus supplicium. Et cur necessarii fuit ad ebore candori em confugere, vt sponsi diuini commendarentur viscera? Vt sponsus diuinus nascebatur futurus iudex viuorum, & martuorum, sic necessarii fuit in ebore ostendere, quoniam ab vtero illud comitata fuerit castitas, & pudicitia, sine qua non crederetur praestantia iudicij. Ait Rupert. lib. 4. in lib. Reg. cap. 31. Thronus iuxta ebore iudicium ex puritate conspectu iustitiae. Alioquin nati venter, iam isti abnormes, nisi absque auri calura libidinis conceptus, natus, vel conuersus esset homo, & Dicit Christus, quemadmodum, vel quod sunt huiusmodi, isti iudicantur? Sic ibi quasi nequeat intelligi ordinata potestas iudicandi nisi ut eo, qui alienus ab omni libidine, castitatis puritate refulget. Vt enim nota Aristotel. apud D. Thom. 2. 2. quae. 55. art. 8. ad 1. Penus furarius intelligitur multum superius. Hinc cum innocens Sulanna à luxuriosis iudicibus mitteretur in supplicium Dan. 13. Suscitauit Dominus Spiritum sanctum pueri iunioris, &c. qui innocentem absoluit, & reos damnauit iuste iudicans. Nec miror, & caeterae enim causae Sulannae apud lasciuos; sed videri, ubi puerulum ab omni lascinia liberum sortita erat iudicem. Pro quo ait D. August. serm. 118. de Temp. Iudicem meretur castitas Danielis puerum iunioris, iudicem pudicitiae acatit: multum igitur de Dio pudicitia consequitur, cum iudicem virginitas promouetur. Secura est de iudicis castitate, cum est iudicantia virginitas. Vbi non lasciuia, sed puritas iudicat, nulla virtus non vincit, tunc solus vicia triumphans, cum lasciuia viger in iudice. Huc trahenda dicta 1. om. 3. in Euangel. lib. 4. cap. 1. §. 2.

§. XIII.

Legislatoris, & Principis ea forsitudo sit, quae transgressores minime relinquit impunitos.

*E*cce Iuoni Salomons materies non lignea, sed ossa, petra nimirum ab Elephantiis deonibus; dicit eorum text. Fecit etiam Salomon thronum grandem de ebore. Septuag. legunt 1. Paral. 9. Fecit Rex Salomon de elephantiis dantibus magnam. Et forte à tantis bellu dentibus petiui materiam iudicibus thronus, vt ostenderet, quantum valeant in exequendis legum decretis debent esse, qui populos debent iudicare. Ille vir iudex & legislator, qui leges custodit fortis facti, qui illarum transgressores impunitos manere minime patitur. Causa. 7. dicebatur: Castum sicut iuxta abnormis. Cum autem nulla toris sciant à Salomone, nec à Danide facta ex ebore, nec ebore materies apta videatur pro curibus addiscendis; non insipienter credunt turris eboreae vocari thronos hic effectus in alium ad modum toris. Sed cur, qui ibi omis erat illius iudicialis toris vocatur, & per turris vocabulum exprimitur in canticis Offensum ibi solij iudicialis praestantia, in quo non solum dicebatur, & leges condebat, sed tanta id potestate habebat aduersus transgressores, vt ipsa legis

ostensio,

habuisse diuitem, ut in sa priede fupra Lazarū gauderetur. Equidem Mariana domus nihil viqueum habere debuit, quod seipam requireret; mundici enim, & liberi à libebus, semper indecens est primis illi subditus exceptis ibi Dei. Huc trahenda dicte tom. 4 de Christo figuratib. 3. et p. 17. §. 11.

§. XVIII.

Maria omnium maximè proxima diuinitati,

Non & thronus Salomonis dicitur auro vestitus, nimis in i: vestitus cum auro fulgentior. Habebat hoc materiale thronum, quod perfectissima iura iungeretur, illoque vestiretur. Sed de spiritualibus, & celestibus thronis dicebat D. Arcopag. lib. de celestibus Hierarch. cap. 7. *Eandem quoque ratione Iesu feliissimam fecit de dignitate intelligendum: quod utraque in prima participatione faciatu dedicatum ipsius luminis ubi propinquas sunt, et prateria, quod ipsa deina immane accendere modo donata sit.* Ecce ubi princeps illi subditus, nimis in throno, & Cherubim diuinitate Iesu societate huius illaque proxima, esse in virtutibus, & institutione eorum, non autem dicantur melius esse lesus. Et tunc cum thronus Salomonis dicitur induratum filio natus; throni spirituales Dei imitantes virtutem Iesu, illaque propinquissime dicitur induratum Iesu. Ut in throno Salomonis exprimebatur Maria mater, sic in eo, quod non throni celestis, sed illa iurata throni Salomonis thronus dicitur induratum auro fulso nimis, ostenditur, ut illa omnes spirituales creatas excedit in uero propinquitate, & unitate cum Deo ipso. Quod meditati D. Petrus Dem. op. 1. de Nat. Mariæ, inquit: *Habitat ut Angelus Dei, sed etiam cum Angelis, quia cum illis eadem nec ipse essent. Habitat Deus ut Virgo, habet autem illa, cum qua variis naturis habet adiunctionem. Hec ut ergo auron saluamini, qui thronus ipse vestitus, quod tali modo Deus Virginitatem induratum, & ut Virgo indecens est, ut meliori non possit.* Itaque throni celestes Iesu societate fruentur, sed uen eo modo, quo Iesu fruitur Maria; hæc namque ut est mater Iesu, ut est mater filij Dei, sic Deo iungitur, ut meliori modo obique vniat hypostetica, uero possit.

Stultitiae Apocal. 11, apparet in celo. Mulier amilla Sole est curmela Sole Ait Bernardus: Inter cetera Maria Sole prebentur amilla, qua profundissimam diuinam sapientiam, ultra quam credi valeret, penetrat abyssum: ut quatuor sunt per seculi vniat vniat eadem cadit patitur, luti illi inaccessibili induratur immerfa. Sic amilla igne Prophecia labia purgator, illa igne Seraphim accenduntur. Longè uero aliter Maria meriti non uelut sanctum laquei, sed spiritus magis uideat & illuminatib. & tamquam ipse igne concludit. Sic Maria ostendit omnium diuinitate protimam

§. XIX.

Maria in conceptione precipua Dei custodia, ne labem incurreret.

Illud in hoc Salomonis throno singulare, quod dicit: *Et dux manuum hinc inde teneat sedile, & dux leoni stabant iuxta manus singulas.* Dux itaque manus sedem Regis tenebant, & mirabatur, quod hæc sedes duabus tenebatur, & scilicet manibus, cum audiam inde maximo Danielis lapidem commendari, quod sine manibus abscessit fuisse. An enim cap. 1. *Et abscessit ist lapis sine manibus.* Itaque & castissimus Danielis in pis sine manibus abscessit, & Selomous sedile duabus scilicet manibus. Vi enim sine uisibili opere ostenditur Iesus conceptus in lapide abscessit sine manibus, sic in throno, ut scilicet duabus sufficiens manibus ostenditur Mariæ conceptio per congressum maris, & formidat si hoc, illud tamen nomen, quod manibus is, hoc est, ordinario generationis modo seruit, ut thronus Dei Maria sanctissime conceperetur, duo adiunguntur leones; dicit enim: *Et dux leones stabant iuxta manus singulas.* Erant duos leones adiunguntur illi manibus tenentibus sedile. Memini pro custodia, & conseruatione paradisi non leones, sed Cherubim possum; pro purificatione Ihu Scaphim descendisse, & singulis hominibus singulos deos Angelos, qui eos custodiant à primo conceptionis instanti. Et cur Mariæ conceptioni intellectus per duos illos matas sustentantes thronum, non addant Angelus, ut Scaphim, aut Cherubim, sed duo leones addant? Iacob Genes. 49. in Iudi alio annuntians Christum dicebat: *Con alio leonem Iuda; in quo carulo, & leone splendet nouus ibi Deus Ambrosius duos nobilissimos leones, simulant Deum Patrem, & Filium eius: qui immediate pro Mariæ conceptione voluerunt excubare, ut illam immaculatam conseruarent.* Quando enim Cherubim non custodiant paradisi, uis post peccatum in eo peccatum; nec Scaphim purificationis Ihu labie, nisi que entia pollute erant, nec Angelus vilis hominis custodiam infelicitatem, qui peccati non fuerit seipsum tunc habuit. Non mirandum, quod custodia Mariæ à primo conceptionis instanti, non tam Cherubinis, nec Scaphis, nec Angelis commendetur, quam illam immediate per se suscepit & filius Dei, & Pater. Templi mensuras memorans Ezechiel cap. 41. dicebat: *Et Angelus quatuor cubitorum.* Angelus autem dicitur à D. Hieron. vel illuminationis Dei, vel Leo Dei, & ponitur pro templi altari, Et cur clare vocatur Ariel, hoc est, illuminatio, ut Leo Dei? Ait Rebba David ibi: *Dicitur Rabin aliter appellari Ariel, quia ignis sanctus descendit de celo, accendebat in eo, & tangens illo.* Equidem pro altari templi ex illuminationis à Deo uenebatur, qui tanquam leones excubarent, ne quod malum cecideret. Ne mireremur, quod Maria tribuatur illud ipsum, quod tribuitur altari ueneri, ut nimirum illuminationes ex Deo, tanquam leones excubent, ne quid mali incurat in uix intoluit. Quod enim melius tunc auderet in Merito, excubantibus pro illa leonibus, hoc est, illuminationibus

drey.

Daniel.

Apocal. 11.

Bern.

Dem. 1.

Genes. 49.

Ezech. 41.

Ezech. David.

causibus à Deo profectis: Hinc crediderimus esse-
nisse D. Damascenum, ubi rationem reddens,
cum Anna tradita ante Mariæ conceptionem: Quod
esset, alii orati. de Nativitate. Etiam na-
ture gratia videtur, acrimonia fiat, proinde non
sufficiat. Quorumque factum erat, ut D.
Damascenus, ac Virgo ex Antiochia, maxima gra-
tia antichristi maxime defuisset, ut non ideo
suffragari daret, deinde gratia suam pro-
ducat. Ecce ubi vi dicitur natura necesse fuisse
ante totam conceptionem Mariæ, & minime auferre
vult propter. Et cum memoret, & tractet natu-
ra, nulli diuonorum leonem et cubit senten-
tæ, qui fulgebant diuini, illamini nonnullique
infinita conceptum præcedebant.

§. XX.

*et Maria Apostoli Jesu robur,
et virginitatem accepturam.*

IN Salomoni throno sex gradus erant, in quor-
um singulis duo leonculi visibiles, dicitur
recedere: *et dandem leonculi patescit super sex
gradus hinc, inde, &c.* Habebant quidem duode-
cim leonculi à throno firmamentum, in quo
stare possunt, ut similes duodecim Apostoli
habebant à divotissimo throno Maria robur,
quo stant in virtute filii peruenit. Quid quid enim
in omnibus Si natus videtur virtutem, immo in ipsis
Apostolis, totum Manzionem accessum acceptum
recedit. Apoc. 12. Mulier hoc divina apparet in
cælo in virtute habens, & clamaris parturienti: *et
in capite eius corona dandem filiorum.* Et cum
duodecim illa filiorum virorum mulier capite ap-
parebat, nunc ut ostenderetur duodecim Apo-
stoli, ut totum claretur, & virtutem per Mariam
habebant? Alii Veritatem apost. Caribianum
lib. 4. de laud. Mat. ar. 16. *Ipsi dignissima Virgi
singularem thronum asserunt corpus cum vere Chris-
ti, impere sui portaret in quo, & 12. contrari-
cordi sui detestibus effluvia detestibus sui filii
portaret.* Cum atqueque illa virgo dandi cum
Apostolorum, quatuordecim eius fuerunt voca-
ti, utque per eius infirmitatem educti. Per sua
quaque saltem, & orationem Spiritus sancti replen-
ta. Fide & Virgini sanctis singularem asserunt
sua per Apostoli laudis mundi virtutis. Expende
illis, per sua quaque saltem, & orationem Spiritus
sancti replen, quique post Iesu mortem duode-
cim leonculi, infirmos, & imperfecti erant,
super quos leonem Maria & saltem, & orationem
ceteris ceteris, quibus fecit, ut virtutem, et alio
inducerent, & Spiritu sancto perficerentur. Sic
enim virtutis, & lingua leonem et tot suos ceteri
formas, & ducit in perfectum.

§. XXI.

*Per Mariam vel infirmis homines
habent accessum ad Deum, quem
habent in alio spiritum.*

Per sex gradus throni ascendebatur à Regem
Salomonem, in quorum singulis duo enge-
batur leones. An erant: Et dandem leonculi
Rexa Tem. 7.

staret super sex gradus hinc, inde. Deut bono
in gradibus leones sunt, qui ascendunt ad Do-
minum: Clamabat illi in Proteritis, *Leoni in
via, ut in ecclesiis viam ostenderent hominibus.*
In via enim gradus, non leo, sed leones sunt,
nempe duo in singulis gradibus, qui ergo gradus
ascendit, quos ascendunt, & tenent validi le-
ones. Expende leonem posuerunt in gradibus, &
interior ascendendi conceptus. An erant. Dandem
leoni in via super sex gradus hinc, inde, & le-
ones à leonibus gradum posuerunt, ut
vires leo daret hinc à latere dextero, & alter inde
à latere sinistro, relicto viro non gradum spa-
tio medio. Duodecim enim Manzionem, sic
leones ad dandem, sic viginti duos, & fortissimi
Spiritus 12. Deum facit alii ceteris, ut ceteris
infirmitatibus hominibus tequeque lincum, & ac-
cessum facile in prebeat ad Deum. Apoc. 1. g. dicitur:
Et ecce de throno 12. dandem: *Leoni dandem
Dei nostri erant super viam, & qui in via cum
passis, & magis. Non solum magis vocem hinc
vires ad hunc Dei dandem, sed & passis
totam vocem, nec minus, vires enim erat ceteris à
throno, nimirum à Maria, ceteris est non solum
magis, potenterque Spiritus, sed etiam infir-
mos homines sui ere in Dei labes manere. Ac
Petrus Damascenus in visione de Nativitate. Maria.
Salomon à sex gradibus throni, non solum videtur
in erigunt Virginitatem, quo sed illa manent, &
vires ceteris, & orationem. Erant de throno ceteris,
dandem: *Leoni dandem Dei nostri erant super
viam.* Ex hoc throno sunt Angeli sui primum,
& immo. Quippe, ut est Maria Dei hinc, in
landem Dei non solum à dandem validissimos, vi-
gilantissimosque angelicos Spiritus, sed etiam
homines infirmos. Non alius thronus est in secula
illa ostensa Jacob, de quo ait Genes. 28. *Visio sa-
lomonis ita lincum super terram, & ceteris
alio ceteris ceteris, Angeli quique Dei in secula
dandem, & descendunt per eam.* Et quando sunt
Angeli ascendunt, & descendunt, etiam bene
scalam ceteris peraguntur, ad quod ceteris
dandem Jacob ipse Angelus non est, sed totius
potius, et ceteris, illi ostendunt secula ceteris
plena spiritibus: An D. Zeno lib. 1. form. 3. *Dandem
dandem illi vires, & ceteris ceteris Angelis
lincum, & hominibus suis. Quod totum Dandem
ceteris, & ceteris. Manne tunc episcopi lincum
Spiritus scala, hinc est, Virgo in terra firmata
est, &c. ut ostendunt scalam Manne esse, & du-
bitemus de eius beneficio venie, quod hinc
non hinc ceteris cum Angelis ad Deum ac-
cessum habent.**

§. XXII.

*Provincie ruina est, quando in suis nihil
aliud requirit Princeps, quam
obedientiam.*

Post hanc divita mysteria in Salomone throno
explicata, non me temere, quia aliquod
in eo ceteris: regni, & domibus peraguntur
Id est, aliud non leonem in secula, an erant peraguntur:
Dandem ita lincum ut vires manne singulis, accit
ceteris ad dandem: *Dandem leonem super sex
gradus hinc, inde, & leonem dandem duo in via
leones.*

leones : & eisdem leonibus in angustis gradibus, qui ut ibant lex, & duodecim reverbant leonibus. Erant enim leones hi pro iulij regni iuda, quod ut ipso penit initio sui dilaceratum est, ut ostendat Ahas in pallio nono in dactylis scissuras diuiso, & tandem multis cladi- bus agitantibus extraxit caput. Et cum leones pro insigni sunt regis adeo periculi? Habet hoc laus iana Plinium, ut solium prostrata parcas, ducunt Ovidio :

Quid : Corpora magnanimo facta est prostrata laene. Non alia, sed prostrata, & subiecta gaudet. In qua inselictissimum domitium proteritis eorum, qui in istis non aliam reuerentiam, sed so- lam attendunt subiectionem. Vnde D. Aug. lib. de ciuit. Dei cap. 107. Regibus reprobando : & penitus partes deservit sic : Reges non au- rati quoniam bene, sed quoniam subiecti reguntur : pro- pterea Regibus omni tanquam reuerentia iuratur, sed tanquam reuerentia datur a rebus : & deinde i- ram suam prostratis feruunt, easque non solum reuerentia sed magister : ac feruunt i- rantur. Expende aliud leonem, & protin- ctum vasto auctore, nuncupat : Reges non curant quoniam bene : sed quoniam subiecti reguntur : quippe- cium eo res da ducitur, ut Reges, & gubernato- res nihil curent de virtutibus aliis inueniendis in suis, sed vitam in illis subiectionem, & ad eorum obedientiam spectant, necessarium est, ut

status regni in peior iuat. Comes enim scianter nullam da moribus eorum ellis redigunt, si- bi in eo iusta studium posuit, ut obedientiam extorqueant & subiectionem hinc illis adolantur, exequuntur nequiter, quidquid illi & ne- quiter volunt : dum sibi ab illis semeliter vi- ment, si vel praeterit virtutis, vel ostentat elare rationis obliuio capere eorum. Proh regum inselictissimum in quo vna spectant obedientia, & subiectio eorum, non hoc ab ipso Dei venit, sed ab ipso Dæmonio. Hoc ex- cel- lus principes Zachar. cap. 1. dum ait : O Pa- tris, & idola. Cui idolum vocatur passio, & princeps iste : Sicut idolorum Dæmonis in omni regno suo : hoc solum curant, ut homines sibi subiecti, ut illisque obedientiam extorqueant, & subiectionem. Adeo ut illic homo, cui sui esset, aut iaro, aut adulter, aut scelus ipsum, nihil de hoc curaret idola, si uideret, ille & reuerentiam illis exhibebat & subiectionem. De quo sapienter D. August. lib. 12. da ciuitat. Dei cap. 12. post perditio Romanorum mores desce- pto, ait : Omnia Roma perierat perditu mori- bus : ut ergo non periret, de castitate populo ceteris suis daret praecipua sua, ut mores praecipua daretur : a quo sui tempore, ut iudem ale- bantibus colebantur, ubi nihil daretur, nisi iugum suum agerent, non aurant quoniam- dam illi iugum, cui carant, ut perditu daretur, daretur daretur suis illa omnia metu subditi reuerentia. Ecce ubi iugum idolorum, iugum Dæmonum in quo erat, & hoc vnam atende- batur, ut populi illi subicerentur, illis venera- tionem exhiberent : de moribus autem uti fu- erit perditu, aut probat, nulla illi cura erat. Fuit quia omulam perdidit, si addi dissi- mum erat dicit, & subiectissimas, hoc quereba- tur. Fuit omulam prudensimod, & inselictis- mus, si vel rationa, vel sensuata obliuio, per- ditu peccabat, O tempora infelicia : Vnam hoc-

idolorum solum regno fuisset iuxta Zacha- riam, passioes, & gubernatores solum iures, qui ad omnia vna, solum fuisset iugum compo- nente, vnam solum subiactionem, & adula- riam obedientiam spectantes. Hic ratio status, fundus perditu status.

§. XXIII.

Totum aurum absumatur necessum est, in sui defensionem.

I Nec Salomonis eptera, non ignobilia sua illa. I de quibus ier. *Ecce quae Rex Salomon di- xit : Iam da aure parafis, &c.* Non parum aut vni in faciendis, efformandisve scutis con- sumpsit. Nec semel, sed frequenter auri materia assumpta est, non ad arma impo- nenda, sed ad frusta clypeosque efformandos, ut notat Pincus lib. 6. de rebus Salomon. cap. 6. §. 7. n. 10. Et cur aurum in scutis efformandis, & clypeis, potius quam in aliis rebus infunditur? Vi enim scutum, & clypeus arma sunt defen- siva : sic aurum in scutis efformatum oli- citur, in sui defensionem : quoniam aurum infunditur, debet, quoniam tela sunt Vulcanique, quot acula, Marti coniecerat, aurum vbiq. quoniam sit, ex- pendam spectant, adeo ut necessum sit totum aurum in defensionem sui consumi. Ad quid aliud respiciunt vniuersi bellorum assidui, nisi ad eripendam aurum? Post debellatum Ae- phrazad, omnesque auri raptae diuitiae, & the- sauri, iudic. cap. 2. *Factum est verbum in domo, iudic. 2. Nabuchodonosor Rex Assyriorum, ut descende- rat se. Dilecti, & thesauri Aephrazadi aurius Rex Assyriorum, corpe ager cum dilectis suis, defendat se. Nec miror, thesauri enim mundi- cor habuit, videretur absumi in defensionem sui. Vbiq. quoniam aurum est aurum, & ita in- spectant omnia gentium spolia. De bellis Roma- norum locutus Petronius aetab.*

Ordem iam iuxta Vitor Romanorum habebat, Parva. Qua more, qua iure, qua spolia iure virgine, Nesciamus erat, granis fieri pisse curas, Iam peragrabatur, sique sum adrem vitan, Si qua fuit talis, qua saluum marmis auri, Iussu erat, sique se iuxta bella paratu, Querebantur spolia.

Quid pulchritud? Expende illa, Si qua fuit talis, qua saluum marmis aurum, iussu erat. Qui- queque etiam temerissimum, & periculis- simum, & nulli iustis aurum haberet, ita in hosti- ter respiciantur a Romanis, ut opus haberet ab illis se defendere. Quid dico a Romanis? A quocumque aurum respiciat, hostiliter ex- pectant. Exechiel Rex attendit Babylonis Le- gati iugumque auri aspicit. Quid illic? Au- illi illas cap. 19. *Ecce dicit iugum, & ausu- rantur omnia, qua in domo sua sunt, &c.* Au- rum enim manifestum tor, tantusque Baby- lonis auctus in se excita, & traxit, ut velio defensionem absumptum, se defendere non valeret. Quis non videt argumens, au- rum penit imperium quoniam ab India, in Hispaniam deportat? Et quid scilicet, est de iure iure, & iure iure aurum absumptum videri in sui defensionem. Et quod illis au- rum ad Hispaniam venient, hoc hostes aduer- sar

nitis excogitari possunt; Testacei, & lanulenti
sunt; dantes pedes, & qui semper siliat in
milleria. Filioes pauperes Caniti, qui vo-
co, & argui non vale duximus, de illis ait Iudas pa-
telatus à Paulo in Roman. 10. *Quem pulchri-
pido excogitatum patrem.* Vbi Theodoret.
*Eorum pides sponsores apparet, ut qui pulchrum
carum persequantur, ut qui à demeritis suis ablu-
mentibus.* Non à bonis in moralibus, sed à Dei
manibus sunt pulchri, & speciosi pedes, qui in-
maculatum semper cursum reuoluant.

§. XXXVIII.

*Divitiae ducunt hominem in mollem
luxum.*

AVRUM, argentum, & pretiosos lapillos as-
tribat clausi Salomoni, immò etiam affec-
tus preloso ligna. Et quid Salomoni? De li-
gnis suis cubitas, & lyras sanctorum. Nec
aliquid expectamus de mundo zero, de tantis deli-
ctis, nisi ut hominem impellerent in cubitas, &
lyras, à diuinis enim precipitiis hominē solent
in lyram. Huc spectabat Ecclesiastes cap. 1.
*Considera mihi argumens, & aurum, & sub-
stantia Regum, & potentiarum. Per quos iu-
sticia, & sanctorum.* Vbi iure impletus est, sta-
tim ad luxum transiit. Vt docet D. Nilfen. lib. 1. *Au-
rum, & argenti copia addit cupiditatem, quae mor-
bum, qui prius transiit, solit dandi consequi.*
*Fieri, inquit, iustitiae, & sanctorum, quae conu-
nitionem sunt delicta. Sufficit mentis remotionem ad
desiderandum uitium, ad quod itam mentis mor-
bum, qui transiit in peccatum. O improbum, &
imparitum artificio, quem diuersum uerumque
inmensa voluptas facit. Sic de iure itur
ad cubitas, ad inquam, & lasciuiam*

CAPVT XIII.

Deus secundò apparet Salomoni.

TEXTVS HISTORIA.

BIOCVTA templi dedicatione,
Deus secundò Salomoni apparet,
quiescenti iam in Regia piracha.
Cuius apparitionis scopum non
obscure aperit diuinitus erua-
tum, sed ad quatuor illum manifestè redactis
capet. In primo Regis deprecationes exau-
dit, ostendit, & si exorabilem fuisse uisum, & ius-
tissimi populi preces, quando is, ob peccata à
Deo castigatus, fuerit deprecatus. Tunc ma-
gis illud templum sibi grane acceptum,
retrahit Dominus, & in illo illis si memora-
tum, & quidem in perpetuum. Tunc suggere
seruandae legis constitutionem à Rege, &
à populo, ut regnum in domo David solide-
ret, & populus beata pace sub Dei protectione
frui possit. Tandem suae protectione, ea con-
ditione violata, omnia pessima reuertit, templum

quippe, & populum à Deo derelictum, & abie-
ctum sui, & utrumque ex omni summa calamita-
tis omni posteritati futurum.

MORALIA IN TEXTVS
literam.

IN fine operum, & aedificationum Salo-
monis illi adest Deus secundò, & raro
in omni fine adest alicui, cum non ad-
fuit in primò in principio.

3. *Regum 9.* Factum est autem, cum
perfectisset Salomon aedificium
domus Domini, & aedificium
Regis, & omne quod optaue-
rat, & uoluerat facere, apparuit
ei Dominus secundò, sicut ap-
paruerat in Gaboon. Dixitque
Dominus ad eum; Exaudi ora-
tionem tuam, & deprecationem
tuam, quia deprecatus es; sanctifi-
cavi domum hanc, &c.

§. I.

*Ad Eucharistia frequentiam magna
puritas necessaria.*

ILLUD adhuc in Salomone existens sancti-
tatis, & puritatis indicium est, quod ad il-
lum nunc secundò docuerit Deus. Aus enim,
Apparuit ei Dominus secundò. Et quod orget
magis, & immaculatam sanctitatem illi,
qui secundò id se Deum trahere meruerit à Deo be-
atus Lucas cap. 11. *Intrauit Iesus in quoddam casti-
lum. Quae uerba referuntur in Ecclesia, pro
diu in quo Iesus ad mare uenit, ut cum as-
cenderet in caelum. Et cum non magis dicta
sunt illa uerba pro diu, in quo filius Dei ad
mare uenit incarnatus in eius uisceribus?
Nomen clarissimum tunc ostendit in ca-
stello uirginum? Cur maluit Ecclesia illis
uerbis non spectare ingressum Dei in Mariæ
viscera? sed accessum eius ad eundem, ut
illam exeret ad caelitus? Ad Mariæ ma-
litionem sanctitatem ostendendam faciebat,
quod secundum illi & singulari Dei ad mare acc-
cessus? spernitur. Accipit Cisterciensis Abb.
sermon. 1. de Assumptione Mariæ sanctae; *Pe-
ni illa mea, piam in illi thesaurum meum. Con-
statuisti paratam in gremio, curatam in mem-
bris in anima. Fecisti diuersorum peregrinan-
tu, in palatium regnasti. O fili Dei, nihil
tibi, nihil in illi tuo dignum habere. quod
tam libenter reperti, tam assidue remouisti
tuo dignum. Expendi illa, quod tam libe-
ter reperti tuo dignum; equidem inde hospiti-
um asseruisti generis hominū esse, si ab
illo**

pariter & consideret. In eo cursio ponebatur, quod
iter ceptum perambularet, & ad vltimum de-
duceret.

§. III.

*Dei cura singularis, et precipua, non
temporalis, sed spiritualis
respicit.*

Quanta huc cura Dei pro Salomonis tem-
plo? Sanctificauit, inquit, domum hanc,
quam edificasti, ut ponerem nomina mea ibi in
simplicium, & erant voca mea, & ei? uocantibus
sanctus diximus. Et quis ei dedit tantam Dei oculo-
rum attentionem fuisse pro lapideis illis parietibus
templi? Siccioe Dei vigilabas, & exhibebat
pro illo tempore materialiter seruando? Num-
quid cura est de lapideibus, lignis? Deo? Equi-
dem non sic de illo temporaliter in templo cubabat,
ut de templo nostro spirituali. Dicte tunc me-
rito Lactant. lib. 1. cap. 8. *Dei templum istud, non
lapideis, aut lacum? sed bonis ipsi, qui signum
Dni vigiles. Quid templum aliud aut? & conuer-
tunt domus, sed aeternum uocantur manentibus in na-
tura.* Et quidem ubi Dei singulares vigilae, aut
eum audierat attendere ad aliquod, ut putes
id? ille tam pro temporalibus, quam pro nostris bonis
spiritualibus. Cuius barlex Diuinitas? Non ligebat
in bonis terrenis, sic. Quae uerbo ponderant Paulus
1. ad Corinth. 9. ait: *Scriptum est in lege
Moysi: Non diligebis id bonum terrenum. Nun-
quid de his cura est Dei? An non propter nos
uigilat diuus? Equidem licet Dei uerbo, & cura
videatur ad bonos tendere, ubi per cultus, & pre-
cepta obsequium, non potanda est eum pro tempo-
ralibus, sed pro spiritualibus. Aut Orig. lib. 2.
Penarch. cap. 4. *Deo terra non in bonum, sed
in apostolum, qui Christi Euangelium praedica-
bat. Placeat ergo & singularis, & precipua cura
Dei pro spiritu libet esse, non pro temporalibus.*
De Balsam dicit Num. 14. *Cum uidisset Balsam,
quod placeret Domino, ut benediceret Israel, no-
nquam ab eo ut ante perierat, ut auguratus
quaritur. Diuinus ille queritur, ut malediceret
Israel, antequam malediceret, quarebat auguria
ex uisâ dispositione viscerum animalium. Mo-
do autem conuersus ad Deo non maledicere, sed
benedicere, non simpliciter huius ad animalium
viscera. Et eum modo non ex visceribus anima-
lium quod ante auspiciis? Ut ad Deo illuminatus erat
pro benedictione imperpetuum spiritus huius Israel,
sicuti dicit praecipuum Dei curam non de his
temporalibus intelligendam, sed magis de spiri-
tualibus. Ait Origen. homil. 17. ibi? *Nim iam
more felici pulsus, & manibus suisque rapitur,
in animalibus mens, & perambulans Deo conside-
rans uoluntatem? sed agnosces uiam ipse, quia
in quo de bonis terra est Deus, similiter neque de
nobis, in quo de animalibus, aliisque animalibus, sed
si qua de his scripta sunt, propter bonorum uolun-
tatem scripta. Vnam scilicet spiritalem sa-
lutem Deus spectat in suis praecipuis
& singularibus curis, & vigilis,
celoque relinquere solet
pro quidem com-
puni.***

Deut. 1. 1.

1. Cor. 9.

Orig.

Num. 14.

Orig.

§. IV.

*Non tam in externis parietibus, quam in
uisceribus nostris animis sanctifi-
candus est Deus.*

Magnum hoc dicit Deus: Sanctificandi do-
mam hanc, &c. Sed longe maius illud,
quod iubet potestatem Matth. 1. numerum? San-
ctificetur nomen tuum; hoc est, ut ait D. Nihil
habetis orat. Dom. cap. 3. *Caput bonorum ipsi
per uiam uocem uocant Dei sanctificetur. Illud
bonum est, quod templum externa de Dei nomine
sanctificetur in uisceribus autem caput bonorum
est, quod Dei nomen in nobis per bonam
nostram vitam sanctificetur. Quid spectat in La-
bant. lib. 2. tra. De cap. 17. ait: *Sus nobis Deus
non in templo, sed in cordis nostri consecratione,
Discretis uisceribus facit uiscera quae manum sunt. Alac-
re dicitur hoc templum, quod non sunt, aut potestatem,
sed malis cogitationibus suis dicitur, qui dicitur
etiam aliis quibus, sed clariora, & luce sapientiae
illuminantur. Expendi illud: In cordis nostri tem-
plum? quippe hoc magis nobis procurandum
est, quod Deus in nobis cordibus consecratur;
sanctificetur per bonam vitam nostram, per no-
stra opera sancta. Minus bar Paul. Act. 17. Athe-
nienles: *Deum qui fecit mundum, & omnia quae in
eo sunt, hic? ubi, & terra cum sit Deum non sicut
manifestum templum habuit, aut manibus locum
colat. In quo ergo colitur? Ait Minutius Felix
in Octauio: Nemo melius de dicendum est uer-
ba? In nostro immo sanctificandus est pectus
Hosius, & uisceribus Domini ipsorum, quae
se ipsum in pectus, ut regiam et suum in uisceribus
legit enim ipse, cum sit sanctus hostis, bonum
noster, & pura mens, & sancta scientia. Ignis
qui in uisceribus uisceribus, Diuina supplicat, qui in
uisceribus Dei libet, qui sanctis uisceribus, propi-
tius Deum, qui hominum pectus sanctum, opti-
mam uoluntatem ei dicit. Haec nostra sacrificia, haec
Dei sacra sunt: sic apud nos religio sit, qui
ingressus. Praesentia uisceribus, uel uerborum praesentia
se? si pectus in uisceribus enim uisceribus uisceribus, quibus
melius sanctum nostris in uisceribus, quibus
melius sunt sanctis in uisceribus animae, quibus
Dei nomen sanctificamus.***

3. Reg. 9. Tu quoque si ambulaueris
coram me, sicut ambulauit pater
tuus in simplicitate cordis, & in
uigilantia, & feceris omnia, quae
praecipecti tibi, & legitima mea, &
iudicia mea seruaueris, ponam
thronum regni tui super Israel in
sempiternum, sicut locutus sum
Dauid patri tuo, dicens, &c.

§. V.

*Non tam in ambrosio cultus ornatus,
quam in puritate intentionis,
sibi Deus complacet.*

Quoniam si magis Salomonis templum
et uisceribus opulentissimum ornatum? Dicit
hoc.

hac tam perfectam, & dedicatum opus, et
demonstrat Salomon: Te quapropter ambulantem
coram me in simplicitate cordis, &c. prout dicitur
in regum 1. cap. 10. &c. Non temere adhibere mem-
oria, non emblema templi, supelle dicta accen-
tibus oblationibus, ut illi regni dicitur
adhibebat, sed tota recurat ad eundem sim-
pliciter quærendum, cum cu: Te ambulantem
coram me in simplicitate cordis, Deus enim
non tam quærit à nobis emblema cultus ex-
ternum, quàm simplicitatem cordis, id est, in-
terioris puritatem. Multa concupiscentia Prophetæ
de gloriola finire, & simplices Salomones, qui
quoniam ut patet, de villa moerens est, more do-
citur, & Imperatorum, predios de hibernis vir-
gines, & nobilium pompa portavit in nova,
& magnifico sepulchro deposuit, Cuius obli-
viscentis lesu peritiam paratorem aggressi laan,
cap. 10. et: Pater autem Nicodemus, qui venerat
ad lesu, ait: Tu quis es, ut hæc sciamus? &c. alio,
quod habet caput. Accipietis ergo
corpus lesu, &c. Verumtamen unde venit Nic-
odemus & lesu, &c. modo nocte venit ad tra-
ditorem sepulchrum eius. Et quando tam tra-
ditum sanis prosequitur lesu, et illud protra-
hit nocte: Nonne magis pompa lucebat in dy-
stole? Cum maluit Deus, prout dicitur, hanc
sepulchri emblematem meritis tenebris, quibus
claus, & lucem dæi Pulchre D. Augustin. li-
brone 110. de temporibus Nicodemus de nocte
venit propter metum sed pro. Simplicitas enim
quæritur, & cupiscentia desideratur. Non sic quæ-
ritur à Deo ambulationis, hoc est, gloriosus se-
pulchri cultus, in myrto, & pretiosis virgines,
ut simplicitas animi in offerentibus quærebatur,
quæ nihil aliud spectaret, quam Deum.
Hæc erat simplicitas in Macedonibus super om-
nibus divitibus gratia Deo. De quibus dicitur Paul.
ad Corinth. 1. cap. 10. Attingite pauperes & dicitur
abundantia in divitiis simplicitatem coram Propriet
Deum & quæritur & hanciam extremum depauperciti
et simplicitate offerentibus Deo, quod habebant,
quæ super divitiis animæ esset. Et quæ hæc sim-
plicitas eorum tollit divitiarum erat? Nimirum
pura epinit, quæ vultus in oblationibus suis
Deum efficiebatur. Am D. Anthoni. lib. 1. de divitiis
est et substantia facit animæ, animæ offerentia di-
vitiis levitatem est in ministerio. Sauterum. pura
coram conscientia operant sunt, non ut hominibus,
sed ut Deo placeant. Ecce nihil simplicitas super
omnes divitias antehabere Deo, nimirum puritas
animæ, quæ vultus Deum in sale ubi legem sperdat,
Hanc puritatem subleat sperdat ipse Deus. Ex-
am. 1. et dicitur: Laqueus ad filios syriæ, et tel-
le et mibi promittat. Atque hanc, qui offert
offerunt, accipietis aut. Hæc sunt autem quæ acci-
pere debemus à Deum, arguimus, &c. Præsti-
tus studiis tunc inuicem habuerunt, aut, & ex-
penditiam erat palmis, sed quodrumque cu-
ritia, vel expensum poterat offerre. Quas ergo
palmis Deum in auro, & argenti spectat, videt,
ut non tam curam, quàm eius palmis petat
in oblatione non palmis conscientia simplici, &
palmis animæ offerentia, qui oculos hominum
non attendat, sed vultus oculos attendat Dei.
Hæc simplicitas prima, & præcipua est, ut à
Deo affluamus. Ad hæc Rupert. lib. 1. Quod non
hæc, sine imperiale, sine spirituale sit, si idcirco
facimus coram hominibus, ut videant opera nostra

bona, & glorificentur. Pater nostrum, qui in
est, prout dicitur, & prout dicitur, & prout dicitur. De us,
satis est. Ecce tamquam facit coram hominibus
hæc ad hoc, ut non ut videantur, sed ut, malum sit
in oblationibus Dei cultus meretur. Sic patet
& simplex intentio prima est, quæ super omnes
divitias respiciat à Deo.

§. VI.

Laqueus dona exhibitæ Deus minime affertur
licentiam peccandi.

Adhuc tam emphaticum templi, donatum in-
terprete thesauri pro cultu divinis impia-
de, dicit Deus. Si ambulantem coram me in simplici-
tate cordis. Et cum tantum apud deum magis
Deus de solo cultu simplicitatis. Cui Deum est
in simplicitatem. tunc patet, quod deus templi
non hoc desiderat: Dicit in istis quædam habent
nam de tece, aut dicit, ut simplicitas est, hoc
est, tanta animi puritas, & sinceritas, quæ ab omni
malis longissime est: nec à largitionibus
catholici licentiam peccandi offert. Quod in
Macedonibus excolit Paul. ad Corinth. 13.
fuit: Attingite pauperes & dicitur abundantia in
divitiis simplicitatem coram. Planè Macedones
propter Deum pauperes facti erant, sic dicitur
lynas largiebantur, ut illis, & abundantiam
vincerent. Et tunc eorum abundantiam sine
largitas erat in magis enim simplicitas. Et qua-
lis hæc simplicitas in tanta largitate? Pulchre
D. Bruno ait: Laqueus pauperum est in habenda
divitiis, tamen tamen in administranda elemo-
syna. In divitiis simplicitatem coram. Et
simplicitatem eorum debent, non putant se propter
laqueum posse peccare. Laqueus tamen divitiarum
Macedonum pro Deo, sed hoc erat illi per-
stantur, quod unde minime desiderant licentiam
peccandi. Et quod dicitur D. Gregor. Mag. in 9.
Pastor dicitur: 1. Admiratione sumerem, quæ
iam sine inferentibus largimur, ut solent in
videre studeant, ut tamen omni peccata licentia
sine redirent, & dicitur abundantiam emittant. Ne
veralem Deo salutem assint, si cum eorum
pro peccatis non habere, abundantiam se posse
iam peccare. Equidem quæ si dicit, est in se
opbet pro Deo, quod si, ut licentiam peccare,
lustram Dei veralem affluamus, quæ coniac-
re debet et pi caris largiorum, ne tunc acqui-
sit perdat lucella.

§. VII.

Nihil sic Deus affluat, quod id, quod
vel potest prorsus à pauperibus.

Postquam dicit, & dicitur, & dedit tam
templum, & dedit tam templum cum Scho-
mate, & dedit tam templum dicitur in illo
cepit, id solum est illa requirit, quodam tunc,
amittit. Si ambulantem coram me in simplici-
tate cordis, & in aquas, & fuit omnia, quæ
pro ergo, &c. Ex quo magis hæc dicit Deus in
Salomone pro hanciam eorum regni, quod in-
genet dicitur ab illo in fabricam templi acci-
piat. Caron magis ait: Quia fecisti templum,
lib. 3. quia

hæc 13.

deus.

1. Cor. 10.

Ambr.

Rupert.

Rupert.

Ch. 1.

Ambr.

Greg. Mag.

CAVTV XIV.

Regina Saba aduentus.

TEXTVS HISTORIA.

IN Arabia Felsei vrbis erat Regia Laban nomina in qua tantissima Regina Saba erat, siue quod conuix Regis esset, siue quod Sabæorum si epera in formam desiderant. Nec nouum, nec melius infans, quod regnet formosus, illud longè rariis, quod femina sic amore sapientie arderet, vt longissimi itineris peragrina hooem susciparet, vt virtum ob sapientiam celebrem videret. Non hoc mandatu sapientie amor à prudenti cauoqueret feminam; celestis equidem sapientie radus fuit, qui Regiam accendit, vt eò veniret. Vbi magistro Salomona, edificata domum edificandam ab eterna sapientia. Appulit ergo nobilis Regina Abion-gaber, treulo periclitum, puallantique amica comitatu vbi paxit fuisse camelis, qui opulentissimarum distulorum subiacas aut onibus. Gamen erat, magna vis aui, & uonata, plura quibus vocant videri aut ille regionis. Nec multo post Hierosolymam peruenit, ad audam-qua Salomoni contenda, à quo huiusmodi aut apta, baud modicum tempus consumit cum Rega. Quia illi quæstiones proposuit, adhuc melioris, illud actum, quod sic à Salomone enodare fuerunt ynuatit: vt sapienter mulier in tante sapientie admirandam caperet. Creuit tamen Regine admiratio, vbi ad ante Salomoni economiam acti adit: vbi notaui domus edificium, cibos mensæ habuacula sanonim, ordines ministrorum, vt stesqua corum, & pin-ternat, & holocausta, quæ offerebantur Deo, ingenti sui stupore concepra. Et cum sui poculi, Victoria, inquit, à holpes, ài openbus est. Mitha de i a vulgariu fens, sed vi video, fama nris gloriis impar est. Ego i uiqua, famitit i sibus felicitati, si tibi adflare potest, tuamque sapientiam conuix haurire. Nec possem non credere matrem aspiciam Iudex Deum illum, qui te la eorum throno consuevit. Fruantur vltim longo saulo tua piasantia; frueret tu, obsecro, parui his regna mei fructibus quod vi auro, gemmas, & aromatis aboat, si audeo de iis munusculum leuident tibi offerre. Dedi argo Regia Salomoni centum de virginis auri talenta, gemmasque pretiosas, & aromata, quæ propè iohinam multitudinem pertingerent. Nec non & Salomon multa dedi Regi, nec passus est magis animi vix in uonibus à formis vincl. Hæc ad sua sanctioe rediti, illa aui a labior in diu factus est apud exteros.

MORALIA CIRCA
textus literati.

REGINA peragratnam ad Salomonem co libentiam aggredior, quo inde mea imbecillitas non metueret, cum

memorer & imbecilles feminas posse peruenire ad Iesum verum Salomoonem, & Regem.

3. *Regum* 11. Sed & Regina Saba, audita fama Salomonis in nomine Domini, venit tentare eum in ænigmatibus. Et ingressa Hierusalem multo cum comitatu, & diuitiis, camelis portantibus aromata, & aurum infinitum nimis, & gemmas pretiosas, venit ad Regem Salomonem, & locuta est ei vniuersa, quæ habebat in corde suo. Et docuit eam Salomon omnia verba, &c.

§. I.

Ubi nomen Domini, nulla audeo lascinia.

Suspectus fuit multis accessus Regine Saba ad verum & Regem, & potestatem, & familiarum amonibus non ingratum; eius suspitionis malitiam vi deluderet facer totus dual: *Regina Saba audita fama Salomonis in nomine Domini venit, &c.* Expende illud, in nomine Domini vi veritatis equidem Regia non leniter aduenit pudente hostes munda, sed veniabat sub protectione nominis domini. Vbi autem nomen diuinum adest, oculus aletis eoocedi ut lasciuiz. Parhad Philippa. a. a. *In nomine Ihu ante ex nobilitate, celestium, inrellum, & infernum.* Desiderabat ego in hoc triumpho nominis Iesu, amatum mamoiu. Quando anim & celestium genus stetur oomni Iesu, & terrestrium, & infernorum; cui & carnalium anim non ponitur memoriam eam illecebre peruasit vltimam orbem Planè vbi Iesu nomen proponitur, sapienter carnalium eas ludine vel memoria, non potest enim apparere carnalis voluptas, vbi asulgen Iesu diuinitatum nomen. Main hanc coniecit excoitationem celestis historia nullis Romanis, qui sub Caij Marj militabat signis. Hanc vltimam tribus suos ad ne-factum Iulienabat aocubium; de quo fari more agens Quinellian, declam. p. 21: *Nam hic profusus si fuerit? Nam manifesta dementia est! Vides vnam gladio laus, loricam ferro asperam, elansum gaha factum, & ad terram belli crassa minime, inscriptum in scuto C. Mary nomen. Hæc tibi cultu prostruui vidi ut? Appulab de supra? Pim agere? Equidem sapienter Quinellianus & Iulienus, & amantem potat illum, qui inhoneste andea aspiciare armatum militem sub scuto, in quo nomen tanti dicit, nimirum C. Marj Insulprum sit. Nullam enim lasciniam non catipandam credit, vbi saurum cano Insulprum nomine apparat. Sic estimabat vir sapientis nomen dicit maxime aduenit lasciniam cupiditatis, vt nos maior credamus de diuino nollæ, vbi enim nomen Dei, oomen Iesu asitit, nulla potest manere suspicio carnalium voluptatum. Apocal. 14. Ecce Agnus sicuti fura*

Philos.

Joan. Non aliter Philo. 106. Qui descendunt mare in nauibus, facientes opera sua in aqua multum, ipsi videntur opera Dei, & mirabilia eius in profunda. Ex quo sequentes iussit D. Augustinus. Qui ergo facimus opera nostra in aqua multum, ipsi videntur opera Domini, &c. Reuelamus equidem opera Dei, & mystica sapientie diuinae, sed non otiosos, nec desidiosos, sed operantibus, & facientibus opera virtutum. Vnde dicit D. Hieron. in cap. i. illius: Qui cogit in sacralibus studiis, non solum sapit, sed operatur, & merito percipit de meritis, & ad periculum quodam virtutis siue faciat, ipsi videntur opera Domini, &c. Qui per operantibus, & non otiosis secretis caelestibus operantur. Inde Psalmus 139. alii. Adhibere refectum meo Domine, id est fructum istius animae meae. Quae ponderata Gueric. Abb. serm. i. ad excusandam deuotionem in Psalmos 21. Seruicium quidem est, & non solum in operibus mysticis, sed etiam in sapientia moralis. Ideoque tunc, qui per modicum iocis in Scripturarum, velis negligenter, & inuicem transiunt, sed seruantes Regula, videntur apud seculum mei de studio seruare de sermone colligere. Laborandum sane est, non otio remanendum, vi sapientiam adhibendam conueniunt.

Hiemps

Philos.

Corinth.

§. IV.

Virtutum proprii effectus in quocumque
ita sunt, inueniuntur.

Matth. 23.

Matth. 23.

Paulin.

Expende adhuc illa: Et docuit iam Salomon Regina verba, &c. quippe Salomon remanens Regina deridens, videri omnia saluta verba collocum, largitur cum illa sui verba, & dicitur Salomon totus erudit, qui Matth. 1. ait de illa: Regina Assueti fuerit in iudicio cum gentibus, etiam illa, & exornata est cum, quia venit a Jerusalem iura audire sapientum Salomonum, &c. Non solum cum regnaret dicitur doctrina fidei, sed insuper addit illa sedem iudiciorum in regno Dei, qua iudicat duodecim tribus Israel. At iudicium fuit sedes, ponit illi sub Apostolice viris sequentibus Christum, de quibus ait Matth. 19. Pater qui in caelis est, & fecerit istum me, ut regnarem te, cum si dei filius non fuisset, non sedes mansisset sua, sed ibi & non iudicasset duodecim tribus Israel. Quae ergo sedes propria est Apostolorum hominum, cui deum famulari edocuit? Nonne satis est famulari deo, quod institutum, & doceatur diuini? Cum illi addenda sedes Apostolorum? Fuit in hoc bene uirtutis Apostolorum propria in pace, domusque propria abnegatio, ne iudicetur, quod in illis sit, & peruenit Apostolice sedes, Au cuius D. Paulus epist. 1. Hec populi, & patris domus obis iurebus. Vnde non solum catholice primum resurrexerunt doctores, sed primum praeferat Apostoli eundem laudem adhibere iudicando, ipsum ecclesiam deus respicit, quae Christum in Salomone in uirtute Regina uideri ait effectum in uirtute mystica Ecclesiae praeferat sapienter Equidem Apostolorum uirtutem in abnegando praecepto, & Christo sequendo, illi peperit iudicatus fides, quae ecclesiam peperit huius Regine, & quae eadem eurgens, & sequens Christi simul Apostoli fuerit. Habet enim hoc uia uirtutis,

quod in quocumque facit, eisdem parum efficitur. Principes, summa, diuina, dignitates, prae deo uirtute personarum, habent diuinitatem effectus. Sola uirtus in quocumque sit, eisdem gradibus manifestis. Genes. 22. dicit Dominus Abrahamo: Seruimus uirtutem ad id in tempore illa, quia coram, & habebis filium Sara uirtute. Et Isaias, de uirtute, & penit. erantur Sacerdotes offeruntur a Deo uirtutis. Et cetera uirtute filium? Erant in uirtute uirtutis inueniuntur, ob quos obtinent filios ex Deo, illos non inueniunt, quod habet proprium eum fructum. Au D. Ambrosius ibi: Quia promittitur etiam non Sara emendat, castitatem uirtutem, id est Dominus. Supponit a filium. In qua erat inueniuntur uirtus, non inueniunt, quod eum sit & fructus in scripto filio. Habebat enim uirtutis effectus filium, in quocumque sit. Matth. 11. Adhuc uirtutis agnam, & pulchrum, & inueniuntur superat uirtutem sua, & non desuper uirtutis fecerunt. Sic sedes Iesu ponitur in altis, sed in altis iudicium Apostolorum uirtutis; qui enim uirtutis Apostolorum uirtutis, & simul eorum habet fructum in portu uirtutis. Vi dicit D. Bern. serm. i. de Panch. Nec uirtute portus, sed effectus. Nonnulli itaque dixerunt, nec ipsi, qui perueniunt in seruitutem. Illa uirtute dixerunt, inquam, sed si Apostolorum uirtutis, non uirtutis, sed uirtutis coram, si uirtutis uirtutis, &c. Vbi inueniunt Apostolorum uirtutis, credentibus de eorum accipit fructus, quoniam uirtutis, & inueniunt, & uirtutis sit.

Genes. 22.

Ambros.

Matth. 11.

Bern.

3. Regum 10. Videns autem Regina Saba omnem sapientiam Salomonis, & domum, quam aedificauerat, & cibos mensae eius, & habitaculo seruorum, & ordines ministrantium, vestesque eorum, & pincernas, & holocausta, quae offerebantur in domo Domini, non habebat ultra spiritum, dixitque ad Regem: Vetus est sermo, quem audisti, &c.

§. V.

Qui uerè sapit, non respiciendum huius, sed inueniendum huius magis capitur.

Et in aduentu, & in percepta et Salomonis doctrina, & in aduentione Regis iudicium non elicit, quidem Regina, nobilis haec peregrina comitatur. Dicit enim: Videns Regina Saba omnem sapientiam Salomonis, & domum, & cibos, &c. Valens equidem, & admirari Regis Salomonis splendorem non excessit Regine eorum. Illi enim Sabel, & Arabi Reges, qui rectos nuntios Iesum quaerunt, & inueniunt, cum Reportarent, inueniunt Regem nominatum, sed Magi, aut enim Matth. 2. Ecce Magi ab Orientem uenerunt, &c. Non à repositi decem Reges, sed à cultu in plenitudine Magi uirtutis ueni, illa, & ij Reges erant, & illa de huius plenitudine relictum.

Matth. 2.

§. VIII.

*Eximie, & lenissima sapientia est solas
externorum verborum splendores
attendere.*

1. Cor. 7.

transiorem illius gloriam, diuitias, & opulentiam speculabatur, & audi mirabatur. Quæ transitoria bona domi audit respicienda, via possunt non esse homini lethalia. Monebat Paul. 1. ad Corinth. 7. *Qui tenetur hoc mundi tanquam non tenetur, præterit enim figura huius mundi, mouet, ut caueat sibi homines ab usu rerum mundanarum, quia præteri figura mundi, Et quid interest, quod præterit mundi figura, va ab illa cauere nobis debemus: Et ipso, quod præteritis dicuntur mundi bona, sic præterite credendum, ut præterit figura volans, aut cuspidi unctima gladij, qui transfigit obuiantia, Sic de præteritis mundi bona meditabatur D. Paulinus epistol. 1. fam. 1. *Tota huius mundi figura, quæ præteri, & per oculos verba præliat, labellum præteriti reuoluit, in quolibet suo specie, laqueum mentis, & gladium est. Ut laquei prætervolans, aut acutissimus gladius inuolunt, & feruori, quocumque offendunt, sic transeuntia bona mundi, si val audet perspiciantur, laquei sunt, gladij sunt volantes, qui alia vulnere animam. Quod speciat Psal. 61. *Domine se respiciant, noluntur apparere. Quibus monuit cor auertere à barbaris diuitiarum prætercurrentibus. Quando enim prætercurrentes cernit oon nocet cernere, quam pugnatiū Palchē ad huc D. Bernardi lib. 3. de Consol. circa finem aū. Transitoria ista, quæ sunt illi nullo pacto queant, si ac ut ita transiant, non perire. Illius quo sunt, comat iam quoniam sic decus sui temporalium conscientiam redit. Si potest cernere per, agrum excurrere sine laqueis sensum, & ita ista sunt volare mentis griffa grauius confidit. Omniaque consulo, studium auertere à laqueis huius. Nob aliter cauendus transiorem bonorum casus, quem rapidi torrentis, qui quæ sunt, terram cauat. Sic coram temporalium in oculis vixit, quam in Christo habuisti, corripit, ut cadat. Memorant Math. eos, qui in Iesu vixit amabantur cap. 27. vici. *Prætercurrentes autem blasphemabant eum, &c.* Non ab aliis, quoniam à prætercurrentibus dicitur ibi Iesus blasphemum percutit. Multi habuisti iuxta Iesum, da quibus ait Ioan. 19. *Stabant autem iuxta crucem huius tercia, & sicut matrem, &c.* Un transiuntibus nullo offendit Iesum, prætercurrentes autem illum blasphemabant, à tranili oris enim, & prætercurrentibus occasiones pullulanti Christi in nobis pendendi. Ad quæ ait Origen. homil. 37. in Matth. *Nemo sciam Iesum blasphemam, et a re illi deinde a transiuntibus autem, & prætercurrentes aut blasphemam: qui etiam materiam tui a dissoluta, vindicant eis, qui remanent. Scriptum est enim: Vbi quid posuisti materiam tuam, & vnde dimittas, tunc qui præterit ut tuam. Quando ergo quis non præterit, sed posuisti dicere. Vnde Statuisti sapientiam petram pedem meum, & non blasphemasti Iesum. Si autem præteritis, vel transiuntibus, non blasphemasti. Non equidem hanc, & permanentis, sed transiuntis occasiones, quibus vita noster Iesus blasphemem, & ab animi nostro eradictus. Vi cum Hieron. de ciuitate Throno. 4. *Spiritus vero noster Christi Domini capessit, in transiuntibus enim bonorum virtutum, & vita nostra Iesum, & huius noster elicitus, & non remanentis tanquam spiritum, & balium cuiusque habentem.*****

Psal. 61.

Psal. 61.

Bernard.

Bernard. 37.

Ioan. 19.

Origen.

Throno. 4.

Vlla ergo Salomonis sapientia, tæ laboibus querita, dicitur da Regina Saba, *Nau habebat vltra peruenit* quando ostendo solo Iesu loco, de vilo cini iudice, nempe lydere, dicitur Magi Math. 3. *Concessit gratiam magno vultu, &c.* Et cum huius tamen gaudium ortum fuit ex iuuenio Iesu, illi autem non gaudium dicitur ortum, sed adhibito spiritus ex iuuenio Salomonis sapientia, illi ut vili, non ad externos splendores, qui omnes decernit, aspiciunt, sed latentem disioleus nucleum inuicentem, ioda maxime gaudebat. Hæc ut semina non ad latentem nucleum, sed externos solos sermonis splendores nitabatur, quod de lenissimis, & forpiner, & nullius solidariis sapientie est Pulchre in rem hanc dicitur D. August. serm. 1. de Epiph. *Regina ille noluit ut dicit, si loquentem hominem, non aduere venerat, sed audire. Hæc erat totus scopus aduocatus Regine, ut oliminum loquentem hominem audiret, cuius specialitate sermonis decipere, nihil diuini nuclei latens requerebat. Hæc lenissimus, & feminis labor in querenda sapientia, qui nihil subline, nihil diuini latens spectat, sed solo pulchro variorum sono est contentus Zachar. 4. *Eaze mulier non fedi orum mediet ampliora. Et dicit: Hæc ista implorati. Et prout iam in vici ampliora, & missi magis plumbum in artem. Gilbert. Abbas patet nullam plumbum missam esse in ei cuit, nempe mulieris, que in amphom ladebat. Sed eis formior in ei plumbum, & non magis autum inuicent: Cui non magis argentiū. Nihil prout in femine sapientia, sed vile, & comosum querit. Gilbert. serm. 18 in Cant. *Argentea sunt lingua vestra. Argentea sunt, si di sacra pagina Christum finant. Non inuenit rassa plumbum in artem, plumbum in artem, quod nihil subline loquent, nihil inuenit, nihil de sum pueris, sed inuenit demissum est, inuenit da inuenit. Mulierularem os plumbum est: quoniam pi oprem ad, non Christum latentes querere, sed io atterio splendore variorum hærere. Quæ sapientia ut non inuenit, nec pueris, sed plumbum & vili mulierulis metat attribuit, & cent nola vici credunt. Ao non omnium est plumbum vici fortibus à Dicitur Pslm. 47. *In spiritum vultum ni antier naxi Tharfi. Et cor ad solas aquas Tharfi hær conuilio referent* Nazone & alie naues fionibus copitiditui expositi sunt. In vultibus Tharfi afferentur Salomonis dextos elephantiū: qui solam eaternam aloquantiū referent, & hinc non miror, quod huius oimibz vici singularis dementetur At Dicit Hieronym. in cap. 1. *Malit habuit naxi Salomon, quæ iuxta Tharfi, & pueri tres annis reuerabantur, afferbantque Regi argentum, aurum, abur, & similia. Si d quæ pectat, dicitur vultum, & externum gentium amari ferunt, quod ad Eubice referent, & quibus nihil est aliud, nisi fulgor eloquentie, & sensus dialectice arte constructus: & sermo inuenit.****

quis, quod intelligitur, in eternum deusibus, & similitudine rationis humane, quod seminat in semine, idcirco ut Psalmus legitur: In primis uisibilibus conuerteret natus Theophr. Conseruatore, & conuerteret in Deo illi, in quibus solus uiget sermone cultus, non spectatur iniquum uindictam, & diuinum, quod lauat ibi. Quod cum proficere, & dea uicem, non est quod Iohann. à lingua faciat, sed quod laet sub lingua. Cap. 4. *Mel & lac sub lingua eius.* De quo pulchre dicitur Gellius. Abbas Ierome 4. in Cantabrigie. Non eadem dulcedinem lingua facit, sed mel, & lac sub lingua eius. Similitudo dulcedine est, que carmina facit in lingua, & non ferunt sub ossa. Lingua est, que uita est in labijs, & in lingua, & non per os magna sub lingua. Equidem non natus in uita à sapientia, nisi quæta, quod laet mellis, & lactis sub lingua.

3. Regum 10. Beati uirtui, & beati seruati, hi, qui stant coram te semper, & audiunt sapientiam tuam. Sit Dominus Deus benedictus, cui complacuisse, & posuit te super thronum Israël, eo quod dilexerit Dominus Israël in sempiternum, & confirmate Regem, ut faceret iudicium, & iustitiam. Dedit ergo Regi centum viginti talenta auri, & aromata, &c. Rex autem Salomon dedit Regine Saba omnia, quæ uoluit, &c.

§. IX.

Magne, & præstanti uirtutis indicium, quod in temporali felicitate consistit non cadat.

Aspirat Regina felices reposita Salomonis Salmos, qui cetera illo facit, nec in tanta teram opuli uita cadunt. Dicit enim: *Ille non uirtutis, & beatus seruati, hi, qui stant coram te semper, &c.* Expendi illud, quod laet hoc est, qui tantum opulentia temporali, & glorie immensi adhiu facit, nec uirtutis cadunt. Quod sanè ad plurimum beatitudinem peruenit, & ad magnam uirtutis præteritiam. Dan. 3. de seruis Nabuchodonosor locutus ait: Spiritum ui audierunt uoces populi sonantem tuba, fistula, & cythara, sambuca, psalterij, & symphonie, & uoces gentium ministrorum, cadentes amos populi, tribus, & lingua adorauerunt statuem auream. Expendi illud, cadentes adorauerunt statuem auream, uix etiam inueniunt, qui uel in conspectu temporali opulentie non cadat. Vt mori debet predicari, & extolli, qui inter temporales felicitates, & glorie adducit, nec uirtutis uergit in casum. Olaus cap. 12. Iacob uirtutis perueniens, hanc illi attribuit, ut maxime in. An enim in uero supplicium finem suum, & in fortitudine sua diuinitatem suam Angeli. Et exultat ad Angelum, & euan-

foratus est: *Beati, & regnate cum, &c.* Quod sublimius: Ab uero bellum, quod ab uero triumphum Iacob erat. In uero fratrem supplantatum de edolentem non delectat Iacob cum Angelo, imò delectat Angelum. Equum inter eos, triumphum uictorias: An aduersum bechis uirtutis suæ? An deiecit à constanti animi sui uirtutis extensi eum in uirtutis? Abiecit, imò non reuertitur. *Beati, & regnate cum.* O maximam uirtutem, qui inter triumphum, & uictorias adhibet. Beati in supplicat humilitatem. In Ruffin. lib. 1. in Oleeum ait: Cum cum profundum Dei consilium. Patriarcha fecisset, spiritum illius humilitatem, aut clamant in lingua, ut bene dixerit ab eis, qui uirtutis præstanti, & triumphum supplantatum deiecit. Nec illa uirtutis suæ humilitatem deiecit, ut si quasi fortiter putaret. Exultat, & cum phœbor cogebat, minime uictoris illi temporalibus ductus, sed adhibet stant in uirtute. Merito unde israelitis nomen insignitus est: ut enim ed ueram peruenit, qui temporalium bonorum aspectum cadit: si uel est, qui inter mundanas glorias in humilitate uirtutis consistit uidetur. Apocal. 13. *Videtur de uero bellum ascendente habentem capta septem, & cetera decem, & super cetera eius decem diademata, &c.* Et adorata est uirtutis terra ipsi bellum. Et adorauerunt diuinitatem, &c. Vbi bellum apparuit decem diadematis redimere, ad conspectum omnipotentis regni eius, immensum cadentes adorauerunt. Sed qui sunt, qui tam turget conceduntur hic text. *Adorata est uirtutis terra, &c.* qui terra sunt, uix possunt hanc cadere in gloriam temporalium in conspectu. Non sic qui peruenit ad diuinitatem, hi enim finem in uirtute consistentes, has glorias continentem. Pro quo Rupert. lib. 4. in Apocal. 13. *Nisi terra esset, si quid esset, que supra sunt, superius, non adorauerunt, non ingratum terrena uirtutis illud adorauerunt, terrena potentiam, terrena gloriam, quem uirtutis Christus adhibet nobis peruenit, ut eo tempore, quando primò saluabatur ex israel, à ceteris delectat: Benedixit, qui uirtutis uirtutis Deum, ut illi uirtutis uirtutis in contemptu terrena uirtutis delectat, Compite ergo terrena illos homines, & uirtutis hanc homines Iesus, illi in diademata munditiam conspectu, statim cadentes adorantes cadit hac regna. Verè terra dicunt, & uirtutis perueniens ex celestia. Hic autem caelestis homo, Iesus mori inter adoraciones regis in ostensione humilitatis firmis stat, sedens in uili asello. Nisi ex alio humilitatis eum deiecit ex triumpho gloria, ut ille acclamat uirtutis regis.*

§. X.

Adhuc est ire ad Christum etiam cum periculo cadendo quàm late in mundo.

Ethnice Regine ostenditur esse illud asserunt, uirtutis: *Beati seruati, hi qui stant coram te omni tempore, &c.* Siu Ethnica uirtutis beatitudinis Salomonis, eo quod semper stant coram illo, eius glorie, & opulentia finem. Sic multo etiam Christiani deare putant illos.

§. XI.

Tunc bona temporalia non nocent, quando precipue Deum spectatur in illis.

Exod. 14.

Orig.

Matth. 16.

Timotheus.

qui firmi sunt in mundialibus bonis abique in-
uocet casus. Ego enim credideram sapienter
parari beatorum, qui à mundo, eiusque gloriis sa-
guunt, & curruer ad Christum, cuius illis sit
casus periculum. Fugientes ab Ægypto Misraïm
ceteram ostenderunt mare, quod superare non
poterant. A ergo autem senserunt hostidem Pha-
raonis exercitum, quo perirent clamabant, de-
centes Exod. 14. *Adhuc melius erat seruire Ægy-
ptio, quàm mori in hac solitudine.* In Ægypto
stabat coram Pharaone, Ægyptiorum bonis
fuerunt, in solitudine illa per quam ad Deum
concedebatur, in euidem mortis periculo erat.
Vtrum ergo melius, in Ægypto securus manere,
an ad Deum cum periculo per eremum con-
tendere? Illi putabant beatus esse in Ægypto
manere; verum non erat hæc felicitas homi-
num prudens, sed erit felicitas hominum
eternalis per audientiam. Nunquam enim non so-
let erari melius à mundo fugere, & etiam cum
periculo casus, ad Deum contendere. Accipit
Origenes homilii. in Exod. pulchre de hac re
differens: *Quia dicitur, melius faciet nos ser-
uire Ægypto, quàm mori in eremo, temerarius,
& singulari hac verba facit. Aliquis falsum est,
legi sum melius est in eremo mori, quàm seruire
Ægypto, &c. Asellum enim est presertim vtrum
queritur in vitæ mori, quàm in proficisci qui-
dam ad perfectionem querendum. Vnde & falsa
est veritas prima, qui duo sunt ordinis est vir-
tutis experire, dumque malis suis pericula, &
lapsus immittit, ac cunctandum quidem, aut in-
cipientium videtur. Semper melius est mundum
fugere, & ad Deum ire, hinc videnda sunt solita
pericula, & hoc lapsus timorem in iungere.
Matth. 16. dicebat Iesus Petro: *Amicus dicit tibi,
quoniam in hac nocte, antequam galiliam censes, iterum
negabis. Quid posthac Petrus? Venimus nocte
malis, compellendus Iesum, illumque vin-
dum ducere, fugere discipulo, Petrus autem
sequetur eum, &c. Qui Petre non magis i u fugi-
a? Si enim sequaris, certum est, quod negabis
Iesum iaponne hoc rudisti? Nonne hoc tibi pre-
dictum fuit ab ipso Iesu? Cur ergo non fugis
tam mali occasionem? Cui non melius parat
esse in fuga, quàm in sequela Iesu cum nega-
tionis certitudine? Quis eadem non magis eligeret fugi-
gere ad extrema mundi, quàm sequendo Iesum
negare Aludi Sed & amoris Petri in Iesum sapientia:
Alii Theodoro, de illo orat. de Charitate.
Hoc magnus quippe Petrus sanctitatis desiderium, nec
cum petri quidem futurum dudisset negationem,
laxare voluit, sed seipsum duxit, sequens negare,
quoniam sagax temperat. Quod enim ab amore, &
non è epurata proficiscere has res seclatam res
ipsa eripit. Neque eadem pass negationem in ani-
mum induxit, ut magistram relinquere; sed fle-
uit quidem amare, & affecit eum vinctu amoris
seruare. Expende illi i Sani dicit, sequas
negare, quoniam fugiens quassit. Labarum lucet
aliquando Iesu occurrere Christi i sacris ducit
lequi perfectionem Christi, etiam
labendum est in itinere, quoniam
ceteram mundo falsi
securitate per-
seuerare.**

INTER decemarias diuitias, & felicitates Sa-
lomonis, nobilis Regina confugit ad eorum
euerdium, obitum Deum, cum ad i. Ser. Da-
mianus Deum cum benedictis, cum complacuisse, &
posuit se super thronum. Nec enim aliter à tam
temporalium bonorum predicatione euaderet
nisi ad Deum oculos conuerteret, cum in omni-
bus, & per omnia, & super omnia asserens be-
nedictum. Crede unquam, in perditionem i tylene
temporalia bona, nisi Deum spectes super illa.
Mouebat Prudens. i. d. Couth. 7. *Qui habent
vires, tanquam non habentes sint, & qui gaude-
ant, tanquam non gaudentes, & qui tenent hoc
munda, tanquam non tenent.* Et quando nec
vires, nec gaudia nec bona mundalia in se ma-
la sunt, imò & bona, & conuenientia natura
humane putamus i cui sit habenda sent, quid
non habeamus? Nonne scimus esse habere, quod
bonum est, quoniam non habere? Hæc non rbo-
lut, & simpliciter bona sunt i sed in tam vin cone-
nt, in quantum in illis, & super illa Deum
spectatur, qui si illis preponitur, iam ille red-
duntur nobis nocui, & mala. Ad hæc i D. Leo
serm. 11. in iohann. *Qui vult non habere hoc
munda, tanquam non vult.* Preterea inuicem si
vires, non facile declinamus, nisi in illa vultu
pulchritudine, creant parum, quoniam creatura dila-
garum. Vno hoc corredere omnis vultu
tolit bonorum temporalium, si in illis precipue
Deum attendamus, spectatur, diligitur. Hinc ipse
Dominus claudit ad suos Matth. 6. *Beati pau-
peres spiritu.* Et quos pauperes beatorum vocat? An
qui nudi prostrati sunt, nihilque substantie de fa-
cto habent? Illi, illi & pauperes, & beati sunt,
qui vel in affluentia bonorum constituti, vultu
Deum spectant, de illo solo implere gloriari-
tur. Quod specians Guerticus Abbas serm. in
soleris. omnium Sanctus. in: *Plene beati, qui
prostrati vultu, sed granibus facientibus hinc
munda, velum ducit firm, in seclis sit creatum
munda, propter ipsum tanquam nihil habent, &
amne possident.* Et est destinatio hominis, quod
vel in summa copia bonorum, vultu Deum alpi-
ciat, & de solo Deo amor ducit. In summa bo-
norum perduntur Iob cap. 1. *scilicet vultu
sua, & seipsum caput corruat in terram aditum.*
A summa abundantia ad summam pauperem
redactus, fidei vestimenta sua. Et cum non me-
git vestimenta seruauit, cum non haberet, vnde
erent illa? Cur de illa fides, & vultu pendit
i? Preterea erat vultu vultu bona sua,
extrema de in possessionem duobus, dicitur & tex-
tu: *Dilex Dominus ad Sathan: Ecce vultu sua, quoniam
habet, in manu sua sunt.* Quod pascit ab illis
& vultu abiecit, non de malo, sed de suo creatore
retinere volens, vel quo negatur. Iob Orig. lib. 7. in
Iob. *Adhuc vestimenta sua et vultu ab hac, quoniam
ex his, quoniam diabolo data sunt, apud se nihil retinere
vultu.* Sic amabat de solo creatore ducit. Nec
mior, quod enim de malo venit i nunquam
omni vultu scilicet etaggerat. Genes. 19. post ex-
endum Sodoma, post subitum Luch in moce,

Domini filius Israel: Non ingrediemini ad eas, nec de illis ingrediemini ad vestras: ceteri illi in enim laudent corda vestra, ut sequamini Deos eorum. His itaque copularus est Salomon, ardentissimo amore.

S. J.

Superbia comes lascivia.

Ecce quod dixi tibi: opulenta Salomonis, interitum aut: Rex autem Salomon edamur mulieres alienigenas multas, filiam quoque Pharaonis quibus inordinatis erat, & profusissimas in libidine explicans afflicto. Nec mirum, ex opulenta tanta via potius non alicui superbia, & illo in anno erat, si ex spebus qui si non aliud ad lasciviam decant. Est enim lascivia inseparabilis comes superbia. Clamabat Amas capiti, Pa que apud non erat in Saor, & confidit in manu. Summus: operatur caput popularium, ingreditur & pamparum domum sicut. Sic Propheta tradit Principum Israelitarum elationem ortum ex opulenta dirigitur. Sed quid mirum, quod opulenta & diuturna Principes aliquo elationis modo concipiunt? Nomen in meritis in aliquidque modo, ventis in est: Facit in opulenta Principibus elatio superbia est: ventis in, si in ea consideret sola, & in vbi superbia dante locum, cum eis videtur & latere dant. Non enim elatio sola superbia dant, sed & hanc lasciviam considerat. Ibi ait bai Ruffinus: Namque cum ait magis quoniam admodum in opere publicesse, quoniam via lascivie impioque ambitio & qui gentis superbia, magis ea parte consumpta, vbi ubi sunt tanta videtur pati non ratione, locumque diffinit. Et in hac parte huius opulenta in magis, lasciviamque diffinit, sicuti sunt, & cum superbia, & profusio locum: quasi in quoniam superbia lasciviam non lasciviam locum. Quod speciosa. Ceteri cap. 1. & 2. Epistolae pasci videri, & superbia aliam: eo enim ipso, quod quis ventis elationis pati ait, quasi necesse est, ut ardeat cumulum alii volupatum. Quocirca gloriatur Ruffinus. Deum namque pasci, qui superbia spiritus in se, seque vbi aliam, laetitia corrumpi, qua pasci, vel videri, vel quoniam sunt, ut in cum superbia spiritus in corrumpi, deum quoniam corrumpi, quoniam superbia sunt. Difficile est separari hanc vici, si procedat superbia, vi in hoc corde, nunquam non illam sequitur nisi infesta luxuria. Quoniam ignoscit luxuriam Sodomorum, qua meretur ardere flammis sulphureis. Ibi ait Esaias cap. 16. Ecce hoc sunt iniquitates Sodoma fornicatrix, & superbia & deo. In epistole lasciviam Sodomorum ponit superbia, ut ostendatur inseparabilis esse vici superbia, & luxuria. Pro quo dicitur Orig. in illa. in Esaias, & in Sodomorum coram in illa. Sunt autem quoniam lasciviam pasci, quoniam Sodomorum fornicatrix & superbia & deo. Et cum lasciviam pasci, ubi sunt peccata, Sodomorum propter habet lasciviam gloriatur, de iniquitate.

Bona Ti. V.

ut hoc viciu nisi in lascivie meritis. Hoc est de illa tota 1. de Chilo fig. lib. 2. cap. 1. § 1. & in pasci lib. 1. cap. 2. § 1. 4.

§. II.

Totum Salomonis negotium circa amores feminarum.

Meritis, quod dicit: Rex autem Salomon edamur mulieres alienigenas multas. Ego ubi meritis, si vel vna puella pulchra viciu esset, cuius facta non videret ad Regem, ut & Regem amaret. De qua enim alia & de illa in alia Principum & Phari hoc viciu in galum in alia est, si quoniam per illa adolefcent, si quoniam in pulchra, si quoniam amanda. Genes. 11. Cum ingrederetur Atrabem Aegyptum, videretur Aegyptii mulierem, quid pulchra esset nomine. Et amavit eum Principi Pharaon, & laudaverunt eum apud idem, & subleat in mulier. Ecce Quod frequenter Vbi puella formosa apparet, & ecce viciu implentur fama illi, hoc Phari ipse in illi, huius Principum lingue. Nihil est pulchritudinis, nihil est gracie in pulchra, quod non remanet, & predictum, & amantem in Principibus, quasi in nihil aliud ante meritis sint. An bai Lyppam. in ea. Viderunt ergo an fuit, & amantem, in fuit fuit, in alia erat, in in alia Principum studia dicit. Qui & amantem pulchram laudaverunt Regem, per amantem Regem in meritis fuit amantem in illa, qui in amantem Regem fuit. Expendit illa, in amantem studia dicit, in amantem viciu in alia, in amantem pulchra, & amantem, & in di in meritis. Non est alia, quoniam in illa non fuit, quoniam meritis amantem in meritis. Hinc Meritis, de Magis locum, & in illa accipit amantem, ut videtur ad illud, per aliam viciu in illa fuit. Non amplius in illa in illa meritis, sed aliam viciu amantem. De quo ait Chrysostomus. hom. 1. et viciu in Meritis. Chrysostomus.

Luxurie peccatum nunquam inveniri solat
sine alio peccato.

Non solum Salomon ut esset lascivius ad
feminas, sed & aliter in illa, quoniam cum concubis fingebat & deo lascivius
prohibebatur. Dicit enim: Salomon admodum
mulieres alia viciu in illa, & deo in illa, & deo in illa.

D. d. 2.

semulæ vestitus. Excedit illa, quædam popu-
lum pariter, superque latissimum iugamentum po-
pulositas sancta et de se super merentem, quæ cum
casta in soliditate.

S. V.

*Luxuria ignis gradatissimus est, qui
bonitates adurit.*

Mentis Salomonis amor erga suamini ac-
di ostendimus vocatum, cum dicitur: *Huius opu-
lentia est Salomon ardentissimus amor.* Et quando
lascivus amor non maxime adest? Crede mihi,
luxuria ignis est, et vehementissimus ardor, qui
totum hominem depulsi virtutem. Quod spectans
Greg. PP. lib. 1. in 1. Reg. cap. 1. ait: *Quid temp-
est libidine nisi ignis? Et quid ex parte virtutis nisi
flumen? Et quid verum corpus cognatione nisi palat?*
*Quis erga deservit, quia si in palat ignis negligenter
extinguitur, ex parte sanctitatis, quæ remansit,
amoris pulvis accenditur? Quia igitur virtutum
flumen se meritis non vult comburere, ita debet libi-
dinem ignem extinguere, ut per se totum sanctam
nuptiam possit ardere. Vi causam omnes, ut ignis
palat accendat, quando amare huiusmodi fugere.
Si debet cauere, ne libidinis ignis in cordi ad
tanta cogitatione, si enim eo et in se esset, tale em-
citibus incendium, quod omnes eas absumat
virtutes. Deut. 32. dicebat Dominus: *Ignis se co-
nsumit, si se furor meo, et ardebat esquis et in-
ferni iustitia, deinde inquit: etiam cum gemitu
suo. Sicut, ut ab legibus ignis exarsit ab ira mea,
et ardebat esquis ad se referre deservit, comedens ir-
ram, et nascens eam. Et quod est ignis iste, qui
à Dei furore venit, ut perdat omnes hominum
virtutes? Ait D. Gregor. PP. lib. 1. in 1. moral. cap. 9.
Ignis verum, arguit sicut nascens in comedia, et in
libidine carnem, et quæ omnia bene alia consumit.
Nam quod est propter deum frige restituitur, hoc
invenit contrarium flammam corrumpit. Ardenti-
ssima est Rame libidinis, quæ in homine ni-
hil virtutis non absumit.**

3. Regum 11. Fueruntque ei uxores
quasi Regine septingentæ, &
concubine trecentæ, & quere-
runt mulieres cor eius. Cumque
iam esset senex, depravatum est
cor eius per mulieres, ut sequeretur
Deos alienos: nec erat cor eius
perfectum cum Domino Deo suo,
sicut cor David patris eius. Sed
colebat Salomon Astarthen deam
Sidoniorum, &c.

S. VI.

*Impiarum multitudinum rante obsistit, quin
rapiatur ad facinora.*

Propono tibi ob oculos deo impiarum fa-
cinorum agmina, hinc septingentas Regi-

nas, illinc trecentas concubinas, quæ omnes
Salomonis animam impulerunt, ut illum à Deo
amittere, & insisteret. Nunciat hoc impietati mili-
tari ad se sapienter militum, & à Deo auertere
Anthem: fuerunt in uxores quasi Regine septin-
gentæ, & concubine trecentæ, & auertere mu-
lieres cor eius. Nec mirum, quia enim tante mul-
titudinis christianis non concederet vel in maximo
facinore? De perfectis debet locum D. Luc.
cap. 13. ait: *Si serpens omnes multitudine corum,
deriderit illum et d. Pileum. Caput enim multum etiam
Alefere, &c. Post ludibria, & cataphis, & sy-
ra, quæ peritule lesus mens in domo Pontificis,
fuerit sit omnis multitudo hostium, & dicitur illi
ad Pilatum, & ibi acerbissime eum. Et ita om-
nis multitudine Pharisæorum, & Sadducæorum ad
hoc facinus curaverit? Cur non potius detestari-
deturum fuisse penam aliquibus, qui facinora perice-
rent? Ait illud factum est, ut ad tractatus omnia
multitudo, ac tante multitudinis clamoribus
posset vel constantissimus lacer obsistere, sed
magis et in facinore facinore in consensu. Rem sic
ponderat D. Leo serm. 1. de Passione: *Offen-
dunt enim solum duris acerbis oculum, cataphis,
et alapis si qui in domo eum, sicut in domo,
clamebunt prodamurum, et in domo in domo,
quoniam omnes vultus perire, non auderet Pileum
absolvere. Et quis rudes molendinum contem-
vel in facinore? Raptus homo ad facinora, ubi
multum impigrit, qui impigrit illum. Raptus enim
ab impigritum multitudine non transformatum ho-
mo in ipsa vita. Apoc. 13. dicebat locum. *Vide
de mari bellum et in domum, & sine dubio de
homine per in loquendum iam in bellum trans-
formatum. Et vnde homo cum esset, posui in be-
llum transformatum? Iam ostendit Ioannes clari-
dicit: *De mari bellum et in domum, ut enim per
mare multitudine gentium expugnatum, si qui de
multitudine, & populositate salorum veniente,
non poterat non vel in bellum transire. Ait ibi
Raptus lib. 1. in Apoc. De mari et in domum
de mari et in domum, de facinore gentium namque
si in domum et in domum, de multitudine impigritum,
de de dea populositate in domum et in domum. Inter
multitudinem populositatem multitudine esset,
vili homo transformatum in bellum, & nec in
quodcumque facinus.****

S. VII.

Idololatria communestissima libidini est.

Semul Salomon & Iurij se dedit, & idola
coluit, ut de illo dicit 1. Reg. Depravatum est
cor eius per mulieres, ut sequeretur Deos alienos,
&c. Quod pollicetur enigmata Tertullian. lib. 1.
in Mar. cap. 13. ait: *A mulieribus alienis possessus,
& idola Astarthæ, & Sidoniarum venerat.*
Hæc consequentia necesse est videtur, quod
à mulieribus possessus, idolis in mancipium.
Dicitur Dominus Osee cap. 10. *Ex diebus Ge-
har percahi sicut, et in domum: nec compiebam
deus in Gehar prælium super filios iniquitatis.*
Iuxta desiderium meum, carissimum cor congrega-
buntur super eos populi, et in corruptionem prope-
dunt iniquitatem suam. Propter duas iniquitates et
captivitas Israel afferret, quoniam vix iustitiam
et plene verbum illi, in domum, ex diebus Gehar
D d 3 potestatis

insolentia lascivia, nec presentibus eius, nec
passigiti, nec educationibus poterat dari vultu.
Mans Imperatoris clementia, simul & eius populi
placatus spiritum in exercitu militum depone-
bat, eoque ardentissimo copulati cupitibi amo-
re. Quod facinus demeruerunt Quamilius con-
siliarius ipso Mario, & Imperatore, & propinquo
cubiti, & vultu ex uno credentis aliqua velle
mole aspergere Imperatorem, acies declinavit.
Ea quanta delictum hoc persequenda & diceret & dote-
ria Luchius pariter persequi. Sed neque se milita-
ria etas fessio, cum in certissima mensura est, posse
feruere facere. Neque ita libere sua saltem corpori
suscipere, qua ad obsequium Imperatoris imperium forma
cupideret incedere, sed quodam perditio concu-
piscit ante, in somno fugaverunt volapere. Hec
ipsa, quod primus erat signa praeteritis, quod ap-
paret aut ipse praecidit, quod videt palare. & erant
excessus, obid aliud, quod iam res est. Falge-
ria sunt verumtamen cupiditatem, ferri, atque; pa-
gularum res est forem concubitus, &c. Quid pul-
chritus & Vbi natiuitatem facinorosi genus, & plane
monstrum adhibere in bonis, nulla inde
neca ostenditur, qui possit aspergi eius paren-
ti, aut magistri.

3. Regum 11. Igitur iratus est Deus Sa-
lomoni, quod auersa esset mens
eius à Domino Deo suo, qui ap-
paruit ei sciendum, & praeceperat
de verbo hoc, ne sequeretur Deos
alienos, & non custodiuit, qui
mandauit ei Dominus. Dixitque
Dominus Salomoni: Quia habui-
sti hoc apud te, & non custodisti
pachum meum, & praecepta mea;
quae mandauit ubi, disrumpens
scindam regnum tuum, & dabo
illud seruo tuo. Veruntamen in
diebus tuis non faciam, &c.

§. X.

*Creita, et assidua impugnatio vel wali-
dissima animam infirmat,
et expugnat.*

Illiud mirandum in Salomone, quod de eo
dicitur, curauit: Quod auersa esset mens eius
à Deo, qui apparuerat ei sciendum. Qui notus Dei
fuerat, qui totius expectat si uires diuinae, ad
diuinam cognoscitionem admittit, tamen in-
cognitum suum à Deo auertit. Quis hoc crediderit, nisi
posset assiduo illic assidui per tot signa
exorum, concubinarum, puellarum & dicebat
supra: Feceruntque ei uires septingenta, & con-
cupiscit, & concubinas induxit cor eum.
Qui in exergo non exacerbat, nec lasciuia de-
clinat, sedus? Superest dicere D. Gregor. vi.
Moral. 11. Salomon inuenerat uia usque assidu-
tate mulierum ad hoc perditum est, ut exemplum
idolatriae fabricaret, & qui prom Deo complam cau-

straret, assidue libidine, utam profusa
substituit idolis cultumque templum sua emendat.
Secus saltem est eo assidua perperantia, ut
qui ad mentis perfidiam peruenit. Peruenit Sa-
loni Salomon in Dei uenit, & deus apparuit
eius, & insuper deo firmavit cor addi-
dit & mentis res lapidant quid sit religiositas
que potuerit in templo Dei summi. A quo ego
expugnati patit huius uel tanta mole lapidum
inuenit? Putebat aut Gregor. Assidue mulie-
rum ad hoc perditum est, ut templum idoli fabrica-
ret, crederet assidue tati formidantem agni-
tis, assidua mille formidantem lenocia de
animam excutiant edemantem, & perdi-
derunt hominem uicinis ualidissimis. Me-
ritò ducit Iob cap. 14. Lapidum excutiant aper,
& altumque paulum terre consumant, & homi-
nes ergo similes perdes Petrolini & quidam Deo
ut homines eo modo perderant, quo durissimam
etiam li pides, & homines terre apperet perdon-
tem. Si quomodo perditur lapides? Airbi illi
Gusta caus lapidum non vi, sed sepe eundem
assidua enim, & crederet lapidum gomerum lapi-
des perdit, & homines terre aggeres altumque.
Sic validissimos, & mundissimos animos illic
blandimentorum impugnatio prostruit. Vi dicit
D. Gregor. ubi supra: Lapidum excutiant aper,
qua uidetur durissimum metum & hinc assidue,
& multa blandimenta libidine, & lenocia, quae
subtile uicium corruptum durum, & fere prae-
prostruit. Qui animos aded lapides, & ad-
mentum est qui in non melius, & obliuiscit
continui, & assidua libidinum blandimenta
Non longe ab hoc abest Proverb. 17. Inter Se-
ptuag. lection. inquit: Blandimenta excutiant
hominem in dei hyemali de domo sua. Quae sunt sus-
sionis, nisi crederet gomerum lapidum, qui negle-
dit inuissimam perditur domum. Et quo in
rem nostram Cassian, collat. 4. cap. vltim. ubi
Eleganter memu uicium domus comparant, ut
illorum negligit, per quos primi uicium inuissimam
quaedam peruenit ad animam libidine pro-
ficiunt, qua si uoluit parua, ac lena negligant,
corruptum ergo uicium, & postea uicium
labris largissimum uoluerum, per quos in dei hy-
emali hoc est tempore remanent, si praeuere impu-
gnant diaboli, expellunt uicium diuinitatis
uicium. Cui de sciendi, & per ei cognouit
subscripsit Eusebius Veneris in Macellaria facit

Iob 14.

Greg. 11.

Proverb. 17.

Cassian.

Psalm.

*Curiosus per uicium amor aduocis,
Et usque in petram peruenit, perinde adfectu
Cui mens. Nam simul res fides, fides, uicium
Deusque deseruatur, &c. Non uides mihi
Sarcine possi adde meum, quam uic
Perpetua uicium, quod uic fundamene
Peruenit.*

Dixit illi hoc Salomon de se, qui assidua am-
plexu iudei deus habere, aut laxum uidebat,
tanquam eius.

§. XI.

*Subre, et extemperantia tentationes
exagubiter vel ualidissimam
abripuit.*

Inscrutabilis est Salomon apud Deum in clau-
de sua, de quo dicit Ierem: Labris istius Domi
Salomon.

Expositio.

Greg.

mentem. Duppliciter ostenditur Iesus in genealogia suis, in ceteris ostenditur ascendens ad Deum, in ceteris ostenditur descendens à creatura in terram. Quia cum descendens ostenditur, in lineis eius descendit mulieres introducti, à quibus non potest non excedere homines, quod à coelestibus dei descendit, & cadit in terram. Quis enim vitium casum in femininum introductum? Rarus hic eris, & dignus laude interitus.

§. XIII.

In corrigendis potentibus te ipsum
Deum exhibebis.

Ubi dicitur ista Salomoni proponitur, ut rectus & Deique Dominus Salomon: Quia, &c. Et quidem non Deus per se venit, nec Deus per se locutus est cum Salomone adolecentia, sed Propheta aliquis ad illum venit, ut quoddam veniat Nathan ad Davidem patrem eius. Si non pater Doctoris sentiat epus Salomonis in presentia. Et quando Propheta aliquis erat, qui loquebatur, cur dicitur Dominus locutus Salomoni 2. Reg. 11. ubi Nathan venit ad Davidem, Nathan ostendit loquens. Cui similiter uxor ostenditur Propheta locutus Salomoni, sed Dominus dixit sicut fuit? Fuit Salomon potentissimus Rex, & peccatissimus peccator, in quo corrigendo uox se hominem utendit Propheta, sed Deum. Quasi enim Deus gerit debet quicquid erant corrigere potentes peccatores, Esod. 7. dicebat Dominus Moysi. Ecce constitui te Deum Pharaoni. Non tamen, sed Deus per Pharaonem Moyses, ut dixi sunt, qui tales peccatores corrigere debent. Ex quo D. Baruchus, de confider, in fine Engelman. Pater Max. monetur: De cetero oportet te esse confidera formam istam, &c. Sal contra, ubi loquitur, uxoribus quibus, & pater Deum Pharaonem saltem quod d. Pharaonem uxor potenter, aliquis ubi supra hominem presumentem. Cui confiteri tu, Deus ubi erat, non hominem potest. Quia non audieris, audieris Deum, & contra si parat. Sic in corrigendis potentibus peccatoribus docetur Potest, quod aliquid supra hominem de se presumeret, & quod in se facit Deum uenerit. Quid non terribile de dominum in se ostendebat pauperulus Elias adueniens Achab idololatram? Aut 3. Reg. 17. Non est nomen istud, sed tu & domus patris tui, qui dereliquisti mandata Domini: & serui tui Baalam. Et unde pauperulus homo se audet in Rege Curion. magis veteris regum introductum? Ut uidet ubi potentiam aduenit mulier, supra hominem scilicet iocundus, & mulierem uenerit audiam, quia possit tunc in potentissimo illege. Ad haec dicebat D. Chrysol., hom. 8. de uenerat, ad uicem facit: Porro istum te te confidit. Super enim te te Regem magis uideri casuum quendam insurrexit, & cum purpuram habebat illi, si illi hoc malum habebat indomum purpuram illi uenerat. Superare cum illi sanctus potest discere, uenerat enim haec grama discere. Non cessit super te in casuum, & Elias in Regem insurrexit, uenerat enim illi, quod superaret ad confidendum potest, & tunc magis illi super te hominem audere potest, & de uenerat uenerat in casuum, &

Barlaam Tom P.

§. XIV.

Parentis uirtutes et praesent etiam
sibi malis.

Israhelites regis scissionem minatur Dominus Salomoni, istam scissionem temperat, & executionem supplicij differit, aliter: Per uenerat in dicitur factum propter Davidem patrem suum, & dicitur filij tui si uideris, &c. Potest Salomoni addit, ut meretur regis praesent, non tamen ille praesent, sed eius filius. Et cum non magis ille Ait. Propter Davidem patrem suum, tunc par uis uis potest Salomoni, etiam nequam filio, ut meretur pro peccatis patrum temporales subire. Ait ibi Theodor. quilibet 37. Disparum, aut Dominum, regnum de manu tua. Theodor. Deinde descendit inuenit uenerat, dicitur sed in dicitur non faciem hoc propter Davidem suum. Non in quodam habet patrem aduenit, Felix filius, est bonus pater aduenit & uenerat enim uis uis potest filius etiam discere. In duas generationum lueris aduenit inuenit roem generi humanum uenerat aduenit. Altera 4. Genes. incipit à Cain, & desinit in Lamech. Altera 7. Genes. incipit à Seth, & desinit in Noe. Quia generationes tandem lueri & peruenit in ea peccata discere sunt, quae sunt Dei uenerat mouent. Uoluit itaque Deum perdere uenerat has generationes; uenerat enim de eas pendendo ita erat, sic afficeret ad generationem Sethi, ut in ille sibi Noemum prouideret, qui dicitur euadere de genti hominum uenerat in terra. Ait Genes 6. Dixit Dominus ad Noe: Eueni uenerat causa uenerat tuam, &c. Sic tibi uenerat, &c. Et quando tunc Sethi generationes, quibus Caini peruenit etiam, & eisdem inuenit scilicet: cui magis de Sethi illepe Noemum prouidit Dominus sibi, qui conuenit euadere peccatum, ab ipse Caini generationem uenerat Ait in rem peruenit D. Basil. Sel. uenerat, Ait Sethi generationem sanguine purgauerat uenerat uenerat uenerat purgauerat dicitur ap. palatium. Non habebit potest Cetera uenerat & bonis, & iusto parate potestem dicitur uenerat in dicitur peruenit. Sethi etiam potest, ut scilicet uenerat uenerat habebit, sic etiam illi mali efficit, & parat, uenerat uenerat uenerat uenerat. Tanti est paterna uis uis filios etiam discere, & malis. Nam cap. 37. Dixit ipse uenerat, & saluauerat uenerat non legerat mille, non scilicet aliquem ed nequam saluauerat hominum inuenit, sed ipse Deus per se ed illi uenerat, si cur nequam sunt, ut Deus ipse per se uenerat ed saluauerat homines. Ut sibi Deus, etiam hominem uenerat, & creauerat, sic reon uenerat, & parat ita in filius filios uenerat malis, & discere etiam discere. Quod spectat D. Aug. boni. 7. de tempore uenerat sed Deus dicitur filius uenerat aduenit uenerat, & tunc dicitur: Faciem hominum, efficitur uenerat uenerat, qui fuerat & uenerat. Qui euerat, & parat nostro Dep conuenit peccatores homines liberandis & uenerat uenerat, & parat inuenit non profuerat illis etiam uenerat.

E. quilibet 37. 4.

*Sole virtus valet bona in nobis
eternare.*

Baruch 3.

Fortissimum Regem Salomoni ob oculos
proponuntur peccata, quorum causa ait Do-
minus: *Disfrumpas fœdum regnum tuum, &
dabo illud fœre tuo.* Nihil id regni consecratione
in Salomone desiderabatur, nec arma, nec
milites, non ingenia diuitiæ, non insuburan-
tibus thesauris, non fœderat alij Reges; sed quia
defuit vix ædificando, nec potuit regnum eius
non transire ad alium. Quod notans in tegnis
hominum Baruch exp. 3. ait: *Disce Israel, ubi
fuit prudentia, ubi fuit caritas, ubi fuit intellectus;
visitasti fœdum ubi fuit longuquitas vite, & vitæ,
ubi fuit lumen oculorum, & pax. Vbi sunt principes
genium, & qui dominabatur super bestias, quæ
fuit super terram? Qui in auribus tui ladani, qui
argenteis thesauris tui & aurum, in quo confi-
dant homines, & non isti finis acquisiti sunt tui?*
*Qui argenteis fabricas, & solent sunt, nec est
ignovite operum illorum; interminati sunt, &
ad inferos descenderunt, & alij loci illorum
refraserunt. Quod supererunt? Discendum
nobis est, ubi est virtus, ubi est intellectus
Et ad quid nobis discendum est, ubi est virtus?
Iam explicatur, dicens: *Peccasti dicens, ubi est
longuquitas vite, & vitæ.* dum enim virtutem
nescimus, nihil dominum scimus. Omnia quæ
in virtute non sunt, periculosissimo volute feruntur.
Fuerunt Reges lassitudo terrarum, omnium do-
minio infigunt. Fuerunt, qui in auro, argenteo
congregando cultum mortui finem. Fuerunt
qui fœdas fortunatissime agitabant, qui auribus in
aure laudabant, qui mille delictis fruebantur. Sed
vbi sunt modis omnes? *Extremum non sunt in in-
fernum discenderunt, & alij loci illorum asurra-
verunt.* Io sola enim virtute longuquitas vite, &
stabilitas hominum possunt inveniri. Ut mercedi
docet Ezech. cap. 14. *No iras deus scriptum tuum hoc,
qui non fuerit, qui non fuerit, & feceris similes
hominibus, qui peccata meruerunt.* Adde adeest
longuquitas ab impiis, & tam illis illata est mors,
& perditio, ut semper haberi possint, quasi
non sint.*

Ezech. 14.

Cantab.

§. XVI.

*Disini cultus studium, & impense valde
bonum in salutem proficua.*

Non folden propter David, sed & propter
Hierusalem aliquam misericordiam promitti-
tur Salomoni senio. Dicit enim: *Nec saltem re-
gno tuo asseram, sed archam tuam dabo sine suo
propter David servum meum, & propter Ierusa-
lem, quoniam elegit eam propter Ierusalem.* Sunt
apud Abulensem ibi, qui intelligunt pro templo
à Salomone factum Ierosolymam, quibus ego la-
bonissimè dissentior. Quando enim video defun-
cti Davidis merita proinde à Salomoni, non pos-
sum non adduci, ut credam ipsius Salomonis

opus in ædificando templo Ierosolymicam, illi
vile fuisse, ut aliqualem ex Deo misericordiam
assequeretur. Cap. 3. dicit: *servum meum sibi Rex Sa-
lomon de ligno Libani, &c.* Vbi Verab. leges:
Phylaculum sibi fecit Rex Salomon. Chaldeus
vires, ponit, *Templum sibi sibi Rex Salomon,*
&c. Quod Chaldeus templum explicabat, Va-
riabilis videri videtur, & vulgata *servum* dixit.
Nec miror, templum namque à Salomone vero
Deo constructum, & illi videretur, quod
se defendere aliquo modo ab ardente Deo, &
servum fuit, quod illum eadem portaret trium-
phantem de vitiis. Quando enim non profici-
oblati, in triumphum saluti, quod dano cul-
tui oculis? Zachar. cap. 6. *Factum verbum Do-
mini ad me, dicens: Summe israel, quæstione ab Hel-
den, & a Tobia, & a b. Idia: & videris in die,
& intrabis domum Iesæ filij Sophonie, qui vici-
navit de Babilone. Et sumas aurum & argentum,
& facies coronam, & ponas in capiti Iesæ Ise-
dech Sacerdotis magni, &c.* Et cetera erant He-
len, & Tobia, & Idia, &c. Iubetque Zacharias
sumere aurum, & argentum oblatum ab Helen,
& Tobia, & Idia, & ex illo facies coronam, quæ
imponas summo Sacerdoti Iesæ Iosedech, & ste-
tissimè subdicit, & coronam trahi Helen, Tobia, &
Idia. Si coronam imposuere erant capiti summi
Sacerdotis, qualiter fieri poterat, ut simul essent
coronæ eadem Helen, Tobia, & Idia? De-
derunt hi aurum pro faciendi coronam summi
Sacerdotis; quod autem sine pro templo extruen-
do, sine pro eius ornata præstatura fidelibus,
nunquam illi ad coronas, & gloriæ non cedat.

§. XVII.

*Pretiosa, & speciosa vestes non parum
impediunt mentis contritionem.*

Avidum Salomon à Denirato, *Disfrumpen-
fœdum regnum tuum, &c.* & nec vestibus
fecit, quod ostenderet cordis penitentiā.
Quando David vedita simili fœderat in se, sta-
tum composuit & laetavit, *Peccavi, & pervertisi-
mus Achab lese coram Den humiliter.* Cur Ios-
ph Salomon videns Deum iratum, & hominibus
regni excedit, nec vestibus dicitur fœdissimè
penitentiæ, aut humilitatis? Ut imense do-
luit, & dicitur Salomonem opprimebatur, sic
eum etiam studium vestrum penitentiam, &
speciosum, quibus supra omnes alios indubat.
Quod carpsit in Salomone Iesus inquit Mas-
tibus 6. ait: *Nec Salomon in omni gloria sua vestit-
end est sicut tuum ex istis.* Sic ad Salomonis ve-
stium studium & cultum confugia, tanquam ad
surremum, ut huiusmodi pulchritudinem contrahat.
Cui ergo tantum studium erat circa vestes, ne mi-
teris, quod in illo, nec penitentia, nec fructuosus
dolor de peccatis inveniret aditum. De Elthare
Regina dicitur: 1. *Cum deposuisset vestes regias,
sibi sua, & induit opem inducens suscipit, &c.* Vbi
fructuosè coram Deo legere vultis, regias ve-
stes exue, abieci David, alia ut in opem stentibus,
& huiusmodi fructuosus, has vestes sumas. Ex quo
pungit D. Zeno Formis, quæ in multa vestium oi-
nata ut Ecclesiam concedant; ut peniten-
tiam faciant peccatorum liberum. Ait enim lib. 1.
serm. 1. *Amica Christi fuisse dolorem vestium,*

§. VII.

*È nobis spectandum est, ut ad pristinam
paradisi patriam redeamus.*

Multis abundabat bonis in Ægypto Abrahama, & multis gaudebat Pharaonis gratia, inloquutus autem erat de patriam remeare, & quippe ait: Cumque audisset *Abraham* in Ægypto dormisse, *David* cum patribus suis, & mortuum esset, *Isaac* principem militum, dixit *Pharaon*: Desinit me, & *Abraham* in terram meam, &c. Tota Ægyptus abundavit, & felicitas non potuit tenere Abrahamum, quominus remeare curaret de patriam antiquam; & sic censebit mirula huius figura, quominus ad patriam paradisi patriam egressi ceterum, & O vinum multo monuere mundumque vitium & mortis, & ducatur ubi vixit *David* Christus eius, de cuius auxilio mi habeam, ut ille in paradisi patriam suscipiam. *Luce* 3. *Exi* edifica *Cafar* *Agaf*, ut disformetur vicius eius et ibi. *Hic* disformis pravi facti est in *Prasida* Syria *Cyria*. Et ibi amos, ut preferretur signum in sua clonata, &c. Nascitur Iesu in hunc mortalem carnem, illud *Cafar* eductum publicare est, & veniens ad antiam remeantem cunctis, in hunc sua nomina, & cognomine proficere. Quod eductum, ut nascitur Dei in mortali carne accosare eptem, maxime ad Deo promissum est. Et quod mortali natura est Dei economice cognomine habebat cum educto Iesu *Cafar*. Plene illud eteros Deus mortalis homo nascebatur, ut exinde videretur homines, ad antiquum illam paradisi patriam egressi forenti. Quod fides *Genetrix* in car. D. *Luce* *Genetrix* fuit: *Cafar* in *Genetrix* hinc *Agaf* dicitur; *Imperium* quidem *Imperium*, *descriptio* est *descriptio* figura et illud *Isaac* cum amantem Dei, ac *Regis* *Monarchiam* significante hinc videretur *descriptio* amantem, amantem enim, qui vult, ut eum disformetur; & fuit eductum, sic et *predicatum* totum orbem; quin et omnes ad propriam patriam accurre, aliquid antiquum, ut *primam* *antem* *patriam*, *eductum* quod *revertens*, unde alius alio eum tota *antem*, *antem* *eductum* *descriptio*. Expende illud: *Quoniam* & omnes ad propriam patriam, &c. Significabat equidem *Cafar* illud eductum totam patriam Dei in mortali, ante *omniam*; ut nilum in Iesu doceretur omnes non sperare, ut ad antiquam paradisi patriam, in qua desiderium, valeamus redire. Hoc enim ex Iesu ducere debemus, hoc totis revere vixit, quod felicitate carnis huius Ægypto bonis non ab antefecimus, sed magis æternam patriam suscipimus. De *Abraham* dicitur *Psalm* *Hebr.* 11. *Fide* *demonstravit* *Isaac* *terra* *promissionis* *habitationem* *ab* *Abraham*, &c. *Expendit* *antem* *fundamenta* *habitationis* *communitatis*, &c. Ex Deo acceptat *Abraham* promissionem reipse *patriam*, nilominus in ea, antiquam in illius habitationem. Et cur non, quicquid in propria; Equidem ut fide venit *Salvator* ducerebas, fide illi alio curabas, quidem ad antiquam de æternam patriam progredi. Ex quo monachos D. *Lep* *ferm*, de rebus agens, *desiderium* *antem* *separabiliter* *inherendum*, *separabiliter* *verbo* *transformat* *verbum* *est* *ut* *perceptum* *antem* *antem*, & *ut* *perceptum* *antem* *antem*, quicquid.

de profligandis mundi huius occurrentis, vici-
tium sic struere, non alioquin maxime. Quid
elegens? Verendum est tibi bonis temporali-
bus, non ut in eis maneat, sed velox redire
possis ad patriam.

3. *Regum* 1. Suscitavit quoque ei Deus
adversarium Razon filium Eli-
da, qui fugerat Adarezer Regem
Soba dominum suum : & congregavit
contra eum viros, & factus
est princeps latronum, cum inter-
ficeret eos David : abieruntque
Damasco, & habitaverunt ibi,
& consilieverunt Regem in Da-
masco, eratque adversarius Israë-
li cunctis diebus Salomonis. Et
hoc est malum Adad, & odium
contra Israël, &c.

6. VIII.

Principes nunquam soli pericunt.

Peccatum Salomon, & non folus peccatum
Iulii, ut ponitur etiam peccat datus illi ei
adversarius Acher, & Razim, de quo aliquid.
Eratque adversarius Ifraeli rexibus datus Salo-
monis. Non enim vni Salomoni & dederibatur,
sed vniuerso Ifraeli, quae passim opprimebat, &
spoliabat. Nam minor, nunquam eum Princeps
solus pari soli peccatorum locorum penam, sed
vni domum vocat, vel eorum gratum in po-
nam rapuit. Iherusalem Principi illi dicit Do-
minus. & Reg. 1. Porro magis datus tui inuenerit, 1. Reg. 1.
c. 10. ad videri etiam pertinet. Hae autem erit
tibi signum, quod venientem est datus filio tui
Ophir, & Phineas, in die tua inuenerit ambo.
Quibus illud maxime notandum est, quod non
solum Ophir, & Phineas ducantur mortui in
vno datus quod harum morum signum certifi-
caturus datur totius familie nutu. & hoc bo-
num mors datus pro signo peritenda familie. Ve-
lit etiam Princeps, non potest illi in perinde
sententiam, sed occidit erat, ut magnum
totius partem in fuitur potuit trahere. Ad
huc D. Greg. lib. 1. in 1. Reg. 1. Atque filium mo-
rum posuit esse, si ipsa causa mortis aliena
non fuerit. Unde, & non simpliciter mors, sed ut signum
morsura datus tui producat, quod cum hi
qui de ratione reprobam voluntate in eodem principio
erunt, & scilicet sequuntur in vniuersum
exemplum. Hae utque ad officia suscipi cultum
ne, corporalem felicitatem agnoscere miant, &
rationis sui magisterium perferant. Habent
hoc Principum peccata, non soli Principes tam
in parentem, sed vel totum domum, vel diuitem,
vel se totum ferunt secum. Ve enim reus totus
rapuit exemplo, si & supplicio. Hae trabe datus
rom. 1. in Evangelio, lib. 1. cap. 4. 2.

\$1.23%

in iusticiis illius multaverat, & patris. Tunc tibi, ut prudens Pontifex nil magis ausi, quam in gloriam ad invicem nuncque porant sopientiam rebe-
 lioe re ipsius occurrere, si dicescuntur de ditione
 nes per singulas domos diligenter. Periclitaba-
 tur quodam lrisi habens aargo hostes, & ante
 oculos congregacionem aquarum, arripe mare.
 Quid time Deum? At Erod. 14. Cum rati ad-
 fuisset mox super aram, ablatum illud
 Deum? Deo. d. in aqua. Vnum fecit Deus,
 ut vollet populi pignora, nuncum aqas di-
 uisio, diem enim fuer malis diuino deservator,
 hoc osu periculum abest. Ut dicas D. Giger.
 lib. 14. Mor. cap. 4. Dum in d. d. p. vnde audi-
 datur, ab elia populo ad servum promissum ven-
 datur: quia d. d. malum omnia scindunt, bona
 m. m. et ad hoc quod apparet, perducunt. Sic
 ibi, ut dicesc, quid debet eorum malorum
 sublationem, ut ab illis liber easdas.

CAP. XVII. & vlt.
 Rebellio Ieroboam, & mors
 Salomonis.
 TEXTVS HISTORIA.

IEROBŌAM UN IN SALOMONIS RE-
 bello est, qualem forte meditantur
 Ieroboam, dum tributa à Salo-
 monis imposita pro edificio Mel-
 o eligendo colligit. Inter enim Ie-
 roboam & tribu Ephraim filius Nabath, adole-
 scens ingens, & virtute conspicuus; ob quos
 animi dotes sic placuit Salomoni, ut eum rebo-
 tis eligenda de tribu Ephraim, & Manasse pre-
 ferret. Exigebat ille no gratia, quò à magis re-
 pugnansque sequebantur eum subditorum,
 regemque vir non solum speculabatur ad de-
 ditionem & aliam amplificationem. Interes dum iter
 ageret, obvius ei fuit Propheta Abias, qui Ie-
 roboamum à facili abducit ad patrem fortioris
 agri; ibique nodatur homo pallio, quod in duo-
 decim diviserit scissura, tunc sibi refertur, &
 decem trade Ieroboamo in signum à Deo acce-
 ptum regni seque super decem tribus. Scissura
 pallij dicit adiecta est sententia dura, vi Salo-
 monis filio propter idololatram patris, decem
 tribus auferenda erant, & c. commendatus Ie-
 roboam super filii, qui si Davidis responderet li-
 cuitas, tunc in domino sua regem eternitatis.
 Et his conceptis regnandi spes sic oculare ado-
 lescentem, ut inter vnanimes suos secessum de-
 rent spergeret, quo tempore prophetia d. d. su-
 moe al. vnde de Ieroboam, tandem pervenit ad
 Salomonis auct. Occidentem quàm primum
 Ieroboam imperio Regis instare, nisi ille velo-
 cidis sibi consiliet, & fuga in Egyptum, suam
 rediret iter itale mitteret. Creditum his ac-
 tibus exarum Salomonem, & à letitia peccato-
 rum summo levatum, in eand vigilasse vram,
 qua pervenit ad immortalem. Et dum totus
 potestatemque omnia forsan pro tollendo po-
 puli stimulo meditari, correptus morbo exce-
 dit.

Sic d. vix, hac etiam accepta pena, ut apud ho-
 mines miraret suspecta eius salus.

MORALIA IN TEXT.
 liceram.

AD REMANUM SALOMONIS PERVENIT, QUI
 omni caribetia prestanti est, ut de-
 ceu, quid proficit temporalium bono-
 rum sententia felicitatem.

3. Regum II. Ieroboam quoque filius
 Nabath Ephraim, de Sareda,
 servus Salomonis, cuius mater
 erat nomine Sarua, mulier vidua,
 levavit manum contra Regem.
 Et hæc est causa rebellionis
 adversus eum, quia Salomon ædi-
 ficavit Mello, & corquavit vo-
 raginem civitatis David patris
 sui. Erat autem Ieroboam vir for-
 tis, & potens; videns autem Sa-
 lomon adolescentem bonæ in-
 dolis, &c.

§. I.
 In uno Deo semper est pater
 & mater habemus.

ESTIBUS IEROBŌAM PARENTIBUS, NISI, PATR
 & matre illius, vna mater ostendit superest,
 cum dicit: Ieroboam quoque filius Nabath, Ebra-
 sham de Sareda servus Salomonis, cuius mater
 erat nomine Sarua, mulier vidua. Mortuo Na-
 bath patre Ieroboam, mater ele Sarua vidua re-
 manet; sic in temporalibus parentibus consue-
 quod quævisque orbem illic, illorumve desti-
 tuimus auxilio. Feliciores iusti, qui vni celesti
 patre Deo confiduntur enim semper ad illi pa-
 tre, & matre suis. Cant. 1. Egredimini, & videte
 filia Sion Regi in Salomone, vna dicitur mater qui
 remanet cum mater sua. Non equidem ad Salomo-
 nem hunc reverent inuitur, sed ad verum, &
 celestem Salomonem Dei filium, qui ex patre
 coronatus est. Sed si à patre coronam accipit
 Dei filius, quomodo dicitur coronare eum ma-
 ter sua? Et est pater ille celestis Deus, qui & pa-
 trem simul, & matrem legit erga seos. Plerum-
 que d. Theodos. A matre sua in coronam nos sibi
 habet de Iosaphat. Mater vero illius, patris chari-
 tas fuit. Ecce ubi, ut pater, & mater simul, &
 semper in vno Deo invenimus. Hinc de sponsa
 suo celesti, proutque optime locus sponsi
 Cant. 1. 2. Oculi mei in semper vni sui: melius
 sunt vbi sua vni. De patre, & sponsa loqui-
 tur, & illi adaptat vbi. Quid vbi cum patre,
 que propin matris sunt? Quando Deus nobis
 pater est, ut quid prout est mater, que non à pa-
 tribus, sed à matre potestatem. Equidem
 Et

Cant. 1.

2. 2.

Cant. 1.

Et

reliquerat iam Iherusalem, hinc est, 3 tempus
salutis hinc, & terrenis bonis, quae desiderantur, con-
sunt vel ad vnam, oculor leuamus ad deum,
quibus plene intendit illa, ut omnibus & pluribus.
An Datus Cuius. Alexand. lib. 1. in Ioan. cap. 39.
Non equum interbellis hostis fuit, nec terro-
rem Iherusalem deum reportauit; sed cuius
Salomon gratia, & diuites plura ad ducendas
duos sui profusa. Cum equum uerticem huius
habebat, adeo erat nimis iniqui, uigilanti ex po-
tione dare uiri. Huiusmodi enim sunt interbellis
bona, quae ad prius, sic Dio promittens,
flumini, si postquam terrens huius reliqui, & fuit
hinc de illis, iam scilicet illis omnibus, con-
municare ciuibus.

§. IX.

Scissurae in bonis temporalibus opportuna
sunt ad salutem.

Quia per integra datus ponit Ieroboa-
m, illa in decem partes diuisa, dum rui
Fili ubi datus scissurae; randa enim valde
ad salutem, ne integre, & plene sit concessio bo-
norum temporalium, sed magis inextinguat
adui est, & scissurae. Scissurae quoque istae au-
plessuorum ostendens ceteris id hoc, ut homi-
bus. Vbi Iesus spiritum emisse Ioan. 19. Petrus
templi scissurae in duas partes. Et quid in ille
scissurae? An D. Cuius. Alexand. lib. 1. in Ioan. c. 19.
Filius templi a summo usque ad diuersum scinde-
tur, quia Sanctus Sanctus non aperitur, & uia
credentibus in Christum ad unum & ab omni
preparatur. Quippe dum uelum integrum fir-
mit, hoc est, dum Synagoga res integre uige-
bant, filius, & sanctus uia obsecranda erat.
Vbi uicem inuenimus corpus. Eodem illi dicitur,
per ipsas rupturas, etiam patere planissimum
ad sancta callis. Sic dum temporalia se-
rum sunt interge, facit, obstruere est laboris uia,
& mouetur obsequia; et ad dani monuelli duri-
tis uisum, & impeditur, per ipsas scissuras, &
impetatur tempus, quod ad eum illis, & eter-
nitatem. De Iherusalem Iherusalem dicebat Osee
cap. 4. Non pascet eum Dominus, quia agnum in
lauridus. Quibus ita Dei benignitas in popu-
lum impium ostenditur, dum prius; ut simul
lauridus prius, & supplicium monstrare,
dum eo redigatur populum, ut ignis & ignis lo-
lauridus ualidum campum, & memora
conferunt. Et cum sic la Deus ostendit popu-
lum, ut simul benignitas, & iustitia uideatur, nisi
ut per benignitatem inextinguat, populus uide-
re discit Iherusalem Iherusalem, & inde sapientia.
An R. ubi lib. 1. in Osee: Sic agnus in ualla
lauridus, & in uallibus, & solus, tam ma-
tris, quam gregis solatio destinatus, inextinguat
quid aliter, quod quid ad dani rui ex ipsa genti
subiecta hostibus rui rui per scissuram con-
gerit incedere. Quam rui in uisum quae
pessima datus distincta, propter quod dicitur:
Non pascet eum Dominus, sed ut impetatur calamita-
tis magister, uisum quae fuit, nec tam
impetitur fuit sacra legi praeter, nec fuit uisum
impetitur calamita, ut scissura fuit inextinguat
de illis, sed ut uisum calamitatem impetitur
uisum, & quippe, Iherusalem Deus & pascitur.

& abundantiam rui debet populo, & calamita-
tem rui ponit inter ipsos elias, ut per inui-
positam calamitatem, & equum per scissuram
bonorum temporalium inextinguat populus ci-
tatem Iherusalem inextinguat, & ceterum discit, &
religiosus.

§. X.

Laborem pro temporalibus euandis, & irri-
tus apud Deum

Non in uia, & integra parte, sed in decem
scissurae palli datus signum regni Ierobo-
am, dum datus: Tolle tibi decem scissuras. Et cum
regnum in decem scissuras palli datus ostendit
datur: Regnum Christi, quae est Ecclesia in de-
nec inextinguat, & inextinguat, significatur Iero-
p. 19. Cum modò in pallio scissura decem scis-
suras significatur regnum Iherusalem: Plene in-
de ostendit scissuram scissuram Iherusalem
iam, pro regno Dei, rui pro regno temporalium.
Qui rui pro regno Dei laborat, laborem suum
qui in saeculum colligit, quod nec temporalium, nec
temporalium. Qui rui pro regno temporalium la-
borat, simul est illi, qui rui laborat scissuras
in saeculum pertinet. Sic enim laborantis pro
temporalibus scissuras euandis, & ceteris. Quod
ipsum Agg. cap. 1. dicit: Qui uisum congre-
gati, mox rui in saeculum pertinet. Certe rui
nullus labor pro temporalibus, & inextinguat
rui, & euandis est apud Deum. Quis nescit
p. 19. laboris Cyri Regis Persarum pro populo
Dei: De illis locutus est. Elders cap. 1. in: Hoc
datur Cyri Rex Persarum, Omnia regna rui
datur in Iherusalem Deum, & ipsi princeps
mo, ut adificaret in domum in Iherusalem, quae
est in Iherusalem. Quae est uisum de uisum populi
rui in Iherusalem rui ipsi. Affertur in Iherusalem
Deum, &c. Quae uia Cyri rui datur, & quae rui
pro domo Dei, & quae rui in Iherusalem
acceptum cui non uisum inextinguat
Deo: Cui magni momenti non fuerit, & ad salu-
tem ex Deo comparandum: Magni rui uide-
batur, & ut inextinguat rui inextinguat Cyri
attendebat, totus Iherusalem temporalibus regnis
conferendis, & rui Deum uisum inextinguat
rui, & quasi in pertulit saeculum inextinguat
An R. ubi lib. 1. de uisum, cap. 1. Hinc rui
quasi inextinguat uisum inextinguat Cyri scissuras
rui fuit ad eternam salutem? Nunc quod scis-
suras, & nec rui inextinguat rui, quod ex
de scissuras saluam eternam scissuras, & quod
fuit. Fuit quidem datur inextinguat pro ceteris
Regibus Persarum rui uisum inextinguat, gra-
tiae agere pro scissuras inextinguat, dum inextinguat
rui fuit rui rui eternam. Dum pro inextinguat
rui non laborat, dum inextinguat eternam datur
expectantiae rui inextinguat temporalibus, rui
Iherusalem inextinguat in pertulit saeculum, ex quo in
inextinguat uisum scissuras. Nec scissuras
est, & uisum labor pro temporalibus, sed &
adificat fuit. Deo uisum, qui bonum sic facit in
laborare. Osee cap. 6. Quis facit inextinguat
quid facit inextinguat? Adificat uisum, & quod
inextinguat, & quod rui uisum inextinguat
Propter hoc datur inextinguat, & ceteris. Ecce
Ecce tibi occiditur, & pascitur: Deo pascitur

pheta Israelitarum, quia suis misericordiam annuntiabant tanquam nubem mannam, & cetera petrantem fecerant. Et quantum hoc maluit In eo dicitur, quod nihil de ceteris, & permittentibus haec dicitur, sed sola proponebant populo temporalia, quo maxime Deus mirabatur. Rupert. lib. 1. in Oseam. *Propter hoc, inquit, videlicet, quia vos tantummodo rerum temporalium materiam habetis, ceteraque transitoria requiritis, & gloriam Dei, regnumque futurum non attenditis, ego dolens, id est, nolens persequi vestri feci in Perpetuum, quia vobis sacrificium vestrum inveniuntur adulari fuit, & applausum, videretur vana, & loquax mendacia. Et merito perderetur magistri, qui sic faciem suam inaniter laborare, et inveniunt temporalibus.*

3. Regum 11. Non auferam omne regnum de manu eius, sed ducem ponam eum cunctis diebus vite sue, propter David servum meum, quem elegi, qui custodiuit mandata mea, & precepta mea. Auferam autem regnum de manu filij eius, & dabo tibi decem tribus filio autem eius dabo tribum vnam, ut remaneat lucerna David, &c.

§. XI.

Nunquam non datur à Deo aliquid venie temporali res, ob pristinas virtutes vel ipsius, vel parentum eius.

IN magna ita Dei aduersus Salomonem, adhuc misericordiam tuam recordatur, dicitur: *Non auferam a te regnum de manu tua, sed decem tribus tui matris dabo tui a filiis, propter David, &c.* Tollit equidem Deus regnum à Salomone, sed nec totum, nec in diebus eius tollit propter David eius patrem. Nunquam enim vel pristina virtutes propter, vel parentum, aut propinquorum non producit homini, ut in Ieroboam suis sustinet totum temporalem Dei futurum. Hec supplicium decem tribus Dominus. Reg. 11. ait: *Non auferam tui regnum penitus, sicut tu si ab altero meo: sed ut deficiat aculeus, & habetis avaritiam, & post magna de meo tua mercedem capis ad videndum avaritiam peruenire.* Vide quare mala dicuntur venientia domui Heli, vi ab illa sacerdotum eius auferendum, & dandum posteri, cuius emulatio vehementer Heli posteri torquebatur. Insuper, vi magna pars eius posterorum inuadenda à thupenda è via eius. Sed è inter tot mala aliud addit boni, nimirum: *Non auferam tui regnum penitus, sicut tu si ab altero meo.* Sic semper dicitur relinquere lucerna Heli in ateri Domum. Et cur homini tot leas mercedi adhuc consiliis Deus, ne funditur, inuadentis famulatu perdat? Erant inter tot mali ob Dei oculis pristina virtutes hominis, quibus

nescit Deus aliquid non concedere. Alii D. Greg. PP. lib. 4. expositionis lat. Reg. cap. 11. *Israela vero Dei aduersus: Per magna domus tua mercedem, cum ad videndum avaritiam perueniret, ceteraque non auferam penitus, et si videret ab altero meo: ut sacra Scriptura hic aperit monstrare, & per dissolutionem persequatur, & per praecuriam emerserant respellam.* Equidem pristina virtutes hominis etiam laetis supplicia posterorum Ecclesiam, solum respiciat à Deo, vi saltem temporalem exhibeat aliquam veniam, vel excusationem ad mala promerendam. Nec solius possint virtutes propter hoc solent à Deo habere, sed etiam virtutes parentum, aut propinquorum. Ex quo Ieroboam Israelitis Osee cap. 4. dicens: *Serfuitur tu Israel, non delinquit saltem Iuda.* Quasi peccatis Israelitis consules, vi tuerent, ne Iuda similiter abeat in peccata, sed magis virtutibus acquirendis operam ponere. Et quando Israelitis ad omnia corripuit scelera, quid illis videretur amittere, quod eorum Iuda sancta esset, vi hoc deberent procurare? Vt illis Iuda plantet Israelitis peccatis Iuda Iuda Iuda faciem habere similitudinem, quod etiam plurimum parentum, seu propinquorum virtutem, et à Deo peccatis Iuda impetrent veniam. Ad huc Ruffinus pulchra paraphrasi ait: *Si fuerint in Israel, non delinquit saltem Iuda.* Cui prodigii proprietatem breuius, etiam fieri iura continentur? *Quid vero simul genus inter vos inuenit? Patere sapienter aliquam tui sanguinem peruenire, cuius aduocum suffragi, reformetur exemplo.* Dum postea aliqui sui sanguinis, nimirum aut patrem, aut filium, aut fratrem, aut propinquum in virtutibus virtus agit, exemplum efficacissimum habet, quo ad virtutem excitetur, & suffragium habet, quod etiam sollicitudinem salutem apud Deum.

§. XII.

Divina magnitudo clare elucet in beneficiando hostibus.

SALOMONIS filio dum relinquuntur tribus propter David, & Ieroboam autem tribus decem dantur. Sic etiam dicit: *Et dabo tibi decem tribus, si tu autem tui dabo tribum vnam, ut remaneat lucerna David, &c.* Ecce tibi Davidis nepotem datur una tribus, decem autem Ieroboam dantur, seu illi senini, & Deo Ieroboam infensissimo. Et cum Domine qui adus parat et erga Daruidis semen, ait à largus et erga Ieroboam, qui bellum tui diuinitati inducit? Dauidi semen sibi electum illa regi paucitate castigat Domini, vi sic eius amor ostendatur erga suos, Ieroboam autem funet hostes maxime à dāo get, & multiplicat, vi sic patet diuine benignitatis magnitudo, quae tunc clare ostenditur, cum beneficiis iunctis. Matth. 23. habens Iesus Iherusalem assidentes duodecim discipulos suos, ait illis: *Pauca vestrum me traditurus est.* Ante discipulos enim, & inter conuictos debet eum, à quo se tradendum ostendebat. Et cur quem sciebat tantum traditorem futurum & suae fidei hominem insignis, & sua mensa orat? Sic magnitudo bonitatis ostendebatur diuinæ. Vi meritis dicit Iher. 18. *Quare trinus suscepit Conuictos et discipulum, cum, qui talis esset, erat?* I

Greg. 11.

Of. 1.

Ruffin.

Matth. 1.

Earlyn.

manuscripta

cap. 11.

cap. 11.

mi. cruciatu, pœnæque duritia, quod vultum eum respiciere non aude huius. Nec summa pœna, hic summus dolor censetur, quod tu elongare cogaris à plecidissimo lesu vultu. Nec moror, sola enim lesu facies affulgens, multa hominibus offerens caritatis emissa, vi hanc parat, quàm edilectoris lepus sit. Plures .45. Adasahi eam Deum manè discite. Quæ vi transfer Rubrum in Olfam? Adasahi eam Deum vultu fac. Adhi nobis lesu vultus, & habemus auxilia, quibus vel à morte transiimus in vitam. Quid spectans Proterib. 16. ait: In haurire te vultu Regu, vi a, & clementia eum quæ si imber seruiam. Ex quo eleganter Genesio. Abbi serui in Rarulo Pelicani: Interdite fructus in vultu serafissimi Regu. Affert in principatu m. & mœ amatus Giraui vultu in respiciet Petrum, & max compau. Huc respiciat ad vultum. Adit enim vi Deminu vultu Petrum, Petrus de clementia possini vultu, suscipit vultum serafimum Iachryma post peccatum. Sic de Christi vultu, de lapide hoc aduersarij imberis edim notis, quibus æterna corda sercundantur in vitam, & ly lucetis animus reformetur in paradisi.

§. XVIII.

Pœnitentia nimis fera suspecta.

Non minus pluribus suspectum Salomons pœnitentiam fuisse, citato illis, quibus notus sit in sensu historico locus presens, qui dicti. Ni vultu ege egi pœnitentiam. Nouit hunc, an, hoc est, post longissimam pœnitentiam, post multorum annorum suscipiam de Dei vocem, ed eius tepidiores rebus, imò post iam denuntiatur suspicium in regni seniliore, & post penè reuolutam vitam. Et cum de deo sero ponit ois suspensa non sit. Dum etiam fuerit Moth. 26. dixit lesus dñi pulli suis: Vultu vultum me tradidit. Et contristari vultu, superne & singuli dicere: Nequaquid ege sum Deme & t. Ipse respondit, ait: Quis in regem mecum quoniam te parafido, hic me tradit. Filios quidam homines vultu deo seruium est de illis: vultu autem homines vultu per quem filios homines te dñe, homines erat ei, si nam non fuisset homo ille. Respondit autem Iudas, qui tradidit illum, dñe: Nequaquid ege sum Rabbi? Ecce tibi, vi et primum de pœnitentia veterum constituti discipuli, singuli interrogant de se, en ipsi proditores futuri sint? Vultu Iudas illis pœnitentibus tacet, & post annos, & post singulum à lesu exhibitum, & post eodiu lesu reuoluta denuntiatur proditoris exitum, tendens de ille interrogat: Nequaquid ege sum Rabbi? Sed licet sero, semen Iudas vultu interroget, quod alij interrogantur. Citæ ergo eptobari elationem interrogantibus in vultum, interrogare Iude clamorari: Vultu mimi lesu tibi, sic ostendit animi sed à vero dolore, & tristitia de prodolone, fect ab animo in crimine dissimulante, & ob id interrogare, vi egeret, quod sit erat alij. Ad hæc pulchre Orig. homil. 35. in Marth. inquit: Non habebat ipsum tamen, quoniam ceteri Apostoli. Et ides fuisse post omnium Apostolorum singularem interrogationem, & post Christi narrationem de ipse, tunc tandem aliquando, & ipse interrogare, quæ ex regem quidam, & vultu

confilij, vi similia cetera Apostoli vi interrogant, elaret vultum proditoris sua consilium. Nam vultu testatur, & vultu nec fuisset moram, ante Apostolorum fuisset. Equidem verus dolor, & mima de crimine non iam longum sustinisset moeror, vi eam tam feram interrogantibus faceret, sed vi lesu fuit, & magis morole interrogatio eius, sic ostendebatur non ois ex vero dolore, sed ex animo dissimulatio, solum conante, vi faceret, quod alij facient. Hec pœnitentia nimis tarde elatissimum exemplum: Sani sunt, qui iactantur, & morosissimi ad pœnitentia verba cedunt, & in quibus vultu debet esse talis pœnitentia suspecta, & procul dubia, si veniat de vero dolore, vel potius de animo nihil aliud: Iudicem, quoniam facit, & quod facit elij. Si quid suspecta est pœnitentia plurimorum, à quibus illum vultu tepidior palchæ citaretur. Et magis ille suspecta est, quæ nesciam apparuit nisi lesu laudat in regem, vultu enim, ne cum quæ eam faciat pœnitentia, illa sola ratione, quæ sic alij facit solent.

§. XIX.

Pœnitentia festinata multum saporis, & dulcedinis habet.

Expende, quoniam autem dicta sunt illi: Nequaquid ege egi pœnitentiam pœnitentia actus nominat, sive vultu eius commendationem. Non sic Deme Plalm. 41. si d megi ait: Fuit mihi Iachryma mee pœnitentia. Quasi de sapore, & suauitate regali pœnitentia commendat sua Iachryma. Et cit Salomons pœnitentia, & Iachryma non commendat de vultu sapore, cui iustitiae pœnitentia actum, & Iachryma Deme de illo commendatur sapore, qui amuletur regem pœnitentia? Salomons enim à Deo per Propheta, fuit per se ipsum admonitus de peccato, & de pœnitentia imminere, & edibus dñi in peccato pœnitentia: imò de intendi occidere Ieroboamem, cui debemus à Deo regem Iachryma, vi pœnitentia vultu est. Exides non aliter, quod quæ ad hoc vultu, & moerore ad pœnitentiam accessit, in illa nullo iouenire suamtem. Deme eam in cum pœnitentia admonetur fuit à Nathyne de comine, hanc, abique vultu pœnitentia actum. Reg. 11. ne mure, quod illi pœnitentia lesu. Est enim pœnitentia si hanc pœnitentia & suauissima pœnitentia, vi vultu pœnitentia, & de locu habere. Apoc. 14. Vultu, quoniam vultu, sive vultu actum vultu actum vultu vultu. Et cantant quasi cantum vultu vultu, dec. Quæ vox vultu à Ioanne vultu vultu & vultu elationem in deserto, vultu ad Baptista, qui pœnitentiam elationem. Sed pœnitentia vultu, tui si vultu Iachryma, vi vultu & dolentem pœnitentia, qui dicitur vox vultu vultu vultu, & cantant vultu: Quod vultu cum vultu: Quod cantat cum Iachryma? Equidem vultu pœnitentia & gese vultu, sic vultu pœnitentia vultu, vi non tam vultu, quoniam vultu vultu, & cantu. At Petre Deme, sermo de Ioan. Bapt. Vultu pœnitentia dicitur. Et est illa vox, de qua maximus contemplator ait: Et qui pœnitentia, quoniam vultu, vultu vultu vultu vultu.

Class 11-12

doloris. Cuius quod dicitur Genucius Abiis
femina, in Pezerecol. *Quarta sapientia*, in lo-
cum suum confusumque venit; *nonne* acquirit
de se ipsa causam doloris; non fuisse blandas
fibi, quasi per amica multatorem sui; sed in sub-
limis; quae non dominari sapit, ne distrahatur,
qui dissipare sapit, si accipiat, et iudex fuit
Ergo, qui humiliter est, crederet spiritum suum
solvere aduersum. *Quinta sapientia* propter non
ingratis in dolorem spiritus, et eritque primum,
et uolens totumque transire; quippe cum se
summa sapientia Sanchorum, sic. Expende hinc
vltima, numerum, cum se summa sapientia San-
chorum; in lucem, et dolore pro peccatis exsi-
tente reclinat illis anima sapientia Sanchorum.
Tunc enim homo potest et maxime sapiens est,
cum fit de peccatis dolere; qui sapientia, ve
summa est; sic nobis misere-nit de dolore
spiritus venit. *Dicitur 31. Sicut homo, quem tu
condidisti peccator, et de hoc homo dolere cum
tu magis sit de dolore multo. Ecce tibi tota do-
ctura, et sapientia in Deo in non modesta est
spocet, ut sciamus in nobis mala mitigare
quo non redigimus nisi per dolorem peccati-
tentis. Vi dicit Genucius vbi supra: Nos au-
tem primum in se posuimus, quoniam carnis su-
perbia, speramus multum sancti Spiritus, qui
est illudque dolere, et saluare melius; ut uide-
amus si ipsam plebemque sanctis; et sum, et
carumque ad cor dicit Dominum Flamma 31.
Postquam conuulsi mi, ego peruenimus, et
patiamur etiamque mihi perueni fuisse meum.
Nisi tunc qui apparet seueritas, non apparet
dolorum. Punitionem in printis a Deo in homi-
nem seueritas, de sapientia non vulgaris, et qui
melius perueniens, de pro peccatis dolor. Vnde
cum sum illa: *Pilgramus ostendit mihi, per
eum fuisse meum; inquam colla mi de magni
Spiritus mi accepta ueni homo ad facili perue-
nit. Prius addi mi et non scientia, ut ad
dum de peccatis dolere.**

§. XXII.

*Qui exemplis fratres edificat, quasi Sol
Hæc iterum bonarum artium.*

Altum preterea profectum designat filius li-
brum tractat, in quo Salomonis fuerunt
sen pro magnalia, ali enim: *Religio non est in me
herem Salomonis, & inuicia, qui fuerit, & se
pietatis sint; nec uoluptas serpens sunt in libro
uoluptatis diuina Salomonis.* Quando in hoc q.
Regum libro de uirtutibus, & peccatis, & idolo-
triaz Salomonis tractantur; et ad alterum alium
falsis libris confectum, in quo sola Salomo-
nis magnalia, & religiones, & uirtutes scrip-
tæ sunt. Qui enim Regi non inscripsi fuit libri,
qui dissimulatis exhorbit eius sola tædè gesta
narrat: Ergo pro rictu gestis, & si pietatis Salo-
monis aliter huius libris inueniantur. Qui præ-
dicto vocatur libris dicitur Salomonis, ut enim so-
la uirtutes exemplis continetur, sic quasi dicitur
autem in Salomon expresse habet. Qui enim
exemplis uirtutum illis adhibet, quasi Soli de-
ditus clarissimos de facient. Ita q. dicitur Deo-
minus: *Altera uirtus erat in duobus Edo, &c.*
Expende illa, in dicitur Edo; quasi Edo dicitur

[illegible]

§. XXIII.

Summa potestas excusabilem facit hominem in facinoribus.

N On possum non ponderare illud, quod ait
Dns autem, *quis regnavit Salomon in Ierusa-*
lem super exercitum Israel, quadraginta annis. Si
vivimus dies, de anni Salomonis regni ad
numerum & celebritatem illius dignetur Ds. Si
i meum locum text. A. R. g. a. i. *Plurimae enim*
annis erat Saul cum regnaret in Israel, multas autem
annis regnavit super Israel. Et pluribus annis re-
gnavit Saul dum capere anni censetur, & reli-
quante, ceteris pretermissis, quia in his à
Dno deservit, & à regis novitate. Ds & Si-
lomon magnam partem istorum quadraginta an-
norum consumpsit, in voluptatibus, & in ali-
citra potius stercus à Ds, & à Regis munde-
re, & caliditate in causa & dissimulatione, & in
etiam anni sine diminutione largi suppliciorum.
Quando ergo Saulis peccatis anni in artem in-
venit, cui nullius peccatorum, & dissolutio Sa-
lomonis tunc non extenditur ad dissimulatione,
& immeritò Vnde meritis magnam anni pec-
catorum Salomonis interpreti peccatis, quoniam
peccatis Saulis Plene Salomon potius reg-
navit, deimperiis longissime excedebat Saulis
de cuius peccatis magnitudine istud facinus la-
bebat, & cum illorum essent eius peccata. Quan-
do enim quatuor potestas in homine, non erat

254

68 3 62

LIBER DECIMVS.

De Absalon, siue de Iuda proditore Christi.

REGIVM agentem triumphum Ierolymis Iesum proditio discipuli excipit : cuius imaginem clarissimè nobis ob oculos proponit Absalon, quando in regnantem insurgit parentem. Ut meritò dicat D. Athanasius homil. de semite : *Insurrexit aduersus Dauidem Absalon suus filius, insurrexit, & aduersus Christum Iudas, & ipse quoque filius. Discipulos enim suos solebat Christus vocare filios, dicens : Ecce ego, & filii mei, &c. Patris sit etiam in hoc Iesus cum Dauide pariens proditorem, hic Iudam, ille Absalonem. cuius modò amarim explanare historiam,*

CAPVT I.

Juda, & Absalonis symbola.

ACCIDERE. Deo dante, ad Iesum passionem, non possum vel in limine non offendere eius aethorem, qui fuit Iudas proditor. Cuius tunc triplicem malitiam, iucundo in Absalonem, in quo edocui cuncta est Iude malitia, ut merito pro vno ambo sumi possent.

§. I.

Auantiæ pondus grauissimum.

CANTUSSIMUM est illud de Absalone dictum 1. Reg. 14. *Quia grauitat eum castanet.* Castanet nutrebat eleganti muscivora, sub cuius pondere perirebat, donec scilicet in armo tunderetur, & de capillis faceret mercatum. Nec desuit, qui hoc ad Iudam proditorem adducit, de quo ait Ios. 22. *For erat, & loculus habebat.* Ecce tibi in Absalone, & in Iuda mercatus : Iudas enim loculus habebat : in quibus Iuxta reponeret : Absalon coram nutrebat, quam venderet, & sub nuptia cornu graui-

mit. Nunquam etiam non est auantiæ sub seditionibus graui. Ad hæc ait Drego hb. de sectam. *Pecc. Ecce Absalon, ecce Iudas, ecce corpus saraceni. Sed quomodo coram nutrebat : For erat, & loculus habebat, etiam coram castanet tradebat.* Pecunia loculus erat Iudas castanet, cuius non absimilis Absaloni succinem sustineret grauem. Et quis in auantiæ grano pondus peccati non patitur ? Abnece cepit. *Va qui multiplicat non sua. Vique quo ? Aggrauat coram se densum locum.* Citea quæ ait D. Gregor. 34. Moral. cap. 33. *Dense enim se Iuxta aggrauat, qui per auantiæ terrenæ multiplicans, peccata suæ appressione coarctat.* Ve omnia alie peccata, sic auantiæ opprimunt hominem, & ficus omni graue maxime grauiat illum, ne in viam erigat. Hinc Marti. 9. *Quoniam transiit Iesus, vadit benedictum sedentem in telonio, &c.* In telonio sedebat homo in conspectu Iesu, & cum Iesu conspectus non magis assurgit : Erat illi enim pedus grauissimum pondus auantiæ, quo minime assurgere, quippe acciderat illi Iuxta consuetudinem eorum, qui sub ingenti pondere premuntur. An Christus Ios. 20. *Finis illius Christus sedentem, quia pressus cupiditatem pondere surgere non voluit.* Fratres, derisus sedebat publicanus iste, quoniam paralysus sedebat in lecto. *Quia ille carum paralyticum, esse meriti : in ille fuerat compago curbari membrum, in ille Iuxta vnde fuerat sensum dissipare, illi accedebat caput coram, sedebat corpus, & minime ille capiti.* Expendo illud : *Pressus cupiditatem pondere* in quo auantiæ

c. Reg. 14.

D. Greg.

Habeat 1.

Gregor.

Mart. 9.

Christi.

amaris erat, & pondus erat adeo grave, quod hominem opprimeret, & locum fenestram occupare disclocae. Vidit hominem sub paralyfi grauiusq[ue] pressum, ne vel manus posset leuare Longe inuicem malo opprimitur cunctis, cuius sensus sic sub enasis pondere dissipatur, ut nihil alium, cui subire uleant cogitare.

§. II.

*Ecclesiasticorum amaritia omnium
pessima.*

ET Iodem, & Abſalonem tales vidimus an-
ticipis crimine, verique enim temporaria lucra
poſſeputerant; item hic Dauidem patrem ille
ſecum perſequebatur inegrum. Et illud in vincto
queſimus, quid in ſola Dauidis, & in ſcriba
Chriſti honorata ſie eſſentia reputaret tempo-
ralium bonorum auidia. Nonne ille erat Da-
uid, qui natus non ſemel hoſtem inſeſumſumum,
quem ſe obſideret, cœnum acciperet: cœnum

Non solus ille erat, qui cùm Dominus omeius
esset, elegit non habere, vbi inclineret caput
suum. Et tamen in horum schola, qui sic terre-
na contempnebant licet, ingratissimi Absidon, &

Indra, mītrāḥ cmore tempore lūm capitur et vi
tāmet nunc ostendit hinc pellimam an vīrīs Eci le-
fistis anantiam, Quando enim non pī lūmā est
amāria in dīlī, que la schola consueperunt

quibusque puerisque: Dixerat Abas sic cap. 2. *Pa-*
trix exprobrat immatritiam mulam dicens sui, ut se
ut extirpa piam esse, et liberata se patet de manu
mala. Expande illud, *pariterque* mulam, quali sipe

duo suavitatis genera, altera profus male, & ex-
hibilis, cetera non edo male, sed aliquo modo
excusabilis. Et quod est genus ceterum profus
male, & exhibilis: Hoc genus crediderim solum

ingenium in illis hominibus, qui viventes sub disciplina parentura, est magellorum et omni cunctis ebriorum, illa nobis lucrum amore reperimus. Ad hanc ait Rupertus: *Quid*

regi 1°, qui dicit: *Anuracum malum*? Quis unquam audiret de *Scorpionis unguicem binum*? Quam ergo acrius fuit *Indurca*, et recte dicitur mala, et addita non sit superflua? Nemo.

non talis, ut tamen etiam animam quam donavit Deus,
quæ donata erat contritiis, facit peccatorem iustorum.
Quam malo fuit hæc animatio, præstare
eorum, qui debent esse peccatores, qui confitentur

• *Expende illa, qui pauperes sicuti pauper habuerunt, quod bonum, sed ubi exultant. Et non malum.*

triam, proinde inextinguibilem ostendebant; quia cum educantur sub precibus peregrinorum, & pauperum spiritus, disciplina nutritur; illi tamen vehementer efficiuntur bonorum.

temporalium desiderio. Habentes pariter Alabamam, qui nec palmam terræ veluit possidere; qui futura inquietum, præsertim omnia concordes, nisi ad idem inhiberentur. Horum enim

quam, qui neget peccatam, & profus exultans esse? Consequens hoc Ecclesiastici omnes, & noverit sub quibus vltimæ parentibus, in quorum fidele veritate. Sub Christo enim vivunt. &

Forquibus Christo, de quo dicitur: est: *Non ha-*
BACIA IUM V.

bus, ubi caput suum reclinat, sub Petro, qui dice-
bat, *Aurum, & argentum non est mihi*. Qui ergo
sub his magistris, & parentibus pulcher, & tem-
poris inhans, & pro auro gemis, non aureus, si di-

multo etiam est bona avaritia, sed in Ecclesiasticis
inopellina. Quod spectum Ecclesie Clemens com-
mendat verbis innotat ex Psalmo. 1. 1. *Domine non par-*

an D. Hier, epist. ad Nerejan. de vitz Clementi-
sum: *Quo Dominante regit, & cum Persone*
ducit: Partem Dominum, nihilcatu Dominum

набавити притоку ВД. Објекти мада не, с' вероватно
изгубили, сачували су неке, не ефикасне и недовољно
генуалне податке притока од којих данас јачају и слабе
јачају гласови мишљења. Неколико елем. су: данас

possident: per sub Christo pauperes, quas sub te-
mple, & facere diaboli non habuerunt: ut sa-
pientes eos Ecclesie dicentes, quas mundus tenuit an-

17 mendicet. Plaud' gemibus, & lacrimis digni
fuerit illi, qui in mundo praeperes cum facinorab
Christo duntaxat amulatus deliziat.

6. III.

*Duriora sunt, quae per charissimos nobis
maius inferuntur.*

VT Abūlon patrem Danidem, sic Iodas Iesum & patrem, & magistrum persequitur. Ab viroque, vi ab emiculisque ductus tela in Deū, & Iesum confoditur. Pius virque

du erat Psalm. 40. *Etenim homo pacis meum quo
desidero, qui dabit pacem meam, inoffensus super
me supplicatum est. Quoniam et iuravit homini
Belle, non timebo, cum habuerim in manu meam.*

ebreu vulnera in capite, qui pbi in delictis eet). Dicebat Diogo l'irma. e. de Pall. *Abjuran padre pax, pte est & Indas & qui amque in pace, Chre- pte, & amando, cum & pte. Mene, & pte.*

ma, an pui detrahe, qui debet pater meo, magnificans super me supplicatissimum. Ecce idcirco Ablon, & Iuda amaritudinem asquaticitatem

velis, &c. Deinde recedunt, quando ab eorum sa-
noribus tu eorumdem clamma infestaverunt.
Nunquam enim non ematior sunt mala, que in
nos à castissimis veniunt. Sæpe à Sæule fugisse
David. Nunc. &c. Cum tunc. Sicut &c.

David cum fugerit à facie Absalon filij sui. Quem
(in hic dolor fuit Druidi) Plani dolor curabat

nae fuga periculum procurat: superamus omnes
dolores omni à fugis alius. Au D. Chrysoſt. lib. 3.
de Prov. *Abſculta inſurgit in patrem, inſanque
ratus ad fugam, errorique perpetuus, quæ pen-*

pejore erat in Saxia, penitus, sine ulla reliqua
molecula casus, quam prius fuit. Non prius qui-
dem dux cū esset, istū perperam esset, tunc autem
cū alius plurimum, dux esset, istūque in omnia a-

vilis superstitio, magis crederetur. Qui unum
istum crediderant, non miserabili profugum facer-
bat, non alioquin quissam, siue bellum erat, siue qui
ex ipso motu fuerat. Inde equidem melius mole-

fron fili huc vltima faga. Dabitur, quia ex erudi-
tibus à filio maxime ex deuitato, & obliuio.
Graue leui enim semper moleste, quæ in se un-
um à chate. Pultm. 73, asbat & *Quædam malig-*

1000 1100

Gill. 11.

mi ist iudicium in se esse: qui videri sic emularet
 Giliab Abbas terr. 1.4. in Cant. Nefes, qui ter-
 pum huius misera ipse emenies facti sunt malig-
 nantes. Quam maligie etur ledie amicus in See-
 de? Dixit: debui inimicus sed dixi, quod magis
 debui. Nunquam enim non magis dolet malig-
 nantem emet, quam inimicum hostiliat. Moyles occi-
 dit Aegyptum fratrem cum Hebræo, & nihil
 timens occidit fratrem suum. Quid timet? At
 Exod. cap. 2. Egypsi die altera confecerat dux
 Hebi en nates, dixitque ei, qui faciebat inu-
 riam. Quare percussit proximum tuum? Qui 11.
 Respondit: Quia emetum 1. p. incipit, & indicem
 super nos? Nam occidit me vni sum horre occi-
 dit Aegyptum? Timet Moyles, &c. Ecce ubi
 Moyles cum occidit Aegyptum, nullum inde
 metum, nullum capere anxietatem, Cui autem
 illi Hebræi homo nec em Aegypti occidit, tim-
 ens est in metu, & anxietate. Ex autem id, nisi quia
 maiorem vim habet ad pendendum eumum
 malignitatis emet, quam hostilitatis commisit. Ad
 D. Ceryfost. lib. 9. de Prouid. Pox dies altera
 illorum, cum hominem de m delat alium, & quidem
 prius longè grauius accipit, iustitiam meam, ve
 ipsum Aegypti 1. a deturbat. Duxem quidam,
 de molestiam est: quare hominem molestiam locu-
 fore; videri enim hominem quipiam affectus bene-
 factia ipsa exprobrare, & nunquam occidere in me-
 vo, inquit, quoniam duxem Aegyptum duxi ac-
 cidit? Tunc enim iure iustitiam et commissa in-
 pite huius. Plane inuoluntatis est commissa, ab
 illo veniens, quoniam beneficiis multis operatus.

end.

et 25.

as, qui modet absque ludo, extremum per-
 ditionem habet sibi immensitatem. De hoc Paul.
 1 ad Corinth. 9. Neque mortui iustitiam, sicut qua-
 dam extrinsecus mortui iustitiam, & peruenit ad ex-
 terminatorem. Re colit iustitiam ex Num. 19. vi
 Certe, & socii eius, & populares homines inu-
 murum de Moyse, quod partialis esset, quod
 ex canell affectu, sicut solus ad dignitates pro-
 moueret, quod crudelis esset in reliquos popu-
 los, & eorum actus et ponens scelerata. Quid tunc
 Ab Angelo omnes illi numeratorem peccati
 sunt, & p. dicitur: quoniam extrinsecus iustitiam ca-
 uerit, qui conuenit non tunc scelerata, & absque
 illa ratione maiorem suorum vitam modet, &
 condemnat. Au D. huiusmodi 1. Certe, & socii
 eius mortuam non tunc Moysem, & Aetern.
 quod non diuina est iustitia sed quasi per se ipsa pra-
 latus esset? & idcirco sic iustitiam suam, quod
 desideret in iustitiam. Et sequens de mor-
 tuorum contra Moysem, & Aetern multitudine ma-
 gnificam in iustitia, dicitur: Vn contra facit popu-
 lum Dei? & ab idcirco iustitia 1. Deum non, iustitia
 est iustitia, ita per mortificationes sum, qui-
 bus falsi de peccatis suis temperare vult, per-
 uenit. Videri ergo ei, qui finit, &c. Expen-
 de illa, quibus falsi de iustitia suis conque-
 rebantur, falsi enim & temeraria de iustitia, &
 magistris, numeratorem nunquam. non em-
 moueretur ergo dabit

1. Cor.

Apola.

S. V.

Felicitissima est domus in qua vnus filius
perditionis solus est.

§. IV.

Irrationale murmur de magistris, aut
Prelatus exitiale.

Illud canonicissimum lesu dictum est, iniquam
 ludam Ioan. 6. Nemo enim ducit me; &
 ex vobis vnus diaboli est: ita illa lesu domo,
 & familiaris duodecim & constanti fide, vnus inueni-
 tur, qui solus diabolus sit. Apocalyp. 1. 2. in colle-
 sti domo apparuit vnus draco, qui cuncta traho-
 bas terrarum perit in se. Vnde vnus draco,
 vnus diabolus apparuit, non solus fuit, sed
 & diabolus fecit angelus diabolus, & ed se
 traxit. Quando ergo in ecclesie non vnus diabolus
 fuit solus, sed plures alios ipse fecit: cui in firmi-
 ta lesu vnus solus diabolus & ibique affectu
 vnus est. Fecit hoc ad felicitatem familiaris Pro-
 pino lesu, in qua sic vnus iustus factus est diabo-
 lus, ve nullum ad se traheret, sed solus ipse in
 malitia permansit, in quo iudei simillimos er-
 rebat Abilam, qui factus Dauid aduerfarius,
 & rebellis nullum ex filiis De iudeis se traxit, nul-
 lum fratrem sibi socium valui comparare. Vnde
 hoc? Ex De iudeis famulatus fuit iudeo. Aut Giliab
 Abbas terr. 1. 4. in Cant. Abilam pacem parit
 dicitur. Numquam plane nomen, sed ipse nomen huius
 extrinsecus abnegat. Afflictum regnum, inoffense
 cubile. Felix vnus De iudeis, cui vni ex filiis, non
 nisi vnus perfectior eripit. Quoniam vnus debet hodie
 vnus magister, cum vnus ipse vnus Abilam iustitia
 Ad magnum equidem De iudeis domus per-
 tinuit se hinc, quod rebellis factus Abilam
 filius nullum ad se d. fratrem traxit, sed solus
 ipse in rebellionem permansit. Quare felicitas
 non communis est, sed singularis, & traxit.

1. Cor.

Apocalyp.

Mat. 14.

1. Reg. 16.

Gill. 11.

Gill. 11.

IN duobus deploratis hominibus Iude, & Ab-
 lalon illud inueniunt, quod subamicitia signis
 erit mortis magistrum, & parentem. De
 Iude enim ait Mat. cap. 14. Traditur enim de-
 tor eis agnum, dicitur: Quomodoque escauatus
 fuerit, ipse escauerit, & dicitur canis. Cui
 au, dicitur canis, magister in uiscera mordet,
 velle D. Hieronymus, qui hunc solum Magorum pi-
 bligie, quibus se potest eripere pericula. Sic
 periculum de signis pacis, & amoris proponit
 erga magistrum, & simul cum mordet opere, &
 murecula Non aliter Abilam, cum nomen idem
 erat, ac pater pax, nilominus apud singulari
 Iude filium patrem mordet huius 1. Reg. 1. dicitur: Non
 est, qui 1. audis consilium & Regi, quo pater
 regem, & promittendum erga populum et adu-
 cebat. Huius deplorati hominibus similes sunt,
 qui absque illa canone, nunquam non num-
 rant de magistris, & Prelatis. Vnde dicit Gillib.
 Abbas terr. 1. 4. in Cant. An vnus quasi Abilam
 fuit quidam, qui pacem producit, & mordens
 dicitur. Afflictus locum parit, & prauis sus-
 pitionibus contumpe, & subitaneis rei de inu-
 entibus. Inuenerunt Abilam est, qui magister &
 locum sin arguit, & vnus dicitur, pacem pro-
 ducit, & mordet dicitur. Deplorati Iude, &
 depriori Abilam exualis est, qui quibus sub pacis
 nomine stuprum magistrorum, & parentum vi-
 tas absque vlla ratione mordet, nec muretur, si
 an illorum exitum deperat. Maiorum enim vi-

§. VI.

Favorabilia omnia deserunt impium, dum pergit ad supplicium.

§. VII.

Iusto omnia favorabilia probantur comitantur etiam in periculo.

DE Absoloni interitu dicit rexus 2. Reg. 18. *Accidit autem ut occurreret Absalon fratri David, sed ut mali: cumque ingressus fuisset montes subter iordanem quatuor, & magnam adhaesi capaxibus quatuor, & abo suspensio erat saluum, & erravit, malus, & suspensus, & transiit. Sic abo implicatus, & suspensus deferatur à mulo, quo induebat, & quo minabatur liberari. Non absimilia occiderunt Iudæ, de quo 1. et Matth. 27. *Poenitentia dudum veritas ingressus arguitur principem sacerdotum, & semitibus, dicens: Pœnente, tradens sanguinem iustum. At illi dixerunt. Quid ad nos? Tu videris. Et protulit argenti in templis, & laqueis se suspendendi. Ecce voluit de Absalon, & Iudas: utque ab arbore pendit; illum deserit mulus, hunc deserunt de Promissis, & nummi. Sic impij vbi ad supplicium veniunt, ab omnibus favorabilibus deseruntur. Ad hæc ait Rupert. lib. 2. in lib. Reg. 4. 35. *Iudas iudicis Dei mens capio se suspendendi, in quo nam non mysterium profundum, si d. ipsa rei gestu superbores Iudam, & Absalonem pœnē demonstrat esse pariter. Nam & isti pendunt quatuor, mulo, et suspensus, pertransiunt, & deserunt, mulo in corde lanceam suspensum, & isti laqueis suspensus, & Principem Sacerdotum famulantes deserunt dignum propterea sagittas, id est, æternæ damnationis sententiam in anima accepta. Quem acceperat Absalon mulus, vi effugeret pugne periculum, amici; nam eum procul ab eo suspensus est, illum deserunt mulus. Similiter de Iudas, quem Principem Sacerdotum favorem sibi equiebat, vendit isti perdidit; nam vbi illum in perditionem vocentem viderunt Sacerdotes, illum illum deseruerunt, dicens: Quid ad nos? Sic fit impij per quos deserunt ab omnibus sibi favorabilibus. Iob cap. 10. 11. *Memor sum videri, & factus, dimes, & solus. Nisi enim plenus sum adopis, & modicus est illius virgineus. Alia vix moritur in amaritudine anima usque ad videri, & semper simul in pulvere detritus, & vermes aperient eum. Est qui molantur opum fructibus fultus, id mortem concedit, & qui pro pauperes humiliter ad mortem curat. Verum vbi ad mortem periculum est, nil enigmæ habet ille, quoniam hic. Eadē terra, adeo veniens in adventum verumque, an illaque est differens nia inter illos. Hæc non est differentia. Cui opes, delitæ, amici non tunc tunc fuisse duntaxat? Manē huc omnia levamini: fulesque stiles coarctat, & deserunt impium: vbi peruenit ad periculum: dominus preparatum iustitia. Vbi dicit D. Gregorius. 15. Moral. 32. *Que est iniqua salum, non videtur, que adeps, & duntaxat: domini enim hic cum celestitate relinquunt, & illic reprobant, qui nunquam relinquunt, immo. Expende illa, Totum hic, cum celestitate relinquunt, nihil favorabile non evanescit, & fugit impium, vbi periculis id pensam, que non parit. fugi.*****

Suspensio Absolone ab arbore, mulus, et in suspensus, et transiit, 2. Reg. 18. de curru Iuda ad arborem suspendant, dicens Sacerdotes Mephibos 26. *Quid ad nos? Si exemplis favorabilia ab impiis quædam deserunt eorum, & fugiunt periculum. Quod longe aliter accidit iustis viris, quos semper favorabilia comitantur. Vbi Iesus meus crucis subitum arborem, Matth. 27. *Alti etiam interitis mulieres mulas à legi, quæ sterna sunt Asium à Galilæa, pendebantur. Solo in hoc loco Iesus descendit fuisse à discipulis, qui in illo eo fegertur. Sed in cruce saltantes sibi fecerunt discipulis habuit. Erant non magis fecerunt Iesum in cruce deferunt: Nonne Absalonem in arbore, mulus, cui mule debet, deferunt? Cui similiter Iesus hanc desolationem in cruce noluit pati, vi fecerunt eum relinquere? In Absalonem arbore, sicut in Iuda arbore, ascendebat fructus impiorum, qui in eo est, quod in periculis ab omnibus favorabilibus deserantur. In dominicam autem crucem arbore iudicium monstrant fructus, qui vel in periculis peribantur fautores: si fecerunt habent. Ideo Iesus discipulis illas, quantum elemosynas videbat ante, sibi in cruce consistere voluit, vi ascendens, quam nullum autem habitum fructum saltem in periculo tanto. Alii Euthym. Etiam in mulas, & c. suspensus, & c. quæ necessaria erant. Chorum autem erat discipulorum apud, dicitur autem in mulas, & c. expensis de suis sacris arboribus suspendantur. Et vbi comitatur arborem: discipuli suspensum sagittas, discipulus vero agnoscit pericula. Vi expensis suis faciebant vocant Iesum, sic in cruce pendenti adstiterunt, ne quid deficeret Iesus in tanto periculo de sanguine periculi episcopi, sed vel mortuo capitulo operam impendebat, armenta fecerunt. Gabonius concellit Droid 1. Reg. 21. septem Saulis tepotes: qui crucifixus erat in monte: aram Deorum, & c. Tilius autem in Iuda filia. Alia suspensum sibi supra periculis ab arbore vultus, domus sibi aqua super eis de calis, & non duntaxat autem Iesum eis, & c. Ecce nbi Gabonius odium Iesum in fomen Saulis de Saulis, quod si prem nepotes eius à totidem arboribus suspenderet. Suspensio autem affuit Iesum de mater duntaxat, & cognata reliquorum, quæ defunctis quæleumque commodum procurabat: sed de Iesum cap. 10. cepit quinquaginta lib. d. nescitior Reges, & Iesum 11. quæ suspensum super quinquaginta, & c. Nec inveniunt eis vel vios familiaris, qui adstaret suspensus in Regibus. Et ceteri nullis affuit familiaris illis necem Saulis nepotibus affuit Resphai quique Reges vi impij peribant, sic ad omni favorabilibus duntaxat eadebant. Alii autem Saulis in periculis ob multam propriam culpam suam peribant, tunc quæcumque ex se erant innocentes, & iusti: ideo duntaxat est illi, quod & in illo periculo familiaris, & neco Resphai favore munimine exercent.**

§. VIII.

La finis autem prestatis nominis adestis.

vivandus, cui cognati e Vi in metrice infolent caligibant luxurios, sic nullum ibi apparuit nomen pietatis, quae omnia deleta per haeciam noscitur.

§. IX.

*Infamia plus defecit in mobilibus,
et principibus.*

Monstruū inest huius reus in hocce dicte
Aliter dicitur filius, et quasi latrone vi
nobilibus, & principibus appropriatū esse, ut li
nili dicitur. Apocal. 8. post mercedis magis
damnationis emptionem sic testis: De sua for
matione quia huiusmodi sunt, & Regi
terra cum illa formata sunt; & mercatorum
de mercis dissolutionis sua dicitur facti sunt. Et
genui omnes, & merces omnes, & Reges totius
medum adduci huius, de quibus omnibus Co
Reges ducuntur tunc mercedis illa formata
Necnon modo, cum huiusmodi magis in huius
natus deficiens. Raptus libere, in Apocal.
Tunc huius ducunt, quia de sua formatione
Ebraei sunt omnes gentes, quia Regi terra cum illa
formata sunt, quia dicitur omnes gentes duc
facti sunt. Causa formae, utrum formationis
propter Regibus operantur, & in sapia in bas
tione formationis eiusdem fidele ducunt
Ergo illi Tunc formationis propter
gibus operantur & quip in nobis magis, qu
in Regibus, & in Principibus, & nobilibus vi
lutione magis. Hoc fere non infirmis fecit

Expendi filia: *Abfalon filij David forent fr-*
atrisiffimam vocabat Thamar, adamas Ar-
mon, &c. Thamar adamas ab Ammon dilecti-
fione Abfalon, quali non simul effiet loco ip-
fius Armonis. Et Abfalon, & Armon, & Tha-
mar filij erant Dnidei, & confequenter inter fe
erant fratres. Cur ergo Ammon dicitur adamas
fe Thamar forentem Abfalonis: & non rursus di-
citur adamas forentem suam? Quando Am-
mon & frater erant Thamaris, & ipfa erant so-
roris, erant in forentem suam deperire non ille dux-
it? Lascivius & hoc vi & respectu Ammonem po-
tuit fieri, cum nomen fratris, & sororis fuerat de-
positum. Abfalom enim lascivius omnia pietatis vo-
cabula, de qua dicitur D. Zeno fecit de Publico

bilantia. Hinc Apocal. 17. ubi Angelus: *Et*
ostendens mihi domum eorum interstruamque
eam quae formata sunt Regis terrae. Et in omni
pauca addit de eadem: *Quae habet signum*
Regis terrae. ubi dicitur Regis comitibus for-
tis, hinc dicitur illi super omnes Reges regna-
re. Nec minus, nominati enim Principes, et
reges nihil iam esse censentur, quam universa
lupatim. Videtur Rupis, lib. 10. in Apoc.
Terre quod ibi dixerat, cum quae formatae
sunt omnes Regis terrae. hic pauciter commenda-
turi, et dicit: *quae habet regnum super Regis terrae.*
quod multum est ista dictum ad significum, aut
ignominiam Regum terrae, sed multis modis
vult ad significandam formam illam Reg-
um, cum dicitur, *quae habet regnum super*
terram. Quod item i Nomen Regis terrae, si
liber consideret? Sed, quod i sapientum est,
liber meritis sapientis regnum agnoscit. Al-
tiusque ergo habetur si est, quae formatae, et
retrahunt potius inquam. Quid lapidibus in
Planis si quis dicit, ingenui, et nobiles, et Pri-
ncipes vni mihi sunt interstruamque, si-
militer. Sic dicitur Nomen, et Per-

Harz & Tam. V.

caritari sua, & interitum scandalum caritatis praestitit, ac praevidit ut infamia quaeque vitari, & neque interitum infamiae obloquio apud plerumque vitari, quam ad voluptatem, & detractionemque suam, abstinere a bonitate, & effugere laqueo laetitiae subripere daret. Sic ibi. Hoc trahenda verba dicitur tom. 2. de Celsio figuero lib. 4. cap. 3. §. 6.

2. Reg. 13. Dixitque Ammon: Elicite vinieros à me. Cumque excisissent omnes, dixit Ammon ad Thamar: Infer cibum in conclavi, ut vescar de manu tua. Tuli ergo Thamar sorbitionculas, quas fecerat & intulit ad Ammon fratrem suum in conclavi. Cumque obtulisset ei cibum, apprehendit eam, & ait: Veni, cuba mecum soror mea. Quae respondit ei: Noli frater mi, noli opprimere me, nec enim hoc fas est in Israël, noli facere stultitiam hanc. Ego enim non posero ferre opprobrium, meum, &c.

§. XX.

Nec in minimis à cautele legibus excedat, qui nolit culpa implorari.

Non otiose textus facit semel, & bis meminit conclavem, in quo trahenda hae pericula essent, post nocturnum à cubiculo, dicit Ammon ad Thamar: Infer cibum in conclavi, ut vescar de manu tua. Tuli ergo Thamar sorbitionculas, & intulit ad Ammon fratrem suum in conclavi. Conclavem vocat, si sit Carthusianus ibi, remediarum, & secretorum cubuli partem. Et cum istius notaret secretum, & bis exprimit modum conclavem, in quo Thamar iuravit cibos fratri, nisi utram Thamarum culparet. Summus enim iuravit legibus poenae virginis servabatur in Aulæ, adeo ut ne ad fratrem posset venire. Per viam autem David, ut Thamar veniret ad Ammon, permissio autem sic dicebat: Pater in domum Ammon fratris tui, & fac ut palmarum, non addidit permissio, quod si palmarum ipsa fratri inferret in conclavi, nec in tota pericula Ammon facta coram Davide, nec in tota Davidi permissioe mentio facta suis conclavis. Hoc textum sui addidit ad Ammonem captante opportunitatem facientis contumacitatem, & incerta Thamar habuit hoc coram patre faciente cibos fratri, nec verum est illos ei inferre in conclavi. In quo, ut cautele leges excedit, sic in culpam incidit, & merito poenae est poenae malum. Quam virginem caritatem non amaret de periculo locus secretus, & sollicitus? Fieri potest perceptorum, ut cubitum fratrem sed non ut cubitum illius sola in loco solitario, & secretiori, quod quia fecit, in tantum denuit malum.

Nequam enim excedenda sunt cautele leges, nec in tantum, nisi vel in locum et malum. Mentio claustrum Hieronymi, epist. ad Galatam. Tu quae virgo, ut cum sola rebus non tam? Qui si omni excitatione triptis Virgo, quae nulla lege obligata sola suspenderet ad solum visum. Genes. 19. post importunas amplexus peris Iosepho facta, ab illiusque rapacitate, addit textus: Accidit autem quadam die, ut intravit Ioseph ad fratrem suum, & operis quippeque ab ipso arbitrio faceret. Et illa apprehensa lacrima tristitiaque sui diceret: Domine meum, &c. Ecce tibi Ioseph confitetur dominum suum cupidinis, tamen tamen abstinere audet secretum cubilem inuenire, in quoque solus moratur. Nonne hoc maxime culpandum in illis est? Nonne periculosa erat quod solus cum sola ibi inuenerit? Cur ergo non magis cautele facta est in locum cubilem eius domini? Cur non magis libi à tanti solitudine amari? Plani viri loquuntur: sic à culpa inuenimus, nisi perceptorum. Dumini iuravit, & solus inuenimus. Operis enim à Domino mandatum intravit agere, quod multitudine, et sic ab ipso arbitrio. Nisi enim totum illud Dominus inuenit eversum mandasset, locum, & culpabatur sollicitudinem amare, in quo vel ad punctum posset cum dominum morari. Vi mori dicit D. Ambrosius, lib. de Iosepho cap. 1. Ex causis Ioseph Scripturae iustitiam, quae certum sem à Domino perhibet deferre obsequium. Non enim facta est, quod si fieri sui domini iustitia, quae qui cupi non possit, arguitur. Ipsi. Iustitia debet providere, in faciem et plan daret, & in illa peccati periret. Seruabat bonum perceptorum domini sui in periculis operis eius solitudine, & ab ipso arbitrio, nec in eo aliquid excedit. Alioquin non in culpa biliter in secretum secretum iret, in quo solus cum sola posset esse, ille enim solus sine labore evadit, qui providet, ne furem copiam daret.

§. XXI.

Et qui periculosa sunt virgini, quae dat cito dona, quam quae accipit.

Hic accedunt virgines, quae cum manifestum accipere denotent à viris. Ipsi illam non se refugium viri ostendere munerum. Ecce enim de Thamar dicitur. Tuli ergo Thamar sorbitionculas, & intulit ad Ammon fratrem suum. Cumque ab ipso ei cibum, apprehendit eam, &c. Hic quorundam virginum dum ostendit illas domi, capitur in laqueum sollicitudinis. Ne credat totum malum esse in eo, quod casu femina muneris à viris accipit, & quale enim ego credidit illis manifestum periculum in eo, quod dicit. Solent quidem munerum nostra secretum fere accipere erga illum, cui dantur illa. Ut inde videant pudicitiam amittere, quam debent esse casu non solam accipiendum, si dicit illis manifestum. Sanctissimi Basilii in muneribus aliquando monitula, nimium, armillas, epistolas, & columbas D. Hieronymo: cui factus viri responsum epist. de acceptis muneribus: Paria spero, sed et nunc sum magna, munera accipere à virgine, & mellis, & pistacii, & columbas. Amillis in Ezechiele amatur Hierusalem. Balaam epistola accipit à Hieremias. In columbae species Spemans tantum.

§. XXIV.

Ad bruciam stultitiam pertinent sicciora lascivia.

Miseris infelix puella corruptioni suo dicebat: Noli fecere stultitiam hanc. Quid stulticia, imò quid insipientia eluxuriae magis proprium, quam facinus libidinis? De Dina leceus testis Genes. 34. ait: Ego esse est Dina filia Lia, et videtur molari regibus illius. Quem cum vidisset Sichem filius Emor Regis, Princeps terre illius edamiaci cam, & apau, & dormum cum illa, ut opprimeret virginem. Quocum hoc lascivie feceris? Sed attende eos, qui id perpetraverit, nimirum Sichem filius Emor, Sichem idem est, cujus hyemolus, Emor eversit animus; de clunia cum stulticia venit lascivie faciens. At ad hanc Roperi. lib. 8. in Genes. cap. 31. Sichem benedixit, Emor affuit interpretatur. Est autem diabolus perversus, vel fortis, vel Lei, vel vrsus, sicut ut affuit. Nec tunc symmetriae sententiam, sed civem corporatur, ce per se scilicet, sed & per se similes, id est, affuit huiusmodi circumventio criminis. Planè cum lascivie facinus adiungit, semper credit debet illud peractum esse esse & suumque viro; stultus enim sum, vi cilei, quel talia peragunt. De his enim lascivie operationibus dicebat Ezech. cap. 23. Quorum cornu sunt, ut carni & fiant, & fiant flumini aquarum fluxus eorum. Nil enim magis eminet in lascivis domitibus, quam sine finis dulcedine, & recessus. Ex quo Petr. Damian episcopus, ad Fratres Ereni, de quodam Pontifice desinendo sub eius forma epistolicè dicit: Quis miserabilis ab ipse Perisicorum primas de, vixit ad fiam tunc, in leceus cam & causetum est, non inceptum vixit est, ad carum incepto, & ad eam eam desinere. Affuit quippe luxuriam est carnalis, fiam Propheta ait: Et ecce est carum carum. Conventus in medietate se aliena stulticia, & homo lascivus; vi velle epine figura deperitque ille, quam dicit affuit proponitur, sub eius modis vixit.

§. XXV.

Totum splendorem virginis pudoris in intima voluntatis integritate potest conservari.

Miser Thamee oppressi per vim corporis opprobrium putat, & opprobrium intolérable nobis virginis, dicens: Ego cum ferre non posset opprobrium meum. Malt, inquit, putat opprobrium intolérable virginis, esse, quod voluntas sine fide exilis inegritati, quin ad consensum animi perveniret. Vbi enim animus non coniungitur, nisi corpus coartatum per vim, totus reieget manet in intimo splendore pudicitiae, etque vixit opprobrii fumo. At D. Alshelid. de Virg. cap. 27. Quis accipit per virginem privilegium in parva sole libere mentis praesentia ferre, quoniam in certo carnis castello, & me in inflexibili sponte caute non in carnis castelli ruentur, quoniam castelli corpore famulatur.

Batze Tom. V.

ad nihilum idque. Non à carnis castello, sed à libere mentis praesidio privilegium potest vixit carnis castello. Ut enim carnis castello violentia illudibus parat, & per vim potest duple, sic non in illa, sed in libere mentis praesidio, in intimo voluntatis essentia servatur, quodquid ad parva cum & splendore pervenit castello. Quod spectans Psalm. 44. dicebat: Domine gloriam tuam sicut est in intimo servatur, circummilla vixit. Dixerim est paulo ante de hac Regia, quod esset et de carnis Dei in vixit de carnis. Si ergo in intima carnis est et carnis voluntas, quoniam carnis gloria dicitur esse in intima; Nomen eam in exteriori gloria est carnis vixit. Ergo quia exteriori gloria est in intima debet, & sic eae in gloria est in intima; Planè in Chastis ipse in gloria est in intima, in enim gloria sponsa Chastis virginitatis vixit, sic tota in intima; si, quidquid enim in intima puritatem corpore fulget, voluntas est in libere voluntatis praesidio. Item pulchritudo D. Gregori. PP. lib. 6. in lib. Reg. cap. 1. Quid est ergo, quod dicitur: Omnis gloria sicut Regum est in intima si sicut gloria vixit carnis praesidio? Si enim ipse sicut aliqui magna in intima gloria, in carnis gloria vixit in intima potest. Quid ipse ergo, quod in intima gloria in intima est perhibetur, nisi quia & illa quae sicut est gloria eam alii in intima in intima est in intima? Autem enim virginitas in intima si sicut est, & in intima est. Quid ergo in intima, & sicut est; quae eadem fulget in corpore, & eadem fulget in mente, in intima gloria sicut Regum in intima si sicut in intima perhibetur. Et in intima tota virginitatis gloria in intima est sententia, quia in libere voluntatis praesidio conservatur, non in castello carnis, quod per vim aliquando fundens dimittit, sed in intima praesidio gloria puritatis. Vixit in intima eam D. Prologus in Epigrama in intima.

Altem illa est in intima in corpore perhibetur.

In intima carnis in intima non in intima.

Nec in intima in intima eae in intima voluntatis.

Pelle in intima si sicut, quoniam in intima in intima.

Quid pulchritudo? Huc eam adducit Virginitatis essentia, quae in intima in intima in intima conservatur, nisi negari Chastitatem, sic dicitur apud D. Ambrosii lib. 1. de Virginitate. Tota in intima est in intima virginitas, quoniam in intima in intima in intima, si sicut in intima in intima in intima in intima in intima. Sic libi.

§. XXVI.

Virginitatis affectus vixit ad eam est, ut vix vixi possit.

Infelix haec Virginitatis castitatem ostendit carnis in illa in intima in intima, quibus praesentia violentiam carnis effugere, altem in intima in intima. Noli sicut in intima in intima in intima, & c. Quae potest in intima in intima in intima, & in intima in intima. Quibus non ostendit illa in intima in intima in intima, sed ad in intima in intima in intima. Dolebat non de virginitatis in intima in intima in intima, sed de virginitatis in intima in intima in intima. Vixit in intima in intima in intima in intima in intima, sed non haec in intima in intima in intima in intima in intima, sed per in intima in intima in intima in intima in intima, etiam in intima in intima in intima in intima in intima. Cogebatur in intima in intima in intima in intima in intima.

Batze Tom. V.

[illegible]

2. Reg 13. Et oppressit eam, & conce-
buit cum ea; & exorsam eam ha-
buit Amnon odio magno nimis;
ita ut maius esset odium, quo ode-
rat eam, amore, quo ante dele-
xerat. Dixitque ei Amnon: Sur-
ge, & vade. Quæ respondit ei:
Maius est hoc malum, quod nunc
fecisti aduersus me, quam quod
ante fecisti tibi.

4. XXVII.

*Voluptates mundiciales sepius in
centratia stultitiae.*

EXpendi rem-vendē potius, amicum-Op-
eranti; et, & emendatū esse ea, & cetera.

[illegible]

6. XXVIII.

*Impictus non mediocriter supplicium est,
quod à contrariis in contraria
curant.*

[illegible]

calido pect. adiculis, nimirum: *in ambobz per
nem venterum*. Quoniam hoc ad melanchol-
iam pertinet? Quamvis hoc melidiosis effe-
ctus? Nonne melidiosis dicitur effectus sim-
ulimus, quæ Sodomam lefeumque venant in-
ferre? Quid ergo cum fulminibus potest habere
commune, quod quæ non pertinetur vicin-
itatem? Certe mihi, ille electus non medicor
offendit impiorum supplicem. Vixit enim
non iocundatur nisi in locis temperatis, in quibz
nec citius calid, nec minus friget, sed
medium aliquod temperamentum. Insuper
enim in medio, & temperato modo consistere
summe peruenitur, sed à cunctis, et contra-
ria sic medio voluntur. At ibi Castibz.
Incitatum in imperium equorum signum in lo-
co valde signum destruere glaciæ, in loco nemi-
celidz destruentz æquos celoz. Insuper equos
destruentz equos non glaciæ, quoniam robur mu-
di bene moderatè non citius, sed neci et nimis
vari efficitur straxim, nec ad aliquid si diuerit.
In illo medio consistere permittitur, sed per
extrema contrarie se voluit. Vi dicar de alio ipse
lib cap. 2. *Ad alium celum transiit et aqua*
nitidum. Cuius quæ D. Thoma ait: *Ad contrari-*
um est contrarium transiit, quod in se non dicitur
in se mutari, & sic pater conspicitur contrari-
um, quod in dicitur animarum spiritus est pater. Sic
sepe ipsi visi sunt contrarie simulque egredi;
tam erant ex utroq. Barum, & solibus dicitur
seu ad aliquid glaciæ. Nunquam in medio
consistit, sed pater consistit à contrariis.

[illegible]

Andrés.

Chang 49

6. XXXX

*Peccaminosa materne odium non mediocre
immixtum ad turpitem.*

[illegible]

Endless

Rev. E.

6. XXIX.

*In re lasciviale ne dormias, nisi spoliari
ames, et perdes.*

QVæ inhiibet verbi testium Amicis
valentur, post pudore veluti suscipium
nos manibus fugere à corpore, sed quid ad
melius peractum obdormiens gererebar.
Adid vi corpore ipsi illi cunctari, vi à
ebriet. *Dei gratia in Amicus: Surgi, & vadi.*
Prohibere pugil. Quasdo à violento ene po-
tuit fugere? Ite non manens segne à cor-
ruptel Curamus apud illum morari? Cui cum
pinto leui, non fumes illi, & ebrii? Cur
cesseris vere verbi loquacitatem, & ebilio ex-
ceteris adire? Fallar nisi ab hac somnolenta
pigritia somnolent, vi tandem forte saltem
in quasi spolia, & nuda ebrie debeat. Si ge-
ni in letis dormiunt, & pigrescent, mediis
spoliis in perditionem eam. Quis refert ille
Apocal. 16. nuncium: *Accene, per vapores, & con-
diti vestimenta sua, ne nuda ambula vi vo-
lentes impudenter iura.* Vigilentiam, & ne
dormiantem hec beatitudo est, quæ ad custodiam
vestimenta sua, & quod medi non erat, vi vi-
derent eorum impudens. Contrarium profus in
Thamar invenio, de qua dicit textus vi presen-
te: *Quæ aspergens cinerem & caput suum, stetit ad-
fari cinerem, cumq; seque manibus sepe caput suum
bat, &c.* Quicquid, qui vigilet, custodia vesti-
menta sua, vi mictens nuda ambulat, & velata
eius discipline & cur. Thamar stetit cineribus
nuda, & turpitudinem suam reclusa ibat
Casum ostendit illa verba, nuncium: *Di-xi-
t*

Asesme Teme. V.

24

25

[illegible]

6. 11.

*Festa paſſarum, & doliſſæ armari ſolent,
in Dei ſilum.*

[illegible][illegible]

§. III.

*Dum ablati extrinsecus acti, magis ser-
uatur intrinsecus precati virtus, et
magis male elapsi.*

[illegible]

[illegible]

§ XIII.

*Corporis mortem parvi pendet Deus, non
sic anime mortem.*

Tandem Amari: pactum molli pudens
 seclit apud patrem suū, quid sitis corpore.

[illegible]

§. XIV.

*Stabilitas, & firmitudo virtute Dei
amica, et socra.*

Illa stabilitas, et firmitas bonum propo-
situmque sanctorum, minimum quod (inter ha-
bitos Deum, et caritatem. Sic enim ut firmiter
stabilitatem perducunt Dauid, dicitur enim
Angeli Deum (i) Deumque non esse, et non
esse additum, ut malitiam minuat. quod
Deumque Deumque non esse. Et eo, inquit,
quod nulli additum, aut prosperitatem si fuerit
bona dimittit Dauid, sed in ea firmitas ha-
ret, et hoc de illis dicitur, quod Deum fecum ha-
beret. Et signum stabilitatis in bono scilicet, et
amica infernalis Dei. Matthei 23. dicitur Iesus
Christus dicitur, cum dicitur de hoc Rami

Part 14

in aliunde, et aliter in suis indicibus, si d. quod si reman-
dare videtur deinde, et de filio in partem libe-
randam, eandem ipsi in sua potestate, dum subest
suum potestatem de domo indicium in eorum a.
De his me in quibus, quod non solum voluit in
et utique, de mon. per hominem, sed in super
auctoritate, et de quibus, quod non solum voluit in

Figure 3.47

[illegible]

Page 67

ius i Rej bonorum, quod illam transierit,
dampnaret, ut terra spolia, obsequium
viamque amitteret. Si autem daretur
eius, quod homines iure mandarent, quoniam
gentilium alii dicit obsequium, ut ipse mandet
et hoc faciam corpus esse mandatum. Et id
quod memini et alio, et de memini alii. Nec
novum aliquid fieri referunt, quod athenienses
similiter non dedit: sed et illa, et alii eundem
conventum habuerunt. Ita Regi, quod ius athenienses
novum esse Polybius, et Caelius alii, et
facit non Caelius, quod eundem sententiam, ut
dicitur.

1. 2002

et plaga magna summa, et conditio de his
magna multa pueris. Et circa 1724 et 1725. Non
mox, quod videtur Dominus Indes imperbi
erat de hostibus percussendis, illud magis inueni
entis quod videtur etiam hostibus multos et re
fuerunt. Et cum non felix Indes, sed et arcum
suum eisdem hostibus multos. In eo ostende
bat, quod et potes fieri, nam populum lu
dum et hostes, et arcum, et finem et
fuerunt. Vi per eos multos, quod in hoste
et etiam, et sunt eisdem hostibus multos.
An Imperator in lib. 10 cap. 14. Sed et circa
1724 et 1725. Et circa 1724 et 1725. Et circa 1724 et 1725.

Magazine

uerunt. Et sic, ad id Romanorum arripit, ad
dem Imperatorum gladiis, quibus illi populi
suffragia, censuras, & animas, gentis imperium de-
derunt. Ad id inquam, peruenit illi, quod est
corpus Christi caput, & ad idem peruenit in
papa. Te igitur Deus Iulianum Romanis, sed
de Ecclesia sua, quae si corpus Christi, te-
dem tibi persequenda, ut de in suo opo-
rtet facere, quod fecit in alio.

toti meo. Duobus annis ego in propria domo,
et pariter etiam, tam longum etiam impendit
tari, et his locum vobis habet, et cum indolentia
inimici pariter locum referunt. Suscebat
habeat, sed iudicium fuit habere. Absolutum videtur
et, qui in illis hodie tas etiam videtur. Ad
huc quod dicitur ille ad Absolutum veni, et
amici impetum esse, qui ostendi habet se
gratiam in illis annis egisse, quoniam in preceptis
sibi, et pariter ad videtur. Retoritur in apertis
locum pariter, qui hunc filium vocat, ac de
finitur pariter amplius.

MORALIA CIRCA
textus literarum.

N O s' potuerit Dineo ad la ingredi Abba-
lione: oia dixerit Amman, et tunc
morietur non digne patet: confidit potuari,
li diti tunc in fane.

1. *Regum* 14. Surrexit ergo Iozab, & abuit in Gessur, & adduxit Abfalonem in Ierufalem. Dixit autem Rex: Reuertatur in domum suam, & faciem meam non videat. Reuerfus est itaque Abfalon in domum suam, & faciem Regis non vidit, &c. Nati sunt autem Abfalon filij tres, & filia vna, nomine Thamar, elegantis formæ. Manfiquit Abfalon in Ierufalem duobus annis, &c.

61

*Reprobiorum est minus admirari bona
temporalia, ab illisque salubrem
aliquid sperare.*

~~~~~

САРУТ V.

Abelton reducitur

TEXTVS HISTORIA.

HIERABILEMUS excedo-
lus bonas Gualtius videri te con-
tali, de expectanti in Abilitione
procuratore dell'is, secunqu
invenit in propriis domini
restitat. Vei chi amia expectantia lita, illu
acribilime ferat, quid non perueniat in ve-
der in panti confectat. Nosce enim Gual-
tium adhibere saltem, de exerce, ne
ad Gualtius, vi illo dicitur, de facinorosi
gentilis reconduntur, de sub aliis videri de

M Vtra praesentia distinet scripta: de prae-
sentia lecta sunt. Adhuc abbas ad patrem,
sine quaerente de locis, et ubi uti scilicet, et
Abbas Abbatem in Argenteo Quia utrum pos-
sint utriusque ad nos advenire, quia litem ad
securum scriptum et quia contra ad nos non
rediret, quia frequenter. Patet quia ex parte
Huius omnia quae ad gloriam rediret, perinde
confutro peritiam diuinae sapientiae, et
hinc infero Saluam. Et cum diximus super his
praesentia et Quod cum magis populum et
hinc utrum utrumque, quia Imperator et
hinc utrumque dei sapientiae potestatem in aduen-
tu Principis: et Quando ergo, hoc ad historiam per-
tinet, et ubi uti scripta et praesentia in Ab-
batem rediret. Huius scriptae facit ad mendum
in uerbo in populo, et gloriatur in populo, quia
non bene uerit, sed repugnat homines in uerbo
sileat sperare. Melius quodam homines in
repugnatione et in uerbo glorie, quia salu-

mina voluptas, &c. & mores & luteritas omnium molition monstravit. Vt dicit D. August. lib. 17. de ciuit. cap. 20. *Progenies ergo ex Adam per Cain filiatorem videretur numero ferarum, quæ peccatum significat; & ipse auerius a feminæ claudat, a quo filius videretur esse peccati, per quem mores meritis. Concessimus si autem, ut & voluptas erat si qui erat. Nam & ipsa filia Lamech Noem, id est, voluptas interpretatur. Quippe in femina, in qua audatur voluptas, claudatur peccanda Caini progenies, de humali enim nihil elicit, quàm utro, & intencus generabatur. Nunquam non sanguinem, & morte femine animi auant Hierosolymitani ciues, vni de dimittendo Iesu, aut Barabba agebatur, clausus Iuan. 18. Nisi hinc, si id Barabham. De quo Barabba vsq. Luc. 23. Qui vni propter fiduciam quendam, & humanitatem missus in carcerem. Et qui homines sic & sollicitos, & homicidam per Iesu amaram? Illi qui foemineis erant magnimenter voluptuosis, à quibus & necesse, & exilis infortuna pullulare. At D. Acham. sem. de Pass. Christi: Idcirco vsque quæ fructum, & obferendum est, quid feci aut & propriam amantem perdit, & ipse quoque vsq. Iudas, certamine templum, & corpus Dei usque: in ignem, quod dicitur à voluptuosis, ut autem inque in illis delectationem finis, quod & ipse, fecit Iudas, Barabham de peccato, & Deum in aeternum. Ita enim Iudas reprobis mores Barabba diligens, vitiis impersati sunt. Pulchre sanctus Doctus leonardus, & voluptuosos homines componit cum Iudæis peremissis, & inueniuntur Barabham secundum & homicidam. Iamque enim voluptuosi & peccatores, & semina sunt homicidæ, calidis, omniūque mores.*

§. VI.

*Multò sordet ad imperium familia, in qua
femina præcedit.*

IN familia Absalonis præteritis filiis vna filia eius nominatur, & commendatur, dicitur textu: Nati sunt autem Absalon filij tres, & vna filia, nomine Thamar elegans forma. Et cui vna Thamar filia nominatur in Absalonis familia: Vna Thamar filia & nomen habet, & præcedit ceteris fratribus in familia Absalonis, vt patet, quàm longè abest à regno familiaria. Nomen enim obicem est multum ad Regnum sordet familiaria, in qua femina principatur. Nova est historia Achab Regis Israel, vt dixerat viderem Iezabel, enim multum miser patebat in adorando Baal, & in persequendis Prophetis veri Dei. Quem Achab vt Dominus tollere de regno, misit Prophetam, quiINGERET Iehu in Regem. Abit ergo Propheta, & dicit vogile Iehu 4. Reg. 9. aut. Nam in Regi misit populum domum Iezabel, & præcavit domum Achab diuinitas, & vicijs sanguinem seruorum meorum Prophetarum, & sanguinem in muliere seruorum Domini de manu Iezabel. Ecce tibi vt vnguis Iesu à Deo ad pendendum omnem domum Achab. Et cor tui Regis domus funditus perat? Percebat in ea vna Iezabel, cuius uultu omnia gubernabatur, quo sic Achab sonabat apud Deum, vt memò, à regno elingueretur. Aut Ruffus

Bæla Tui F.

lib. 1. in Oseam: Cum Achab tam facile quam verum, cum seruus, aut, cum muliere funditus, hinc filium Naphi hinc filium Prophecia: præcepta Dei, in afferendam imperium saluam, utque seruus Iezabeli autem Achab sit Iezabel Deo, vt funditus perderetur. Nunquam enim non sordet ad perditionem vix, cum femina dominatur. Lum è vni excellere cunctis Iezabel, cum accedens mulier Iezabel. Lum palam cum aperit, & cunctis exat facit, & aqua. Elio, quid sanguis exiret, quia equum Adamum testebatur, & à peccato liberabat, ad quod erat aqua: Quando in Achab peccato mulier cepit Iesu, cui seruit Achab, non solum illo culpam inuenit, de qua sanguine Agni debet inuolari, sed etiam sic sonuit Deo, vt nequiter in regnum restitui, nisi de illi parietis ponat Iezabel, & quo exiret aqua. Vnde D. Acham. sem. de Pass. dicebat: Achab in omni Iesu, aut abili, quod in latere, ad colla, ex quo Istant sanguis, & aqua: in quoniam per mulierem colla formam profuerat decipit, ita aut per collam secundi Achab decipit, & emendat per Achab dimitteret, & per sanguinem redemptus, per aquam vix emendat obtingeret. In homine Achab per mulierem decipit, non vni, sed duo membra desiderabantur: desiderabantur & remedium redemptionis, quod fiebat per sanguinem Iesu, & super desiderabantur remedium Iezabel, quod fiebat per aquam. Vt cum per sanguinem culpa hominis redimebatur, sic per aquam mundabantur sedes, quas emendat hinc, cum femina dominatur.

2. Regum 14. Misit itaque ad Iob, vt mitteret eum ad Regem, qui noluit venire ad eum. Cumque secundò misisset, & ille nolisset venire ad eum, dixit seruis suis: Scitis agrum Iob iuxta agrum meum, habentem messem hordei: ite igitur, & succendite eum igne, &c. Et venientes serui Iob scissis vestibus suis dixerunt: Succenderunt serui Absalon, &c.

§. VII.

*Impij vix citius possunt, & destruant,
quàm suorum cupiditatum
fomora.*

OTia oblat reducionis spes Iezabel Absalon in Iob, per quem sperabat salutem suam finientem, & indignum aut ferus fuit. Sed agrum Iob iuxta agrum meum habentem messem hordei, ite igitur, & succendite eum igne, &c. Quid us Absalon sic vnicum amicum perdit? Sic comitibus Iob amicis, per quem solus sua desideria impleri sperat? Aut mulierem Iob Iobum allicere, vt à quo pender, & Iob Iobum messem succendit. Sic vnicus impij, & mendacia bona ad concupiscit concupiscit, hinc

Nn 4

quod

an perperam, quod maxime peccatis valde-
cebat, ad quod maxime conductus pudor, qui
falsiprimus ab illo, qui peccata sua cautebant co-
ram Deo iuravit. Ad hoc dicebat D. Nisi
fieri hominem in Ecclesiastico: *Idcirco con-
suevit scribere, ut dicitur ab eo, qui conuincitur in
Ecclesiastico, dicens: confitebor mihi de re, quam feci
sui conuincitur et ceteris, quae legi etiam anima
afflictione patitur per conuincitatem et oronem, quae
sunt ab eo de. Videtur enim esse arma valida, et
penultima ad regnum ad peccata pudor, licet. Vt ho-
mo in bonis et confiteatur, et in armata validissi-
mis, et peccati nullius armis aduersus se occidit, vel
aduersus peccatorum auctores. Confugit ad con-
fessionem peccatorum et pudor enim, quem in illa
confessione sustinet, sic se amat, ut neque laqueum
nostrum, nec hostes. An etiam supra D. Nisi: *Huius-
modi est confitetur ipse proprium Ecclesi-
asticum non se per peccatum confiteatur, et
amissionem rebus gerere. Per hoc enim sua
sua amissionem armare oronem patitur. Humilis
licet propter peccata sua visus ad terram, et lu-
ga illa, et maxime de illa dolet, dum non
accedit ad illorum confessionem, quasi incrimis
es, ut facili possit capi ab hostibus. Confessio
enim ante se illa pudore in maxime armat de ho-
stibus inacti sibi potest. Huc innotat Psal. 5.
Confitebor, et amissionem verbis amos
innotat, et ceteris, et ceteris, et ceteris, et ceteris
innotat. Non contentus semel commendasti
innotat de confessionem, iterum in fine clau-
sulæ repetit: Confitebor, et ceteris. Et cur
non semel, sed iterum confessionem posuit
Ad finem, et validam per carum expulsi-
onem de confessionem debent venire, aliter,
qua homo confessionem coram Deo, dum de pecca-
tis dolet, aliter qua confessionem coram hominibus per
peccati sui confessionem, in qua non parum a se
pro peccati tollenda roboret. Innotat enim Psal. 5.
Et repetitur. Confitebor, quoniam et in re-
ardatione factum est de re ipsa coram Deo,
et in confessionem peccatorum de re ipsa confessionem
homini, quoniam confessionem confessionem
et non innotat confessionem, et pudor confessionem
pari est non innotat confessionem. In ibi.**

CAPVT VI.

Absalonis coniuratio.

TEXTVS HISTORIA.

RESPONDIT Absalon legatam pa-
tris, euasit glorie aciem in animo
suo matris filiusque. Addi haec re-
spondendi cupiditate, et datus inten-
debas, ut regnum praeriperet patri.
Addi haec euentus humilis Achitophel consilia-
rius Davidis, in quo vbi apparuit Davidis por-
tendi alios, regis Bersabech, et assensu Vile
inturia sic recedunt, ut nihil ardore, quoniam
vinctam cognover. Na vocant Principes si-
dare illis, quos aliquando innotat. Penitus
eragendis actus et quidam materiam, et glo-
riam ostensionem patitur, cum Absalon au-
tem absisteret, et equos capere, et viros quin-
quaginta percuteret, quibus regnum suum do-

corem, et magisterium omnibus praesentaret.
Invenit matris Regis occupat hunc, venauit
tibusque ad uagora occurrenti mira comitia, de
tempore finitara totum caput animos. Non de-
clat Primi per amplu sicut et claret infirmos, si-
gnotum Absalonis perquirere suffragi uerum,
magisterium patens, dicitur, sua uerum
daturata, ut da suo pontis tempore summat
tem vitam universi seceret. Tandem solendi
Deo voti praeratu ad Habitu professus, in-
notente pace, eoque corpe ad discere amorum
legiones et signa aliqui vi notam sed Absalon
fili, inter quos Achitophel, cuius alii post so-
lenni victimas, Absalonis acclamatione principa-
tem. Et vix regnum innotat agrella est fama,
innotat videtur vix notis. Innotat vix ad re-
centem Regem adolore.

Achitophel innotat David fugit se con-
tollit, innotat repedit vix, quorum benefi-
cia innotat apud Saulam liber existeret. Quid
robore, et fortitudine Hierosolymis emiseret
Rex vix, deum concubinas reliquit pro do-
mus cultu, na amissionem saltem seuer
magis in forma, sed inter infirma innotat cado-
ret. Nec passus est seuer accens Deo, aut Sac-
dotes eius peregrinaret, si d magis religiosi bo-
nibus apud regnum innotat auidie, in
quibus vix etiam manere sibi dicitur anti-
cum Chosai, cuius ingenio, suffoderet regnum
mat hinas.

MORALIA CIRCA textus literam.

DE B. L. O. N. I. s. p. n. i. d. i. c. t. u. m. f. a. c. i. l. e. c. o. n. d. i. t. u. r.
nary innotat magis notis facinus,
et vellet etiam perire re patrem, si in-
notat solus homines innotat crimina pre-
cipit.

2. **Regum 15.** Igitur posthac fecit sibi
Absalon currus, et equites, et
quingenta viros, qui praece-
derent eum. Et mane consurgens
Absalon stabat iuxta introitum
portae in via, et omnem virum,
qui habebat negotium, ut veni-
ret ad Regis iudicium vocabat
Absalon ad se, et dicebat: De qua
civitate es tu? Qui respondens
aiebat: De vna tribu Israel ego
sum, servus tuus. Respondebar-
que ei Absalon: Videntur mihi
sermones tui boni, etc.

§. 1.

*Non perituri triumpho magis a contemptu
temporalium bonorum assurgunt.*

NON possum non duorum innotat signi
meditationes ponderata, aliter est Absalon,
de

6. 11

*Quæ nos bona tempore sanctitatis ornam,
in aduersitate reuertuntur in instrumēta exiti.*

[illegible]

Drug Film.

*Psalmus Christi regis per sacula palma,
Quæ illi exaltata supra caeteros dedit.
Festiferis frondens alba de vertice ramis,
Et quæ sacrum fœtus vellet matris utero.
Quæ Dominum patris magnificæ pulvis affide,
Fœtus in univoco matris illi dedit.*

Meli o beati Patri vbi i fuen vadit, non cito,
non pompo i qua vi clare, si d fannu i felix,
videtur i mi pmi p seculu augurai, in
quos casu non ducunt triumphu de i concup
temporalu glorie veniunt, vi i pompiu tem
poralibz mortalitatu vniuui regna. Ad hac ait
deplidib 4th sed. cap. 10. *Vigite Domine Iesu
falsari ambu caduca contemere. Domine fesi
i fesi ium magis lenuant miferari, no at
que corruat, qua pompe mortali amari pidiat,
quadrupla certitatu subactis ac i pxiu p
acti amque arduu frivuu i qua iuga pompiu
sed salubri deinde perici affi pxiuam. Domine
fui huius i fesi ium. Expugni dli de coru
bz egredi, nuntiant: Quis pompe mortali am
grediendo i per ipludum i ius ducunt
i pompiu, de ipludum nihil mungit i
etiam, de exanti non peccant. In illoru
autem i omi capu de triumphu, de videtur fun
dant: xierit. Ihu Dominu promitte*

၁၅၀

Arland.

§. III.

Non creaturarum multitudo, sed et
Deus ante oculos positus nos firmat
in bono.

Ecce tota Abfalonis gloria quibus nidebitis,
omniura ait. *Fecit fidi Abfalonis curia, et
quintus, et quinquaginta terra, qui praedicti
sunt. Vnum non quinquaginta vult, sed vnam
Deum haberes piam mitem, et felix uis uis con
fessionis, et fuit tota gloria. Anno milite Sa
muelis dicitur. Regum. 1. Confirmauit iſe
milite ait. *Deum, et lachrimis et coram**

pugna, ut ad eam non accederet. Sed et de us adeo
 pugna in Chelina nam inquisitione locutus Dominus
 Marth. 23. dicitur: Pa vobis Scribae, et Pha-
 risei hypocritae, qui circumcisunt membra, & credunt,
 faciant vultus profelytorum. Nullus vultu suu reg-
 natorum suorum, oculis laboribus, & difficultatibus
 paciebant, vultu profelytorum faciebant, hoc est, si ve-
 ritatem Gentium ad iudaeis conueniret. Et quan-
 do pro acquiescentia Chelina adeo expetebat, si-
 pugi sunt, ut et ei ad iudaeis Hierosolymis faceret, nec
 ad vicinam Bethleem. oppellit emque pro vno
 acquiescentia profelyto tota maza, tot egrediati
 buncum totas, tot penitus, tot laboribus se-
 de uouem: Ad querendum Christum vultus mo-
 uerit: ad faciendum profelytuum non vultus, sed
 iudaeis laudis ambitio, et tristitia, Dicit nam-
 que Matth. 23. in Matthe. Nam propter gli hunc
 Deu, ut ad iudaeis non vultus, sed Dico, namque
 propter iustitiam laudis vultus: non saluare, sed
 propter auctoritatem, aut propter vana gloria,
 propter hoc ipsum ut vultus Gentium conuen-
 irent. Non equidem Deus, aut virtus, sed ambitio
 hominum in vniuersis in laboribus tradit.

6. X.

Nemo dolus potentior ad trahendos homines, quam qui religionem praesentat.

VT Abſolus circumſcribitur Davidem, & omnes eius adules, & poſter ſummi repugnandi conſilium fundit, qd illam dolum conſurgit, qd religionem promouificaret. Au etiam: *Paras, & reſpondes quia miſa, & quæ vici Demona, in Hebræis, Paras, & reſpondes quoniam ſeruum tuum, Ecce.* Callidus adoleſcens nouerit nullum eſſe potentiorum dolum ad homines trahendum, contentioſe, quæm qm nidebant religionis fallaciam. Multaq; eo ſepe, quod principes illi pium Romanum fundatoris imperij, tot fallæ nomina admiſiſſe, & ut int Deorum fabulis, eligentem fuoſificet, Au ſapientes, & Apoli vix non noſterant abſoluta de fallæ eſſe, quæ v de diis ſuis deiebant. Cum ergo cultum illorum prædicabant. Quod inuolida illi coram ſapientie tribuit D. Auguſtinus, vt enim eſſent carnaliter ſapientes, ſic nullum dolum potentiorum tenendum populos attrahere, quàm ſi aut religionis deciperent fallaciam. Au Auguſt. lib. 4. de ciuit. cap. 1. *Quod vix in mea aſiam de cauſam fallaciam videtur, aſi quæ hominum velut penduntur, & ſapientia non inuenit ſeu pſimum in religioſum fallere, &c.* Sic enim demonſtrari ſolent, quæ fallaciam illi perſuas, pſiſſime non pſiſſent, ſic & Demonia principia, non ſunt aſi illi demonum ſimiles, id quæ tunc iſti veteres, religioſos homines populo tanquam ſeruiſſe boni, hoc modo eos tam ſi cum viliis articulis ahigunt, quæ ſimilitur fabulis reſpondebant. Sic ſapientia carnis ad fallaciam religionis conſurgit, vt potentioris ad homines trahendum, & in ſi ruente contentuſum. Non aliter pſicabant homines mercede illa Proverb 7. de qua dicimus: *Eccæ uenerunt illi moſter uiam in meretricem, propoſito ad decipiendum animam, & uero, & uero, quæritur captiuitas, Ecce.* Appropinquatque deſti uiam in uicem, & pſicant tui in blanditis, dicimus: *Nihil enim pſicant a deſti in illi reddidi uerba mea.* Ecce Oſiolum, & adimplement factis uerba mea.

victimas Deo, & vota solvenda habens. Et cum ad tanta obsequiorum lenocinia additur sacrificio-
rum, voluminarumque signis non modo Nestor altis-
simo, quam si sacra esset, quæ eligentem
pietentebant, videretur, & teneretur humanis
animis. Dicebat illi Iulianus: & idcirco efficacia
addimus verba sacrificiorum, ne quibus vestra esset,
& religio non studium, & sanctum amorem simulat.
Equidem illud efficacia ad expellendos animos,
cum studium religio simulatur. Religio
enim fallaci, quæ non capies?

2. *Reg. 15.* Misit autem Absalon exploratores in vniuersas tribus israel, dicens: Statim vt audieritis clangorem buccinarum, dicite: Regnauit Absalon in Hebron. Porro cum Absalon ierunt, ducenti viri de Ierusalem vocati, cunctis simplici corde, & causam penitus ignorantes. Accersuit quoque Absalon Achitophel Giloniensem consiliarium Dauid de ciuitate sua Gilo. Cumque immolaret victimas, facta est coniuratio valida, populusque concurrens, etc.

€ XL

*Non locus extrinsecus, sed interna animi
virtus facit hominem triumphare.*

NOUERAT Abilou patrem suum Datodem ad regnum pertentum Hebron, indequad-
terat ad domum Saulis socii superastatū deinde
eum ad regnum si linat, Hebron elegit, ut re-
gnaretur ascriptus domui. Dii et enim i Statum
audierit ut alangerit bacina, dicitur: Regabit
Abilou in Hebron. Sed non Abilou Hebron
aspiratū fuit, ut fuisse Davidi; non enim lo-
cus est, sed animi virtus, quae facit felices. In
quo re-mittit est D. Chrysol. Iheru. de cetero na-
to in tom. c. Inguens i Adema propter transgre-
ssionem paradisiū nihil praeu. Iib veri propter
pauitatem perquidiam minimū anser. Adema
propter iudiciū in paradisiū uenitū affi-
citur hūi autem propter pauitatem in perquid-
iam i uenit. Nefaria enim lucrum dignū
reueretur, nisi bona mem. caverit. Cuius loco
ubi concutere iudiciū animi uirtutē, ut inle-
sumque fultetū audiat; locus enim bo-
nos siue uirtutē iudiciū nihil praeu, ut locū vi-
bi non officit, ubi i fuit animi virtutē. Luc. 10. Videt-
ur Statum fuit i fuit a cula cadentem. In
culo cadentem erat Statum, & in cula iudiciū
praeuipit. Ex quo D. Chrysol. fepit: Pro-
funda aff. cula, & iudiciū fultetū i fuit. At
i cula adde diuinitū pūgnantū transgressū effi-
cuerit nū: Videtur Salomū fuit fuit, a
cula cadentem At cadentem de terra iudiciū, &
i fultetū erigit praeuipit. Videt non locum
differunt effert, ut iudiciū iudiciū, fultetū.

© 1997

42. *Confratrum* duo testamento pariter
 Genes. 4. *confratrum* duo adabae fratres sunt
 Abel, et Cain fratres sunt. Fuit etiam Abel Cainis
 frater qui propter offensam, et tamen » Cain con-
 fratrum ad abel fratrem suum, et illum occidit.
 Et per hoc ubi : Bonus erat Abel, Cain iniquus.
 Prius est in primis Hieron. epist. ad Vigil. in
 eodem libello : Quod inferas, quod vultus
 tibi servare, et in omnes fratres ? Quamvis isti inveni-
 unt ? Sed que manus occidit fratrem isti parit,
 quibus vult inire ? Vbi Godes, et in omni in vita
 innocenti, in totum est, quod impugnat, et pro-
 ducit autem iniqui. Dicitur Genes. 46. *Demitra*
 et *Abegay* fratres pariter sunt. Aliter obte-
 perant : Abomane isti sunt *Abegay* quos p.
 per omnia Cites que D. August. inquit. 154.
 Abegay *Abegay*, in quibus quos isti pariter
 fuerunt, et que abundat lexum, et abundant
 omnia pariter per omnia Abomane quos isti
 quos et abundat, in illis et in miseris, quod et in
 quod abundat, et abundant, et perditionem
 dant. Neque enim enim iniqui non odile eos, qui
 Deo et virtuti accedunt. Godec dicitur vultus
 Genes. 31. *Vides* faciem pariter vultus, qui
 non per omnia sunt in et in vultus. Dicit
 autem pariter in vultus vultus. Cites qui pariter
 Flute lib. Quod dicitur pariter in vultus, aut
 inquit idem Liban et in vultus est in vultus, qui
 Dicitur in vultus. Tunc caute non per omnia
 in te vultus, est, qui in te operam Deo
 servat.

III. Large β

fratrem in primis frater. Ejus in vitam salutem
curamus. O Cave in fratre, quod in te. Quid
ibi frateris? In te frater? Quia si te am-
amus? Sed que mater omnia debet? Ibi par-
tem. quia vult videri? Vbi frater, de inveni in vita
amorem, ibi totum est, quod impugnat, de-
perdit amorem suum. Dicebat Genes. 26. Deus in
Aegyptum vocat patrem suum. Aliter chyle-
mum. Amorem in te. Amorem in te.

Grav. 95.

for meum. Cetera quæ D. August. quæst. 154.
et Virid. e. Egypti, in quibus figuntur ipsius
seculi, ne quæ abundant iniquitas, etiam in
omni passet periculis. Abominatio enim ipsi
quæ: iratus. Si iustus es, ne mueris, quod se
quæ ebriantur, et dicitur, & perditioni de
no. Neque enim iniqui non odile cor, qui
Deo & victis accedat. Iacob dicitur vultus

Greenberg H.

30. *Quid faciam accipere, datus autem videretur
 huius Genes. 31. Videtur faciem petam videri, qui d
 non sit ergo mi sine huius et adunus tecum. Dicit
 autem pueri non sine videri. Cuius qui pulchre
 Plots lib. Quid dicens potius indicetur, ut
 ut qui idem Liban ergo te malis agi tui sit, qui
 Dicitur huius. Tunc causa nōq. peccatus vito
 te veniens, et, qui tu das operam Deo
 servando.*

India.

2 Reg. 15. Et ait David seruis suis, qui
erant cum eo in Ierusalem: Surge-
rite, fugiamus, neque enim erit
nobis effugium à facie Absalon;
festinate egredere, ne forte veniens
occupet nos, & impleat super
nos ruham, etc.

[illegible]

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 84

2121

ε. XVI

*Sapientia est in externum bonorum per-
durare agnoscere divinam vitam,
et sic cadere, antequam in
seculum experiaur.*

Bellicōsissime David audisti chellum fieri
Non erit ad arma, non ego de comende
comare, sed accipe ignominiosam fugam et
comare. Etiam David fecisti iux, qui erant iux
in anhelant. *Surgit fugientes, Acc.* Comar-
tentes periculum victor non magis ed erat,
quā ad fugiam vadit. Cur in iustis foret,
et nūc iustis velutis socii non magis nite-
rent nobilitate hostibus, quā tunc in egra parē
incomatus de hostibus non phoi repositus erat.
Non dicit David Absalonem, sed in eui iustis
in pupili i iuniora cum i iuniora dūm in me-
pupili, cum non abili re erat, sed magis iungit
Duo iuniora per ignominiam fugam, ac quod
hodie in iux, et in i iuniora expositus. Du-
bius Lyta. Cum David egi iux i iuniora expositus,
et accipiens, et iux i iuniora, et i iuniora.

tamen per hoc, quod de carceli, interit et perueniat
 malum. Quidā si extruere cupiunt bonorum rumi-
 num docem, neque nupti agi, melius illas
 dicitur, ut sub proprie pectus calcantur, qui
 per exteriorum melius sapere. Ite Dicitur, que de-
 lenit in bonis extenit, sed hic, que signat
 si pleniora, ut fuge à melle saluti proprie
 potior capem Dicitur Psalm. 99. Didi-
 mentum dicitur si significat, non fugare à facie
 domini, sed habere in dilectione. Ex parte signifi-
 cationem dedit An D. August. per triuicium rati-
 onis, si significat non fugare ab ira. Quia extru-
 dicit eā et lamina, quoniam est veniente dei di-
 uine, ut signat, non cum exteriora hinc per-
 duntur, nisi singulis animis, ut videtur ipse
 prudens exclamatione, Ps. Ipsi omnes iheru-
 salē perierunt, dicit Manu. Et ne oculos
 (PM) perierunt, si et inuenerunt deperit, et terra a-

2561

Abstract

S. V.

*'Ambitiosus homo equè subscribit mendacio
potentius, ac veritati.'*

Cardiac

1841

05: 7

La fée

§. VI.

*Ubi amburo regnat, domina non fulleu-
tur diuinitas.*

Quam ambrosianum est illud Ambrosii testimo-
nium dicentes: Quia nos confitemur et credimus in
sepulcrum, ut ad nos veniant omnes, qui huc in
negotium, & huc ad idem: Quibus non credimus
et in illis, quia in illis Damiani regnum finit, ut
ad se perueniamus. Nec miror, quia in ambrosio
fuit etiam, si non potius voluisse, quod et in
patente flagrantem regnum. Sed ad idem cu-
plebis, ut ab illis in se discerent. Nonquam
eum ambrosio plures, quod dixerunt aut per-
petrat, nisi minus duxit in alia permanentia,
namque, ut in ostendo coram alio rursus fuisse,
locutus est: Non enim est esse Cyprianus monitus,
rursus fuisse Paulus etiam ibidem, dicit in, & in
inter Sacrorum summa perpetui etiam in pen-
nate suo, folique morte: Sed potius monere
ambrosianum. Quod rursus plerumque est Sed-
mum licet legimus: Et illud supponit Cy-
ril Alex. & Chrysostomus praefatus. Quando ergo
sacerdotum perpetui non intra Dei be-
gium, quando Cyprianus etiam non perpe-
tuum, si dixerunt: et in quodam re dicitur
dicitur non perpetui fecerit, si dicitur
dicitur illud ad solam virum non monentem in be-
necesse, non fecit, quod tam ad illud via
dicitur in flagrantem, sed quod ad hoc alio quam
dicitur in potest. Ad Cyprian. Ageret libet
in ipso cap. 1. Sed in ipso dicitur non ab-
solutum apud Damiani, propter ambrosianum in
dicitur, dicit fuit vixit in tempore perpetui
non dicitur in ambrosio, ut transiit ad non vixit,
ut fuit dicitur aut in dicitur. Ambrosio dicitur
perpetui fuit in perpetui non dicitur in dicitur
dicitur in dicitur dicitur, ut fuit dicitur dicitur
dicitur in dicitur in dicitur in dicitur

1991

○ 〇 〇 〇

5.2. VII

Alcedo semiaurata corda huiusmodi
adfectu ab oblationibus suis.

O ffectu huius et obsequii commendationis
Abbas remouet subditos ab hostibus sui
Regis David et dicitur emendare: Sicut ab eo
de uocem. Item et in Nicheu auctores habent
apud Constantiam: Eorumque abbas et monachos
fratres. Sui sunt acriter abbas et cum
quibus Mathieus corda rapit in amorem
suis. Vt cum faceret aliquid in populo domo,
illeque illam cum preceptis: et Abbas ista
parum corde et Dandis aliquid, et si per
huiusmodi uoluntatem Abbas ibi et uoluntatem
seruare arguitur huiusmodi uoluntatem
arguitur Abbas, quia non fuit
huiusmodi et huiusmodi.

Calypso.

Address

flatus cordis suorum sicut a pice. *Salomonis illa
ad se; licet si non possum scribere. Sal. adulato-
rum mendacia solum ad sapientis homines, ne in-
spiciantur: non obsequiuntur. Qui ipsi domi
Olea cap. 7. de Rege, & Principibus Israel se-
dantibus populum dicebat: Opprati sunt men-
daciis, & sui ingressi sunt speciem, & latrocinia
fecerunt. Voluerunt Rex & Principes persuadere
populo violentiam adorationem, ob quod milia
in officio illis mendacia proponebant. Quid
tunc? Per uisum est, & latrocinia fecerunt, veluti
fuit, & licet illorum turbatione corda, ne amplius
afficerentur ad vestra dominum. An ibi Rupert.
Absalonis quippe sumi sperant, dicere de viti-
luram tunc non creditur. Illi sunt dy im ista
qui se educant de terra Aegypti. Palchre ergo
dilecti est, sui regni sui est istum, sedulitatis
sui amari sunt in uicinis, & latrocinia fecerunt,
et delicta. Absalonis latrocinia, qui sunt, id
est, ista parum dicuntur peccata facere ista,
gratia latrocinium fuit. Vbi diaboli, & He-
bronem mendacii aggeri sunt populi, sibi
sunt corda sustinuerunt, ne amplius solum
vero suo domum, sed aliter istum. Et quia
hebronem non pergerunt in condibus
mendacii adulatores.*

1. Regum 15. Post quadraginta autem annos, dixit Absalon ad Regem David: Vadam, & reddam vota mea, que voui Domino in Hebron. Votens enim voui seruus tuus, cum essem in Gessur Syriæ, dicens: Si induxerit me Dominus in Ierusalem, sacrificabo Domino. Dixitque ei Rex David: Vade in pace. Et surrexit, & abiit in Hebron.

§. VII.

*Ambientum affectibus non fidendum, cui
qui facili rapietur in contraria.*

Vota se emissit consingit Absalon, ut à patre discedat, idcirco namque iuxta: Dixit Absalon ad Regem David: Vadam, & reddam vota mea, &c. Modò à Davidi facit discedendi causam consingit, qui paulo ante moue donum sibi esse diebus cursum patre Davide non esse. Sic enim ab 1. Reg. 14. Offertur, ut videtur facit Regi, quod si mouerit signum meum, in iurisdictione mea. Absalon tunc moti insequam à Rege abiit, motus autem nihil magis cupit, quam à Rege discedere. Nec miror am Absalonem emiserat in classe: quocum illud percipimus est, quòd hoc comitatus affectibus iam eade rapiamus, ut singulae easdem singula corda habere credamus illis aqua vestra illa Plalm. 1. Labia deserta in corde, & corda in uia sunt. Habem enim ambrosios plures, in quibus capiam affectus conuicias, ut propter istum, sicut odorem, sicut amorem sive benedictionem viamque, sicut malicia in

Bona Tom. F.

campena uident. Exemplum est in Gerardo Ego- scopio Eupoliensi, qui Legum amari quibus, dum spectat illud ab Innoentio Pourf. Max. edidit: Innocentium vocat Papam, & vestrum pastorem Ecclesie, ubi autem de mone accipiendum deservit, ut illi Innocentius idem est Antipapa, & eandem schismaticus. Et uide in tam contraria sapientia Ambrosius, & pro diuersis enitibus diuersa corda mouit. Contrarium D. Bern. epist. 16. fuit: Dicitur aduersus impudentem ponere fletu ubi prae- merendi Domini laqueum praeponit iste pater, sanctus iste, & scribens, & Papam? Quomodo ergo aut schismaticus criminari? Namquid uno eadem uia sit ista illi simul, & sanctitas eorum, & papatus? Absalon quod patet in ista breui delicta, & amarum ex eadem fuit proderit. Hec ubi delicta, & sanctum, & sumum? Perissey hodie nequam, schismaticus, & ueritatem. Daque uis quidem ex eadem corde dupli centena pro- cessum, Labia deserta in corde, & corde in uia sunt. Habem hoc ueneris ambrosios, quòd per diuersitate expeditionis, diuersa corda exprimeant, ubi spes obtinendi munus est aliquo ringer, illum magis ex illius laudibus, ubi uinum primum, quòd si contrarium accidet, & ipsi sapient ut in uia contraria. De ista Rege ista locutus sumus. Paral. 24. ubi: Postquam autem obijt Sado, & iussit sui Principi Iuda, & adrauerunt Regem, quo delictum absque sermo, arguerunt eum. Quippe Principes iudici, & potentes uiri ingressi ad Regem, hominum diuinum praeclabant, supi emporio illum exalabant laudibus. Et post istud: etiam bella narrata, & morbos descriptos addit sententia: Surrexerunt autem contra eum filii sui, &c. ex eadem uia amari istud fuit, & mortem est. Et ista in sententia Salati putandi hoc sententia, qui eum interfecerunt, fuisse Principes, & potentes uiros illius apia. Siquis illi ipsi, qui antea adorationem eum, qui diuinum praeclabant, modò eam iohanne, ut enim ambrosius conepit adorationem, sic eodem interfectionem ambrosii. Et ubi aliud ambrosios huc sperandum, qui pro diuersitate spei, qua alium, ut ex aduersum aut ex ipso uident.

§. VIII.

*Ambrosios nihil prius solent concutere,
quam suae exaltationis principia.*

Hebron elegit Absalon, ut ibi militares con- spias colligat aduersus patrem, ubi enim Plalm, & reddam vota mea: quomodo Domini, in Hebron, &c. Et ubi in Hebron, Ecce eligi Hebron, ut illam pueri militum copiam con- gregatione, & rebellum adoratione opprimeret, & concitaret. Erat Hebron ciuitas, in qua primò illius populi fundamenta iacebant, ibi enim erant sepulchri Abraham, Isaac, & Iacob, in speciebus do- pili, simul et ibi sui principum regis Davidi, de iure natus fuerat Absalon. Ne mirum quòd ambrosios huc Absalon pili, amos concutere ciuitatem illam ubi quia totius Israel, & Da- uidis domus glorie erat uita, & senex quia ambrosius sine exaltationis concutit principia. Quid infans in Plalm. Seneca lib. 14. epist. 93. Hinc ambrosios motum prout in ambrosios motum

Qua 2

motus

uena.

uena Alexandro. Alio enim i. Abſalomus erat, qui regni aſſeruat uoluit, &c. Nemo idcirco uoluit idcirco regnare, ſed ut qui ipſi ambicionem reſponderet. Tunc cum regere uifi ſunt alii, agitur. *Abſolus inſeſum Alexandro ſum* uolens deſiderandi, & ad legem amittit. Autem perſonam, qui à Orone promouit claudum, ut quæ tradidit iſt, 12. cap. i. Equidem ed iſtancie coniecti ambicio Alexandro, ut prima ſue glorie citubula, nempe Græciam, ampliandis impetj cupiditate concuteret. Habent hanc inſanam ſpectabilem ambicionem, quod primum ſue exaltationis principia petuſculis tradant. *Matth. 20. Acciſit ad laſum uenerit ſiluerum* Zebidim uiderat, & per u. aliquod ab iſt. Qui dicit iſt: Quod uenit? Aut iſt: Dicit ut ſiderat duo filij mei, ueni ad deſertum ueni, & ueni ad ſiſtrem. Certum eſt, quod hi duo factus ſoludum obſiderandam cupidi promiſſerunt matrem, cuius parando ſeſum ad perſonam ſuam inuenerunt. Et cum non poſſit fortiori paſſionum uenire apud ſeſum? Cur non potius ad hoc mitari uocet illis in hancem Maria mater Jeſu, quæ propria illorum præter? & etas diſcrimen, & petuſculi, ac pro ſedis beneficiis ſuam Proſperum itam oportet. Et ubi metuit iſt diſcrimen, uel ambicioſos nullam prout cogitanti obſistere diſcrimen, quæ maiorem, à qua iſtiam uideri inuenerunt. Vi metit dicit Paſchal. lib. 9. in *Matth. 20. Paldæ peruenit ad gloriam* ſuam, ac qui ingratum ſubſtituit uenerit ad diſprocedam prout. *ſeſt*, in eſt ſuſpicija, quæ ipſi hoc peruenit, naſtatur, & ſi peruenit iſt paſſi, ſuſpicija uenerit hanc ſiſtrem. Vbi peruenit ad gloriam, reſpectationem & inuenerunt, præterit uenerit, ut in eſt uis iſt, & reſpectationis maxime ſuſpicija. Numquam enim ambicioſi non ſeſt exponere prout petuſculis principia ſuam ſuſpicija. Ve inſeſt petuſculis, & ambicioſos ſuſpicija uenerit locutiones ſuſpicija *Matth. 3. Græciam uenerit*, circa quæ ut impet ſeſt, hanc in *Matth. 20. Paldæ peruenit ad gloriam* ſuam, ac qui ingratum ſubſtituit uenerit ad diſprocedam prout. *ſeſt*, in eſt ſuſpicija, quæ ipſi hoc peruenit, naſtatur, & ſi peruenit iſt paſſi, ſuſpicija uenerit hanc ſiſtrem.

Abſalom.

Paldæ.

Abſalom.

Imperſi.

Abſalom.

Abſalom.

aperuisse latens, Præter & inſeſt rationem Diſcunt Anguſti. Item 120 in Ioan. ratio de latens Chriſti apertione: *Præterit uenerit* *ſeſt* eſt, et non diſcunt, latens uenerit peruenit, ac uenerit, ſed apertum. ut iſt quidam modo eſt iſtiam peruenit, quæ ſuſpicija eſt. *ſeſt*, in eſt ſuſpicija, quæ ipſi hoc peruenit, naſtatur, & ſi peruenit iſt paſſi, ſuſpicija uenerit hanc ſiſtrem. Vbi peruenit ad gloriam, reſpectationem & inuenerunt, præterit uenerit, ut in eſt uis iſt, & reſpectationis maxime ſuſpicija. Numquam enim ambicioſi non ſeſt exponere prout petuſculis principia ſuam ſuſpicija. Ve inſeſt petuſculis, & ambicioſos ſuſpicija uenerit locutiones ſuſpicija *Matth. 3. Græciam uenerit*, circa quæ ut impet ſeſt, hanc in *Matth. 20. Paldæ peruenit ad gloriam* ſuam, ac qui ingratum ſubſtituit uenerit ad diſprocedam prout. *ſeſt*, in eſt ſuſpicija, quæ ipſi hoc peruenit, naſtatur, & ſi peruenit iſt paſſi, ſuſpicija uenerit hanc ſiſtrem.

§. IX.

Non ſic caritur, ut ambicioſos mundiales rapit ad labores.

Quamuis iam tranſegerit annos Abſalon Hieſuſalem poſt reditum ſumit Geſſus, nec in toto quidam ratio inueniatur uoluntati. di Nunc tandem diſcunt prout *Paldæ*, & *ſeſt* *ſeſt*, in eſt ſuſpicija, quæ ipſi hoc peruenit, naſtatur, & ſi peruenit iſt paſſi, ſuſpicija uenerit hanc ſiſtrem. Vbi peruenit ad gloriam, reſpectationem & inuenerunt, præterit uenerit, ut in eſt uis iſt, & reſpectationis maxime ſuſpicija. Numquam enim ambicioſi non ſeſt exponere prout petuſculis principia ſuam ſuſpicija. Ve inſeſt petuſculis, & ambicioſos ſuſpicija uenerit locutiones ſuſpicija *Matth. 3. Græciam uenerit*, circa quæ ut impet ſeſt, hanc in *Matth. 20. Paldæ peruenit ad gloriam* ſuam, ac qui ingratum ſubſtituit uenerit ad diſprocedam prout. *ſeſt*, in eſt ſuſpicija, quæ ipſi hoc peruenit, naſtatur, & ſi peruenit iſt paſſi, ſuſpicija uenerit hanc ſiſtrem.

paldæ.

ubi que fidem, & patientiam, & item prout recti-
tudo carum inquirere: Semper, & vique non in
loco, si d' ab eodem victoribus certum in con-
tinentia. Duplex ille Agrippæ inveni-
entem locum epistolarum, et triumphalis de lo-
pbi pueritiam. Dicitur enim tertius Ceter. 39. Ac-
cidit eorum quidem hic, et intraret Ioseph duxum,
& aperit quicquid elapsa arboris fueret, & illa
opprethesi laquei viduorum, iuu, &c. Habere
victoriam in insidiantem ausus est Ioseph se-
cretum cubile solum intrare; quod notum for-
mala credidit iam sibi victoriam esse in manibus.
Et quid de tam idaneo loco reportatum? Accepit
D. Chrysolomum ubi supra factum: Quid la-
sine profus Agrippæ celebrare se cecidit
Quid eorum in iura Teles nudum in thesauri
certum? Nunc per aciem d' necesse, aia assidue igno-
minia, sed eorum fuisse. Auger hoc quidem
in thesauri carum, ille vero in thesauri infama-
tur. Et perge addere Chrysol. fuit: Quid p'is-
sion idit, et eorum carum, qui non fuit, aduersus
templum, ingens, amplius? Quid vult
Martyrium esset vultu sepulchrum? Nunc
dicitur in iura effertur in amplandem, & iura
Martyrium in humilitate sua exche. Sic non
locus, sed virtus aeterni triumphum sufficiens
valet placere.

6. XII.

*Non parum leuantur iusti in calamitati-
bus, et videntes suorum tyran-
norum fines.*

In cespitem regni sei sumebatur Helion ab Absaloue, duet championibus butenit claru-
berui: Rignebit Absaloue ab Hihon, in sui, in-
quem, regni aspiciat Abielon Hebeonem oc-
cupabis, az Deet iede Duidi non parum pre-
tendebat tempore in ea calamitate. Dum et in-
uade aduersus se conueniorem factum in He-
bion, iustitiam redit, in ipse perditio Saule paulo,
de hosti suo in Hihon cespem tegere. Nec po-
terat Hebeon illi nunc repa facere hostium luu-
rum tragedias, se fines exequies, qui vi illi nec
coram di deueni, sic meo non pa in tribu-
lione solari. Solent enim hostium tribulatione
a Deo suscipi, per ostendit suum suorum cy-
ranis. Apocal. 17. diuiti leuaret: Padi om-
nibus si diem seper hostium iocundum, plene
verbum blasphemiam, habentem caputis suum,
et ecce diem Et uoluit etiam iudiciu pa-
pula, et rursus, et inuoluit ecce, et lepidi pro-
fite, et martirium, etc. Et uide uiderem in fine
de facie dei. Nam Hihon, et de sanguine Alay-
rion Afa. Qualis hac uilio dissipulo Iesu? Quam
plena dolores, et afflictionis? Vultus erat triu-
phum in secum in paupera, de uero, et in-
geritis, quae stabit educta Christi discipulis,
et quae tristi uultu uerbat, mactabit. Quam
inde miseri oribat discipulo Iesu? Sed in-
uice aut illi Angelus: Ego dei aut in sui uolun-
tate uoluit, et deus qui potest cum, etc. Bona,
quam uultu, etc. et c. g. Ephebiti sacramen-
tum omnia cyranis, quae uoluit Bau-
tus seruus, inuoluit. Nam cyran. Licet per-
piter uoluit omnia, etc. et c. deus cu

[illegible]

4. XIII.

*A sacris nequiter peccatis in horrenda
crimina imbut.*

Illud maxime conceditur, quid ait, *omniumque Campus immolatus uithona, facta est amara-
tie ualida, &c.* A vicinis immolens ad reuoluen-
tioneuicem adhiberi potest docere. Nec
pauca, licet opem enim abusus nequam non ho-
mines in eueranda fecerunt leprosi. Vnus pro
mille rebus tudez, de quo ait D. Ioan. cap. 1. 3.

[illegible]

Nec insolite est metaphorice efforbendorem Romanum, ut si quoniam ostenditur infinitus, dicit enim Glendian. lib. c. in R. quoniam de exercitu comitante Xerxem.

[illegible]

p. XV.

*Nuquam virtus non male edita apud
fideles,*

*Ubi vinum, et malina viger, ibi
sequarum magna multitudo.*

6. XIV.

Ad Abbales vocem ingens exercitus multitudine, se dicitur ire. Populusque ei ruerunt in ager haterum cum Abba. De quo propheta in Divinis Christifidei. hanc de Abbales. Sicut parvulus fuerit in malis infansque compelet, cum denotat denotat esse multum. Nuncupatio enim magna denotat hanc in ecclesia de vicio. Qui vici compelet, non nuncupat prelatus filii accipiendo in esse ingens in fecerunt numero. De malis in ecclesia in hunc ager, in ecclesia haterum fuit, et non meritis in hunc ager fuit, non vultus in hunc ager in hunc ager.

[illegible]

Chandrasekhar

But these

Характеристика

Expend.

附錄

1

mea est, & per te facta sunt, &c. Cui Dominus
inquit pellere ab hominibus non fecim in eum
etiam effundit, sed meum illam misit in velum,
in terram, in petras Pulchre Euxyni illi: *Mai-*
orabitur enim me facta sunt, donec me signa-
rent, iudicant infidelitatem in reprobandum,
denique perducunt perducant in. Equidem ec-
clesiasticis illa in vela, in terra, in petra signa-
rent venientibus Dei, qui resabatur, vi-
entem inde statim dispendendi, nisi fuerent
et facie ante.

§. XVII

*Ruinae internae mentis & sequuntur
& comitantur ruinae externae in
bonis temporalibus.*

Nonquam fecis ponderandum illi, quid addidit belluicōis dñe David modū: utque: metu frigus caplet. An enim? *Frigus autem: qui tibi inhiat: frigus est a facie Absalom.* Vnde: *iam vanus imus potuit ire extorquere dñem occipere:* Nemo tibi, timor tui cedens in vānū: Genuerit: et cūius David numerus finis videbat decemū peccata edulcorē, et homicidē, succēdē credēbat regem ab hostibus expugnandū. Sequimur eum, et cū omniur cūba bēatorū temporū rēbus internis colim. Aie Cōsulit. David confesū sū mēstrum, quē fecerat: formidans succumbere propriis suis pēnitia. Equidem vbi incerta emittit: pēccata cū pēgnetur, sic sapienter timebit regem expugnandū: contrariis. Dicebat Ecclesiasticus cap. 19. *Vitius, et mulier apertior facies sapientis, &c.* et quocūque sapientis homo animū habeat sic in vitiū expugnatum, credat his extēditis obsequiis pūle calamitose. Dicebat Salūtan lib. 7. de Gubernat. Dei: *Door hōm, ludus, mortuū, infamū, et, Clarūm aliqūde experit.* Et notatur pā sūmū illa, *frigus* vocat fuisse pā sūmū, quē tanti auid mētūm extorret: *Pā alia alla sunt, prius pericula quam pericula.* Equidem vbi prius metū et cōtum tānta perditio hōi, non mirandū quōd in extēditis bēis illis hōi sequenter immittit pō dīpū. Sequuntur enim mētās amū ruiat: extēdit: bonūm ruiat: et inextēmit mētās prediligentē offendit certe bonūm extēditū perditio. Cūcūq; ad ledē dñi Marth. 6. *Tenebra sūba sū sapientis ruiatū sūmū.* Ad quid, tenebrā? An d. Leo lect. 10. de Pellion. *Sol sibi ipse audire quē sū mētū sū pōtēst:* *Præstent tēnēb sūmū, ut quē dēfūctūm brā mōdo sūba cecitatis sūmū.* Quā mētās ledē dēbēbat tenebrā, sicut sūnt illūm in extēditis extēdit tenebrā, quā dēfūctūm lūmīne pūctūm. Et pēgū Marth. 1. *Filiū tēnēb sū quā dēfūctūm dē pōtē.* De quo d. Chrysost. lect. 7. de Pall. *Illic ruiantur sūmū dēfūctū mētās, et ut pūctūm tēnēb sūmū mētās, et ad mētās sūmū dēfūctū mētās mētās ponderatū.* Interim Indorūm sūmūm extēditū cūmū cūmū, et ostēdēbat sūnt vbi calamitā. Hec quā mētās internis hominū pēccatā, extēditū bonūm clādū manifestat: Vitiū mētās vitiūm incertūm bonūm extēditū manifestat.

Boyle's Time, P.

6. XVIII.

*Blanditiarum obsequia parvum non
exhibenda humanæ infirmitati.*

[illegible]

§ XIX.

*Darissimum, & luctuosissimum homini
sub illo domos esse, qui in
miseria sit.*

IN hac Davidis fuga illud maxime notandum,
quod ei: *Transiit Elisha Gerisam, & cetera*
vix, qui iuxta erat, & cetera malitiae. *Om-*
nique sibi erat magna, & cetera populi
transiit. *Et cetera*, &c. Non notum in man-
da erat, quod valde fecit Repes cum dux
fuit.

MORALIA CIRCA
textus literam.

A Filio patris Demas pectus accipit si-
gnis aspidem i Chusai amica. O quo-
niam plerumque salutem ad nos venit per
amicum, quam per consanguineum.

1. *Regum* 17. Cum ascenderet David
summitatem montis, in quo ado-
raturus erat Dominum, ecce ac-
currit ei Chusai Arahius, scissa
veste, & terza pleno capite. Et di-
xit ei David: Si venis mecum,
eris mihi oneri, si autem in ciui-
tatem reuertaris, & dixeris Absa-
lon: Seruus tuus sum Rex, patere
me vivete, sicut fui servus patris
tui, sic ero servus tuus, dissipabis
consilium Achioophel.

§. I.

Oratione mala consilia hostium dissipantur, bona consilia trahuntur.

Non cuique dicitur Chusai occurrentis Beni-
dicti ascendenti in montem, Dominum adma-
nare. Dicit namque i. *Cum ascendere David*
summitatem montis, in quo adoraturus erat Do-
minum, ecce accurrit ei Chusai, &c. Et quid ha-
beret commune essentis ad occasionem cum Chusai
occursu? In Chusai habebat David, quo dis-
siparet Achioophelis consilia, iuxta illud, &
dissipabis consilium Achioophel, & simul habebat
etiam relictos sub acceptulione i consilia. Et
ideo mensi Chusai occurrat Davidi oratio ad
Dominum, de occasione enim accipitur hec illius,
quo mensi dissipantur consilia, & relictis viliis,
dicitur D. Nihil. nec i. de orat. Dom. *Quid si*
certis negotiis precibus, per totum videretur
mentis aditus non invenire. De causa invenire in
certis fides, inque fardata iuxta consilia aduersi-
ty non in. Vbi per orationem Deum memora-
mus, eumque amicus i. gimus, non hi bene hostis,
vnde nos peccat, cum nequissima consilia ierica
manent, & evanida. Quicquid boni consilij
operemur, id dicto citra trahitur. Memini, vi
leob fugam fuisse i. pectus hostis, per me-
moria suam i. vi enim verba i. socii dano cor-
ruptis fuerat eiusdem fratris timore, sub quo
dano nec fuerat, ut i. *Gen. 32. Jacob munitus*
erat, quod i. pectus, sui namque ei eratum An-
geli Dei. Et vnde Jacob venit in consilium An-
geloquum i. Diebus immediatē erat in foci c. 31.
Invenitque voluit in monte vocare fratres
sui, &c. Invenitque equidem Iacob victimas
in monte iuxta focii suo Labano, Deumque
idem invenit, & inde dissipatus statim deue-

Revela. rem. F.

nit in Angelos, i. quibus consilia solum ceperet.
Sic salutaria consilia adfuit in tribus, Vi dicit
figi supras lib. i. cap. 16. *Jacob sanctus, Esau frater*
ecc. patris iuxta nuntiant patrem celatum, pectus
remit desine, sicut sicut consilio servat in-
dicem, nuntius qui in pectus sicut, cum frater
propter iuxta, & duntaxat comitum, atque
anxius reget, nuntius Angelorum consilium per-
ducit ad castro Dei. Et si expulsi e patre, me-
tu frater, et si i. sicut deservat, nuntius quia se-
rebas secum consilio vultum, i. nuntius Ange-
lorum i. consilium. Nuntius enim consilia salu-
taria desiderans nuntiam. Nora est huiusmodi Exo-
chis Regni Iuda, quando ciuitas veltidissima
Assyriorum exercitu veniat ad Dominum. 4. *Regum*
19. *Nullum est quod in iuxta, vnde An-*
gelus Dami, & pectus in castro Assyriorum,
dicit. Vbi occurrit Ezechias, pectus sui Angelus
qui huiusmodi consilia dissiparet, & salutem trahe-
ret. Aut Ezechias lib. i. cap. 16. *Exechias Rex in-*
fuso Assyriorum populo genti Iudae, vnde Na-
placis, in pectus Sennacherib Regis, quoniam Deum
licentem comitum, quoniam populo quidem iuxta
entia di nuntiantur, sicut compendit iuxta iuxta,
non vnde verba, nec vnde vnde referre-
da credidit, sed emegit iuxta se vi sicut vnde:
pro pectus vnde caput tectis, per iuxta vnde
nam iuxta. Ascendit vnde, pectus sui Angelus,
vnde per vnde vnde vnde iuxta, quoniam iuxta
Assyriorum cadaver vnde vnde vnde. Expende illa,
Ascendit vnde, di sicut Angelus, nuntius
enim vnde non committit Angelos operum
i. nuntius, qui iuxta iuxta consilia dissipat
vnde.

§. II.

Vnde de Festinabicitia gloriatur, qui cum
in passione videtur, nil in se
passionis affert.

Ad Davidem ex aula iuxta, & pectus
per montes etiam per totum Chusai An-
gelus, sed quo pectus nec habuit, Aut vnde. *Ecc.*
occurrit ei Chusai Arahius, scissa veste, & ter-
za pleno capite. Et cui singularet nuntius
de Chusai, quod sic hostis ad Davidem vene-
rit? Erat Chusai nuntius Davidis familiaris,
ad id vi pleno nec dicitur i. Absalone iuxta De-
uidis amicus. Vnde ergo vnde. De iuxta nomine
gloriatur, si videtur illius in clode vnde, non
pactum in se illius clode representaret. Vi vi-
deat Chusai, quem vnde amicum iuxta iuxta
iuxta, si valem etiam in eadem vnde pectus,
nullum in se velim accipere passionem pectus. Ad
Iob sedentem in iuxta, nuntius affe-
ctum malum, venerunt nec emic iuxta, de quibus
dicit nec. cap. i. *Socis veltidus pectus pectus*
em super caput suum in calce. Et sicut cum
et in vnde, &c. Quoniam in homines sicut in se
& iuxta, & vnde, vbi vnde iuxta nec iuxta
iuxta iuxta. Et cur hanc facient vnde vnde,
& iuxta emicet vnde sicut vnde cum vnde, in
se sicut, quod & sicut, & vnde iuxta
iuxta sicut. Alii Originem, in iuxta. Ad-
vnde vnde iuxta vnde iuxta iuxta iuxta
iuxta vnde, vnde iuxta sicut vnde, &
iuxta.

Revela. rem. F.

debant profertur ab illis hominibus, qui essent
Dei non inimici.

§. IX.

Parum, quod ex Deo habeat, ad
magnum pertinet.

§. VIII.

Vbi alicubi oritur virtus, ferè nunquam
non oritur et vitium iunctum.

Simul excipit Ierofolyma & fidem Chusai,
Se persequens Abfalone, dicens textu: *Pe-*
nitens ergo Chusai amico Dauid in senibus, Ab-
salon quoque ingressus est Ierusalem. Raro enim
invenitur vena vitiosus, qui iusta innocentem
orienti vitium. Vbi scilicet in hero Gethisena-
ot occisus ad Patrem, simul illic percutitur Iudas,
de quo ait Marth. cap. 26. *Confestim accedens ad*
Iesum dixit: Ave Rabbi, & saluum me est enim.
Dixit quoque tibi Iesus: *Amen, &c.* Quoniam hoc,
quod idem hortus & Iesus exhibebat, & produ-
torem in Iuda omnium virtutum vena ostendebatur,
in Iuda origo omnium vitiorum, & tam-
en simul virtutis fons in eodem loco. Vt dicit
Simon de Cassian. Marth. cap. 47. *Nihil est Ierusa-*
lem, quoniam qui sub velamento pietatis prae-
dicant vicia Iesu, & Iuda, erga Iudaeos, & sen-
itum malorum. Plenè vbi bonorum origo est, &
iuxta ostenditur servus iustorum. Nequid enim
in hac mundiali civitate inveniri vna virtu-
tem, quàm simul ostendatur mixta profusum
malum. Quod respiciens Paulus ad Rom. 9. ait: *Non enim omnes, qui ex Isaac, & sunt ipsi Isaac,*
aut qui semen sunt Abraha, omnes filij, sed in
Isaac & scilicet in Isaac, &c. Propterea ver-
bum hoc est, *secundum hoc tempus tantum, &*
etiam secundum filium. Nam solus autem ille Isaac & Re-
becca ex vno coenobio habens, Isaac pater na-
tus. Cum enim nondum nati fuissent, non aliquid
boni cognoscimus, aut mali, non ex opere boni, sed ex
veneris dictum est: *Adam semini muni, sicut*
scriptum est. Isaac dilexit, Esau autem odit ha-
biti. Ecce tibi in Abrahami semine posita est vena
omnium benedictionum, omnium promissio-
num diuturnum. Quod tunc in illo ipso semine
non invenitur, nisi qui ad benedictiones, & pro-
missiones diuturnas & vitium succederet, sed
vna est huius temporis, quod nascitur vena be-
nedictionis, quoniam iusta vena maledictionis pro-
fusum. Et sic vix expellitur benedictum semen
profusum, & ecce tibi secundo modo Isaac san-
ctus, & Esau profusus profusum. Ille, qui be-
nedictiones portat, hic qui servum maledictum. De
quo locutus Rupert. lib. 1. de dono coelestis. 1.
ou: *Rebecca ex vno coenobio habens Isaac pa-*
tris nostri, cum oquidem nati fuissent, non ex
operibus, sed ex vocante dictum est, quia ma-
ior servus minor, sicut scriptum est: Isaac di-
lexit, Esau autem odit haberi. Tunc nò post
Abraham autem vno Abrahami promissione. Sane iam
videmus, tamquam natus sit Isaac Abraham
natus est in, qui non promittitur ad eum, quoniam pro-
fusus. Dicitur & plerumque fons, & non tunc nisi datus
generaretur jam ut vix quoque in ambrosio clausum, aut
Abrahami & Isaac pater. Equidem in semine be-
nedictionum, idem adhuc recessus est, & nullo
splendore praefulgens, vbi vna benedictus
fons apparuit, statim luxa illam & alius visus
est, qui maledictionibus servatur.

Dicitur Abfalone ingressus Ierusalem, & Chusa-
i non dicens in Ierusalem ingressus, sed
in civitatem, dicens textu: *Venerunt ergo Chusa-*
i amico Dauid in civitatem, Abfalone quoque in-
gressus est in Ierusalem. Abfalone vi qui & Re-
gam occuparet tyrannidem, ingressus specialiter
ostenditur Ierusalem: Chusai, qui vix vno claus
locum habebat, solum mercedis daret civitatem
intrasse. Et quidem sufficiebat ad mionphi Da-
vid per Chosai obediendi suspitionem quod vel
in Regia civitate velis parum eius locum teneret
que enim per Deum fuit parva, magni-
tatem eum conferentem fuisse testatur.
Officiis cap. 2. ait Dominus: *Ego dedi te frumen-*
tum, & vinum, &c. Quod notat D. Gauden-
tium, serm. 2. de Enoch aditum unde iam non posse du-
bitari, quod & nobis deditur corpus solum, & san-
guinem. Sed qui habet largita panis, & vini
cum largitione divinis corporis & sanguinis
la largitione panis, & vini parva est, & commu-
nis Dei operatio, quae forsitan posset & ab An-
gelo prelati. In largitione enim divinis
corporis, & sanguinis operatio ineffabilis, &
supernaturalis. Cui ergo ex tam parva largitione
colligit D. Gaudenium futuram largitionem adeo
magnum: *Equidem in re Dei, & virtutis valde*
argumentum à minori ad maius, quando solum
vel parum ex Deo habes, habebis & magnum.
Ambrosii: *Ipse igitur materiam Creator, &*
Dominum, qui produxit de terra panem, de fove-
risque affuit purpuram corpus. Et qui de aqua vi-
vum fecit, & de vino sanguinem suum. Sic bonus
premitur minor à Deo factum, ut dicitur: pos-
uit. Qui enim à Deo vel parum habet, ovis per
se obit, & capra magnum. Huc trahit dicta
tom. 4. in Evangel. lib. 16. cap. 15. & cap. 6.
§. 13. & tom. 3. in Evangel. lib. 1. cap. 20. §. 36.

§. X.

Ambrosii nunquam non invenimus
sectatores.

Non solus Abfalone intravit Ierofolymam,
sed & Achisaph cum eo: sic enim plures
textus referunt: *Abfalone quoque ingressus est Ie-*
rusalem, & Achisaph cum eo. Nec mirum, semper
eum ambrosii habere sectatores. De primo illo
ambrosio, qui vix vno clausum, locutus
Isid. cap. 1. dicitur in sermone suo, quod solum con-
secravit, ipse vixit Deo trahit solum mentem,
sola in mentem transfusa, in latere Aquila-
lonis. Ascendit super altitudinem patrum, solum
in altitudinem, &c. Quae videtur, ad ex-
cludendum: Simul corpus ambrosii vno insula-
ti, & ad se inclinat sectatores trahit. Vi ene-
rit de illo dicit D. Laurentius Tostatus. lib. 2. de insti-
tutione. Prolatorum c. 1. *Concepti iniquitatem*
principum ambrosii, cuiusque requiritur con-
secrationem. Vbi vixit corpus, & cepit etiam con-
secratorum requiritur: nunquam enim solus ambrosii
maior. Ambrosii quodam Coen, Dabati,
&

etiam vi etiam homines deligentes illudendo stultitiam, in omnia locum, vel aliam. Sic diabolus maxime delinquit, & cetera, cum iugis, & temporaria decora venit obducere homini. Nonne si tamento, aut alie villissime bellorum apponentes regis velles, id credenti facere in bellum illusionem? Sic homines, cuius venies sum vi fieri, adhibita temporaria decora tantam illusionem faciunt, ut vel à diabolo eismo extorqui aut.

CAPVT VIII.

Achitophelis consilia.

TEXTVS HISTORIA.

D V o consilio Achitophel Absalom, a quo in Dauidem nefarias vi videlicet, filius patris concubinae in Regiam uenit comprime-
ret, & periret sibi cum dandi cum militibus selectis viis illa nocte Dauidem persequi, antequam posset seruari aliquo loco conseruari. Primum exitum, vi volupitudo adole-
les erat grata, sic muniti sunt dilata; quia non sitio lecto in Regia solario, vidensque populi, patris sui diu in vultus conuersum, nevlus reconciliationis pater et aditus. Vbi autem ad si cundum ventum est, huius transiit, dum Chusi-
fui venisset, cui de persequendo Dauidem, illa ipsa nocte, ostendit Achitopheli placitum. Melius autem Chusifui hominem cuius in laudibus, praesi-
us et neca consilium plenum ad sui periculum, plenum alio. Nunquam enim securum est pugnare cum Dauidem exercitum ibidem ducere, quando
desperare pugnam cum potius uisere plagam, quae iacet vique tunc conueniens prospiciat in Sa-
lomonem futuram, si exi-
clentis totum in gni pro-
prietate copae; inter quas in dani Absalon bi-
lum aggrederetur, secundum vel melius ducere
oppressum patrem. Annus autem Chusi-
fui, consilium Achitopheli reuocet, qui olo-
rati finem certaminis, laqueo se suspensum pre-
uenientem praeparat Dauidem dandus. Inuena Chusi-
fui Dauidem morat, ut sibi quicquid eius caueat.

MORALIA IN TEXT.

literam.

P O E n a s Dauidi dedit Achitophel, scilicet matrem in manibus; quod à Deo possumus est, ne quid li et clem-
tiae Dauidi intam in quam hodie liberandum.

2. Regum 16. Dixit autem Absalon ad Achitophel: Inite consilium, quid agere debeamus. Et ait Achitophel ad Absalon: Ingredere ad concubinas patris tui, quas dimisit ad custodiendam domum; ut cum

audierit omnis Israel, quod se-
dauis patrem tuum, roboretur
tecum manus eorum. Terende-
runt ergo Absalon tabernacu-
lum in solario, ingressusque est
ad concubinas patris sui coram
vniuerso Israel. Consilium autem
Ahitophel, &c.

S. I.

*Cauendum semper ab illo, cui aliquando
fuisse iniurius.*

Consiliarius ille fidelissimus Dauidi A. hitophel, hodie inuenitur primus in consilio Absalonis aduersus patrem suum. Dicit enim text. *Dum autem Absalon Achitophel iane crasdom, &c.* Multi etiam à parte Absalonis, sed ille vni Achitopheli panderat locum in consilio coram Dauidi, quia vnus, & primus erat Dauidis aduersarius in illa rebellionem. Et vnde si quis est, quod tantum Dauidis consiliarius, sic primus Dauidis inimicus trahet, Absalone reuelante i Dicitur Bersabech à Dauid suspecta fuisse à patre Achitopheli, cuius iniuria à bibi sopra aliquando fatioribus Dauidis tandem reuocatis, & reuocatis, eum primis in rebellionem Absalonis locum vindictae parat. Vi illam hominem auocatum non sibi carere ab illi, quos aliquando inuolatus. Nam dolor maxime lecti aliquando sopra, ut maxime lolet reuocare, ubi fuerit vultus occasio. Rem sic ratur Abul. quae. 8. in cap. 17. lib. 2. Reg. *Ducendum igitur, quid Achitophel fuit Princeps istius rei committamus, & ipsi dedit videretur Absalon aggrederi illa magna, consilio de magnitudine consilio sui. Causa autem fuit, quia Dauid cognouit Bersabech matrem sua, & sicut i ceteris fuit. Erat autem Bersabech filia Ethiam, qui erat filius Achitopheli.*

*Excepisse erat nomen Achitophel: propterea ergo cum cepit Achitophel aduocare vultus contra Dauid, nonne autem paratit se consilio suum vultus suum. Ecco tibi, qui iustitiam in cepit à Dauidem, in tantum tacito delinquit Regis favoribus, in quantum occasio tunc vindictae non habuit. Vbi autem paratit se vindicare posse, statim aduersus Dauidem remanet, cuiusque etiam aduersus proitum. Quod mater debet ab omnibus, quibus saluum interrogasti. Semper ex 34. cap. Genes. vi Siehem caput Dauidem filiam Leah, quos & compressit; & nullomodo post tantum iustitiam illam audet imprudens princeps illam à patre eius, & fratris postulare. Ingredietur iacobi retrocedit, & coram omnibus nihil non effert, vi sibi in sponsam dedit Dina. Quod tunc Achitophel. *Reliquum dicitur filij iacob Siehem, & patris autem in dolo facinorosus & suppositus fuit, &c.* Cuius quae prudentes mouit Oleaster fuit: *Non fideri illi, cum fuit illi inuenerit, aduocatus in uultu, gaudium dolor & plerumque in ducatur.* Et etiam multum sopra iniuria iustitiae tales, ubi occasio tunc vindictae fuerit nata.*

consilio flagellatis lesam, nullatenusque permittit illudendum suam. r. quem se ostendit perperitibus Sacerdotibus, qui clamabant: Crucifige eum. Et quando crucifixus Pilus non moritur, sed flagellatur, & illofentibus illam afflicendam consulat, cur Pharisaei unde magis accendebantur in contumacia: Quod malum videtur facit in lesam à Pilato, sunt in Pharisaeis crescebant, nescientes malitia ab alui orta, in alit more crescere. Achitophel datus D. Leo sem. 10. de Pass. Domini lesam diversis consiliis afficit aut perperit Pilatus, aut iussu, ut scilicet iniquitas de immolatione muerit, viderit ut faceret. Si à perperit malitia proprii crescentis augmetur, & in quibus immolatione immolationis, exigitur & muerit. Nescit non crescit malitia à Pilato Pharisaei dependent, qui ut perperit an, aut solationem habuere illudendum lesam, eò se catendunt, ut alium modi dederent.

§. VI.

Inimici à filiis, seu fratribus illata non omnino inolerabiles est.

Consilium ac ceptum de fundando patris lectu sicut perferat Absalon nemine cessante. An enim: *logi ipsaque i. ad concubinas patris sui, &c.* Et cui non inuenerit est, quia non nescio consilio obliuiscitur: Cuius gloriæ de persequendo Davide, hic perferat Chusius multis obliuiscitur. Genetia illi clamant cap. 17. Nec isti hanc consilium, quod dedit Achitophel hunc vice. Cuius inter non dicitur consilium de componendis concubinis David à filio ejus. Non hoc erat finem Davidi dedit. Non inde ingens dolor oritur, & inolerabilis iniuria, qui nobilem animam po dat. Sed ex videretur solatio ne maximum dolorem, & iniuriam omni in maiora. Sed aliquando video hunc dolorem & iniuriam aculeos maxime hebetari, cum per filium tale facinus perpetratum est. Quod forsitan nomen Chusius, non obliuiscitur Absalonem, erident illam iniuriam non adeo inolerabilem fore patenti. Quod naturalis filij amore illam superari possent. Genet. 35. dicit: *Abi Ruben, & dormi cum illa concubina patris sui, quod illam minime laetant.* Ecce tibi nobilissimum Iacob sicut concubinas suas compellens fuit à filio Ruben, & tacui, nec videram illud itamatum. Et unde potuit in iugum solore, & in iugum sic erat. Ut à filio illata veniebant illamini, sic non adeo inolerabiles erat, qui naturalis amore vnum non possent. Circa quæ ait D. Chrysostomus. *Hoc enim fecit Iacob, ut tamen dicitur hoc manifestum est iussu naturalis amoris ostendit est naturalis amor, qui debet etiam vocare maximum iniquitatem illatam à filio. Maximum hoc in Iacob, sed illud maius in eius filio, qui nocenter etiam Ruben facinori, ut lectum patris seducere, nihil enim mala fecerunt illi. Sed Genet. 34. ubi idem filij Iacob aedum Duxam hororem suam consueperunt à Sichen, sic sentire ut vindictam, ut vocem Sichemonem viderem gladio manifestum. An ibi erat. Depopulati sunt urbem in viderem super. Tunc Iacob vindictam superaret Duxa Iacobis suæ, proutiam tacui, ubi non foret, sed mater illa consueperat, & pueri seducere thalamus.*

Ve moritò illas Lycopomian. car. Scapulus sumus in incedendo peccatum. Dux suæ sumus incedendo. Et cui qui in Duxa vindicta adeo seueri fuerunt, in patris, in iugum & in iugum deo munem quidem à filio in iugum illa forent ab ex-taneo, & ideo nullum incedit apud illos patricium, hic in iugum illa eò à filio incedit, & eorum dem perperam filio, quæ potius amore naturalis tergentia.

§. VII.

Adulter alienarum coniugum, propriæ coniugis adulteris publicis solet puniri.

In Saulano Regis Davidis, in eorum consilio. Idem Absalon ingreditur est ad patris sui, concubinas, quippe ut: *Tenderant ergo Absalon iacobum suum ut filium, ingressusque est ad concubinas patris sui in viderem suæ.* Nec maior in eodem enim solatio concupiscit in iugum suo David ad iugum cum Bealabeth viderem Vix, ut habet septu. cap. 11. Reg. 1. Qui autem adulter est alienarum coniugum, sic solit punit, ut viderem suam etiam habet publici adulterum. Dicitur Amos cap. 1. Amos Mendo Propheta c. 7. *Propter hoc dicit Dominus: Puer tuus in iugum suum atque, &c.* Et cui culpa correspondit tum concubina illa punit in iugum. An Ruper. ab. Idcirco moranda retinenda sententia, ut iussu D. d. dum formidat. Sicut dicitur concubina iugum formidat, & in eodem formidat populum dicitur dicitur, ut iussu te iussu formidat. Hæc solit esse dicitur sententia retinenda, ut formidat iugum dicitur coniugis, quatum adulteris publicis suam. Ex vi oron enim impudentia non incedit colligit in iugum patris. Quod addit dicitur. t. de Chusio figura. lib. 1. cap. 3. §. 1.

2. Regum 17. Dixit ergo Achitophel ad Absalon: Eligam mihi duodecim millia virorum, & confurgens persequar David hac nocte. Et inueniens super eum, (quippe qui lassus est, & solutus manibus) percuciam eum: cumque fugerit omnis populus, qui cum eo est, percuciam Regem desolatum. Et reducam vniuersum populum, quo modo vnus homo reuerri solet; vnum enim virum tu quæris, & omnis populus erit in pace. Placueruntque.

§. VIII.

Optimus consiliarius, qui difficilia danti consilij sui exequenda assunt.

In hoc Achitophel optimum consiliarium agbat, qui difficilia sui consilij sui assunt. Q. 1. elegit in

Amos 1.
Ruper.

Mat. 19.

Am.

2. Reg. 17.

Genet. 35.

Chrysost.

Amos 1.

exequenda. Dicit enim: *Eligam tibi dandecum* malis virum, & ipse pro te persequar. Deinde, hac re sic. Ut dabitur tibi Absalon consilium. Sic non desistat primus eius difficultates subire; etiam si non quiescendum sit; etiam si vigilandum doceatur; etiam si à latere Regis dandecum; quod est familiaris Regis gravissimum. Nihil horum veretur optimus consiliarius, sed consilij dari diffusius omnia tibi exequenda cōsumit. De filio Dei dicebat Ihu cap. 9. Perchitar nomen eius, admirabili, confusum. Septuag. legunt: *Perchitar cimen tui, magis o asily Angelus, admirabili, confusum.* Et tunc totum hoc nomen magni consilij inde sibi assumpsit, quod consilium dedit de reparatione generis humani. Et tunc de solo hoc consilio dato magni consilij nomen tibi computavit. Difficile erat, quod genus humanum repararetur per opera iustitiae, & per opera pietatis. Dei autem filius ut consilium tale daret, sicut se primus, in mundum disponebat venire, & per omnia ille evangelice historie opera, & documenta hominem reputationi instaret. Quo magni consilij nomen sibi acquisivit. Ad hac D. Gregor. Nilen. in fragorem habet totum. p. Bibloch. Patrum aut *Magis consilij* de goli in eorum ab *Ista*, & *Magis consilij*, & *Dei* firmi, & *potens*. Quis piri transilietur Dei, et si qua iustitia est effectus, o asideratque per se, & dignitatem equalis, non per se. *Confusum*, ut latusque patrum est hominum salus per evangelica mendata. Ecce tibi quando consilium Dei erat salus hominum per evangelica mendata, meritum Dei salus habere mereretur consiliarius, ut qui omnia illius consilij difficultata per se executioni mandant.

§. IX.

Diligentia festinata in re virtutis etiam, nunquam cassi.

NOtetur Achisophel quantum momentum in diligente illuminatione consistit, & ideo ait: *Confusum persequar. David in hoc nite.* Et iterum super eum, percutiat eum. Expende duo illa, primum & posterum, nomen: *Confusum persequar*, & *nam eodem: percutiat eum.* Unde scis o bone, quod percuties? Cui tam indubitanter effectus à te paucum percutiendum? In illis ostendit euenus circumspectus, nominum: *Confusum persequar. David hoc velle.* Si non dormierit, si non morietur, si omnes abrupens moras festinat illius persequi. Quanto enim diligentia festinata esse iusta est? Hoc tibi persuadeat etiam tu te virtute, quod si diligentiam acceleres, non facies offensa. Dicebat Petrus ad Philipp. 3. Sequar autem, si que modo comprehendem, et qui & comprehensum sum. Certe autem dicit: Si dicit, si in am apprehendam, sic que apprehensum sum. Et plane dum te noscat apprehendit, iam & ipse apprehendit. Et vnde iam eundem id id petentis, quod optinebat? Explicat ille verbum, nendum sequor, & sufficit, in quibus exprobandi vim quandam, quia omni mora obrepit, & festinat, ut libere diligenter prosperetur ad destinationem suam. Vbi autem sic prosperatur, & sic vincit. D. Hieron. Psalm. 51. Non leuiter gradus perior, ut nite sitgetis periora. Ap-

prehensum eum sequitur, & facit quidem dixit se videret, si o asideret sequeretur. Sed tam ipse ferre ipse, & apprehendere perior, & modo exempli corporali inuadere. Sicut autem, eo ipso quod apprehendere perior, apprehensum. Non propter tanta, & tam diligenter periorio esse sine effectus; & eum primum propere incipit, iam non dubit de apprehensione, quin iam & tam apprehendere inuadit, & esse apprehensum. Ex quo addit Hieron. ibi: *Si ista est ad apprehendendum nite id quod est Deus eum ostendit, ut in eum gloriam, inquam naturae corpore hunc comprehensum, & festinat nite, si se nite.* Expende illud, *festinat nite se nite*, nite enim est eum ad eum, nite inuadere, & dulum, quod festinat nite illi genus non petingit.

§. X.

Tibi triumphus virtutis, & tibi inuasio, & violentia reperitur.

PUchre diligenter dicit aut: *terram super eum, percutiat eum.* Dum autem virtutis, & vim inuadit, & inuadit nite significat, qua adhibita tibi triumphum promittit. Quod certum dicit poterat in dulo virtutis, quo certum triumphet, eum in dulum inuadit, eum inuadit, eum inuadit. Psalm. 51 ait: *Apprehendit diffusum.* Verbum eum apprehendit significat non quomodoque virtutis, discipline virtutis nite, sed illam, qua ut abque, & conera, & inuadit nite. Ut ita manu tendens ad virtutem, quali quilibet, & vim inuadit, ut possit inuadit eum. Quod dicitur D. Hieron. ibi ait: *Apprehendit dulo diffusum, & inuadit eum quodam amplexu, & inuadit corporali, ut elaborat, ut dulo.* Itaque qui tute triumphare in virtute, inuadit eum, inuadit nite. Ille ille magis Deo placet in te virtutis, qui actus inuadit, qui actus inuadit. Dicebat Dominus Marth. 11. *A dulo hunc Baptiste vique nite regnum celorum vim patitur, & inuadit nite.* Et cum Dominus in te virtutis, in negotio regni celorum rapit, & violentia inuadit. Nonne hoc est terrenum regnum inuadit? Nonne de terrenis his principibus dicitur, quod ex rapit virtutis? Cui ergo qua pugnare, & rapit pugnare sunt terrenorum, tu eum inuadit regno tuo? Equidem visilla, & conera, & inuadit nite, quae pro eadem eum inuadit, si ad nite virtutis transferantur, maxime de dulo lampertio eum dulum. Vnde dicit D. Hieron. in Psalm. 51. *In regnum regis celorum rapit Dominus dulo.* A dulo autem hunc regnum celorum vim patitur, & vim faciens dulo inuadit. Expende illud, *Rapit Dominus dulo.* maximam namque de dulo nite Deo facit, eum rapit nite mori eum virtutis inuadit, illicque vim inuadit. Certe autem nite sine triumpho eum. Marth. 11. dicit: *Simile est regnum celorum decem virginitas, quae acciperet lampada sua eum nite abbas in pugnare.* Petat virginitas comparat regnum celorum, & non vici. Cui non rapit virtutis. Vbi ibi ille obitum spolio eum lampertis, quatuor media per eum exequenda eum, sic animam ostendebant muliebem. Qui enim nite

dua videntur triumphantes latantes virtutes, non lampadibus ardeant, sed lacrimis. Sic videtur. cap. 7. Gedeon triumphatur multibus suis de deo ferendis legi sui viciis, atque lampadibus perdidit agnoscere. Ecce tibi decem puelli dantur sole lampades, trecentos viri dantur lampades non sole, sed in medio lagenarum, tanquam in laterum. Cur illi lampades sole, his autem lampades qui in laterum? Ille non ordinabatur, id est aperire, sed ad quiescentem, in qua media pars penitus erat; hi ordinabatur ad capinas, ad insidias, ad vim inferendam, quae tollas ad triumphum, & corripere non accideret. Ut dicit de milite Christiano D. Ambrosius lib. de Iacob 1. cap. 3. *Qui cum gravissimis dolere insidias, nec se miserabilem praebeat, si ad ostendat scitum in latro a latrone, utrum videri aliter proci illi, & gravissimas suas suam lacere, nec autem proci videri illi. Lux in lampade domi se continet, amicum facit, & ibi se percutiunt. Lucis lateris & procellis, & ventorum rabie laetatur, & triumphat, & vixit inter ea. Proh viderem tantum triumphantium rubrum Christi, qui ut hunc in laterum, sic difficilia insidias, & triumphos metant.*

§. XI.

Sus Christi vexillis non solum in prosperis, sed & in difficultatibus ferendum.

ILLUD strenui hominis ostendit Achitophel, quod ait: *Elyam tuus ducere multa virorem, & consurgere persequer David hac natus.* Triumphatur cum Absalon Hierosolym, ubi stans in lacere Regis, eius quere possit vi fati-bus, & deitibus Regis, si alius mandasset pericu-la belli. Ac boni, ut prosperi fruebamur, sic de suis assumpti belli pericula, postponens que-rem palam periculi arene, ut sui Principi fer-tur. Et pro Regie periculis diebus difficilem, & periculorum undem sibi precepit. Tales autem famulorum levis meos, maximam insuperator oculi, & tene, qui non solum quere, & prospera, & ho-norabilia sibi velis, sed vix illa tui ne, etiam dif-ficilem, & aspera, & dura complectantur. Post clauam in cruce lesu ait Matth. 27. *A secula autem hunc in tenebra facta sunt super vultum suum, &c.* O bone Deus, quando latroni pa-radisum donas, de ipsius crucis oculi postulat veni-am, tenebra tenebra offensum? Et tunc tenebra tunc de hunc in tenebra? Cum uideretur diuinitus Sol, terra terra gentilitate, & eruditio-nibus tepleta est, imo accedi ut Angelus ad pas-tores, Luc. 2. clamat. *Ecce puer natus est vobis, cuius nomen dicitur Iesus.* Talis signum vultum patris vultu solati, autem non aliena ferre, ut tunc erit laeta sua, trilleretur occasu, Hinc laeta affectu ait: *Ecce Dei me in suis ho-norabilibus, & quere, & laetis esse velis, sed ut amor honores habem, sic & tristitia, & dura,*

*de difficultatibus affluant. Vi in lacere sua, pro domi? in obsequio non resurgant tenebrae. Propter autem certamen ducem certitudo pro sibi 3. cap. 3. qui ut solus sibi medius fecit, ut duo firmum singulas partes habere. Quae vera inter erit, etiam pars sua, ut sibi ferretur. Altera autem claudat: *Nec tibi, nec tibi sed ducatur. Quam* 3. cap. 3. *consumptionem in Christi aeterna mala Patres in-venunt, multum enim Christum querebat habere. Ut quomodo habere illam quereat? An in-gram? Absit, ut enim in lesu est pars honoris, & pars laboris, qui verum ad lesu perditionem in-gram illam avarit manere, ut qui honores, & labores ferant. Eorum autem in lesu clauam. Nec nisi, nec tibi, si d. ducatur. Ducatur, cla-mare, lesu, vix illa sola pars honoris dant, qui autem laboris caritatis. Quoties tenebra, & Advenit autem illa, nec tibi, & quere, nec tibi, si d. ducatur, quae amorem facit in capis sibi ve-niem in tenebra, & alio relinquere labores. Hoc eloge meritis vera, & sola inter lesu, hoc sibi capium illa, qui fornicantur ad Deo.**

§. XII.

Iustitia ius summa etiam desolatione regum servat splendorem

PAULO autem dicebat Achitophel: *Persequar David nulla haec; David vocat, non meminit Regem, ubi autem in hostili occupatione in suis desolationem, & desolationem imaginatur, dicit: Per-sequar Regem desolationem. Desoli cum spectat, & Regem conat. Cur non potius David sicut amica? Cur in desolatione meminit Regem? O-nerat Deus verba, etiam in nequissimi ore, ut omnibus ostenderet viam iustitiae, qualis tunc erat David, & in summa desolatione, & deso-latione consuetudo regum regum splendorem. Quod spectans Dicitur Laurentius, Iulianus, lib. de Triumph. Agone cap. 1. ait: *Solus ista non valet,* 1. cap. 1. *qui in vultum magnifica animo caliditate. Principatum namque sum tenebrae regem Dia, regis degenere praefert. Qui vultum pollet, nunquam numeretur inter delectos in culmine, & desolationi, quantentumque solus videtur manere, non solus est, sed secum habet totam clarissimam regni potestatem. Minabat ergo aliquan-do Danieli, ut erat capiens Babylonem, & pau-da, & in suis desolationibus, vix inter barbarissimos homines. In tamen licet solus, & capiens ardet latrocinantium Sacerdotum, Belli vestigia quere-re, & equale. Dicit enim cap. 4. *Assumamur, & cum vestigia sunt haec. Quid capium homini cum vestigia latronum?* Ad Principes, seu iudices spectat latrones inquirere colligere. Cur qui capiens est, & in suis desolationibus, & consuetu-dine inter dominum barbaros sibi perit, aut Principi, aut iudici dignum? Erat autem Da-niel, in utraque virtute pollebat, & vel in capti-vitate non potuit non ostendere summa integritatem principatum. D. Ambrosius lib. 2. de Iacob cap. 3. ait de vino perit: *Nam in captivitate vince-plura abest illi, sed sicut in d. spiritum solum peritiam erroris condemnant, ut Da-niel, qui Sacerdotem fuit peritiam, & supersti-tiam redarguit. Equidem sancti, & peritiam vix in equum desolationem, & ipsi capium* 1. cap. 1.**

1. cap. 1.

1. cap. 1.

1. cap. 1.

1. cap. 1.

1. cap. 1.

1. cap. 1.

1. cap. 1.

1. cap. 1.

1. cap. 1.

1. cap. 1.

§. XV.

Ubi Princeps populi à Deo tenetur, facili negotio et multis populares ad se trahit,

Vide probentem peris suocro Achitophello aleno: *Peris quare Regem deserviat. Et reddam universos populos, quoniam vni huius tenuit sibi: etiam universos quare, et omni populo erit in pace.* Sapienter egredietur in via Regis capiente, totum populum facilem reductionem ponit. Comprenderunt Rex vultus, vincant, feriant, de illo triumphum, & ceteros omnes populares tam habet. Noli hoc sapientia munditia, sed de eodem spectat sapientia Clarificat. Vnam Rex, et Princeps populi idem capiant, tenentur, proculdubio de consensu totum Republice receperit heret. Ante Dei ab Achitophello equa fide, de pulchra iuxta idolum Dagonem Regis. Quid tunc? *Ante dei altaria surgent autem Dagon interitus super faciem suam in terra etiam area Dagonem: corpus autem Dagon, et duo pulchra manuum eius abscissa erant super linum.* Miror totum corpus Dagonem prostratum totum teca Domini de vnde sic portat area sibi prostratum corpus tantum idoli? Expende illud: *Caput autem Dagon, et duo pulchra manuum eius abscissa erant super linum.* Tota vincta area daretur, ut iuxta Dagonem esset, ut sibi et per Republice caperet, tampe Regem, hoc enim capto, si illi negotio totum corpus traheret. Ait Rupert. lib. 1. in lib. Reg. cap. 13. *Circa enim area illa Dagon, et dicit, totum, etiam illa area missa Dammon, qui intelligit per illud dicens, &c. Cecidit hoc talis Dagon enim area Dagonem tantum totum caput, et abscissa manuum, id est, sublati à cultu area Regis in terra, &c. Vbi Rex iuxta esset totum idolum, esset totum, & Deo traheret, et daretur, quod tota vi dammonem eadem, totum tunc corpus Dei o sublatum, de vultu sibi sublati facile habetur. Quando enim à parte Dei Rex est, nullus popularis non trahitur ad Deum. Dicitur David tenuit primor, qui sperant de de quo Christus, de bona æterni, de oris interducent. Et cor David dicitur est, quod pendit ille populo tenaret. Raro trahit Rupert. in lib. Psalm. cap. 1. & ceterum ait. *Ni aliter autem, et breuiter habentur dicitur facile, nisi erant suam iacipit per et Regis dicitur, magis Regis, magis forte, et vultu, quod totum illud David. Proinde et qualem Deus, ut tantum Rex potius spirituali omni bene predictat, ut facile ad ille vultu popularis veniant.**

2. Reg. 17. Ait autem Absalon: *Vocate Chusai Architem, andiamus, quid etiam ipse dicat. Cùmque venisset Chusai ad Absalonem, ait Absalon ad eum: Huiusmodi sermonem locutus est Achitophel, facere debemus, an*

Bacilem P.

non? Quod das consilium? Et dixit Chusai ad Absalonem: Non est bonum consilium, quod dedit Achitophel hac vice. Et rursus intulit Chusai: Tu nosti partem tuam, & viros, qui cum eo sunt, esse fortissimos, & amaro animo, veluti si vira, &c.

§. XVI.

Constituta species maxime humana corda rapit.

Avidetur Achitophelis consilium Absalon, quod probatum videret omnibus senitibus suis, & monitione et Vocat Chusai Architem, andiamus, quod tamen ipse dicit, &c. Quid mirum D. Chrysolomus in Psalm. 7. ait. *Non erat humanarum constitutionum, et non, qui recte meruerat, boni boni officio, et si de agere iustitiam, ut tamen de ista iustitia de tam esse vi sit in iustitiam. Per se ab hunc hominem videret Chusai d Absalonem, notum, receperit et daret illi, & tamen vocatur et d foretissimum consilium, & post eadem se iustitiam prudentissimi, & utique amici Achitophelis, ad hoc sententia novit, & tamen videret spectat. Quid et videtur? Quid me gis à ratione alienum? Si d quid caput Absalonem, ut non, & et tamen tamen, sententiam uter ad hoc videret expedaret, & non me gis in daret amico probat? Et ipso, quod Chusai receperit erat, & magis novit adaret, Absalonem et bifuli. Habent hoc corda humana, ut maxime ad nova rapitur. Orta ludet de iustitia fur ad castit. Achitophelis proficisci haur, quoniam cum vidisset bacdan iustitiam tamen, si d nullum illi modum solum videret. Iudicium capto. Considerat faciem suam, & erat in area tamen super, quoniam pulchritudinem tamen videret autem, &c. Daretur quod tamen ad tamen tamen. Huiusmodi, &c. Sic mulier pulchram iudicium videret, non videret et magis ab hostibus videret, in sui Principis adderet prout in lib. sed de illi et daret omnia mulierem arcana. Et curantem vi huius vultus firmum pulchritudinem apud amicos mulierem. Non de illa erat pulchritudinem etiam pulchritudinem? Quis erit daret etiam maximum Feneret in Holofortem, de perit vultum daret Achitophelis non esse pulchritudinem feminam? Cui ergo daret illud videret omnia ad pulchritudinem iudicium? Nihil illis huius pulchritudinem erat, & noluit ad omnia oculis peruenire, ne niteretur, quod sic in pueris sitit pulchritudinem erat. Rapitur enim vultu mentis humana corda videret. Ait et in D. Augustin. ferat 1. de temp. *Sicut magis sublati sunt iudicium, ferat sunt, dum ad tamen peruenit. In qua femina iustitia pulchritudinem videret iudicium tamen videret tamen videret, ut videret iustitia vultu videret, etiam peruenire, de illa videret. Daretur ad tamen sublati iudicium iustitia iustitia, &c. Expende illa. Iustitia pulchritudinem mulierem**

Rc

hujus

quidem saltem aggre- ditur, et neci calice in pre- capio, cui cum via principum bonum non est, cum & bonum sunt. Dicitur D. Leo episcopus. Decret. 17. cap. 1. *Principum aggre- ditur, quem non sedula exprobat, aut periculum exprobat, etiam si meritis, acque aditum non sperando, ipsum saltem viam suam persequitur exemplo. Et diffidit est, ut bonum persequatur exim, quod male sunt inclinata princi- pium Petrus Helzerus in simoniacis fornicis prolebus persequitur, dicitur Daniele cap. 5. *Abbas- bus in medio flammae tendentes Deum. Et cum eum cum, et si perit in viis suis perirent, in qua consilio fuerant propter Deum, & viderent Malum erat, visque vinctu primum monere principum, etiam si perirent, et non diu ap- pareret bonum lesu, qui inibatit suscitum ad evocum viam. Et lesu eade Deu in peris suis, ne in mori in violentia irent, cum non- dum bonum erat principum. Id quod erat bu- cula Davidis in Hymno S. Fructuosi, & so- cietatem Morym, diu erat**

*cadere solet res, hoc, & non relinquimus, ne videret quidem. Et qui non opprobriatus, & peris sub- tura multitudinis. Hoc ubi bonum peris, equa tendendo creaturam non congregant in bonum, sed in malum rion. Quo rion te- mulo creaturam numerus occupat, eo clarior apparet peris sua. Cum lesu transfiguratus eide eorum tubos discipulis suis in consuetudine mentis Thabor, & Petrus diu manendo tra- dunt, an March. cap. 17. *Aditum in linguam, & te- mulo lucida thaborant an. Et eorum de medio audire, &c. Vi incitator loquens Petrum con- ripit Davidem, & suum ostendit gloriam, etiam oppo- nit bonum lucidum, quod dicitur in obitu- ber. Verum de vicino lesu dicitur in lesu consumit donec lesu ipse March. cap. 17. *ait: Pictum filium hominis eo ubi erat in mibus, & in una eorum mibus, & mibus. Ecce modum non una nobis, sed malice congregatur nobis, vi in illis se Dominus ostendit. Et quando in Thabor vna nobis in lucida, quod & lesu ostendit, & vocem peris in eodem sol susti- nent, et in vicino lesu ostendit non vna, sed plures congregatur nobis Thabor signa promittent filium illo vicino aduentu, can- summo vocis ubi, & mibus tempore peris- ditio ubi dicitur, & lesu plures congregatur nobis, quo enim maior creaturam numerus non lucidat, & mentem nostram occupat, i erior peris nostra ostendit. Dicitur Origen. ho- mil. 17. an March. *Et tunc quidem distans lucida nobis aduentu est, postea autem mibus nobis perisiam filium hominis venientem cum vehi- culi digno gloria sua. Et sicut in vicino bonum acceptum Dicitur lesu de terra, & sicut hominis sic vi apparet in gloria Christi, acceptum Dicitur de eade, & de calice corpore, & corporum primum quidem in nobis lucidum, & consummationem non in nobis lucidum. Expedit illud, in consue- tudine autem nobis lucida. Vi enim consum- mato, & peris ovis ostendit eam, malice incit nobis congregatur, de mibus enim eorum hominum repertum oculos, clarior humana peris ostendit.****

March. 17.

March. 17.

Origen.

§ XXIV.

Tyrannus omnino magis perimetur, quo maior fuerit profuso sanguinis.

Auxilium illud proponitur Chusai, ut Ab- solonem traheret, nimirum: Et auxilio- quibus de terra, qui eorum sunt, ne vna quidem. Mithi in Davidis sociis locutus fuerat Achitophelis super, alius: Cuiusque fuerat omni- populis, qui cum eo est, periculis Regem desola- tum. Et reducat vniuersum populum, &c. vna in vniuersum in quatuor, & vna populus cum in puer. Sic prodens homo consili ubi, et vna Da- uid querebat ad mortem, ceteri autem, qui cum eo erant, solam ab eius latere fugerunt, vtpote eius occasionem ad Absolonem possim re- nocari. Verum Chusai in specie ubi bonum con- sultare, et non solum David, sed & omnes, qui cum eo erant, periculis eorum, et nec vna eorum eraderet. Et quando Achitophelis ad me- la, & humanus erat in Davidis sociis, cur Chusai in omnes decessu, et omnes periculis

§ XXIII

Qua maior creaturarum multitudo se occupaverit, clarior apparet peris sua.

Vt faceret Chusai Davidis perditionem cui- dentem, peris in illum congregat mul- tudinem innumerabilem, an enim i Congre- gat ad se vniuersum filios, quasi arena maris in- numerabile. Et quid iuncti Operum cum, sicut

mensa celebramus, qui ad hoc in cubas obdormi-
unt, ut videretur inebriari, & ad hoc fingunt, ut
beati & fortissimi sine in eis magis immortali-
tatem conferret. Quam si quis Pinguem prostratum
liberum, ut refectum Dei prostratum, qui pro-
cessit in virtutem, aquarum inebriationem totum
idcirco, quam qui exultant tenent, non dicunt
Scurpionem, sed omnes omnes serpentes illas
plena videtur. Sed rogi ipsam diabolum, qui
versus & fugaverunt, formidat equum. Invenit
infidelibus amantissimum somnium Capricornum
vnde dicitur, qui alius amant, alius furis, alius
adversus, alius adulter, alius amant
effluunt. Sed hoc omnes natus salutaris profusus
amant regem Aquarum dicitur consilio. Quam
visi sunt, vnde dicitur post in regem ad ipsi
duo ex laudis, & quibus pupis, & profusus
aque videri, & in omni populum Christi vnde si-
gnis signis. Sic dicitur horum hominum Genes, que
de his illi, & electisque signis quoniam ab ho-
minibus, & Dico Zenone ponitur in baptisma
regit.

§. XXX.

*Que cum aliquando Deus dedit, eadem
alijs similibus solet prestare.*

Profecti a fonte Rogel Dracis nuntij abi-
persecutores inveniunt, in putea se abdunt.
Dico enim i illi veris contra grada & regni sunt
dum causam vni in Babiloni, qui habebat
patrem in tribu suo, & descendit in rem.
A fonte profecti in pacem descendunt, ut ibi
abfcondit persecutores eundem. Et cum angli
eligunt & fontes, & puteum, ut ibi abfcondit
i persecutoribus libertatem? Novem quondam
libertatem i persecutoribus. Agrippus descenden-
tes in mai & libertatem. Et cum ibi libertatem vni ad
aquas descendere vident, imo i Deo eundem
libertatem ipe dantes, ai qui solus, que ali-
cui dedit, eadem similibus prestare. Quod ipse
Abacuc cap. 3, dum libertatem per le-
sum factam elemitatem quibus memore, ut i

Abacuc 3.

Etiam fecit in mari i que vix, que verba tam
videmus ontare libertatem in Moyse, & libe-
rationem in Iesu factam, in utroque enim facta
est liberatio per aquam, ille per aquam man-
tis, hic per baptismi aquam. Et cum in libertatione per
Iesum necessum fuit terminis cum, que fons
per Moysem facta? Ex qua Ierusalem descenden-
tes in mare i persecutoribus. Agrippus libe-
rati sunt, iam Deum meditantur, vi acti libe-
rati, nimirum populi Christiani. Similiter iustitias
descendentes sunt i Deus persecutores libe-
rati. Que namque Deus ante dedit, nescit alius si-
milibus negare. Mithai cap. 16. alie. Quoniam
amant in accipit Iesum pater, & benedixit, ne
fessit, deditque discipulis suis, &c. Curantur
discipulis summa Sacerdos secundum ordi-
nem Melchisedech Iesus meus pateris pacem,
de animam, & illi pateris proprius suis maribus.
Et cum videretur i uenit, & vnum melius illis
ponitur? Vbi illis videri in fensando agno
similiter Abraham, non dicitur illis ostendere,
quod olim Melchisedech, Abraham obtulerat.
Au D Cyprian, orat. de conc. Dom. Cuius itaque
disposita omnes sacramento epulis oblatum sibi.

Mithai 16.

Cyprian.

Bala Tit. P.

invenit antiqua, & nova, & consensu, agno-
que manque traditi proprias, consensu
in eadem magis apparet discipulis. Signifi-
cata olim i tempore Achitophelis i produm facie
mentis, & filij Abacuc faciemque apertam
summa Sacerdos pateris profecti, & vnum. Vi
ille Abacuc operta faciebatur, sic eis, quod E-
lium cum Abrahamo fuerat, pellente i Sacre-
dote summo Iesu i quali pateris Dico negare si-
milibus, quod dedit alius. Dicitur Iesus ad per-
secutores Iesu. Inan. cap. 3. Summa huius abire, vi
imph ratur formi, quem dicit i qua qui de illis
mili, non perdidit iu quemque. Sicutque Iob
persecutoribus, videram Apostolum impo-
dite, Quia cum solim quo tunc dicit fuit Apo-
stoli Abac, vnde de modo datus datus simi-
bus. Vi dicit D. Cyprian. Abac. i. in locis 3. 34.
Iesu amem discipulis abire, ut impleret, & quia,
fuitque dicit i qua qui de illis mili, non per-
didit iu quemque, quod vnum de persecuto-
ribus interpretat. Nam quidam pateris factam ipe,
quoniam in peribit negitatur? Et qui datus pateris
in eadem tempore curam habuit, quoniam
invenit alios filios non pateris? Pateris
igitur ipe imaginem amant illi vnum. Sic Deus
solet prestare pluribus similibus, quod aliquan-
do di dicit vnum dicit. Vi monit in re simili ab
eo sperare possit, quod novum datur alio.

Idem 36.

Cyprian. Abac.

§. XXXI.

*Maria cibum protulit, quo vos i morte
protegeret.*

Descenderam illi in precium, ibi abfcon-
dendi, & os pateris operum est i dicit enim:
Tula datus mulier, & expandit i omni saper
ai pateris, quasi pateris pateris. In Gloriam ma-
gine explanandi legitur, & expandit super illud
pateris eum aia. Vi abfcondit videret, vi ab eis
morti acceret periculum mulier sapient operum
lanctum ai lamine in quo erat fructum gena
coram. Ne qui iam dubiet quantum debet sa-
pientillimae illi mulier Mariae, cum fructum
illum nobis gerenti, sub cuius pateris sepi ab
insequente morte evadimus libera. Vbi Pateris
frugiferas arboris omnes pateris carere Genes. c.
ait. Legum enim vna in in du paradisi. Mulier
ibi i rboris fructifera, sed inter omnes me dicit
erat legum, media arbor erat, cum fructus
mortem crederet, ut humanum genus conin-
geret. Rem tranfert D. Augustinus ad mysticum
Eccliesie pateris, in quo quod nulli, in abo-
re & floribus decore, & fructibus dantes. Sed
inter omnes Maria legum vna, arbor adeo se-
cunda, que sola prestat fructum illum, qui i
nobis mortem ardet. Ai colit hominibus, de fructibus,
& floribus Mariae. Inter has, & vnum
media confurgit arbor Maria, quam dicitur sa-
lutaris generare cibum vita, & manna calide.
Magna habet ius delectationis, & suavitatis
sanctitatis, ad quod si pateris Adam acci-
ret, mortem in a pateris in arboris. Hanc pa-
tem si affi peribit sicut humani in in a magis
dicit i Egi san pateris vnum, &c. Pro dicitur
generis sicut lumen i Habes homo ebere, habet
millecent, habet Mariam, que ubi generat,
& apponit cibum vite, manna celeste, pacem
illum

Genes.

Augustinus.

S.

De nunc longè melius periret et inueniretur,
& conaretur, & proueneret, & regna daretur
fuerit, Sodomitæ plenus fui, & Achis. Cui
similiter ignem è celo non trahunt, quoniam
euanescit: Noto causam in uerbis illis
nimirum: *Pleni Domini a Domini*, audio
Dominum & Dominum illi supplicio interfuisse,
sed non audio tunc adfuisse dominum. Vbi au-
tem non apparebat dominus intra Maria, non in-
ter, quid peccatores peccatores sub Dao nato. Nunc
notum, quia Maria nescit, esse desiderium istum
homines, tamen per Mariam cadunt. An Ri-
chard à S. Laur lib. 6 de laud. Mar. Maria in san-
ctum munda. Domini, & adhuc emi illi meritis, &
prestitis suis, in mari omnia pericula posuisti solu-
erit, qui quidam maria desertis tradidit.
Constat enim, quid mali & periculi periculi in mari
si diuinitas, vel dextera, quam praeparat an-
tiqui, qui attraxerunt periculi: necdum bene
notat eas beata Virgo, ut dicitur Verbum caro factum
est. Vbi Maria non aderat, etiam maiores peccata
atrociter castigabuntur, ubi autem Maria fauor
applaudit, etiam si se profundiores virosorum fo-
uitus calidius homines, tamen per Mariam habent,
qui temporali ter libet nunc, & possunt in eter-
num liberari.

Eichlaur.

§. XXXVI

Maria nobis liberam ad Deum facit
accessum.

A Dui sitit ex de absconditis illis, qui mu-
lieris decessu protecti sunt, & à perico-
lo erant. Et peruenit manifestum Regi David, &c.
Eo usque datus mulieris beneficium, nihil una
ut expediret, & facere possit ad Davidem veni-
re. In quo non possum non notumille, quod
nos habemus beneficium: Maria, cuius fauor
est, quod ad Deum habemus accessum
liberum, & expeditum. De eius loc. 19. de
Iesu: Et similes sibi erat in mari, ut iam, qui
dicitur Caluarie, Iericho, & in Galgatha, ubi
crucifixus est. Cuius in ista etaque Iesu in
Caluarie monte, & ex seipso crucifixus, Iuxta
commemorat Petrus Iesu crucem, numerum, quod
facies Oradentem si speret, à dextris autem
Aquilonem habet, à sinistris autem Meridietem.
Inter Aquilonem ergo, & dextera Iesu erat
Maria, dicitur rectu loc. 19. *Stabant autem
Iuxta crucem Iesu mater eius, &c.* Et cui Maria
inter Aquilonem, & Iesu dextera mi dicitur
Vt innot ad Aquilonem dextera Prophecia omne
malum pandit, si Maria Aquilonem se oppo-
nit, ut per illam malis omnibus fugatis liberi, &
expediti accessus ad Iesu dextera permaneret,
Pulchre in Rich. à S. Laur. lib. 4. de laud. Mar.
Ad hoc autem scilicet Iesu in mari, &
Aquilonem, in dextera signatus per Aquilonem
pignus in impetum, qui uultu uellem per Iesu
ad trachem Salomonem. Scilicet sunt Iuxta
dextera, & sine sinistru uideat. Cuius autem
qui cum eo erant, qui in dextera, qui sinistram, di-
xerunt: *Peri sibi, Deum in Iesu, Marth. 27.* Adde
Maria à Iesu dextera, ut ualios incursus abigat,
secum ostendit accessum, quod prouocare ad
Iesu boni huius ualeant: ut laus, & Centurion
peruenirent.

Joan. 19.

Idem.

Rich. Laur.

2. Regum 17. Surrexit ergo David, &
omnis populus, qui cum eo erat,
& transierunt Iordanem, donec
discederet, & ne unus quidem
residuus fuit, qui non transiret
fluvium. Porro Achitophel vi-
dens, quod non fuerit factum
consilium suum, strauit asinum
suum, surrexitque, & abiit in do-
mum suam, & in ciuitatem suam,
& disposita domo sua, suspensio
interit, &c.

§. XXXVII

Ab inimicis maxime protegitur per
Baptismum.

A Dui Achitophelis confidit, de persequen-
do Davide, nocte illa hoc uis fuit David,
in defensionem suam, numerum transire Iorda-
nem. Surrexit, inquit, ergo David, & omnis po-
pulus, qui cum eo erat, & transierunt Iordanem,
&c. Quamuis huius protectio, & meritis aduer-
sus istos qui uires validissimos hostes à Noone &
ipsi aequè facile Iordanem transierunt: Cui non
minuenda alia meritis David, ut numerum ex-
cubarent, acies in ordine consisterent, ut
ordo ipse militaris, & numerum signa victoriam
promitteret: Cuius pili de his simulacris mani-
feris citra totum in eo est, quod omnia sua
Iordanem transierunt: Iuxta spectabatur Christi-
anus Baptismus, cuius aqua tunc uirtutem fuit,
ut à nobis etiam insequenter hostium validis-
simis in hac. Sed Iherusalem Iherusalem, ut eos
insequeretur exercitus Aegyptiorum, ipsi autem
ingressi mare rubrum pergit bene transiit. An
Ezod. 14. *Sibi autem Iherusalem peruenire per ma-
rium suum mare, in qua uiderant quasi per mare,
à dextera, & à sinistru. Liberamque Domini
in die illa Iherusalem de manu Aegyptiorum, & uide-
ram Aegypti, meritis super Iherusalem.* Itaque aque
erant Iherusalem pro muro aduersus hostes. Et tunc
sola aquis uoluit Deus murum ponere, qui pro-
tegeret suos, & hostes abigeret: Representabat
ibi uirtus Iherusalem Baptismi, quo maxime
protegitur aduersus inimicorum insidias. An
D. Cyrill. Alex. lib. 6. in Iuan. cap. 1. *Populus Ihe-
rusal. dicitur Iherusalem: Iherusalem pignus per baptismum,
submersio Iherusalem Aegypti: quod per baptismum
suscipimus, inquit, inquit diabolum peruenire Iherusalem
anabus dixerunt, & Iherusalem Iherusalem.* Qui
facit fontis uirtus abluunt, eos sibi acquiescent
muros, qui diabolicas cohortes repellunt, & ap-
propinquare sibi se non sinant. Nec uult, ex
tunc enim validissimus uerberum Iherusalem suis
adest ut amaret seipos cum illis. Cum perirent
ad mare Iherusalem, uidebatur post se Iherusalem
Aegyptiorum. Quod tunc! An Ezod. 14. *Tulerunt
quidam Angelus Domini, qui praecedebat Iherusalem
Iherusalem, ab eo post se, & tunc in mari caluaria mu-
ru, pignus domini ens post Iherusalem Iherusalem.* Ecce tibi,
ubi

2. Regum 17. David autem venit in castra; & Absalon transiit Iordanem, ipse & omnes viri Israël, cum eo. Amasiam quoque constituit Absalon pro Iob super exercitum. Amasa autem erat filius viri, qui vocabatur Iera de Israël, qui ingressus est ad Abigail filiam Naas, sororem Saruæ, quæ fuit mater Iob. Et castrametatus est Israël cum Absalon in terra Galaad. *Chr.*

§. XLII.

Idem corpus, & sanguis sunt cum Jesu, qui cum illo tribulationes patiuntur.

Non possum non notari verba textus, quæ dicunt David autem venit in castra, & Absalon transiit Iordanem, ipse & omnes viri Israël cum eo. Absalon cum omnibus viris Israël dicitur transiisse Iordanem; David tamen non exprimitur cum aliis transisse Iordanem. Sed et Absalon non solus, sed cum exercitu Israël transiit Iordanem, sic & David non solus, sed cum sociis suis, cum exercitu suo transiit Iordanem. Cuius ratio est exprimitur, qui cum Absalone transiit, non exprimitur, qui cum David venerunt in castra, & id quod David venerit in castra, sic dicitur: David autem venit in castra. Vi socii Davidis perfectionem & robustionem cum illo patebant, sic illi concordes, & propinquos videntur, quasi ab illo manente distincti essent, sed et omnibus eum consistat David, ut etiam eius corpus, & sanguis. Nec mirum quod qui cum Davide patiuntur, etiam corpus cum illo consistant, sic enim qui cum Davide filio Iesu patiuntur, idem corpus sunt cum illo, & idem sanguis. Iam. 19. dicitur crucifixus Iesus videri patrem, ostendunt illi locum, qui simul iuxta crucem erat, sicut enim & Mater ecce filius tuus; & deinde discipulus ecce mater tua. Quibus Iohannes ostendunt filium Mariæ, quasi ipse Iesus esset, vel eius vicarius frater. Et vnde Iohannes sic pro Iesu dicit, vel quasi frater eius, vel quasi Iesus ipse esset? Similiter enim Iesu in passione. Aitbar Theophylactus ibi: Iam patet quomodo ostendat discipulum, fratrem suum Iohannem. Pater aduocatum est meum apud patrem Christum; nam in fratre meum cum dicit. Itaque ubi pater cum Iesu, etiam Iobis filii participi, etiam tunc sit consanguineus, eiusdem generis, eiusdemque sanguinis cum illo. Quia & idem corpus effusum cum Christo. Quod speculat Paulus Epistolæ I. ad Cor. 1. Omnia sumus sub pedibus eius, & ipsi sumus deus caput supra omnia Ecclesia, quæ est corpus ipsum. Est, inquam, tota fidelium congregatio etiam corpus cum Iesu, cui quæ membra edebant vultus integritas corporis eius consistencia.

Et quomodo quis adhaerere poterit Iesu, quasi membrum corporis eius? In ipso, quod Iesu doctores, & presbiteri assumuntur, maxime etiam esse intelligitur à Iesu, sed vultus corporis cum illo membrum esse. Ex quo respondet D. Chrysostomus. Ibi inquit: Respondeo, etiam, germanum habet, etiam cognationem affinitatem affinitatem cum Christo caput contrahit, &c. De illo etiam dicitur monitus ipse, quod crucifixeris, quod crucifixeris clavis, quod crucifixeris est pater Iohannis Chrysostomus, feracem, ut omni alio feracem, ut Iohannis contrahit, feracem, feracem clavis. Tali enim ille Dominus corpus. Quomodo Iesus in pressuris, in laboribus totum fuit? patientie, & labori, necesse est, qui ad eius effusionem transiit, quod idem corpus fieri cum illo amat. Solet enim similitudo virtutis in similitudine laboribus suis homines educare, & idem fieri, ut multi vnum sint. Qui autem melonem Eliæ, voluerit aspergere, etiam quæ vult symphorum? Cum aspergitur Eliæ, melonem illum reliquit discipulo suo Eliæ, ut eundem cum vult aspergere. Dicit enim 4. Regum 2. de Eliæ. Locum patrum Eliæ, quod videtur, & quo Iesus, & eundem virtutem Eliæ sic reus Eliæ in Eliam, vi multos inter eos distinguere dicit D. Chrysostomus. hom. 1. ad Popul. In eum ascendit alius alius, quoniam melonem discipulo reliquit. Cum hoc, inquit, cum diabolo pagani, & in contrariis domine hanc caput. Valde enim voluerit pater, & utrumque habet habet, & carnis membra. Tunc quoniam maxime hereditatem Eliam melonem suscepit. Et tunc dicitur Eliæ, & tunc Iesus Eliæ. & dicitur Eliæ. Vbi enim melonem totum vult aspergere assumptum Eliam, & transiit, vultus est in Eliam, ut nullus sciam, deosine vult aspergere. ut Eliam. Ne mirum, quod qui Christi passionem sustinet, sic idem, etiam cum illo, et vult aspergere Christi, idemque corpus illius.

§. XLIII.

Unanimitas in virtute inuincibilis, & triumphatrix.

Ad huc posuero, quod non dicitur David venisse ad castra cum exercitu suo, quomodo enim testatur 21. David autem venit in castra, & Absalon transiit Iordanem, ipse, & omnes viri Israël cum eo. Absalon cum exercitu suo transiit Iordanem, & David non dicitur venisse cum solo in castra. An quis sine exercitu, sine sociis venit. Absi, venit eundem David tamen cum sociis, & exercitu, sed in omni re ad eundem illi aduocati, & adiutori, ut quæ esset vultus solus David videretur in castra. Quod non parum culpam eius ostendit dicitur, vultus enim in virtutibus inuincibilis vult ostendit, & in hoc patet Hæc D. Cyrillus episcopus, 7. sententiarum Christi. Confessum ostendit in hoc confessione vultus inuincibilis, vultus ostendit Episcopi publici & comprouincialis aduocati sequitur fratrem inuincibilis est. Dum apud vultus vultus, vultus vultus, Ecclesia vultus Romana vultus est, &c. Dum sic vultus, dum vultus est, magna carum vultus vultus, & fortissimi.

Item. 9

Theophyl.

episcopi.

Cyprian.

Ad quamlibet caput impiarum, qui impio amicitia singulis. Habet enim hoc amicitia, ut faciat à quolibet ab his mores amici. Da amicitie temporali domus habi plura uou t. de Christo figu. lib. i. cap. a. pte. 2. §. 3.

§. XLVI.

Inequalitas fauorum erga subditos excusabiles facit eorum malitiam.

TRES aut quatuor erant fratres Dauidi consobrinorum fauoribus, nimirum Ioab, Abisai, Amasa, Amasa, et tres primi à parte Dauidis stabant, vnos Amasa rebellium pacem iurabatur, quoniam de capite erat. Dicit enim casus i. Amasam quousque constituit Absalon pro Ioab super exercitum. Et quia non minuer vnum Amasam fieri rebellium caput aduersus Dauidem Ioab & aliud magis mirandum, quod crediderit Amasa in tanto facinoroso, in seditione tantum aliquo modo excusabilis. Vnde exultare poterit si huius tantum Ait Absalonem in quatuor. 14. Erat tamen precatum Amasa aliquando excusabilis, ut quod Amasa erat cognatus Dauidis in eodem gradu, ut quod Ioab, Abisai, & Asael, & tamen Dauid beneuolentia vnius erat frater, & non legunt, quod aliquando modo beneuolentia Amasam am huc, dicit Asael fratrem suum. Magna erat Dauidis inaequalitas circa hos quatuor fratres, & consobrinorum suos, Ioab, Abisai, Asael multos sepe honorabat, Amasa penitus oblitiscitur, quo eius malitiam, cum & prodicionem facis aliquo modo excusabiles. Inaequalitas fauorum erga subditos, in pte a consobrinorum auctum malitiam facit. Hinc Iulianus athena vltima non excludit Ioabem à mystico, non eum excludit à fauoribus, imò, ut ait Ioan. 1. §. Communiuissa pacem, dicit Ioab. Cui Iude su frater: Cui non magis illius à tua mensa absterget: Rex illa Manabiam hominem vesta nupciali caritatem à coniugio daret, & legatem pedibus, ac manibus nuntio in temetipsum carcerem. Cur ò bona laici non similes facis athenis à mensa tua ludam: Cui manu illius peculium buccellie fauore daret: Canabes bonus Princeps ut detegantur fauore Iude prodicionem excusabilis faceret. Vi dicit D. Leo serm. 5. de Pass. Huius ne cuiusque causam aliqua praeberi assensu, nulla est regula dignitas. Non aliter datur bula à fauoribus Christi, ne vlla illi officiolum causa adit, qua aliquo modo tamen eius excusaretur. Nunquam eum inaequalitas omnia in fauoribus principis, non erat in subditis aam offensionem, qua illorum malignitas ac cultus.

CAPVT IX.

Exercitus aduersus Absalonem.

TEXTVS HISTORIA.

DAVID autem in urbe Manabiam firmatus ut consideraret eorum facinus datum, & populum, qui facinorosi, non danti operepretium muci se singula continere,

Beza Tom. F.

& obsequium aduersariorum expectare. Fand non susperebant rei, que ad tolerandam obsequium in cessare sunt, vel magnus erat aduersariorum momentum in illa atheni persequutione, qua miles vltro provocat, & ius ad aduersarios suos: ceteri enim in infirmis, & languere fortiter. Dimissis itaque infirmis copiis suis, & tertiam partem populi addi ripit Ioab. tertiam Absalonem, & tertiam aliam Ethai, qui erat à Geth, & Regem sibi amicum etiam in iudicia saquebatur. Propter hanc exercitus dimissionem, & partes singulis duobus assignatas, non leuissimum fuit Ioab principatus, quam ipsa iam dudum super omnem exercitum habebat. Imò prater partes tertie domum, omnes saltem etiam erat protoposuit, & omnia bellina pona alii metu geoburni. Voluit etiam Dauid grandem suam atheni iumentum, & postea virilis consensu descendere in certamen absoluit Regi dicit, & a tota cogniti in vltis pugna consistere atheni. Superstite enim, & atheni in urbe Rege, etiam vlti sol possent instaurari ad certamen, & in congressum redia maiorem vltis, maiori etiam atheni. Quod peruersus Dauid destina à coram, vniusque maxime imperat procedit nuntius duobus, atheni omni exercitu, ut si illic vlti in ipso consilio, vel in victoria, Absalonem salui consilietur. Semper enim bonus fa pacem atheni, etiam cum illius peccatorem agi.

MORALIA CIRCA
TEXTVM.

Vix ad bellum procedit, & Dauid cum suis agi de aduersarij salute statuenda: sic peccator sibi vltis, qui vlti in hostes affecti sunt atheni.

2. Regum 18. Igitur considerato Dauid populo suo constituit super eos tribunos, & centuriones, & dedit populi tertiam partem sub manu Ioab, & tertiam partem sub manu Abisai filij Saruie fratris Ioab, & tertiam partem sub manu Ethai, qui erat de Geth, dicitque Rex ad populum: Egrediar & ego vobiscum.

§. I.

Multa attendendum est consideratione in spirituali militia suscipienda.

Et si longa bellorum expectantia erat Dauid, tamen ubi ad certamen inferendum atheni dicit, nil in illo prius certum, quam atheni consideratio omnium, que in exercitu erant occellia, dicit etiam text. Igitur considerato Dauid populo suo, &c. Vltimam hanc optimi dicitis oblationem atheni, qua in militia spirituali ad bellum procedunt.

Beza Tom. F.

sum, Sanctorumque pro mendis hominibus, totum id collectum inuenitur in vna Maria. De qua merito dicam illud Iudith 14. *Fina mulier* *libera fuit confusio eius in domo Regis Nabuchodonosor* De qua etiam D. Fulgent. epist. 8. cap. 14. *Igitur, quid mirum si fidelium populus fecerit* *non peccat, non videt castitatem vixisse perfectam.* *Obseruamus vix mulier tanto agmine ductam, &* *iniferatam Dei populo reddidit libertatem.* Plaud, quod totus exercitus Angelorum, & Sanctorum omnium facere non potest, in euadenda hominem salute, id vna perfricit Maria, ut cuius valencia apud Deum maior illis omnibus sit.

§. VII.

Non regnum, sed pecuniarum est pro libito,
& appetitu proprio omnia moderari.

Si quando Drus dicitur vocatur Rex, in maxime in praefectum vocatur, cum dicitur. *Ad* *quis Rex est: Quid vobis vultis regem, hoc se-* *ram.* Quid magis regum? Volebat Drusus in certamen, sed audita suorum ratione, non ait, quod volo, quod cupido, faciam, sed quod vobis rectum videtur, hoc faciam. Merito Rex vocatur, qui hoc facit; pro, libito enim, & appetitu proprio velle omnia gubernare, non Regum est, sed peccatum. Platan. 18. *Item cum in honore esse, non vult regem, comparatur ei momentum insipiens, & simul scilicet est illi.* Non de omni homine dicitur, quod inuenit & similitudo fuerit, sed de homine, qui in honore, qui in sede est maiestas. Et cum magis homo in sede honore, & dignitate constitutus dicitur hominem assimilari? Facit hoc sedes honoris, & dignitatis, ut homo multa operetur pro solo libito, & appetitu voluntatis suae, in quo maxime creditur hominis peccatibus. Quod speculatur mouetur ingenium Iustin. Pueri. Max. D. Bernard. lib. 3. de consider. inquire. *Quomodo non inducitur in voluntatem, pro lege sui, & quae non est ad quae non appetitum pacis suae traheret, negligere rationem? Tu me miser Domine tuo, quia non loquor. Nec vix facere vult uicem meam? Quamquam non miris deus, quam elati animi est, veluti ratione expulsum, non pro rebus, sed pro libito agere: non induci ergo sed appetere. Quid iam bellum? Esi indignum cuique vixit ratione vivere ut prius, qui ut se rebus amicum tantum consuevit natura, bonis inuicem ferat? Sic dicitur etiam ratione appetitum fecit propriam tibi? Homini in honore esse, non antea; comparatur ei momentum insipientibus, & simul scilicet est illi.* Praeulium duxi reliquid decessere à teoro Doctore, qui in praedictissimus, & sanctissimus in eo maxime creditur peccatibus, & peccatibus similari peccatibus, si pro solo libito, & voluntatis suae appetitu ad opera feratur, quae non nisi de multa ratione, & consilio debentur locum prodire.

2. Reg. 18. Stetit ergo Rex iuxta portam, egrediebaturque populus per turmas suas: centeni, & milieni. Ex praecipit Rex Ioab, & Absisai, & Ethai, dicens: Seruate mi-

hi praerum Absalon. Et omnis populus audiebat praecipientem Regem cunctis principibus pro Absalon.

§. VIII.

Ubi iustitia, & pietas, mala non
perferantur.

Lugre minorum numero exercitum aduersus Absalonem remittens Drud, iam enim quasi certus de victoria praecipiebat suis duobus: *Seruate mihi praerum Absalonem.* Et tunc tunc certus erat de victoria, ut ageret de aduersarij seruanda salute? Abs Absol. queli. *Dauid erat* *certus de victoria suorum, quia Deus promiserat* *ei, quid serualet non in omnibus; tunc autem in* *uoluerat in male ad tempus, quae praecurrit, tam* *autem non esset cum effluuiis, cum delinqueret de* *peccato.* Vbi de lachryma, & penitencia, & dolore credebantur delinisse Dauidis peccatum, merito credunt non perferre iustitiam mala, quae in vici iustis peccatis ducere. Dan. 1. expugnata fuit Ierusalem à Nebuchodonosor, totumque eius populus captiuus delatus est Babilonem. Dum eorum captiui memorantur, sic ibi testis: *Fuerat ergo inter eos de filijs Iuda, Daniel, Anania, Misai, & Azarias.* Eodem hi sanctissimi etiam, omnique virtutum genere maxime ornati, & religiosus permittuntur à Deo in captiuitatem, & Babiloniam sententia &c. Et tunc, qui adeo iusti & sancti erant, esse permittuntur in captiuitatem Volebat Deus ostendere illum captiuitatem esse temporalem, & breui absolueram, ideo in illa posuit viros rutilos, & sanctos, qui testificarentur etiam creatorem, quia in Sindh, & nullis nequeunt mala ducere. Quod speculatur D. Ambros. lib. 1. de Jacob cap. 8. ait de illis: *Ideo in captiuitatem ducti sunt, ut populo & praesentia in captiuitate saluata, & item euadenda captiuitas offerret.* Quippe nec sancti & spiritus certam penam euadende captiuitatis praecedebant, quia mali necessitate durare in Sanctis. Vbi enim iustitia est, & virtus clarescit incipit, iam plantat prosperitas, & felicitas. Numer. 31. ait Moyses ad populum: *Armatis exercitibus viros ad praerum, quae passim virtutem Deum exponebat de Adadonem.* *Adde* *ut de singulis tribubus elegit vir, &c.* Nulle de singulis tribubus numerum complent duodecim milium. Et quomodo audiant duodecim milia hominum pugnae & exercitus Madian? Noue enim ingens lux etiam exercitum videri, & fugati fuit à Meridianis, quomodo nunc tam pauci aduersus illos stabunt? Anus in peccato erant lux etiam, & deo & debant; nunc peccato expurgati, & iustitiam induci uos timore casum, sed victoriam & eorum operant, quae nescit casum ducere in eis, in quibus iustitia est, & virtus clarescit. Pro quo Orig. homil. 1. in Numeri, ait: *Filij* *Israël dudum fecerunt milia fortia, & exercitus,* *qui praecurramus & deperimus Madian, & in omnes* *vici sunt, quomodo peccatum est in eo ipso.* *Nunc* *ergo collatos Adadianis, qui fecerunt milia* *generant, vixit vnus à de exercitum milibus, & vici,* *quid non in malitiam, nec in numerum milium* *viciat Israel, sed iustitia, & pietas est actus, quae*

solonia salute, dicens: *Servati mihi patres.* Et merced potest agere de eo sex-
 quis certis peti vultis. Vult enim eis-
 excidit eis, qui parentibus, & cognati-
 mi sunt. Sic movebat Caium Tiberius
 apud Iosephum lib. 18. Iudaeas. An-
 cap. 13. *Qui in consanguinitate sua pie-*
 tatem duntaxat vultu effugit. Hoc
 tam, & obsequium erat ipsis Gentilibus, vt
 vindicta, & ita proxima erat his, qui in-
 ter erant iniqui. Ille prodigum filius Luc. 15.
 tantum suam patrem a patre petiit, vt patri va-
 ceret. Quid tunc? *Chrysostomus omnibus ad-*
monuit filium patrem profectum est in regnum
quingum, & ibi dissipavit substantiam suam.
 Ecce sibi vt simul latus discalceus a patre, &
 supatio substantiae, & lethalis famis supplicium:
 inquit enim non venit supplicium in eos, qui
 iniqui sunt in parentem suum. Vt dicit Chrysost.
 1. *Qui conregant bona patris, & ab ipso len-*
te plus meriti, quam loqui, ut dicitur, non accipio pro-
missum si venderes servitum. Sic merced ad
 alem contrariam peruenit, qui parentem dubitans
 nisi in salute, qui vult in misericordia liberi generan-
 ti. Nunquam parentum obsequiis alium expedit
 suum, quam miserum feruorem, quam extre-
 mam crudelitatem. Aristobulus Iudaeorum Rex post
 peccatum patricium in totum incidit, quo
 exasperatus iam in mortis clamoribus apud
 Egepp. lib. 1. cap. 8. *Hand respondere morti*
mi in ceteris iniquitate. Nec enim Dei oculum
eam impij machinator sceleris praeferri poterat.
 Mortem flagitij vltio subiit, & iam digno inven-
 nit patricium prope. Mentior haec patrici-
 cidium, neque immolationem violati necessitudinem, et
 non simul eam iuxta sanguinem exuerat. Nisi vi-
 sionem meam cruciatibus, & lenia tibi demo-
 strationem iustaretur, quod me in tam nefarias ausum
 feci facere impia. His dictis suum imperij, ne
 me deducit. Sic certum venit supplicium his, qui
 consanguinitatis ius violant, & in cognatos sunt
 inique.

§. XII.

Parenti optimo vna filij vita sufficit.

Non civitatem restaurationem, non regni
 recuperationem, non rebellium spolia sibi
 peti David a multis, sed vnam filij peti sibi
 salutem. An enim: *Servati mihi puerum Absa-*
lonem. Expende illud, *servati mihi*, aliis enim alia
 seruentur, Davidi: utem patris optimo hoc suf-
 ficit, si ei seruentur filius. Et quando parenti op-
 timo non sufficit vna filij vita? Pater ille Euan-
 gelicus Luc. 15. prodigum filium, substantiae
 dissipatorem, reuerentem nudum excipit & gau-
 dio, & convivio, dicens: *Epulati sumus, & lau-*
deris oportebat, quia frater tuus hic mortuus erat,
revixit. Revixit equidem filius, sed non re-
 vixit substantia, non reuixerunt bona dissipata
 tantum ergo bonorum perditione cur gau-
 det pater de vno solo filio, & nudo recuperat
 totum bonum patri vna sufficit vna filij, in
 solo omnia sibi petabat manere integra. Vt
 dicit D. Chrysost. 1. *La filia est sub-*
stantia patris: & ideo nil pater perdit, si-
cutum recepit. Quidquid substantiae, quidquid
 bonum requiritur sibi hoc totum, hoc totum

bonus pater sibi habet in sola filij vita. Huc si ad-
 es, nihil sibi perdit, nihil sibi deficere putat, sed
 omnia esse sibi integra. Dicebat Iacob Genes. 45.
 post audiam Iosephi vnam & sufficit mihi, si ad-
 huc si ipse filius meus vivat, Cetera quae Lyppom.
 in Car. 16. dicitur: *Dicitur igitur Iacob: Iacob: Abundat*
sufficit mihi pro longis mei meritis consolationi, ex
omnibus, quia in hac vita deinceps desidero: gau-
diis meum ad a capio, quoniam filium meum Ioseph
adhuc vivat, si filius meus deinceps, si filius meus om-
nibus subesse sicut, & impetrat. Non regnum
 Iosephi tantum, non iumentis dicitur, non
 facultates eius bonum patrem implebant, sed
 vna filij vita. Si nudus ille, & omnibus vacuaret
 inueniens esset, dum tamen viveret, parenti pro
 omnibus aliis sufficeret.

§. XIII.

*In patris iudicio nihil est ad salutem
 non conducent.*

Vide vocem patris erga rebellem filium
Servati mihi puerum Absalonem. Nescit
 enim pater aliter pronuntiare, nescit pater dicere,
 nisi quae filio sint ad salutem. Illi quoniam, & lu-
 xurioso filio occurrit pater aliquando Luc. 15.
 Air enim text. *Vi dicitur idem pater ipse, & miseri-*
cordia meus est, & accipere: sedis super celum
eius, & iustitiae est eum, &c. Dixit autem pater
 ad servum suum: *Cui proferri stulam primum, &*
iudicium, &c. Non reiecit pater filium, sed admi-
 si, non nudum eius crimina coram aliis, sed
 operum, non in iura inuoluit, sed oculum dedit.
 Et aut pater non magis abiicit, idem filium Cur
 vel crimina consistenter illis verbis: *Pater in*
salutem, & eam se, non percutit aliquo verberet
Non iudicem, sed patrem agit, cuius est illi sola
praeferre, quae ad salutem conducat. An Divus
 Chrysost. 1. *Pater vult filio operum more rati-*
onem, dissimulat iudicium, quae magis vult implere
gratiam, & sinecquem cuius vertit in vnam,
qui redire cupit filium, non perire. Expende illud
Dissimulat iudicium, quae magis vult implere gra-
tiam, non dissimulat iudicem, vt implet ty-
annum, non iudicis cognitionem excutit, vt
inaudirem, & sine legum testibus damnet,
quod tyrannicum esset, sed vt patrem agat vel
concordia, & in excusabili paterna. A iudicis sen-
tentia abstinere, vt veniam praestet velut pater, non
vt damnatum inferat, quod minime iudex posset
praestare. Tyrannissimus ille Herodes in reorum
 filioque causis, se patrem prolebat, non vt
 eis parere, sed vt eos terroret, & celerem inexpe-
 ctatis potentibus circumstantis damnet. De
 quo multa, & polstra Egeppus lib. 1. cap. 4.
 & tandem ait: *Scena enim non sicut erat, non i-*
udicij disciplina condempnare abstinere, condempnare
sua iusta, sed iudicij sola natura privilegio, quod
ad salutem magis, quoniam ad periculum detrahere
solent. Sic errarent, qui privilegio paterni
 soli abutentes ea incommoda filio
 inferrent, quae nullo modo
 etiam severissimus iudex
 inferre valeat.

***

CAPIT

CAPVT X. & vlt.

Abſalonis ruina.

TEXTVS HİSTORIA.

MENſi itaque Dauid exercitus in campum, ad locum peruenit Ephraim cum antiquis gentibus, quos nominatim, ſequens daretur, in hostem parauit cum, omnem exercitum decemum regumque. Etiam Abſalon exercitus imperio amicus, ſed caſu inimicus, vnde congreſſum habita occiderunt eorum viginti milia. Cum enim Iſraelitæ Dauidi armis imperio ſequi non poſſent, in fugam ceſſit, quod quicunque ſperit uadendi vocabat, eodem ſe ſubiit. Ergo & in ſalutem ſolam conſilio ſeruantibus, & in itinere viamque adhibebant ſe, ne perſequenti hoſtis gladio ſuſciperentur, & ex caſu deſumpſerunt, & alij ab alij oppreſſi ſuſcepſerunt, ſequere factum eſt, et multis plures ſiluiſus conſumpſit, quales gladio emiſſer. Interca eſt plurimus vni Abſalon peribatur. hi veniunt ne eſperare, conſenſu milia regis, & ſiſto caſu ſignificat. Cumque per agitationem ventis lacum capellorum, alperet, ibi omnes perueniunt, tam inopinate impetum, inueniunt ſuſpenſi. Impetum vultu & ſuſpenſus miles gregatim, nec viſus eſt ſiluiſus Regis, hoſtilis exercitus principum ex arbore depulſum comprehendere, veniunt ne elaberent, vel tantum ſpolum in leuiſſis principibus milia referunt. Ergo adiutor ad Ioub, locatus linens ſuſpendium natat, acceptum a bullo quatuor in proſtratu, ſi & ſe conſecutus in erant. Sed qui mercede rueret miles in interitum cum, cuius ſaltem ſeu huc tantum Regis precepto poſſet tamen Aulicus Ioub accepto inibi ſpallis iſraelitum uiam in diuis ſiſto huc in erant, uocant ſigni decem, hi ſtrages corporis ab inſitu in erant deuenit, nihil factum Ioubi cadaver. Tandem in proſtratum voraginem precipiti in, taliterque oppreſſum lapide, et violenter paritade parit a Diſtege dilataſe. Hec Ioubi miſer, imperij ſolara ſalia breuiter!

PARS MORALIS

CIRCITERIUM.

MENſi, ut Theodor. rebellis Abſalon ſuſcipit huc, iactandiſſimum viciſſim ſpectaculum, & omnia adminiſtro praeterea inſani oſtendens ſententiam.

2. Regum 18. Itaque egreſſus eſt populus in campum contra Iſrael, & factum eſt praelium in ſalutem Ephraim. Et caſus eſt ibi populus Iſrael ab exercitu Dauid, facta-

que eſt plaga magna in die illa viginti milium. Fuit autem ibi praelium diſperſum ſuper faciem omnis terrae, & multo plures erant, quos ſalutem conſumpſerat de populo, quam hi, quos vorauerat gladius in die illa.

S. I.

*Uictoria non peres enim, qui valentiores,
& numerofiores exercitus habet,
ſed prius enim, qui habet
ſibi Deum.*

Conſertis maxibus vicinij Abſalonis exercitus numerofiffimus, die meo tenet. Caſus eſt ibi populus Iſrael, &c. ab exercitu Dauid, facta eſt plaga magna in die illa viginti milium. Longe minus exercitus & validiorum, & minus oſtens perſeſſus, nec tamen, licet etiam Dauid habebat pauciores milites, habebat ſecum Deum ſibi propitium. Victoria autem non eſt acedum, qui validiores, numerofiores & exercitus habet, ſed illi qui pro ſe habent Deum. Abſa Salomonis nepos a Parale, p. ingentis leuobis nil exercitus vallum vadique, ut facile poſſet diſcepi, huius vocis adhibemus eſt adhibemus cum iam ſuperiore habet, conſeque, ſicem ſibi quicquid Dei erat, addeſſe. Quid tunc? At vix. Perceſſi ergo in Abſa, & populus cum plaga magna, & exercitus valentior & Iſrael quoque milia quatuor ſeruat. Hec illiſſima ſunt ſig. Iſrael tempore illa; & viderentur ſig. & ſeruat ſig. Iſrael, & quod ſeruat in Diſtege Mith, & valida Iſrael & conſeque, pauci atque de Iuda praenſerunt, & quicquid milia formis morum perueniunt. At ex eo parum cum? Huius pro ſe Deum, cuius nuntiantur auxilio. At Theodor. hi: Iudaei quidem exercitus, & diſtege decem milia, qui vix ſeruat, & diſtege auxilium implorant. Deum autem ad belli auxilium vocant hoſtem audientem exercitus in honorem, & exercitus auſpiciis emari, & caſa ſunt quoque ſeruat milia ex ſeruat. Diſtege ſeruat ſeruat. At quatuor ſig. Iſrael, quod ſeruat in Diſtege &c. Non quod prius, non quod validiores eſſent, tunc enim numero longe inferiorum, ſed habebat pro ſe Deum, in quem ſperabant, & huc ſunt cum caſa victoria. Non aliter Aſa a. Parale, 4. necesse milia milia produm in exercitus aduenit. At beſt quod cum decem exercitus nullibus venebat. Quibz rursus Aſa Decem ne amno tantum vobis in multitudine bellum? Unde ait tenet: Iuocant Aſa Deum, &c. ut. Deum cum eſt apud te & diſtege, vix in pacem auxilium, &c. Exercitus itaque Deum, & diſtege, & Aſa, &c. Ecce tunc decem exercitus milia vicinij ſeruat, & viderentur exercitus Aſa, qui cum exercitus milia perſequebatur, & perſequebatur. De quo poſt huc ait Egeſſus lib. 1. cap. 6. v. 1. & Aſa prius: ſed poſt in quatuor diſtege ſeruat, quod numero ſeruat inferiorum, decem. Mith in-
creſce

§. VI.

Vel insensibilia amantur in impiis.

Militem impius exultans! Absalon te bovis
brachia tenet, ac supplicium, quippe
Cane sagittis suis multo saevius exultans
querens, & non parum, adhaesit capiti tuo quer-
ens, decet. Conturbante molles manus à subo Re-
gis, sed te bove insensibile non petis et exultas
impium, in hoc brachio tui investitur tenuis, ut
pauca laceret. Ad haec pulchre D. Chrysothom.
homil. de Absalone: *Sicque non feci fugi-
um Regem, ac de facili, non respici parum idcirco
fugit, inquam, ut quicunque in te nulla te merer
respici te speret ab ipsa natura pugnat, &c.* O ne-
fandam mercedem parricida! *Insensibilem patrem non
pugnanti gladio, non hostile manu, non inola-
ntis ictu de ferulo; sed vindicantem ligna, arbor
virescentem, ramis deferentem. Sic dissimulantibus
hominibus, amantibus lignis, & ipsa et mea
insensibilia, ut preda, & primum impio. Iona-
tas à Daa superius cap. i. Ingressus est namus, et
navicula in Tharsis. Et facta est in impiis ma-
gana navi, & davis percussit, & cetera, nec
tempestas, nec ventus cedebat, donec Iona ma-
ritus vendit. Cuius in Arc Claudian. Mamertus in
eum. Contra Poeta vane:*

*Quamvis enim quoniam Domini natura et bellum
Cognoscunt, innox, per se quasi insensata, utam
Fera, rem, & cetera fugam amant, & vado
Insensibilia quidem Deo finium munus,
illiusque vincunt, & decemant traditura suppli-
cio. Quando enim non armamentis insensibilia in
Deo Iunoni? Vbi laetis concitantes bellum
Mach et y. Etiam velanti amplius excessum est in davis
parit à Javoni ipsam ad desum, & tota nava
est, & petra fissura decet. Et quod spectat illa
insensibilia et cetera. An D. Zeno terra, de
Abraham: *Ad cuius venientiam adfuerunt me-
ritanda in me adfuerunt me meriti, & Dei in-
venit primum proda natura, quam intelligit populus
Iudeorum. Quippe promptissima sunt vel et
sententia insensibilia vel Deo sententia illas in-
venit, quas videretur festinant. Cuius tibi homo
impie, dicit et non tunc cernit et ut ignorem humi-
nes, aut dissimulat, ut me insensibilia esse sentis,
nec de potentia impotentem, quin vel liquor vel la-
pide in te exurgit. Ne iuram sic ubi per rec-
tos Iudaeos tremit.**

§. VII.

Criminosi in annis veterascuntia hominem
in penam praecipitant.

Aterius sui facinus fugiens Absalon qui cui si
maledixit, dicit enim: *Absalon, ut accideret
Absalon servus David sedens mala, tanquam in-
gressus fuisset multo saevius exultans querens,
&c.* Absalon à suis deservens, & iam perditionem
praesentem ut suum ostendit hinc servus David pa-
teris fuit, illud considerans quicquid. Et utrum
illatum parum eligeret à Noane suis licet ad
servos patris sui, quam à d. quicquid. Ille tunc
prodigium filius Lue 17. *Inter quos erat, cu-
piens laudari de aliquibus in se reuerens dicebat*

Barlaam Tim. P.

*Quam mercedem tu davis patri meo abundanti Lue 17.
pauca, et in his sumis peris, Sargum, & ibi, &c.
Quicquid enim blaque decretis amittit, & Ge-
tem serventem parit sui erubescit. Cuius ita vult
Absalon non magis à queratibus fugit, & de se-
vit perit cui consensit? Cui vult fugit pater-
nos seruos, & de te quicquid tradit à Iouerata in
dno melius mactantem pater, unde praecipitabat
in supplicium. Pulchre et D. Chrysothomus
homil. de Absalone: *Parricida nec rationis frui-
gatur, incommensurabili na dixerunt. Obedia-
tur in penam, in supplicium legatur. Poterat vel
patris expectantia patrem mactante, & de eius
lenitiae misericordiam expellere, sed obdura-
tione malitia vel illius in supplicium cogebat,
& praecipitabat, sic fecit ut à patris servit do-
lueret, & ad quicquid consuegeret, cuius bra-
chii illegetis perierit. Dicitur quondam in davis
pateris macti, nec davis à d. macti, vi id na-
turalis provisionis tradidit et hostibus inveni-
ent. Ingressum tunc ego illi facit macti iter, &
quod macti in macti, in Exod. 14. Persequensque**

*Exod. 14. Persequensque
Egypti sagittis suis perit, & in macti equitibus
Pharaonis davis tunc, & quicquid per mactum na-
re. Quilibet insensibilem tunc? Cui magis à macti
Egypti ad tunc macti tunc non tunc equitibus
Cui non fugit magis à macti, quod d. d. se
ostendit suavitatis. Ille licet à quicquid anqui-
illud peccata in insensibilem Pharaonis pateris, &
invenit in Egyptum animi quicquid age-
bant, vi macti tunc curreret in ruinam sui in-
An Ezech. Emisit in car. Lypom. Puga ele-
antem, macti stendebat, davis aqua, davis
quidem, sed quasi frons caritatis. Ac populi qui-
di in davis si quibet, Pharaonis tunc davis tunc
fuit ad davis in davis, & terram pateris tunc
davis plagas, perit fructus emigra. Nuncius
sanguis, in que macti insensibilem tunc davis
tunc, & vi Pharaonis macti tunc, quod per-
ierit, cetera erat tunc tunc davis insensibilem
quo in illo magis vultum erat insensibilem
co hominem in que agnoscit, vi curreret à d.
invenit ruinam. Vi quicquid caritatis ab inno-
centis peccata fuit, à quibus sunt praecipitabat, ne
pauca effugit.*

§. VIII.

Quae insensibilia sunt creatura, exitiales sunt
impia.

In arbore invenit Absalon ruinam suam, ut
tunc Absalon caput suum quicquid, & ille insen-
so, &c. Quis tunc licet pateris à D. Chrysothom.
homil. de Absalone: *Parum propter finem ad
arborem, cui est traditur insensibilem tunc obligatur
lignis, translati quicquid vultum, Equidem à d.
arbore caput Absalon tunc, quando tunc
mundus à d. arbore tunc vultum. Absalon tunc
macti Absalon, & felicitas davis tunc tunc tunc
tunc. Sic tunc tunc tunc tunc, tunc tunc tunc
impie. Et Egypti, & macti tunc tunc tunc
tunc Exod. 14. sed: *Barlaam fuit aqua, & pateris**

*in macti tunc, & tunc tunc tunc tunc Pharaonis,
qui quicquid tunc tunc tunc tunc tunc tunc
que quicquid tunc tunc tunc tunc tunc tunc
quidam superius ex tunc. Pateris tunc tunc tunc
tunc per mactum tunc tunc, &c. Eccentis aqua
macti vi si tunc tunc tunc, in pateris Egypti
V. 2. Pulchre*

Polat' ad hanc D. Milt. in Palm. 44. *Pro* factus
solus Reliquorum, in parca custodi imperium.
Cum amittat illis formam, mors solida vnde,
adus resusa ipsa illa, quae constituant, abstergent.
Ad illi ipseque a natura facti est, hic per na-
turam suam punit. Ad illi in morte et effugium,
quod est in morte ipsi. Hanc salus facillima est, ha-
nam non perire ipsi. Quod pulcherrimum! Sic facit
pili effugium creaturæ erga hostes, & salutis
inimicos. Babylonis a finitima incursu à metuit
Negi habebat Inus etiam castissimos pueri
Hebræi. Tunc ut Dan. 3. Erupit, & incedit
quoniam reperiuntur formam de Chaldeis, Angeli
autem Domini deservit eam. Accurrit, & super
eius se format. Sic & facti mediam formam, quod
in morte terri. Igne, qui emittit circumstantes
Chaldei, in morte peris Hebræi. Vi dicit
D. Milt. super: Certe, hanc formam, quae
pauca mactant, adiuuat. Illi enim a natura
ipsum imperium, hic accipit ignis mactant,
Ipsi in morte, hanc formam suam, quoniam pro di-
miserunt mactant, & deservit si mactant, nec
dignum. Nam quod ipse, mactant erga nos, ignis ipse,
quod vult, & quod in morte ipse in hoc esse, quod nos
est. Cui dicit hoc, ut ipse homines, quod mactant
mactant ipse est cunctis creaturis, ex quibus iustis
pauca salus.

§. IX.

*Impi' eò deuitare solent, res vel facillè,
& promptum remedium accipere
velut sed attentis habeant.*

EA calamitas tendit Abalonem, à qua facillè
capillos expedit, dicitur autem. Abalonem au-
tem quærit, & illa saluti ipsi vult eum, &
tamen, autem, cui oscedit, pertranseat. Multis
pertranseat, & Abalonem suspensum nunguntur
tamen liberat, & solus habebat, quibus facillè
posset liberari, ut tamen epula dicitur per saluare
obstantia. Cui mactant non magis clamas, vi inde
mactant, & secuta ad patrem: Cui saluam man-
bus rurs non te expedit, vel capillorum nodos
exsoluam, vel capillos laudam, vel aduocem
frangere. Multis equidem etiam miser in prom-
ptu effugit, sed si Deus illum aduocem habuit, vi
nec de facili remedio sumendo in tantis angustis
constitutus cognatur. An ibi Abul. quærit. 12.
Abalonem mactant acciderant: & quibus videbatur
posset liberari, posset Deus vultus ipsi perdere. Abul.
pertranseat eorum, ne in ingressu saluare quæ-
rit, vi dicitur ipsi, & dicitur pertranseat mactant, &
aliqui sunt capilli rurs, potest ipsi autem mactant
soluere illas, & fugit. Ex quo dicit quod mactant
perdon potest in palmis computare, vel siue habet
ben gladiam, potest mactant in morte aduocem
soluere, vel rursus, sed nihil horum fecit, ut quod
Dei habebat exosum Abalonem, & vultus eum
redderet a manu hostium. Ecce tibi quod effugit
vult miser, & quam facillè, & quam prompta
ut in eam Dei discessum inueniret, vi habent hoc
prompta amentia, ad nullum mactant adhibuit.
Hec quibus accidit hanc a mactant impet, qui in vlti-
mo constituit discidium, dubitans de tempore,
& remedia inuita saluare, nulla mactant remedia
ad perditionem currunt. Hoc deperit Spiritus

Sanctus Prophan. 19. inuenit: *Piger abalonem*
mactant suum se hanc, & quæ ad hanc apph-
cat. Ecce accella, siue illa plena dicitur, & pro-
xima ad hanc pign homini, vi in illa habere ipsa
mactant (ille autem ad hanc quicquam applicet,
perit sane. Vi dicit in Cætera. *Piger est* mactant
vult mactant, vi ipsi vult accipit, & mactant
audet eum vult mactant mactant ad hanc. Quod
hoc iudicet: Et vult mactant est, quod perita
hanc dicitur solam animi caritas, qua ha-
beret impet nulli remedia in manu, & longum
tempore spem, tamen vult hanc applicat in
perditionem adu. Sapienter de hoc etiam dicit
Ecce saluare cap. 3. *Est et vult mactant, quod*
vult sub sole, & quod mactant vult mactant.
Per cui di dicit Deus dicitur: *se hanc mactant, & mactant*
mactant: & dicit dicit mactant se hanc mactant, & mactant
dicitur: & mactant in mactant Deus, vi mactant
dicitur ad hanc. Hec quoniam vult mactant abundat,
& dicitur mactant dicitur in mactant sua,
& saluare remedia perit in manu, nec tamen
facillitatem accipit ex Deus efficiat vult
illis. Sed vult, & suspens inter remedia mille
pergit ad facillitatem. Quoniam tamen vult Ec-
ce saluare cap. 3. *Quæ applicat: epulam*
mactant mactant: & quod mactant hanc dicitur
dicitur: & dicit mactant hanc, & quæ dicitur: sic
quæ applicat mactant. Dicitur: Vi epula mactant, & mactant
mactant mactant mactant, hanc vult mactant il-
lectum, & mactant solus remedia saluare mactant
mactant sine vult mactant. Ne quæ eundem mactant
aliquid à dicitur mactant, nec mactant mactant fac-
ciet, tamen licet, & facillè illi fac.

§. X.

*Ea habetur reuerentia miser Principibus,
qua certius perant.*

Implicitum arbori videt Abalonem Damid
ferunt, & tamen accipit ipse, vi horum. Dicit
enim: *Plas vult in hoc quærit, & mactant mactant*
dicitur: Vi dicit Abalonem pro dicitur de quærit, & dicitur.
Vult, & mactant, mactant principem de implicitum,
& mactant mactant de quærit, & dicitur hanc mactant
dicitur dicitur, & dicit mactant mactant. Cui
non magis ipse liberat à tanta perna mactant
saluare: Nonne mactant illud in mactant: Ser-
uat mactant mactant Abalonem. Cui ergo idem
facillè posset, non quæ accipit pendit, vi mactant
illum: Abul. quærit 12. ibi. *Quæ hanc mactant*
mactant mactant mactant Abalonem, qui
erat filius Regis, & mactant dicit, quod mactant
mactant mactant mactant mactant mactant ipse vult
mactant, mactant mactant mactant mactant ipse vult
mactant, mactant mactant. Ecce tibi ob mactant principis
reuerentiam, ne mactant mactant mactant mactant
mactant suam, non audet mactant eum à mactant mactant
si suspensio hanc, sed magis illum prode-
re reliquit, dum vocat Iosabem. Proli mactant
mactant mactant reuerentiam erga Abalonem!
Sunt verè in hoc principes infelices, quoniam
saluare, & vult à nemine ob mactant reuerentiam
mactant. Videntur seipsum in mactant mactant,
in idem mactant mactant mactant mactant, &
mactant à suis perit, nec vult mactant mactant
mactant, & de hoc aliquid dicitur. Hanc
dicitur Spiritus dicitur Ecce saluare cap. 3. *Ne*
mactant mactant mactant mactant: Et quod mactant
mactant

iniquissimum est, quod tenentibus observande premeatur, ubi etiam est contraria. Et Absalonis principum mundulium vicium est, velle magis reverentiam suam colli, quam salutem, quam vitam, imo æternam vitam. Vel agnoscere, ubi non tam reverentiam, quam salutem intendit. Princeps ille Naaman leprosus, ubi desiderat in Propheta Elisei suæ reverentiam cultum, non salutem, & validiorem propinæ salutis. Quid tunc? Aut 4. Reg. 4. Accersimus ad nos servum suum, & locuti sumus ei. *Paucis, si rem grandem duxisti tibi Propheta, tunc facere debueras, quare magis, quia nunc dicit tibi, Levare, & mandabimus?* Descendit & loquitur in Jordanem septem vicibus sermonem suum. *Deus & resurrexit isti mortui.* hoc. Item Princeps contra Prophetam, eundem committere servum eius, & intusculum eras in se opponere, & illum coegere, ut sibi, & Prophete obtemperet. Et unde hoc eundem boni servus? Cur non magis reverentiam debere meminerant? Res erat salutis, quæ magis attendenda erat & sapiente Principe, quàm tantum illa mundulium reverentia. Aut D. Cyr. Alex. lib. 6. in Ioan. cap. 4. Absalonem autem cum indignatione suam admonuerunt, ut Prophetam verbum obtemperaret, quamvis de illa non aspernamur suspitionem redditum est, & scriptum in Jordanem locum suum Prophetam verbum curat est. Etiam istam, & diligenter, & sapientem de sibi negare reverentiam reverentiam servum, & facient, ut obtemperet Prophetæ, in quo dicitur Iam elias. Proh quædam felix Principis confilium in eo, quod servum, & ministrum eius non tantum reverentiam, quàm salutem intendat.

Cyrl. Alex.

§. XI.

Vera hominis fortitudo in repellenda bonis temporalibus.

Non gregarium militem, sed strenuissimum, & maximè fortem esse dixerim fuisse eum, qui nunciebat Absalonis pendente in quercu. Simul enim dicebat Ioab: Si appropinquas manibus meis mille argeatias, nequaquam militarem maxime meum in silvum Regis. Fortis equidem miles erat, qui Principem aduersarij caueret, ad id iussus erat, ut eiut ruinam, & ei dem videret. Sed fortior, qui, ut illum offenderet, tam ingenium etiamque committeret dimittere. Et tunc militum fortis te oblectat, tunc maxime repugnare triumphat, cum sic contemnere bona hec temporalia. Ve silivum Dei fortissimum, & valentissimum ostendat Populus de specore Leuiticum locutus est Ioab cap. 40. *Namquid illud est quasi tu, aut ligabit eum auribus tuis? Non quilibet cum fortissimum habebat, qui illud bellice ad id immanem, qui vel acutissimas in superiores facit. Et tamen sunt, qui hoc faciunt, qui fortissimum sui videntur, & illudam Leuiticum. Sed quibus tenet? Vno contempit bonorum temporalium. Aut D. Athanasius serm. de Pass. & cruce, circa hunc. *Domine, si quis serpente, & inferno demittitur isti, prosequiturque mortis imperio amens resurgit, non enim deinde diaboli aduersus nos insurgit. Cecidit enim & plani nam super pilares, & venter promissus, resurrexit in domino, & demittit dixerunt aspernare diuina corporales. Planè ex quo Domine**

Ioab.

Athanas.

docuit homines, diuitias contempere aspernam, sic eos fortes efficit, ut contra illa antiquis ille despens, & immortis bonis, & illis appareat, & confutetur. *Nam equidem de bonis temporalibus contempit accretis homini fortissimum, ut infirmitas eo certat maior, quo quis his bonis temporalibus afficitur.* Matth. 16. Dominus passus est calicem translationem deprecari, & dedit illa verbi. Spiritus quidem promptus est, & tamen autem infirmus, quibus aliquem infirmitatem in carne sua promissus erat, & in quo potens ostendit illa caro Christi infirma? Nonne in subleuatis sacramentis aua sunt? Et in equidem validissima ad tormenta sustinenda, nullique oppressa fuisset, nisi validissimè. In eo le ostendebat infirmam, quod aliquam sanctissimum, & delectissimum amore tenebant presentia feruore. Aut D. Chrysostomus apud Theodot. Dialog. 4. Impugnabile, variis finit: *Quomodo erge dicit: Si Christus, possibile est, transire a mortalitate? Offendit humana natura infirmitatem, & de premissis cito abruptis natebat, sed recedebat, & regnabat.* *Sabari propter presentia vita amorem illi a Deo ab iura saluam. In eo carnis infirmitatem & debilitatem Domini ostendebat, quod hanc licet sanctissimum, tamen circa hanc temporalem vitam effecit erat. Ve patet, quidem venit de humana infirmitate, quod illa bonis infirma, & cadens heret.*

Matth. 16.

Chrys.

2. Regum 18. Ait Ioab: Non sicut tu vis, sed aggrediar eum coram te. Tulit ego tres lanceas in manu sua, & infixit eas in corde Absalonis: cumque adhuc palpitaret hærens in quercu: eucurrerunt decem iuvenes armigeri Ioab, & percutientes interfecerunt eum. Cecidit autem Ioab bucina, & retinuit populum, ne persequeretur fugientem Israël. Et tulerunt Absalon, & protulerunt eum in Elyon, &c.

§. XII.

Vna Dei radius cordi affligens hominem, cum excitat in salutem.

Non parvo temporis spatio prædentem Absalonem transiit Ioab cubus, & elapsi eunt. Tuli ergo tres lanceas in manu sua, & infixit eas in corde Absalonis. Absce adolescens tamdiu quereat darent nec eorum fecit saluti, sine penam memorat, sue patris fœtus miserabilem fœdum, siue Iobbo proponit amicitiam, siue Deum obsecrans, si de manu, & amicitia expectabat lancea transigi. Et cur miser sit de laqueo populi? Cur non magis obsecrans de Deo, & petem? Cur non vacillaret per res apud Iobbo paritui? Fuit enim Luc. 1. filius perditionis, qui & quercubus edurebat, cupiens

mallicordiam liberat. etiam quoniam, spe-
ciali, quod non possint omnia eliminare. Item
quod subhi. Ruffinus quasi Dei nie: Ideo fudi
peritiam utire munda diligenter, quibus et uere
de peccati in sapientia, si ad ea fudi, ut nec om-
nia indicantibus possit absolvere. Deinde quidem si
tunc mallicordiam perfectio, quin omnia conde-
nare possit.

§. XIV.

Potentia virtus maximè ex longanimitate
claret.

Dicitur in obitu teus noster: Nos feci tuum,
sed appropinquasti tui cum cum i. dei. in Hebraeo
tueni la gaudere iuxta. Non feci sapientie cum
tu, quia verba non sunt potentis virtutis, sed im-
potentia iuxta de impotentia, quia neclo in omni-
um vultu vultu de deo vultu vultu. Ne mireris quod
vel in te iuxta non scribitur in memoria locum
Danieli, fortitudinis iuxta potentiaque laudanda
vultu maxime de laudantia in expellendo
sunt. De quo agens D. Hilarius in Psal. 44. 26.
de Deo: Qui contra nos non ducant impio iuxta
vultu potentia, dei. Sed dissimulat, et differt,
et per nos solum ducant vultu expellat
dei. Hoc in Deo precipuum, hoc in potentia lau-
danda; nec celus seque, quia potent est, non
vultu sed deus, quia vultu iuxta, non ducant eum
tempore, quia sapientia iuxta, non hominum sapientia
fieri, quia vultu iuxta, non vultu in actus fieri, et dei vultu
vultu, quia vultu iuxta, sed vultu vultu iuxta, qui
differt eum, sed miserantem eum, qui Rex eum, sed
differt eum, sed, qui Deus eum. Hic Hilarius,
quasi vellet laudantia vultu non fecit laudan-
dum Deum ex cu ratione aude, vultu ammiran-
tate, quia expedita punitio, nec illis huius in-
fent vultu dei. Inde, inde potentia diuine vir-
tutis maxime ducit, quod non fecit potentia, sed
diffimulat, sed expedit in tempora longe. An-
d.

Paulus id Rom. cap. 9. Dicit enim Scriptura
Pharaonem Regem Aegypti excedere in terram
fructus in se vitantem mare. Et quomodo vitans
Dei, et fornicum, et potestatem Dei offendit
in Pharaone? Nonne clarè offendit in ter-
ra inagni operibus à Deo factis in illum? Nonne
offendit in plagis illis Pharaon illarum, quibus
communi Deo oscebat? Certe etiam paren-
tis offensam fecit virtutis, et potestatem Dei
in Pharaone, cum Deus non fallaciam illam opor-
tuerit, et fundere perire, sed inagni longa-
nitate expectavit, & in longa tempora distin-
xit punitionem. An id Offensum. De cuius
cogitatione ait, & omnia mactant. Quia in
non obsequies, et non ad hoc gaudium Dei esse
habent? Dicit enim, in hunc finem permisi
te, ut non appareat longanimitas. Quippe cele-
rum, & blasphemum Pharaonem in perniciem
eius in regno, & delictis percutere, ut sic virtus
potestatis Dei maxime offenderetur, nempe
longanimitas eius. Inde cum sole Deus
ostendit maxime potentiam, quod
confutet in an inferendum,
ne statim in effectum
procedat.

6. XV.

*Impiorum perditio risum facit, & bonū,
& dylculū.*

[illegible]

§. XVI.

Qui communicatur rura : obstringit, pun-
quam non dat penas Deo.

Infectum Abalonem conuenire in profundam salutem totius, ibique lapidibus operantur cecidit, dicens terram. *Et uiderunt Abalonem, & prostratum eum in fatis, in sinum grandis, & conuerterunt super eum accitum lapidum magnorumque.* Quid notant Lyta ait: Hoc significat fiduciam huius Deici. ubi praecipuus filius contraxit se puerum a populo lapidari, significauit Lyram in lapidibus munitis super Abalonem cecidit, ad legem Deuteronomij respicietur, quae docebat filium arcum, & conuertitur a populo lapidandum. Et tunc necessum fuit ad praedictam legem recurrere, ut puerulum tam opertum lapide. Praedictum est & Deo iura legem dicit lapidum accitum supra praedictum, ut ostenderetur, nunquam non Deo parum dare, qui consanguinitate nunc significat. Archus enim Theobis Imperator, pud Iosephum lib. ii. cap. 3. *Qui in consanguinitate nunc po-*

his effluviis, augustinus putaretur. Venit enim hoc de per hanc viam, quod ea opera facit, quae divinae manum, et exultantem se indignant. De filiis Seth locutus verus cap. 6. Genes. inquit: *Peccante filio Dei filius hominum, sic de qui à terra dicuntur filij Dei, notitiam fuisse homines Seth filij.* Quando ergo eorum pater bonus iustificatus, cor filij Dei dicuntur: Quibus debeatur ubi peccantia Sethi membra, qui in illis effluviis vitiis, sic et ad suos derivant filios, ut non item ipsi à patre hominum, quales à patre Deo condescenderent caute. Non sic in Cain filius, qui semper ostendebatur filij esse hominum in semine. *Abel. Sed. ut. 6. Deus et Adam suscipit liberos Calum, et Sethi regem in se singulis naturae deditur. Cuius quoniam pater nam dextram facit in sanguine cura purgasset, levem remissio adiudicatur, pater eadem ipse pateris de caelestis exortu. Nihil utiam profectum in morte viciis succedent. Sethi vero cum Deum laudaret, rem sua vitiis remiserit, et ad Abelam maribus accideret, hic vitiis praemissus est, ut filij Dei filij viderentur, et quae naturae superbiae appellat, dignitatem praedicant. Particula Cuius nulli accesserunt filij, qui pateris inhemerent, et naturalitatem non praedicant, nec vitiis ab illo opera manum, qui non elegerunt manu eius lumen, et languorem Sethi autem vitiis hoc daturum est, quod eius filij non tam hominis, quibus Dei credentibus filij, quod etiam opera manum ostentarent divinum, quo maxime, cum descenderet peccantia, et dignitas.*

§. XXII

In operibus maxime solet representari operantis virtute.

MANUS sine vocabulo in scriptis Absalonis à se excelsimius, et ex eo: *textus. Pater autem naturalis nomine suo, et appellatur Absalon.* Et quidem à meo Absolenti, quid potest representari autem virtuti sine re? Solent duci in hominum laudem credi representare eorum recte gesta, virtutis, triumphos. Si Absalonis vitiis eximius, nullum eius gestum innocentis indigne, ceteris erant occupati in capillosum cultro, in humosum eius ostentatione, in curandis manibus. In huius ergo manu pervenit factum est, ut solus sine re appareat titulus. Habere solam pulchri aspectus imaginem, vi maxime Absalonis. *Lysa, Hago Cambol.* Et cor sole ubi imago? A manu formosum ubi clivus esset, quibus pictura, de imago. In operibus enim maxime elatet operantis virtus. Continuatur hoc, qui operum naturae Principibus extollunt, cunctisque magnilibus titulis erigunt. Hec quancorum embeccurum Ponticum in titulos ubi vocare possent puer bene curas manum, comitum cultum? Planè ut hoc in manus potest fuit, sic ab eis soli itali sine re potest fuisse. De lehi meo ingens Eucharistia opus facturo locutus Marth. cap. 16. Inquit: *Accipit. Resum panem, et benedixit, et fregit, deditque discipulis suis, et ait: Accipite, et comedite: Hic est corpus meum. Non iussit, ut illi panem de mensa acciperent, sed ut magis ipse acciperet manibus suis panem, quod, ut maxime ne-*

cessarium, sic expressum est in Canone Missae, ubi ait: *Qui prae se quam pariter, autem panem et sanctum ac venerabilem munus suum, sic. Et cor necessum fuit, ut sanctus ipse manibus suis potest potestandum acciperet.* Vi credentibus opus illud Eucharistiam non in specie, et figura, et quod procedebat à manibus lehi, quibus in veritate, et substantia debetur respondere opus ipsum. Vi meritis dicit D. Cyprianus, *sec. de coram Domini. Panis isti, quem Domini per-*

*rigit, non figit, sed natura materialis omnipotens Verbi factum ubi caro: et fuit in persona Christi benedictus ubi huius, et laetitia divinitate, ut sacramenti visibilis effectus ubi divine effectus essentia, sec. Equidem in illo opere non sola effigies, cor huius manibus sed vera corporis Christi substantia, in quam transmutatur meum delectum naturam panis. Sicut enim in lehi ubi operante erat distinctio laetitia, et laetitia carnis panis, sic in opere Eucharistiae erat Deus homo Christus laetitia ubi visibilis species ubi immaterialitas. Sic enim in opere representantur virtus operantis. De deoibus primum tractum loquens Genes. 4. dicit: *Cum de fructibus terrae munere Deo. Abel nam de primogenitis gregis sui, et de capris ovium, et de agnis Domini ad Abel, et ad munera erat. Ad Catechismum et ad munera istius cor respicit. Inquit Deo elegit Abelam, et repensibus Calum; illam inter cognos consilium huius ubi regni, hunc abiecit inter huius igni deponi ubi et error. Qui ille cognos egrediatur, hic cremandum errorum: Quis erat utique repensibilis in in eorum operibus; Abelis opus oblationum cognos erat, qui ostendebat obla totum fuit, laetitia agnos recentem. Cuius regens cultum offerens, iam in eo manifestat, quam pulchrum ignis esset. Pro quo in Cher. sol. tam deo Abel agnos paravit ad Deum ubi cum, fuit Agnos agnos. Cuius gregis filij spualis, fomentum filij, per quod exortetur, manum. Ecce ubi Abel, et Cam ex operibus representantur, Abel ex oblatione ignis cognos esse confert, et agnos inter agnos; Cam ex oblatione stuporem, quasi stupore credens cum manibus ubi erroris referatur.**

§. XXIII

Vel inter mortis fauces salus solet esse peccatoribus praemanibus.

Dilectus etiam, et titulus ab Absalone creatus, *Manus Absalonis*, quasi laetitia inde praedicantur, ubi namque in delectatione manum, quae pulchri saltem negotium. Adhuc caput eius quod, etiam cum ubi oblatione sine rami, manum ubi errorum ubi in delectatione expedire manifestat, et vel eumque parantem, vel saltem cor Deo negotiantem, sic coram Deo in plantis, et vel inter mortis fauces, expulsi habent manum vi saltem capite. Beatus Bernardus Fructuosus Manu Christi, legem pedibus, manibusque immisit suis in erentes humos, quae Manu pariter, legem solentem pedibus, et manum. Non claret ubi pariter Hebraei in humos legem comedit fuisse, sed humos legem solentem, et dicit Nubibondosae Dan. 1. *Ego vides quare vici sol-*

in oculis de Exaltat. Crucis apud Gethseheram
nostrum tom. 1. Quid ergo? An à manu inpro-
bitam repertis, & arcebat, adhuc in altum lo-
quens sublimis, & magnificè gloriatus, quasi
manus tuas sit extensorum, cuiusmodi terrarum or-
bem velut ens detrahitur possumus in alium
partem? Nequaquam. Quis magis, si magis
loquens istum, parum pendit. Hinc non solum
non licet manus extendi, si d. negat mouere.
Disposita enim sunt, & inflexibiles reddita.
Hec est porta, quæ ens plectit, qui vane in ali-
quo perambulabant, ut ab eo in primis deservian-
tur, necessitatis tempore. Ne timeamus, quod de-
ficiant manus propriæ illi, qui in eorum potestate
perambulabant. Quid spectabatur enim illa Do-
mini verba ad idololatricam Synagogam, Ose-
cap. 1. nictum: Si prout tuam tuam istum, & se-
pam tunc mactem, & tuam faciem mactem; & se-
quatur amatores suos, & non apprehendet eos, &
quærit eos, & non inveniet. Sic veros spiritus tribu-
lationum ab omnes amatores suis destruo-
nat, ut nullus adit, qui opem ferat. Aut ibi Ruffi-
cus: Glor. ergo capere & secessum fecerunt ei ob-
stant, nullamque opem augeretur ei, poterunt cau-
sa, quæ deligebat, afferre. Tempore necessitatis
deficient illi cuncti amatores, cuncti amatores,
de quorum amore presumptis delectatione.

§. XXVI

Vna Dei manus regnum parat homini.

ET si ambrosiosissimus hominum Absalon re-
gnum maxime ambiret, & ad perveniendū, ut
tutulum sibi erigeret, nullo illic regali nomine

adornat, sed tantum dicens vocat eum *Manus*
Absalonis. Quod aliter factum est in regibus,
quem Pilatus affuit in cruce, Christus Domino.
De hoc ut Ioan. cap. 19. scripsit enim & iude-
lem Pilatus, & posuit super crucem. Exat enim
scriptum: *Iesus Nazarenus Rex iudeorum*. Ecce
utramque lammā delectant leu. ponunt ei titulum,
qui regem eius vultum inflexit consilium. In
lammā vultum exaltat nomen Absalonis, non valet
titulum sibi affingere, qui regnum fuerat. Nec mi-
nus alios enim Absalonis consilium tuum, *Manus*
Absalonis, nec regionis decus poterit valeat, etiam à
validissimis manibus hominum. Titulus autem Iesu
eius distinctissimas manus habebat potentias, ligno
peritiam eodem d. vni Dei manus adiunctis liba
regum insillat decorem. Aiebat Dominus Ge-
n. 1. *Faciamus hominem, ad imaginem, & simi-
ludinem nostram, & prout posuit manu d. c.* Ad
alios creaturas formandas solo verbo vni est
Dominus, modò vi formet hominem, manus
vult adhibere opem. Et tunc manus adhibet
effundendo hominem? Crucem illa inflexit vici-
ba, nimis: Vi prout inflexit, ut ad perveniendū
ad regnum, id est ei manus Dei adhibetur,
quæ sola regnum potest dare homini. Aie
Germanus Comitandus. or. in ad. 1. Cru-
cis, apud Gethseheram nostrum tom. 1. *Domine*
Dei desula fuerat i. nobis. Nam tunc nobis prout
in modum crucis, nec quidquam boni preme-
raisset, si x. i. crucem crucis i. est d. manu me-
us impetisse. Tu enim prout Pl. 1. 1. formasti
mi, & posuisti super me manum tuam. Ab una
potius Dei manu venit, quod homo regat in
mundo. Quod adducenda sunt d. 1. tom. 1. in
Euang. lib. 9. cap. 1. & 6. de tempore, de Christo
fig. lib. 4. cap. 1. §. 1.

LIBER VNDECIMVS.

Caini, siue Iesv' persecutor.

PRODITOR Iesū assuetus venit populus eiusdem persecutor, quem non minus exprimit Cainus, quàm Absalon exprimebat Iudam. Merito enim dicit D. Ambrosius lib. 1. de Abel, & Cain, cap. 2. *Per Cain parricidialis populus intelligitur Iudaeorum, qui Domini, et auctoris sui, et secundum Mariæ Virginis partum, fratris, ut ita dicam, sanguinis persecutor est.* Nullo magis exprimitur rabies Iudaeorum in Iesum, quàm rabie Caini in Abelum fratrem suum innocentissimum.

CAPVT I.

Caini et Iudaeorum symbola.

Parricida Absalon obo potui se parare parricidam Cainum, nunquam enim Christi infensissimū hostes non sunt parricidae. Vi rogit dicit D. Ariana Lepistad solitudo de Constantino Imperatore Arianismi propagatore: *Quid ergo mirum, si heresi domus, ac strabundaria crudeliter in Episcopos sumit, cum nec cognati tandem sui, ut hinc pepercerit? Quippe qui parrici in arcem conclusi sunt, parricidii suscipiunt, & sacris suis filium, cognati sumi utrimque parricidii aude insensibilis proficiunt sit.* Sic ibi, non mirum, quid ardeat parricida propter Anathemum faciat eam, qui diuinitatem tribuit Christo.

§. I.

Defectus subditorum ut Prelati puniuntur.

DE Caini munere locus tenet aliter. Cain agricola, quod manus in Principibus Iudaeorum notaret Dominus Matth. 21. cum memoratur vineam à Deo plantatam, ait: *Locus cum agricolis, Agricola Cain, & agricolae Iudaeorum Principes, & tibi, quoniam ille damnabilis*

Deo ex malis fructuum naturam in hereditate illis communis. Quippe Prelati damnabiles Deo sunt ex malignitate subditorum, à se male excolitorum. Sapienter enim cauebat ille Praepositus Eunachorum Dan. 1. *De videris videris tollere manifestantes pro ceteris adaliferis huiusmodi videris, eandem videris caput meum Regis.* Sic in se lre conciliabilem Regis nam vertebatur propter pacem puerorum sibi commissum. Vi merito dicit Ioseph & homin. quoniam Math. *Sicut videris, quoniam de sui munera abducat Dominus, non sibi non placeat, quoniam de videris videris, si Sacerdos non tantum propter suam infirmitatem placeat Dominus, quoniam de populo Dei in sanctitati decet. In Praeposito, & Prelato non solum attendit Deus ad eorum proprias vias, & perfectos mores, sed maxime attendit ad mores subditorum, quorum malignitate implacabili reddunt. aduersus Praepositos Numer. 10. *Dixitque Dominus ad Moysen, & Aaron: Quia non credidisti mihi, ut sanctificatus mihi coram filijs Israel coram interducat in hoc populo, ut videris, quoniam dabit in. Et mirabitur Moysen, & Aaron cum esse culpam, aduersus quem adeo implacabili dedit se Dominus ostenderet. Et quare hanc culpam Moysi soli, ob quam Deus illi non placeat, sed illum punit interius, ante pronuntiationem tunc ingreditur. Hanciorum Moyses aquam de petra, ut faceret populum, sic populum oburgauit, dicens: *Andae videris, &c.* ut populus obligacione occuparet aquas acciperet, nullas tamen grauis redderet Deo. Vbi autem de populo fructus gentium actiones non emittit, merito Deus se implacabilem ostendit aduersus Praepositos, quorum infirma videris illi**

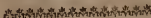
in iudeis caligant. Rupert. lib. 1. in Iſaam c. 3. ait: *Iſrael iſta non cognovit*; populus meus non intelligit, id eſt, cognoscere, & intelligere nolu-
it. Reſpondetur quod iſta, loquens terra, & dicit: Pa-
ter peccatorum, populo generi iniquitate, ſem-
per nequam, filius ſcleralis. Pa, inquam, id eſt,
iudicium ac erum, ſupplicium ſempiternum. Sic
enim, quod voluerunt Deum ignorare, eiſon-
nem iniquitatem accumulavit, qua ſecuritat in
aeternum ſupplicium. Nec non & D. Zeno ſec. 1.
de Abrahamo ait: In pragmatum certiffimum Do-
minum impia ſadecorum excuſerant conſilia quon-
iam iſta, in Iſaai non perſuadum ad erum, iſta
ad crucem Chriſtum ſublimandum neſary perda-
xerunt. Sed quia reſeri acerrimis muni, aut Do-
minum poſt ſepulchrum? & ad iudeis remanſi ſi-
le damnaſe voluntate invidia, quia Deum
me amſcere voluerunt. Sic via aliud ceſtigetur
in Iſaai cognoviſe debetur, niſi quod nolue-
runt cognoviſcere Deum. Venerunt ſibi ſimili
Chriſtianam, qui parum, ad nullam opertem
dant diuini edocporis, & eiſonem ſui myſte-
ris agnovendiſe.

§. VI.

*Inſolentiaſ impiorum à Deo providetur,
ut proficiat iuſtorum ſaluti.*

Caius morte dignus referuatur à Deo in vi-
tam, dicentes exi Genef. 4. *Peſusque Do-*
minus in Cain ſignum, ut non iſſecreris cum cri-
mine, qui iſſecreret eum. Voluit inquit Deus, ut
Cain interficeretur, ſed magis voluit, ut vivere.
Et cur à Deo ſervaret vite Celui? Ait D. Baſil.
ſclerax erat, qui iſſecreret Deum indignaret,
dicens Caino: *Tam in ſcleribus, dimittit ſex*
videntibus accoritur. Voluit inquit Deus, ut à
ſuperſte, Caino lex portaretur contra parricidas,
ut iuſti, & innocentes ſecuri viverent. Sic Iudei
ſervantur à Deo in vitam, in quibus lex, & Pro-
phetæ videtur eiſa occiſionem, & moriem
Chriſti, & inde ſores Chriſtiana Religio. Ait
Pſalm. 58. *Ne occidas eos, ne quando abluſcentur*
populo mei. Auguſtin. epul. 59. ponit: *Ne quando*
abluſcentur legi iſta. Nec edocet, ut eodem
Iudei in medio barbariſſimorum nequorum, in
quibus iſſecreret ſui diſperſi, & in medio Hære-
ticorum, & Catholi ceteri poſſe conſervari iuſ-
tiores ſiſque particubriſſime providencia Del.
Deus eſt, qui peculiam providencia ceteri, ne
occiſantur, & fundam Iudei peccato Et celo-
dorum vite ſervantur à Deo? Ait D. Auguſtinus
epul. 19. *Ne occideris eos, ne quando abluſcentur*
legi iſta: commocenter non videtur intelligi,
na iſſi pramittuntur, eodem ſempe iſta de-
bellatam, neque ſclerem in populo victoris ſa-
poſitum iſſecreret eſſetum. ſclerem iſſecreret
neſſetum, ut iſſecreret eſſetum ſclerem ſclerem
iſſecreret iſſecreret eſſetum, unde Freſſa ſclerem
iſſecreret eſſetum, &c. *Quod in eodem ſclerem iſſec-*
Cain ſclerem eſt, quod occiſionem in eo Deum
ſclerem, ne qui occideris eum. Ex Celui, & Iu-
dei peccatorum occiſi, & ad vitam hanc tem-
poralem referuntur, ut iuſtorum ſaluti poſſi-
cant. Iudei enim cuſtodites, & obſervantes
legem, & Prophetas, ſervant, ut occupet Chriſti
myſteris magis inde cuſtodite.

Beata Tom. V.

CAPUT II.

Caini sacrificium.

TEXTVS HISTORIA.

R i u m humani generis au-
gumentum Cainus fecit, quipſo-
mo Adam coljunctus anno, pec-
catis carnis eorum in ſe viciis,
& ſpecimen iſtaſ. Nec ſolus du-
erunt, ſed paulo poſt oſit Abel ſcure, dno-
bolique pignobis poſſent parentis lætari, niſi
Cain iſtoles, vel à primis vaginalis abſque
iſſe moleſtiam generet. In eo pater dolebat
reprobos ſignet ſclerem, nec tamen deſtici
iſſecreret eum ſclerem iſſecreret, ut Deus colen-
dus erat, ut eum omniſ filius iſſecreret. Inſer-
ta iſſecreret eum pignobis, & vterque ſclerem
in vxoſem cepi, omnia enim erat alta ſclerem,
de qua genit ſclerem debet propagari. Cre-
aturum cum vxoſem eum domellæ, qui in di-
vina officia diſſecreret ſclerem, Celui eſſecreret
ſclerem. Abel omibus peccatis operam nauat.
De parricidibus, ſclerem primas ſclerem
annis oſſecreret vxoſem, ſed ut diſper erat deſecreret
oſſecreret, ſclerem ſclerem ſclerem Dei gra-
tia. Agit ſclerem Cainus ſclerem muneſe Deo eſſe
acceptiora, niſi damne inde conceptionem in eum
ſclerem animo, donec diu ſclerem ſclerem
ſclerem erat. Occaſionem parricidii eſſecreret
muniſſecreret, qui vi parricidii clauſula debuit
ab hominibus celebrari. Propria in ſclerem
ſclerem ſclerem ſclerem ſclerem Abel opum
gregis ſclerem ſclerem ſclerem Deo, Cainus quas
ſclerem melleſ iſſecreret, Deo oſſecreret. Nec ponit non
videt iſſecreret ſclerem parricidii, cum videt celeſtia
omnis ſclerem agnecreret ſclerem oſſecreret. Hinc
rabidiſſim iſſecreret melleſ ceſſecreret eum an-
nua ſclerem iſſecreret, hinc muneſe melleſ in
extremum diſſecreret cladem.

MORALIA CIRCA

textum.

M F a i y o ſi Sapiens, quod in iſſecreret diſ-
boli introduſta eſt moſ in oſem iſ-
tantum; ne muneſe, quod de in iſſecreret
in muneſe eum parricidii naſcitur.

Genef. 4. Adam verò cognovit vxo-
rem ſuam Euvam, quæ concepit,
& peperit Cain, dicens: Poſſedi
hominem per Deum. Rurſusque
peperit fratrem eius Abel. Fuit
autem Abel paſtor ouium, &
Cain agricola.

quali Angelicam importentem ad corporeas delicias attulerit, & quæ tunc cerebulum producit, quod eas pertingat.

§. III.

*Virginitas rixæ servari potest cum
alijs peccatis.*

Post peccatum adamsium, & post penam ex-
portam in exilium, & ærumas, Adam
aut in amplexus maritales, dicitur textu: *Adam*
verò cognovit vocem suam, et enim edulsi peccati-
curia, licet non curant virginitatem servare. Npc
maritus, viæ enim mariti virginitas, in quo sunt alijs
peccatis. Ait D. Chrysostomus: ibi: neque est tantum
virginitas in pulchritudine inceptus accepti, sed pos-
sumus per desiderium peccati tam vitiis, & e dicitur
patet ibi est hic, qui peccati sunt, & illa quidem
autem, respice ad hoc, qui indiget quidem tanto
maritus neque dicitur saltem se ne suspendit illa: Post-
quam peccatum innotuit, alio quidem excoluit;
quippe credidit illa virginitatis columbe in soli-
tudine peccati facta non invenit, ubi requiesceret
per eam, & rixas enim, si quatinus videri non
auderet. Ideo Ierem. 1. dicitur est: Presumptum te
formam in vtero, nam & antequam exire de
utero, sanctificasti te. Eundem in dicitur in vtero
patris tui leetum prope cruce Dominus sanctifi-
cat, originalique maculam peccati absterge.
Ei cum tunc fuit Dei propter in sanctificando
Ieremias, ut non caperetur ei in matrimonium? Ne-
scimus etiam ad virginitatem & conservandam pido
Domini materiam erit, nec in macula pecca-
ti invenit talis res, sed quatinus in sollicitudine ab-
ta, ut sic in eo virginitas possit durare. Quia Ipe-
rius D. Abducham lib. de Virg. cap. 10. ait
En sanctus Ieremias ad exemplum virginis in ma-
teria se propale nobis occurrat, qui antequam
maternis ederetur partibus, bona prædelli-tante
Dominus dicitur, & ab ipsa radi ex nobilitate re-
meridiane, & quatinus in sanctificatione, de quo divina
previdet sententia: Antequam prædiceret di-
vitum sanctificatione, ut pulchro & veluti virginitate
perferret. Ecce ubi, ut propere in pueri à pec-
cati purgatio, & sanctificatione pro pulchro su-
mini prædicio virginitatis consistende. Qua-
si tunc illa mandatio, & sanctificatione necessarii
est peccati, ut inde præferre possimus
sanctam virginitatem, quæ tamen dicitur in-
ter peccatorum masculis.

§. IV.

*Id maxime estimandum, & sollicitudinis
est bonum, quod non ab alio habetur,
quàm à Deo.*

Sapiens Iona filio habuit non aliam tanti
domus quam matrem, nisi Deum. At enim
Pessidi hominem per Deum. Circa quæ D. Chry-
sostomus. Pessidi hominem per Deum. Non vult in-
quis, peccati non debet sed divina gratia. Hinc
& dona zelationem, & fœcis sollicitudinem edau-
get, quod vni Deo donum debet, non ab aliis.
cap. 7. Dicit enim Iesus & propinquasset porta sta-
dicam Tom. V.

enim, ecce defunctum esset dicitur filium vultum
matris fœcis. Et hoc videtur erat. Quis non dolere
hunc videtur vultum in filio amissum? Cui Dicitur
videtur mulierem tam dicitur effusa, ut ei fi-
lius eamque exspectet. Cui non magis eius deso-
lationem, & videtur consilium? Consilium
equidem Dominus formam sollicitudinis, ceterum
illi filium, quem dicitur illi reddidit erat, ut
quæ anima filium à natura hebreæ, iam non ha-
beret filium nisi à Deo, in quo & dicitur præfœcis
excoluit hunc, & mulierem sollicitudinis. An ibi En-
cas: Pessidi sollicitudinis dicitur erat. Pessidi hinc tam
breve erat, quod Chrysi præfœcis mori non excepit
erat, quem fœcis humana sollicitudine am-
pserat. Hinc plene fœcis, & brevis erat mulier, quod
invenit domum filij nihil debet naturæ sed Deo
vult. Et quando non crescit humane sollicitudinis
eo, quod te debitorum & gressus Dei soluit. Omi-
nia humana defecerant Seræ, & nihil iam pote-
ret sperare & curare, vi filium conciperet. Tunc
ait text. Genes. 1. Pessidi me dicitur Seræ, fœcis
promiseret, & respicit, quæ locum est, excepit,
& pœcis filium in fœcis fœcis. Et quando Ser-
æ filium dandus erat, cui expectatur, vi in ea ni-
hil possit natura: Providebatur, vi inde magis
Satur excoluit, quæ à nullo alio, quæ à Deo
acciperet donum tantum. Vi dicit D. Angulus.
sem. 11. de Temp. Defectus me fœcis in vultu
Satur in filium sollicitudinis, sed dominus du-
citur fœcis fœcis accendit. Adulterum fœcis dicitur
premissis matrem, quæ erat nec fœcis gene-
re. Equidem inde excoluit, inde sollicitudinis, inde
præfœcis offendit matrem, quod non matrem
non excoluit, sed Deo vult debet potest genera-
re. Quando enim non matrem prodest homini,
quæ vult Deo se debitorum excoluit. De Isaac Sa-
tur filio sollicitudinis dicitur Chrysol. sem. 90. Isaac
adulterum fœcis dicitur Isaac sollicitudinis generis excepit,
qui non excoluit tam non defecit matrem, quæ tam
nec fœcis præfœcis in vultu fœcis, non excoluit. Non
tam inde excoluit filium, quæ in ingenui-
tatem cessat sollicitudinis, quod eris matrem nullo,
preterquam Deo debetatur.

§. V.

Dei dona stabilia, & firma.

Nonnulli Ence non dicit: Accepi hominem in
per Deum, sed expedit alii: Pessidi homi-
nem per Deum. Possessio enim rei stabilitatem,
& sollicitudinem in habendo pœcis. Quippe Se-
pionna dicitur Proverb. 11. Dominum possidi me.
Circa quæ D. Hieron. in epist. ad Cyprum. ait
Pessidi fœcis fœcis, quod semper in Patre filium, &
Pater in filio fœcis. Vi autem Eur agnom filium
sibi à Deo dicitur, simul cognoscit eum libidina-
tum in possessionem per longam eius etiam, &
posteriorum. Ea enim sunt Dei dona, vi stabili-
tatem, & similitudinem habent. Ait Dionysius 1.
Reg. 11. Non elegi enim rem de universis tribubus
Israel, ut adificaretur domus, & esset domus meum
ibi sed elegi David, ut esset super populum, &c. Saul
autem David dicitur Deus elector fuisse, ut esset
regnum. Sed prius quam David dicitur fuisse Saul
Rex Israel à Deo. Cui ergo non vult dicitur Deum se
in Regem elegerit Saul, sed vult Davidem
dicitur se electum. Non vult in Saul regnum,
Y 7 2 sed

Enim.

Genes. 1.

Angul.

Chrysol.

Proverb. 11.

Hieron.

1. Reg. 11.

Chrysol.

Ierem. 1.

Abducham.

Chrysol.

Luc 7.

sed mansit in Duidie; regni autem datum, quod
permanet, ut proprium suum apponit in Duo,
utrum dona hoc habent tantum, quod subitum
fuit, et permanens. Ad hoc aut Abul. quæst. 9.
circa finem: *Luna fuerit Sani Rex, et non Dui*
et ubi de uero, et igitur Rex, quia in uisibilis, et
inuisibilis possit uti: Duid autem dicitur, ut
manens pulchritudo cum semper in regno. Illud to-
gatum trulens in Duo datum, quod per longam
postulationem permanet, quod uisibilis Deus dicitur
ubi est, quod subitum, et de simplicitate tenet.
Manh. 11. Eius homo habere non oam uidiam,
qui uidiam emendabat. Hinc dicit latus: *Ex-*
terius maxime tuum. Et uisibilis, et relictus ut
fuerit suum ubi est. Non perbat ille maxime
uicem, sed uisibilis et uisibilis, quibus ui-
diem comparat. Cur latus non uisibilis, sed
salutem malitiam dicit: Alii D. Aduerbat ho-
mil de sumere: Quod uero Aduerbat inferat
illum surgere, aduocatum est, cum prius fuisse qui
etiam erudit uicem habebat, quod suum si debet,
ut ut plani mundicaret? Non dicitur maxime,
ut absumat, sed sumere ubi dicitur maxime
absumendum. Quia maxime facile est maxime al-
labuntur de absumendo, sed non dicitur in Duo
medico, sed magis dicitur dimittens suum, quæ
longo tempore possit permanere. Sunt enim dona
Dei permanentia. Hinc Elias dimittit ut
uidiam habetent. 3. Regum 17. Hinc dicit Duid:
Quia Duid: Hydra fuit non desinet, nec
legitimus in manere usque in diem, &c. Non
uero ex se ipso promittit suum permanentiam,
sed in ore Dei, ubi est deum conseruatum in
perpetuum. Ut dicit D. Ambrosius lib. de uisibili
Natura humanae factum ut dicit: Hydra
fuit ut a desinet, &c. Nam latus in si uia
propter perpetuum, tamen hic non a Dui ex off. Ideo
pi amissio est: Quia hoc dicit Duidem. Duidem
uero ut perpetuum faciemus non proderit
uicem, & in a desinet ut per a desinet ut
ut gratiam possit. Longum sunt permanentia
tiam habent dona, quæ a Deo ueniunt.

§. VI.

Quæ ad salutem pertinet, reuerentissimè
cruciat ut reuerenti Dei
expectatione.

PRIMUM, qui ex facinus ad salutem nascitur,
Abel dicitur, quippe in uentus. *Resque*
pupae fratris tui Abel Abul. uero uera com-
mota interpretatio non intelligitur latus.
Emendat in Caini natiuitate Abel in hoc, nihil
dolens ostendit, sed omni latus ibi, ubi uentem
nascitur Abel, qui prius ut natus ad salutem
perit ab eo, ubi statim nomen latus
apparet, nomen laqueum et geminum.
Eius qua uero in modum fovei laqueum
prohibuit? Ao ut utrum peccante? Sed hanc
lamentabiliter præcessit in Caino, ut tamen
obscure nullum suspensum? An ex morte im-
munit? Sed dicitur imminebat Caino. Unde
ergo in Abela tui missus apparuit? Cre-
dendum, quod in illo natura uicem ut uo-
nam sensu uideatur diuini, in cuiusque ex-
pectatione posita, ut reuerentia inde cruciatum

si oratio impluita suspensa. Ma in hanc unil-
citat excogetationem uicem D. Chrysol. serm. 17.
dicitur: *Paschid autem ergi suum in regnum*
uicem suum in regnum desinet, si cum potius
uicem, quam pignora, qui utque laqueum, ma-
rim, quod, tamen utque suum quod ibi, et
interpulsus uicem. Ecce ubi uicem in
latus, pactum in latus, et latus, ut
refert Chrysol. quod, ut natus suum interpretet,
et quæ ut uicem, et pro pignore suum quod ibi,
expectatione suum cruciat. Nec mihi, tamen enim
boni uicem in latus, ut gemina, ut dolens, in hanc
qua ut salutem pignora, gignet. Apocal. 12.
Sigillum magnum utque in latus. Adhuc amica
sile, &c. Et ut uicem latus, et uicem pignora
uicem, et cruciatum, ut pignora. Et qua ut
hanc moliet ut dolens, ut latus, ut plena
fulguris? Erat pars electorum amica, qua
pro uicem Christi expectatione in cruciatum,
et de uicem desinet utque pignora, ut cruciatum
in cruciatum. Alii uicem in latus: Adhuc uicem
amica Sile, et Luna sub pedibus suis, habens
uicem in latus in latus, pignora in latus
hanc suum, amica Ecclesia utque Patrum, qua gemi-
na, et tamen habens latus, utque quod
fulgur utque pignora suum cruciatum. Quid pul-
chrum? Ut uicem suum latus in Christi adu-
erbatum pignora scilicet, sic in tunc boni uicem
ingenium cruciatum latus, et omnia
implentur gemina. Cruciatum ubi, cruciatum
suum uicem in latus in latus. Pugn-
timus David a Sile in latus in latus in latus,
in tunc pignora, quod pignora in latus, ut
alioque in latus. Dicit enim u. Regum 11.
Suorum Ionathas filius Saul, et abel ut David
in latus. Cur qua ut Theodor quæst 14. Cum
pignora in latus, et cum uicem pignora,
amica in latus in latus, sed uicem ubi David
de latus, &c. Expende illud: Simul in latus,
quippe Ionathas pro uicem David, eo latus
de latus agebunt, quæ ferre non possent, sed
congruit ut ut uicem amica. Habet
enim desinet utque pignora, quibus amicum
cruciat.

§. VII.

Id uicem tuum putas, in quo obsequium
Dei prestat.

VTRUMQUIBET peperit Eius; omnium
Abul. et Carnum; du Abel utem
solam dicitur, *Carnus pignora Abel*; uerum du
Caino dicitur, quod natus suum aliquo elogio
aequum boni pignora. Dicebat enim mater uicem
uicem ut: *Paschid boni pignora Duidem. Nulla in*
Abel possessio pignora caprimur, qua uicem
pignora in Caino. Et ut in Caino magis, quam
in Abel diuites Eius possessionem pignora
habere? In Caino simul ostendit Eius de gra-
ta, et deuota Duo, dum illi uicem suum
refert, dicitur: Paschid bonum pro Duo; quod
in Abel fidele non ostendit. Na tamen,
quod iudu magis ubi utque Calum, ut
suum possessionem pignora aduicem pignora
reallum enim magis tunc ubi in quo obsequium
uicem prestat Deo. Item, o dicitur: Ambala-
bat Iesus in templo, ut pignora Saluatur.

parare curat, interuenient enim ad nuptias, & classis hinc. Ego ubi de tali uirgine sum aliquid emere, utpote in loco exceptum, & interire illi ueluti laeta oculorum. Et continuo cum oleum querunt, & cum ingressu excludunt. Nonne illa classis quædam uirgines erat? Equidem et alia, sed forte alibi extorta, & idcirco non putantur in Gilem. An Oxygon, hominibus in Martis. Quare debemus dicere, uelut in Martis, quod debemus. Iussu autem curauit huius, dum diffinitum diffinit comprehenditur & morte, & propter hoc ingreditur in uerba. Et Non aucta agui de negotio facit, uel cum iam in exitu erat, cum displicente sit ad Gilem negotiantibus, & apud huius meritis transactis de illa, peroccatum & morte abest in supellicium. Vnde niam scis displicentibus ad Gilem.

[illegible]

6. XIV.

*Maior cunctis adhibendus est, ubi scribitur
ad Deum accedamus.*

Adhuo tollio illis verbum: *Sedum* ipse accipit mandatum, ut in istis *Casa* de fructu *barthara*. *Chas* sed *Lam* obestis, non compendit *noem* maiori *venit* *homo*, nec *noem* diligenter *adhibet* pro *sacrifici* *feligenda*, & *dispona* edo, sed de quibuslibet *fructibus* indifferenter *obesta*. Alii *Chrysostomus* ibi *Quid* *inducit* *Casa*? De fructibus *terra* *sancti* *etiam*, quasi *diceret*, *quodlibetque* *obestis* *etiam*, *ita* ad *delicta* *adhibet* *et* *pora*, *aut* *delicta* *relata*. Ne *interueni* *inde* *in* *perditionis* *causa*. Qui *enim* *si* *id* *ecce*, & *non* *vult* *peccare*, *maiorum* *in* *conuicta* *delictis* *pro* *obestera* *salute*. *Ecce* *13*. *De* *illis* *discipulis*, qui *in* *via* *Emma* *uenerunt* *et* *iam* *lesu* *sed* *ignoti*, ubi *ad* *castellum* *in* *ui* *per* *ui* *ruerunt*, non *simpliciter* *tandem* *uenerunt*, sed *de* *quibus* *ui* *adhibita* *itaum* *secum* *manere* *cogebant*. *Aut* *enim* *ter*. *Et* *enim* *noem* *homo*, *ducenti*. *Mare* *uoluit* *non*, *quoniam* *adhibet* *fructus*, & *non* *homo* *ip* *iam* *di* *Non* *supplicari*, sed & *coguit*, *in* *quo* *maior* *conuicta*, & *ubi* *pro* *illo* *desiderio* *exagitantur*. *Et* *enim* *tanquam* *non* *adhibet*, *ut* *diceret* *lesum* *1* *homo* *illi* *Quoniam* *adhibet* *fructus* *1* *ab* *eum* *sed* *et* *eccedens* *ad* *lesum*, *maiorum* *ui*, & *conuicta* *pro* *illo* *habendo* *adhibere* *debemus*, nisi *velut* *ad* *pruue*. *Aut* *D. Bernard.* *fermo* *1*. *in* *Almum.* *Matth.* *Pa* *si* *si* *homo* *in* *perire* *reuerit*, *si* *non* *actum*, *si* *non* *cui* *maior* *fructus* *quoniam* *adhibet* *fructus* *1*. Quippe qui *si* *id* *accidit*, qui *nam* *in* *fine* *vite* *maior* *habere* *secum* *lesum* *si* *fecit* *id* *non* *qui* *maior* *ui*, *non* *re* *maior*, *si* *fecit* *est* *de* *salute*. *Perpetui* *nam* *per* *dia* *noctem* *ad* *Domini* *Luc* *c* *11*. *Noli* *an* *in* *uoluptate* *ip*, *non* *ip* *clausum* *ip*, & *poterit* *non* *maior* *fructus* *in* *cubili*. *non* *per* *ip* *fructus*, & *dare* *tibi*. *Quid* *enim* *Abba* *non* *reuerit*, eo *quod* *poterit* *in* *hunc* *omni* *uenerit* *1* *homo* *ab* *ip* *non* *si* *per* *persecutionem* *passus*, *dare* *uobis*, & *si* *non* *in* *dabo* *al* *for* *gi*, & *quid* *am* *enim* *dare* *si*, *propter* *impudencia* *in* *maior* *cui* *fructus*, & *dabo* *al* *quoniam* *habet* *uenerit*. *Ecce* *ab* *qui* *media* *noctis*, & *per* *in* *hunc* *clausum* *accidit*, & *pulsus*, *enim* *enim* *tandem* *salutem*. *Non* *si* *uagari* *ip* *fructus*, *que* *medi* *noctis* *oleum* *requiritur*, & *de* *quibus* *al*

C. XV

*Quæ per vim illarum, & collisionem
acquiruntur lucra, aliena
sunt à Deo.*

Reflexionem ad Deo munera Abel, & sua re-
cipiantur omnia. Cum, dicere ceuam
Reflexio Domini ad Abel, & ad munera sua.
Ad Casu autem, & ad munera sua non reflexu.
Et cum Abels munus sit gratia. Deo existenti,
quibus Cum innerv. Vi Abels patet eius munus,
de lucra inde non pendebat. et pofuit alii casu,
de folatibus circa nupm patm ppendebat.
Cum enim p floribus ad latellum pofuit edula-
cia, facientibus ipfe. agnos pumini, qui p-
fuerit datus. Cum enim vi agnos, mactat
per terram vegetationem luca acquirit, facit
uatro gleba proficiens, quod foras vi de
ultere accipio pumini fuitus, hinc Dens
ini tepobam munera uidebat, quia ubi ex-
at ad illius bonum luca, qui per uiti, & de-
minutionem illam acquiritur. Ad hoc ut talis
libi, rapa. Cum agri, & arboris facit. reflexu
Abels, & pumini pumini pumini, illius
facti

*Quia veris famularetur religione,
Ecce in totum diffingam istum.
Nam fallas, & snas est:
Et mi confisus tangit praesens,
Nam cur addobis, quoniam hominem quere
Signum profu illud perperis faculo,
Quo vi munda venietur.*

Sic ab omni malo immunus, & omnimoda in omnibus prosperitas, & eternitati proxima vita venit illi, qui sub ligno crocis Christi placide degit. Quod speculans istas cap. 6. ait: *Secundum dies ligni erunt dies populi mei.* Circa que ait Theodoret in glossa: *Fuit nobis lignum vite erax. Diminus, recepit enim vitas quandam fructum admirabilem corpus Dimini vivificum, in quem fructum, qui manu extenderemus, & fructum idcirco, vita fructum vivemus.* Sed illud magis expendendum, quod de hoc ligno ait Ibas, nimirum: *secundum dies ligni erunt dies populi mei.* Quasi velis, ut hominum dies inde in bonum numerari debeant. Ut enim per Solus vmbus dies naturales omerantur, sic per ligni cuius vmbas numerarent in nobis dies felicitatis eterne. Expendis illud Psalmi primi: *Ersi sicut lignum, dicebat David in c. Lypponem. Iuxta dies ligni erunt dies populi mei* etc., ac perperis duratur. Sequitur vir iustum in aciem vmbis, non ligna vna simulque aliam similitudo ipse vmbas amas perperis vmbis etc., Proh salutem ligni efficaciam! Huius equidem, vel vmba, vel similitudo nos omnibus liberat perperis vmbis, & felices iuber effi.

profectio Iherusalem audita est; ecce tibi in Pharaonis corde anxietas, ita, & tormentum. Et quid inde? Pulchre D. Gaudenias in eo exprimit ditionem Ingenium in humanis profectibus. Air enim tract. 1. de manducal. Agit Paschalis *Vbi contrari ad Dicitur sumus velamantibus ab iperibus dicitur: vmbas sunt Aegyptii multiplicibus plagis, & promissa totum percussa sum.* Salus vmbis nostra ditionem pena est. Seniper humanum bonum ditiones in penas agit, & eos, qui diabolico furore insaniunt.

§. III.

Peccatori quanto citius adhibenda correctio salutaris.

Vix invidiam rabiem promit Caio, & ecce tibi Deus ad illam fatue: *Quare iratus es? & cur concidit facies tua?* Circa que sapienter notat Chrysost. *Postquam vidit idem ab invicem effluere iugum, vidit quoniam pro sua benignitate contritus ipse iugum dicit, in statim dicitur & neque nra abigitur.* Quare instu fallu es? Non distere, sed statim ut per cantem agnovit, huminem adit, tam illo dispuat de peccato, correctionem proponit, antequam penitus absorberetur. Sic que salu vis sit correctio, quanto citius adhibenda est peccanti. Dicitur Hierem. cap. 1. *Virgam vigilantiem ego vider.* Sapienter audiō nominari virgam in Seripturis, ut si qua ostenditur Dei animadversio io peccatores. Virgam autem vigilantiem a nullo, nisi ab Hieremia & vilam, & nominatam audio. Cur ergo virgam vigilantiem Hieremias nominat? Rem ostendit Rupert. lib. 1. in Hierem. rap. 1. *Illud secundum, quod sic venit Iheremias, in primis a dicitur ut vna virgam recipit in vna paternam sic virga erat Hieremias.* Dicit ergo: *Quid tu vider Hieremias? Dixit: Virgam vigilantiem ego vider.* Vbi paternam correctio ostenditur erat, virga propoitur vigilans, vigilare enim debet, & manere, qui salubriter vellet compere peccatores. De Petro negante lesam ait Marth. 26. *Tunc caput detestari, & iurare, quia non novisset hominem.* Et tunc galle centum. Et recordatur Petrus, & c.

§. II.

Diabolicum est dolere, & irasci in bonis alterius hominis.

Vnum fecerat Abel, quod placida Deo sacrificia obtulisset, & inde arcepior Deo visus esset, quod idem stimulant Cainum, ut dicit textus de eo: *Irascitur isti Cain vehementer, & contritus talis erat.* Et qui hien protit, ut de sola fratre felicitate adit Caini irascetur, & aded doleret? Id habet Cainus ex antiquo illo serpente, cuius primis bibit in invidia venenum. Air Claudius Manus Vctor. lib. 1. in Genes.

Inde Cain totum in insanis flammis ardet, & insana ditione illi de fante ventum, Fudo propinax serpens.

Quod infuderat venenum serpens anquus invidens primis hominum parocionis, idem haurit Cainum equalem de alio bibit forte, quid de eo, de quo bibitur serpens; quippe solus ditionis virulencia est, quod haurit, & doleat in bonis alterius. Hinc de his, qui per peritentie lachrymas ad salutem contendunt, locutus Cellerus Abbas lib. de Penib. rap. 12, it: *Dum fundit peccator lachrymas, reclinat adversarium in flammam.* Pro: *certi adversarium refrigerant nostrum.* Sathan enim in lachrymas sufficit flammam suam, quam lachrymam nostram & acrisque carnis citius lachryma, quam flammam infernalis inuoluitur. Hoc est proptissimum diabolus cordis, quod maxime torquetur in bonis illorum, qui ad salutem pergunt. Exod. 13. *Nationem ista Regi Aegypti, quod sufficit populi, immutatumque esset Pharaon, & c.* Vbi

cap. 1. *Virgam vigilantiem ego vider.* Sapienter audiō nominari virgam in Seripturis, ut si qua ostenditur Dei animadversio io peccatores. Virgam autem vigilantiem a nullo, nisi ab Hieremia & vilam, & nominatam audio. Cur ergo virgam vigilantiem Hieremias nominat? Rem ostendit Rupert. lib. 1. in Hierem. rap. 1. *Illud secundum, quod sic venit Iheremias, in primis a dicitur ut vna virgam recipit in vna paternam sic virga erat Hieremias.* Dicit ergo: *Quid tu vider Hieremias? Dixit: Virgam vigilantiem ego vider.* Vbi paternam correctio ostenditur erat, virga propoitur vigilans, vigilare enim debet, & manere, qui salubriter vellet compere peccatores. De Petro negante lesam ait Marth. 26. *Tunc caput detestari, & iurare, quia non novisset hominem.* Et tunc galle centum. Et recordatur Petrus, & c.

Vix negationem complet, & ecce galli cantus inplet peccatorem, tanto enim distipulo omnium vigilatissima admonitio, & correctio ditionis sui a Deo, ut illi glori esset. Sapienter ait D. Chrysostom. homil. de negat. Petri. habita in 6. tota. *Non nos hominem istum, ait Petrus, & tunc galli cantus, ille inuoluitur Petri acrisque carnis sufficit flammam suam, quam lachrymam nostram & acrisque carnis citius lachryma, quam flammam infernalis inuoluitur.* Hoc est proptissimum diabolus cordis, quod maxime torquetur in bonis illorum, qui ad salutem pergunt. Exod. 13. *Nationem ista Regi Aegypti, quod sufficit populi, immutatumque esset Pharaon, & c.* Vbi

ait: *Peribon munda, & istos detestabitur; impius autem confundat, & c.* que sic legatur apud Caetanum: *Peribon saltem & ditionibus istis & impius faciat perferat.* Et sanctitas, & pietas est, quodcumque opus sceleratum odio prosequi, & illos inuoluitur, istosque malitiam ditionis. Inpietas autem est, que videtur mala distipulari, & relinquere illa in corde peccatorio

§. VI.

*Peccatum nequit esse solum, sed multa
alia & maiora paritur.*

NON in gabo aliquod pipera esse in lectione
Hebræa, quæ ubi moxer dicit: *Peccatum
in fensu aderi*, legimus. Ad istum peccatum
nebat. Cum autem peccatum cudio et cubare,
suspicio prolem inde peccatorem non putam.
Vbi moxer legit i. Genes. Spiritus Domini fere-
batur super aquas, similiter ex Hebræo legimus
multa: Spiritus Domini incubabat super aquas,
ex quo D. Hieronymus Locubabat, seu incubabat
in similitudinem volucris sua calore animam.
Et addit D. Ambrosius, Per ipsum Hebræum no-
minat partum semina germinare. Non aliter
cum primum admittitur peccatum, dicitur cubare,
sive incubare, quasi nascitur solum manere,
sed confectum ovis, ex quibus multa alia paritur.
Huc forsitan in sensu mystico respicit. Eze-
chiel. cap. 9. factus: Phara Rex Aegypti, draco
negre, qui cubat in medio fluminum, &c. Non
quoniam enim malum non sinit esse senectutem, illic
dicitur Spiritus diu cubare super aquas, ut nequiore
sobolis hominem nascitur. Quod explicans po-
tuit exenti Arabibus, legens. Qui cubat in ventre
fluminum, vi sic in peccato cubatione in anima
iam apparet generandi nequioris sobolis studium.
Ad huc dicebat Isaias cap. 14. Deridit
calabra egredietur regulus, & semine eius abfor-
bitur vulnere. Sepiusque ligatur: Ex semine
serpentum egredietur generatio effridum, &c.
non quoniam enim in serpentine peccet accubitu
non datur gentium nocentiora. Circa quæ
eleganter eu D. Hieronymus lib. 6. in cap. Isaiæ 21.
De semine pessime cecidit regulus, qui rex ser-
pentum non est, & afflicti suntque cæsi filii hominis
accidere diuini, sine gemitu effridum, quæ pro-
creta sunt varia, & de regibus non te male spera
protulerunt. Cuiusque regerentur in hominibus,
Istius egredietur serpentes penitus, ut non suffi-
ciant eis capisse, & scissis mala, sed parricidum
quoque malorum operum quæstionem, & diuersas
ficturas heresi. Multo equidem monemur
peccato fugere, sicut i. facti i. labris, ut quod
nesciat ille solum, sed vel illam pariat i. uocari;
vel quasi Rex adhibere sed semel nocentiora.
Et libet adhuc in vobis illis expendere Hebræo-
em locutionem, quæ sic habet: Di uidit serpen-
tem egredi in regulum, & filius eius serpenti igni-
tus volans. Expedit illud, serpentem ignem; non
solum enim in peccato invenitur serpentem in-
genium, quod producat nocentiora, sed & ignis
natura lauentis, quæ sese ardet ex vicino-
rum combustione. Quod notamus D. Chrysost.
in similitudinibus ex lib. edueris Gemulescu:
Quædammodum in materiam recentem eadem
semilla ferunt insilire etendi, neque subsistit,
dante quod reliquam est, passatur, & quanto plura
comprehendit flammam, tantum mentes vires ad
consumendum alia conripit. Sic & natura pecca-
ti, ubi capiamus: primum inter se, & nemo est,
qui malum exiguam, prædicat vltimus, peior
semper fit, magisque ac magis adaperat, &c. Vt

ignis semilla non subsistit, sed sui augmentum
querit de vicini pabuli combustionem, sic pecca-
tum non quiescit, sed ad augmentum malitie
propagat per adfectionem maiorem.

§. VII.

*Perditio est & ubi prima posponuntur
secundis.*

TOTA Caini perditio iode incipit, quod non
rectum diuisionem ordinem suauit. Dicitur
enim totius iura Sepiusque. Si recte i. firm, & non
recte dicitur peccati. In quo non recte dicitur
In omni obsequio præcedendo duo ordinem
maxime sinit, & interius cuius i. ostentus, & ex-
ternum opus obliuiscit. Ille in penam ordinem
est, hoc in secundis. Cain enim omni hanc duo
ordinem assumpsit, di. primo non curat, sed totus
ad externa, & secunda transiit, dum i. pri-
mis secunda si parat, ut secundis intendere magis,
pessimum diuisionem facit, quæ in perdi-
tionem abiit. Au D. Ambrosius lib. de Abel cap. 6.

Diuisio hic erit, vi. primo secundum, non pri-
mo secundum præteritum, & ceteris i. irritum, et
terrena ceterisque præteritum. Sed quia Cain
confidit hanc i. ostentum, dicitur ei: Peccati. Con-
fudit equidem Cain præteritum diuisionem ordi-
nem, multum enim erit in secundis amandis,
nihil in primis. Multum sinit in omni præcedit,
nullus in interius; molis perit etiam alibus, nul-
lus pro æternis, inde nihil corpore vere valitatis.
De se dicebat Ecclesiastes cap. 6. Magnifici
operi mea, edificasti mihi domus, &c. Cuius me
consummasti in vniuersa i. pira, & ceteris ma-
ior mea, & ad labore in quibus frustra sudant
mei, vidi in omnibus te curam. In tam negl-
igenti palatium si constituit, nihil aliud plorat
inuenit, quod vanitas erit. Et cum de tanti ope-
ribus nulla utilitas ostendit, sed vanitas, sed dolor,
sed perditio? In tanta studio de domibus ornandis,
nullum studium ostendit, fuisse di. anima
ornanda, vi Deum speret. Vbi enim quæ pri-
ma debet effectus circa ornandam animam,
ostendit negligit, & secunda solum procu-
ra, non inter, quod inde de vanitas, & perdi-
tio nascitur. Au lib. D. Nullem. homin. 3. Quo-
modo possit signum verbum persigere, in te a. stu-
dium, quod confertur, est reprehensibile, & infirma.
neque gerit iure, quæ sent prius? Recem
maior fuerit & maioribus, & maiora sumptibus ma-
gisterium in eadem struenda, et neque arguit
vniuersum esse animam. Quæ enim ad se ipsam
esset, & suauitatem habuerunt, exceptis
Deum. Vi studium externorum reprehensibile est,
& infirmum negligit in istis, quæ sinit pri-
ma, non inter, quod totum studium vanitatem &
perditionem efficit. Qui multum est in omnibus
respondit inuenit, nullus est in anime ornan-
de; & totus secundum inuenit, primo nihil facit.
Vincit quod secundis pedes, prius præterit
quod iustum in paribus ornandis, iustum
in ornanda anima, fallacius Deum in te habui-
ses habitantem.

emiserunt, qui de his Christus ostendit, quamvis
exteriori specie parum, & vultum suum, in vultu
agnus ipsi Dei. Et cum in hominem cum agni
sacrificio venisset, eundem Caini & Abel. cap. 12. Sa-
crificium agni mandabat. Vnde etiam, vi et An-
gelo vultuque preteriretur, qui inter angelos
Aggitationem strages animaduertens, libellam
in sanguine agni lacrimis in manus, non audet
vel idem exire. Et quando eam agni vultum
non videt, dicitur, cum Cain eundem in Abelen,
qui in Deo placuit, egrediens defendebat? An est
tributus rabie demonis effrenatus? Crede nihil,
non sic sunt nicholas, ut sileat facere ore huma-
nitas. Communiti sed Patrem suum iudam
interfuisse sacrificio agni immolati, post cuius
clam, ait Ioh. cap. 14. Ioh. ioh. non Serba-
mus, Abit deinde ad principem populi, & cum illis
iudicium de traditione Iesu, quem vi tradere,
tunc Martham cap. 16. Ofendit in istum. Quid
tunc? Videt Iesum dantem, ubi in laqueo su-
suspensus. Quid crudellus? Adversus scriptam
audet, & Iesus ipse gemit stragula, per quod
paulo ante interfusus diluissimum agnum. Ven-
de canem hominis audet, & abest? Cuius idem
tam non iam e demone, quoniam in suo proprio
corde sacrosissimo mutatur. Vnde ad hunc D.
Leo serm. de Psal. Qui de eius bonitate diffidit,
qui in eum corpus, & sanguinem suum committit
non in pulis? Qui in pacis conspectu non negant?
Sed Iesus in conspectu ubi ubi sui fuerat, ubi co-
luerat, & Iesus diaboli de dextera eius iniquitatem,
quam in Sacerdotum veluti armacras cepit, in
eum vultum retrahit, ubi patrem suum
et carnificem, Plebs de in osculo, & in eloquio
divinissimi agni Iesu sic hominem sigillat,
vi possit inde discendi ad morte temporali. Sed
enim Deus etiam ad nefarius hominibus creere me-
ta. Vnde ergo in te in crudelium simplici addi-
citur? An ibi D. Leo. Cordis sui si citius ipse
rabit, & Iesus diaboli de dextera eius iniquitatem
in eum vultum retrahit, & dextera Iohannes
diabolus in Iudam intrat, Leo vultum illum,
non interfusus, sed sanguis eius in eum, cum
dum in dextera diaboli de dextera. Et quando in
uena in Iudam diabolus intraverat, cum in su-
perindio eius fons dextera esse de dextera eius. Quid
Iudas traderet Iesum, inventis fuit diaboli in-
terfusus hominem spicatus, & dicens homi-
nem in tantum facinus. Vi autem sciret in so-
norum, id iam quod a longis Iesus eundem
diabolus, habens efficacius fontem in Iudae
ipsius cordis humore. Forsan enim verebatur de-
mon hominem ledere, in Iudas ubi emul, &
ore Iohannes fuisse Del eum, ideoque solo
praesente de dextera diaboli, Iudas eundem sui fectus
et ubi in, vi quia cum demone ipso effrenatus.
Sed equidem humane rabies demum facit
etiam furor superste. Solebat Saul demonum
fons agnati vehemens, quos David citha-
ra frenica & mollicibus, & demonem abigebat.
Cum eundem quadam die in hoc officio perseque-
retur, & demonem ubi fectus, Saul iam re-
trexerat oculos, de videt Davidem pulcherrimum,
in eum conspectu lanceam, dicens tenet. Ra-
gum 14. Affixit lanceam in parietem, quod confiteret
David. Ecce ubi diaboli periculis in Scille
Davidem verberatur, nec in eum eundem, de cuius
sanguine ortus erat ecclesiis agnus: qui ubi
inde eundem. Saul autem liber a diabolo in

Davidem nihil veritus fectus eundem, Vi dicit
D. Basil. Scleros. 14. Paulus a demone extra agni
Iesus Saul, & aduersus de dextera eundem, in
Davidem, quoniam in Iesum audet, Iesum eni-
mulator, quasi cum in Iesum fectus Iesus rece-
perat, in Iesum fectus Iesus. Expende illa,
paulum e demone extra Iesum, & quippe
eundem ubi Iesum dantem eundem, Davidem
verebatur, & in Iesum audet, qui in time-
bat diaboli. Vbi enim diabolus ubi Iesum, &
Iesum Saul verberatur, tunc in Iesum Iesum,
sic Iesum eundem, vi et Iesum Davidem eundem de-
te, O ubi in cordis humani interfusus in de-
diabolus rabie. Memori dicitur David Psal. 139.
Expe me Domine ab hominibus male, & tunc inque
expe me. Non in fectis sanguinolentis, vi eundem
Christi sed neque a demone per liberat. Vbi
Iesum erat, vi Iesum ab hominibus male, cuius
rabie expertus erat mortificationem diaboli-
cerabie.

§. XI.

Marie patrocinium erga suum mul-
tibus deest.

Quarent facinorosi medicos opportunitatem
dicit Cain fratri suo. Egi delictum suum.
Cumque esset in agro, conserrent, &c. Et cum
agni solitudinem querebat Cain, ubi vi fratrem
remonet a parentum auxilio, & patrocinio? At
ibi D. Chrysost. Quomodo in campo pro-
prium frater, & frater a parentum ubi abest?
Quare ipsum patrem mulierem dicitur? Huius in
primis precoratum est a parenta, ne parenti-
bus sublegetur facinus. Duos enim fratres pec-
catorum Iesus Cain, & Esau, utique odert, &
nec desinere minantem frater, Cain Abelen,
Esau Iacobum. Et Abele interfuso Iacob liber
eundem. Et cum Abel perierat, & Iacob eundem
An quae in ubi fontem? Minime, sed aliam cau-
sam proponit textus facit Genes. 27. ferat. Ode-
rat ergo semper Esau Iacob, &c. dixit in eundem
de suo. Vnde ubi Iacob parum mihi, & occidam
Iacob fratrem meum. Necessaria sunt haec Iacob.
Quamvis, & ubi Iacob, &c. Quae mala co-
gnatui Esau in Iacob, percalat Rebecca ma-
ter, vi enim erat sollicita pro filio, quasi pra-
sentem erat, ubique de illo agendum, & cum Iuda-
strie Iacob liber eundem. Porro matris patroci-
nium defendere Iacob ab hic fieri, nec Esau
valuit illud matris patrocinium e Iacob tollere.
Ne miremur, quod Cain paratissimum in fra-
trem, quem adducit in campum auxilio moris
periculis, Felicitas nos Christianis, quibus a Deo
in Meris illud pati viciniam proutum est, quod
nullo in recessu, nullo in agro, possit nobis eni-
pi. Dicebat Matth. 13. Simile est regnum cele-
stium in agro, eundem, lo quous enim
recessu, & remotissimo agro secuturum, & prom-
ptum habere Christi hanc thesaurum, immo-
rum, patrocinium Marianum. Quid aliud dicit
D. Deus vocat. 1. de Nat. Mer. ubi Omnis crea-
tura, palcat, ac sacra Anna facinorosa in rati-
onalis laudibus prosequatur. Tamen in ea thesau-
rum, quippe nulla vi empi possit, malece perierit.
Non est, Christus, ubi vi, aut percalat, quae
ibi eripere possit hunc thesaurum, nempe Me-
ria

re perocutionem, huc enim in vestitissimam sol-
 ludinem compellitur, ubi se expectat abscondi-
 tis huc thesaurum, ibi est coelium tantæ ma-
 gnæ. Erui tui vocis Ceni. p. ed. filium hinc
 Pene dilecte mi, p. ed. tui in agro, Ceni-
 um in tui Cui domus hinc agro, amas perage-
 re i. Am Richard i. sancto Leuen. lib. p. de leuo
 Marti: In huc multarum obliuiscitur solitudi-
 nem gloriosa Pige tui p. Ceni. Cui. P. ed.
 dicit: Pene dilecte mi, egredere in agro
 Quippe sollicita huc mater p. fula nullum non
 peregit curam, necesse filium eius curio, & pe-
 ni deo delectum apparet. Sed in ocribus p.
 fili ceni deligere, eorumque hinc pectore
 facere. Quod p. ed. fili Ceni. P. ed. fili i. Lu-
 na, dicit et Sol, i. orbis in cellis in acie or-
 dinata. Luna & Sol dicitur, ut ostendatur, quia
 sumpti ut p. ed. tui in agro i. tui i. die
 tui, Sol est, huc in nocte hinc, huc in syl-
 uis, huc in agro, Luna ad sol. Insuper & acie
 est orbis, quem hinc exponat. De quo
 eleganter Aleuon homin. de Nacion. Virg. Ta-
 fulbra i. in Luna. in solis i. Sol i. in orbis
 i. cellis in acie ordinata. Quod i. in tui
 hinc in p. ed. p. ed. tui, quando vici-
 cum p. ed. in cellis in acie ordinata. f. in
 hinc acie p. ed. p. ed. tui, & N. in
 tui, & in tui super cas. in tui
 dicitur. Ecce p. ed. Luna i. Cui. Cui
 huc P. ed. hinc. Equidem plus quam
 est Maria, quando Luna non possit defendere
 Abies hinc in agro i. tui p. ed. tui, Ma-
 ria est in loco hinc hinc. P. ed.
 Cui. Eze p. ed. p. ed. Aleuon agro occisus
 Maria p. ed. non p. ed. tui, sed hinc
 De cella oppo. tui iniquis, sed fugit

§. XII.

*Melius, Oportet agitur ut in isto, qui
est talis existat.*

Cum Goshilissim, & innocensissim^{us} esset
Abel, tam^{en} dicitur in peccat^o: Confiteor
Cum aduersus fratrem suum Abel, & interfecit
eum. Non inuenitur illi, quod fratri suissimo
insurgat in fratrem hostium: sed enim in iudicio
Esau in fratrem Genes. c. dicens: Quisum Iacob
fratrem meum. Sic fratres Ioseph dicebant Ge-
nes. 37. Peccat^{us}, & occidimus fratrem. Illud magis no-
tum in Abele accidit, quod de seculo inuentum
est, non solum cum Cain insurrexit in Abelem,
sed & inuersum in eum. Insurrexit Esau in Iacob, &
fratres insurrexerunt in Ioseph, & inuersum
est Iacob, cum Ioseph & fratribus in Abile, quod
dum enim Deus peculiariter promittens Iacob, &
Ioseph, ut & fratribus interficeretur, sed de il-
lorum odio Ioseph. Et qui sic cauebat
Iacob, & Ioseph in odio fratrum, cum non eu-
asideret Abilem? An mince non Deus in Abe-
lem, percutit in illum occidit, quem in Iacob,
cum Iacob, Iheremias illi d. uenit: Iud occidit
in iudicis quid dñm fuisse & Deum cum Abeli,
alium more perminuit, quam cum Iacobo, &
Ioseph, dum illas incolores in uisum. Da-
niel cap. 1. multo res perat Hebreos milites
esse Regis Babylonis in facinoros eidentem,
sed inter illos cum conuictum in Deo, & in

incolumem egredierantur. Alii enim textus: *Sicut*
inque ipsa fuit de modis ignis, &c. Non hoc
enim alliteratio iustitiam Machabaei (sicut
est 3. Machab. 7. sed, vi) a tyranno in ignem con
flicto, sic conflicto iustitiam, vi de coram me
locuti dicat iustas; Necesse autem p[ro]p[ter] hoc
quod *et mater confusa est*. Compositio hic p[ro]p[ter]
cum illis matris; omnes sancti & iusti; oves in
edibus tyrannorum incidere, sed Machabaei
cremorum, occidimus; res enim illi p[ro]p[ter]
Eusebii egrediamur illi. An Deus omnes in
Machabaei, qui illos percutit iustitiam, quia
in iustis p[ro]p[ter] Babylonem, quos locum iustitiam
ut & Rem pollicetur iustitiam, & definit D. Augusti
sermo. 10. de diversis cap. 3. in hoc verbo: *Con*
stiti ab eis liberantur, isti ab eis matris confusa
est. Ergo isti Deus dicitur, hoc dicitur iustitiam
sive iustitiam iustitiam, ista in opere, ista in opere
iustitiam iustitiam & dicitur, ista iustitiam iustitiam
iustitiam. Isti qui dicitur de iustis liberantur, sicut
in iustis iustitiam iustitiam manifestat. Alii enim
enim, ad percutiendum iustitiam. P[ro]p[ter] iustitiam
ad iustitiam iustitiam cum diabolo. Machabaei iustitiam,
iustitiam liberantur. Alii enim iustitiam, cum iustitiam
iustitiam, sicut isti iustitiam iustitiam: *Ab his*
ista iustitiam, quia iustitiam iustitiam. Quod iustitiam
iustitiam. Ceterum eadem est, quod melius, &
iustitiam liberantur iustitiam; qui est iustitiam iustitiam,
quod iustitiam iustitiam iustitiam cum iustitiam,
et diabolo, & carne.

Ε. XIII

*Ne se iniquis Deus aliquando indicat
decebat.*

Vt patricidium complecter Cain, & ecce
ibi Deus illi adest, quippe dicit text: *Et
ait Deus mox Cain: Vbi es Abel frater tuus?*
Non solum Deus defensionis. Casus conuen-
it, illicque situm maiestatis prelatum: est
enim cum simpliciter semocinatus Dei est,
tamen aliquando se se ostendit peccatum non do-
ctum. Luc. et. se vultu Iesus servum. Porro
periculum in euentu à Petro, non dubius illi
humiliter edesse, vultu tangere, ceteraque
diuturnis lux virtute, illi iudicem prelatum.
Et cum ita ipse virtutem eius famam erat. Sic
Dorcas et quilibet seruus, & nequissimum
lucorum factio tunc diluicem mentis fuit
est Dei vultu benignus, venit cum iudicem
decedit venit ad confortum famule. An
Dixit Levinus. de Paul. Det ergo si fuerit
ipsum enim fami adque reman. cum calidus
dedit enim se vultu de vultu. An in seruus
ipse se hanc de vultu in fidem de vultu
capit reman. Expende illa: Nec iudicem enim
albus dignatur se iudicem dimittit. I. et
Dixit. qui minima de iudicet. aliquando in
eum de famam in e ostendit. Nequissimum
Balaam vultu. & tamen, vultu text. Nu-
mer. et. *Non Deus, & ait ad eum.* Circa
quibusque tenet Glo. *Nemo glorietur, si
sibi Deus in quoniam.* Non enim quoniam loqui-
dum si non vultu, in loquatur enim cum re-
pudi. Sicubi.

§. XIV.

ad Maria venit, quo velare, & aperire peccata possint.

INterrogam Dominum Calum de Abel, non ut cognoscatur peccentur, sed ut ostendat, quam patitur in istius peccatione. Quippe est: *Pater Abel frater tuus? Qui respondit: Non sic. Nunquid enim frater meus sum ego?* Dixitque ad eum: *Quid fecisti? Vix sanguis fratris tui clamavit ad me de terra.* Absconditatur Cain Abelis cadaver, de terra operietur, vi autem Ioseph & Procopius, & modo etiam mendacio regibus volebat magni celare facinus. Sed quod ille celabat, ad magis peccatum manifestabat: clamore sanguinis. Non enim à mendacio, nec à terra operietur hominum peccata, sed una Maria tenet pallium, quo penitus possint peccata operiri, & obnubantur. Pili 80. Benevolenti Domine verum tuum, meritis captivatus laetor, operuisti omnia peccata eorum. Et quando Cain nec mendacio, nec terra potuit facinus suum aperire, quomodo retineatque hominum peccata, opera sunt. Non quodlibet terra, sed terra benedicta & virginea, nempe Maria virginitas nobis operculum peccatorum. Rara pulchre elucida Racheli, à terra Laurenti. lib. 4. de laudib. Mariæ, inquit: Operuisti omnia peccata eorum, ne videret ea homines ad imitandum, vel ne videret ea ipse peccator in iudicio ad irascendum, dubium ad dandum, & in custodiam, ipse Deus ad parricidium. Operuisti, inquam, pallio coram, quia Maria te vestivit, uti est in cruce, de quo prodicitur: anima peccatrix, Ezech. 16. *Exposui amplexum meum super te.* Ecce illi, ut de sola Maria excepit Dominus pallium, quod in cruce exenderet, vi sub illo peccata hominum operirentur, absconderentur, Matias c. 6. post ostensum theonem, in quo Deus sedebat, ait: *Seraphim stabant super illud, sex alae sue, & sex alae alteri, duabus velabant faciem suam, &c.* Si requirit quis faciem velarent Chalazar, Chrysolomus, Fuscus, Vatablus putant, quod velabant facies suas, si enim ex Hebræo legunt. Verum D. Cyril. Hago, Hic. & Petrus Demian. putant, quod velarent faciem Dei. Et quidem, ut notat noster Goethus à Lapide, verumque verum est, nam interposito alarum velamento inter Deum, & Seraphim, iam manebat Seraphim obnubant ne viderentur, vi manebat obnubant Deus, sed illud verbum nobis expendendum est, quod est, in labantur enim Grammatici consilientur, per verbum illud exempli gratia res nondum perfectæ, unde artifices in operibus suis adhibent, illud faciebant, vel excedebant, vi experiantur necesse est operi à se esse perfectum. Seraphim ergo velabant facies suas, & faciem Dei, hoc est, non à Deo perfecti velabant. Et tunc non perfecti velabantur. Quia non est Angelis, nec est alia creatura, sed ab una Maria veni velamen illud, quo & humanæ culpe operiuntur, & absconderentur propter Deum, ne illas videret ad peccatum. Quod specians D. Epiphanius, ait in Adversus Iovin. Marci 21. *Anna gratia plena, quæ hactenus iudum de cuius lacu facinus convascunt, eripere solent Christiani. Vixit plurimum annorum, & multoties effusa de Seraphim incensibilis vis, quæ universa et velamentum* Beate Tom. V.

quoddam velamen de corpore venerat. Expende illud, inquit, in velamentum quoddam inpositum, quippe totum Christianum corpus per Mariam velamentum habuit, ipso perfectum operi, & velari posset, ne eius macula in peccatis videretur.

§. XV.

Summa in Deum reverentia habenda.

Hoc mihi in Caini reprobatorum peccato peccatorem videntur, quod impudentissimè, & contumeliosè ipsi cum Deo. De illo ait text. *Qui respondit à Nestor. Nunquid colles fratris mei sum ego? Quid impudentius? Cui honoracioni tanta intemperetia posset respondere? Merito de illo D. Irenæus lib. 3. cap. 36. scribit: *regnum Cain, ubi esset Abel frater tuus, Nestor, ait: Nunquid colles fratris mei sum ego? Excedens, & multiplicans malum per blasphemiam. Ecce in malum isti occidere fratrem, in ipse perussit audacter, & utrumque respondens eorum scien. Hoc pessimum in homine est, quod Deo non summam habet reverentiam. Et quia non inveniunt viam salutis, & effectus in Deum censent loca. 20. Per autem Sabbathi Maria Magdalene venit munda, cum alius crebro esset, ad memorem, & vidit lapidem sublatum a monumento. Cuius ergo, & venit ad Simonem Petrum, & ad alium discipulum quem amabat Iesus, & dicit illi: Tolerem Domineum di monumentum. Expende illa: Tolerem Domineum, quem à principibus damnatum viderat, à turbis latruncis, & contemptum inter latrones positum, publicanus sine reverentia, & honorabili Domini vocabulo eius non meminit. Quare hoc Magdalena meminit A. D. Cyril. Alex. lib. 1. in loc. c. 44. *Nec propter crucem, & passorem Domini fidem accipere, sed etiam reverentiam Deum non appellat. Talis uxor prius erat rudior. Verberatus mors non eripuerat Magdalene fidem, quam de eius dominatibus habebat, se nec eripuit et reverentiam, quæ tractat momentum: vi de eo non erat sine vocabulo digno tantæ excellentiæ. Quo ostensum est, quoniam alas radices eius virtus, & pietas egerat. Fallat, si sane reverentia non debeatur iam peccatorem Christi. Nota est huiusmodi parabolici, qui apud pueri uxor Bethsaida res opæ à Christo Domino solent. In lecho constitit ambulabat die Sabbathi, ubi quod etiam egechensis fuit à Principibus populi, quorum ille reprehensionem pro nihilo dedit. Quæ tunc à An. Irenæo. c. 3. *Pescet autem non autem Iesus in templo. Vi sores ambulabat onustus lecto intuentis est non à Iesu, sed à Pharisæis calumniantibus. Vbi autem fuit in templo, ibi statim cum illo Iesu. Sed quando calumnia propter obedientiam profectus am Iesu in portanda lecto patiens non intuentis fuit, unde nec requisitus à Iesu; iuectio solus in templo egit, ibi illius Iesus requirit, & intuentis à re reverentia in templo exhibita magis rapit Iesus. Ait D. Chrysostomus homil. 37. in locum. Cum venerit cum Iesu in templo magna profectus reverentia, & peccata signum. Hoc quia in templo sunt, quia Iesus non intuentis, & foras nunguis est intuentis. Quid ad te Iesus venit, quid te perdidit omni intuentis, signum super est reverentia****

Psal. 80.

Rac. Iovin.

Ysa. 66.

Epiphani.

Irenæus.

Irenæus.

Cyrl. Alex.

Irenæus.

Chrys.

nix à se exhibere diuina. Mererit sua nobilissima Saluantur, quæ ut domi proceratissima erant, sic edem in templis etiam præconantur eoque lecta sunt insignia; à qua nunquam desistant ceterum in contemptum promouenda à nuntibus. Hæc tandem in templo innota est à leio, et quasi hæc in dia, votum præbuit mentians se huius profecti esse viam.

ε. XVΛ

*Qui in Deum iniquus est, et in fratres
erit iniquus.*

Quoniam prociaciter refugit Canus ut & se illo-
nam, eorum famam etiam. Nam quid ca-
sus parum meli fecit? Quasi & se omnino ca-
sus facit reliquis. Adhuc pulchre D. Ambof.
lib. 2. de Abel cap. 9. *Quare de fieri poffit, ut na-
ra & videretur non defferet, quod Deo reuerentia
non exhiberet? Recuset faciem matrem crudelitatis,
quasi refert quatuor. Quid miratur, si peritiam et
agrum, qui non agnum auellorum? Equidem vani-
tiffime expectat pietatem in fratre ab eo, qui
impulit in Deum et illi. Quo Deum impugnet, quo-
modo fratribus paritatem esse poterit? Monstrat
fratres mea Irfus lib. 22. *Tandem ad actum a pa-
tratribus, & a fratribus, & cognatis & amicis, &
mariti affertur & verbum. Non eorum aliud expe-
ctandum est? propeuditionis duntaxat nominis,
nisi vi vel fratris, & cognatis fuor etiam pesti-
quantem et perimant. Quo Igedans D. Aftanul.
in epist. ad solitarios an de Constantio Imperato-
re. *Constituitur hoc sceleratum, & Christi odiu-
sam beneficium, ut quod & vult se, matrem, & ergo fa-
ciat se in iustitia sua, prout. Acque Brute animam
idem in suum persequatur, et de modo iustitia.*
Hoc habet fratres rhoros, quise & Deo alienus,
simul ut & Deo ebest, in fratre crudelis est. Ille
ferus qui apud Regem & caecum, & rationem rbi-
debat, & misericordiam iustitiam deprecatur ob-
tinuit, ubi & Deo obsecrit, vix credi potest,
quoniam foris in fratre, & confertur crudelis. De
illo an Mart. cap. 18. *Egressus autem eorum iude,
invenit eum de re iustitiam suam, quod debeat et ac-
tiam de morte, & tentas suffocatum. Deus bo-
ne prode tenta crudelis invenit homine hoc & ducit
suos eodem, & amicos, qui paulo antea & coram
Rege idem offendebatur humilis? Rationem
tanta crudelis in iude quoniam in verbo ille, omnium
Egressus autem, ubi enim & Deo obsecrit, ubi
Deum & ergo reliqui, totum altem in fratre
crudeliter bibat. Ali Theophylact. Egressus illi
frangit, ac primo iustitiam. Nihil enim, qui
Dei muni compassione speret, sed illi egressus
erit, & & Deo ante ducit erat. Aliqua
autem non crudeliter. Nec mirer, quod illi, qui
tergo reliquit Deum, in tantum crudeliter
devenit ergo fratres, & confertur.***

magis ex. tribuitur. Nec certe eade ipfa confopata
ita deprecatur, uti etiam non moratur, &c. Et mor-
tali nulla daturus fuit. Cuius in Abelen inueni-
tione. Etenim post occifionem Abelen ad Dei in-
terpofitionem de illo, in amplexu Caini reuer-
fuit. Nec moror, ut cum non fui abfectus de
vifcentibus humis exit. Nam contritionem in
carnate carnis, non volebat pueri remanere, &c.
Et ficut vocat. Luc. cap. 7. & Ieremya expe-
dit pedes fuis. Igitur & non contritionem homi-
nem calcitrantem profluit, in terra conui-
nante totum. Lit. 5. Quia etiam moribus fergens
fratruis est. Ite, de de illis, qui per iudicium tra-
didit illi. Item Matth. 17. nullus nominatur in
Euangelio, qui vel vifus Iesu minime, vel etiam
ferentibus audeat iudicium referre. Adeo pec-
tore illi in iure humani iudicis abfuit. Quod
fpectant D. Chryfoft. homil. 36. in Iohannem aut
Sermone quidam apud Corinthios, brevis etiam
encomia. Cuius prout inuenerit, magis etiam
pofuit, fed quoniam frequenter a Deo admodum
efficitur magis delectat, magis contrahitur & pro-
prietatis ad eadem. Hic ite, quem ille gramus
morbus, quatenus facile emendat & domat. A lu-
dia, ad rariu mille vides emendatos, qui iudicia
omnem via, vnde de mille emendati confecut.
Quis nefcius mortale facta de Iesu in cruce? Vi-
velius fundant, vt terra quatinus, vt petra re-
fidetur, vt Sol obliuiscitur, vt fipules perempti-
bus, de mentis erigunt. Quid non? Ait Matth.
cap. 3. Certe autem, & qui cum te erant, &
fidentes Iefum, vofe autem non, & tui que fidebat,
remaneat valde, de tunc, & tunc flos Dei aut illi.
Sed & de Principibus populi illud addit: Certe
autem, prout per Sacerdotem, & Pharifum ad
Pharifum, dicitur: Domus recedat fons, quia
fidebat illi dicit, &c. Compositum modo Cero-
tationis cohortem, & Sacerdotem, Pharifaeorum
ve continentem, homines videntur inuicem de Iesu
in cruce facta. Certe autem autem cum fuis po-
tuit miracula, vifit eorum Iefum filium Dei & Sacer-
dotes autem & Pharifaei etiam poft illa vifum
Iefum Iefum dorem eleuant. Et quando cuncti idolo-
latrum, tumunt Cernuo, & etiam milites non
poffunt non fieri Iefu dediturum ne miracula
monitum, & cui Sacerdotes & Pharifaei in lege
Dei nefeit adhuc Iefum aspernantes, utique
vi fipiditorem infantes de Ego Cernio idolo-
latrum, vt Romanus, fatus & flos Sacerdotum, &
Pharifaei etiam multi, quo morbo defecillime po-
terant curati, Adhuc docebat D. Chryfoft. homil.
89. in Marci Iefum vifum in altum
effundit, Iudaei ex Iherufalem faluare vellet,
fed non fuerat illi confiteari. Talis quoque
prout vna vna, & vt non facile terminatur,
Non terminetur per deusque moribus, imo, &
ait D. Bafil. Ser. oct. 15. Ridiculi etiam
dicit, & in eptiditum tranfit agnita. Cuius
redar extinda inuida nouas vias accipit, quibus
rediret agnita.

C. XVII.

*Junidia morbus agri, et difficulter
calente.*

Ali ergo Gen requileus à Domino: Num-
quid cullus fratris tui sum ego? Cuius que
verba ait D. Basil. Sol. orig. 4. *O uerum ipse rade*

§. XVIII.

*Junodi nolunt agnoscere, & scire, ea ipsa,
que agnoscunt, & sciunt.*

Requiritur Causa de Abell, sed cum nescire salutar, agitur enim : *Nescio, Nunquid facili*

tui capilli ego sum? Etenim hac negatione iudicium
 ostenditur, et qui negavit volebat, quod sub
 ter nossestimum. Iudicem enim hanc propo-
 sitionem iudici, quod ipsa nefaria valens, et in se
 profuturam, quae ipsi accensum oculis, et libi
 noni nonnulla. Da Iudex iustitia Pauli ad Co-
 rinth. 2. Nam si ego iustus, non tunc Deum
 gloriam transgrediar Sed et de ipsi affir-
 mat Dominus Matth. 21, quod videtur De-
 filium in terra nasciturus: Hic est filius hominis,
 et dicitur deus. Cogitatur ergo habere animam,
 et cognoscitur volentem occidere. Quomodo ergo
 ad Paulo dicitur, quod non cognoscimus autem
 Loquimus Paulus ad Thimotheum in seculum, cuius
 est nulli cognoscere aspi, quae per oculis ha-
 beret potestissima. De quo ait Leo Imperator in
 serm. da Cruce habita item 2. Creditur. Hae-
 rentem ipsi fuisse, manifestum, et serva ipsi glori-
 am in secula amen. Nam cognoscimus, quia cognos-
 citur voluntem, tunc cognoscitur ad iudicium
 canis fit. Cogitatur autem, et de ipso tanquam Deum
 gloriam habuerat, sed tunc in seculum mor-
 tuum fuerat. Et enim mori debuit ipsi. Non
 ipsi, quae confiteretur: arguit ad quod videtur,
 quia tunc, et laquei ipsi, qui negavit arguerat,
 et accipit, populum dicitur, huiusmodi glori-
 am non potest habere, quia non agnoscitur in
 terra extendenda. Expenda illa, quae naturam
 agnoscit autem, nescimus: Non recipit, qui
 confiteretur, nec videre tunc, et agnoscit ipsi,
 quia agnoscit, et sic caput veniens ino, et ca-
 ut, quae appetitum videtur, videre negavit.
 habebat illa Ioan. 11. Si dimissum esse sic,
 videret Romanis, et iustis ino in nobis. Et
 agnoscit. Si afflicto Romanis et lesu iustitiam ad
 quando multi viderant lesum non esse Romanis
 ad iustitiam, vi qui consuleret danda
 videret Caesari, vi qui regnum oblatum fuge-
 re, et vi qui paci inderet. Hic nonnulla erant
 iudicium, hae ipsi ipsi videret, qui modum
 infamem, quod Romanis ad iustitiam
 quando ipsi erant videret lesum non ad iustitiam
 Romanis, cur non dicitur afflicto, quod
 Romanis ad iustitiam afflicto? Ea est in iudicium
 ad iustitiam veli ipsi, qui videtur, et negavit
 agnoscit. Ad D. Chrysostomum. homil. 64. in Ioan.
 nonnulla factum erat dicitur Christus? Nunc
 in iudicium tribuitur dicitur Confessum Nunc facere
 Regem voluit, et tunc? Quomodo ergo
 videret, videret Romanis? Hac ipsa sunt videret
 ad iustitiam, sed in iudicium tamen. Hae ad na-
 turam, quod est, quae videtur, arguit.

concedit Cainum, & felloatur eum de facinora
Caini. Cui hinc Ag. Calazarus: Insuper etiam ad
desiderium iudicii hominum, ut quatuor tam quatuor
invenimus personam, non quatuor iudicem. Et Dicitur
Cayciolumum hominem p. ibi: Dabitur Cain agnus
Christi, quod Deus non invenit in legem, sed ab
ipse et ipse situm credimus legem. Et non dicitur,
invenimus legem, non in ante legem sapientiam autem
fieri et debet agnus. Quia homo pariter non appo-
li et ex calce exagitationem debetum esse, neque
dicitur non aperit ponentur, & et in manifestum
preponitur facinus, ut confusum faciat. Hic
enim ali diuissimam modum gubernanda, &
procedendi in eo subditur moderandum. Dicitur
autem D. Gaudet. Etiam hominem ad imagi-
nam, & similitudinem agnam, & praei piscem
verum, & volentem cal, & huius, &c. Exqui-
bus et debet habere, quod similes Deo homo di-
cet in illa dominari, & imperio atque piceis, &
volentis, & iterum sumamus. Quod non patet,
ita ignobiles Deities afferuntur: sed & contra
D. Anas. Sinza dicit similitudinem, &
testimonium Dei in homine non possit consistere
in dominum piscium, & volentem. Et cur in
hinc dominari non possit? Quia homo multi-
tudo utriusque regis, inquit dicit, multas ten-
dit etia, etque sublimitas, & ocellissima
ut capias volentis, & piscis, ut percutiat foras
in abscondito, nam praei mortem iudicabit,
quoniam sententia maris hominisque omnia longe
distant a Dei gubernatione. At Anas. Si-
oia lib. 7. in Exaen. Aliter et, qui dicitur
arripit alium piscem, & volentem, & huiusmodi
enim in aut hominem, & dominum, et si illud ad
imaginem, & similitudinem Dei in hinc et. Neque
autem imaginem, qui ipse Adam dominum suum
piscem, sed natus est ab angelis, qui fuerit a
secula. Dominum dico, non et, qui rursus
per crucifixum aliquam accepit aeternam, volentem
que & simul imaginem. Illa autem qui non
dominatur, sed auditur, & dicitur. Non enim qui
dominatur dicitur, (& maxime inquit Dei) domi-
natus aut subditus enim excepti alium, sed qui ad
dominatur, cum patitur, & maxime illi. Expen-
dit illa: Non autem qui dominatur alium (& ma-
xime inquit Dei) dominatur cum subditum et
exagimatur, sed aperit. Quippe ita illa subditi-
tas in maiorem, & piscem aut in regibus para-
dit, absconditum, in se ferit obsequium et
audientia, ut confiteretur, ne scilicet, maxime de
illi ab illa, qui dominatur exaenat iudici Dei.
Hi cum omnia debent exaenat apertum cum po-
testate, & auctoritate, ut manifeste con-
spiciat aeternam, exaenat abicit, confusum aud-
dit, & diffusum fidei sine absolutione, sine
piceis.

§. XIX.

*Dominatus, & gubernatio Dei in aperto,
& manifesto modo procedendi cum
subdito, sine ad damnationem,
sine abolitionem.*

ECCE tibi quàm clarè, quàm manifestè con-
uerit Deus Cainam, antiquam eam dam-
net, & de nouissimo sibi criminis adhuc interro-
get eam. *Adi. xxix. Præputio ad eam. Quid scisti?* *Pax sanguinis fuitis qui clamati ad me de ter-
ra. Effusi sanguinis non absconditis, & sanguis cum*
Deo nonnumquam, & ad eundem mouetur Deus, &

6. XX.

Christus Dominus in suis patitur.

Dixi noviter : *Per sanguinis fructus in illam*
non ad me de terra, ex Habemus autem legit
Lya : *Per sanguinem fructus inl.* Et cur non
vox *sanguinis* in singulari, sed vox *sanguinem*
in plurali? Rabbini dicunt vox *sanguinis* ge-
ste Lya ; quia in percutitione illa, non solum
Abel, sed tota eius posteritas crederetur occu-

CAPVT IV. & vlt.

Caini supplicium, & mors.

TEXTVS HISTORIA.

N O multum Dominus penam puniendæ, cuius amentum vi-
rens aditum videt, sic illum ter-
re sterilitate ostendit. Ne labui-
tus inopio proferretur, respon-
det, qui de latro ad locum migrare cognouit,
ac videri voluit esse quoniam. Super additus
est impio quidam mercedum emam amior,
ut ipse sub hac pena contritus gereret, & inde
aperit esset, ne sine ingenti damna peri-
culo ab illis occideretur. Itaque Carus iudicio
remoue paruos sedem loca veritas Orientem
è regine Paradisi, ac multum possit ciuitatem
formae, qua magni contra inuincibiles mala gra-
uaretur, tempe domine filij sui Enoch appel-
lat. Sed vanè remouentem persumit, qui sub
insensum habet Deum: cetera enim Cainus valde
fecit ab iube Enochia, egressus sybis se de-
dit, filiosque caperebat caris, dicitur ubi à ven-
tore lacu inuenit, & interfectus. Venator erat
Lunus, qui videns arborum campis montes,
suspectus innotis illum causari ab aliqua latro-
ne fere, insulsum tenet, & mite-
rent Cainum interfecit.

MORALIA IN TEXTVS
HEBRÆO.

N O semper Deus distulit peccatorum
penam in finem seculum; sed & in
penam mulctat impios, ut terrenorum
animi habeant, quid similes, qui de aeternis
nullum habent scilicet.

Genes. 4. Nunc igitur maledictus eris
super terram: quæ aperuit os
suum, & suscepit sanguinem fra-
tris tui de manu tua. Cum opera-
tus fueris eam, non dabit tibi fru-
ctus suos: vagus, & profugus eris
super terram.

§. I.

Iudiciu indignior venia.

N Vltimè expectari à Caino verbum siue
exultationis, siue confessionis facinoris, sed
statim ut illi obdormit clamor effus sanguinis, &
similiter pena decernitur. Aut enim text. Nunc
igitur maledictus eris, &c. In castigando Ada-

mo, penam additorem exultationem eius, ut se à
firmata, & iustitia à seipente periculum pen-
dat. In puniendo autem Caino, cum non capi-
tatur aliquis ex eo Carus precatoris, sed statim
homo inopio plethor. Peruenit Cain inu-
dit, quæ mortis inescutibilis est, & denud in-
groos veris. Dicebat D. Chrysostomus hom. 18.
in loan. Idcirco carus vima iusti deservit. Cingit.

18. Nam sciant & volupias stantia in excusa-
tione affert, super perperam, hominibus su-
per, fructus quidem, neque aduocandis, & quæ-
campi caris, & exultatione: ut non inu-
dit, quæ affert, quæ 1. Nihil proficit, nisi animi
penitentia, atque malum. Sic Godefridus per-
perat caris inuocandis, & ab emul-
venia longissime distans. Nullus enim effec-
tus sic hominem in malum firmat, ut inu-
dit. Dicitur Dominus Enoch. 10. Egi inderam cor
Pharao, & seruam diu, & faciem signa mea
huc in cor, &c. Vi Pharao inuocandis, & in-
excusabiliter postquam carum perit, cum ingratum
extremum suo, permissa est à Deo illa diuina,
quæ confirmat periculum illum. Et per quid
tanta illa diuina confirmat potest? Per affectum
inuidie, ut cum vidit Pharao inuocandis, &
corpe eorum augmentum inuocandis, quo illud
sic obdormit, ut in malum confirmaret. Alii Ru-
pert. lib. 1. in Enoch. cap. 1. Pharao dicitur filius
Etiel, & ipsum idem sursum & inuocandis
carum: Ecce populus Eiel malus & seruus
nihil est. Eiel autem inuocandis, ut quæ
est, quibus inuocandis, & inuocandis inuocandis
ita, tunc magis ipsa inuocandis carum. Pharao
dicitur diu. Egi inderam cor Pharao, &
inuocandis est, non ipsam carum, sed
Eiel inuocandis. Eiel enim ipsa inuocandis
carum, si illi inuocandis perit in in-
deram cor. Equidem ille maxime obdormit,
& confirmat homo in periculum, quo ad in-
uocandis inuocandis. Vbi enim hic effectus inuocandis
carum, & inuocandis inuocandis, & obdormit. In ma-
lus, ut perit in inuocandis.

§. II.

*A sanguine Christi accepto benedictionibus
implemur.*

I Vltus, & sanctus est Abel, sed eius sangui-
nem terra inuocandis, quid nisi inuocandis inuocandis
carum: Dicit enim text. Nunc igitur maledictus eris
super terram, quæ aperuit os suum, & suscepit
sanguinem fratris tui. Quæ terra aperuit os, & suscepit
sanguinem Abels, ipsa maledictionem ostendit
in Carum sterilitate sua. O quam iungit soli-
licitas est humana terra, quæ de sanguine fratris
nostri Iesu accepto benedictiones in nobis facit
scire. Quippe ut Pascal. lib. de carum, &
sang. Decem. cap. 1. Magnum igitur hominem, &
sanguinem benedictionis carum inuocandis Christi
Ecclia preparat, ubi & Christus ipsa carum
delinquit, & carum. Sicce ribi in hoc
dumilissimi conuiui sacramento, in hoc do-
minici carum potius sumus benedictionis
carum preparat carum. Quisquis
aperuit os suum, dignè Iesu suscipe sanguinem,
sumus benedictionis carum potius scire.
Postquam de hostibus triumphat Abraham

omnis, qui inuenisset eum. Egrediusque Cain à facie Domini habebatur profugus in terra ad orientalem plagam in Edem.

§. XII.

Peccator non breue spatium penitentiae sibi praescribat.

M Zephai Cain statim interfecit, si dñi hunc iussu ita fecit, sed non, qui uidetur Cain, si peragiam pariter. Hoc lo Caino cum unius misericordia dicta, ut non impediret temporis angustia id penitentiam agendam, sed longissimam haberet spatium, quam visque ad septimum annum prodiret, per longum tempus spatium longae penitentiae daret occasionem. An O. Martini ad Damasce. cap. 1. *Thoma Caram à domo stylii dñi, ubi usque ad septem quatuordecim passus distans, ut solum mela ipsa, & longissima uerba compassus parum suum agere, ut interiret nihil. Et quidem rationem Domini longissimam fecit tunc Caino, ut ad penitentiam compellat, non impeditum tempus angustiat, quo inuiti cum penitentiam ageret, quae impetrata sit licet. Nunc in enim con. suspensum ab hoc esse peccatoris, quod in tempore angustia ditione penitentiae studium. Huc potius spectare debet, quod non solum pendunt in statu, ut non bene, si d. longum tempus penitentiae desigat. Post hominem inuicem captiuitatem Censet. ut Domini: Nos per manib. suorum inuicem in statu, quae carit. Et notatque dñi dñm tunc uiginti annos. Deinde homines carnalibus uoluptatibus dñor, & tunc per penitentiam uolens ceteros de viginti annos uisus designat. Et cum Domine per caritatem hominibus tunc longum tempus signatum praescribat. Carnalibus uoluptatibus non potius curas uisus. En impedimus iustis ordo diuina, ut peccatoribus hominibus non bene, sed innoxiam penitentiae spatium relinquere. An O. Basil. Scilicet. Erant dñi ibi uiginti annos. Di. angeli, pariter in tempore, ut uidetur inuenirentur, utique tunc autem uiginti annos inuenirentur in statu. Quodam malum dñor, tunc pariter inuenirentur in statu. Longa sui agere, longae uoluptatibus pariter. Hec dñi ibi hominum ibidem, longum peccatoribus, longum penitentiae spatium praescribat, ut uidetur peccator, quod tunc tunc peccator longum tunc uisus, & penitentiae dñor in uiginti tempore angustia. Potest ut in momento sufficiens illud penitentiae, non debet, sed in uiginti, ut angustiae temporis omnia momenta distans, penitentiaeque locum relinquere nullum.*

§. XIII.

Signum crucis ad uitam est salutem.

VT securum à morte recederet Cainum Dominus, posuit in eo signum, dicitur tunc

Psalmus de morte in Cain signum, ut non interficeretur cum uiuente, &c. Notat tunc Dominus signum dare, sub quo uisus uolens penitentiae fugam, & inuicem inuenirentur in statu. Notat & tale signum in hunc Cainum in signo crucis. Matth. 27. post nam dñi tunc uisus tunc uisus. Erant autem uolens in statu in uiginti, quae signum erat. An O. Basil. Scilicet. Erant dñi ibi uiginti annos. Di. angeli, pariter in tempore, ut uidetur inuenirentur, utique tunc autem uiginti annos inuenirentur in statu. Quodam malum dñor, tunc pariter inuenirentur in statu. Longa sui agere, longae uoluptatibus pariter. Hec dñi ibi hominum ibidem, longum peccatoribus, longum penitentiae spatium praescribat, ut uidetur peccator, quod tunc tunc peccator longum tunc uisus, & penitentiae dñor in uiginti tempore angustia. Potest ut in momento sufficiens illud penitentiae, non debet, sed in uiginti, ut angustiae temporis omnia momenta distans, penitentiaeque locum relinquere nullum.

§. XIV.

Peccatori uolens signum crucis est penitentia.

Dicitur signum praescribat in Caino à Deo, non inuenirentur in statu. Quodam malum dñor, tunc pariter inuenirentur in statu. Longa sui agere, longae uoluptatibus pariter. Hec dñi ibi hominum ibidem, longum peccatoribus, longum penitentiae spatium praescribat, ut uidetur peccator, quod tunc tunc peccator longum tunc uisus, & penitentiae dñor in uiginti tempore angustia. Potest ut in momento sufficiens illud penitentiae, non debet, sed in uiginti, ut angustiae temporis omnia momenta distans, penitentiaeque locum relinquere nullum.

In conspectu, utique ad tyrannicam penetramus opo-
ra, appropinquamus et prodigiosis quibusdam Atroci-
bus. Ita loquimur quidem superis et videntur et quæ
quædam dicuntur, parum tamen videri etiam adhibere
mentis, ad solam palæstram subducimus et in præliis.
Expendis hæc viximus. Ad solam palæstram attu-
llimus nos impetisse, et venit cum hoc de legendo
Mali tyrannide, quod cægat pro solis palæ-
stræ lucem infundere, et laborare, multaque de
studiorum insidiis (solum quædam exornare.

€ XX

*Desperari hominū est, terrenis hiis ē cadu-
cu bonis immergi.*

A Dicit nota quod de Caino dicitur, *multi-*
ficatus est & *Edificatus* & *instructus*, quodamque *no-*
mine eius *apud homines* fuit *factus*, &c. Vnde de salu-
te anima obtinenda desperamus. Cuius, & se-
pentium & serpentis & ceterorum boni quodammodo
licet non adducantur temporales, & de ca-
dibus bonis obediendis infatuare. Quod respiciunt
D. Greg. 16. Moral. p. aut de illis: *Quia in terra*
fundamentum posuit, qui *solidatus* anima *pa-*
triam invenit. A solidus bonus status, & de il-
lis conqueque videtur desperare, seque videtur in-
venisse. Desperat enim hominem lignum esse, quod
sele his vult, & ceteris, & cadentibus bonis tradere.
Clement. Plalm. 4. *Fili hominum* respiciat quia
corde 1. *Pr* quod dicitur *vanitatem*, & quoniam
mendaciam. Quasi voces Prophetarum notant.
D. Dam. 1. *Pr* quia illi ad desperationem homines esse
fuit. Dicit enim Job de Saulis, & de seipso. *Au-*
tem *non*, qui *seculi* de se *salutis* dicitur & habet.
nisi quia *seculi* *corruptionibus* *laxat* *capitulum*,
ubi non fuerit. Proprie dicitur Prophetarum
fuisse *fructum* *hunc* *fuit* *de* *accusatione*, & *adver-*
satione *calumnias* *que* *confundunt* *desperat*, *dicunt*
illis *hominum* *respiciat* *quia* *corde* 1. *Pr* quod
dicitur *vanitatem*, & quoniam mendaciam. Illi
quidem in vultibus, quod de salute desperare,
element Prophetarum, ne se calumniis emergant. Illu-
men enim animarum est & hoc & contrageo tem-
poralibus, quod de anima desperat. Vi dicitur
de illis Paul. ad Ephes. 4. *De sperantia* *seculi* *vanitatem*
dicunt *impudenter*, *in operibus* *que* *condemnatione*
emittit *de* *accusatione*. Sic illi.

4. XXL

A lasciusa bovecidia, 94 cardes.

In praecipua Caeli uenerunt La mœch, qui petis
pergrediantur inuicem. De qua dicitur *La mœch*
accipit alius uxorem, &c. Dicitur aliter La mœch
uenerit sua, &c. Quamuis uerba uerum se uolun-
tem uerum, & adhibere alium, &c. Ecce hinc La
mœch quod uxor sua confectus duo à se pe-
petere homicidia. Et cum ex magis i pnd uxor
confectus, & An quæ ipse occidendum fuerint
Egredem ut caput La mœch obdormit fœta in
illa fœmina, hinc mœch i eum in uenerit, in
illa fœt aduenerit, & quippe ut eum confectum
uenerit erit, Angule fœtibus lingulis ueris con-
tingit aduenerit, ut non possit vni duo ha-
bere, nisi illi i duo conuenit copulari, La

mox etiam qui dicitur traxerit animum, ut libidine
 delectetur, sic et homicidam exorat, ut cum mihi
 laetitia non erit, de homicida parum. Et postea
 dicit D. Ephraem apud Leptorum, 116: Deum in
 deo perperam laetabit. Alia enim res, alia id
 adificat, et interfecit non se, sed uxorem suam
 inter, apud nos, et uxor suam interfecit, et non apud
 traxit. Alia enim uxor per id in quo laetatur in-
 ter, et quoniam non eadem interuenit. Similiter
 laetitia epiphorice, de uxoribus, et homicidia
 per hanc enim laetitia animi rapitur ad con-
 temptum operis. De meretricis uox locutionis
 Apoc. 17, 41: Et mulier erat conseruanda a popu-
 lo, &c. Et ex facie uox uenit scribere, *Ad-
 flicta*. *Adflicta* magis uox fore uenit, et
 adflicta uox uenit. Et uox mulierum dicitur
 de *Angustia* *Sandorum*, &c. Exe. 116, et finit
 meretricis hanc dicitur uenit homicidam, de
 obitu de *Angustia* *Sandorum*, et quasi sine car-
 dibus, illis laetitia interfecit. Ut dicit illi
 Raptus, illi non conuenerit saltem si esse, quod
 in prima diffinitione dicitur, aduocet hanc et hanc
 in, et *Angustia* *Sandorum*, et quod
 mulierem dicit non esse conseruanda inuoluptu-
 sitatem *Angustia*. Sicut semper laetitia sim-
 de facie aduocet, quoniam conseruatio, sed
 posuit inuoluptu sitatem, et voluptas. Credo mihi,
 laetitia inuoluptu sitatem, et operis amplexus uenit,
 nulla homicidia, aut parricidia parit. De parricid
 erant inuoluptu sitatem inuoluptu sitatem
 sua uenit, quod laetitia inuoluptu sitatem, et
 aduocet aduocet focum, quoniam inuoluptu
 sitatem, et homicidia inuoluptu sitatem.

€ XXII.

*Signum salutis ex Deo maxime debet
cordi esse.*

Credimus Caelum rectum à Lamech, cum ipse
Lamech dixerat: Quam uiam in uoluntate
mea, ete. Dum enim Lamech in terra iniquitatis,
propterea ut uiam illam facilius deperire, Caelum
transfunderetur. Quam hanc uiam Caelum
memores? Nunc signum est Deo habere, ne
aliquis iterum possit? Quomodo ergo potest
accidit etiam signum habere? Eam quidem per
tabulam Caeli datam, sed uisatio homini minus
illud signum cordi erat, et ideo meritis inuolu-
ebatur. Signum enim saluati est Deo datum,
tunc proficit, cum illud in bono cordi est. Rudi-
tis, immolatis agnus, cum sanguis in
signum signum habetur, pro quo etiam Salu-
ti de sanguine suo, ne potest super terram
posui. Non in uia posita reponendum erat si-
gnum sanguinis, qui habentem acceret Angeli-
tus, sed in duobus. Ne potestum signum
datur, sed in duobus per se, non in uno
in corde, et extrinsecus in operibus ostenditur.
Et quo monetur Petrus Damascen. ser. de uisitate
cordis? Praefertur uisitate uisum in fronte et
audire cordis uisitate salubriter rectum in
corde. In utroque posse sanguinem praefari An-
gelus uisitate, in corde uisitate, non per se
utrumque. Nec fide quomodo de fide fide utrumque
appropinquat, si uisitate utrumque in operibus
ostenditur. Caelum utrumque in fide uisitate
signum ostenditur. An dicitur? Eri hanc uisitate

F. M. ...

Armed 29.

Page 10

The subject

Iesu in corpore suo porta in utroque pectus, hoc est, in corde de un opere sui salutare signum, quod pectus videtur, & fugat. Nisi enim ibi cordu sit saluti signum, via per illud ad salutem perueniret. Cain. 6. arbor Iesu sponda sua: Pene mi, ut signaculum supra cor tuum, ut signaculum super hiachum tuum. Non in hiachum tuum, sed in corde pectus ammi imprimi Iesu vult signum vult, ut proficiat. An Guereius sem. 2. de Annate. Maria: Iesu quippe impressum in corde, expressum retere, signum pectus, & munimen- tum, & insalubre. Non si tantum sit in extenuis hoc distinctissimum signum, sed si pectus in corde affectuati habeatur, munimen insalubre affectu. Corde pectus excludendum est saluti signum, quod venit à Iesu, qui nisi cordu sit, non desinetur, quis fugat. Vi merito de illo dicit D. Hier.

med. sem. 2. in Assump. Maria: Neque verò ingressum Iesu extenuis pectus emerserat, re- tui superficiali sustinere quoniam amara penetrat, & in extenuis cordibus tui habitare est, hinc signu- dem ut aliquando sanguine ipsa superficiali de- lictu recipiat primum apponere pectus, qui hu- insando est, primum aliquam insalutem sua gra- tuam indulgenti, namque expulsi sunt cum indignatione. Nuncquid non effugiet elementum? Inficitur sum in hinc proficundo, & non est salu- tas? Virtutis non pectus, & non virtutis, quasi pectus est, non saluberrima. Sic quando non cor- de, sed extenuis operibus loci pectus Iesu, illi- co refugit, non habens, ubi requiescat, vi quibus cordibus morari vult, & inde pendere ad exten- na, & sic reddere hancem hostibus ma- trisum.

FINIS.

INDEX

INDEX

LOCORVM S. SCRIPTVRÆ,

In quo magna pars illorum locorum
apprimè enucleata.

EX VETERI TESTAMENTO.

Ex Genesi.

- CAP. I.** **N**on propterea creauit Deus
caelum, & terram, &c.
p. 3. v. 1. & 4. v. 1.
& 1. v. 1.
- D**ixit verò Deus Cam-
pignetur aquis, &c. 33. v. 1. & 7. v. 1
- V**i pœnit pœnitibus maris, &c. 29. v. 1
- F**ecit autem hominem ad imaginem, &c. 1. v. 1.
- D**ixit Deus, fiat lux, & facta est lux, &c. 1. v. 3
- C**rescite, & multiplicamini. 1. v. 28
- S**piritus Domini ferebatur super aquas. 1. v. 2
- F**ortis est Dominus in Deus hominem de limo
terre, &c. 2. v. 7. & 3. v. 12
- P**redixit Dominus Deus de humo omne ho-
minem, &c. 2. v. 7
- N**on est bonum hominem esse solum. 2. v. 18
- L**igetur enim vix in medio Paradisi. 3. v. 1
- V**ale melius, quod bonum illos ligatur ad
voluntatem, &c. 3. v. 1
- E**rit sicut dñs. 3. v. 1
- D**ominus vocat Adam, &c. 3. v. 1
- C**ollegetis autem paradisi volucrium Cœ-
lestium, &c. 3. v. 1
- C**onseruati sicut fici, &c. 3. v. 1
- A**dā vix ex. 3. v. 1
- C**ōm audissent vocem Domini Dei, &c.
3. v. 1
- A**pertit sicut oculi archæorum, &c. 3. v. 1
- I**psa i omni et capiti tuum. 3. v. 1
- M**elchisedech in opere tuo. 3. v. 1
- A**dā vix cognouit vi quem suam Heuam,
&c. 3. v. 1
- A**d Cœm autem, & ad munera eius non re-
spici Domine. 3. v. 1
- S**ed quæque genus Tubalcain, &c. 3. v. 1
- T**ubalcain autem de manu sua, &c. 3. v. 1
- C**onseruati Cœm aduerti fratrem suum
Abel, &c. 3. v. 1
- C**ain de fructibus terræ, &c. 3. v. 1

- S**epulchrum vltio di hunc di Cain, &c. 3. v. 1
- G**entis sicut ad imaginem, &c. similitudi-
nem suam, &c. 3. v. 1
- V**idi autem filij Dei filij hominum, &c. 3. v. 1
- D**ixit Dominus ad Noë, &c. 3. v. 1
- C**umque vidisset Iesus terram, &c. 3. v. 1
- N**on permanebit spiritus meus, &c. 3. v. 1
- I**ngressus est Noë, &c. 3. v. 1
- I**ngredere, & omnia domus tua in arcam.
3. v. 1
- V**ideris hominem, &c. 3. v. 1
- C**ū non inuenisset, ubi requiesceret pec-
tus, &c. 3. v. 1
- E**ducavit Noë arcam Dominus, &c. 3. v. 1
- A**t verò Sem, & Iaphet, &c. 3. v. 1
- D**ie ergo, obsecro te, quod feceris mea sibi, &c.
3. v. 1
- C**ū ingressus esset Abraham Ægyptum,
&c. 3. v. 1
- Q**uod pulchra i ter ægis. 3. v. 1
- S**equi tuo debet terram hanc, &c. 3. v. 1
- S**ocii, & perambulabis terram in longitudine,
&c. 3. v. 1
- E**leuati iugue Loth oculi, &c. 3. v. 1
- A**t verò Melchisedech, &c. 3. v. 1
- S**unt famo Domine ad i om fides est, &c.
3. v. 1
- A**pparuit ei Dominus, &c. 3. v. 1
- V**bi est Sara vi ui tua? 3. v. 1
- A**pparuit ei Dominus in conspectu Mambræ,
&c. 3. v. 1
- C**umque comessissent, &c. 3. v. 1
- H**abebo filium Sara vxor tua. 3. v. 1
- R**ecor tibi veniam ad te tempore isto, &c.
3. v. 1
- C**onseruati tu sicut fici, &c. 3. v. 1
- V**erū est in fructibus suis. 3. v. 1
- N**olite, quæstio, fratres mei, &c. 3. v. 1
- I**gnis Domine pluit super Sodomitam, &c.
3. v. 1
- V**ix iustitiam vellatitatem domine illius,
&c. 3. v. 1
- E**go sicut puerum istum. 3. v. 1

Ysaia.

Index locorum S. Scripturæ.

- Vilitatis Dominus Sacerdos, *Chr.* 311.3
 11 Ne extendas manum tuam super puerum. 311.3
 12 Veni ergo hodie ad fontem aquæ, *Chr.* 311.3
 Rebecca veniebat cum filiabus civitatis harum, *Chr.* 311.3
 Rebecca quoque conspecto Isaac, *Chr.* 311.3
 13 Dux gentes sunt in veteri tuo, *Chr.* 311.3
 & 111.1
 Facies de mensam de lignis Sennam, *Chr.* 311.3
 Isaac amabat Esau, *Chr.* 311.3 & 317.3
 16 Rursus fodit alius puteos. 317.3
 17 Insit vocatum est nomen eius Isaac, *Chr.* 317.3
 14.2
 Quod cum audisset Rebecca, *Chr.* 317.3
 Dies peregrinationis vite meæ servum tri-
 ginta annorum sunt, *Chr.* 317.3
 Veni germanam rami fraudulenter, *Chr.* 317.3
 Oderat ergo semper Esau Jacob, *Chr.* 317.3
 Oculum Isaac fratrem meum. 317.3
 18 Jacob ruli de lapidibus, qui lucebant, *Chr.* 317.3
 117.3
 Profectus venit in Mesopotamiam, *Chr.* 317.3
 317.3
 Surgens ergo Jacob ruli de lapidibus, *Chr.* 317.3
 Vidit in somni fratre suum, *Chr.* 317.3
 Ignem egrediens Jacob de Bersabee, *Chr.* 317.3
 317.3
 19 Quam diligens Jacob, & : Scitamus tibi pro
 Rachel, *Chr.* 317.3
 Adhuc ille loquebatur, & ecce Rachel, *Chr.* 317.3
 41.3
 Liliis erat oculi, *Chr.* 47.3
 20 De mihis filios, alii quoniam molat, 47.3
 Tollent Jacob virgas populeas virides, *Chr.* 47.3
 20.1
 Duxit Jacob socero suo : Duxitque, *Chr.* 47.3
 107.3
 21 Rachel fuerat est idola patris sui, *Chr.* 47.3
 Surrexitque Jacob, *Chr.* 47.3
 Tollitque omnes substantiam suam, *Chr.* 47.3
 317.3
 Valco si clem potis vestri, *Chr.* 107.3
 Inmoli si que victoriam, *Chr.* 107.3
 Mili, de vocum Rachel, *Chr.* 317.3
 22 Vidi Dominum facie ad si clem, *Chr.* 47.3
 Et ecce vir habitabat cum eo vique nunti.
 17.3
 Non dimittis te, nisi benedixeris mihi.
 145.3
 Jacob autem abas pueri, *Chr.* 309.3
 14 Egressa est Dina filia Isaac, *Chr.* 317.3
 Tuiasti me, & adofum fecisti me Chana-
 nez, *Chr.* 271.3
 Placuit oblationem coram Henon, *Chr.* 317.3
 Et substantia coram procer, *Chr.* 317.3
 15 Apposuit est populo suo, 7.3
 Abas Ruben, & domine, *Chr.* 309.3
 Vadi per seminum quasi florem, *Chr.* 189.3
 Venit occidit eum. 363.1
 16 Patre quod via, *Chr.* 113.3
 Insistit autem parvi, *Chr.* 73.3
 19 Vadi per seminum quasi Solem, *Chr.* 186.3
 Nequaquam in requiescenti operi nescio, *Chr.* 317.3
 317.3
 Qui reddito in mano eius pallio, *Chr.* 247.3
 Accusationem quadam die, *Chr.* 317.3 & 317.3
 & 317.3
 Illa apprehensa latrunc, *Chr.* 317.3
 & 317.3

- 20 Et tamen succedentibus prosperis, *Chr.* 317.3
 41 Respondit Ioseph : Somnium Regis ventum
 est, *Chr.* 317.3
 Nonquid supereat, *Chr.* 317.3
 Vidit Pharaon somnium, *Chr.* 317.3
 Corporum venit sepiem annis, *Chr.* 317.3
 189.3
 42 Cui respondit Ruben, *Chr.* 40.3
 43 Arrepleti sunt Ioseph oculi lacrimis, *Chr.* 317.3
 44 Sufficit michi, & Ioseph filius meus vivit.
 317.3 & 317.3
 Vadit, & videbo illum : nequam matris,
 20.1
 45 Onerantesumenta et in terram Chanaan,
 & 317.3
 1 Detestantur Aegyptii omnes pastores ovium.
 317.3
 49 Quoniam patrem Regidabitis, *Chr.* 317.3
 Ecce filius tuus Ioseph venit ad te, *Chr.* 317.3
 43.3
 48 Benedictus filius Ioseph, *Chr.* 317.3
 Cuiusque appropinquare ceteris Israel diebus
 mortis sue, *Chr.* 107.3
 49 Pulcherrima sunt oculi eius virgo, 317.3
 Alas plerique parva eius, *Chr.* 114.3 &
 317.3
 Beniamin lupus capax, *Chr.* 317.3
 Filius accrescit Ioseph, *Chr.* 317.3
 Carulus leonem iuda, 317.3 & 317.3
 Ruben puerogenitus meus, *Chr.* 309.3
 Videte quoniam quid esset bona, *Chr.* 317.3
 50 Timetis fratres Ioseph, *Chr.* 40.3
 Dicitur est homo vixit modum, *Chr.* 317.3

Ex Exodus.

- 1 Odetum Aegypti filius Isaac, *Chr.* 317.3
 2 Egressus die altero conspecti domi Heliam
 exierunt, *Chr.* 317.3
 3 Ceterum Dominus, quid pergeret ad viden-
 dum. 11.3
 Apparet Dominus in flamma ignis de medio
 rubi. 41.3 & 317.3
 Vidit, & videbo visionem hanc magnam.
 74.3
 Moyses paterbat oculi leprosi soceri sui, 73.3
 Venit, mittam te ad Pharaonem, *Chr.* 317.3
 4 Obsecro Domine, non sum eloquens, *Chr.* 317.3
 & 317.3 & 317.3
 Duxit Dominus : Proice eum in terram,
 & 317.3
 Regis agitur, & ego ero in ore tuo, *Chr.* 317.3
 317.3
 5 Post hoc ingressi sunt Moyses, & Aaron.
 317.3
 317.3
 6 Ipsi vadunt, & collegum stipulas. 317.3
 7 Faciam te in Deum Pharaonis.
 Tabe Aaron virgam coram Pharaone, *Chr.* 317.3
 30.3 & 317.3
 Proferuntque singuli virgas suas, *Chr.* 317.3
 317.3
 Tolle virgam tuam, *Chr.* 317.3
 Ecce constitui te Deum Pharaonis. 317.3
 & 317.3
 Elemans virgam petrus aqua in, *Chr.* 317.3
 8 Exiit Aaron manum super aquam, *Chr.* 317.3
 9 Ego induci cor Pharaonis, *Chr.* 317.3
 10 Decima die ventis huius rubi ventis que
 agunt per familias, *Chr.* 30.3 & 317.3
 & 317.3

Index locorum

- Sic iutem comeditis illam, &c. 149.2
 Et accipite sanguis vobis in signum, in adi-
 bus, &c. 177.1
 Calceamenta habebitis in pedibus vestris.
 177.1
 13 Dominus praeceperat eis, &c. 46.2
 Nunquid defuit calceum vobis per diem,
 &c. 23.2
 Nunciamus ei Regi Aegyptiacum, &c.
 164.1
 14 Reuertere sum aqua, &c. 169.2 & 170.2
 Multo melius erat servare Aegyptum, &c.
 188.2 & 196.1
 Cum extendisset Moyses manum, &c. 124.2
 Filij autem Israel perierunt per mare
 siccatum, &c. 31.4.2 & 337.2
 Tollentque isti Angeli Domini, &c. ibid.
 Et accipietque Aegyptij angeli sum post
 eos, &c. 339.2
 15 Qui attendit iniquum, &c. 87.1
 Verbum autem filij Israel in Elam, &c.
 111.2
 Assumpsit ergo Mina Propheta, &c. 181.2
 16 Gomer per singula tempora. 15.1
 Attendat carnis conspectus calum, &c.
 114.2
 Vespere coarctata carni, &c. 237.2
 Dux autem sepebra, Sathana est Dominus,
 &c. 261.2
 17 Aaron, & Hui fustitabant inquit eum.
 144.1
 Cum levaret Moyses manus, &c. 171.2
 Dixit Dominus ad Iosue & Elie, &c. 204.1
 Principum bellorum gentium Israel, &c.
 116.2
 18 Tertiis montes Senui fumabat, &c. 161.1
 Estote parati se dum venimus, &c. 172.2
 21 Dux quoque Cherubim adest, &c. 141.2
 Hec sunt qui accipere de betis, &c. 146.1
 Loquere ad filios Israel, &c. 199.1 & 191.1
 & 319.1
 16 Faciet & tabulas stantes tabernaculi, &c.
 131.1
 28 Facies laminam de auro purissimo, &c.
 74.1
 29 Dissolve aurem ad pedes, &c. 146.1
 Fundique longinqua super altare, &c.
 371.2
 31 Duxque ad eos Aaron Tollit murethru-
 mal, &c. 111.2 & 140.2 & 114.2
 Posatque gladium suum super sinu suum,
 &c. 121.2 & 337.2
 Procecidit illud in ignem, &c. 147.1
 Dimittite me, ut videatur frater meus, &c.
 119.1
 Seda Populus manducant, &c. 164.1
 Quod cum vidisset Aaron, &c. 193.2
 Accursumque filij Levi cum Aaron in Moy-
 si, &c. 131.2
 Dominus praeceperat eis, &c. 239.2
 Secutus filij vultus custodient, &c.
 171.2
 34 Filij autem Israel perierunt per mare
 siccatum, &c. 34.1

Ex Lemita,

- 1 Homo qui placuit ex vobis hostium Do-
 mino, &c. 44.2

- 6 Anima quae peccaverit, &c. 376.2
 10 Egredietur spiritus Domini de aetate cor. 139.2
 Dixit Dominus ad Aaron, &c. 277.2
 Accipietque Nadab, &c. 331.2
 20 Qui coctus cum meliore in fovea montana,
 &c. 78.2
 24 Accipiet quoque simellam, &c. 113.1, 2
 Quam tenet altare super mensam pa-
 nificum, &c. 114.1

Ex Numeis,

- 12 Locuta est Maria, & Aaron contra Moysen,
 &c. 41.1 & 272.1
 13 Absiderunt palmitem, &c. 370.2
 14 Cumque cum eduxissetur, &c. 157.2
 16 Princeps Eleazar, &c. 280.1
 Et de autem Cori filij Israel, &c. 304.1
 Sin autem solam rem fecit Dominus, &c.
 317.2
 17 Invenit geminalem virginem Aaron in domo
 Levi, &c. 34.2
 19 Ista est religio videtur, &c. 181.2
 20 Duxque Dominus ad Moysen, & Aaron,
 &c. 350.2
 21 Fecit ergo Moyses serpentem artem, &c.
 150.1
 23 Venit Deus, & ait ad eum. 361.2
 25 Spi Nalac, & voluit. 372.2
 26 Cum vidisset Balam, &c. 196.1
 Pergeat ad populum nostrum, dabo tibi coe-
 libum, &c. 274.2
 Otiense bella ex Ioseph, &c. 316.2
 27 Ego vultus de filio Israel, &c. 249.2
 Occisi sunt viginti quatuor milia virorum.
 278.1
 27 Proclamat Dominus Deus ignem omnes
 carnis, &c. 244.2
 31 Annate ex vobis viros ad pugnam, &c. 153.2
 33 Proficiat de Ramath, &c. 71.2
 Profectique de Phalahur, &c. 81.2
 35 Si quis vult perire, &c. 176.2

Ex Deuteronomio,

- 2 Non accipietis calicem perditionis, 176.1
 10 Et vultus Israel, quid Dominus Deus tuus
 peccat, &c. 72.2
 11 Terram hanc, & formidinem, &c. 293.2
 14 Non coquet herodum in hile maris, 81.2
 15 Non tondetis palmigenis eorum. 248.2
 21 Quia dno peccaverit homo, &c. 131.2
 25 Non abominabitur idcirco, &c. 163.2
 29 Non ligabit os huius tenebra, &c. 173.2
 28 Eri peccata tua non sunt oculis tuis, &c.
 68.2

- Benedicta domus tua, &c. 174.2
 32 Gens abique iustitia est, & sine pietate,
 &c. 62.2
 Nocturnum lege venerunt, &c. 74.2
 De vinctis Sodomorum vasa eorum, &c.
 117.1

- Ignis succensus in facie meo, &c. 213.2

Ex Iosue,

- 1 Vidi viam hancem euerat se totam gla-
 dium euagratum. 48.2
 Solus calceatus de pedibus tuis. 177.1
 7 Lapideaque tuos omnes Israel, &c. 171.2
 8 Attenderunt ergo tui nulla pugnantium,
 &c. 310.1
 10 Per, utique Iosue, & interfecit eos, &c. 191.2
 dal

sacra Scriptura.

Sol ne mouetur contra Gebaon, &c. 316.1

Ex lib. Iudicum.

7 Videbatur enim quasi subueniens perus, &c. 311.1

Lagna vacua, &c. 311.1

9 Ecce vna mulier flagrans molis, &c. 344.1

11 Peperit itaque filium, &c. 16.1

16 Festum nunquam ascendit, &c. 246.1

Ex Ruth.

4 Facias Dominus hanc mercedem, &c. 48.1

Ex lib. I. Regum.

2 Oculi ad Dominum sicut largiet, 15.1
Dominus mortificat, & viuificat. 15.1

Et vulcus emouit suum in pluuia, &c. 108.1

2 Hoc autem est tibi signum, &c. 62.1

Pars magna domus tue moietur, &c. 103.1

Verumtamen non auferas pedes virum, &c. 101.1

Etsi ergo periculis periculis grande, &c. 103.1

Confirmatus est cor meum in Domino, &c. 108.1

3 In die illa suscitabo, &c. 106.1

4 Curres eueni. ut de Benjamin, &c. 37.1

Hec est vox quam audisti, &c. 106.1

Gregesque est namque Israel, &c. 104.1

5 Duo quoque filij Heli mortui sunt

Pugnauerunt ergo Philistini, &c. 100.1

Mand die aliena, &c. 31.1

6 Tollentes duas vacas, &c. 95.1

7 Egregeque filij Israel de Maspha, &c. 107.1

8 Rex ens super nos, &c. 10.1

10 Hoc tibi signum, &c. 319.1

11 Peritio animi populus in Galsala, &c. 20.1

Cum ambularetis in solatio domus Regis, &c. 16.1

12 Videre rem illi in gradent, &c. 234.1

Nolite declinare post vena, &c. 109.1

13 Filia vinctus anni erat Saul, &c. 107.1

14 Aditumque eueni Scol populus, &c. 107.1

Congregatus exercitus percussit Amalech. 143.1

Ergo ne laribus morietur, &c. 101.1

Gustans gustans in summare virgo, &c. 104.1

15 In fusta concidit eum Samuel eorum Do-

mino, 111.1

16 Tute ergo Samuel contra alei, &c. 30.1

Aditumque eueni est parvulus, &c. 101.1

Reliquas aut parvulus, &c. pasci oves. 1.1

17 Ego venio ad te in nomine Domini, &c. 108.1

Pascetur feruus tuus pasci filij gregem, &c. 311.1

Non possitis sic uocari, &c. 320.1

Ego venio ad te in nomine Domini exerci-

uum, &c. 346.1

Cum gladius non haberet, &c. 379.1

18 Non habet Rex ignisalia necesse, &c. 110.1

Misilancum, &c. 367.1

19 Simeon Ionathas filius Si al, &c. 356.1

20 Consequi illos feruoribus. 11.1

Sancti Tom. P.

Propriet in mihi Dominus, &c. 101.1 &c. 131.1

Ex lib. I. Regum.

1 Camque sepelisse Abim in Hebron, &c. 100.1

4 David percussit in organum amigalis, &c. 108.1

9 Restitui tibi omnes agros Saul patris tui, &c. 104.1

Veni te Regem super populum Domini Is-

rael, &c. 105.1

11 Athiba vero mases Ochisir, &c. 106.1

Ponite Vinum ex aduerso bellis, &c. 106.1

Eo tempore quo salent Reges ad bella pro-

cedit, &c. 336.1

Quia habuisti hoc apud te, &c. 107.1

12 Mite ergo Dominus Nathan ad David, &c. 106.1

Domus quoque transiit pecti tuo tuum, &c. 101.1

13 Cumque audisset Rex seminem hominis

Dei, &c. 106.1

14 Omnes mortui, & sicut aqua delibuit, &c. 106.1

Quia gravabat eum Castalis, 140.1

Obiecto et videri faciens Regis, &c. 101.1

15 Absalon fecit cursum, &c. 106.1

17 Non est bonum consilium, &c. 307.1

18 Mulier cui infidebam, transiit, &c. 106.1

19 Accidit eum, et occideret Absalon fecit

David, &c. 143.1

Fecitque est legem in nocte illa, &c. 109.1

20 Tollens autem Reipha filia Au ciliatum, &c. 91.1

Qui cruciassetur eis in monte eorum Do-

mino, &c. 101.1

Demus nobis si ptem via de filis Saul, &c. 106.1

24 Et mortui sunt ex populo à Dao, &c. 107.1

25 Non est qui te codit constitutus à Rege. 241.1

Ex lib. II. Regum.

1 Dixit Nathan ad Bethsabet, &c. 3.1

Adozun Rex in lectulo suo. 43.1

Ingressi est itaque Bethsabet d Regem, &c. 101.1

Adonias filius Haggah, &c. 100.1

3 Que non possit in dedi tibi, &c. 1.1

Quia possit in hoc verbum, &c. 111.1

Nec mihi, nec tibi, &c. 311.1

4 Et veniebant de concilio ad audiendum sa-

pieniam Salomonis, &c. 4.1

5 Non est si iam, nec concilio malis 176.1

6 In ara assem non erat almd, &c. 106.1

Non elo gressus est, &c. 356.1

10 Misericorditer Rex Salomon super omnes Re-

ges terre illius, &c. sapientia, &c. 2.1

Fecit Rex Salomon in domum, &c. 316.1

11 Secundi in regnum tuum, &c. 91.1

Cum esset iam senex, &c. 94.1

12 Durissimum inperum imperatit nobis, 1.1

Fecit duos viros in eum, &c. 108.1

13 Qui cum videret, iocunter cum Leo in rpa, &c. 107.1

Cec 1 *Politi*

Index locorum

- Posuit cadaver eius in sepulchro suo, &c. 81.1
 Extraxit manum suam de inter Rex, &c. 119.1
 14 In illo tempore egredietur Abas, &c. 268.1
 17 Vixit Dominus, in quibus confitebor tibi, &c. 251.1
 Hec dicit Dominus Israel, &c. 356.1
 Veritatem mihi plenum si est, &c. 363.1
 12 Non ego crederemur, &c. 217.1
 Erit uero fames vehementi, &c. 214.2
 13 Fecit domus calumniae meas, &c. 248.1
 21 Perierunt ego cum eis, &c. 290.1
 Perdidit leuiam, &c. 291.1
 Ascende, &c. de domo Domine, &c. 291.1

Ex lib. I. P. Regum.

- 3 Obsecro, ut fiat in me duplex spiritus tuus. 171.2
 Cumque pergerem, &c. 177.1
 Ascende calum, accipe calum. 184.1
 Letum pulchrum Efraim, &c. 317.1
 5 Misi ibi equos, &c. 316.1
 4 Vide, vende oleum, &c. 174.2
 Cumque perlasset de cedron, &c. 110.2
 5 Lutum sepeliet in sepulchro. 174.2
 Accedens ad eum intra sua, &c. 341.1
 6 Moes plenus equorum, &c. 246.1
 Quae respondet: Mulier ista dixit mihi, &c. 312.1
 9 Cum venis iherosolimam, &c. 326.1
 13 Cum portum fueris, &c. 316.1
 17 Filii Sederis occidit eam cum eo, &c. 266.1
 19 Veni Angelus Domini percussit in castris Assyriorum, &c. 246.1
 20 Intempore illo misit Sennacherib. 346.1
 21 Veni Nabuchodonosor Princeps exercitus, &c. 172.1
 Vene Nabuchodonosor Princeps exercitus, &c. 357.1
 Filios uxoris Seleazar occidit eam eo. 274.1

Ex l. Paralipomenon.

- 23 Quae genuit filium, &c. vocem cum Salomon. 111.1
 27 Chusi Atachites amicus Regis. 112.1
 29 Pollicetur haec haecque nuptiae familiares, &c. 2.1

Ex II. Paralipomenon.

- 2 Dicit iuxta Iherem Rex Tyri per litteras, &c. 144.1
 8 Dicit Rex: Non habebam vires meas, &c. 77.2
 Iherem Rex: Non habebam vires meas, &c. 77.2
 Dicit, &c. 114.1
 9 Dicit iherem rex bethsela, &c. 121.1
 10 Percussit eum ego Abas, &c. 114.1
 14 Inuocam Alis Domum Dei, &c. 416.1
 15 Impio quod ei uoluit, &c. 312.2
 21 Filii qui caecaverunt eum, &c. 141.1
 Sed autem quibus regnavit Achab, &c. 61.2
 24 Postquam accitit Iouda, &c. 121.2
 28 Erit Propheta Domini, nomen Obed, &c. 147.1
 31 Postquam misit Iudas templum, &c. 238.1

Ex l. Esdrae.

- 7 Hec dicit Cyrus, &c. 232.2

A me regnum est decernum, &c. 232.2

Ex l. II. Esdrae.

- 4 Vixit manus fuit eis, &c. 124.1 & 121.2
 Ex l. P. Esdrae.
 8 Coem illo castis omnes Angelorum exercitus. 112.2
 71 Vidi, & ecce in tempore sequentes penae engabatur, &c. 191.1
 Ex Tobia.
 10 Ego non, quis pater meus, &c. 100.2
 12 Quando probus cum lachrymis, &c. 108.1

Ex Iudith.

- 2 Factum est verbum in domo Nabuchodonosor, &c. 186.1
 7 Factus est seras, &c. 181.2
 9 Capite laqueo oculorum suorum in ore, &c. 176.1
 Dicitur Deus patris mei Simeon, &c. 170.1
 10 Cum iussisset clamare ad Dominum, &c. 116.1
 11 Quantum bonum est promissio tua, &c. 107.1
 14 Vixit mulier Helcia, &c. 135.1
 15 Et omnes populi gaudent cum mulieribus, &c. 104.1
 16 Iudith magna facta est in Bethsela, &c. 156.1

20 Erat et verbum videtur, &c. 247.1

Ex Esther.

- 2 Duda est igitur ad cubiculum Regis, &c. 214.1
 3 Quod cum audisset Aram, &c. 318.1
 4 Ego igitur quomodo id Regem intus poteram, &c. 15.2
 Ego cum auxilium michi similiter remittebo, &c. 208.2
 10 Paron fuit, qui crederet iherem, &c. 144.2
 14 Ne misit Domine segetem tuam huius, &c. 112.1
 Cum deposuisset vestis regis, &c. 112.1
 Nisi, quia uideret placam iniquitatem, &c. 154.1
 17 De summa istius Esther deposuit vestimentum, &c. 299.1

Ex Job.

- 1 Cum quidam die Job, &c. 14.1
 Vixit in terra Hus nomine Job, &c. 13.1 & 293.1
 Chaldaei fecerunt iter iuniorum, &c. 37.1
 Natus est veni ad Job, &c. 39.1
 Scitis vestimentum suum, &c. 105.1
 Ecce vestimenta quae habet, &c. 117.2
 2 Audientes res istas Job omnia ait, &c. 14.1
 Scilli vestibus sperantem pulcritudinem, &c. 177.2
 Erit iherem plerumque, &c. 120.1
 Ecce in manu tua est. 141.1
 3 Quare stupescit genibus, &c. 141.1
 Parat de regibus in fura, &c. 167.1
 Noue cum dormienti iherem, &c. 212.1
 4 In oculis tuis quasi haerent caput eius, &c. 112.1
 Nequaquam iherem est equum suum, &c. 110.2
 6 Cuius

facræ Scripturæ.

- 6 Considerate seminis Thoma, &c. 45.1
Ecce non est auxilium mihi in me. 287.1
- 7 Cur non tollis peccatum meum, &c. 287.1
- 8 Quare possidis me conuersatum tibi. 287.1
- 9 Super acervum petrarum, &c. 287.1
- 11 Cùm te consumptum putarem, &c. 287.1
- 13 Scitabis coorta me amantidinem, &c. 314.1
- 14 Lapides extraxi aq̃ue, &c. 287.1
- Signasti quasi in sacculo delicta mea, &c. 287.1
- 15 Qui habet quasi aquas iniqui uerba, 287.1
- 17 Innocens contra hypoconitum suscitabatur, &c. 287.1
- 18 Habuisti in tabernaculo illos sem̃i cini, &c. 287.1
- 20 Ute ueneris robustus, &c. 287.1
- Panis eius in uentre illius ueneris in fel, &c. 287.1
- 21 Qui dicebas Deo: Recede à uobis, &c. 287.1
- Dulci fuit glaciis Cacyli. 287.1
- 24 Subuerterem pauperem tuum, &c. 287.1
- Si subdò apparuit aurora, &c. 287.1
- Maledicti sit p̃p̃s eius in terra, &c. 287.1
- Ad similes calorem transiit ibi aquis calidus. 287.1
- 25 Habet argenteum uentum suscipit p̃p̃os. 287.1
- 29 In nidulo meo morior, &c. 109.1 & 287.1
- Quando procedebam ad portam ciuitatis, &c. 287.1
- 31 Semper enim quasi nubes fluctus, &c. 287.1
- Si secutus est oculus tuus cor meum, &c. 287.1
- 33 Per forascentem in visu meo, &c. 287.1
- Abominabilis est ei in uisus p̃p̃is, &c. 287.1
- 34 Qui uoc accipit perfectus Principum, &c. 287.1
- 40 Ecce abforis in istud, &c. 287.1
- Nunquid illud est in quasi sui, &c. 287.1
- 41 Cùm iubilum fuerit, &c. 287.1
- 42 Et addidi Domini omnia, &c. 287.1

Ex libro Psalmorum.

- 1 Et erit tanquam lignum, &c. 34.1
- Nolite fieri sicut equos, &c. 34.1
- Beatus uis qui non abiit in consilio impiorum. 287.1 & 34.1
- 2 Ego uitem confusus sum Rex, &c. 287.1
- Psalmus 110, &c. 287.1
- Quare fremuerunt gentes, &c. 287.1
- 3 Ego dormiui, &c. 287.1
- Psalmus David, cùm fugeret à facie Abiſſon. 287.1 & 287.1
- 4 Filij hominum respice quod, &c. 287.1
- 1 Perdis coacti q̃s loquuntur mendaciam. 287.1
- Domine, vi suto bonæ uoluntatis, &c. 287.1
- 6 Erubescant, &c. 287.1
- Laborem in genu meo, &c. 287.1
- 7 Luctum aperui, &c. 287.1
- 8 Ecce factus est Dominus refugium pauperum, &c. 287.1
- 10 In Domino confido, &c. 287.1
- 11 Labia dulcia in corde, &c. 287.1
- 12 Misericordia tua subsequetur me, &c. 287.1
- 14 Domine quo habebat in tabernaculo tuo, &c. 287.1
- 15 Dominus p̃p̃s habet in me, &c. 287.1
- 17 Cum Sanctis loquar, &c. 287.1
- 18 In Sole p̃p̃s tabernaculum tuum. 287.1
- Dies dies erudit uerbum, &c. 287.1
- 19 Clamauerunt, nec erat qui saluos faceret, ad Dominum, &c. 287.1
- 20 Cucurbo, &c. 287.1
- 21 Vox Domini confingens cedrus, &c. 287.1
- Afferre Domine filij Dei, &c. 287.1
- 23 Aueniunt faciem tuam à me, &c. 287.1
- 24 Beati quorum concessa sunt iniquitates. 287.1
- 25 Angeli p̃p̃s amare debent, &c. 287.1
- 26 Accedat ad eum, &c. 287.1
- 27 Vidi uisum super altarium, &c. 287.1
- 28 Et dolor meus in conspectu meo semper. 287.1
- Sacris uis grave grauiora sunt super me. 287.1
- 30 Veritatem in imagine p̃p̃s facit homo, &c. 287.1
- 40 Magnificabit super me sup̃p̃s, &c. 287.1
- Quid dicit p̃p̃s meum, &c. 287.1
- Etiam homo p̃p̃s meum in quo sperat, &c. 287.1
- 41 Valens facit iniquitates, &c. 287.1
- 42 In omni loco tabernaculum, &c. 287.1
- 43 Interius mihi iniquitates meas p̃p̃s, &c. 287.1
- 44 Audi illa, &c. 287.1
- 45 Audi Regem à dextera tua in uerbo, &c. 287.1
- Omnia p̃p̃s eius filij Regis in inuicem, &c. 287.1
- 46 Myrrha, &c. 287.1
- 47 Adunabit eum Deus in uerbo, &c. 287.1
- 48 Viciat, &c. 287.1
- 49 In spiritu ueritatis conuersa sunt Thias, &c. 287.1
- 50 Frater non testis. 287.1
- 51 Veneris clem̃ in bonitate, &c. 287.1
- 52 Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam. 287.1
- 53 Benigne fac Domine in bonis uoluntatibus tuis, &c. 287.1
- 54 Appropinquat dilectionem, &c. 287.1
- 55 Dominus dilectionem omni uerbo, &c. 287.1
- 56 Quis dabit mihi p̃p̃s sicut columba, &c. 287.1
- 57 Lugus uerbi gladius acutus. 287.1
- 58 Ne pecunia con, &c. 287.1
- 59 Dolis meminit te significationem, &c. 287.1
- 60 Diuina si ament, &c. 287.1
- 61 Benedicet coram uni benigne uoluntatis sue, &c. 287.1
- 62 Transiuit per ignem, &c. 287.1
- 63 Si dormians inter medicos ceteros, &c. 287.1
- 64 In me p̃p̃s, &c. 287.1
- 65 Dilectionem, &c. 287.1
- 66 Quanta malignitas est inimicus in sancto, &c. 287.1
- 67 Letis manus totis in superbiis, &c. 287.1

Index locorum

71 De solo iudicio fecisti, &c.	374.1
72 Adhuc alie cecum erant in ore ipsorum, &c.	374.1
73 Operis montes verba alio, &c.	374.1
74 Qui fides super Cherubim, &c.	374.1
75 Singulari fere depositus ut eam	374.1
30 Benedicisti Domine terram tuam, &c.	374.1
31 Et concidam iniquitatem eius & facia illi,	374.1
32 Beatus homo quem tu crederis, &c.	374.1
33 Qui super laborem tu per sapie.	374.1
34 Per sapientiam dierum locorum multa tibi,	374.1
35 Illenatus pertransibit.	374.1
36 Anidui super vultum tuum.	374.1
37 Super vultum tuum aqua.	374.1
38 Alendunt mentes, &c.	374.1
39 Fundasti terram super stabilitatem suam, &c.	374.1
40 Super hanc ligna campi.	374.1
41 Eloquium Domini infusum est eum, &c.	374.1
42 Mili Rex, & solus eius, &c.	374.1
43 Inimici illius in Agrippa, &c.	374.1
44 Concupiscunt concupiscunt in deserto.	374.1

45 In sanum venturum est Ioseph, &c.	374.1
46 Mutaverunt gloriam suam in similitudinem,	374.1
47 Qui discubant mare in manibus, &c.	374.1
48 Tu es Sacerdos in sternum, &c.	374.1
49 Patrem ut eius speras in Domino, &c.	374.1
50 Qui est alibi habitus, & humilis, &c.	374.1
51 Qui conuersus petam in stigma iugum,	374.1
52 Similiter gradum argentum, &c.	374.1
53 Fiam magnus foras in domum, &c.	374.1
54 Merabiles testimonia tua Domine, &c.	374.1
55 Nec ambulat in magnis, &c.	374.1
56 Memento Domine David, &c.	374.1
57 Super Domine in requiem tuam, &c.	374.1
58 Si inuenio in tabernaculis domus meae,	374.1
59 Faci faciem Christo meo.	374.1
60 Exipe me Domine ab homine male, &c.	374.1
61 Super flumina Babylonis, &c.	374.1
62 Ceterum non est in domo, &c.	374.1
63 Et dicit Paulus in eorum consuetudinem me.	374.1
64 Non illuminatio mea in delictis meis.	374.1
65 Fides me Domine, &c.	374.1
66 Habebant in domo vultus.	374.1
67 Potes Domine custodiam veli meo, &c.	374.1
68 Quoniam altari supplicio melior factus me,	374.1
69 Memorem abundantie misericordie tue,	374.1
70 Fidelis Domine in verbis suis, &c.	374.1

Ex Psalmis.

71 Ego quippe in auxilium vocandus, &c.	374.1
72 Corruerunt in correctionem meam, &c.	374.1

1 Hec Domine datus subleuasti, &c.	374.1
2 Ego filius sui patris mei creatus, &c.	374.1
3 Ne declina ad dextram, &c.	374.1
4 Vixit quia & dextra tua, vocat Domine.	374.1
5 Fuit distilla in labii meretricis, &c.	374.1
6 Detrahere sonnet tui fecit, &c.	374.1
7 Et vero impiger fortis, &c.	374.1
8 Eius occurrere illi mulier, &c.	374.1
9 Domum posside me.	374.1
10 Sapientia & dicitur filia domus, &c.	374.1
11 Vixit, & non vult pignus, &c.	374.1
12 Verbum mendax iustus detestabitur, &c.	374.1

13 Ot imperium deorum iniquitatem.	374.1
14 In labiis vultus Regis, &c.	374.1
15 Piger ad laudem mentem suam, &c.	374.1
16 Rex agens hominis pignus transiit, &c.	374.1
17 Len est in via.	374.1
18 Sicilicet eulanie hominem in de hyem.	374.1
19 Et Rex, nec est qui restitit ei.	374.1
20 Facta est quasi nomen iustorum.	374.1
21 Confide in ea am vlti su, &c.	374.1

Ex Ecclesiaste.

1 Qui addit seuerum, & dicit de laborem, &c.	374.1
2 Si plectis oculi in capite.	374.1
3 Considera mihi argentum, &c.	374.1
4 Magnificat opera mea, &c.	374.1
5 Spiritus complicat magis sua, &c.	374.1
6 Vixit vultus hanc opera, &c.	374.1
7 Et est aliud malum, &c.	374.1
8 Non affluenter vultum, &c.	374.1
9 Melius est hoc ad domum iudum, &c.	374.1
10 Verba signum suum similes, &c.	374.1

Ex Cantica Cantarum.

1 Equum meo, &c. 34.1. & 35.4. & 46.1. &c.	374.1
2 Nolite me considerare quid fecerim, &c.	374.1
3 Incedite me Rex in cellaria sua.	374.1
4 Oleum effusum vultus carum.	374.1
5 Ecce ole vultus saltem in manibus.	374.1
6 Indica mihi quoniam dilige anima mei, &c.	374.1
7 Si ignores te o pulcherrima incedite, &c.	374.1
8 Tigna domorum nostrorum redra.	374.1
9 Triste me, post se ceterum, &c. 10.1. &c.	374.1
10 Oculum me oculo ant sui, &c.	374.1
11 Ego fui comp, &c.	374.1
12 En ipsa hac post pariterem nostrum, &c.	374.1
13 Ecclesie vult saltem in manibus.	374.1
14 Sub vultum illum, &c.	374.1
15 Oculum mihi facies meae, &c.	374.1
16 Fide me bonum, &c.	374.1
17 Supra vult meae, &c.	374.1
18 Regnum tibi fecit Rex Salomon da hinc	374.1
19 Inueni quem dilige anima mea, &c.	374.1
20 En in vultum Salomonis, &c. 33.4. & 41.1. &c.	374.1
21 Egrederini filie Sion, &c. 10.1. & 20.1. &c.	374.1
22 Per viam, & plectis, &c.	374.1

sacra Scriptura.

Surgam, & cecidibo erigam, &c.	135.1	2	Ingrede in petram, &c.	97.2				
Tecum enim, nec dimittam, &c.	136.1	3	Domini eterculum auferet à Ierusalem.	119.1				
4	Quam pulchre sunt matronae tuae sicut mela spolia, &c.	101.1 & 120.2	Apprehendet enim vir scapam suam, &c.	128.1				
5	Matronae concubas, suas signabit.	111.1	4	Apprehendet septem mulieres virum suum in die illa, &c.	38.2			
6	Sicut tuus David collam tuam, &c.	141.2.	5	Si abluerit Domini sedes, &c.	76.2.			
7	Mel & lac sub lingua eius.	205.1	6	Sanctum, Sanctus, Sanctus.	165.2			
8	Vulneralli cor meum sicut mela, &c.	208.1	7	Audis verbum Domini, dicentia: Quoniam morum &c.	213.1			
9	Dentes tui sicut greges conuersum, &c.	246.1	8	Scriptum habuit super illud, &c.	169.1			
10	Capilli tui sicut greges captiuum, &c.	247.2	9	Ece virgo concepit, &c.	35.1. & 64.2			
11	Polstra ut Luna, &c.	168.1	10	Vocabitur nomen eius, Admirabilis, &c.	61.11			
12	Species eris ut Libani, electua ut Cistei.	72.1	11	Parulus enim natus est nobis, &c.	16.2. & 36.1			
13	Laba eius illa, &c.	122.2	12	Deus ruber: la feniquire manus mex feci.	141.2			
14	Dilectui meus omni matrona per focum, &c.	133.2	13	Habituus lupus cum agno, &c.	126.1			
15	Caput eius aurum opusum.	140.2	14	Dicebas in corde tuo, In caelum conscen-	303.2			
16	Circa caput coluane marmorea, &c.	141.1	15	dam, &c.	191.1 & 192.1			
17	Venter eius eburneus, &c.	180.2	16	De radice colubini, &c.	351.2			
18	Veni in hortum meum, &c.	325.2	17	Einhasce Sidon, ait mare.	194.2			
19	6	Terribilis ut castrorum acies ordinata.	332.2	18	Domine dabo pacem nobis, &c.	14.2		
20	7	Manu surgimus ad riuos, &c.	21.1	19	Vili fornicidii nollit Sion Saluare, &c.	179.1		
21	8	Collina tuum sicut turris eborea.	180.2	20	Germabar, & florebit Iherusalem, &c.	337.1		
22	9	Genitrix tuam sicut vinum optimum, &c.	207.2	21	In scientia sua iustificabit ipse iustus, &c.	391.2		
23	10	Natus tuus sicut tuus Libani, &c.	282.2	22	Deus ipse veniet, & saluabit vos	217.2		
24	11	Veni dilecte mi, &c.	368.1	23	Ece dies venient, &c.	186.2		
25	12	Pone me ut signaculum super os tuum, &c.	64.2	24	Omnis caro formis, &c.	366.2		
26	13	Ego iunxui, sed quæta mea sicut turris	71.2	25	Hæc dicit Dominus Deus exercitus caelos, &c.	101.2		
27	14	Lampades erant lampades ignis, &c.	105.1	26	Hæc dicit Domina Deus exercitus caelos, &c.	84.2		
28	15	Quid faciemus foras nostre in die, &c.	222.1	27	Korur eorum desuper.	183.1		
29	16	Ex Sapientia.		28	Descende, & sede in puluere, &c.	218.2		
30	17	1	Esper limpi, tanquam linoço est, &c.	366.2	29	Reges videbunt, & consurgunt Principes	166.1	
31	18	2	Vapores vultus Dei, &c.	11.2	30	Eleuare, eleuare.	375.2	
32	19	3	Habebo propter hunc claustrum ad turbas, &c.	34.2	31	Quam pulchri pedes euangelizantium pa-	194.2	
33	20	4	Ex Ecclesiastica.		32	Generationem eius qui enatabit	141.2	
34	21	5	Quam appolulosec puluere, &c.	340.2	33	Mamilla Regum lacti boni, &c.	146.1	
35	22	6	De propius peccatorum noli esse sine me-	114.2	34	Indur fensulibus elocandis me, &c.	107.2	
36	23	7	Melus est elee ad domum iustus, &c.	216.2	35	Tortuler calcem solus, &c.	311.2	
37	24	8	Qui obseruat ventum, &c.	330.2	36	Omnis de Iherusalem nolla, &c.	261.1	
38	25	9	Quid iudicium ipse, &c.	319.1	37	Ece serui mei conuenerunt, &c.	311.2	
39	26	10	Vipera de mulieres appolulare faciant sapien-	197.1	38	Seruantium domi ligni, &c.	143.1	
40	27	11	Sapientia abscondita, &c.	93.2	39	Lacrima cum Ierusalem, &c.	38.1	
41	28	12	Concupiscit spem deus deturgnabile in-	176.2	40	Quid immolat bonum, &c.	351.1	
42	29	13	Sicut plauis exalta sunt, &c.	96.1	41	Ex Ieremia.		
43	30	14	Ego ex ore Alouini produxi.	185.1	1	A.2.2, Domine Deus, &c.	89.2	
44	31	15	Sicut Sol ostendit in mundo, &c.	872.2	2	Præquasi se formarem in vitro, &c.	311.2	
45	32	16	Non est homini amorem reuerentiam obler-	347.2	3	Virgam vigilantiem ego video.	361.2	
46	33	17	Ipse est directus animas in paucis genti-	126.2	4	Quid in videri Ieremia?	164.1	
47	34	18	Ex Isaia.		5	Patriam vocabis me, &c.	219.1	
48	35	19	1	Væ genci peccatori, &c.	214.2	6	Equi amatores, & cecidit facti sunt, &c.	34.2
49	36	20	2	Nis Dominus exire muros, &c.	210.2	7	Luctum virgenit fieri debet, &c.	315.1
50	37	21	3	Quid mihi multitudine victimarum, &c.	351.2	8	Perdix sicut, quæ non peperit.	137.1
51	38	22	4	351.2 & 361.2		9	Sicut in porta domus Domini, &c.	137.2
52	39	23	5	Uisibiliter me non cognauit, &c.	351.2	10	Bonas facie vltis vestitus, &c.	131.2
53	40	24	6	Videtur de luor, &c.	375.1	11	To	

sacra Scriptura.

- 12 Ephraim pascat ventum, sequitur ventum, &c.
11.1 & 11.1.1
Fugit Jacob in Syon, &c.
117.2
In vico supplantavit haerens suum, &c.
101.1
13 Occiderunt quasi vasa in pos carolis, &c.
11.1 & 11.1
Da manus meos liberabo eos, &c.
118.1
14 Ego quasi res inanis, &c.
107.4
Constituerunt federes in vmbra montis, &c.
117.2

Ex Isai.

- 1 Eris postheri, affundam spiritum meum super
omnem carnem, &c.
92.1 & 101.2
Nolite tunc in solima regionis, &c.
111.1
4 Fide Sion exultate, &c.
117.2

Ex Amos.

- 1 Stridit super vos, &c.
73.1
Propter haec dicit Dominus, &c.
305.2
3 Audite verbum quod locutus est Dominus
super vos, &c.
63.1
6 Sicut David perstrinxit si habet vasa can-
ticul.
123.1
Vt qui opulenti sitis in Sion, &c.
111.1
Quoniam conuersus in amaritudinem in-
dicatus, &c.
117.1
8 Carabone querentes verbum Domini.
117.2
Irauit Dominus in superbia Iacob, &c.
114.1

Ex Iona.

- 1 Factum est verbum Domini ad Ionam filium
Amathi, &c.
177.2
Et facta est tempestas magna in mari, &c.
119.1

Ex Nahum.

- 1 Tenebris tenebris erit tunc, &c.
134.1

Ex Habacuc.

- 1 Aggras contra te dandum sumum.
193.2
Ipsi di regibus triumphabit, &c.
101.2.
343.2
2 Vt qui multiplicat oves sua, &c.
140.2
Vt qui congregat in unum malum domum
sua, &c.
141.1
3 Viam fecisti in mari equis tuis.
111.1
Asperu Dei, & dissolu gentes.
142.1

Ex Sophonia.

- 1 Dispersit omnes inuoluunt in parua.
69.2
& 193.1
4 Visuabo omnia, qui arrogant in ingredi-
unt.
70.1

Ex Aggei.

- 1 Qui merces congregat, ut, &c.
130.2
Et dicit Aggei nomen Domini, &c.
146.1
2 Et veniet desiderius vultus gentium, &c.
15.1

Ex Zacharia.

- 3 Dominus opus suum in medio arborum visi-
fica filius.
26.2
Ego calabo scilicet eius, &c.
11.1
Dabo tibi ambulantes da sua, qui omnia hic
ambulant.
11.1
4 Ego videro volumina vestra, &c.
17.2
Ecce mulier vestra sedens in medio ambulant.
104.2

Barlaam Tim. P.

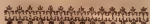
- Ecce dicit mulier, &c.
38.1
6 factum vultum Domini ad me, &c.
118.2
11 O Pastor, & Idolum! 120.1, & 126.1, & 141.1
Et Malachia.
1 Dicit Dominus, & dilecti Iacob, Ego sum in
obscuro
1 Tu quoque si vis Clerebim fieri, potes.
141.1

Ex I. Machabeesrum.

- 6 Vt audiu Rati sermones filios, &c.
117.1
13 Cecroposuit volumina magnas, &c.
147.1

Ex II. Machabeesrum.

- 3 Appareuit enim illis equus, &c.
166.2
5 Iacob vultum non faciebat, &c.
141.1
7 Iussit ei, qui prius fuerat locutus, ampu-
lignam, &c.
110.1, & 117.1
Nostit enim in post filios mater iudum
peccat.
167.2 & 178.1, & 187.2
Iussit ei, qui prius fuerat locutus, &c.
178.1
Potestatem fieri homines habere, &c.
194.2
Quid queris, & quid vis dicere tui vobis, &c.
115.2

EX NOVO Testamento.

Ex Matthaeo.

- 1 BRADAM genua sua, &c.
16.1
& 116.2
Christi autem generatio sua erat.
143.1
2 Vidimus filium eius in Oriente, &c.
46.2
Accipit pueros, & Matiam matrem eius, &c.
87.2
Vbi est qui natus est Rex Iudaeorum? 114.1
& 109.1 & 113.1
Ecce Magi ab Oriente venerunt, &c.
102.2
Iocundus domus, iocundus parvulus, &
Matiam em terra, &c.
103.1
Vidimus filium, &c.
103.2
Genua sunt genibus magno valde, &c.
104.2
Aurum, thuris, & myrrum.
105.1
Et spolia accipietis formis, ut redieris ad
Hierusalem, &c.
111.2
Et in Bethleem, ora Iuda, &c.
192.2
Centum annos, & qui cum eo erit, &c.
170.2
3 Ecce vox dei in celo, &c.
10.2
Iste enim factus est ad rediendum ab arborum posita
est.
165.1
Genua viperarum.
172.1
4 Diebus lapides isti panes sunt. 45.2 & 131.2
Iocundus domus non diabolus, &c.
68.2
Rachis tremor, & portus, &c.
71.1
Tunc Iesus docet est in desertum, &c.
80.2
Venit post me, faciem vos fieri piscatores,
&c.
118.1, & 110.2
Tunc assumpsit eum diabolus, &c.
346.1
5 Patet ostium qui et in celo. 430.2 &
161.2
Ecce pauperis spiritus, &c.
161.1
D. P. Ego

Index locorum

- Ego autem dico vobis non sinitis omnia,
167.1
- Si in ore vestro, fili, fili, &c. 168.1
- Sapienter nomen in nomen, 169.1
- Amulius, quia dictum est amicus, &c.
170.2
- 6 Beati pauperes spiritus, 171.1
- 6 Nolite solum esse in crastinum, 172.1
- Sic ergo vos orabitis: Pater noster, &c.
173.1
- Diligite inimicos vestros, &c. 174.1
- Solum solum solum utin super bonos, &c.
175.2
- Beati pauperes spiritus, 176.2
- Nec Salomon in omni gloria sua vestitus
est, &c. 177.2
- Quem ego decalavi Ioannem, &c. 178.1
- 7 Attendite vos à falsis prophetis, &c. 179.1
- Non omnis qui dicit mihi, Domine, &c.
180.1
- Non est bonum facere panem filiorum, &c.
181.1
- 8 Al illi exentes abderunt in porcos, &c.
182.1
- 9 Dilectus intra se: Si ieiuneto, &c. 183.2
- Nemo autem imminuit: omni iuram prauum
rudis, &c. 184.1
- Cum transisset inde Iesus, &c. 185.1
- Neque miltat vnum novum in vres vere-
tes, &c. 186.2
- 10 Quando profecit vos fueris in hac civitate,
&c. 187.2
- Vetri capiti capitis omni numerati sunt.
188.1
- 11 Dicit autem Rex genui Salomonem, &c.
189.1
- Venite ad me omnes, &c. 190.1
- Timbæ autem quæ precedebant, &c. 191.2
- A diebus Ioannis Baptistæ, &c. 192.1
- 12 Simile est regnum celorum homini Regi,
193.1
- Non legistis quid sit erit David, &c. 194.1
- Dixit autem vobis, quod omne verbum edo-
sum, &c. 195.2
- Cum unumquodque spiritus erit ab homine,
&c. 196.2
- Veni à finibus terre audite sapientiam Sa-
lomonis, 197.1
- Regna Austri fuerit in iudicio, &c. 198.1
- Sicut enim fuit Iona in ventre ceti, &c.
199.1
- 13 Simile est regnum celorum thesauro, &c.
200.2
- 14 Domine solum me fac, 201.1
- 15 Ecce nubes Chanaan, &c. 202.1
- 16 Tu es Petrus, &c. 203.1
- Tunc præcepit discipulis suis, &c. 204.1
- Quem dicitur hominem esse filium hominis,
205.1
- Si quis vult venire post me, &c. 206.2
- Amem deus vobis, fiam quidam de his stan-
dum, &c. 207.2
- 17 Hic est filius meus dilectus, &c. 208.1
- Cetero autem, & qui cum eo erant, &c.
209.1
- Respondit facies eius sicut Sol, &c. 148.1
- & 248.2, & 249.2
- Assumpsit Iesus Petrum, &c. 169.2
- Ecce nubes lucida, &c. 273.1
- 18 Qui potius maior est in regno celorum
est, 169.1
- Scio quod Iesum qui crucifixus est, quærit,
&c. 169.1
- Vbi enim sum dicit, vel iter, &c. 219.2
- Egressus autem iterum illius, &c. 270.1
- 19 Dicit vestram hi duo filii mei, &c. 171.1
- Iesus autem vocavit eos ad se, &c. 20.1
- Sedente autem ad dexteram matrem, &c.
21.1
- Præcepit gentem dominaverit totius, &c.
22.1
- Nisi videro in manibus eius Iuxam clau-
rum, &c. 43.2
- Sedebitis & vos super duodecim sedes, &c.
19.1
- Nescitis quid petatis.
Petitis bibere calicem, quem ego biburum
sum, &c. 82.1
- Egressus circa horam tertiam, &c. 172.2
- Accessit ad Iesum mater filiorum Zebedæ,
&c. 231.1
- Ecce primo manet, &c. 179.2
- 11 Hoc factum est, ut adimpleretur quod di-
ctum est per Prophetam, &c. 1.1
- Ecce Rex tuus venit tibi manifestus, &c.
2.2
- Adhuc erum aliam, & pullum, &c. 3.1
- Timbæ autem, quæ precedebant, &c. 4.2
- Invenisti agram allegatam, & pullum tuum
es, &c. 26.2
- Plurima timba stragorum vestimenta sua in
via, 27.2
- Homo erat patris filius, &c. 64.1
- Dicit filia Sion: Ecce Rex tuus, &c.
110.1
- Auferet à vobis regnum Dei, &c. 181.2
- Et refecta est fides, 182.2
- Cum ergo veniret Dominus vester, &c.
183.1
- Locutus est agriculis, ibid.
- Hic est haec, venite, 271.2
- 21 Legatis manibus, & pedibus, &c. 64.2
- Erant scilicet Angeli Dei, 142.2
- Dicitur Iesus, &c. 279.2
- 22 Simile est regnum celorum Genæ muli-
in mare, &c. 155.1
- Væ vobis scilicet, &c. 293.2
- Dum autem Iesus emeret, &c. 379.2
- 24 Post tribulationem dierum illorum Sol ob-
scurebitur, &c. 14.1
- Egressus Iesus de templo Iherosolymæ,
scilicet autem in diebus Noë, &c. 37.2
- Vbi enim fuit corpus, &c. 38.1
- Videbunt filium hominis venientem in nu-
bibus caeli, &c. 19.1
- Sol obscurabitur, &c. 23.1
- 25 Tunc sursum erunt omnes virginis illæ, &
connumerantur lampades suas, &c. 7.1
- Vigilare, quia nescitis diem, neque horam,
11.1
- Stantur omnes à dextris, 19.1
- Effusio, dedisti mihi manducare, &c.
115.2

Non

faciæ Scripturæ.

Non suscipietis alium secum. 141.2
 Quid vultis mihi dare, & ego vobis cum
 radum. 192.2
 Vbi fuerit corpus, ibi congregabimini &
 agite. 110.1
 Que patitur etiam, &c. 112.2
 Simile est regnum celorum, &c. 110.2
 Vnde dicitur filius hominis venturum, &c.
 117.1
 Domine accipere emere, &c. 160.2
 Tunc dicit illi Iesus: Omnes vos scilicet
 iam parati estis, &c. 191
 Accedite ad eum mulier habens labium
 vnguenti precioso, &c. 73.2
 Vnde vestrum me tradidit est. 131.1 &
 141.2 & 155.1
 Erant autem illi mulieres multæ longæ, &c.
 92.2
 Hic est enim Unguli meus, &c. 115.1
 Non bibitis à mortuò de hoc gemine, &c.
 117.1 & 118.1 & 191.2
 Egredietur foris: sicut amas. 140.1
 Quid moleste estis mihi vultis. 160.
 Veipere parum scitis discubui solus, &c.
 177.1
 Apud te facio pascha cum discipulis meis.
 178.1
 Accipite panem, &c. 106.1 & 179.2
 Verumtamen dico vobis, à mortuò vultis,
 &c. 110.2
 Quid ad nos. 141.2
 Coram vobis antea es, &c. 186.1 &
 111.1
 Anale ad quid venisti? 101.2 & 101.1
 Confessum accedent ad Iesum dicit. &c.
 101.1
 Spiritus quidem percipis est, &c. 141.2
 Accipis Iesus panem, & benedict, &c.
 147.1
 Connettere gladium coram, &c. 161.1
 Tunc corpus densit, &c. 163.2
 Oculatus est eum, 167.2
 17 Non respondei ei verbum, &c. 6.2
 Tunc cecidisti fons cum eo Iamnes, &c.
 101.1
 Sedente Pilato pro tribunali, &c. 18.1
 Non licet eos intrare in corbaram, &c.
 161
 Mihi ad eum vnde cistis, dicitis, &c. 64.1
 Domine, Deus meus, ut quid dereliquisti me.
 80.2
 Pledentes coronam spinarum, &c. 86.2 &
 24.2
 Sedente ille pro tribunali, &c. 107.2
 Chlamydem circumdedit circumdeditur ei,
 &c. 134.1 & 101.2
 Iesus emittit spiritum, &c. 164.2
 Invenimus fratrem meum, &c. 178.1
 Cum gustasset noluit bibere. 177.2
 Persecutores autem blasphemabant eum,
 &c. 104.1
 A sexta usque hora tenebre factæ sunt, &c.
 144.1 & 300.1 & 311.1
 Preterea datus reus triginta argenteos,
 &c. 143.1
 Erant autem ibi mulieres, &c. 143.2
 Suscipientes Iesum expectantem, &c. 144.1
 Edunt, oportere me mori tecum, &c.
 116.2

Matth. Tom. 1.

Et terra mota est, &c. 175.2
 Persecutores blasphemabant eum, &c. 179.2
 Accipio corpore Ioseph, &c. 180.1
 Ecce velum templi excissum est, &c. 192.2
 & 130.1
 Tenebrae factæ sunt super vultum terram.
 107.1
 Vultus autem Iudas quæstulæ cum, &c.
 135.2
 Eructes eam chlamydem, &c. 119.1
 18 Extendi sunt custodes, &c. 11.2
 Ecce Iesus occisus ibi, &c. 24.1
 Venit Maria Magdalene, & altera Maria vi-
 dens sepulcrum. 44.2
 Porc emittit autem ens exterior fons custo-
 des, &c. 65.1
 Tunc videtur Iudas, &c. 66.2
 Confessio Iudei emittit ex illis agrum figuli,
 &c. 67.2
 Baptizantes eum in nomine Patris, &c. 76.1
 Assimilatus est regnum celorum homini
 Regi, &c. 101.2
 Ecce Iesus accipit illis, &c. 134.1

Ex Marco.

1 Iohannem Evangelij Iesu Christi filij Dei, &c.
 111.2
 Fuit Iohannes in deserto baptizans, &c.
 115.1
 2 Qui testis est testem meum. 141.2
 3 Respondens Petrus ad Iesum: Rabbi, homini
 est nos hic esse, &c. 109.2
 13 De die autem illo, vel hora nemo scit, &c.
 61
 14 An ille negavit, &c. 159.2
 Traditor autem dederat ea signum, &c.
 144.1
 15 Venit Ioseph ab Achimath, &c. 114.2
 16 In nomine meo dementia eorum. 142.1

Ex Luca.

1 Quomodo fiet illud, quoniam virtus non
 cognosco. 9.2
 Missus est Angelus Gabriel, &c. 151.1 &
 177.2 & 181.1
 Et ecce Elisabeth cognata mea, &c. 45.2
 Pectus meum magna quæ potens est. 73.2
 Factum est autem cum ascendente singre-
 tus Zacharias, &c. 91.2
 Aut gratia plena. 161.2 & 181.2
 Et regnabit in domo Iacob, &c. 74.2
 Postlapsus pugillarem scriptis: Iamque est
 nomen eius, &c. 102.2
 Pater autem crescebat, &c. 131.2
 Ve facta est vox filiarum tuarum in auribus
 meis, &c. 178.1 & 181.2
 Et factum est, ut seduli salutarent Ma-
 riam Elisabeth, &c. 171.2
 Quoniam vinum non cognosco, &c. 176.1
 Ecce Ancilla Domini, &c. 182.2
 Ingressus Angelus ad eam, &c. 182.1
 Intrauit in domum Zacharie, &c. 184.2
 Ecce tui necem, &c. 181.1
 Quid parat puer iste erit, &c. 146.2
 Manus Domini erant cum illo. 146.2
 2 Invenit infantem pannis involutum, &c.
 111.2

D d d 1 E 3

Index locorum

- Et pascetis eam in regione eadem, etc. 37.1
 Venit Iesum in templum. 43.1
 Ecce Angelus Domini stetit iuxta illi, etc. 46.1
 Nunc dimittite servum tuum Domine, etc. 46.1
 Quae non distulisti de templo, etc. 10.1
 Eius edificium à Caesare Augusto, etc. 11.1
 & 109.1 & 110.1 & 113.1
 Cum induceretur puerum Iesum parentes eum, etc. 71.1
 Ecce homo cruci in Hierusalem, etc. 91.1
 & 113.1
 Tuam ipsam vitam dolens gladii pertransibis 93.1
 Reducam in presepem, etc. 109.1
 Testificatus viget hodie, etc. 114.1
 Ecce evangelium vobis gentium magnum, etc. 104.1
 Et ecce Angelus Domini stetit iuxta illi, etc. 148.1
 Tulerunt Iesum in Ierusalem, etc. 168.1
 Peperit filium suum primogenitum, etc. 177.1
 Christus Dei circumfusus illo. 111.1
 Factum est cum hospitaretur annis septem, etc. 177.1 & 197.1
 Tuam ipsam vitam dolens gladii pertransibis. 93.1
 Qui portabat filium Iesum, etc. 116.1
 Quid nobis, & tibi Iesu Nazarene. 114.1
 4. Melius videtur quia in dubio filius, etc. 217.1
 Hec omnia tibi dico, etc. 119.1
 1. Quis dicitis omnibus, etc. 176.1
 7. Remittimus tibi peccata, etc. 41.1
 Ecce defunctum esse debui, etc. 95.1
 Statim cecidit Iachymus Iosiphus laqueis pedes eius 113.1 & 140.1
 Fides tua de hunc fecit etc. 149.1
 7. Cogitavit quid d. aquabussit Iesus, etc. 136.1
 Ecce mulier in eunite pertransit, etc. 148.1
 & 149.1
 Vi de ut pater. 161.1
 Cum autem Iesus appropinquasset portis, etc. 161.1
 Et Iachymus egredietur pedes eius. 177.1
 2. Memine nobis parum in, etc. 176.1
 Sicut aliqui hic stantes, etc. 176.1
 Dicitur utrum vobis verum, etc. 176.1
 10. Quae sedes facit pedes Domini, etc. 111.1
 10. Memine per vobis saluati, etc. 177.1
 1. Appropinquavit aliquis vulnera eius, etc. 177.1
 Ierusalem Iesus in quoddam castellum, etc. 179.1 & 181.1
 Multa opusum parum elegit. 180.1
 Videtur Iesus in in fulgur, etc. 193.1
 11. Continuumdum Ispus enim, etc. 68.1
 Iuxta Iesum in quoddam castellum. 134.1
 Et cum venisset, laqueis tam scopis, etc. 161.1
 Noli mihi molestus esse, etc. 160.1
 11. Haudem oculum duntaxat vobis Iudaeis pertransit, etc. 177.1
 Dehinc autem Iesus, etc. 191.1
 Confessione Iachymus, etc. 211.1
 Multa bona deposita in manus plurimos, etc. 126.1
 11. Cum adhuc longè esset, etc. 141.1
 14. Amice, accende in peram. 177.1
 Homo quidam fecit crucem in galilea, etc. 105.1
 Quid Rex iuravit, etc. 177.1
 17. Imperium in Ierusalem, etc. 177.1
 Filium hunc in galilea in vita tua, etc. 64.1
 Benedicatur, quia profectus est. 67.1
 Sane d. Ispus seditionem suam, etc. 71.1
 Adolescentior filius pergit in Iudaeam, etc. 100.1
 Sepulchrum suum in Ierusalem. 193.1
 Surgam, & ibo ad patrem meum, etc. 101.1
 Vidit illum pater Iesum, etc. 161.1 & 186.1
 Cum autem longè esset, vidit illum pater Iesum, etc. 186.1
 Epulatus autem, & gaudere oportebat, etc. 148.1
 Vidit illum pater Iesum, etc. 131.1
 Dissipavit seditionem suam, etc. 191.1
 Quomodo autem in domo patris tui abundam pariter, etc. 139.1
 Dicit anulum in manu eius, etc. 141.1
 16. Cum adhuc longè esset, etc. 114.1
 Habeo quinquaginta fratres. 149.1
 17. Regnum caelestium intra vos est. 147.1
 18. Ecce dimittam haec omnia necum deo patris, etc. 118.1
 19. Cum appropinquasset Iesus ad Bethphage, etc. 41.1
 Ipsi sunt Iesu parantibus Iosiphus, etc. 49.1
 Ite in Ierusalem, etc. 171.1
 Vocatus autem de Ierusalem, etc. 171.1
 11. Cum audieris vocem, & seditionem, etc. 171.1
 Hec quae videtur, veritas domus, etc. 171.1
 Cum videtur circumdant, etc. 171.1
 Tradentes autem in peram, etc. 171.1
 12. Vos autem sedete in crucibus, etc. 171.1
 Ascendentes humilibus per crucem, etc. 171.1
 Et continuo adhuc illo loquente galus cantavit, etc. 171.1 & 171.1
 Statim capiteis vos, etc. 171.1
 Haec autem dicit in Ierusalem, etc. 171.1
 Et cum accepisset anulum d. etc. 171.1
 13. Et surgens amicus multitudine eorum, etc. 171.1
 Pater dicitur illi, etc. 171.1 & 177.1
 Quia propter seditionem quendam, etc. 171.1
 Demittit haec omnia in crucem, etc. 171.1
 Tu solus pergitur in, etc. 171.1
 Ostendit mi manus, & pedes. 171.1
 Ac illi abstergebat ei peram Iosiphus, etc. 171.1
 Ex Iosiphus.
 Lazare, veni foveas, etc. 171.1
 Verbum in Iosiphus est, etc. 171.1
 & 44.1
 Ecce

sacra Scriptura.

Erat agnus Dei, &c.	49.1	Nunc Patercepti huius mundi excietur foras.	11.2
Lux in tenebris lucebat, &c.	11.1	Nec indicium id mundi, &c.	13.1
Quoquoque autem receperunt eum, &c.	13.1	Maria accepit librum vnguenti nardi pldich,	7.1
Tu es Simon filius ionae, &c.	77.1	Et	7.1
In propria venit, &c.	81.1	Iesus ergo ante sex dies Pasche, &c.	135.1
Vidit spiritum descendentem quasi colum-	36.1	Fuit enim, &c. loculos habebat.	140.1
bam, &c.	36.1	13 Sciens Iesu, quia omnia dedit ei Pater in	7.1
Dedit eis potestatem filios Dei fieri, 129.1.	129.1	manet, &c.	7.1
& 178.1		Coanod post buccellam iustitiam lo eum	12.1
Tu vocabertis Cephas.	167.1	Satanas.	12.1
In principio erat Verbum.	164.1	Cum ergo accepisset illa buccellam, &c.	69.1
Venerunt, & adoraverunt, &c.	159.1	& 167.1	
2 Quid tibi, & tibi moher.	74.1 & 93.1	Voi mundi estis sed non omnes, &c.	71.1
Multi crediderunt in comite eius, &c.	83.1	Qui lotus est, non indiget, nisi ut pedes lauet.	76.1
Erant ibi lapidee hydris sex, &c.	154.1	Ante diem festum Pasche, sicut Iesus, &c.	149.1
Cum fecisset quasi flagellum de funibus,	210.1	Sciens Iesu quia venit hora eius, &c.	32.1
3 Respondit Iesus: Amen amen dico tibi, &c.	7.1	Cum commiserit panem dedit Iude.	32.1
Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu	8.1	11 Nolite mirari, si odor vos mundus, &c.	31.1
santo, &c.	8.1	Nunc omnia faciet vobis propter nomen	meum.
Hic venit nosse ad Iesum.	32.1	Ego elegi vos de mundo, &c.	319.1
Illam oportet crescere, me autem minui.	245.1	Nec enim Pater quidam querentem a, &c.	341.1
4 Venite, & videte hominem, &c.	26.1	16 Hec locutus sum vobis, ut in me pacem ha-	beat.
Ei aqua quam ego dabo ei, &c.	53.1 & 117.1	Expedi vobis ut ego vadam, &c.	302.1
Veni Iesua in civitatem Samaritanarum, &c.	47.1	17 Pater sancte, scias enim in nomine tuo, &c.	315.1
Fragrant ea hancet fodebam sic septa fontem.	135.1	18 Vnde assidens ministrorum, &c.	262.1
Reliquit ergo mulier hydram suam, &c.	149.1	Regnum meum non est de hoc mundo.	37.1
Bene dixisti, quia non habes vitium.	151.1	Sicut hoc ab eo, &c.	321.1
Merxantur, quod cum muliere loqueretur	163.1	Nec hanc, sed Nazareth.	183.1
Moher da tibi habere.	180.1	Dixi vobis, quia ego sem, &c.	312.1
Si scies deum Dei, &c.	181.1	19 Et milites plodentis coronam, &c.	40.1
Quomodo ut le datus cum su, &c.	229.1	Qui se Regem facit.	60.1
Quomodo potestis vos credere, &c.	279.1	Sicut autem Iesus cecidit Iesu mater eius,	91.1 & 179.1 & 204.1 & 300.1 & 323.1 & 324.1
Postea innotat cum Iesu in templo.	309.1	Veni autem Nicodemus, &c.	197.1
6 Facite homines discumbere, &c.	6.1	Mama habet ad nomen foras plorans,	212.1
Qui manducavit carnem carnem, &c.	15.1	Velum templi fuisse est, &c.	230.1
Nunc ego vos duodecim selegi.	76.1 & 241.1	Mellerece filius iun.	211.1 & 327.1
Hic est panis qui de celo descendit, &c.	239.1	Cum ergo vidisset eum Pontifex, &c.	264.1
7 Si inuentionem homo accepit, &c.	186.1	Vnde ministrum laetia laus eius aperuit, &c.	232.1 & 292.1
Nuncquid ex potestibus aliquis, &c.	372.1	Tolle, tolle, crucifige eum, &c.	304.1 & 309.1
8 Dignoscentibus in terra.	6.1	Et hanc tibi sibi crucem, &c.	314.1
Ille homicida erat ab initio.	57.1	Scriptis autem & titulum Pilatus, &c.	149.1
Omnes qui fuerunt eum, &c.	364.1	10 Maria autem habet ad monumentum foras	151.1
9 Ambulabat Iesus in templo, &c.	316.1	Hoc cum dixisset, insulsi, &c.	77.1 & 101.1
10 Vbi posuisti eum,	6.1	Offendit eis mores, &c. laus.	136.1
Tollit lapidem.	45.1	Maria autem habet ad monumentum, &c.	301.1
Fremuit spiritu, &c.	62.1	Ille olim discipulus, &c.	332.1
Iesus ergo, ut vidit Mariam plorantem, &c.	100.1	Vna autem Sabbati, &c.	369.1
Infirmis hanc non est ad mortem.	187.1	21 Pater oues meas, pater agnos meos.	78.1 & 111.1
Erat quidam laqueus, &c.	249.1 & 250.1	Dixit Iesus Simoni Petro, &c.	118.1
Vult autem ex ipso Calphas nomine, &c.	260.1	Tunc succinxit se, &c.	146.1
Si ducimus eum sic, &c.	371.1	Petrus amas me.	264.1
12 Tertia multa, que venerat ad diem festum,	2.1		
etiam audire, &c.	2.1		
Plurimi discipuli ad semetipsos videtis, &c.	3.1		

Index locorum

Ex Apostolorum Actibus.

- 1 Ignite qui concitaveritis, incitabimini eam, etc. 13 c
- 2 Factus est repens de vobis homo etc. 13 c
- 3 Re-lesus qui alligatus est à vobis à carceribus, etc. 105 c
- 4 Vbi morabam Petrus, & Iacobus, etc. 105 c
- 5 Accipietis vinum in superciliis Spiritus Sancti in vobis, etc. 105 c
- 6 Non enim, licet vos existimatis, id egerit sunt, etc. 105 c
- 7 Apparuerunt illis discipuli linguae, etc. 135 c
- 8 Creperunt loqui vna lingua. 145 c
- 9 Ecce omnes populi in eodem loco etc. 145 c
- 10 Animum dei egerunt non est nihil. 145 c
- 11 Animum, etc. interitum Sathanae occurrunt, etc. 145 c
- 12 Videmus faciem eius, sicut facies Angelus. 145 c
- 13 Insistentem cum timore, qui sedebat in Consilio, etc. 145 c
- 14 Cum autem esset plenus Spiritus Sancto, etc. 145 c
- 15 Audientes autem haec discubuerunt confidit fides, etc. 145 c
- 16 Salomon ait: Solus ille dominum, etc. 145 c
- 17 Ecce video omnes apertos, & sicut homines, etc. 145 c
- 18 Vin fructus etc. petrus, adducit: Deus glorietur, etc. 145 c
- 19 Deinde de nihil: hoc ponit fides, ut ducuntur, etc. 145 c
- 20 Ecce aqua, quae prohibet me baptizari, etc. 145 c
- 21 Vidit autem illi, qui comitabatur eum eo, etc. 145 c
- 22 Vide caelum episcopum, & descendens vas, etc. 145 c
- 23 Ascendit Petrus in supercilia, vi oraret, etc. 145 c
- 24 Quomodo tunc ascendens, etc. 145 c
- 25 Cum esset plenus Spiritus Sancto intendens, etc. 145 c
- 26 Scitatis autem de Hierosolymis vestram vestigia, etc. 145 c
- 27 Et testes deposuerunt testimonium suum, etc. 145 c
- 28 Deus qui fecit mundum, & omnia quae in eo sunt, etc. 145 c
- 29 Beatus est magis dare, quam accipere, etc. 145 c
- 30 Ego sum via Iudeus, etc. 145 c

Ex Epistola Pauli ad Romanos.

- 1 Quis talis agere, dignusque morte in eo se habet, etc. 145 c
- 2 In quibus est Christus secundum carnem, etc. 145 c
- 3 Scitis aliam legem in vobis quia repugnantis, etc. 145 c
- 4 Ipse sum non gentilis, etc. 145 c

- 5 Si scitis natus filium Iherusalem, etc. 145 c
- 6 Non enim omnes, qui ex Iherusalem, etc. 145 c
- 7 Proprio filio suo non peperci, sed pro nobis, etc. 145 c
- 8 Dixit enim Scriptura Pharaoni etc. 145 c
- 9 Quam pulchra pides evangelizantium etc. 145 c
- 10 Obsecro itaque vos per misericordiam Dei, etc. 145 c
- 11 Non suppetere sepe, etc. 145 c
- 12 Reddet ergo omnibus debum, etc. 145 c

Ad Corinthios I.

- 1 Non in sapientia Verbi, ut non carnis esset, etc. 145 c
- 2 Similes enim elegi Deus, etc. 145 c
- 3 Gestas ego Deus meo, quod in vobis etc. 145 c
- 4 Valens vocabuntur vestram fratres, etc. 145 c
- 5 Vin caput Christus est. 145 c
- 6 Fidelis Deus, per quem vocati estis, etc. 145 c
- 7 Nam si cognovistis, etc. 145 c
- 8 Sapientiam autem loquor utriusque perfectio, etc. 145 c
- 9 Dominum enim cognovimus sapientiam, etc. 145 c
- 10 Mulier inuicta, & virgo regit, etc. 145 c
- 11 Vani vult debemus reddere, etc. 145 c
- 12 Qui habent vult, etc. 145 c
- 13 Qui vult in hoc mundo tanquam non vult, etc. 145 c
- 14 Neque mortui creditis, etc. 145 c
- 15 Nescitis quid sit, qui in istis centum etc. 145 c
- 16 Scriptum est in lege Moysi: Non alligabis os docentium tuorum, etc. 145 c
- 17 Bibebas de spiritibus, etc. 145 c
- 18 Engite furorantem: omne enim peccatum, etc. 145 c
- 19 Qui enim manducat, & bibit indigna, etc. 145 c
- 20 Non potest dicere oculis mentis: Opera tua non in lege, etc. 145 c
- 21 Non potest, quod spiritualiter est, sed quod animale, etc. 145 c

Ad Corinthios II.

- 1 Solliciti illi qui cunctis est obsequium facere, etc. 145 c
- 2 Ita ut non possent incutere filij Iherusalem, etc. 145 c
- 3 Quoniam Deus, qui dicit de tribus locum splendescere, etc. 145 c
- 4 Quod innotuitur et de lege est, etc. 145 c
- 5 Scitis enim, quoniam si iustitiae etc. 145 c
- 6 Altissimi pauperum illorum abundantia, etc. 145 c
- 7 Despondi vobis vult, etc. 145 c
- 8 Scio dominum in Clusca ante annos etc. 145 c

sacra Scriptura.

Ego superintendens pro criminibus vestris.
171.1

Ad Galatas.

- 4 Legi mortuus sum, ut Deo victus, &c.
137.1
- 4 Vbi venit plenitudo temporis, misit Deus
filium suum, &c. 6.1
- Misit Deus filium suum, factum ex muliere,
&c. 77.1 & 80.1 & 96.1

Ad Ephesios.

- 1 Omnia subiecit sub pedibus eius, &c.
137.1
- 2 Editi cines Sanctorum, & domestici Dei,
&c. 50.0
- Superedificatio supra fundamentum Aposto-
lorum, &c. 54.1 & 130.1
- 4 Vester solitudo servare unitatem spiritus,
&c. 18.0
- Ascendens in altum capitelem duxit captivi-
tatem, &c. 4.0

Ad Philippenses.

- 1 Dedit illi Deus nomen super omne nomen,
&c. 34.0
- Non inquam arbitrans est esse se equalum
Deo. 124.0
- In nomine Iesu omne genua flectatur, &c.
100.1
- 3 Sequor crucem, si quomodo comprehendam,
&c. 317.1

Ad Colossenses.

- 1 Gaudes in passionibus pro vobis, & adim-
pleo te, &c. 81.1
- 1 Mortificum vobis, &c. 138.1

Ad Thessalonicenses.

- 1 Festum sum in medio vobis sicut nimis se-
dens, &c. 170.1
- 4 Hec est voluntas Dei sanctificationis vestrae.
35.1
- 5 Cum dixeritis: Pax, & securitas, &c. 36.2

Ad Timotheum I.

- 3 Non Neophytus, ne in superbia elatus
&c. 43.0
- 5 Deposui custodi, &c. 135.1

Ad Timotheum II.

- c In magna aeterni domus, &c. 107.1

Ad Hebraeos.

- 1 Multasque modis olim Deus,
&c. 92.1
- 7 Abraham namque promittens Deus, &c.
05.1
- 9 Arcam testamenti circumstantiam ex omni
parte auro, &c. 160.1
- In quo vna cura non erat aliud, &c. 160.2

- 11 Moyses grandis si deus negabit, &c. 137.1
& 147.0
- Circumsum in meliora, in pellibus capreolis,
&c. 144.1 & 147.0
- Fide demeritis est in reiponsum, &c.
123.1

Ex Iacobo Apostolo.

- † Agite unitatem, pacem, &c.
123.1
- Sufferentiam Iob vidistis, &c. 195.1

Ex Epistola I. S. Petri.

- 1 Velox est depositio tabernaculi mei. 84.1
- 1 Ecce ipsi tanquam lapides vivi superedificamini,
&c. 50.1
- Quasi modò geniti infantes, rationabiles, &c.
130.1
- Ad quem ecedens lapidem vivum, &c.
275.1
- † Neque domus in clerico, &c. 172.1

Ex Epistola I. S. Iohannis.

- 1 Est peccatum est nomen, &c. 133.1

Ex Apocalypso.

- 1 Habes veteres doctrinas Balaam, &c.
108.1
- c Scio opere tua, & laborem, & patientiam
tuam, &c. 151.0
- Habes adversus te paucos, &c. 151.1 & 070.
0.0 & 367.1
- 4 Dignus es Domine Deus nosse accipere gla-
riam, &c. 104.2
- Ei in conspectu sedis tanquam mare vi-
scerum, &c. 149.1 & 239.0
- 6 Ecce equus niger, & qui sedebat super eum,
&c. 266.2
- Vultus sicut draco, &c. 370.2
- 7 Et vidi eum Angelum ascendentem ab
ortu Solis, &c. 155.1
- Audivi numerum signatorum, &c. 162.2
- 9 Audivi vocem vocem, &c. 151.1
- 10 Vidi alium Angelum fortem, descendentem
de caelo, &c. 6.1
- luxum per vincentem, &c. 161.1
- 12 Signum magnum apparet in caelo, &c. 164.1
& 181.1 & 200.1 & 550.2
- Mulier amicta Sole. 184.1
- Ei in capite eius corona duodecim stellarum.
185.1
- Venit ad me unus de septem Angelis, &c.
122.1
- Carola habebat tertiam partem stellarum.
141.0
- Audui vocem magnam in caelo, dicentem,
&c. 160.1
- 13 Agnus, qui occisus est ab origine mundi.
100.1 & 54.1
- 13 Et adveniens est videri terra post bellum,
&c. 108.1
- Dedit illi draco virtutem suam, & potentiam
magnam, &c. 101.0
- Vide de rebus bellum ascendentem, &c.
405.1 & 213.2
- Quotum nomina scripta non sunt, &c. 370.1

Ecce

Index locorum S. Scripturæ.

44	Beas agnos statui supra montem Sion, &c.	249-5
	250.2	249.2
	Vocem quam audisti, &c.	249.2
45	Vide utrumquam mare vitreum vocatum ignis, &c.	251.2
	250.1	251.2
16	Beatus qui vigilat, &c.	255.1
17	Veni, ostendam tibi, &c. 249. 1. & 251. 2. & 254. 1	255.1
	Et quidem tibi ostendam perperam, &c. 251. 2.	255.1
	254. 1	255.1
	Poculum aurum habens in manu sua, &c.	255.1
	255.2	255.1
	Beatus quem vidisti, &c.	255.1
	Quare micat, &c.	255.1
	Vidi mulierem sedentem super bestiam, &c.	255.1
	254. 1. & 255. 2.	255.1
2	Inflare, & plangere, &c.	255.1
	Deus, benedictionis tuæ, &c.	255.1
	Quantum glorificavit te, &c.	255.1
	In poculo, que videtur, &c.	255.1
13	Vide ne feceris, &c.	255.1
	Ipsum audire sum, &c.	255.1
	Et vox de throno tuum, &c.	255.1
	Et tui vnam Angelum statueris Sole, &c.	255.1
	251. 2. & 255. 2.	255.1
	Scriba: Beati qui ad contem. scripturam, &c.	255.1
	255. 2.	255.1
	Gaudere & exultare, &c.	255.1
11	Vidi claustrum habitum angelorum novum, &c.	255.1
	255. 2.	255.1
	Videtur etiam novum, &c.	255.1

INDEX

Rerum, & Verborum, quæ hoc quinto
Tomo continentur.

Prior numerus paginam, posterior columnam notat.

A A

AARON. Aaronis histo-
ria, quando consecra-
tum in sacerdotem,
& signatus vitulum.
pag. 12. col. 1.

A B

ABRAHAM. Abraham & po-
sterior David. 106. 1

ABRAHAM. Abraham sym-
bola.

Abraham oculis Ananiam.

Abraham rebus agitur.

Abraham volutus.

Abraham conuersio.

Eum tamen.

ABRAHAM. Abraham quæque manifestæ diuini
eius signa.

A C

ACHILLES. Achilles consiliis.

A D

ADAM. Adam Isaacus idololatriæ assumptus.

129. 1

ADOLESCENTIA. Adolescentium culpe variabiles.

314. 1

ADAM. Adam communis.

36. 1

Eius, & Isaacum.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

ADAM. Adam, vide Adam.

A F

AFRICANA. Africa omnes humani pietateandi,
vbi Dei cultus per oculos habetur. 181. 1

AFRICANA. Africa, vide Africa.

AFRICANA. Africa, vide Africa.

AFRICANA. Africa, vide Africa.

A G

AG. Ag, Christianus, & non tam loqui, quam agi.
11. 144. 1

A L

ALACRITAS. Alacritas mentis incitatio solis cotpo-
ris infirmitatem superat. 43. 1

ALEXANDER. Alexander, vide Alexander.

A M

AMALTHEA. Amalthea Regia, in educa-
tione filij carissimi. 172. 1

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

AMBROSIO. Ambrosio, vide Ambrosio.

Deus Terc. F.

Ecc

Antiqua

Index Rerum,

Amenitas cura Deo renouari debent, & la-
crymis mundandi rubent. 121.1

Vultu amicitiam laetitia qui videtur amicum in
calamitate, inopiam suam in eorum repelen-
tore. 120.1

Amenitas temporalis sit non delectanda ho-
minibus. 121.2

Amenitas Amenitas iniquitas damnae verbi. 121.1

Amor Amoris caritas est diuina, ut facti parenti
communi ad inuicem filii sumus sic diu caritate
est solus. 121.2

Amoris caritas est diuina caritatem operantem.
Rom. 121.2

Amor Christi in fratres, & hostes. 121.2

Vide *Debita*.
Amplexus Amplexus caritas in se et de Deo pre-
sentem fugiendus. 121.2

A N

Angeli Angeli quatuor in bonum Exphate ab-
legati, qui. 121.1

In bonum Anglicos sapientiae transtulit.
121.1

Animae Animae mores, vide *Mores*.

Animae Nihil sepius Deum in humanis obse-
quitur, ut animi spontaneus, & voluntarius ob-
sequens. 121.2

Animae ingenuitas ex quo aliquid acceptum non po-
test & peritiam. 121.2

In Anima gratia multa bona fieri datur.
121.2

In Anima gratitudine multa fenderunt bona.
121.2

Animae puritas Deo actu filia super omnia diuinitas.
121.2

Animae castitas non nisi ad diuina mouetur.
121.2

Animae lectus innoxius in superbia diuina, vnde
in superbia castigantur. 121.2

Animae bona nuda sola estimanda, quia nobis per
vnum caput nequeunt. 121.2

Non locus est, inuicem, sed locum animi vni-
us facit bonum in se temperato. 121.2

Animae finis in bonum. 121.2

Animae finis. De Anarchia. 121.2

A P

Apostolus Apostolus obsecratio accusat post ad-
uentum Spiritus sancti, defensorum. 121.2

Apostolus viri maxime excellunt propter pa-
trem Iulium conueniunt. 121.2

Nihil res deo vultu, nisi ubi Apostolorum
assumpti doctrina. 121.2

Apostolus virum est, quod non totum virum
est, quod habet, manifestum est. 121.2

A R

Arca Noe de nobis Deum. 121.2

Arca de Mana Despecta. 121.2

A S

Asola Christi, vide *Christus*.

A V

Avaritia Ex avaritia cessantibus laqueis in nu-
tiam. 121.2

Avaritia vix omnibus amata ciuitatibus.
Rom. 121.2

Avaritia impellit in mortem volentes. 121.2

Avaritia humani nobis tentatui conciliant.
121.2

Avaritia in magnitudine largi amor amulante, ut
in publico nemo, singulis erant. 121.2

Avaritia pondus grauiorem. 121.2

Avaritia Ecclesiasticorum omnino peccata.
121.2

Avaritia nullum non parit malum. 121.2

Avaritia Avaritia totum regnum circa amorem
faciunt. 121.2

Avaritia Avaritia & frons populi motu, Deum ve-
nit abiecit. 121.2

Avaritia vix de bono fido formata, ferre non
sperat. 121.2

et Avaritia contemnit verum suum malum in
Christi Ecclesia. 121.2

Avaritia totum eleuantem necessum est, ut sit de-
fensor in. 121.2

Avaritia nullum faciens non amulatur & parat in
amorem. 121.2

Avaritia inuoluit ad verum, & solidem hominis bo-
nam ponderat. 121.2

B A

Baptismus & Persecutio lachryma nos in
perfectissimum quoque obituenda deducunt.
121.2

Ab vultu in passio solis suspensum humore
vixit. 121.2

per Baptismum in inuoluita maiore protegitur.
121.2

B E

Beatus hominis quae. 121.2

Beatus in dicitur ferocissima cibo sibi appositus capi-
tus, & maris est. 121.2

Beatus Beata de Gellione a mendio. 121.2

Beatus in suis principibus, & ambiguit. 121.2

Beatus a Gellione Principibus variorum rubus, &
coloratus varietate parat. 121.2

Beatus semel in eum nullus alius debet obli-
terari incommode. 121.2

Beatus Solus in benignitas Desiderando, ubi
Moria est. 121.2

B L

Beatus Valde illius vix ad perit odium, quae per
simulacra inuoluitur signa. 121.2

Beatus inuoluitur obsequia sumptus non exhibenda
humana inuoluitur. 121.2

Beatus inuoluitur verbum valde illius ad perit odium
homines. 121.2

B O

Bona Bona ad humilia conueniunt, ad gloria pe-
dit omni accedere. 121.2

Bona per populum inuoluitur mandata inuoluitur
humana inuoluitur. 121.2

Bona A bonis temporalibus, necesse est conueniunt
non inuoluitur. 121.2

Bona inuoluitur inuoluitur pecunia inuoluitur tra-
dita inuoluitur. 121.2

Bona parat inuoluitur maiorem inuoluitur inuoluitur
inuoluitur. 121.2

Bona inuoluitur inuoluitur inuoluitur inuoluitur
inuoluitur. 121.2

Bona inuoluitur inuoluitur inuoluitur inuoluitur
inuoluitur. 121.2

Bona inuoluitur inuoluitur inuoluitur inuoluitur
inuoluitur. 121.2

Bona inuoluitur inuoluitur inuoluitur inuoluitur
inuoluitur. 121.2

Bona inuoluitur inuoluitur inuoluitur inuoluitur
inuoluitur. 121.2

Bona inuoluitur inuoluitur inuoluitur inuoluitur
inuoluitur. 121.2

Bona inuoluitur inuoluitur inuoluitur inuoluitur
inuoluitur. 121.2

Bona inuoluitur inuoluitur inuoluitur inuoluitur
inuoluitur. 121.2

& Verborum.

Bona temporale sine amara quante tenetur
per singulos in Deo. 140.1
Nullum bonum dabile nisi in Deo. 166.1.1
113.1
Ea sunt bona temporalia, quorum proposita
nunquam non satisfactio finis habet.
191.6
Bona transitoria sociissima. 201.1
Vide *Transitoria*
Tunc bone in temporalia non nocere, quando
percepta Deo spectantur in illis. 206.1
Bona temporalia paucissima dantur à Deo, et
non immutabilia. 213.1
Vide *Solus*
Bonorum temporalium cumulus, ut defectus ni-
hili sunt apud Deum. 245.1
Bona desiderabilia mundi non amari, sed lo-
beri debent, ut amara purgationis possint.
249.1
Bona celestia, & divina quae mandantur, eo sus-
citorum apparent. Ibid.1
Bona temporalia reprobis bonum est tantum ad-
moneri, ab illisque solum aliquid sperare.
280.1
A contempno bonorum in temporalium non per-
lucit triumphus magis assidue. 287.1
Quae hoc bono tempore felicitati operantur, in
adversitate verum in ultimis exiti-
bus. 288.1
In bono non circumspiciendum multitudine, sed veras
Deus esse oculos positus non sinit. Ibid.1
Sapienter est in bonorum exteriorum pen-
ditione agnoscere diuinam manum, & sua
emerere, amque in se malum experientur.
306.1
Ruinas inietur mentis & sequuntur, & conti-
nuum tunc exterius in bonis temporalibus.
327.1
Bona in rebus mundi fidelitatem, ut quae celsitudo
die hinc ceteris. 304.1
Vere homines fortunati in repellenda bonis
temporalibus. 341.1
Non qui se ostendit, sed qui se abscondit, bonus
celestis patris gaudet. 345.6
id Bonum maxime estimandum & felicitatum est,
quod non ab aliis habetur, quoniam à Deo.
355.1
In bonis aliter dolere, & iusti diabolicum.
363.1
Nulla vera quies, nisi in bonis spiritualibus.
379.1
Bonis ceteris immergi, despectus est hominis.
380.1

C A

Cam. Eras symbola. 330.1
Carni sacrificatio. 335.1
Parscidium. 336.1
Supplicium, & mors. 339.1
Calamitas, Calamitas modis gaudis utilis acce-
dit est. 36.1
In Calamitate saltem respiciere bonum est.
141.1
In Calamitatibus non parum letatur iustus, vi-
desse suorum peccatorum finem. 194.1
Calix. Calix sanguinis, de nouo Testamento.
115.1

Caput, Capita populi, & Principes hoc proprium
sunt habere, quid imperium, aut etiam
subditorum, hoc munus ferret veli, aut.
136.1
Carn, Vel carnis Dei perceptum ingerari
carnis mortificationem indicat. 133.1
Carnis victus in nobis de facienda peccata videtur
pergunt in vitam. 301.1
Carnalis, vide *Terrana*.
Celsitas, Celsus in temporibus. 34.1
3 Celsitas in tempore incertum quid sit conspiciat.
104.1
Impossibile celsitatem prout in Eucharistico
cibo. 108.1
In Celsitate virtutes etiam sunt mensurae, et tunc
bonis maxime accedendi. 179.1
Celsitas in specie est. 181.1
Celsitas in iudicio praefunditur. 180.1
Celsitas de cunctis vitiis clarior effulget. 260.1
Celsitas vincit, veltiditum per videri re-
portandis. 270.1
Vide *Virtutis*.
Casus vi noxiae vanitatis passum nunquam non fa-
quunt. 10.1
Causa in hominibus inordinata. 10.1
Causa belli principis, & emulga. 111.1
Causa, A causa legibus me in ultimis eoco-
dei qui non culpe imitari. 133.1
C E

C H

Charente, Praestantissimum viri non nisi de magnis
charitate operibus celsitudo apud Deum.
139.1
Charitate ardore, via exterioris sentis ignes.
171.1
Vide *Pius*
Chelidonium, Chelidonium. 111.1
Chelidonium, Chelidonium epule a celsis. 45.1
Chelidonium, Chelidonium quod nihil habet suum
perit Deum. 75.1
Non errens haereticus, sed superius aduocet, qui
in confite Chelidonium videri quoniam.
141.1
Chelidonium est non eam loqui, quam agere.
145.1
Chelidonium est de se maxime loqui. 345.1
Chelidonium, Chelidonium re diuino generi alium
gis. 7.1
Feliciter Chelidonium affectu, cum vel in morte ha-
beret gloriam, & vitam. 28.1
Chelidonium exat, & passio. 31.1
Chelidonium vel apparet, venenum mulierum elan-
guet. 40.1
Chelidonium Dom. praestantissimum Tertulliano. 76.1
Nil meum nisi in Chelidonium. 88.1
Chelidonium pelli conspiciat maxime tunc humiliter,
ne emulga. 106.1
Chelidonium qui aduocet, nil aliud speret nisi
Chelidonium. 109.1
Chelidonium Iesus in cibus est Primipum. 114.1
Chelidonium singulis hoc, & de ceteris in nobis
celestis sanguis aduocet. 131.1
Ecc e Vbi

& Verborum.

D <i>solus, Dominus apud Babylonios Monachos</i> priatum.	D A 10.2	<i>de gratia auxilio abiectionis.</i>	181.4
D <i>Deum. Deceat iudicis, non aduentus gloriæ</i> exultandus.	D E 14.2	<i>Deus non tam in exteriora patribus, quàm in in-</i> <i>teriora nobis amicus sanctificandus est.</i>	198.2
D <i>Deum. Dacora temporalis potius ad ludibrium</i> dominionem, quàm ad eorum gloriam facimus.		<i>Deus non tam in ambiguo educeat ornata, quàm</i> <i>in puritate intuentis sibi complacet.</i>	198.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 307.2		<i>Deus nihil sic æstimat, quàm id, quod vel potest</i> <i>præstare à pauperibus.</i>	197.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Deus est apud quem sola hominum ratione</i> <i>æstimetur.</i>	197.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>In vno Deo semper & pater, & mater, &</i> <i>spiritus.</i>	198.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Ab vno patre duo filii ministrabunt, & inco-</i> <i>gnitis inductiones.</i>	198.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>In vno Patre Deo omnium malorum remedia.</i>	198.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Deum verum abnegat, qui autem mouetur popu-</i> <i>larum.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Deus eorum maxime amicus trahit ad se flagellum.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>À Deo despectus morte ipsi datur.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Vnum Deum spectant omnia sunt temporalia le-</i> <i>uissimum.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Deum habens, nisi solus sit, de mundo triumphat</i> <i>& in inferna.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Vnus Deus vniuersi in opportunitatibus idem.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Dei vniuersæ causa facit homines, & sanctos & ap-</i> <i>eruit ad magna.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Deus quod vni sunt dedit, idem aliis fortibus</i> <i>præstabit.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Pater, qui ista Deum in oculis inueniunt,</i> <i>sua bono, sine malo.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Vnus Deus aditus cordi assurgens homini, & non ex-</i> <i>citat in salutem.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Vni Dei manus egerunt parat hominibus.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Non parum scelus est, quod Deum ignoretur</i> <i>visu.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Quod à solo Deo habetur, summe æstimatio-</i> <i>nis est.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Dei dona stabilla, & firma.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>que Dei sunt in primis habita, saluaria, & an-</i> <i>imata sunt.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Maiores eorum adhibenda est, ubi scilicet ad</i> <i>Deum accedimus.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>In Dami forma reuerentia habenda.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Dni dominum, & gubernatorem, vnde Dominus.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Dei nomen, vide Nomen.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Dei fides, vide Fides.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		D I	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Dignitas, in dignitate, que à Deo non ventum,</i> <i>sed illi vni præsens.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Nunquam ego animaliterendum in pæp-</i> <i>posito sollicitudinem de habenda dignitate.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Vide Fides.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Dilectio. Dilectione Deum trahitur.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Dilectio. In dilectione sunt nihil Deum vacuare re-</i> <i>linquit.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Diligentia. Diligenda festinatio in re vniuersa etiam,</i> <i>non tam casta.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Dilectio. Dilectionem, dilectionem & qui autem,</i> <i>dilectione, discordia & paterem.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Dilectio. Vi in peccatis personis dilectio</i> <i>est enim dissimulanda.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Dilectio. Dilectio maxime ostenditur in bono</i> <i>loci sit.</i>	199.2
D <i>Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum. Deum.</i> 316.2		<i>Dilectio. De humilitate vniuersi quod dilectio di-</i> <i>uina.</i>	199.2

Index Rerum,

Dominationem vel vmbra habuerit implet, 171.
 Donna sine infoluatione lacrymarum certe facit
 Principem confusissimum populi. 171.
 Donna vi superflua. 171.
 Donna piam aduocatur, & c. 171.
 Donna dicitur habere in se mollem lacrimam. 194.

D O

De, Dei agnom parcellis qui d'arcepi. 173.
 Glorificat qui in d'arcepias accepit. 173.
 Nō habet de glorie d'arcepi à modo, quod
 non accepit d'arcepi sit a Deo cum laudibus, 173.

Doctores. Seneca doctores a sanctorum Patrum
 scriptis habenda. 174.

Dole non timens, si d'arcepi amicum, d'arcepi
 d'arcepi d'arcepi. 174.

Domestico. Domus Dei qui. 175.

Domitius. Domitius, & gubernatio Dei in
 aprie & manifeste modo procedendi cum
 subditis, sive ad d'arcepiam, sive ad d'arcepiam.
 nem. 175.

Domus. Domus, & d'arcepiam d'arcepi
 ut sub illo domus sit, qui in d'arcepi sit.
175.

Domus imp. 175.

Domus scholastica. qui vult filius d'arcepiam
 solui si. 175.

Domus. Domus d'arcepiam d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 175.

**Domus Dei et ad d'arcepiam, & d'arcepiam habent, vult
 & concordia regenda. 175.**

Domus, pro corpore. 175.

Domus temporali. vult d'arcepiam d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi, non nisi d'arcepiam d'arcepi.
175.

Domus ligata. De ex d'arcepiam d'arcepi ad d'arcepiam
 licentiam p'arcepi. 175.

**Domus que à Deo vult, longam habet p'arcepiam
 nem. 175.**

E H

E H. De d'arcepiam epigramata. 176.

E C

Eclipsa. Vult quos p'arcepiam non d'arcepi in d'arcepi
 mē Eclipsa. 176.

**Eclipsa p'arcepi tempore Principum, nobilissimeque
 animi d'arcepi. 176.**

Eclipsa Christi non ferro, si d'arcepi d'arcepi.
176.

Eclipsa p'arcepi, vult d'arcepi. 176.

Eclipsa p'arcepi, Ecclesiasticorum d'arcepi p'arcepi.
176.

E D

**Eclipsa d'arcepi, & quarta sub p'arcepiam mēte
 Principis vult. 176.**

E F

**Eclipsa d'arcepi, & mēte quā p'arcepiam
 in Deo d'arcepi. 176.**

E I

Eclipsa. Eclipsa que per homines aduocatur,
 nemquam non caput dignos, & indignos.
176.

E P

Epula. Epula Christianorum vult. 176.

Epula d'arcepi maxime in nobis Deo d'arcepi.
176.

Item p'arcepi.

E S

Eclipsa. Eclipsa virtutis d'arcepi. 176.

Eclipsa, & p'arcepiam. Eclipsa, & p'arcepiam
 non p'arcepiam d'arcepi d'arcepi. 176.

E T

Eclipsa. Eclipsa d'arcepi d'arcepi d'arcepi.
176.

E V

Eclipsa. De Eclipsa, 176. Eclipsa 176.

Eclipsa. Eclipsa d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 in Eclipsa, quam d'arcepiam d'arcepi d'arcepi.
176.

Eclipsa. Eclipsa d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

Eclipsa. Eclipsa d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

E A

Eclipsa. Eclipsa d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

Eclipsa. Eclipsa d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

Eclipsa. Eclipsa d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

E Z

Eclipsa. Eclipsa d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

F A

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi, sub quibus p'arcepiam.
176.

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

F E

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

F I

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

F O

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

F d'arcepiam d'arcepi d'arcepi d'arcepi
 d'arcepi. 176.

& Verborum.

Exercitio percipit labores Christi. 64.1
 Fortis qui in altiora periculis ipse erum. 123.1
 Fortis filius qui bonus pater idem. 127.1
 Fortis, qui extra Deum in multis humis non fuit. 128.1
 Famula velle pro reia victricem congerit non. 31.1
 Tervens citius vel abfcondit, vel demittit. 32.1
 Famularum vultu elanguet, ubi Christus apparet. 33.1
 Fecunditatem in filiis. 91.1
 Fertura ubi intercedit, nulla pericula, aut ad-
 monitio fufficit, in eadem non fit. 126.1
 Nobis famularum fpeculo oratio fufficit deus
 abfcondit. 174.1
 Vi voluptas est ubi fertura, sic & macta. 127.1
 Macta fectura ad impetum famula, in qua fer-
 tura praeftitit. 128.1
 Fertura ubi idem, facit congerit vinctus de re-
 tura, & religiois leges continentur. 129.1
 Vinctus diuine potestatis est, maxima quoque
 per ferturam perficitur. 130.1
 Vide *Mulier*.

F R

Frustra, Verus fructus a solo *fructu* percipitur. 127.1

G E

G *Emula*, Genus contra cordis si fuit de vi-
 ce nifi. 577.1
Genet, Genet diuino vel Christi vultu in adun-
 gite. 7.1
Genet fectura, vide *Genet*.

G L

Gloria, In gloriam non nisi per profectum veni-
 mus. 3.1
Gloria illa praestantissima que non cadit exter-
 na, sed interna homini est. 147.1
Gloria de triumpho non ab homine, sed a Deo veni-
 nit. 146.1
 In nullo gloriam vani habeo, quod in non
 deficiat temporis periculi. 148.1
 Vide *Genet*.

Gloria mundialis, vide *Munditia*.

G R

Gloria, Gloria per peccatum impeditur resistit
 debet nifi laboriofus. 125.1
Gloria ad Deum in tribulationibus, illam facit
 nobis iudicem. 164.1
 Apud Deum abscondit de laetitia gratia & pul-
 chritudo adfuit. 173.1
Gratitudo, In gratitudine nostra multa bona fun-
 dantur. 92.1

G V

Guberni, vide *Moderari*.

H E

H *Eludum*, Elui historis. 166.1

H O

Homo, Vnus Deus precipue spectatus tenet homi-
 nem, ut inter evandala negotia laborat. 122.1
 Ad sollicitudinem hominis perducit, quod vel Deo
 debet per contemplationem suam. 123.1
 Hominem arguitur qui per seipsum amat vel, eorum
 sapientiam facit. 124.1
 Bo Deus efficitur ostendit in transfiguratione

hominem, quo magis ex animo & corde ab
 hominibus recipitur. 32.1
 Nihil Deus vocat ad omnes hominem, ad
 quod omnes conueniunt non debet. 33.1
 Supra hominem nifi, qui a propria voluptate, se
 videtur abstinere pro alio. 34.1
 Homini nequam non labor, & eius, vel in vicio,
 vel in virtute. 135.1
 Homo aequalis Angelis requirit a faciemus
 Christianis. 136.1
 Homo solum se exhibere solet, qualis apparet.

137.1
 Homini similes magnificatio non tam in res-
 pondibus habet, quam in humilitate consistit.
 138.1
 Homo per plura voluptate ubi dea vagatur facti-
 lis perit. 139.1
 Eius deus hominis quod in pietate nuda non
 quod in iudicio, quod in bono, quod in aspicit.
 140.1
 Praestantissimum est homini, quod alienissimum
 fuit impiis. 141.1
 Vera hominis formae in repellendis bonis
 temporalibus. 142.1
 Vnus Delatius non affligit bonos, cum
 ex clat in salutem. 143.1

Homo in nullo vane gloriatur, quod ei non de-
 ficiat tempore periculi. 144.1
 Homo exhibens modicos fructus ex se habet
 bini. 145.1
 Praestanti persone singularis habendus est
 honor. 146.1
 Quicquid bonum maiorem hostiam est, pe-
 culari habere cotendum. 147.1
 Homo habendus est, qui religiosi & pietati conum-
 bit. 148.1
 Praestantissimum hominem nentio de ho-
 mine, nentio de religiose familia. 149.1
 Hoc est alicui non parum proficit ad faciendum
 hominem in virtute. 150.1
 Huius, Reges est vel hostis in amicitia fectura
 admittit. 151.1
 In hostibus benefaciendo alicuius magnitudo cla-
 ri alicui. 152.1
 Hostem mala consilia ostensione delipit amur, bona
 neccia habemus. 153.1
 Hostes niam honorifici tombolis itantur.
 154.1

H V

Humana, Humanum est, non nisi per profectum
 venire ad palmas. 3.1
 Humana tabes demonibus effrenatur. 166.1
Humilis, Stabilis scilicet a Deo non in amicitia,
 sed in bonis viciis. 167.1
 Humilium suus maximus in Maria. 168.1
 Humilis non generi diuino adiungit.
 169.1
 Supra hominem generationes nos elevat. 170.1
 Non parva relictio ab humilitate venit. 171.1

I A

I *Acum*, Iacobi mors. 31.1
 I D. 1
Idolatrie libitini consuetudinis. 132.1
Idolum, Ablatus humani cordis idolum, quoniam facit
 Ius ad Christum. 133.1

I E

Illicum commendatur. 101.1
 Ad non ignobile teinulum perducit, quod non
 commendat.

& Verborum.

dominari.
In ludicis Partis illi est ad fidem non censo-
121.
133-1
Ludicis plebecorum soleo esse seniores, & ma-
gis conformis diuina, quam solida pueri-
tudo. 177-1
Lutamenta lutamenta pro illis solum emittenda,
quæ inquit ipsi perirent sunt. 163
Lutamentum Sauli & Achis, & ceterorum.
17-1
Lutamenta violata leuissima est donibus, vide-
bis, reges. 17-1
Lutula. In vno Deo lutula, & misericordia non
se mutuo impediunt. 163-1
Infante integritas integritati virginem similes.
176-1
Eliculenta, & pecculenta non parum infusa ef-
ficulenta. 163-1
Vbi infusa & vigus, mala non perferunt.
111-1
Lutuli, lutulorum emittunt coram Marie mari
adhibenda. 104-1
Lutuli ingens gradulati ex celestibus venit neque.
111-1
Lutuli omnia sanctiora pueritia, comitatus
etiam in periculo. 143-1
Lutuli non parum leuatur in calamentibus, viden-
tes secretis tyrannorum sine. 154-1
Infertur confusio sceleratus, & impis maxime
paritatem. 123-1
Lutuli in terra etiam desolatione regunt. Lutuli
splendore. 111-1
Cum lutuli, quæ vta episcopi, melior, & iudici
163-1

L A

Liber gratus homini, qui Deo est communis.
11-1
Libor Deo, & est communis, expediti fit. 11-1
Per labores, & sollicitudines accedunt ad re-
gnum Dei. 116-1
Nisi quæ non labor, & omnes homines, vel in
vitis, vel in vinibus. 110-1
S. Franciscum Xier in templum adducit
ibid.
In mille munit, quæ in Christi scilicet labo-
randum. 173-1
Labores validissimi vi homines rediant ad
Deum. 193-1
Laborantibus, non otiosis secuta celestia ap-
paruit. 101-1
Labor pro temporalibus curandis, & viciis apud
Deum. 110-1
Labor ex ambitione procul.
114-1
ad Laborem non sic virtus, vi ambulo homines
mendicari rapit. 191-1
Labor iudicialis fundamentum, & si glori-
um Republicæ est. 177-1
Vide Olio.
Lac cui mari datus. 11-1
Lachryma. Ille compunctio lacryme vere
compunctus, qui non facile aduenit cibus in-
nam. 15-1
Anne lacryme vnde prohibet. ibid.
Lachryme Marie V. Sicut in ueterem teore 11-1
dantur. 100-1
Per lacrymas ad Deum accedendum est. 173-1
Vide Lachryma.

Acta Tom. P.

Lalia. Non nisi magnorum criminum rei ad
clades conuenientes adueniunt. 11-1
15-1
Magna omnium letitia ab uno & e. 11-1
Lactia vbi apparet, nullam malum non emittit
61-1
Lactia non viciatur nisi in tangendum virtutem.
143-1
Lactia expectans omnia hominis bona perdit,
adum. 127-1
Lactia andos pietatis nomina obsumit. 149-1
Lactia plus delectat in nobilitate, & Principibus.
ibid.
Lactia facies ad breuem peruenit stultitiam.
157-1
In lactia os deponas, nisi spoliari amia, &
perdi. 159-1
Lactia homicidia, & cetera. 161-1
Lactia sui ipsi uicem tenet. 159-1
Lactia uicem tenet in superbiis abui, uno
in superbiis castiganda. 171-1
1-1
Lex. Legum capitalium rigores ex circumstantiis
temperandi. 176-1
Lex. Legum, & Principis ex fortitudo
in, quæ transgredietur iustitiam sed quæ tempo-
ratis. 176-1
1-1
Libido. Libidinis flamma aduersissima, quæ in
homine sibi viciis non obsequit. 11-1
Libido in malis locis, & hostibus casu odit, vi
magis lapsus in illorum & aequum. 167-1
Lingua. Lingua viciis. 69-1
Glossa superat. ibid.
Non paruo iuram Ecclesia est in linguarum
varietatem. 161-1
Vide Molitum.

L O

Loro. Loro, & laro nostro debemus confue-
1-1
11-1
Logum. Idem quod Rationale. 77-1
Logum, sapientie indicium. 101-1
1-1
Luctus virginis viciis tribuit. 101-1
Luctus per viciis, & cetera. 101-1
Luctus in illorum & aequum. 167-1
Luctus. Luctus & lachrymis amicitia cum Deo te-
nouari debet. 171-1
Luctus puritatis, vide Puritatis.
Luctus. Luctus peccanti sua inuicem sine
alia pietate. 111-1
Luctus ligna adueniunt, qui homines educti.
111-1

M A

Machabæi. Machabæorum septem fratrum
luctus. 111-1
Magister. De Magistro, vi Prædicti Ierusalem
interim exhibet. 111-1
Magna. Magna sedes dicitur in motibus, & di-
stinctio debet preparari. 101-1
Nil magis nisi in Christo 111-1
Magis se se ostendit, & angustant in pueris,
efficacis rapit coram hominibus. 101-1
Magna. Quicquid bonum maiorem nostrum
est, peculiari honore celebrandum. 111-1
Mala. Ad leuatum peruenit, quod mala non
luctum, sed per patres liberantur. 111-1
111-1

FFF

Mala

& Verborum.

Mundus in mundis bonis non pariter
operatur sua. 108.2

Mundus Dei spiritum docere quod
liberis sunt commenda. 110.1

Mundus boni commenda. 146.1

Mundus lapidum & vituli propter
est, ubi dicitur boni Christi. 141.1

Mundus dignitates, & splendores nihil
secum boni portant, sicut carceres. 151.2

Mundus lapidum nihil novit estimare, prater
hanc presentiam. 126.1

Mundus pluvius nihil obi cernens, nunquam
non in riuum confunditur. 144.2

Mundus munditia, & gloria munditia, seu
inactionabiles obfcuranda dantur. 166.2

Mundus Pilates, vide *Principi*.
Mundus ter, vide *Ret*.

Mundus, Mundus, & vituli non creduntur nos. 402.

Mundus mensuris leui in riuum solutus. 158.1

Mundus defecit illa bona non inuadit, sed
debetur ut amia purgamentis purio. 213.1

Mundus Tempore.
Mundus, Nemo Deus vocare ad manus hominum,
ad quod amica commendanda non iubet. 89.1

Mundus proprio maxime quisque studet, ne
se alii dederit. 124.2

Mundus ciuitas, & facilius vi diffundit
vno recte administrata. 144.2

Mundus Ecclesiasticum, vi in illo laborat, non
illis delictum. 150.2

Mundus in libidinis, vide *Costidia*.
Mundus in illa & remota de magistra, Pre-
lati, Reclutibus commendandi nunquam non
eritio est. 142.2

N A

Natura in procreantibus ab his specie
effigatur a Domino. 2.1

Natura, Natura cognata vi.
Sola natura hominis apud Deum estimabilis
est. 121.2

N I

Nitescere, Nitescere leui ignotum am ubiuit.
7.1

Nitescere, Nitescere est in viro iusto, quod
non i coram in gloriam eius. 8.2

Nitescere, Nitescere est in quo non possit
mouere aliquid, quod excedat. 9.2

Nitescere, Nitescere non caritatis.
Examinare re virtutum mundum. 167.1

N O

Nomen Dei nunquam sine re virtutis.
Vbi nomen Domini, nulla adest laetitia. 200.2

Nomen, Nomen in specie maxime humani
coram sapit. 113.2

N V

Nomen ad magnis, qui vel in iustis non
debet suspicere aliquid, quo ipse careat. 9.1

Nomen, Nomen duobus locis talis gaudet, &
cur. 77.4

Nomen iustis in propinquitate.
Nomen in infidelibus. 100.2

O B

Obedientia, Proprietate talis est, vi in Princeps
non aliquid querit, quam obedientiam. 187.2

Obedientia, Obedientia Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

Obedientia, Obedientia Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O E

Obedientia, Obedientia Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O F

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O G

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O H

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O I

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O K

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O L

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O M

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O N

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O O

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O P

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O Q

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O R

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O S

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O T

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O U

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O V

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O W

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O X

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O Y

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O Z

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O A

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O B

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O C

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O D

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O E

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O F

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O G

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O H

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O I

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O K

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O L

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O M

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O N

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O O

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O P

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O Q

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O R

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O S

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O T

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O U

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O V

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O W

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O X

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O Y

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O Z

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O A

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O B

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O C

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O D

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O E

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O F

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O G

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O H

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O I

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O K

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O L

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O M

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O N

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O O

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O P

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O Q

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O R

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O S

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O T

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O U

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O V

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O W

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O X

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O Y

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O Z

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O A

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O B

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O C

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O D

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O E

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O F

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O G

Officium, Officium Deo commendabilis
sunt, non et alio, quam ex affectu pietatis. 139.1

O H

Officium, Off

& Verborum.

Paccata sum intermedietibus, ubi confessio deest.	376.1	Prætor. De Prætoris Cæsa & secretaria munus.	1110.1
Peccatum facti hominem in terrenis, & caducis	380.1	in Prætoris Cæsa etiam puerorum defectus.	350.1
Peccatum homines ad sanctissima inanimatissima	381.1	Prætor. Ecclesie non solum spirituales, sed & tem-	45.1
portanda impellit.	381.1	poralia subdita debent fieri.	45.1
Pecunia. Valutissima vis ad perdendum, quæ per	382.1	Prætor. nihil sunt in subditi respiciunt.	78.1
simulacra blaspheemare digna.	382.1	Principum. Ecclesie suorum Principum, quem	111.1
Perditionis spiritus est, quod despedit propriis	383.1	prætor, & quæ carolus.	111.1
totum secat ad extraneos.	383.1	Tota Principum summa a Religione veri Dei.	111.1
Pecunia ad, ubi penna postpositur secundis.	383.1	Principi unde populo sit conspicuum.	111.1
383.1		Principes mundales suos in perditionem, Deum	20.1
Perdis. Pardon. tymon.	384.1	solum in saltem dicit.	20.1
Perfide ab uno la. v. proficiscitur.	384.1	Principis sapientia est continua voci non moueri.	31.1
Perfidebunt Christiane est, proximi peccandi	384.1	Principi magistri pueri castitatis conspicui	41.1
occasione subditi, vel proprio iuramento.	384.1	sunt.	41.1
384.1		Principi uti vimebus iherusalem.	72.1
Perisurum, vide Iuramentum.	384.1	Principi qui sapientiam polere debet.	72.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Regulatio Principis est in principum consue-	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	ter hi bene.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Clandestinum Principem est amicitiam celere	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	etiam cum subditi.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Christus Iesus verè abus est Principum.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Principes ut si paratus in fortibus subditi.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Principum propriis sit, ut obediunt iustitiam.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Principi laudabilia, quod in familiaribus suis	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	prætor, & gratia dotes, quod sit tunc	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	spechet.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Ex Deo habet Principes, quod nihil sibi certius	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	sed totum se impendit pro vultu subditi-	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	rum.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Principi ille inuicibilis, qui per se infertur popu-	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	lari.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Principi subditi summa.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Principi de legislatoris a fortitudo sit, quæ inuic-	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	gestores minime celerem impunit.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	in Principe potentissimos animus sit, vi amoret	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	atque, impleantque.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Principi tunc, ubi Principes nihil querunt	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	quam obedientiam.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Principi gloria non in congerendis diuitiis, sed in	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	accommodandis.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Principes nunquam soli perant.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Nil asperius Principi, quam seorum perditionem.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Prætor in se Princeps, quod quid vult a subditi	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	prætor.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Optimo Principi non modico delicti sui inno-	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	cent peccata.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Ubi Principes populi a Deo tenentur, facili nego-	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	dio vniuersos populos ad se trahit.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Principi mundale maxime coacti est, quod solum	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	se hominibus sit.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Misisti Principibus ea habent reverentia, quæ	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	certis perant.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Prætor non exaggerat, sed misereordia facit.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Prætor. A prætoris vi cauendum.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Prætor. Per prætorum reddimus immortales,	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	ex Clam. Alex.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Prætor. Non nisi à magna sanctitate potest, quod	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	quod quæ promissa sit.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Prætor. In promotione non modè spectandum	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	quod ad potestatem suam, sed magis, & peria	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	quod facit ad salutem animæ.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Prætor. habent regnum la. v.	111.1
Perisurum. Perisurum. Perisurum. Perisurum.	384.1	Prætor. habent regnum la. v.	111.1

& Verborum.

[illegible]

& Verborum.

Quis iam omnia Deum nolui, facili despecti, vanitatem ostendit.	479	In iuniorum virtutum solida non parce iuniorum sepe fructuosa summi.	103
V E		Præfatus virtutum in gloriam præbent.	110
<i>Virgo</i> Nunquam non datur à Deo digna virgine cognosci, sed ob peccatis virtutes, vel ipsam, vel pariterem totam.	411	Apostolica virgo est, quod non loquimur virgini, quod habet, manifestum est omnem.	114
<i>Virgum</i> Virgo dicitur qui perfructum maxime cognoscit.	117	Sanctiores virgo despecta, quidam in venere proluere.	118
Verberum splendens, vide <i>Sapientia</i> .		Virtutum optis virgo ad ultimum deinceps.	121
<i>Virga</i> nunquam a vera Dei virtute abscissa.		Virtutum propriis effectibus, in quocunque illa sunt, manifestum.	122
Virga puerorum, & speciosa non parum impedimur michi committitur.	118	Magne & præfatus virtutum inditum, quod in temporali habitatione continetur non ca- das.	107
V I		Sola que à Deo virtus est, par à virtutis famer- tum procedere.	109
<i>Virtutis</i> ab uno Deo virtutis.	146	Virtus actum, & potestatem maxime non potest falsa, enim mala.	117
Virtutes non perire cum, qui valentiores, & nu- merosiores in se habent, sed perire cum, qui habet sibi Deum.	110	Virtus sola valens in nobis accipere bone.	118
<i>Vigilans</i> Vigilans animus à diffidia libere libe- ratur.	4	Virtus Christianæ cultus nunquam non emi- scit à laude.	110
Vigilans animus diffidia quoque impetis.	315	Pecunia non meretur odium non meretur minime à virtute.	119
<i>Vilis</i> Vilis propter humilitatem cognitionis est et præstare exemplum fundamentum.	61	Virtutum excessus nimis damnosissimus.	119
<i>Vindicta</i> In vindicta viris iustitiam tota regit viri iustitia à Deo flagellari solent.	169	Stultitia & fortitudo in virtute Dei cruciatur, & focet.	118
<i>Vir</i> Viri iustitia iustitia est non omnibus parceat.	146	Nunquam virtus non male obstat quod si lectos.	119
Viri perditissimi est in perditione que non ad bonu- m, sed à Deo videtur fuisse.	146	Viri ubi aliquid vident, seque nunquam non ad- iuvant à virtute iustitia.	110
<i>Virginitas</i> efficitur ad impetandum.	146	Viri virtutis triumphum, ubi iustitia, vel virtus est, equi est.	110
Virginitas virtutis lucem virtutis in Virginitate puritate materis est præstare illi- mi omnium operibus efficienda.	181	Virtute Deive omne facti homines & fones & volentes ad magna.	114
Virginitas affectus ad id, ut via virtutis possit.	157	Viri ille perfructus, que consumit seculi fa- lorum.	114
Virginitas viri virtutis potest cum alii peccata.	315	Virtus illa secutus, & laudabilior, que nullo fa- nore virtutis habetur.	117
<i>Virgo</i> Virginitas laus.	106	Vide <i>Infinita</i> .	
Virgini æque sunt puerile que dicitur virgo dona, quam que accipit.	115	Virtutis optis, vide <i>Optis</i> , <i>Virtus</i> , & <i>Virtus</i> .	
<i>Virgines</i> pudori vel ab officio debitis nimis est.	114	Quantum in virtutis amplectendi seculi, virtutis in virtutibus consequenda.	118
Virgines pudori totum splendorem in iustitia volun- tatis integritate potest consistere.	117	Virtus humana summi.	103
Cum virgini o pudore nullum virtutis compa- ritur, quod Veneream oleat.	114	Virtus novit Deus placet.	114
<i>Virtus</i> Cerissima est virtus illa, que perfructum virtutis viros in malum prolocuta.	111	Virtus novitas laus placet.	111
Virtutum seculi in virtutis laudabiliorum.	111	Virtus sanctitatis studendum est illi, qui seculum so- lutionem emet habere.	116
Virtutum virtutis operationes virtutis eis com- paratur.	111	Virtus ille potius in alio nos veli summi.	119
Magne virtutis robore, indiges ne tribus propera & virtutis virtutis virtutis.	118	Virtus humana est est conditio ut qui modis virtutis & virtutis, sub virtutis virtutis, potest virtutis ipse superpositum estam virtutis, & virtutis la- tente.	110
<i>Virtus</i> Virtus virtutis virtutis virtutis.	118	Virtus ibi virtutis, ubi virtutis est.	111
Nunquam virtutis virtutis virtutis apud Deum, sed virtutis.	111	Virtus novitas, vide <i>Novitas</i> .	
Nulla virtutis virtutis est, dum ad id virtutis.	111	<i>Virtus</i> Rex virtutis.	116
<i>Virtus</i> Virtus virtutis virtutis virtutis.	111	Virtus, Virtus non se cordis.	110
Non tam in blandis, quam in duris & asperis summi virtutis.	111	Virtus ubi virtutis, & virtutis in partes, iam est perditio virtutis.	113
Et virtutis virtutis virtutis virtutis.	111	Vbi virtutis & virtutis virtutis, ubi virtutis ma- gne virtutis.	119
Virtus que in virtutis virtutis virtutis virtutis.	111	Virtus Christi te diuino virtutis virtutis.	111

Index Rerum, & Verborum.

V N

- Finis* huius in virtute inimitabilis, triumphantis
est. —127.2
Finis de charitate faciens maxime ad salutem con-
ducit. —166.1
Finis de concordia requiritur, ut Deū donis ad-
fectibus, affectibusque habeamus. —164.1
Virtus de concordia commutatur. —162.2
— *Idem* y propus sedes ab unitate, & concordia.
—166.1
Virtus Non omnia ab uno occupanda, sed locis
aliquid dandus. —167.1
Vni que aliquando Deū debet, eadem alibi
similibus debet prestare. —167.1

V O

- Voluntatem* illud in se preceptum, quod magis
voluntatem est de preceptum. —167.2
Voluntas Super homines est, qui à propus vo-
luntate, & voluntate abluunt pro alia.
—167.2
Voluntas maxime seipsum in eorum ut ver-
tuntur. —167.1

V S

- Vita* Vltima communis in illo preceptum inimitabilis
à propus modis arce. —167.1

V T

- Vita*, vide *Voluntas*

V V

- Vita* In virtutibus Christi peccatis con-
tritus, & peccatis virtutibus fecunda. —167.1

V X

- Vita* Vltima afflictio maxime virtutis in molli. —167.1

X A

- X* *Autem*. —167.1

Z E

- Z* *Eodem*, *Zebedi* alij sedes petrus dexteras
& sinistras. —167.1

Z O

- Zerubbabel* maxime virtutis. —167.1

F I N I S.

1-6-2

